

افضل آئين شاه پيرن جهان شيخ ميرزا صالح ديوان شيرازي

منشی جواهری خطاط دبیرشاهی موجب خط شگفت آید جواهری شکسته و سلیقه ای بی عجل فرستش گیتی پناه مجاهد
شاه عالم عالی گوهر بادشاه و سر رشته دار و قار بور و در و نیو و بجات بارش بهار وادیه رنگارنگان
سرخ لعل افشند و دیوان سرکار عوالتی تبار منی سر رشته دار گلگله می خصلع چهارن کشتی پشته کایت
سری بایست لند و وطن جدی ناکار موضع برخیز پور پرگنه و نوار خصلع شاه آباد و شش اش قصبه برادر
نواب پرگنه انچه خصلع گما صوبه بهار و سلطانان نوابان غیره و سار عظام لیدان نایان خودی الاقدام مستور

منشآت خاندان منشی جواهری خطاط

مشهور

جواهرشاهی اشپنر داودگری

معمول

مربع دیوانی مربع سلطانی مربع نوابی

در طبع می نشینی کشتی کشتی می و گمانشایان

برادر آقا روزگار اکل حلال طبع شد
۱۳۸۵ خورشیدی



بسم الله الرحمن الرحيم

تکمیل تفصیل

منشآت خاندان نشی بواهر مل خطاط مشهور بواهر شاهی انشت چنداؤ و نگری تمهید اول
 برقع دیوانی دوازده دفتر و دوم برقع سلطانی سه دفتر و سوم برقع دیوانی سه دفتر و چهارم
 برقع دیوانی به دیباچه جلیل و شفق کرسی نامنه شرح السلاک خدمات شاهی بست و یک
 پشت سورتان کالیست سری بالیست تهمذ و باو یکربانان بد دفتر اول و دفتر دوم و دفتر سوم
 رقه و فرمان و انشا و اسلیس و دقیق و نفیس مع کرسی نامنه تفصیل کالیست سری بالیست
 بزرگان نشی بواهر مل خطاط دیوانان و غیره مورثان مؤلف و به دفتر چهارم و دفتر پنجم رقه های
 و دفتر ششم بواهر انشای و دفتر هفتم رنگ نامه مولی عام و دفتر هشتم نگاشتن شهر شیر شاهی مسلم
 تصنیفات خاص نشی بواهر مل خطاط و دفتر نهم القاب و دفتر دهم خطوط و غیره و نشی بواهر مل
 خطاط و دفتر خط شکست آینه بواهر مل نشی شاهی و دیوان و وزیر مل پدرو و نشی مدوح که بجز
 خط شکست عدیل خود داشت و دفتر یازدهم مراسلات و شفق قابل و دیوان گران چندین
 مؤلف و دفتر دوازدهم رقع خاص و اصلاحی مورثان مؤلف نمایان و بجز رقع سلطانی
 به دیباچه قصیده عربی و کرسی نادر خطاطان از سر کاتبان دوازده و دوازده و دوازده و دوازده

و یک سلسله اشان دلی بد قمر سیزدهم شتمنا معاص بادشان بد قمر چهاردهم فرمانها بد قمر پانزدهم
عرضه شتمنا مورثان و شاگردان بزرگان مولف کیمیا و مرقع نوابی به دیباچه بحر طویل و
کسی نامه از ستمه یک هجری حضرت علی علیه السلام نوابان قریشی حصار سی قصبه و او دنگر
صوبه داران بد قمر شانزدهم فرمان و ناها سی راست شاهی نواب نامداران بد قمر هفتم
رتعات خاص نوابان بنام نامی مورثان بد قمر سیم مرامات را بجان ارکان نشیان
تلیذ ان مورثان مولف لاجواب علامه ازین ده دفتر مرقع و قاعا که از هر فقره با ستم
هجری بر آید اشعار هر عضو سربا عاشق و معشوق هر شاعر نامی کجا نماید بالوایع صناعت با قمر
علی ده بدیگر دو کتاب چشمه های فیضان باد برت العباد

آغاز مرقع دیوانی

بحر طویل و رحمت و معرفت چار بار

قل هو الله احدی قادر بیچون صمدی خالق هر نیک بدی رازق هر هر احدی یاد هر جمعی
داور جان بس خداوند قدیمی و کیمی و کیمی و کیمی زورش فیض عمیق قدرتش بحر عظیمی صنعتش در
یتمی کرد از صنایع لطیف نو و ازین خاک کشفی سطرستان شیرینی بهرین سیم تنان لاله رخا
چرخه دمان پسته لبان سرو قدان موسی میانی که بر ناز دل در دیده همه صبر و صیارات به نماز
پیشتر نیست مجد و بنر قد او عزت عز سرخ او مهر منور و نهش معدن گوهر مطلق نور جیش کر سیه
اصل زینش غامی روح الامینش شبه لولاک نطابش قاصد تو سین بنالیش در نه التلج
رسالت جوهر تیغ فتوت سپهر علم و مروت ترکش تیر وایت چاه قوس عنایت نکسته بر و
از و سبقت شجاعت شجاعت شجاعت کبریا است هم از و فرقیاست و امید شفاعت یقین شاه و گداز

مشهور به اهرشاهی است چند و او دنگری

مرقع دیوانی

بجای

بجای

سنگد و کوب معیت رواج گزینت عقل و گیسست بزم طعنه فهم و فراست قسب فصاحت
در یابی عطا تعدن کرم سحاب سخا جوهر جواهر سرشته هنر شتری دانش برج کفر فرخ نقای
خیال پند آهست منراے صفوت مندر انقض توسن مراد فارس مضار عدل و در محج العجین
فرج و اہست جامع قوانین دین و دولت آداب دان اخلاق الحسین رالآون مطلع انوار با
سبحان المنان آئینہ چہرہ شان مطالب گنجینہ نقد جان آرب نقش محاذ زینت ہم کام بخش
لمک زرب و علم متوج در یاسے جو و عطا نمک خوان صدق و صفا ہمایون شکوہ جیشہ شام
تو شیر و ان عدل بہرام قیام و اسطہ انتظام عقد شہود و عوام شیرازہ اوراق لیالی و ایام بہرام
لمک مواہبت و کرمست محمد بساط مکارم و مرحمت متاع گوہر کران بہاے امکان دیکتای
صدقت کون مکان عدل قرین ستودہ الطوار ستادت سلک نیکو کردار شمع آفر و زجمل
دانش روشنی بخش کلبہ آفرینش جباب مستطاب لاکہ معطلہ و گنور یا قیصر یمنند ملکما و سلطنت
نشأت بزرگان مورثان بہر سلسلہ کرسی نامہ خاندان قبل از محمد شاہ شان بکلیل ارفعیت
خدیو کپہان جزیت نگار جاہ و جلال تریب بزم شوکت و اقبال آب و رنگ آئینہ طر فہمین
نقش و نگار این ہیر کمین ترور مند زور مند ان سرور مالک سروران تہر مست بادہ نرفان
سلطان قہرمان جوہر طبعان تہاج مناجح طریق کرمست تاسک مذا سک فرواہست عہد اص
بحر کمال مستغرق در یاسے وصال صاعدا صاعدا ایلالتہ فوایداری شہسوار مہر اریا قست
و کامکاری جسمانی ناسے روحانی نزا و ہیولی صورت تجو و نزا و قبض انوار عنایات اللہ الباک
و و جہ بوستان علم و بردباری نچند پر آب و رنگ گلستان جلالت نعمہ سر ہنگ قانون
جلالت جیدار دل احسان مال شیر سہر شکوہ ہمایون آمال طرز طراز استین جلالت
چہن جہن بہبت و سیاست حق اندیش حمیدہ خوشے والا گوہر ناہجوسے آتش فخرین

شہور جاہر شای است چند اوز نگری

جور و اعتساف آبیاری گلشن عدل و انصاف آئین خرد زبان آفرینش مجموعه فهرست
 وانش ویش بنیم آراسه انجمن علم نخل پرست چمن حاتم شجره طینه صدق و صفات شجره بهیه
 مر و فایز بنده تلج کیانی و آرت تخت سلیمانی چمن پیرایه گلزار وینی و دینوی تخمین بهار
 صوری و معنوی نگار نگار زنده عقل و فرهنگ طراز طراز زنده افسر و اورنگ بهرام سپهر
 سلطنت و استقلال گیوان آسمان فیت و قبال ساغر کش باوه کامرانی بالانشین سید
 کشورستانی قانز درجه شکوت و احترام صاحب رتبه امارت و احتشام سرخوش باوه
 شجاعت و برهمنی تشا بهرام بهوشندی و عاقلی جهان پناه عالیجاه پادشاه شیر شاه صاحب
 مزار بهار التیام واقع تالاب سنگین شکوه شهر شهر اسم بخشیده ریاست قانونگوای پرگنه
 پیر و پرگنه دنوار ضلع شاه آبا و مضاف صوبه بهار بهار آرتنغ عنایات عواطف شایسته
 در سینه سابع جلوس به نیکو خدمت و کارا گاهی به بزرگانم راسه رایان اکووری لکهن سین
 دبیر شاهی قانونگوای زنده هفت پسران که وارث یکے ازان مورثان نورثم دیوان
 تلوچند دیوان شاهی دبیر نامی عالی خوش بخت برادران هفت مواضع نرنجن پور و چوگانین
 و چونر و دهری و دهر پور پرگنه نوار مذکور و بشن پوره و بشده و و شکر شاپر گنه پیر و ضلع
 شاه آبا و صوبه بهار و قانونگوای پرگنه مصل ضلع سارن نرنهت الالبصار به برادر
 نانوانگوای مفرط الیه راسه اکووری رام چندر عرت راسه چندا کردیر شاهی نیکو کردار
 و رشت از اندر صد خانها مورثان منشی مشیوارام و منشی تلکی رام پسران منشی جوباشنگه
 منشی اود و لال برادران زمینداران موضع شمسی و منشی اندر وون لال و حیدر
 دران زمینداران موضع پنڈریه یعنی پنڈری جبرکردی به جانب مغرب از حیدر
 اصل ستر درای نارانی پیچده کرده به جانب شمال از شهر حیدر ضلع سارن از سر راه متواری

چند دیوان

هر دو برادران کلان راسه اکھوری رقی رام لا ولد برادر سوم و راسه اکھوری گنیش دیت
 ویرشاهی و سی ولد برادر چارم مورث دیوان شیو دیال سنگه وارث و برادر زاده دیوان
 برادر دیوان چتر سنگه دیوانان راج و و مران و مقول پنج پسران دیوان بچ لال سنگه
 دیوان مهربان بابو درگ بچ سنگه کبیر برادران بار دن و تیز مورث دیوان رام و
 برادر دیوان رام ناتھ سنگه و کدان دیوان سیتا رام بن دیوان سنتو کھل برادران سورج
 دیوان مهاراجه و مران و نیار عمل قدر دان مہمان قدر افزاے قدیمان جوہر شاس جوہران
 جوہر بخش فی جواهران قدر زده لواے شفقت صاحب علام رافت انیس دلی و شفیق
 قطی پرنیم منع ابجد و الاحسان مهاراجه همیشه بخش سنگه بهادر مخزن برد احسان و رسا
 ہشت مواضع بارون و سورج پورہ و دھرا گنت پورہ و بالکھا و بھوڑا و نیکنیٹھ پورہ پرنیٹھ
 و نوار گور و شیارہ و موآپ پر گنہ پیر و ضلع شاہ آباد و مسطور این ہر چار راس اکھوریان
 موصوفان پسران راسه اکھوری ہمیش داس ویرشاهی برادر کلان راسه اکھوری
 و نیس داس ویرشاهی اولاد گزرا برادران سنہ مواضع سکلا و دھنہ پرنیٹھ و نوار و کھوٹھا
 پرنیٹھ پیر و ضلع شاہ آباد و صوبہ بہار کہ ہر دور راسه اکھوری جگر ناتھ ویرشاهی راسه
 و آوارہ جگر ویرناب و زیر راسه اکھوری زنا کر گوہر صدف سعادت آفتاب سپہر
 نقابت وریا طبع بحر صفت مطلع دیوان سعادت جامع کمالات فنون مطمح حد و توانا
 عیون خنجر گلشن حدیقہ اقبال سر و سر فراز چمن اجل صاحب عزاز و الاحسان متبع ابجد
 منع الشان رونق افزاے موضع ٹنڈوہ پرنیٹھ پیر و ضلع شاہ آباد و از موضع کاشی گورہ
 نامزد گورہ سر بہار پرنیٹھ پیر و پار نامزد و خیمہ لکھہ تولج آکہ آباد و بھیرنیت یا ہشت سالگی
 بانی البیاد و کدر راسه اکھوری دیو اگر راسه ویرشاهی بن راسه اکھوری و ہیر راسه

دیوانی

دبیر شاہی بن راسے اکھوری چترچند داس دبیر شاہی بن راسے اکھوری کاشی ناتھ خورو
 آس دبیر شاہی بن راسے اکھوری دامودر راسے دیوان سلطان عادلان مغرب
 ہر یکے ازین پنج بزرگان این خاک پاسے قہرست و قہر فہم و دانائی تحمل ارقام مہمان آرائی
 ہشیار و غفرانجن سر اسر تبدیل شہستان ضما نر سدا لہ اکابر کرام نقادہ افاضل انام مسالک
 مسالک و دینی واقف موافق معارف و معنی مورد اعطاف سلطنت مطر ح افکار
 عنایت ہار یک بن دقائق آگاہ انجن آراسے حریم بادشاہ بارگاہ زبدہ مخصوصان عمدہ
 درگاہ ارکان و بوصف مورد کرامت نامناہی منظر قدرت ظل الہی عدل پر در ظلم کد آری گستر
 نخل بر انداز و لاشمت حقائق آگاہ عالی نسب دین پناہ زبدہ سلاطین شہین یگانہ خسران
 روسے زمین عمدہ اصحاب ملک دولت زبدہ ارباب دین و دولت سایہ مرحمت ربانی
 خورشید افق جہانانی فرغ صیاد است و بہا جو ہر مرات صفوت و صفات منتخب مجملہ وجود
 قہرست صحیفہ جو و محیط بیست عدلت و نامداری مرکز وائرہ شکست و کامکاری منظر فتوحات
 بخشی جمع و فیقات لاری بی برآرندہ لواسے برتری طرازندہ کسوت سروری خورشید تربت
 قہر طاعت جہا تجلیات الہی امور و فیوضات نامناہی حضارہ خاندان مجدد و عملا نقادہ دو دو مان
 عز و علائقی پناہ کیوان بوقت قریح صولت شتری سعادت شاہنشاہ انجم سپاہ درگاہ شاہ
 والا جاہ پناہ خسران ہفت اقلیم توسہ گاہ سروران تخت و دیمیم تجار صغار و کبار ملاذ خواہین
 عالی مقدار رشک نگار خانہ چین غیرت غدر فردوس برین خوش آیندہ قدر از خمیلی در گاہ
 از محل سلی شکار گاہ صید مراد و ملن اصلی عدل و داد و رونق افزا سے منورہ کون و مکان برہم
 شکن طاق کسری و جو اسق نہان قائم مقام بیت المعمور سرکوب قصر قصیر و غفور بطورہ افرو
 تخت جو و دینیت و رونق حدیقہ عدل و عدلت مطلع الاعطاف التذو و الجلال مصدر عنایات

منشی جو اہرل

بالک ملک لایزال دولت مورد و دوان عز و عزت حیرت پرزورہ اقبال دین در دولت
 مطرح مکارم قادر پر کمال حمود الاکرام یزدان متعال آبادی بر نادر و پیر مرجع صغیر و کبیر
 ابو المظفر محی الدین اورنگ شاہ عالمگیر سرور از فرمای بزرگ انم دیوان تو کچھ عالم الدعا دوازده سالہ را
 بریو انگری قبائل سپہ سالار مغز الیہ را سے بخت مل عرف بھور مل بر نیابت صوبہ اوڈیسہ و بنگال استیلا
 پختہ پیش کش گذار مغرب در حد شمالی از خیمہ صوبہ اوڈیسہ و پسر دوم محترم الیہ را بنگارام پیش کشی شکر سہا حکیم
 را پیش کشی گری عطش پر کلان را بالاشن دین تو کوئی جن وزارت پناہ را بندگان قانون گوئی جن را پیران
 قانون گوئی جن راے گوشائین داس قانون گوئی جن راے نرینجن راے قانون گوئی جن راے
 جانی راے قانون گوئی جن راے لکھن سین حاصل فرامے قانون گوئی موصوف والاہمست
 ناجو و بسامی خدات نواب نامداران عوالی رتبہ بہادر بہادران آباش درز سند نجابت
 نور افروز کو اکب نقابت ہند بار قدر جہش فوج خداوند خداوندان ایالت ہوج در تابان
 مجد بہر وزی تہرہ منفع و فیروزی جہش مال لطافت تو انان سکندر انواع آفاق
 ستان آیات اسباب او عاے شکاریل قلب شکیں جہش کردار دلا و بہمن شتم مزاج
 لکوی وریای دولت و اہماج جناب مستطاب رستم فرہنگ نواب احمد خان غازی حصار
 بہمن جنگ قریشی مسلومی صوبہ دارالہ آباد و بہار بہ عظم آباد و سعادن اوڈیسہ و بنگال
 شش ہزاری نواب عالی اقبال صاحب مزار زیارت گوارہ بلا باغ در سنہ یکہزار یکصد و ہشتاد و دو
 و جنت البستان فقید محمد الیہ شیر مردی و مردانگی دلا و شہیدان شیریں و فرزانی
 منظور انظار غافل مشمول الطاف سبحانی و بدیہ دولت اقبال شہادت شہادت ازل
 اجلال صفت شکیں جدال سلطانی حیف آرا می قتال شانی تپاک بک خرام پیشکادہ سپہدار
 سپہ سالار خبر و گاہ دلیری و دلاوری مطرح شہنہ باریقی آبی مجلی انوار شہادت آگاہی سیر عالم

کے دیوانے

روز افزون شمسار دولت ابد مقرر و خلاصه انظار سلطان کار آفرینش تنیجه افکار دانش و پیش روی
 شناس علم مزاجدانی و قیصریاب سرای سلطانی گوهر سریر دولت و اقبال تکرار از آئین ائمه و
 اجلال عهده امر ارفع الشان مقرب حضرت الخاقان عاقل صوالح امور کامل مصالح جمهور و قهر با
 عظمت و اجلال عمره ناصیه دولت و اقبال آفسون جادوی دانش پسندان آموخته باز و
 خردمندان تصدیر آلاء خیرخواهی مورد الطاف بادشاهی کارنامه کار آگاهی گنج نامه
 گنج شاهنشاهی توابع لغت گویند بهادر شوکت آب و الا نشان انگشتر یوسف طاهرین بهادر
 بداند اجلال که جلیله عنوان و عوالی مرتبه و الا نشان قطب ملک مرحمت و امتنان و یسار فرا
 کرسی تکلیف و قاهره امرای عظیم الماقدار شیر آسمان عز و کرامت والا گوهر معدن قیاس نقابت آبروی
 در دولت و انصاف مهر افزای ملک کرم و الطاف همه المربط به الشان بیع مردی مجمع حسن
 و مینه و ما و معدنست هرگز و انزه ایالت مهر سپهر کنت و اقبال بدر عالی آسمان اجلال و الا
 جنابان عوالی لای شمسار و امیران بور و آنبل پیل و فیروز و آنبل یاس کارل بهادران زاده
 دولت و گوهر قدس روح ائمه انوار سر کرم و جود و احسان و ششم بل معدن کرم تابه دانش فرزان
 علم حشمت رکاب بهر روزی چون نصرت و اقبالند فریدون نصاب سکنه رشکوه آصف جاه
 حشمت پشوه عالی رتبه و الا خطاب عوالی درجه و الا جناب صاحب کرم و جود شمال عالی هم
 دریا نوال دریا نوال عالی هم و داشتال صاحب کرم جناب فیضابی لی مشکاف صاحب
 قائم مقام پیم پیڈی صاحب مستقل دام اقبال هم کشتن بهادران قسمت پشته زانو لاهم
 ششم و سر و فرجه کشتن سحر حلقه دایره نکته سنجان جمیع ضمیر آسمان چون گره کشای خاطر
 مشکل پسند دار در باب الباب کرم قلم اهل قلم آداب طالب دوام آگاهی محور رضای
 بادشاهی قدر دانی اهل خاندان ترقی کمال بی رعایان با یو در گامی نبرجی سابق با وجود خند

زادست در جهات استسنت کشتن ان قسمت پشته بهادر باها و خاص الخاص سرار سرد و رموس
 وحدت سرای حضور رفیق طریق دارالملک دانانی ریحیق بیت العمود و لکشی بهرم و لکشی
 اخلاصه سید و فتر سرکار بابو گوکل چند سر رشته دار کشتی مذکور و انشمند و حاکم حکومت عالی
 وقار صاحب تمکین و الاشعاره مزاجیان نشان قوانین مطالب فهم نشان آیین باریک بین
 روشن قیاس صاحب کاه و موم شناس خیر خواه سرکار دولت دار عالی شمت ذوی الاقدار
 عنوان مثال بیثالی صاحب صاحبان فطرت عالی خلاصه کلکتر ان ترقی خواه نقا و مقربان
 درگاه مستقل فرمای این بیز با کار قدر دان کار من سر رشته و اجر ایف هیو صاحب بهادر
 سابق وی آره نری صاحب بهادر حال محکوم نواز کلکتر ان ضلع چیمارن زاده انضال هم حم
 پروانه و زبده خوانین بلند مکان عنایات فرمای بر حال عیقدت مندان چشم و شوکت
 منزلت امارت و ایالت قربت عمده ارکان با فرو فرنگ سر آمد مخلص بے ریب و رنگ
 زبده امرای سعادت نشان عمده بوستان بلند مکان کسالت و معالی منزلت است
 معالی مرتبت نواب احمد علیخان عرف نواب دومن خان زاده عنایت و کریم و برادر زاده
 معزز الیشباع و سنگا شینخت و عوالی پناه شهامت و ثار شجاعت شعار کتبه پیوند بساط
 بهزبانی کفشد طرا معنی رنگ آمیز موز محبت تخلص هدایت خلوص شفقت نواب بان نیاز مندان
 بابو نواب کاظم علیخان زاده کریمه و الطافه و ساد و معدلت و بخیراری مرکز دایره معدلت
 نامداری بدر عالیقدر آسمان آهت و اجلال مهر نیز سپهر جلالت و کنت و اقبال نواب
 دآودخان غازی قزوینی علوی حصاری شمت رکاب نواب موصوف عالیجناب فلک
 الکتاب و آب گوهر حقیقت جانپساری نقض خاتم شجاعت و بخیراری نور درویشی عطا آیت
 روح دریای سخا وده محو الی سر زبده هفسان حقیقت گزرا ساقی بزم گاه قدس رنگ پیر مجلس انس

بسم الله الرحمن الرحیم

مخلص خالص اخلاصندان محب یک رنگ یک رنگان نواب فقر الله خان مهربان سلمه الرحمان
 بشیره قطب فلک کرمست و اقلان قنوج مودی و الاحسان جمهور المرتبه شمع الشان نواب
 نامدار عالیشان جناب نواب شمت رکاب احمد خان غازی حصاری بهمن جنگل مرا
 والا جناب بالصرام کار سرکار موسوم بر نشاط خاندان نشی جواهری خطاط تالیف یافت
 مشهور جواهرشاهی است چند داود و نگرانی بر سر مرقع و پجده دفتر ساخت اول مرقع دیوانی
 بر دوازده دفتر و دوم مرقع سلطانی بر سده دفتر و سوم مرقع دیوانی بر سده دفتر پرداخت گویا بعد
 مندم شدن سلطنت اسلام تحریرات بزرگان و شالان و نواب نامداران و غیره فواید است
 و این یادگار حیات مستعار بر صفحه روزگار ناپا یادگار گذاشت آمین رب العالمین

تالیفات نشاط

بروز بر بنیاض صمیر جوهریان جوهر شناسان جواهر زوهر در بار و در شاهوار باران شاهنشاه
 والا جاه که تمجید حمیدش از حساب فزون و بر دیر خوش تحریر نشانی نشی نگاران در بار
 سرکار زوی الاقدار آن جان پناه والا جاه که تمجید حمیدش از احاطه نصاب بیرون قاضی
 و لایح باد که هرگاه من مولف استمیت چند بزنج پوری خوش باش داود و نگرانی در سر پجده
 صد و هفتاد و سه سر رشته دار کورٹ آف دار و دس راج ریاست سراپا زینت ستهوه ضلع
 سارن سرکار عالی تبار بود و جمعی بی نشانی در دوازده صد و شصت و فصلی مواضع راج از پرتواریان
 محصل و کواغذ بسته های و اصلبانی و غیره پانزده صد سال و مهر هاراج بقلم خود بجل منمو و خیال
 جسته خیال افتاد که بدو در شانان جای راجگان مالکداران زیر قلم دیوان و نواب نامداران حلال از
 رفیع الشان بود و بالضر و خطوط حکم در بسته های غیر مربوط اسمی هاراجان بهادران این خاندان
 نیز باشند ناگاه پگاه خوشنصالح لاله هردوار لال امین خوش امین متوطن موضع چند و ابر کنگه

مشهور جواهرشاهی است چند داود و نگرانی

ویرشاهی ذی شان آسمرشته دار و فائز بود و در وینو صوبه تبارس بهار و عجمه و کمال دست رس
 عاجه و مهر سپهر اخلاق سطر مهر اشفاق شفیق و مهربان مهر فرمای مخلصان مهر افزای قدیمان ایشان
 مهار بجکار با بوی بر پتاب ساهی و مهار بجکار با تو ملک و صاری ساهی و مهار بجکار با بوی بر پتاب
 ساهی مهار بجکار آن با وضو جان رایح عنایت آلی اشفاق مزید بود آسمرشته مهر تاده تر پیرست
 که مهره رفاقت قدیم و بهره مهر کا عظیم به شفیق مهربان مخلص خالص که لگان رئیس مخلص خاص مجلس حلیه
 اختصاص بجکار با بوی بر پتاب و بانی مهر بانی منتظم رایح به شفیق نائب نیمه با بوی بر پتاب و تابه
 و سار عظام گذشت و طرح قدامت و دستداری مزید است در آن و لوله خواست که نشأت بزرگان
 حسب کرسی نامه آغاز مرغ دیوانی فراهم آرد و یاد کارشان اسلام مندرجه آغاز کرسی شاهی
 مرغ سلطانی گذارد و نیز نوشجیات نواب داران سطوران مندرجه آغاز کرسی نامه مرغ دیوانی را نشان شد
 که تا سغیلا انتباه عدم دستیابی نقول نشأت نایاب تحول تورشم نشی جواهری خطا و ویرشاهی
 جواهری شد و شیر و جواهر کلام جواهر نامله سی و مخزن جواهر و جواهر عقل و جواهر عجمه و جواهر نامه
 جواهر شوق و جواهر لطیفه و دیگر نشأت نایاب تصنیفات سحرشان و دیگر آثار بر عنایت شجر عنایت
 فرمایان و سار مواضع اضلاع صوبه بهار نایمه بر پیشانی هر دفتر سرعجز با وج افتخار سازد
 است و بس و باقی هوس



رقعه رای الکوری داسود رای عامل به شانه او سلطان مبارک شاه
پرتلازمه القاطر صف و نحو

عالم الغیب والشهادة همواره اسم آن پسندیده افعال را سندا الیه نیکنامی داشته از ترفیلت
برگویان صحیح و سالم نگاه دارد بآب اشتیاق که مشتق از قلب اشتیاق است بهیچ نحو صنفی خاصیت
نمیواند ارد و صیغه الم فراق که سینه از محل اشتیاق است بهیچ صنفی ندارد و در دمای
بهم مستعدی جان مثل شده و علمهای جدلی لغیت خاطر پریشان گردیده حال خود را چه
شمال آرم که ناقص نباشد و شقیل خود را چه تعلیل کنم که ملتوی نماید آبرو چنان قاست چون لغت
و ساخت و خطرات نهائی تن را از آرام اجوف که و ایند بقیه آری روزی روز مضاعفت است
و در دوری همیشه مقرون آه که در غم است و در سینه در غم است و ناله که علم الهیست بر زبان علم
اشک در دیده منظر است و جوش و خروش در دل منظر باعی صحیح و شام در روز و شب بجز فراق
آن بر خور و اضری و تلثائی در گوش و زبان بی آن نور دیده مجر و از گفت و شنید قحاشی بجز است
رغاید عود و امصروف و حله نعلای پدیدان دل بپوشید بر بقیه آری جان مستوفی دل از

دکتر اول
بیت چهارم

مصاحبت عمر و زید تسکینی نمی یابد و خاطر از معاشرت بگیرد و حال جمعیتی نمی پذیرد از اینجا که
 افعال قلوب مثل عامل معنوی سنگینی از بیان و سرگردانی مهجوران دلیل گردش دفع دور است
 امکان بهتر که باطن را قضایه موجهه طلب که موضوعش است و محمولش رسیدن است پروا نداشته شود
 چه نویسم که از سلاله الفاظ آن فسر و مرکب بخواهر کلام بچه وضع خرمی و شادی رود و نه و بچه
 مسرت و بخت افزا و حرکت اعضا که از ضعف فراق مخدوف شده بود و بچه و شوق کرب
 آن در ویت خط آن آرام جان باز گردید همین که سپید ضم کر دم غمهای دل یکسوز و روح
 جزم بر دواعی و هشتن آن منصوب بود و فی الجمله سکون بهم رسانید از مضروبش که بنی سیرانی
 رفیع که درت خاطر گردید و سماع خبر اقباس بر ویت مبتدا کرده بعمل آوردن جمله تعلیه شکر
 پروخت و کعبه از معرفت مضامین زبان را بوصف ترکیب عبارتش که از علل بی ربطی اسباب
 بود و گویا ساخت آنچه از بهیاری خود نوشته بود و ندلی اضطراب زمان جدایی امری نیست که
 نمی از آن نموده شود و لیکن بهر وجه ضمیر رابع بطرف شغلی باید داشت تا وقتیکه بفضل و کرم
 جامع المتفرقین خاطر هر واحدی از مهجوران به تشییه ملاقات جمع شود الحال عرض کلی آنست که
 در ایام استقبال بدستور ماضی وصول مکاتبات دور و تسلسل داشته باشند تا طرف دل را
 که باو آن نوحه چشم در آن شکنج است از که در تمام سطرخ داشته بطرف فکر و اندیشه تصرف نسازد
 و هر زمان درین مکان اخوان فقی که ورت نموده عشرت را اثبات نماید و ویده که بالفعل
 مصدر اشک است و از الله نظاره خطوط بوده و در حدت بصارت متمنی باشد تا زیاده آنچه اولسید
 از این بهشتیاق و سیاه اشتیاق است علم آدم الاسماء آن است علم و بیان خرد را عالم حسن اعمال که و ناماد
 رتبه برای اکھوری و اسیس برای عامل با و شاه سلطان محمد شاه پوشتا بنه
 الحمد لله المنه که درین آوازه سمیت اقران که دل و جان این فدوی عیش و نشاط بنوا

کتابخانه

در دفتر
ای

و لطیفه رطب اللسان بود و طبیعت انقیاد و لطیف با تفرام این دعوت سرچشمه اثر بکاشت
 امل در سر و عینا عذب البیان که در نحو آنچه لاجوردی انبه های گوناگون که گویا عقد شریک
 بر و در فلک نیلگون خشان با قنادیل مینا از فراز قصر سوزون تابان لطافت رنگش خجالت
 بخشای ملاحت چهره گلرخان است و حلاوتش رشک فزای لذت بوسه شکر لبان را آنچه
 عطرینش در مشام عالی طبعان به از مشک ناب و صورت دل آویزش بچشم صاحب نظران خوشتر
 از لعل میرآب بی نفع در صفای و جلای بالائی آید از مهر و بزماریب در خوشبوی فخره
 با کافور خوشگوار بر ایر حقیقه زده نیست از گرمی نظر خورشید بصورت لعل سیگرد و یا تخم
 سوسن از تاثیر هوا هرگز شکوفه نرسد و تشوق رنگین او نیست گاهی سبز رنگ
 ترش رود گاهی لاله رخ شیرین خواند اما نفس الامر نیست که به مقتضای آئین دلبری و زلف
 هنگام بهار ترش مزاجی را شیوه دارد و بعد مرور ایام گذارگی پیشین طبعی می آرد و طبعی
 شیرین زبان است بر شاخهای سبز آشیانه سینه یا طاقوس باغ جهان است و سایه
 درختان جا بجا نشسته سرایه فخر بهندستان است و رونق بهار هر بوستان گویا فواید
 رنگارنگ لب بر سینه زعفرانی یا اباریق گوناگون چنانچه شرب از خوانی به نغمه پروین است
 یا قندیل قصر کیقباد و نافه مشک خشن یا حقه زیباست این در لب رنگین او یا طوطی
 شیرین زبان در رونق هر بوستان یا شیشه زیباست این در عصاره رنگ بزرگان
 مزاج صفرا و دکان افسردگی قلعه های ایمنه چاشنی خوشنمای گلی نشیده و باستکمال محاسن
 ظاهر و باطن خودش آئینه در چهره گردیده حجاب بحر علاوت است یا کوب سپهر طاق
 مرغوب دل هر که امست و ممدوح زبان هر خاصه عالم کوزهای رنگین اندلبان به شربت
 انگبین یا جامهای زرین اندمل از شرب رنگین درخت بدنش در عالم بیغمی محبوبیت بی پروا از

شعر و نغمه

سنگهای بنی فضل سر نمی چید و در کشتی استقصال ثابت قدمی است هر با تسلیم و رضا
از جور آزاره تنگداری آهی نمی کشد و در شکر است که است شمعون که هرگاه گل کند بوی است
از کمال جلوه مرتبه خودش سر فلک کشیده و عجب ثمره است که چون از عالم عدم بکشور وجود جلوه گر
گردد و انبیا است که از جوانان اوان نوبت خویش چاشنی فیض عذاق هر خاص عام بخشیده اصل
فرعش بفر حقیقت نمود و سواکی گل کرده انبیا بار آور و شرف نزل یافتند فریاد و القه را شیرین
ساختند پس از حمد و ثناء داد و آواز به که کرده بوشان از انبیا نور و آوا نیکه ساعت
خوب و خوش بود و رسیده اند انبیا بای خوب و بهتر به یکجا جمع چون عقد شریک و صدا و رو
چون لعل و گوهر لب بر می چون لب یا قوت جانان با لب بزی و همچو خط سبز و لعل و صفت
زردی رنگ چرخ گوهر و چهره می عاشقان همواره اصفه بر رخ داغ سپید چون مرد و چشم
غالب گفتند و حال لب معتبر و تماشای سخن چون سخن بستاند لب شیرینی چون قند و شکر
صفای پوست چون کاغذ مرغ و بنفشه بوی گل است مشک و عنبر همه سپید ریش چون خنجر
قصیر القم چون انگور خوشتر و در قند آوردم همه را زردی فضل و کرم آمد بیشتر
چون مرتب تعریفش را پایانی نبود لاجرم همین قصید را گفتند و خانه آباد باد
رقعه ای که خوری چشم بوی و در حال انوار الشی سلطان بهلول شاه پیر از راه انوار نام گشت
گلستان آمل و آملی و بوستان عشرت و کامرانی آن خسرو پر شوکت و اقبال و پیر سپهر فطرت
و کمال تو باو ده حدیقه کرم و نفوس و دره الفرید و برج اخوت و مطلع النوار اخلاق الحسنین
مخزن اسرار عارفان و جهان آفرین بایباری حافظ حقیقی سر سبز و شاداب باد
اول باخرای سلام سنت بنیه خیر الانام از خانه اخلاص بر پیشانی صحیفه نیاز شری
ساخته و تسنن تمیان را با بر از تمنای بالهن پرداخته تا نیا صورت صفایین از او نزل

12

انجمن
تعمیر و
تعمیرات

که بی اختیارانه پرده حجاب بر رویه میزد و بی تابانه سر بطوریکه پیشگاه آینه خمیر
خوشید نظیر جلوه گر میگردد و شمال های نورسته باطن در چین ظاهر می نشاند یعنی الحمد لله
که بعد عمری محمود نامه غنیرین و مجمع التمام زنجین که زیبایی سلاست فقرات منشورش طلسم
حیرت افزای فکری عالمی طبعان است و در غنائی بلاغت استعاراتش حیرت بخش اصمعی و جهان
اگر خیریه این متاع اگر انعامی سخن موزون لای شایهوار کلام غریبه جوایز آید ابیات تازه مخصوص
راستخفا اعرافین ساز بر جاست و پنجمان تقویم نکته دانی سیاره نقاط تصنیف گرفته که اگر در قرآن
شمارند سه عبارت نکینش جواهر است در سلاک بیان آراسته کاهن الیاقوت والرحبان
پرنیز او ان معانی در جمله الفاظ بعد رغنائی بجزیه نکینش است و فیض خیر است حسان
اگر دیده انصاف با معان و قیاس با حله فرموده نشود که بیهوده الحقیق بان تیج راجع الی الله
استحقاق است که بقابل خلاوت ابیات منظومه اش نصی و زلالی دوکان بیان خود را تحفه بند
گرداند و اگر فکری دو بین بغور عشق او درک نمود و قل الحق و کنت علی را کار فرمایید بلا ریب جای
آن دارد که در برابر زانت کلمات منوره اش ابو الفضل و ظهوری دیدن محجز و انکسار از شیب
خجالت بر ندارد و بی تکلف اگر بهار و نش منشیان فصاحت اساس خوشش رواست که
نسیم غنیر شمیم شانت الفاظش گلزار خاطر عالی فطرتان را نصارتهای تازه بخشید و بیشک اگر
عیار و نش شاعران صناعت نشانش شمارش سر که مزاج المسمی بشریان را در محاک امتحان
کشیده همانا که جاسق قوانین صنایع و بدائع است یا توری مجالس خیالات رنگین طبع مدد و
بران فکر صائب که با بجا و چنین سفاین گوناگون داد و عجز از سخن فری دانه و نه از آن تحسین
بران طبع سلیم که بختلند می این بستان خیال ابواب جهان بر روی بیدلان گشاده و حسن
آوان و رسی اچیان رسید صهبای طرب و متلج آنقدر در ایراق دل سدا و محل خوش ده

صفتی
از
نظم
فصاحت

مثنوی

و چندین انشاء سرور مدح و ثناء کرده که هر چند بسط باطنه هزار قانون زخمه فکر تبار با
 بیان کم و کیفش منیرند اما بخت نهمه محزون و قصور آنگی دیگر پیدائیت و چند انکه نشاط تحریر ایشان فلم
 و وسوسه مد اوزلف و ابروی عروس ملای کیفیتش می آید لیکن از چهره او بزم صورت پریشانی
 و زنگ انفعال جلوه دیگر می یابد نه فی الواقع مفلسی سعدن الجواهر با جسم بالیدگی و انبساط
 او در جامه بیان کی تواند گنجید و گرسته جان آب را که خوان نعت بدست آید خرمین بخت
 نشاط او چه طور بینان بیان می توان بخت مخلص اگر چه در عالم ظاهر از او که فواید صحبت
 سراپا رحمت که فی الحقیقه روضه الاجاب بکمال و کیمیای سعادت و در حق این عظمت مکتب است
 و در مهبج واقع گشته و خار کلفت فرقت و رشت پای دل شکسته اما در انهای باطن هر لحظه نان
 و حلوائ خیال سامی زاده و المسافرین است و تصویف با اشتیاق گرمی آرام جان و نرسب الامام
 دل نغمین بیت گردصال دوست نبود با فیالش هم خوشم خانه در ویش را نشمی به انست
 نیست به هر چند جذب القلیلی دیار المحبوب عثمان غریمت بی اختیار بیکش اما سیر زدن
 و ما شتاعون الان یسئل الله بدول اجازت مرید منتظر قدم اختیار از رسته حکم بیرون نیت اند
 و نه غماید شما را در حق خدا را خدا تعالی ۱۲
 و گره رسته از روی ل با خرق بیرغبت و از کشاد زیاده السلام

نقشه رای الکوری و لیا اکرای عامل بقدرایش سلطان الیمیم شاه در دیر آمدن و زود
 رفتن سلیم و نفیس

سه بیگاه از ناسوی مانی آئی چراغ گزین از عمری بیانی زود و زمانی چراغ اتی بزرگ بهار
 رنگ عارضی میوقاد ای مانند چین بوی عطرها زود و زود کم با در آمدنیت چه نور و چشم خطا
 زمانیت پیش از تبلی دیدار ای بسن هلال امید بعد از سالی رسیده و رفت چون آفتاب
 زمستان بوده پس از هزار چاکشی یکبار آن غم جاکرده و تبهرت تیر است از ششم بدرفته

مشهور جواهری انت چند را و دیگری

نقشه و لیا

نقشه و لیا
 زود رفتن

آمی چون آمدن منی تازه به بیت خازام رسیده و بصورت سخنون بیگانه آشنا گردیده آمی چون
 و دایم در دم رسیده و اتم تر بخشیده سبحان الله شام فراق را چه صبح نورانی و میدیدد بود که زیاد از
 یک نفس با من نه خفا بد و الله اکبر از گریبان صبح آرزو چه آفتاب مسودی مسرتی که در ده بود که پیشان
 یک بر توه بر بام من نه خفا بد اگر صورت این معنی را خواب و خیال گویم سیاست اگر معنی اینصورت را
 نقش بر آب دانم و آیت چو دولت بود نایان که بمن رو نمود و ساعتی نیا سود آنچه معنی این نشان
 که پیشم آمد و نفسی است نه نمود آن ماه اینجوتی به کجا قرار نیست به رو دلتی که تیر بود پادشاه
 بیسوزم ازین سو که چو در پیش شمع زینت بهار دول نسو ختم و داغم ازین کشتن که عشق لاله زو
 چراغی از داغ دل غیر و ختم گل خرمی از گلزار همیشه بهار خستند چه دیدم و جای از باد و لعل است
 بکام کام نکشیدم ترفه میجانی بر در دم رسیده که جز در دلی ندارد و عجب طبعی به بکار هم که
 غیر از تلکامی شیرینی چه بد که و بعد از مدتی چون مردی که در نظر دیده ام جانمندی تا چشم
 به چشم زدن بزرگ قطرات اشک قطره زان رفعتی حتی نام ازینکه آفتابی بر سرم ناپدید و بعد از زده
 گرمی نکرد و بقیارم که نهائی از اوج سعادت سایه بر فرقم انداخت و پرو دولت وصال نرسایند
 از سر برافت آن شوخ و غم او مانده است داغ و زخمی بر دم زان چشم واپس و مانده است
 ناگاه چون آب روان سومی کلید از انجم آمدی و کوه طاقتم را چون ریگ بر باد وادی آفریننده
 بهر وصال هیچ نیازمند و ست را این بلا مبتلا گرداناد و هیچ عاشق را بدو متشوق و آری در و در گرفتار سازد
 رفته رای اکسوی دیو اگر رای عامل از جانب باد شاه بابر شاه بر تلزاره الفاظ چشم
 سو او دیده حل کردم نوشتن نامه سویت به بعینه و درین کبریه ام در وین رویت به آید و
 بصیران نورالابصار کا سگار قره العین پسندیده الطوار را لعل و بهار نظیر لطف و رحمت شما
 نگا دارد اشتیاق ویدار سرت آثار آن روشنی بصیرت بهرانی بهر کجاست که اگر فی المشل

مستند به شاهنشاهی اشک چند و دایم

نشاط خانان

نشاط خانان

هر سوی فرقه نوک قلم گردد و سواد دیده را با آب سرشک حل کرده به تحریر چو دوازده شصت از آن
نگارش تواند نمود و متوق و دیدنه است آن غیما از برای چشم منظر آن نه بمرتبه ایست که اگر
بالفرض بیاض و زردی بسیار باشد چون ورق مشقی سیاه گرداند حرفی از آن به ترقیم
در آید روزی که فرود نوزد یکی ایام معائنۀ جمال وصال مسجوع شده مردم دیده چون در نگاه
با استقبال ششافتۀ خانه چشم باز نمی آید و آرزو مند نظر چشم پناه انتظار است به منظر خود و مرا
نمی آید و مرگانه بقدر یک چشم به هم زدونی بهم نمی آید و مردم دیده با طره ایست که اگر
چشمها خانه را آب پاش کرده بایم چشم میزنند که بغض و کرم بینائی و بان غنچه فریب
شبستان مایسد و آب و باغعل کشاده با یکدیگر اشاره میکنند که آن نور چشمی که بحسب نوشته
پیشانی از ما کنار گرفته بود و الحی بعد از یکبار می آید کند انداز نگاه در انداز است که نور
پرده را در عین کرده صید نماید و شبگرد و مرکب در تلاشی است که دستهای رم کرده در نظر
آورده در قید آرد نظاره در مقام انتظار بر قصه بقاری و آمده بر سر راه استقبال نمایی
زیر و یکم قولان نوید و اصلت را بشمار و وقت با صره با تار نگاه از پرده بیرون دویده
با هنگ عشاق سازش فتن دارد و آید که بیننده احوال عباد که دیده اولی الالبصار را
سر برینیش اسرار مکتوم نهفته دیده رمد رسیده این حیران کشیده راز و دتر بدیدار است
آن نور دیده سنور سازد از آن نور چشم چشم دارم که حاصل این چشمداشت یک چشم
از چشم پناه بودن این گرسنه چشم ملاقات چشم پوختی جائز ندارند و تسوا و نامه بیاض
چشم را روشنی داده از چشم زخم انتظار بیا ربانی بخشد زیاده آنچه نوید جوش زدن
چشم چشم است کمال الجواهر بخش چشمهای معاون همیشه آن چشم و چراغ دوده قاب است چشم
نمای بی منتهای خود در شسته بروشنائی چشم و ستان کور چشم دشمنان و عین عشرت و عیت و اداد

نقشای خاندان غلجی جواهری

منشی بروجردی
خاندان منشی بروجردی

نوروزده رقیق و نفیس

رقعه ای که هوری رننا کرد پیرشاهی بوجفت باوشاه شیرشاه بر وقت
فتح بر سلطان نصیرالدین هایلون شاه پشتر فارسی و عربی و نظم فارسی

گل افشانی شاخ گلزار ظلم به نشر مناقب جوانمردیست که در گذارش راجع به منش کلان صفا
بجای لفظ و معانی مانند ابر نیسانی و افشانی میکند و در شاهی مدید باز که باز کثرت بیشتر
سازی بهارستان محامد خداوند نیست که اشتغال تحریر و توصیف سخاوتمندش خواص همه عوض
مضامین مستعد لای متالی از جبر و خوار طبیعت بدست می آرد و محسنی که در کمال خلقت انسان
فی الحقیقه این تفسیری از آیات مجاسن ذات لکلی ملکات اوست و مگر می کرد اندک از مقابله ای آدم
انسان در یک ساعت نویدی از کمال صفات قدسی است او را و بگاه و در باش بطلانش تا صاعده ان مضامین
علوت رب و ریاست مانند سیارات سبعة بعضو اقتباب آید به شریط آداب از دور و سر مایه رست
و سعادت خود دارند از اول اقبال او تا صیر احوال سان است قمران احراق فروغ ظهوری
تا طیل و اولی الا حجه افلاک تسعه در فضای والای بلند می قدش مانند سیمه ستاره و انفس و خوشگی
مجال و بر شکستگی قدرت حجت مجزینها این طریق استقامت نه پاینده بگشاید همیشه بهار بهار
خارهای تنگنار را با نقش گل سوختن عقوبت نمایند و در باغستان بخزان حکمتش باقران
بزرگان از قضا بر آرد و سیاست کنند هیچی که بهر خیر و ذرات جهان چون نور شید تابان
همه چهره افروزند و شامی که چهره کین بر افروزد و آفتاب در نشان سپهر ربانی و سرشی
مانند ذرات تیره خاک یک مقام طلعت اند و ز شام گلزار اخلاقی عطر فروزش جمال و قدسیان
و نسام بهارستان افشانش طبیعت افزای شام که در بیان کیفیت همچون عسلش
بدیخ روزگار بد انسان رسانیده که فتنه از لبته خواب عدم تا قیام قیامت بیدار

منشی بروجردی

منشی بروجردی خاندان منشی بروجردی

تواند گشت و سیراب قشیر سیاستش از وسعت آبا و عرض گیتی برانگیزد رفت و رو بخوابد
 اما مضار نکرده که خاری در نه نهشت آبا و ساخت گلزار ملک و نخل تواند رست و چمنستان
 انصافش اگر یک پاسه آغاز کج خرامی کند از گرد و باد و طوفان ساوند و در اسن آبا و خفا کندش اگر
 نسیمی بی اذن باغبان بگلشن بگذرد بر بختیان تند خرام هر صوم و سوم سوار کرده نقشش کنند
 کلام و صافی صفات جمیلش از گرانباری توصیف علم و دقایق خبر و سحر و سرگامی سبک و
 تواند گشت و قفا مداحی شجاعتش بی سر پرده برده بپوشیده معرض جو شورش تیر آیدش تواند
 در خلستان لطف و کرمش از خسته فراموشی نهد و در جمعیت آبا و نخل بسوی نخل نقش سبستان
 از پیچ باوی مانند زلف بتان پیریشان نشود انوار استیاد و الاستعداد و باز غنای صریح
 ستایه و نرد ای بر حافیه متناهم النساءین باز غنای علی الفلک و البصائر و ذات
 صیانه و سکاره و شمائله متعالیه که حق آن یو وضعه شقایق و فضلاء الکرام
 و شرف و خصائله مستغنی من راحه اهل ذراریه العقول و الاوهام الذی
 انهم فی الامور کالشمس فی نصف النهار یحرک الملیه فی اناضه الصلاب کتمیج الاله فاج
 فی الاله و جماعه قصایل الالهیه یسمت من انوار حقایق و فضائل و المملکه
 کهرت من مائر تقدس طبیعتیه سر ریاض اخلاقه قهر اویس الملائکه فی
 کثیر الشمار و وفور صندله فرجه الشامیه یضرب اما لایام و المساکین و محال الکرام
 تقدس خانه زاو گوهر او و بود فخر و دو عالم جوهر او و سخا و عرض طبعش جوهر فرد و زجوش
 روی زر اجری زرد و دو عالم نظم کن از یک شاره و حکم طالعش فوج شاره و خیال شل سما
 رفعت نشان و سماکش خورشید و سوگند آبی جوان و جبینش نظم نور الهی و از روشن شد از به
 باجایی و فصاحت جو شد از نطق و سانش و بنال روح معنی از بیانش و فتحا و صفی از

پیشانی او به ملک شمرنده از انسانی او کند قدرت زای جهان و ساز به سرفرازی
 ز نام او سرفراز به خلق خوش جهانی بنده کرده به رسوم عدل و دانش زنده کرده به نری
 و صفش که به کس در جهان است به اعای دولتش و روزبان است به دعا و آتش تا کرده آوم
 سینا فصل فیصل رب عالم به جهان تا کرده خیر محض بنیاده بنای پیش هر خیر افتاده
 شجاعی پر دلی تا بنده بهوری به پیش او بود و بهرام گوری به بیاید را پیش از بهر شیخ رانی به
 کند بر گردن خور سر گرانی به لطف رزم و سیدان عدلش به نماید رسم گردون چو زایش
 چو از کین رخ کند بهر چرخ اخضر به بقید مهره مهرش پیشش در به وصف او سخن گفتن
 محالست که وصفش بر تر از و هم و خیال است به اگر سخنان و این ننده بود
 بهر حش عجز خود را و انموده به زمین و آسمان فرمان برش باد به پناه سروران سقیف
 درش باد به بدینا هر چه باشد از او باد به دل و جان جهان قربان او باد به

رقعه به جواب نامه نامی

نوازش نامه نامی که هر سطرش با خط شکسته لبسته چون سنبلی لاف شکن به درج
 محبوبان تبار دام محبت و لهامی شکسته لبسته عقد های لبسته شکسته دلا از از لبسته
 حسن خلق میکشود و هر خط سطرش که خط آزادی از غما به در رشته لول مل عقد گوهر
 مقصود و مینو و سر به صفایانی سواد مد او ش در دیده مردم بنیا سواد بهت لبلا و بکاله
 که ز او معاد موتین حلیه تنقین گوشه گزین است لبدر رنگ قباب جلوه سید او
 بیاض بن اسطورش چون سفیده صبح روی خورشید غباران خوش خط و شام عیار
 مشکین چهره شاهد عایکشا و در ساعت مسعود و در روز و خنده صفا شعور و خط
 که باد و منصرع گلگیر شمع طبع روشن دلان بود و شعر بر خصوصیت تو به حال خضرائی

بجواب نامه نامی

مشهد بهرام شاه ای انست چند و او

که خاصه اعتنای بحق استقامت دل محبت منزل اشراق سیر گلشن مخصوص آبا و صحبت
 صاحبان بار باب محفل فلک جهاب منوره آه گوهر صرصر تند و توجیه که با جذب به این
 گل پا و رگل از خارستان و حسن گیر علایق و خار خار شوق تماشای صدالین بهار
 دیدار آن مرجع الخلاق بر آورده چون پرگاه بسوی خود کشد و چون بوی گل گلگشت
 مشام عطر آگین ساکنان آن گل زمین تشنگ بهشت برین بر دید بهر سه من بو
 گل و نسیم فیض تو قایل به انصاف که چون می کنم این راه طویل به از دولت دیدار
 تو نو سپیدیم شاید نگه لطف کند رب جلیل به این تزلزل الینسی لباس فقرانی که ازین
 در بر اگر چه در نظر ظاهرین خلایق ازاده از علایق و فضاوت است اما در دیده حقین اهل حقیقت
 فی الحقیقت با وجود آزادی چون سرو پا در گل و این طادوس سرپا سوخته داغ دورجا
 محفل حبت شاکل بار قصه لعل یشانی دل هر چند تماشاکاه دیده های از حقیقت غافل
 است اما نظر بر پاهای پارسای خویش در پریم اهل غم منفعول بیت از انفعال نارسانی
 آب گردیدیم باه شاید این سیلاب ما با بحر گردد و آتش ناپه مسبب الانساب از غیب
 اسباب میی جمع کند که با جمع پریشانی چند بزرگ گل خندان بیت چه غنچه که بود در میان
 خرمین گل به نشسته ام بدل جمع در پریشانی به بخاطر جمع راه این سفر عاقبت محمود
 پیچیده بگو شده اسن چنین بوستان ثانی ارم ذات العباد چون سرو طرح اقامت اندازد
 بدیده بیت چشم دارم همچو رنگ از نسیم این بحر تا کنشایم در گلستان و همانست
 چشم تر تا بادل جمع چه غنچه بالب خندان چگل به سرو آب با غم آزاد از غم گل فکرت
 با توفیق ترک فکر اسباب که از قید رنگ و نام با فکل و رسته اهل و عیال را که بحکم
 واک که عدل و کفر دشمن و برهم زن اساس تجرید اند و در دام قرض و وام گزاشته بی فکر
 اولاد تا در دست بر آید

تقریبی

مشهور جوهر شاهی انت چند داد و نگیری

آب و دانه آزادانه خود را خاک نشین آشفته ملاک آشفته سازد بدیهه بیت تجر و لبیام قطع تعلیق
بال و پروارم به زخارستان الفت با پیدین در نظر دارم به بر حال تار سیدین بدو
ملازمت اگر بفحواشی حبیب الوطن من الایمان این علاج و کفنی را از نار و پیام یاد میفرستاده باشند
و و را و آیین دین بهین نخواهد بود بیت آب و رنگ یک گلستانم از ما عار جیست
آنکه اور و زسے ترا گل کرد و ما را خار ساخت به هر چند سن از ناری ساقی طالع و درم اما کرم
کرمیان بر حال دوران پر نز و یک نه و و رستان را با حسان یاد کردن بهمت است
و رنه سیرنگی بیاسی خود شمرے افکنند این مخلص قدیم با بدل و جان دعا گوئی اهل ایمان
و مشتاق ملازمت والا ملازمان تصور باید فرمود و ظلم کم می رود بفضل رب الودود
و درم بصورت از درد و لذت پناه تو به لیکن سبحان دول ز بقمان حضرت م و له توئی دول
توئی و دول توئی و دول توئی و دول به حدیث نامه شوقم عبارت مختصر واره و

رقعت و شکری خلعت بر تکرار زبانه یار چه

قماش آفرین ووشال صبح و شفق و تار و پود و جفت طاق و اطلال گرو و افلاک آن جانی و
خلعت خانه و الاهستی را به قبای چسبان شیر و شکر دولت و اقبال ملقبین از او بعد از دست
پدا سن نیاز زدن و پس از گریبان طاق از دست غم هر چاک کردن قاسم بنیان را پیشتر
مدعای آرایه گوش بند شال و طاق او ها نگری که باین عاری از ملبوس خاصه و پیدار
مرحمت شده بود و بوقتش محمودی داین حاصل نمود و گوش بند را بر سر گذاشت و طاق را
در بر کشید قماش اخلاص شناسا درین فصل سرایه و دشت هوا را با و غروی و در سر چیده بود
که اگر این گوش بند گوشش نمیداد که بفریاد من بیند و اسیر سید و خنکی نسیم سجده نم
از گزندگی میزد که اگر این طاق از طاق دلش نمی افکند از آزاردن من فشرده خاطر نام

سیدہ جو اس پر شامی انگلیٹ چڑھاؤ دنگری

چگونه می شود و سنتها می یابند و رتبه در قلم حسن خط و رسم است
نگاری متن گلگون بر سینه شال شل است و طاقت لب و دمان نوبان طاقش نقشه
معانی روشن و در بیان خوش قشای طاق زهی طاقه تن زیب و ده که چاه اشخ و بان بی
را بر طاق نسیان گذاشته و چند آگوش بند سر زینت بخش که دستار در سایه لطیفش کلاره
تغافر بر آسمان افکنده یکی از بوی های لاله رنگ مانند صحن گذارد و دیگر از خطوط
سفید و بنفشه چون زلف پریشان بر بیاض گردن یار خطی بوضوح گوشت بند از قشای و کاشی
دل دارد سر رنگین کلای می و ز قش بر گ کل شد پرده گوش و رنگ غنچه سر را کرده و گوش
از دستار صاحب شمل نه که در هر گوشه دارد صحن گل و چه سازم شکر احسان
تو سخن بر ده که در بنگاله دیدم باغ کشمیر و سر و گردن با سرم نخوت و در شست و پود که دستار
مر اخوش عیب پوش است و سر آشفته ام را که ده خوش رام و جوان بلبل که می افتد
بجگر ام و داغ سن که نیم داغ سود است و سر پرده زبرگ لاله خواست و بوی صفت
طاقت تا فکر ملامتی است و حریر گفتگوی من قشای است و ز نقش بر خطش ملامتی است
قلم در مد کشی با طاق گشت است و سر و در هر مد کشی خورشید و ماهش و دمنخ صبح دوم
از کارگاهش و اسپر تا دل پوش خوش نانی و شید خوبی او که بلای و پی زبندگی
با فنده او و گرفت از بیضه اسه کبک ماکو و خطوط مشک قشای لبک زیباست
چو زلف مو نشان دام نظر است و فروغ دیده از یب تن افزوده و بعینه همچو سیل
سر مه آلود و بدل نقش املای نگار و نشان از مد احسان تو دارد و به شکین
رسمش مالش ناف را کار و ازین رو میتوان رفتن بتا مار و سطو خط او از حسن کسب
بدن را میکند مجو و زیب و زینس دل چسب کولی بسته آئین و بهر سه شیر عکس

کتابت جلالی

نجات صحن و سعت خلق تن زیب خوش طبعی آورنگ زیری بالانشینی آملش گزیدگی
طاش بزرگ حوصلگی آفتابانی گردون غلامی کجواب شب زنده داری و دوامی نگاه
مرحمت در رفعت دولت شمع روشن طالعی و بیای ادب ذاتی قائم استقامت ذات
نخاری کوه و قاری سنجاب چین سانی عبادت بافته صاف و بهی شیر شکر شیرین زبانی
چارخانه بوقت عناصر را بچرخ تو لایه سلامت حواس خمسه دوریه گیرنگی اخلاص جامه دانی
کامرانی مراد نصیب کناد

رقعه در وصف گوهر گوش گزار

س زهی گوهر خرد ده دگشاده که سرگوش اجناسه ششده فرستاده یعنی شهبه ببردید ای دل آری
والا گوشه بی بود اقبال در انظار که بهیند بگوشش در شاهوار به آن گوش گوهر قبول
گرفت به عجب شبنم و امن گل گرفت امر و اید عمر از صدف و دوست و عا به جناب کبر
بر داشته تا بمساعت بخت فیروز سند قدم برین مرسته گذرشته به زبوش آرزوی
قرب آن گوش به صدف شد از دل گوهر فراموش به بصر سلطان رویه کاساله ملی کرده
ز ملک هند تا بنگاله ملی کرده شکست از قدر او تا بر کشد دست به بگوش رای کیت چند
پیوست به چشم ملی نورش که سفیدی مادر ناز داشت امروز طالع بیدار روشنی نگاش
فروغ دیده ستاره سحر را از نظر اوج اعتبار بجا که خضیض نگار انداخته و چهره بی
که خشکی از پشت پدر با خود آورده بود اکنون دل فروزی آب و تاب صفای خدایش
نگاه برقی تا ز شعله جهان سوز چشمه آفتاب را خیره ساخته اگر بود تر چشم غمیده
کنون اشک شادای هست در دیده اش زنده از صفایش آینه لاف به که از رنگ
گردنمی است صاف به ویای عمان از چشمه آبرویش اگر نمی یکت آرد به چشمش

رقعه
شعر در وصف گوهر گوش

کعبه یونانی

از جاب سرفرازی بر آسمان مینوایند سود و محاب بیان از بوی خوش که در غنچه پر دوازده قطره
 قله اش هر کس خاک را بر آید مینوایند نمود و عزیز مرده و چشمه آفتاب پر ویزه خواست
 اینگونه آب زرشاک سرفرازی بشکاک است اگر بگویند قطره و گرد و سحاب است
 از نسبتش نامور که فرزند خوب است خردمند در دلی بحر بود از تنش تراغ به صدق
 کی چو او دیده چشم چراغ به خار طب اللسان اگر از داستان خوش آبی اش حرفی
 بر صغیر و کار نوبس. نقطه خاک جاب و اسیر فقر محیط دایره افلاک می آرد و ناطقه روشن بیا
 اگر از قصه شب تابانی اش سخن بسیم افلاک رساند هر ذره تیره روزگار از وفور ضیا خود را
 هم چشم اختر در نشان شمار و سکنه غلطانی اورقم به چو مینای ستان بطلد قلم
 ز و صفش در نشانیش می سرود اگر صغیر و جیح ممر شود به لب صفت شواشش تا کشود
 قائم بخت خود را مع نمود به تشبیه مجبوره تو صفتش بارانج جوهری غلطی است صریح و تمثیل
 تعریفش نه در نشو و نماست تو به چیز این رای روشن دل بخت یار به لبش گوش کس
 با چنین در دو چار به چو رای که نگار به ستان از دست به شکفته دل رای را بان از دست
 چو حوت خن از لب بر غبت شنید به بگوشتش خداین که با کشید به خرد خورده و ان تا
 بگوشت سخن نبوش بدیسان در آید و بد معنی گوهر مراد فهمید به چو آمد چون باین به
 با هر چه توانم خواندش سحر الجواهر به چو گوشتش خانه هوش است و فرنگ به برای آتش
 زید این سنگ به چو شد ممتاز این رای یگانه به زگوشتش شد غایبان به پیش بری
 از مردم وزن به بود این نکته چون خورشید روشن که از ماهی در افشان است
 تا ماه به بد طوی انعام شنیده به آبی تا بود از اسیر نیسان به صدق رای به زگو
 بچوب دایمان به در الطاف شاهی به لغضا به نصیب رای که خنجد با و اب

میتواند

رقعه در بهار

بیار باوه که در صیدگاه عالم هوش به بهار سپرسد از موج گل کند بدوش به زشوق
 مشرود و وصل جنون بطرب چمن به هوا ز ابر بهاری کشاده هست آغوش به پی صبحی ساغر
 کشان بزم بهار به چمن زشوقی رنگ گلست باوه فروش به زگریم خوبی رنگ چمن مشو
 غافل غم که در گرفته بگلزار آتش خاموش به عجب نباشد اگر برزند بجلوه رنگ به پیار
 گل گل بهار طوفان جوش به گریست سایه عیش آرزو که می آید به های رنگت برگ گل
 آشیان بر دوستش به زشوق باطن این خاک تاج می شنود به گل چو غنچه سر انگشت چوب
 بناده بگوشش به چه دیده اند که رگهای گل درین گلشن به برگ چو آینه رفتند اندیشه
 ز نو بهار چه پرسم حدیث باطن خاک به زبان بوی گل آواز میدهد که خوش به صد آواز
 شنیده گل از غنچه فیض ازل زمزمه ایست تازه و پیر دای بوی بهار از آهنگ عیش آید نوا
 بانها آوازه چمن تازنگ پریده اشکار کنند از رگهای گل ام فریب بناده و بایل تاناه
 رسیده را در کنار کشد از منقار آغوش شوق کشاده تبر غبار که از دهن صحرایند میشود
 جوهر آرای موج رنگ گلست و هر دوی که از مجر لاله سر سبک پیچ و تاب فروش طسده
 سنبلی غنچه تا دم از بوی بهار سپزند دل از دست داده است و تر گس تا نظر بخش چمن ناز
 میکند چشم باخته دیده یاد رنگده تماشا گل ز ناز بند تار نگاه اندود لها در صنف خندان
 هوای چمن ناقوس نواز جندش آره تاله بلبل شمعیت از آتش رنگ گل فتنه آه بفرخته
 اشک نشنم جابایت چشم بر طراوت سبج رنگ و دخته پیاپی شمع رنگ که ریخته است
 که برگ گل فانوس طراز خلوت اوست و فتنه گمار گل از کدام شعله روشن است که سبج
 نسیم روغن افزای طراوت او از چمنی داغ لاله ساغر آفتاب با صبا که رنگ تو ام

از دیوان
 جواهری

و از نهشتنی نسیم گل خنده صبح طراب فروش شب نیم از هذبه تماشای بهار چشمش نیم هم پرو
 طایر نگاه و از کشش سیر گلشن غنچه دل همدوش قاصده سایه گلبن در پرواز شوخی طراوت
 سحاب و از خمر عیش زمین و زمان و گرد و امان گل از جولان نشاء لطافت بزرگ صبح نور دیده
 آسمان چادر صحرای جلوه نگینی به دست خیابان چین شلخ گل از فیض طوبت بارگبار
 هم سخن و از تصرف آشفتنی اگر طره شمشاد دل از صنوبر پایدرو است و از کمال شری
 اگر قاست سر و ستون خمر ابر گرد و بجا از گرمی آفتاب رنگ نزاکت و رسایه برگ
 گل نشسته و از کند شوخی طراوت خود را بدامن پدایم رنگ سیه سیه مستی سایه گل سبزه
 که شبنم گلاب بیداری بر رویش تو انداخته و دیوانگی بوی چمن نه میرتبه السیت که از
 سلسله امواج رنگ درش نمکین تواند خواند چهار از زبردستی قوت نامیده سبزه
 خورشید برست تاب و شکوفه در جولانگاه سبکدوی عرصه صبح را سحر مشق می نامد
 سر و چین از لوق کردن قمری حلقه می بایند تیغ بند ان شاخ گل از پیچ و تاب ناله لیل
 جو شمشیر می نمایند سبزه یاد در جولانگاه نشو و نما بسکریه تابانه حبه اند در پای هر پشه
 از تخم آید شکسته اند آب آنقدر در کوچه پاسه شاخسار دیده که از بوی غنچه نفس میزند
 رنگ خندان در هر جاده های رگ گل طپیده که از دلغ لاله و دود و داغ بر می آرد شکفتگی
 لبیک در عرصه لطافت تاخته است از گرد رنگ دامن می افشانند طراوت لبیک از شوخی
 گرمی عرق کرده است از برگ گل هر دو سبک رواند و بچاک پهلوان سنبلی گواه ترو
 بسیار است و نیز آلوده سربادون بنفشه شاید تلاش بیشتر اگر نه بهار سبزه فری است
 بگلشن آرمیده نسیم صبح چو از شوق با استقبالش می رود اگر نه گل آشنایست او
 رسیده نخل گل از چه میبای آغوش و میشود با این مسافران عالم خیال فرصت عیش

در
 شبنم

شبنم جوهر شاهی نیست چند اندک لری

چون نشاط سایه ابر غنیمت سیدار و صحبت دوستان یک رنگ چون معیت اوراق گل
 - منتهم شمار و در شبستان طره سنبلی چنایی گذاشته که جاده پیاپی نزار کشش فی سبغ دنیا محال است
 بر آواراقی نسج گل از غبار رنگ خطی نوشته اند که سواد شناسی لطافتش فی عینک جام و شوار
 اکرم فریتهای عشرت اگر بزمی در جلوه تمکین و زردنچه بال می افشانند و از تخیل عیش بهار
 اگر ساغر صبا و گردش نامل نماید گل رنگ میگرداند به رنگ تا فصل بهار چون گل داغ
 می پیاله بودن خلعت ناخوش گل است چون تبلیل زنجیر از آله آسودن ستم جنون که شمع آتش
 آزادی است درین سوخته مجلس فرد و کینه مانع است و شعور که آینه پر و در محفل تیرینی هست
 فصل محتاج عینک داغ ناز و گریه ای جز ذات نمینا هند سبستان ناله زنجیر خود نمی بالید تا
 از دو دستان عقل طناب نمی کشند داغ خیزد جنون بر پا نشود و همچو ناله می دیده ساغر جام
 شاید گل بوجیه احسن بتوان دید و بی نشاط جنون نیز گلی از بهار هستی نتوان چید سه لعل ای
 جنون دیوانه سامان چمن دارد و چون گرس چمن جیرانی چو گل چاک گریه بانی به نماید لاله
 تازه در هر حلقه داغی به هر فکر پریشان نو بهار سبستانی به خوشحال عشرت پرستی
 که چون لاله با داغ سواد سبعت تازه میناید و چون سنبلی باز زنجیر شفتلی بجان جدید می بندد
 درین هوا خانه پر دیزی جناب وار ویده کشادن است با نیطار ویرانی فکر سامان برنگ
 غنچه گره شدن است در جمع اسباب پریشانی خانه نیست که چون خانه زنجیر شور و الیقه دارد
 و چشمه است که چون چشم و حشی سر مره سامان هوایی بر نیار و چمن دیوانه نیست از بوی گل
 لباس سوئی در بر و دست محبوبی است از سایه ابر روی از و لیده بر آسمان از کاه کشان
 ضحک به داغ انجم سیکه دارد آفتاب سیاهی شب را تا مینه صبح از داغ بهر سیدار و کشش زنجیر
 بتابی است که گردباد را بر فلک میسرساند عیش و سواد اینست که ایراد کرده و دشت

منه دیوانی

استخوان بهر شایه انچه چنه داد و دگر می

میگرداند تا قسم مژده جنون بگویم چمن میرساند موج آب زنجیر تازه میکند و تا به تمام
 آتشنگی بگوش گل میگردد و دستار خنجر پریشان میشود زمین را تا شور جنون از جابرند و سایه
 برگ گل داغ بر سرش میگردد آسمان را تا هوای بهار دیوانه نساود حلقه گشتگی زنجیر پایش
 می اندازد و تیر و از جنون پیام رسان گامی صف ارای لشکر تیر بر چو سودگر بدستگاه جنون
 عالم بخودی گیتی تسخیر پاک کن حبیب خرقه تزد ویر ز دیوان عروج ازادی ست چون خلد اسیر
 کو چرخ زنجیر لاله بالیکه پند داغ بر هوا انداخته اند خیمه بر صورت بسته است سینه بالیکه چو بر چو تا
 عرصه داد و اند ساسله موج گل هم پیوسته شعله هم در چشم داغ نگا نیست مضطرب رسیدن دیوانه
 بر در خانه زنجیر صدالی است بتیاب طبعیدن دیده آهوتنای محبتی داغ سودا خانمان سیاه
 و طره موج در هوای نه نشینی زنجیر جنون مسطر پریشانی آه جنون را از جوش آبله پای استغناء
 جام جم است و دیوانه را از شور زنجیر جنون گوش دولت پای انداز قدم در بار و چون چرخ
 کیت که بساط و دکان داغ تواند کشود و در شبستان سودا و غیره آبله چیست که فانوسی خانه زنجیر
 تواند نمود اگر عقل سر رشته دام تدبیر کم کند کند و سودا و تهمت شکار ناسانی سیاه اگر خرد
 بساط و هن تصرف بر چند تنین زنجیر جنون چنین متی نه بیناد

رقعه بهار به بر ملازمه می گلفام مگر ناتمام

ه تعالی عجیب فصل بهار است به کز و هر ذره را گل درکت راست به اگر خاک است جولا گاه
 سودا است به و اگر آب است در موج تناس است به چو بونی گل جنون خفته یکبار به ز شو خنده
 گل گشته بیداره ز گل خار چمن شد آتچنان تنگ به که چون بو بر هوا است آشیان رنگ به
 طراوت بسکه می نازد ز افراک به بود یک پرده گل داسن چاک به گوا بائی بی منتظر لبش به
 بود آهنگ از تارک گل به نیا شد طوق قمری را و جو و سینه به ز شمع سرور و روشن گشته بود

مستور جابر شاهی افند چید و او نگر

من و دانی

نقش خواندن شی چار و خط

کند هر قطره ابر بهاری به براس حسن گل آینه داری نه زمیں که حسرت گل گشته بیتاب نهنگه
 چون موج ششم ششم و آب نه ز عطرس است آنقدر سر مایه گل به که بوسه مشک و اروسایه گل به
 به وصف این بهار آرزو خیزه نفس چون رشته شمع است گل یزد نه رگ پرواز میگردد و شوش نه
 نگه بزرگ گل چون سوختنش نه ز لب لباب عشرت شمع مرثبه نه گل از خمیازه دارد جام بر لب نه
 نماید هیچ و تاب رشته ام رچو بونی گل نگه در چشم ششم نه کند رنگ چمن پرواز بلبل نه چون در رشته
 بر باز رنگ گل نه چو گل ابل چمن حیران خویش اند نه جباب جلوه طوفان خویش اند نه بعشق قاف است
 خود سرو گلشن نه حامل کرده دست خود بگردن نه بود در دهن خود پنجه گل نه با دم زلف خود بچیده
 سنبل نه نشاهد در هوای دیدن خویش نه ز مژگان چشم ز گس یک قدم پیش نه لب گل پرده آینهک
 خویش است نه دل بهر لاله داغ رنگ خویش است نه درین فصل نشاط استی آینهک نه که سبزه شد
 چون و کسوت رنگ نه چه لازم با خرد به خانه بودن نه دور و ز سر میدوان دیوانه بودن نه چو
 گل باید بنده از جام جنون مست نه دل چون غنچه باید داون از دست نه که سبزه درین گلزار بهش
 بهار از چشم ششم خانه بردش نه سحاب آینه دارد و سود است نه هوا از پنجه بردش نه نشاط خویش
 شور و باغ است نه متاع روی دست لاله داغ است نه کنون اندیشه افزا نگه چیست نه گل گین
 هزار دیوانگی چیست نه داغ اهل سود نیست بی شوره الهی خانه زنجیر محوره است نه سبزه و قلم بهر گاه
 نشسته بخشی که به نجان نیستی را با یقین مستی می پرستی عشق و محبت رونق در دلج فراوان بخش و صفا
 دور بلند می و پستی روزگار در ساغر دور ایام به کیفیت با که گوناگون جلوه گر گردانید آینهک
 با خورشید از سیو بر و نشان کوچه خرابات قرین است او مست و زمین یا محیط از باوه فرو نشان
 مصطفی حکمت آوان سخن اخرو ز شب ای نشاط به پیمان ماه که از باوه مهتابش در و دیوار عالم
 مست شده و آن محفل آرای روز با که بهار به پای گل که از فیض لطافت آن دماغ خود ششم

مرقع دیوانی

حکم نشسته بهر ساینده اند سرخوش صبح از عشق رو به بخت آفتاب گریبان چاک زده و سپید
 شام از شوق او بدست بخودی سرحد در شراب خورده بر تابد بپایان خم و سبوی بیکده می پزند
 حقیقت او به نیکو کار و عای قبح و عجز و جوان شهنشایان شیشه و مرا می محفل صبحی کشتان نیست
 او با و از قفل در تکرار قفل مشغول فیض گشتی که قلم و تر قلم تو حیدش چون قلم ناک سر سبز گردو
 و ذره پروری که نقطه هر الفاظ تو معینش چون دانه انگور بر خود بهالده حسن آرای رخسار شیشه
 پیما نه و قبح را بنگار و می پرور خسته و خلعت بخشی که بر می منشان نشه های بلند و رسا و زلفا
 حله صبار نهان عقل او پیش ساخته سر و سر از دنیا از فیض مهر عفتایش چون قاسم حله نشسته
 خوابان جلوه جز و کل شاداب سیاه تلطف نسیم شبنمیش چون چشم دلربا به سایه قیامان گرفته
 لطافت از پاکیزه سفر بان دور از تنجمنستان باده صالح او نیز اکت از نیک مرایان حلقه
 بزم می پرستان جبر عده بدائع او شیشه زمزمین آسمان از اوق بهو الاله پاکیزه و خوار قدیش
 جام زرین آفتاب از باده نور لیر نی ساخته ساقی ارادتش شیشه گریبان گشتی می را
 بشرط هو می از گرداب سرگردانی خار بر آورده و آینه بپایان جامه باده را از جرعه وری
 اختر طالع سکندری عطا فرموده طوطی خوش لواس مینا پیوسته در ذکر جمال او
 رطب اللسان و کبک فقهه ریزه مرا می همواره و رشک نوال او نایب البیان و شیدا
 را قمر از نشسته نگارش تو حیدش چون پاسه ستان از خار بر و قلم کاتب و بر هوا
 کتاب تمجیدش چون بخود ان گریبان چاک لیر غلطه

رقعه ابو صفیاء ابو المظفر محی الدین وزیر شاه باو شاه

سه چهره گویم از وصف آن ذات پاک چه بستان سخن بیکده چاکه قلم پیرو
 در کهن سن ز خوشه از ان می برندش انامل بدوشش بپای صافی که چیده است گری

نکات خاندان شیخ جعفر

صبر چه ام شایان نشسته چو ناله و ناله

به بخت العجب و احسن پری به مهر گشته ز جوش نچایده به بر بزم از و فیض بهمانه خرد
مست مدبوش او نه به نچایده نه فلک جوش او نه و هزاران در و بی کیف و کم بر آن سر جوش
قزابه آفرینش و نشه و خامس باوه و آتش و منیش موج اولین ساغر اود و دور آخرین پیا
نبوت سرست جام مانع الیصر و ما لحنی سر جوش پیا له قاب تو سین او ادنی برگزیده حضرت
آفریدگار محمد صلی الله علیه و آله و اوصیایه کلهم اجمعین می که از لیل و نیتش نچایده
درود حق تعالی بر او و کمال او و جلال او و کمال او
بجوش آمده باوه روح را و شیشه قاب محضی ر و فلق بخش بزمگاه وجود ساخت شیشه می که
و عده ساقی شفا عشق خمار و گان به عصیت را در اضطرار نفسی نفسی شیره خام و دو مست گانی
استی استی اسید وار گردانید که تراز سوبله چین آشنیش آگاهی و نسیم از گرداب دور و نشسته
نعمای بهشت از خوان حسانش گزلی از لذات نسیم از ناله خوشنمکی شیشه و طرحی از فرودینش
چون لالت و غری پیوسته سرگون و ساغر و پیانه از بیم اعجاز شوق القمش همیشه دل خون
نهی اولین جوش حبای عشق و زهی ساقی باوه پیا می عشق و زهی سر جوش جام لولاک
یا که کز آن جام سوجی سکت تاسماک به محمد که سر جوش این نه خم است و و نشا یک چرخ
او کم است دل او از آن باوه مدبوش بود که لبم انداش موج سر جوش بود به بزمی که او
یاغت از باوه کام و شیشه حلقه قاب تو سین جام و وجودش بود نشا حتی پرست به
ز شوقش به نیازه باب بهشت و نیاز و غایه بارگاه خدیو تاجدار نشا عدالت و آموخه
باوه نصفت پیام با طره ختم این سکندر طالع آینه چین و آرش ملک ترکی و تازی ابوالنظر
محمد الدین او رنگ شاه بهادر خاوری خلد اندر ملکه آفرید سعادت مدیش هوای سستی
در سر با لبیده خدا پرستی بدل گشته و دور و در بسیار کلویش و در ساغر چون دور و دور گشته
به بر و زرش ز لب و فلق سبزه گشت به چو دور و دور و دور گشته در ما گلش کسی حنا

10

گشتی می پناهی ندیده و در ملکش غیر از شیشه شراب آواز دل شکستگی نشنیده و امن دولت
از بمن صلاحش بپا کزنگی دست و گریبان به صلا و معصلا از دولت پاک و مالش چون محراب
در مسجد پا بر جا دین پروری که بمن صلاحیت و حق گذارش غمزه کافرش جویان و محراب
ابر و نماز گذارد و شریعت گشتی که از فر کمال دینداریش هندوی رجال نرا و حال بدو
ترک آفتاب پرستی کنند شجاعت کیشی که فیضان است بهنگام از صلا و تیشندان بر فایزانی
و جلالت اندیشی که شیران بیباکستان از صولتیش بی درناخن فرو نیامد قهرمان مرست
سهم و آئین کین و بخش را از خشک و تر و نگارند ایشان پر و شسته که پیشانی دریا چین بروج
نه پسند و دول صحر اگر که دباد بر خود نه بندد شسته بوج طفر می الدین و دول بطل آتشی ثابت غول
از گوشت و پل چنان سر بلند که دانه ز اش سایه بر همه خاکدست است بهمش چنان شد قوی
دین و دوا که دوران نداد چنین عهد یادند اما بعد سبب نگارش این عنوان مسرت بیان
روز و آرزوهای بهار که هو چون نشاء می باعتدال کمال رسیده بود و ساخت گلستان
چون طبع شگفته مستان طراوت تمام یافته شبنم گل با جرعه ثل عقد کیرنگی لبته و گلیانک بلبل
باترانه قفل قصه هم آهنگی نموده نذر و کبک خرام ساغر رنگین بهوای دست ساقیان مشرقا
در سر و پرواز آمده بود و طوطی طاووس اندام مینای زمر دین از شوق مجلس سرخشان شیرین
حرکات در آتش از گشته سحائی در دلهما چون می درینا بوج انبساط و صفایین در خواطر برنگ
گلرهای در چین ما خوش نشاط صحیفه لاله در لاف غنچه پیچیده شمل پریشان نوش میخواران از عالم
قدس در رسیده و شیفه گل باوراق حریر ضمن پر ساقی نامه در نور سیدگان چین هنگام
افروز شگفتگی گردیده سایه درختان بر لب جوی چون حستان دراز افتاده و عکس گلستان
در آینه بشارت بهشت برین بدست روزگار نهاده نرگس با بشارت جام گردانی ساقیان را

درین
وین

چشمک سوزده و نافرمان با چرای اسکام سستی و می پرستی اهل نشا در افرمان و او ده سه هزار آمد و
 شد بعد برگ و ساز و در پیکره چون لبه غنچه باز در بام و دراز لب کل بر شکفت و کل
 از حلقه و شکفت و سر سر چو پیا شده سبز خاک و هوا با به پیچیده و سر خوناک و کل چیست
 سانی گستان شده و در و خنچه چون تخم زحمان شده و کل مو جود اسن کوه و دشت و بجز
 کشتی با و نه توان گشت و اگر کشتی می نگرد و روان و توان لیسن از برگ گل با دیان و خجای
 لب جام چون گل شده و بر و قلیل شیشه بلبل شده و به بزم گل و دل و فیض هوا و چنان
 خام گردیده نشو و نماده که مشهور با بادی از گل کند و زخمی از اش ساغر گل کند و مبدستان و در
 فصل با شکفته لب و و در آستین جام و پیا از جیب و قدح قلیل امور پیا شود و که در طای
 ز آینه گویا شود و و قد ساقی و قد پیا هم و و دیال و پیا نشا و پیا کیت و کیم

رقعه اعده کلان به شرح تصوف و غیب پرده

طوطی شکر نشان و ناله غنچه لب پیا هزار و شان چنین بیان است پیشا چرخ زبان ترخم آمده غنچه
 و لاله و تر کرد و حایان عالم پالا پیا ای عاشقانه اش پای کوبان و تر غنچه طرب انگیز که سحر و
 سما و ان ملا و اعلی به ترانه پای و صوفیا نشا کف ز مانند بگوشش هوش سرستان مخمل سر و جبر
 نوشان بزم و صوفیه ساس و آینه و لبه بر کاشته کویع خاطر تر و یک و و و سیک و اند که شکی
 چشمه تر و صبح نور و در و فرخنده تر از طلوع خیر و ز با هر خبر و در کلبه اخوان و خوشه بودم
 و در کفنگو بر این و ان لبه تر و دل از اندک که درت لعل لابی و قطعات جسمانی پیر و
 و در کای و باغ چرخ عقل فاقوس خیال روشن باخته و سنان معانی نگار نیز سب و زینت
 فراوان و در حلقه نشانه و سوری تر و ان نشا و کار با غنچه و دلالی پیا و در صحن
 خاطر تر احم در آ و ر و و پیا تر و ساس و لبه و کیم و در تر و اعمیر و ایا و و الی الی الی الی

نشان جانان منشی عجمی خطاط

نشان جانان منشی عجمی خطاط

نظاره گلستان صنایع و تماشای بوستان و بدایع دیده و دل آب سید اوم و تخت غفلت استیلا
 بسج و در معنی رباعی عناصر و ترکیب سه سوادید سر تفکر بحسب فرو برده بودم و بسج گشت تدبیر
 حل عقد سینه و دم مانند نسیم هر گلی در آویخته و چون گرد باد و بهر خسته و خاری پر استیلا از بهر خسته
 بی بسج می بروم و از فخر عات رای بختیم گاهی دفتر غنچه لبید برگ و نو از هم می کشا و
 و از هر خورده اش چندین گنج معنی و در خزانه خاطر جامید اوم و زمانه بر صفحه نافه نشسته و بیار نظر
 می انداختم و از شمع تازه نگه ما ابدار کار و انهار به بند ز خیال روان میساختم طوطی باز گرس دیده
 تماشای گلخان همین مشغول ساخته بودم و ساعتی با نسیم شبا طلی عروسان گلشن پر دوشه شلوف
 سبز تاب سید اوم و بند قیامی غنچه می کشا و دم سیاه شاد می بستم و طوطی کلاره شکوفه می شکست
 سر و او آن بر کمر سیر و دم و شمع گل را بر سر بید مجنون طوطی پریشان می کرد و صفی گلستان
 را از ورق نقره شکوفه افشان در حلقه ماتم با بنفشه سو گواری در می نشستم و در آغوش شاد و باغی
 با فواره برق نسیم و آغ لاله میو ختم و چراغ گل بر می افرو ختم عرق غنیم می سپردم و در
 نرگس می شمر دم خنجر سره صیقلی سینه و دم و رنگ از آینه آب می زد و دم و نسیم طوطی طوطی
 از هر یک تمتی تازه و فیضی بی اندازه می رسیدم و از ذوق مانند غنچه و پوست نمی گنجیدم
 با سر و دوش و در سماع بودم با عقل و هوش در و داغ دست چرخ گرفته بودم و دل از دست
 داده و بر کنار جو بیار نشسته و جوی ما از دیده بداسن کشاده از خیال ششم خمر نرگس چندان
 نشان شامتم که در خیال گنجینه و از اندیشه لعل پر نور غنچه آنقدر آسیر گفتم که نیران اندیشه
 بر نسیمی از بیاض گردن شادان گلشن بر از معنی بلند انتخاب می کردم و در رموی سیاه
 گلخان پیرن صد مضمون دقیق پرست می آوردم و در هر فقره معنی آب یک کتاب خمر بهر
 سیدیم و در هر نقطه جواب صد جهان معنی سرگردان القاصه بزبان سوسن آشنا شدم و خط

کتابخانه

سیر یابی سوچ بر خواندم و صدای آب فهمیدم و قیاس ریگ روان استماع کردم و دیده کم حوصله
صوت فرو بستم و چشم جهان بین سخی کشادم و در هر گل و خار که نظری انگذدم خار خار عشق و دوست
و روی سیدیدم بر هر در و دیوار که گوش می انداختم آواز و ان می شنیدم و ایامی می شنیدم
در هر قطره که سیدیدم میخ و دریا و در هر ذره می نگذشتم سطل سپهر بر روی که از دور می نمود
چون نزدیک می رسیدم چراغ خیمه سلی و هر نقش پای که در راه بود چون نیک سیدیدم نشان
ناتمام کیلی ^س ای همه تو بخیر تو در هر کوه و در هر کوچه و در هر کوه کافر و تر سایه بود و
گر میخ و جلد او و سومی سلطان الغد از جا و ماشا بگلی در اندیشه آن ذات و آداب
یا خاک همه و خیال آن نور پاک خوش صبا از آتش سودای او و غفلت دنیا از جوشش هوا
او بر جگر پاره پاره کان الماس نیره عشق او ریخته و بر چاک سینه لعل جهان نمک نور او ریخته حقیقی
از دستش در سینه کندن و فیروزه از غشش نزدیک بدون هوای است که خلیل نیاز فرستاد
و حبیب را بنار لوح را طوفانی کرده و یوسف را زندانی موسی را نشان ساخته و اسمعیل را قربان
و زلف دلبان سج و تاب انداخته و در دل عاشقان اضطراب ناقوس بناله در میزد و دوست
و نسخه عرصه در دل گره کرده او ^س همه ذرات و سوزند از عشق به همه فرا و منصور انداز
با لوله آنچه در نهانخانه خیال نهفته بودند به بستباری تیشه انداخته و با بمر دی خواص فکر پی بر
بروم و هر چه در کارگاه خریف و نهان شایع طبیعت یافته بود پرور و بر سر بنجه خرد سو بپوش کشا
بر همه بسته بدست آوردم و دانستم که اصل همه بجز یکی نیست و در یگانگی او شکی نه فی کل شیء له
آیه دل علی الله واحد چون از مطالعه مصنوعات سفلی و مکنونات عظمی باز پرورم و احسم و
خاطر از کلی و جبری با تکلیف فارغ ساختم بر اقیانوس رنگارنگین نهادم و عنان بدست قایم
توفیق دوام منزلت بر منزلت بر اثر فیض ازلی میرفتم و سیاهی و سیاهی از عقب التوار چلی

مستور جواهری

می شناسیم تا از اموات غفل گسستیم و با آبی علوی پیوستیم سکن با لوف و وطن شود و دیدیم در
 بزرگرم و دانا ایمنی بگوشت جان شنیدیم در پیش پیر خورشید غل اهرام بر آوردم و لباس کلبه ای
 در بر کردیم و قدم و جریمه قدم نهادیم و دیده بنظر هر طرف کشادم عالمی دیدیم سرسبز
 انجمنی یافتیم تمام حضور محلی جمیع اسباب طریقه آورده نشاء بزم ساز و شادی را مجلس آرا
 کرده صورتی داران صومعه ملکوتی زیره و کزنی و ریختن و جرحه نشان سپیده لایه است از نشاء
 انوار جلای به پوشش سحر بران ملا اعلی و رنگش فصل خزان سحر بران عالم بالا از فوق پای کوبان
 و دست افشانان مجلس فلک را اگر کوب نشاء کرده و کزنی نوایست بر پایه با از جایی آورده
 کف از خضیب نشاء دانه دست در نشاء نشاء واقع بغیر رخ بال تمام نشاء جود اگر کشاده باشد
 ششتری طیارسان از پر زشتی بغیر لغت و طار و قلم بر کرده رفیق شود و سحر شود و آب و شکر
 آورده شامین و کف وی ماهی شایسته کف هیچ نامده و در رشته کار فرو بسته عقدین
 یک سر سوچ بین زهره بود که در آن سپان کیسوی ماتم کشاده و سر اندوه بر کنار خاک نشاء
 تار فانوس از هم گسسته کاسه عودش در هم شکسته سوگو شک سوید بر گرفته به بند بی نا
 میس کرد از مشاهد این اوضاع با مضبوط متغیر شدم و از اختلاف احوال کوه
 متغیر چند آنکه در حجب تفکر غوطه خوردم گوهر مقصود و کف نیسار و دم وصل
 این عقده مالاخیل نکردم عاقبت پیش زهره رفیق و سرش در کنار گرفتم از کف و شکر
 بهمس گشتم و از تیر و قیصر او ضاع شخص گردیدم مقصود شست که نشاء در آن محفل تمام
 پای کوبان و کف زنان دیوار یافتاده سینه کنان همه دستها در جالین و لوب و حلقه عزا
 نشاء تمام در غل سرائی و نو در نغمه لوح پر دازی تو در جهان سوزی و همه در عشق سوز
 هر چند پیش گفتم کم نشاء از غایت و گلیری بجوایم پیروخت و خطایم انعامت از سر سوچ

تیمور

دیدیم که بر سر گفتگو نمی آید و این مژده از روی کار نمیکشاید با خود گفتیم استفسار اینحال
 و استعلام این قصه را خدای از انعامش بخیزد و عیسوی و و هم جان بخش نبوی باید کرد و دست
 از گریبان بر آوردیم و کمری بر میان زدیم همسرا راه نورشیدرسان گرم شستاقم تا ذره وار فرست
 آستان بوس دریا شستم پیش رفتم سلام کردم بولطف خدمت قیام نمودیم بعد از حصول
 سوال صورت حال عرض ساینده دیدیم که فعل شکل نشان بنیم در آوردند و طوطی زبان گوی
 شکم که بیست بیست این چرخل است که در روی بنیم و این چه بنچو نیست که از تو مشاهده میکنم
 میفرستند که درینوا از کمن من و امان و قیدیه میانین محفل احراز انجمن اخبار نموده غلبه
 نشانده چرا آسمان قیام مقام بیت المعمور سر کوب قصه قصه و تقویر رونق افزای همواره کون و
 مکان بر هم سنگن طاق کسری و جواش نعمان مانی این نگارستان بانی آخرین مرحله کار و
 آمان و رانی شکارگاه صید مراد و من اصلی عدل و او خوش آینده ساز خیمه لیلی دل ربانیده تراز
 محل ساری شک نگارخانه چنین غیرت فردوس برین لعل اصغار و کبار ملاذ خواص این عالم تندر
 پناه خسروان هفت اقلیم بوسه گاه سروران تخت و دهم یعنی ورگاه شاه والا جاده شهنشاه
 انجم سپاه گیتی پناه کیهان رفعت میر صولت شرفی سعادت نورشیدر ثبت مبداء الطاف
 واهی سوز و فیه هنرات ناقتنای سطر قوت حات غنایی مجمع کوفیهات لاریب منتخب محبوب و جود
 و رست صمیمیت بود سایه رحمت ربانی نورشیدر افق جهان بینی زبده سلاطین و طین بگانه
 خسروان روی زمین عدل پرور حکم گداز بنجا کسرت نخل برانداز سرخوش باده شجاعت
 در پی فشار جام هو شندی و عاقبتی سانه کش غلبه کامرانی یا لافشین سیر کفورتانی
 نگارنده محفل و قریبک طرا زده افسر و اوزنگ زبینه تاج و تخت کبابی و آتش مرتبه
 جلیلهانی بر تیر آری انجمن نخل سیرای چنین سعادت نسیم گلشن عدل و انصاف آتش

محمود زبانی

خبرین جور و اعتساف طراز استین خلافت چنین جبین هیبت و سیاست نغمه سرانگشتان
 عدالت غنچه بر آب و رنگ گلستان جلالت جسمانی نمایی روحانی نهاد و بیولی صورت نجم و زوادی
 غور صبح کمال مستغرق در یای افصال سرشت باد و عرفان شهید است شمع حور و طیفان
 آب و رنگ این طرف و چین نقش و نگار این ویر کمن شمع افروز محفل النش و بینش روشنی بخش
 کلمه فرشتش شمع گرانی های چارسوی امکان و یکسانی صدف کون و مکان و اسطوره نظام
 عقد شود و اعوام شیراز و اوراق سفید لیلی و ایام سوج و دریای عطای حکمت خوان صفا
 آینه چهره مطلب گنجینه نقد یارب را نقض توین مرا و فارس سحر عدل و دوا و جوهری شیشه
 هنر شتری و انش برج گهر خلیفه مکتب عقل و گیاست یزیم کلمه فهم و فراست فرزندان و دوا
 خلافت خلف الصدق خاندان ولایت شمع شبستان انصاف شعله نیشان خلافت کانی
 سخت بلند بهره مند طالع رجب غنچه کین مهرگان را باد و بهاری گشت آرزوی بیجا صدف
 ابر آذری گلستانه چارباغ ابداع و نویسه جابان اختراع بارگران قوی گردان زرد و بازوی
 از دست رفگان جامع فشار شاهی و مرتبه درویشی تاج کینایش با کلاه او همی نهایت لطیف
 و خویشی بر جراحنا سور سپیده کینه اندوزان سعدن معاش بر روز اندیشه خاطر متذکران
 قفل و سوا اس در باد و کین سموم آشبار و چمن لطیف گل همیشه بهار و آفت روز و طوبی
 و بلبلون عارف اسرار کن و کین بیدار بخت یار دل معنی پیوند صورت گل و سعادتمند
 فاقه طیب حاذق و سعادتمند و او سندر و زک خلافت شمس ناطق آستان جلالتش ناصیه
 رای که کما کشف اندیشه افزای پروانه محفل مهرش سمندر خوی شمع انجمن قدرش خوشه
 پرو می حکمتش با قفا و توانان تدریش یا تقدیر بهمان سعادت طالعش اسعد اگر بیشتر سینه
 قدرش را دوش کین و در فاشیه بزی حکم قضا کردارش چون دریا به محیط بر اظراف کین

عالم برودن به تنهایی گویا برایش هیچ البحرین پلنگان خاک و گاهش گوگرد و آتش کرد پانگامش و پنا
چشم اهل نهر نسیم درخشش مشاطه از لطف و وسایل تنخیم صافیش نجس آرای می‌شادان چهره‌اش
سجده‌اش حکمت آموز فلان کلمات آبدارش چون در جگر کن و در کانون عجب آبرو کشتش
و گنج باد آورد نسخه قانون سعدش شفای هر درد و آزار لطفهای شایخ شاد خوش عالم گلستان
و آرزوست و دل فرانش دنیا بکام دل تنگستان را که از وی غرضش رخ آب شیرین از چشمش
برده جلالت گفتایش باطنی شکری از هندوستان برآورده در اقلیم سعدش زلف سیه گامش
خوابان خانه بردوش و فتنه زده با صعب پیوسته در خواب بخروش روز و دیوانش بار و زجر
یک شب از مادر زاده کرد و یکیش با سر بریده ویده فتح یک ساعت خداداده خوابی که نیستش
چشم دشمنان برده بریده فتنه سپرده زنگی که عدلش از دل ستم‌دیدگان زدوده و تیغ عالم او
اندوخته آواز دوستی که لطفش گوش صدق کرم ساخته شیراز بهر پوری احسان
اوراق پریشان و انشوری هم انداخته خوش سالکان پانچش او دست بدست شمرسته
احسان سالکش هر که هست در کمری نشین جز سخنان سخنشان بهشتین برآورده و در عالم پرده
بغیر از صفت عدل و احسان قرین به مهر و کینش تفسیر ثواب و ترجمه عقاب لطف و قهرش اند
رحمت و سوره عذاب و لهما با مهر و نای او را بطه از لی زبانها با دعا می‌ریانی او آشتا
تملی چرب نرمی حشمتش آتش شک در جان موم انداخته طنطنه شوکتش غلغله و سپاه بر
افکنده از سعادنت عدلش جور خانه عذاب بحد و گاری و اهر عتابش که تو ترجم آشتا عفت
لعل کلب ساقیان برش را یا قوت خط بندگی داده پیچ زرش خوشید تابان شمرندگی با و
داوری شکسته و لان کشوده یا زار و میانی بر شکسته و ناتوان بر فیج البیان قدر و منزلت اثر
سیمرغ و هم و خیال را پر حجب بخت عجب آنکه در چهره و نشانه از صفات کاشته و خرمین اند

صفت دیوانی

از اول و دوستان بر داشته و طرفه آنکه کام نیکو بان از نیکان حسان چاشنی گیر ساخته و تمام
 کشور در ورون حاسد این انداخته جانشان از قید غم آزاد نموده و پندگی خود را آورده و سرخ و لبا
 از دام بلایانی داده و قصید خویش کرده و در ورون خنایش کاسه و زویشان مانند جامه خورشید
 چرخ زو و صندوق تنگستان چون دمان و لیران ایاللب گوهر شیش بار و زوید عقده ایو لبسته
 و هر سائش با عر جاوه ان بسته سوخته و پوخته و محفل اقبالش هر یک یک نفری از گرد و سوز
 و هر نفس نسیم نهرت من عذر اندوزیده و رگستان دل بدخواهان آنکه کمر ما و در صحرای خال
 و عاگو یان عید گاما طرح انداخته با و نشان عطره و زکار نیویم پیادگان سپاهش مانند شاه
 شطرنج خانه بخانه میگیزند و پیلان و مان از و انچه سیاست جانکاهش را نشسته اند و نمی بینند
 و روزگار را که کت قالی او سر آرد و طوق قمری بر زنجیر و در ورون پاسا پیش برشته و بالو این
 کتان هزار و دوقمری لیسری پروا که بیان و سینه بند گانش بر سر بختین نمی یور سانه باشد و یور
 که صورت و زان طبع از و رواید غلامان کند و دیو می و اگر دولت ایو میو نر بر دار شده و کس
 و و افرین نمی نشسته و تیرها گذر شده بود که با هیچ فتنه و رفته و رفته اسیران انگنده و درین
 احمدی در زمان او نبوی رواج پذیرفته که تا قوس نوازان و پنهان شب و روز بگوشت با لاش
 و شسته نشسته اند و حریفان بخانه از سر و جوان طلاق و خنایان رگفته به بشکافنی که کفر است
 محراب از روی فراغت پشت بر دیوار داده و پستیاری نام این به تماشش سبز و پای قمری نگیزد و
 نهاده و رشتش جهت گیتی نتوان یافت که از یک جهان او نباشد و در وقت اقلیم دلی او نباشد
 آورد که در پنجه قرمان او نه تماشش مال اچنان بقید ساخته که میان پای درم را مانند پیمان در
 انداخته اند و صندوق بار اجاب آب بر یاد داده و در و زکار خنایش بخیزنگس کسی چشمه پر زنه
 و در ایام عشرت افزایش بغیر از لاله و یکس و انج بر جگر آرمیندگی روزگار خنایش را یکس

نشان

نشانه و اسباب جنگ و پیکار را پیکار کمان گوشه گیرنده و تیر و دست می کشند و تر کشش
 چنانچه شیان گرفته باز خانه بیرون نمی نروند و از میان کمانه کرده و زره جاسه بر تن پاره پاره
 ساخته چنانچه تیر و تیری نماید و خربان گوشه گیر و سپهر خنده جوش و ناگفته زده مانند فی با آواز
 و تشنگ را از دود آتش و رجان و در شش جانش طعنان لب شیشه شسته و شیر خوار کودکان
 شور و در مدخو ابیده پیکار سوار بر از الان از دست رفته باز تهم و ستان و پنهان گیری و کوشش
 معوج گشته هم آورد و عوج در دیر می نماند و اگر کسی که سر و انده زبان شمع و دهنش شعله خیزد خواهد
 که یک سوادش کم کند یا رازی آن نداشت باشد و اگر بر آب پیکان بر آب نوبساید و جوی
 شود و کیم آب در میان نه خالص لا اعتقادی که نشانه عدل سکندر و قسیم قلی ای شاهوت
 بینا بد که اول و جان غلام حیدر که راست و دوشها و تیر خنجره سیانک بلند گرامی می بیند
 که از روی اخلاص تابع ایمان بهار از شرم دست نخوا گسترش کان بناخن و تیر سیرین و وار
 خجلت صغیر انوارش خورشید تابان و در عافون لیسرا گشت شعاع نقش قالی می شمارد و بر جوی نشانی
 شمس سلان بلاغت آیین هر حرف جبین اعلی است که یکسخت خرم قلم در طی و ادوی بخش انداخته
 و هر الف و صانیست که به خیر و بخت در نوشتن این بیابان بی پایان ساخته مقام هر یک از
 عواقب شجبه کوچکی از عرصه مملکت او و چرخ باریقه بزرگی و طعناق بزرگ فیروزه نیشاپوری
 در زیر نگین دوست سلطان سلاطین که سرخرس و سر که سلطان پیکار بین و حکم جهان بطاع
 از هم السام واجب الاتباع فرمان عالیشان سعادت عنوان عنایت نشان محتوی برین
 سفین خیریت می شود و مشتبه بر نگین سعادت مقدون که خواص و عام حکم آیه که انما الله و الملیس
 و الاضای الاضلال و جسد عمل الشیطان دست هوش از دهن ام الملیات کوتاه
 دارند و احتیاج از و خضر که مایه همه فتنه باست نمایند و عقل و هوش که سلطان

کلمه و تامل

ملکت تن و فرمان فرمای اقلیم بدن اند مغلوب سرشنگ طبیعت نسازند و چشم گوش را که
 زنده اجزای ترکیب انسانی و عمده توانایی حیوانی اند جس پویش خواب ستی و غفلت نگردانند و
 خوش بخت خوش چاشنی باوه نگوار از کام بدر کنند و بکام و با کام به ای این آتش اندازند و سیر
 بنابر اشارت ابراهیم با اشارت آیت الله العظمی بروجردی که ماه ظهور قیوم پوش سعادت از دست
 عیونیت فرو نشیند و باب چشم اعتدال نقطه سیه کاری از صفه خضار افعال بزدانید و سیه ببرد
 از شکست است چراغ استغفار بر فروزند و از برق آه حسرت خرسین بای گناه در هم سوزند
 سیه چند بانی در معاصی مفر کش به فاستاذ الله توبه بخشش و پیر بخان از خانه خرابانده اند
 و سیه بای خم و هم شکسته اند و دست و گودن سیه و یکدیگر سیه به سیه سنگ بران و دند
 سیه چشم آینه خمر نه ماهه بود و دران فتنه و خمر نه بایند و دند از سیه خمر نه بایند
 ز و دند دل سخت جان را از سیه تار که تر شده و آنکس باده چهره از بین سیه تار و
 با قوت با خاک راه بر ابر و دران جام با خمر رسید و پیکانه صراحی برگردید و جوش و خروش
 شیشه فرو نشست گری با ز صبحی و هم شکست تار شرب و دند و طفل حیانت
 چشم دل پیاله و دران باوه نوش که بمر با بود یا پیمان و دست کرده بودند و پیران
 ایمان آورده دست بعیت لب بود و دند و پیر چشم سو گند یا کرده اکنون رشته دوستی با
 چنان دست نموده اند که یک سیه و در میان تلخی و با سجاد کشتی خو گرفته اند که تار و دند
 بر سیه خریفان پیلان که یک نران از سیه بر سیه اشتند و یک سیه از سیه افواج
 دیده سیه بیک نران از سیه چشم شیب زنده و ارسان مانند زنده و روح زان
 است و طاق محراب با طاقهای بل یکسان سجده اند ثم حم الله اکنون این شادی و نشاط که در میان
 می بینی و نه غش و انبساط که در روحانیان مشاهده میکنی و نشاط آن نیست و سیه گویا زهره که

سینه چنان

معمود جابر بن حنفی است چند دند و دند

سرگروه ارباب طب و تپوای اصحاب بود و عجب است علقش برین چون این شروه میافزاشید
 از شادی دیگر خود را اندیدم بهیوش افتادم و عنان اختیار خود از دست دادم و از بساعتی که
 از دم فیض عیسی جانی و رتی در بدتم پیدا آمد برخاستم و تسبیحات شکر از دهنم قیام
 نمودم و بدعای حضرت شهاب نشاهی لب کشودم تنم قنای میکردم و تسبیح تحمید میخواندم و نامی
 در سینه ام که آبی تابان از آب و رنگ است به خلک اهورا گیتی را از رنگ است به مسلم بر تو باد
 این بادشاهی به میسر کام دل چند اندک خواهی

قصه

سده غایت کزین است پادشاهان برخاسته بنگاهی قال شاهان و وزیران برخاسته
 بگری آید بچون موج کمر و آغوش به خیرتی جوهر آینه بدامن برخاسته به حسن گریه و زاری
 خو فال گوی عشق کزین شود ایمنه نتوان برخاسته به سبحان افروزند شین غباری که است
 نیل نقش تصویرش می بندد و صفای آینه آینه حسن خطاط بر او افتاده است و آنجا که فکر و هوا
 تحریرش گردون افروز و سیر ستم نامل و هیچ و ناپذیرت سلسله تاخته هر طرف چشم یکشانی نگاه
 با خواب بهار مقابل است و هر قدر نقش شکستی بوی گل بدین حال هرگز از نورش بهر است
 سواد پند است خط غبار است و هر کس که بارشده نقش پیوندی دارد و دام بر دوش اندیشه شکار او
 ویرانی بنیاد اسکان معروف تعمیر بادیش خرس چپیت این خاک این بهار رفته و قلع از اویش بان
 خبا اگر عمارت آینه خانه دل کند و دست و پیرین طره از گامی گل نشانه زند بجا این سلسله
 گیسو پریشان که دارد این نقشه بولی سروان که دارد و تا چشم کشا شوره در برده پنهان است
 این و دیده غریبی خط بر جهان که دارد پیرهن فی رنگ هو است بهر نیست به یارب خیر شودی بوی
 که دارد چشمی که چون حلقه دام از صید بصیرت خالیست که و فتورش میداند و دیده که چون گرد باد

سند و بر شاه ای امانت چند داد و نگر

۱۰۰

نقش

عجبت نگاه دست منع است جوهر سرش میخیزد آنجا چه فکرهای بلند عیان خود داری نگین
 و چه صندای هموار یا من بی سرواسته ناوخته اگر آب گوهر به عویض نمایدش بان کشاید
 یتمی عرق خجلت است و اگر هیچ گل با شوخی لطافتش طرف شود بر درگاه سبیل ندانست بقماش
 جوهر لطافت جواب طلس فلکی و به پرواز کیفیت بساطت بال تصرف ملکی در تصرف آباد جلوه
 خیالش زخم سینه مانک بود و بمائل کرده هوای انانیتش داغ دلهای پنهان و سبک روحی چون
 بوی گل از خانه بدوشان عشرت معنائش گران جانی چون رقص شرار از سپیده سوزان
 پریشانیش اعتدال نشاء پروازش صبح طراز و هجوم کیمیت صبحش شبستان دراز توری از
 خاک سر کشیده و نمک مانده هوا گردیده هرگاه به بزل آید نیست در پرده لطافت روان
 و چون عروج گرد صبحی صندل پیشانی آسمان چهرت و اماندگان مرکز خاک است این از بزم
 تا آسمان بال تنها آویخته تا نگاه روشنان بزم افلاک است این گاینده و غبار بر و سه
 دنیا ریخته دیده داغ است از تصرفهای برقی آهنگش گزینی ناصیه و چشم بزم آویخته صفا
 آینه صبح نفس در عرض جوهرش میگذازد و نمکین آب گوهر عرق پیشانی باین گرد خشک بسازد
 آشفته گلی با آتش شست سپیدی سر نه نوازی وحشت انجاری و بیتابیا غبارش بپوش
 چشمی عشرت ایامی بهر عا پر دازی قصه این سپند های چون دل عشاق بهواره فصل در آتش
 هوای فسیلنی است و پریدن این چشم با چون بال بسیل پیوسته تقییم آشیان بی نمکین تامل
 که اینقدر چشم در هوای کمی پرد و آینه سپند از چه آتش گریبان سید و سه اگر چو ش
 دل است آن اینقدر دل نمیشد و گریس زمین تا آسمان بسیل نمیشد اگر در است
 دریا از کجا دارد فلک نازی و اگر ساحل تنش در طبیعت ساحل نمیشد چو نهاده شین نهاده
 تیر و نقش دید نهاده کرن خرمین بزم برقی نظر حاصل نمیشد آینه با اگر دیا و در غرض

تمناش چهره پرداز جوهر فروشی ساغر ناما نفس با پر واز رنگش لبریز صدای خاموشی از جگر
 پردازی صبح بهارش خواب آسایش زمین را پهلوی آزار گرداندن و در طوفان خوشی عرج
 اندازش کف دریا سے قدرت را دامن بگردون افشاندن با وجود ناتوانی تا بر خود وسیله
 را از جابر داشته است و بکمال زمین گیری نادان از خاک بر چند پای بر آسمان گذرشته
 آتشی ارضی را بوساطت دهن افشانش شوخی اجرام سماوی بس در آب اسکان را بجز بخت
 کندش و شگاه عرش بنائی صاف چکیده خاک است به بلند میانشا رسید یا در دنیا
 افلاک جبره نشینی کشیده قیامت که صبح این فیض جولان که می ریزد زمین شد
 آسمان این گرد از راه که پیچیده چمن خواهد بطوفان آمد و با جلوه اش قصد بهار آید که
 شوخی گردد و بارنگش آینه در خط جوت سوادش نسج گردون کند روشن بگل کیفیت
 می نمائی هوا ریزد و رفعت سریر کیوان را نیز برده شکوه غبارش تحت اطلال بر با حاکمان
 اوج اعتبارش آید کسب تمت تر داسنی و سیلی بی داغ کلفت خانان برین
 آفت سر که گردش را آینه وار همواری پردای چشم باید چید و لطافت تو ثنائی که غبار
 را چون هوا با ورقش نفس میوان چید در وادی مقصد سرخی دلیل تسلی گم کرده را مان
 انجمن جبار داری و اسطه ادب هرزه نگاران گنجینه اسرار خاکساران باقبال طمش نشانی
 در تدوین خود فروشی فضولان با فسون پرده دارش جوش محیط در زبانی کلان

کافی

رقعه در عطاء خلعت سحر مرصع و غیره

در همین برکت آگین کج کوکب فلک سعادت و مهر دوزی پرست الماس غلامان عقبت
 توان از اقی مسرت و انجساد درخشان و مهر سیر بر سج دولت و فیروزی بر و تیر
 هودیت چنان از سرور انوار صحت و نشاط تابان بود خلعت والا رتبت که مانند سپهر است

شهر جواهر نامی است چند دانه بگری

در عطاء خلعت سحر مرصع و غیره

از گلهای زرد و زردی بنور و ستیغ سرخ سرخ که انوار جواهر زرد و امهر بر سر و بر سر را مکرر محاق
 خجالت میسازد و فخر و غرور و کبر و تالیش افزون تر از لعلان چشمه نور شیدا با آن و سبک است
 نشانیش منظر فتح و نصرت بیکران است چون انعامی زیاده از احمای که بیم شکان و مانع طیار
 بنیایات خالق انس جان جل جلاله و عظم نواله نزول فرخنده گی شمول فرموده تارک افشا
 سر غلام عقیدت فرجام را با وج سدره المنتهی و فرقی اعتبار گیتیرن سراپا انکسار را بعلو
 عرش معلی رسانید احقر بعد تقدیم مراسم استقبال و ادای آواکجه نشانیات شفیق لباس
 حیات تازه گردید ز به یآوری طالع این فزیه مثال که آفتاب عالم تاب سوخت غلظی
 طلوع سبحان با شعله انوار فضل اشنان تارک عجز و افتقار به سر خورشید تابان ساخته طاب
 عقل گما آن قدرت و یار دارد که با عانت و دوازوی تحریر و تقریر بر اوج شکر گذاری است
 شهر یار و یار نوال و سپاس عنایات خدیو عظیم الا فضل سپروان نماید غیر از غیبت
 دعای خود ایام السلطنت و گیتی شانی و مسالت و دوام عهد و خلافت و بهمانانی اودت
 غلامان فدویت سیالی چه می آید حضرت مالک ملک ذی الجلال ظل تعلیل جهانگیری
 و سبایه با پای کاسکاری تا انقضای زمان و ختم نام دوران بر تبارق عالم و عالمیان در و
 جهان و جهانیان با طوطی و منجلیه دارد

چندین

و

رقعه ۱۴

در و قیام که جان آرزو و مندوب حدت گاه باطن احرام آستان فیض نشان بسته و تغیر
 عالم خیال ناسک شاسک این بیت المعج و سعادت میگردد و دل پیاز سندان فرود
 و تنامانند چرخ در محل سینه بکمانا طپیدن بوده و کشش شنگ روز و فطرت انکسار
 دو دو و فراید کوسل شیتانی دارد و میگردانید و پند و پند و پند و پند و پند و پند

مشهور به جواهر شایسته

بر قدامت و شکست می بروی و قدما با اختصاص این دولت عظمی بر سر و چشم مهابات میکرد
 چشم بر چشم زدن درت حصول کل الجواهر تراب اقامت امنیت اعتصام را بعد از امانی شرکان
 میگرفت و از روی شیون انجام این سفر را در ابرویش خیال می بست سر فراز نامه لطافت
 که بر سرش موجی است از چشمه آب زندگی روان گردیده یا تنهایی بر لب جوینا معانی کشید
 سواش از سواد عالم قدس دلاویز تر و بیاضش از بیاض گردن شاید مطلوب رسته انگیز
 متوجع بعنایات باطنی و مریض با فضائل صورت و معنی مانند آیه رحمت یزدانی ورود کرامت
 مورد و فرموده انجذاب خاطر از دوت مظاهر و ابغاث باطن صدق موطن را از یک هزار
 بل از مرتبه نهایی بدرجه لایتمی رسانید و مستلزم شکر و سپاس حضرت احدیت که توفیق بخش
 حقیقی است گشت انشاء الله تعالی درت این ساقوت سلاطین بکرت بغیرنی و فرزندگی سزایا و بجا
 تعالی شانه دل بقرار یا بصورت این ماسول سرایا تسکین عطا فرماید آتشا و سودی ملودی که
 بتقدیم خدمت انفضال بعد سه ساله از کفین و گرم گسری باین مقلدی شده بود همین
 سعادت ابدی و گزین فایده دولت سرمدی خود را بفضلی اتمی بقدر و بدین طاق و ساعی مشکور سپید

موقوفاتی

رقعه ایست که در حاکم سلطان ابوالمظفر محمد بن ادرنگشاه

سرگرمیانی خاصه بفرموده رحمت جوین بخشی است که بهار گلشن دولتش مستند این جهان ارفا
 خا نا کامی را بنیده و چنین فرسائی قلم با سترام ثنای بلند اقبالی است که امان اقبالش
 در بارها بکنا خجالت بی وستی گردانیده در یاداری انوریش خورشید را بنده تجرید و در سیران
 باران چو درش بجزر القطرگی بگزید تا طالع فیروزش علم طغری و نصرت انور شنه زمینان از فیروزه
 فلک میل جامع نظری ساخته اند و تاوست گهر بارش بجزر نشانی لگشت ناگردیده آسمانیا
 سحاب مشو و ال نعل و آشته بر در کارخانه فیضش دریا گدای است از جناب کاسه و دوست

مجلس
 مجمع
 مجمع
 مجمع

شود و معنویت غایتان چون ایان فرعون که به یزید یزید میگویند شجاعت نیست آب
 صلاست با تشنه افضل انصاف و سخاوت با تشنه او و بود کثیر الجودش در شامیل انصاف
 شطش نشان عمل شکسته و پیش عجا و کلام بلاغت و نظامش در صبح و شب است و در میان
 ایت از باغ کرمش و در شکاری عاجزان پیش با افتاده و طعن و عجز و جراتش است و هر
 ز و پیراه که عیار و در پیشه عدالتش و باه شیر شکار سبحان الله و پیراه او و عجز و صافی افتاد
 عالم تاب و زادن و غیر از کسوفی نیست و فکر در این عالمی که در عالم کتب و در این کتب
 فی جنت که در عالم حق ما یکی است و از این کتب نهای آفاق ام ایستری بزرگ مناد و حاتم که هم دنیا و را که
 بوصف است او و صاف و لا فیش از اعطای بیان معنی نیز در این اقرون بیرون با شد چه ساد و او هم
 بهما نسبت در ای آن خوب شد و در ثلث ایاری و حصول شرف و سعادت و در حاتم و در این کتب
 و سلیقه افتخار صوری و معنوی و در سلیقه انتشار ظاهر و باطنی گردانیده است و در این کتب
 عرش نیست که پیش اهل شرف مستحق بود و مار و و گردن شقیه است افتاب عالم
 چه حاجت است به مشاطه روی پیرا

کتاب

در بیان غایت علم و حقایق

سبحان الله و الارض طریقه مثل زری و جبهه آراش که کلیم کلیم جود جام اگر
 به پستیاری عصا و قلم و رادی ایمن و قوه و حقیقتش قدیم زنده یار قدس قرانی با عشق
 ریاضه شود و تمام در پدید پیغام رسد ستم اگر در قفس وجود ظهور علم مرتبه لغزش
 یکام می رود و در سوره شوره تو علی تو و حجب آیه پاسبان گرد و هر چند غلامه تحریه
 به دنیا اند و ذی شعله اشراقی صغیر و در سوره او نشود کیفیت این چه انان و قوت و غیر
 چون شعله سراسر زبان آفرین شود و غیر از او و در شورش از او و اعش سیر و نیا پند

و قراول

و چند آنکه هارن محیفه نظریه پیرایه گلگون و مضامین و پذیر برافروخته و سست
 گرد و در اسعوق خجالت تقصیرش بیانی رونماید. بهتر حال باد و جو و عذر عقل
 و ضیق محال لعل از افوار جمال این شاید بدر تماشال آئینه خاطر مهر شمال روشن
 صبح نفس مطلع کمال تو انداز میگردد و اندک شبی چون روز جمیع نیکبختان سر اسیر و
 و نشانه ماند سحر طالع سعادتمندان سرایه نور بیکم افروز بر قیاس اقبال خورشید
 سپهر اجلال روشنی افزای شبستان کاسبانی و کامکاری تنور فرمای محافل
 از جمله بیا و بختیاری متفاح سبیل استیلا و ایقان شکوه طرق قنوت و ایمان
 چراغ رهنمای کم گشتگان بادیه ناکامی شمع هدایت افزای و اماندگان زوایای اینجایی
 درخشان گوهر وین امارت فروزان که کعب مرجع سعادت امیر سلیمان اقتدار نواب
 خورشید اشتیاق دام الطول اقبال علی مفارق الصغار و اکبار چراغانی بافراوان
 زیب و نگار به کناره و یا ترتیب یافت که نور کمر تا شایمان غرائب روزگار اند
 پیر و فلکان بهیچار بیال اختصار بهیچ آن مشارق الانوار شافت و میگردد
 توپ و رعد شور چون نفوذ تاجیه صورت پر و انگی ایجاد شغل مشاغل رسانند
 جانان پر و اندک بیک نفس زنده درخشید و یا بهتر از نسیم فرمان جلا افزای مثل
 جهان از شاخ لیلیه غنچه شعله و سید و در نستان طبع پر و انگی گلها و لاله
 بشکافتگی رسید ستاد اکثر نافه حکم سرور کامل عیاران سدی از طلا پر وری
 آب نباشد که آینه سکندری از فرسندگی صفائی سیند و می باشد طرازی
 آن آب گشت و حیات بهیچید بعکس پذیر خطوط شاعریش نقش مراد و در
 کنار گرفت از بنجم آتش حدیقه گلزار چیده افروز بهار گرد و در و درنگ

نقش جهان

و اسوزش حیدر باغ و دل ثوابت سیارات رسید و دریا آذر پر توان جامه زربافت و بر
 دید و حجاب سندیل طاس بر سر پیچید مسلسل موج سلسله با شعله خورشید رسانیده و افشا
 بخاری رنگ چشم مورطای را در نظر با از بر نشسته بکثرت گردانیده ساحل بحر کارگاه
 کداری با فان و لب آب روشنی بخش و لها چون لعل عقول سینه صافان برج با با جماع
 کواکب سعد فرین و مهر فروز گردیده چراغ نور روشن استاده مسجد شش بکتابه
 به صانع زینت اندوز گنبد با بقا و بکمال ^{که در این عصر است} افروز زینت با نردبان ترقی
 و تصاعد نور و هر پایه معراج رسیدگی تجلی طور غایبان پر وانه عید قربان یافته نماز ^{عبادت} جماعت
 بجا آوردند و خطبای سمندر بر منبر نور خطبه روشن بیانی آغاز کردند و طاق بید میوارا
 جواهر شپ چراغ چیده و متحاب با چون هم ابروی دلبران عالم اگر دیده سهرابیا ^{ساز} بهر سحر
 بصیرت صغیر و کبیر و ستونهای نظیر ترضیع لای و پذیر مستقیم سعادت اسامی مبارک
 الله و محمد علی زمین و لیسا مسجد چون شمع بدر پر ستارگانی می تابید و هلال چراغان
 از افق خیزی بر افشاخته مهر سارق می چربید نخل آتشین به غمزهات ضیاء بخشی شهر کوکب
 بستان افروز ناری با نور فرس فرخ مشاعل خاک را آب و تاب لعل به خشای خورشید
 و تو نور انبیا می فشانده آسمان را پر از ستاره پیران گردانید هر شعله شهاب
 از فلک متوجه میوه طریق و درین مشرب سبیل متکاثر بر جم شاطین به واسطه
 صعود نمود از عکس هوا میا با بیان طرا در قصر حجب بهشتا و ستایه ستاره بالایش
 لولوی کنون در وریا که هر جا که نشاء و نقی افرازی نیم انبیا اگر دید و از
 جلوه شادمانی و مسرت خلافت را کامرانی و بهجت به حصول انبیا ^{و انبیا} الهی
 تا محفل سپهرین پیشکش و درود و اعظم تزیین دار و چراغ دولت و

رفیق یونی

اقبال برین آستان عفت و اجلال روشن باد

رقعه ۱۹ در مبارکها و عید نواب

و رعایت فرخنده اشاعت که سیاه من عید سمیت فرجام چون فیوضات حضرت
 ذوالجلال والا کرام نسبت به خواص و عوام مجان و عدوان سیدانام علیه التحیه و السلام
 عام بود و تقسیم نسایم شادمانی و ترویج روح کامرانی بهار حدیقه مستر جاودانی و شکفتن
 ریاض آمال و آمانی می افروزد مسکات به مشک آگین که سوا نقش بر ناله آهوی چین بود
 چین بود و نقش معانی بود و طراز آن بر نقش و نگار استاد خطا خطا سینم و
 شمع شمعیت این روز برکت اندوز چهره افروز و حصول گردیده قوا و روح مضامین
 آیین چون نسیم اول بهار در اول بهار بر بوستان خاطر و دستان با تیر از آمده ابواب
 احتیاط و انتعاش کشود خداوند مولی المودان مولی الی و لایست و لایست و لایست
 صمیمی ترین کامیابی داشته این عید فرخ سوا عید با فزاون عید دیگر مبارک و عید گداز

رقعه ۲۰

خالق الشعب و الملک می همواره شجره مرادات و در جهانی و شمال کامرانی و کامرانی انصاف
 ششش مهربان را بگلهای شکفتنی خاطر و آثار حصول مقاصد بهار آور و شجره دار و لعل از ابد
 غیر پیش رس دعوات و ایفات و ابلاغ گلستان حکایات اشتیاق و ریاضت سوا صلت بهجت
 آیات کشف و فیض عیون و تشخیر سیدار و در جنگامی که چین باطن از رسوم جدائی پشورده و گلشن
 دل بهر صبر بجزان افسرده بود و سحاب صیفه اشتیاق مملو از قطرات عبارات و قطعی سایه خرمی
 شمول انداخته حدیقه و داور استر و در بیان و ریاض اتحاد را شکفته و خندان گردانید و گلزار
 چار سفر قوت افزای طبع بود رسید و پیوست و مانع سود و لیکن فراق را قاعله روغن بادام

عید مبارک

عید مبارک

بمصول انجامید لب سپاس برنگ بسته خندان در تذکار مهربانی با گشتود و بیکار آمدن تو جهات
 زبان را بشکر شکر شفقت شریف شیرین نمود و میوه بخش حیات که چار سفر غماهر را در یوسف
 اجسام سوالات بخشیده دلالت سیرابی چرب و نرمی زبان که نخل آمل شاگردان نمایان
 خود را بطلب حصول مقاصد بارور گردانید خانه عطف و اشتقاق آبادان سازد و بوی
 عشق و کامرانی را از یاد خزان سکاره زانی مسموم و محظوظ و هشته بتبوتر ترقیات و دلخواه
 بارور دارد متوقع است که ستواتر با تهمات تمیز مکرر قایم اهل حاج شایم حلاوت افزای ذوق
 آرزو مندی گرسنه چشمان دیدار فرحت آثار می شده با سهند زیاده چه تصدیق دهد

رقعه تفصیح نبشی دولت راس

ایمان بشاهد حق حبیب عالی و کایمین آنک لی فرضی و بالی و آخاف الباق من کلام
 بکلیت باشد و بحالی الباقی و نیزان شوق محبت روح افزا همیشه در فعل است و ذکر و فکر
 محاسن شامل آن جامع احاسن خصایل شمع فانوس خیال صیقل شریفه در عین انبساط و سنج
 باطن اشواق سواطن استه فروخت ازین نه فقره که جان و آبروی اهل غیرت در رفتن باند
 همدم و همقدم است اگر اندک طلالی بخاطر دوستی مانده یا منت اما بمصدق حکام هم
 غیب انسان تسلی گردید و در ازل هر کوی فیض دولت ازانی بود تا ابدا جام مرادش هم
 بجائی بود و دهنده بندی که طهر او و قال بود و در پینه زار غفلت آتش عجیبی زد که طهر کالبر
 الحافظ خود را نمود و نیافت بنابر تمثیل نفس و سفینه سینه نگاشت اگر چه فقیر از قانون
 شاعری زبان فارسی و هندی عاری است و از این مقام آشنائیت اما بقضای اینک
 بیت چون فضل آن خادم همتن عقده گشته بود جانان مرا بجز چو پیچید و شدیم
 چهار پیه شیخ کلام فصاحت انجام بکند ناقص در آمد بر کاغذ علی به خط فارسی نگاری

شعبه بر شایسته چند و اندوگری

پیش

کتابخانه

بنابر شواهد خواندن مرقوم نموده موید بر این کلام سلوی جامی است نه تنها
عشق از دیدار خیزد نه بسا کین دولت از گفتار خیزد نه در آمد جلوه حسن از ره گوش در دل
آرام بر باید ز جان هوش نه متوقع است که در محفل گرامی گاه گاهی لباس بر این رام کلی
یا سرشته یا نثا که که او تالش ششمن فراغت صوری است پوشانیده پیشگاه شمع شریف
می آورده باشند که فی الحقیقت کمال داده تو دو مخلص خواهد بود صاحبزاده اگر اینقدر را
بالمبار شوق مقصد یح است و بنده زاده با توسط محبت مجید ریشه اخلاص غایبان و فرست
خواطر داند به عرض پر نام و دند و شاعر سعادت اندک چند گاه است که دل در بر
پیدا نیست نه یار دیوانه کج رفت که در محروانیت نه این دل محبت پر داور عالم خیال که
نظم عالم مثال است و قرب و بعد در آن محال او خال ندارد هر چند مدتها سر خبری و کلی هر دو
از افراد و هر معنی از اصناف نموده اما بنا بر عدم ادراک محالست که عبارت از تو دو و ستاد
باشد مسایش نقد با آنکه بذات سامی و بیکی عنقر گرامی می رسید چون مخزن آن گوهر گرامی
در یافت حکم الجنس مع الجنس بمیل از اینجا برساند و در پیرو وصال او را تعاقب می رود و
آن دل چون بی پیش نیست قالب عنقری و ایام مساعدی نیست الحمد لله والمنة که قریه
کریمه و مفاد نه جان معاد نه بکلمات شفقت آیات این بیدل را دل دیگر بخشد و از
یکدل هزار دل گردانید اگر تیر و گانی از آن دل بیدل بدل ندارد بر صدق انتقال هر دو دل
که از غایت اتحاد یک دل اند شاید صادق اند میرج مرصع و شمشیر و فیل و صوبه داری با اصنام
او و لیسای بلام زاده محمد تقی بجلدی و تینه سفیدان حوز و متعلقه او و لیسای اختراع غایب آن گروه
نکو پیده او ضاع که از مضنون نوشته امیر الامر بهادر شمشیر گردیده تا صید حال را و قوت مثال
را بفرق فرقدان شود حقا اگر چه با سر از زمین نهید و نیایش یکدیگر ان جنس روانی که باطنی و بیرون

چندین

احوال دارد بر بندار و سودی یکی از هزار داند کی از بسیار نشیند اند شد مگر از نیکه سران راه
مندی و غلامی ساز و آهنگی تا خسر و خاوری بر تحت سپهر چهارم فرمانروای عالم امکان باشد
ذات مقدس و مطهر بر او زنگ خلافت و بهمانداری فرمان اقلیم سبزه باد و

رقعه انگشتری

همواره نقش نگین لطف و کرم آن صاحب مشفق مهربان عطا فت آگین بر صفی خاطر خلصا
اخلاص آیین روشن و بین باد بترکیب حروف و اظفار با اشتیاق دریافت ملاقات
سیر آیات افزون از آنست که در احاطه خاتم تحریر تواند گنجید و سکه مهر به بان درستی و نشیند
به پیداست که از هیچ وقت حال محو تواند گردید اشرفا باطن شفقت موطن صورت معنی
بویا حسن بکسیر از نیکه ضمیر صفا تجر خواهد بود کند انتم این و نشان نموده بدو یکایک شمعین و عا
می پرواز و در آن زمان در خنده عنوان که نور شایده انوار طلعت هایلون چون نگین خاتم
چشم منظر تمکین و مستقر بود برای جمع نام خود بخیرست آن بلند آوازه ساز نیکامی تصدیق
گردیده و تا حال که دیده در راه انتظار چون نگین دان بی نگین و امانده باین و امانده
حلقه محفل صال نرسیده فراموشی و دستان می که نگین با دمی دل نقوش اخلاص با دم
منقوش دارند از مهربانی بعید است توقع که با بلاغ آن و نوید سلاستی مسرور و شادمان
سازند زیاده چه تصدیق و بهر پیوسته بفضل و کرم خالق ماه و شتری و انگشتری نام آوری
بهتری و خوشتری در و آن شتری جوالم مستعد و مرتب باد

رقعه انگشتری

در آوازه که زمانه را کسوت سعادت و بر و هر هوره از پیوست و شرف بافتاب تابان هوسر
کو کعب بخت هواخواهان صاعد صاعد غر و علا و نجوم طالع خیر اندیشان مرفعی مدارج

نقشای خاندان شاهی

نقشای خاندان شاهی

نقشای خاندان شاهی

ارتقا و اعتلا بود و بشارت فرخنده اشعارت حصول عطیه انحصار خاص حضرت جهانمائی
 و شمول سویت وافر الاختصاص خدیو گیاهانی یعنی عنایت و ستار سر ایاخان فریق سید
 خاقانی بنوب صاحب قبله خدایگانی ساسوه افروز مقتدران و سرمایه مفاخرت و بهایات
 فدویان گردیده غنچه دل ارادت کیشمان از منایت شکفتگی چون گل در سپهرین نه گنجینه و
 نخل آمال و آمانی عقیده تمندان از کمال بالیدگی سر بسپرده الهی کشید طهر این عوالت
 جلیله بادشاهی هایون شرف محاسن آفات که مختص بذات سعدن خستات گردید
 و بذل این فواضل جریله شانه شاهی فی الحقیقت سراجی است که پایه علمای امیرالاعمرای
 ناسوری را با وج فلک افلاک برده زبان حدیث گزارش شکو و سپاس مهدی و اطا
 الهی جز با اعترا ف عجز و قصور نتواند کرد و کلام بتجسیر افشای غیر از بیان حقی شکست
 و ذراعت ره تجریر محامد نهی شرقی تواند بود و یا لای بزرگ روزی و در بل آنا فائز ترقیات
 صوری و معنوی و اعتدای سعانی لازم روزگار خجسته آثار ساخته تو اتر اقسام
 عنایات را سبارک سپهر و فرخنده و هایون گرداناد برپ ایجاد

نورانی

نورانی

رقعه ۳

درین فرخنده زمان مساعد که سر آمد از منته و اعصار و سرور و رفاه ترلیل و منار
 نورید سر ایا امید به فضل خدا بخش تاج خسروانی و مشرود نگردم شانه شاه زیب افراز
 کلاه ماکینانی یعنی گذاشتن چیره افسر سبارک شهر یاری که شرف بخش تاج خسروی است
 بر قرق فرقدان سامی آن سر و سر کرد و تاج اقلیم سروری از نوشته بالکشتن ستم
 افروز این عقیدت سرشت گردیده و خاطر سر خوشی نشاط ارادت میسر و الزین مشرود
 سر امر سرور که گل سر بسپرده شادمانی وافر و سر بسپرده کلاه و کلاه ای ستم سر و سر و سر و سر

مشهور و جواهری است چند و دوا و دوا

و در میان عشق و انبساط محمول انجامیده باو است تینت این عقیدت رشار
 گاهای تعلیمات بسیار گویا و بسیار دوست بهجت و نور مندی چیده طره و ستار سرافرازی
 ساخت و استند هاست نهضت مدارج سروری و احوال و در خواست ترقی حراش بطن
 و اقبال پر و اخت سحر نامه نویس محافل اتحاد و هایلون گرداناد تا سفارق مشارق
 هر صبح بچرخه زرتار خورشید لاس و زینت اند و است سایه عالی رازیب افراست
 روشن بند گان عقیدت مالموس و اراد

— — — — —

سوره یوسف



پنج رفیع که اگر بخواهید شیر شاه می بیند و قیامش

توضیح بر وصف حسن

سبحان الله حسن شمع کاشانه دل افزونه بکامه نویست عالم افزونه که از داغ عشقش
 نگین دل عاشقان نامه ارسالی و سایه تنهایش بر سر دل دادگان شیر و پاهای تو
 حکم قضا فرمان روانی این شهرستان خوبی و قیضا اقتداران شاه خوبان و فکر کرده
 و شمع آن شیرین را از فروغ عارض آن ماه تابان منور ساخته که قدش بر دیوانه ترا
 مصرعیت بر بسته به سر و نیست در گلشن حسن رسته از رشک طره مشکینش مثل
 درج و تاب و از حسن گل ویش گلزار است گلشن در آید آید ویش جوانی است سحر
 آگین که بجهده می آرد و سر و پیاودین بیا که نیست تحت آئین که صدها هزاره عاشقان
 در گوشه اش گوشه نازین تر کاش خندانک دل دوزی است که میخیزد جان شوقان
 بکین یا تو که ستانی است که سپهرینه دل خندان نمی آرد و با باین چشمش تر کس
 شعله یاب و دام سیاه و قارض ساده اش گل یا مین یا ماه و لعلش آب از لعل
 به نشان برده بکامه رنگ با قوت و مر جان شکسته و از غیر تر و از غیر تر چه چاک سینه

حسن و زیبایی و شیرین

شماره بر شاه و شاهانه و دگر

فردہ و غنچہ سر پا در خون نشسته در توصیف زبانش زبان سوسن سر مرده آلود و تسک
و زبانش آب از گوهر در بود و بر خال سیاهش مرد مک دیدہ چشمہای گریان و خط
نور سید الیستایش چون رگ سبز در برگ گل نمایان بلکه ریاحین است از بیج گل رسته
یا خط غبار است بر ورق گل نوشته و بناگوشش حیرت افزای نسیم و نشتر و چشم
نیکیش مانند روح روان در تن و دست دلا و زرش زو و پنچہ چنان شکسته و آوازہ شنای
از قاف تا قاف در گرفته میانش موسی بل به پیش از گفتگو و ساق پهنش برود
دل را کو بکوی در حسرت رنگ کف پایش سینہ چنان پر خون و آزار شک ناخنهاش
ماه را کاستن افزون اگر قدمی بر بستر گل نهد گل از رنگ خود در پایش خرابد
اگر گذرش در صحن گلشن رفت چمن پشت زرا ز خورده گل شمار ہر قدمش سازد و ہا پیر
حقیقی تا کہ گلشن سپہرا ز گلہا سے ماہ و مہر ہمیشہ بہار است آن گلکہ شہ حسن را از صرصر
حوادث روزگار در امن و امان بہ سیم فصل ہمیشہ مانند گل نوید شکفتہ خندان

رقعت ۲

این نامہ بیکران بہ آن جان جانان در عالم ہجران سے یاد مہم نیکنی و زیاد مہم نیروی
یار بخیر باد فراموش کار من تو امی یار نامہ بان و اسے فراموش کار و شاقان از
مفارقت آن جان جانان آنچه گذشت برین مجبور نا توان چہ بزرگوار و قلم و زبان
کہ نمیتوان نوشتن شہ از ان تو از شدت محاجرت آنچه بحالت رفت باین تمہید کہ ہجران
چہ گوید زبان ندرت بیان کہ نمیتوان گفتن باین ترجمان این را زہنہاں میداند قل جان
دائرہ ہجران آنچه کشیدیم محن و مساق نوشتن آن تکلف مالا یطاق بیازی لگانہ فاق
کہ توجہ شرح دہم اندکے قصہ فراق و زور و رسل سے دستگدلی طاق کہ بڑے سہریم تہو خد بہ

اشتیاق دوری راز و دبدل کن بخضوری که زیاده ازین ندارم تا بصوری رسید
 رسید جانم تو بیا که زنده مانم + پس از آنکه من نه مانم بچه کارخواهی آمد + این نامه غریب
 رقیقه عجیب که خود قاصد شده پیام دل در دهن عاشق معشوق رسانیده و بیخ ازین
 معشوق نشینده من اشتیاق نامه مجبورانم بل قاصد محرم دل در دهنم از گداز
 پیر این کاغذ بر خود کشیده و از عبارات بر حسب آئین خال و خط نازنین بهر ساینده
 فقرات رنگین من چون تبسم شیرین لبان نکین و عبارات تازه آئین من چون عشوه تجمان
 سحر آگین الفاظ نفیس من چون نگاه خوبان در باو معنی عجیب من چون جلوه مجربان
 افزا حلقه با سکه رقیقه من طوق گردن ایام و نقطه با سکه این رقیقه من بهر صید و لبا و اندام
 از حیرت جلوه شوق و خاموشی بر زبان و از حسرت لذت و دراز کام در راه طلب پویان
 من برای میروم کاغذ قدمها محرم است + و ز کاشانه حرف میگویم که دم نا محرم است
 چون در ره عشق پاسبان کردم + در خاوت با نجان جان بر میدم + اگر چه در شرح
 شوق نه قلم رطباتی و نه زبان رایا را اما از حیرت تمام پیام دل میرسانم آن دلربا
 بے روسته و لا آرام دل آرام ندارد و میگویند آن کس که دل آرام ندارد و دلش محبوب
 عاشق فراموش وای از راه دل در دهنان پیله و در گوش آه از سنگ لیا سکه تو که سنگ
 بر رخ دیوانه خود بزدی دور و از دلفکارهای تو که از تبسم نکین چراخت دل خستگان
 نخرانیده + هیچ میگوئی که یاری دشتم حالش چه شد و خسته من نیم با سکه داشت
 احوالش چه شد + ای فراموش کار آئین و فاد دل عاشقان از آتش بخرانست همین
 کباب داسه تو آموزم هم جوهر و جفا جان در دهنان از نامه مفارقت در تپ و تاب
 آما هنوز از قدر عاشق زار خود ندیده نشا ختی و شمع دار گاهی با سوختن پروانه خود نشسته

۱. قربان تو شوم که ندانسته هنوز، اخلاص من محبت من اعتقاد من روان شمع فیه
 برقرار در حسرت دیدار آن گلزار چون ابر بهار که یان زار زار تو ای گلزار به نسیم ناز
 شگفته و آرزوی تو فلفل شتر سار که بر پیش کز سبب خنده او شد چه عجب و ابر بهار چند
 بگرید رخ گلشن خند و در عاکه آن سکین خیزان نه پاس رفتن و نه یارای پیش تو مابین
 و نه مجال خصص حال گفتگو چه سازد و بادل آن ماه رو که نمی یابد جای و درواز طبع نهی
 آن نیم لعل این صدا بر بنخیر و لب آید هست جانم تو بیا که زنده مانم و پس از آنکه
 من نامم به چه کار خواهی آمد و این داستان بی پایان هم بی پایان رسید از غنچه لب آن مابین
 او انکت پاسخ بهشام نامه دیدم بیا ای نامه و روزی که می بینم در تو حرف
 آشنائی بهر خط بود و دو آتش آگیز به هر حرف نهان شعله آتش ای نامه عاشق بیا
 و ای قاصد طرفه کام شمع شبستان عشق را زود لها از فروغ تو پروانه دار این افسانه
 بر فسون و این سخنان حیرت منون از که آموختی و اے سوخته صندل این نفس کن پس
 ز حدیث عشق لبس کن و مگر قول محمد مراز حضرت سید مبارز خوا به حافظ شبر از
 بگوش بوش نور سیده و هرگز نمرو آنکه دلش زنده نماند عشق و شبت است
 بر جریده عالم دوام ما باز آن جان جانان آتش افروز خانه دل و جان باین نغمه شد
 ترخم گویان که اے نامه فرست نگار و اے یار سبب اختیار نمیگویم افسانه وار بگو آن
 عاشق زار که از میان پرده برقرار به بین جلوه دلدار ازین مخی خیزد از شبنو این نغمه که سحر
 و که بچشم دل بسین جز دوست و هر چه بینی پد آنکه نظر دوست و اے مسافر طریق
 تر تازی شبنو منقوله شیخ سعدی شیرازی و سعدی حجاب نیست تو آئینه صاف و از
 زلف کار خورده که نماید جمال و دوست و اگر در خانه کس است حرفی است از یاده نوشتن

نصیبی

ج

زیاده قصه لعل گفتن برفا که توفیق محبت زیاده و جذبه سودت بے اندازه باد

رقعت

سرگذشت بهار و خزان و ایام فراق آن مونس دل و جان سے یا نامہ برگ گل
نوسیم و شاید کہ صبا باد رساند گلزار من نو بہار من روزے از فراق آن یگانہ
آفاق و ایام بہار استیلا سے اشتیاق ہجوم بسیار رو نموده بے شرح آن یار نگار
صد و غم و الم و بر رخ این مہجور کشتہ و تھمہ پر سوز خند لبان چمن نوعی دلم را برد کہ در مدد
از غلت بے اختیار بجزا آوردہ سو سے صحرای من بے عیش تماشایم و م بے تو بر من
شہر تنگ از سو سے صحرایم و م از زبان حال را باین ترانہ مترنم ساخت سے ہر باغ
کہ بہت بے دری نیست، صحرای خوشی کہ در نداری، چون محاصرہ پیر یا صحرای
و اکثرا رسید تماشای غرائب مشاہدہ کردید کہ ابر بہار در صحن چستان لالہ را
از رشحات سیاح آبپاشی سافقت و فراش صبا از گلہاے الوان بنفشہ و نافرمان
قالین گلگون آراست سے سبزہ بیدار و آب نعتہ در و صد ہزاران گل شگفتہ و در
و گل رویان چمن در بساط نسیم و فتن قباے گلگونہ در برو و موشان گلشن دران
انجمن طرہ عباسی برسد و از سنبلی باے پر پتیاں جعدہ مشکین تابنا گوش
و از بنفشہ باے شراب شمال رغوانی بردوش و گل صد برگ در ہر قدم و لہر این
سہیل تن نیست از خود بیسازد بہار و نسیم مشکین نو و در پیشکش تر گس چنان سید من
می آرد تافتہ تا آراست بر خوشہ از روے گل و سبزہ نسیمی صدم تر تپہ خوشبو سے تر
و بجز سازد عاکر آن خط و لپزدیر از ہجوم بہار بے نظیر و لہاے فرزادہ را و پوانہ بیساخت
و از مشاہدہ آن نمونہ کشتہ عقل صاحب تدبیر و فروغ شمع عشق ہوش را شعلہ پروانہ

بیت

بیت

می باخت این سبزه و صحرا بوی خون دارد و یوانگی مستی امروز شکون دارد
 چشمه های خوشگوار در دامن کوه سار فریاد دارد و جوی شیرین بے قرار و جویبار
 مستانه کردار ترشح مینا سحاب از باده ذوق لبریز و شر سار زهی مشاطه صنعت
 عروسان چمن را بکسو تناسل رعنا زیبا ساخته و از گلهای گلگون زیورهای گوناگون
 پیرایه و قطره شبنم آویخته به برگ گل چون لولولاله در گوش نیسان و دامن صحرای کوه
 از لاله و سبزه و حمرا پر از لعل و زمر و پیکران و از هر طرف دران بزم گاه چمن مهوشان
 تار پستان و سبب ز نخلان و بادام حشمان و لاله رخان و سوسن زبان موسی بل
 و نقشه شکسته بر عارض تاب داده و از پیاله لاله بر نشاء دختر ز سر خوشی بهر سینه
 آرائش کشته های سحر انگیز دل عاشقان را کباب می ساخته و از بهوشی تمام
 شیشه دل فریفتگان را از طاق ابروی انداختند و سبزه از نشاء باده بهار جیوه مست
 بر زمین افتاده و ساقی سحاب از ترشح قطرات بر رویش گلاب پاشی ساخته و گرفت
 بکف هر طرف لاله میال و نرگس بلبل آورد بے ساع صبا و هر غنچه سیراب دران بزم
 دل افروز چون شیشه سبزه پیرایه زبانه خم را گل جلوه گمان هر طرف از حسن و
 لطافت و خوبان چمن در رخ او دانه شیدا و سر دفتر نوین جگران لاله احمر و سحر حلقه
 صاحب نظران نرگس شملای غرض که طرفه محفل لاله رخان گرم گشته و از کمال خوبی گوی
 سبقت از فردوس دارم برده قمریان خوش الحان و بلبلان هزار داستان ساز مارا
 ساز کرده از علم سحقی و فن داودی در مقام عشاق ترنم های فراق می سر میدند
 و سودا از دکان عشق را آید بهار بیا و میداند فراز شاخ مرغان خوش آواز و بال احسان
 از غوان مکرده پیر ساز و مخصوصا گویا بال سوخته آتش فراق و بیکسیر دل داده مشتاق

در این
 دیوانه

در باغات انبه از مفارقت کشت در راگ لبنت به این ترانه مستغرق بودند و ازین
 آواز حزین دل خستگان را تک بر جراح می پاشیدند و بهار سے که در آن میکان
 جنت نشان از فیض باغبان تقدیر نشو و نمایافته زبان را گنجایاری بیان گلخدا
 که در آن وادی فردوس تو امان از صنعت چین پیرایه قضا جالبه و نگاشته قلم را
 و نوشتن آن کو تاب و توان نیستیم شمه از آن گویا اشجار را به پاس و کچلر و
 ابلتاس و زرت لبنت طرح هولی انداختند و لباسها سے یکدگر از عبه سرخ و زرد رنگین
 ساختند و شاکه چنپا و چنبیلی و راسے پیل که از باد صبا هم می آویختند دست در گردن
 یکدگر حمل کرده از دست صندل اگر چه بر سرخ می نالید و در تنها سے سر و شمشاد که از تن
 باد سر بر زمین می آوردند مثل خوبان از انشا باد و سلطان و مستان میر قهند و آنه
 فواره های نهر چکاری می باختند از رنگ گلها می بنفشه دلاله گلال سرخ نافهانی
 می پاشیدند مستنوی گل جو بهی و چنبیلی نواری و حاصل میکند مامولیساری و
 دیگران را سے چنپا شاه گلها که بویش مست کام آمد چون که با چو عشوقی سخن بر زبان
 پرورد و هولی رنگش چور و سے عاشقان نذر و به بویش که دلهما گشت مائل و
 شده در گردن خوبان حاصل و و بیکم دت نوار و گویا بلبله ساز پیش گلخان
 سراپا ناز نغمات و دهم می سر میدند و دیگر نغمه سرایان انجمن گشتن بهیستی با دلهما
 هنرهای خوش آیند پیش بتان و لبندی گفته چون ادا های رنگین از دلبران
 نازنین دید دل به اختیار بطرف بازی هولی کشید آذر شک از خوانی لباس رنگین
 ساخته و از رنگ چهره زعفرانی در فراق آن یار نازنین هولی باخته در آن ایام
 بهار سراپا گلزار موشان گلخدا ربوی بشام جان رسانیده مدوش پیش عزیزان

تیم و دیوانی

مشهور جوهر شاهی نبت چند او نگر

رسیده میجو است که دل اندوگین را در صحبت دوستان همنشین تسکین نماید اما هنوز در باغ
قدم نه نهاده که سوز دل در روند موسم بهار را بخوان مبدل ساخت گو یار و یی چنین گفت
صحرای عطرانی گشت و آن صحرای خزان بوستان را صورت تب لریزه گرفت بسنبل در موسم
گل گیسو کشاده و نسیم یوسفین را برگی نماده و نسرین چین چین آورو و دیگر گلشیم
حیران مانند لاله داغ بر دل گذشت و نبشته و نافرمان سر بر زمین انداخت چون
مقدم عجیب که دیده آه سوزان دل پیر در و کشیده بدوش که دید چون باد بهوش رسید
از رفیقان شرمسار و در حیرت مفارقت آن یار گلزار بادیده شکبار بر این ترانه با
مترنم گریه که در اسب لوگزر در باغ چون بلبل فند و گل فند در چشم من چن چشم من
بر گل فند و دم به پیچ تسلی نمیشود هر گز بهار دیدم و گل دیدم و خزان دیدم و بهار
پیرایه حقیقی نه و خزان فراق را از وصال آن نورس گلشن خوبی مبدل به بهار سازد

رقعه

نه اگر دست بر وزان دل و نغمه ایها ز آب دیده می شستیم حرف آشنایها بزمی
حکمت حکیم علی الاطلاق و قدرت موجد آفاق که راحت موجد صلت با هیچ مفارقت نبرد
و بهجت انست بکلفت فرقت مشغول نغمهای بلبل باناله های فراق گل هم آوازه دست و خوشی نشسته
گل باد و سرانجام هر گلی با خار می هم آغوش است و هر گنجی با مار می هم دوش
شیرینمای عمل را تلخ کامی نیش ز نور در بر بسته و سرنخ رویهای لاله را دلغ فراق
گلزار در جگر صاف را اندیشه شام جدایی خورشید هم نفسی است سرد بیسان و تو
روز روشن را تا نل تابی کی شب در بوته حسرت میگدازد قفا که جوهر آئینه ای صفت
ز حسرت رنگی در لاله دار و بهار که رونق باغ رود گارست خیال گردش رنگی

در سر مجنون و در سودای سیاه خیمه لیلی بر بگ زلف آشفته محال ست و کو کهن از تانجیهای
 زخم تشنه جدالی شیرین شکسته بال دیده یعقوبی که از سر نه جمال یوسفی منور بود از طلمیت
 کید انجان تا گشت و آن عزیز مصر نبوت را خار یا اسفا علی یوسف در دل شکست خطاط
 عشرت های قرب با اندوه و درمی و ارتباط خرمیهای وصال با تعب مجور می بطور پیوسته
 مصرعه کد ویدار را از انتظار آموختم تا گزینهای ناله جدائی دل در حجاب تن چون نسیم
 از پرده فالوس پیدا است و از نفسهای سوخته پیر پر وانه هوید از شعله افزیزی های
 آتش فراق تنور سینه طوفان راست و جان سمندر صفت بدریای آتشین آشفته
 آتخاب شعله آه خنده بر برق میزند و سیلان اشک گرم آتش رشک در نهاد چشمه
 گوگرد می انگند گیسو بر تر و گاهی ترشح گونه که باران بیاورد چشم من بنگر بود
 بر شکلی را با الحمد لله و المننت که بودای ان مع العصر یسیرا در عین اشتعال لوا سبب
 انتظار که از حرارت دل بقرار نگاه چون دخان از روزن چشم سیر می کشید و دیده از
 سوز که از اندوه و فرقت همچون شمع پیر از اشک شعله انگیز میگردید خطوط بجهت افرو
 صحافت سست پیرا با لطاف ناله اضطراب پر و اخته اولاد بنیاد عدو که صورت
 جمعیت سست نمی گیر نگلی را در کسوت لغظت های رنگارنگ جلوه داده و ثانیاً با اتحاد
 معنی اتحاد و وحدت را در کسرت بنیاد نهاد با اشتعال الفاظ شیرین ذائقه فرما و خیال را
 حلاوت فلذا عذیب فانت غشید و درین ضمن نکات گوناگون مفهومی فی طوینها اشراق
 این برین خوشگوار است
 مختلفه البوادیه شفاء للناس آشفته کار اگر و ایند لغظت های آبدار جواهر که کو و در سبک
 شافعی است و نمای آن در آن شعر است برای در آن
 بیان کشیده و تعالی خوشگوار و گلدسته از باغ ارم رسیده از نازک است منهایش اگر بوی
 بمشام گل رسد از هم آغوشی نگاه هم رنگ طافوس گرد و در آن رنگینی عبارتش اگر بوی

مرتب و بدانی

برگشتن اینده شریک گلزار حبت شود و سواد مطورش سبیل زلف و لبران را در هیچ و تاب
حسرت انداخته بیاض مایلین السطور لبان سپیده فجر از افق صفیه و میدیه با همچو چهره خورشید
طلعتان از مطامع خط جلوه گر کرد و چشم آنست که تا حصول حضور و دیدار دیده منتظر البسکه
خط سبقت نمط و خیره اندوز نور و دل بقرار امضا مین مینیت آگین هم آغوش جهان جهان
سرور می فرموده باشند که بهوار چشم بر راه انتظار و پیوسته در جستجو مقررده انبار اختیار آن گزیده
روزگار سپاس شد

رقعه

رقعه
مرغ دیوانی

خو اگر مراحم و مکارم شاهنشاهی که بهین لحاظی است پیوسته لذت رسان ذائقه تنها
حلاوت بخش کام و مرام آن زینت افزای مسند ممکن و قار عده املی عظیم الاقدار ملاذ
عجبان بیری استظهار و دستان اسخ الوار فیج ایشان عالی مقدار بلند مکان با و تعب
تشیخ میانی و دو و کشورن رای زمین هرگزین میگردد و اندک جوذب اثیناق و آرزو مندی
به نیل سامی مجالست تا فوق آنست که اقلام و اوراق اشجار و در و در و تسویدین
مقدسه و فغانیامیه که به تنها علی اسمع الحال از شاخسار وصال مسرت اشتمال میوه
نشاد و در خفیه گاه سه بهارستان خلعت و مهربانی یعنی صیغه گرامی و رساعتی بهین چون نسایم
آردوی بهشت موهول گشته ششام محبت را نگهت نازده ارزانی داشت و تاشپاتی مرسوله
ذائقه موهوب را شیرینی و شادمانی بخشید اینز متعال نال آمانی آمال آن مرجع است
واقیان را به بعام غیبه است شامله خویش بر سر و بر و مند دارد و از آنجا که انکوز به خشن سیده
قبل ازین و در قلم به سعادت انصاف به عید العلی نوشته است که به خدمت شراف التماس نمود
که ما را از سر کار سامی را از آنجا که تا کرد اگر کوپ بعنوان نوک چوکی تعیین کند تحب بیزاینه مطابقی

قرار داد زبان حضور و نور السرد که گمان خود را از زبان پور تاگزید و بطریق مذکورین
 ساخته است که انگور بر سیل تو از مبعوض بلایع در آید با فعل انمودی ازان انگور محبوب
 گمان سرکار رسال یافت انشاء الله تعالی خواهد رسید از آنجا که وصول نسایم اخبار
 استقامت مزاج بلج موجب طراوت باطن موجب موطن است توقع از اخلاق پمیده
 آنکه بهرین نظیر بریش کلان سنگدل و دیده ششاق را سرور دنیا بخشیده باشند و یاد بهرین
 دوازده رقع است که هجدهمین و اسیب شاهی سلیمان و بیست و نهمین

رقعه

سبحان الله اگر قلم را سببه جبهه های نبوی خوانند رواست که علم القلم حجت بر عالمین
 اوست یا ذوالفقار دوزبان و مضموی دانند بر جاست که لون القلم سببان قاطع
 نهان استی همچو نخل رطب نشان معنیست که از جو بار انگششان ابل سخن سر کشیده
 یا سیل سر کش و دیده قوطاس است که از سواد روشن القاطش مردم بهین مطلب رسیده
 بل نکت اشاره هلال ابروان مستطیباوت عاشق دل چاک رونوده باز
 قاست به جینان است که در مجلس صفه کافوری شمع معانی افروخته و زنی که گفته علم و قلم
 غلط شد تیره است پست یک تازان جولان گاه سخن از فیض معنی سر بلند شده و بهار
 آورده رنگین قلم بزرگ اگر گشته سطور رقم و دیدیم درین بلای نیلوفری تا که از سر و
 روید گل عنبری باشد تا که در قلم و حوران نبوت خلد و قتر افلاک بر سپه و انجاست تخته است
 جاگیر داران عالم است آن جشی حسب رومی بهر سخن و ایراد شریف نماند

رقعه

الحمد لله المنة که از نوید شادی بهینت آبادی نموده خاطر نیاز من و او را گنج شگفت و لطیف

شهر بهار شاهی است پند و اندرز

تصحیح و ترمیم

این خروجه ها در دل اردت مندان سرخوش باد و طرب و نشاط گشته از شادی و نشاط
 بنام شادی و در شینیت این نیست هر طرف آوازه مبارکبادی و در و در حال از غایت
 احتیاط و در جنگی که می بر خیزد و از رنگ گیتی بر پاسه خود حسای بندند و از این نوید
 خانه برین مجال و در شادمانی و در بر و کامه بر سر یکبار و بجان الله آنچه خروجه است
 سیرت انگیز از شادمانی در سیرت فلک در بزم سپهر پاسبان کوبان و این به آوازه است
 بهشتی نیز که از استقامت و از چشم ماه آفرین شادان و در حان آفرین تا که شادان و چرخ
 خورشید آسمان از سنگ گستره هر پاسه پروین بیاید آن گوشه بخت فیلی را هم خوش
 شاه مراد و هر دوش عروسی خواهد بود:

رقعه

در روز و ماه و سال و در وقت و در هر وقت و در هر وقت و در هر وقت
 در آن مراد و خوشی و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 اقبال از طلوع قمر و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 خاطر مخلصان که در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 خسته باد و بیاورن مبارک و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 این عین و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 پر و باد و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که
 هر بان و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که

رقعه

در و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که

مشهور و در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که

در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که

در آن است که در آن است که در آن است که در آن است که

ایالت عجمه خوانین بلند مکان اسوه نویمان عالمیست و در وقت سحر باد میخیزد و
 افروز از اسلحه نشانی پیرانشهر بر پیشش واقع برادران بلند پادشاه و در وقت سحر
 جایش در جوار رحمت یزدان باد و در وقت ظهر در جوار رحمت یزدان باد و در وقت عصر
 اطمینانی و افروخته و در سبیل هر شکست خوین که در چشم خود پادشاه می بیند و در وقت
 هوش افزا بکمان عدم منزل گردیده افتد تالی آن وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 و در پانی پاک که در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد

سلامت بکرامت و اراد

رقعه ششم

نواب جهانگیر پادشاه عالی سلطنت و در وقت سحر باد میخیزد و در وقت سحر
 مع قاپوچرنگین که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت ظهر در جوار رحمت یزدان باد
 تحسین سیکشاید و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 شرم سر است و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 بشاهم و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 سر نسیم و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 و چشم و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 سر و قامت و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 مانند و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 غیریت نامی و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد و در وقت که در جوار رحمت یزدان باد
 و آمانی آن چنین پیری بهارستان مهربانی را بر شحات و حاجب کرامت و افصال خرم

منشور بهر شاهان و پادشاهان

در وقت سحر

و سر به در داشته سایه گسری و میوه اتحاد پروری کر است کناد

رقعه

بلند اختر اسعد است بمنظر احقر بلورین که در زلفش گل های داودی شکفته اند و بختش
در خدای صبور جا گرفته است در ویر چو گسردون نقش چو مهر با نمانده مانند آئینه چهره
فرزند بزم ارباب حبش با فروشنده عزم خرید ایشیش با مزین بود و سبزه بادشاه
مقل شود بر رخ مهر و ماه با چو دریا بر آرزو سوخت با چو آرزو نمانده اوج نام لایق
صریح خوش آوازه با چو مینا پر او گل و گل تازی با تانچه زلفیت طلا کار و منال
عقیق زرنگار و در گلگون و سر پوش موزون در کبابی طبع و زبردان خوش قطع حکم
نگارین و تهاو عبیرین رسید چشم بیننده را انجلا بخشید طبیعت بزم نوشته را مبتلا گردانید
دلغ عشاق را مانند بوسه کلاب معطر فرو برد چه خوش نیچ گلزار با غنچه زار
مراکت چو زلف سیه تازان با چو در بینده منال زین او که در بینده آن لال خسار
او با چاهم را که فی زبیر آورده است بے تاج و بهر بدل برده است با چو سر پوش نلین
زیر کوفته و بجهنم رکابی گل آلود و خفته با عجب تلخ و بنا کوسه دلپذیر که در قالیستان
شده عزیز و با کجی مشاوه شادمانی مستانه خمار کمرانی گلگون تیر جیت جادو آن خفته در گانه نیست با

اسرار و برانی

رقعه

صبحه صبر اگر که در غبار و آینه اگر که در دلت و زنگار یعنی نامه آن اظهار که مانند دل صفا
فلان داده از نقش و نگار بود بطلست نشینان فراق پروانه نور و موسی صفتان
دیدار طلسم با تلی طرد نموده مشاوده اش چون نظاره جمال خوبان سوده رخسار دل
و سبزه بود و شمشیر و امم بهشت با روز سیاه هم با قناب رسید و بر زخم دل مرهم کافور

مشهور بود و شمشیر و امم بهشت با روز سیاه هم با قناب رسید و بر زخم دل مرهم کافور

گذشت شرح سپید شیمی من مجوز نگاشت ز نقش چون جوهر آینه در کسوت جلالتی و
 خطش مانند خط ساده هزاران در پرده مصفا منزوی همانا سوادش از سر حشمت
 پری ست که بنظر در نمی آید یاکو اکب از طلوع مهر معنی در تیره و امن صحنش پوشیده
 که نمی نماید بیاخش رشک دید بیهیاست که نور جان می افزاید و صیقله اش نغیرت و
 ماه سیاست که هوش از دل می رباید تا دیده بران کشود هم سیر مهتاب نمودم تا به
 صفائش نظر کردم زنگ از آینه نول زود و هم اگر شوق دل بنویسم مرا هم خطی نالوده
 ارسال باید نمود و طریق نامطبوع ابدال نموده در جواب سکوت ناله ها نکاشتم و در
 هر سطر طرز زنجیر حیوان تعبیه کرده ارسال داشتم با وجود این همه تاریکیهای طبع شریف
 اندیشه تمام دارم مفهوم این شعر عرض و فاساد و بال دیگر شود و آتی ناله عبرت اینکه
 دل یار نازک است بکوی جان می نگارم و السلام

رفعه

سه شمار شوق ناله است که تا چند است و جز اینقدر که دلم سخت آرزو مند است به حکایت
 در اشتیاق و شکایت دست برد و فراق را نباید اندک بچه نوع گزارش نماید که خامه خام
 کار هزاران تنگی از عمده اداسی حرفی از ان بر نمی آید خامه خام است و گزارش
 شوق اگر چه سنگینی کند در کار و اتفاقا در هنگامیکه آن مهربان متوجه بدان محبت شده اند
 چهره رونق و انبساط را جز عرق بیانی آبروی بروی کار نیست و نغمه انبساط را جز در پرده
 اثری پدیدارند و این نشینان محبت و لاکه از شادی وصل در پوست نمی گنجید و طبع
 صفت بگو شمال بجز گرفتار اند و قانون گزینان صداقت و صفا که از خوشبختی حسود
 آرام تمام داشتند زنجیره دوری بقرار آید اما الحمد لله که بصیانت کار ساز حقیقی خلوتی

مستند و او بر شایسته نیست چندان دانه دیگری

مستند و او بر شایسته نیست چندان دانه دیگری

دل اخلاص منزل با صفا نوازی غیش خرمی که آرام حال محبت یال با دگر محبت است هم
هم آهنگ است و چه دگر بلز محبت وطن استماع آوازی غیش و غمی که همواره بر روزگار
مست آثار پیروزاد سر مایه مست در جنگ مصرعه هر جا که هست با و بعد غیش و غمشین
ترا تپ طالع معانی لوح محف فو قافون قدر دانی یعنی سمانی صیفه رقم پذیر فایده عطوفت مهر با
که مملکت سر سفیدی و سیاهی و مطلع انوار صورت و نیست تیر و دهم سو و محبت جاودانی
وصول سلسله مسئول حجت و شادمانی بخشید و از نوید صحت مست و کامرانی آن
مرجع مقاصد و دجانی که حسین آمال خیر اندیشان عیانی و نهانی و همین التماس و نیاز
از حضرت مهدی الهی است آنقدر بر خود بالید که پیرایه بیان بر قامت سخن تنگ گردیده
و چون از هر حرفش انواع معانی مهربانی و اقسام مضامین قدر دانی با متفهام می رسد
و روح اعظم آفرین مکارم اخلاق و رنگ نسیم بهاری و زیند هر چشم زدن در پیشگاه
ادب قامت که خم و در سپاس نشانش ناصیه سخن بفرق شرمساری خم دارد و کند است
و عار از آن حضرت کبریا بر میدارد که تا عفو و لیالی و ایام برشته تقارب باز بسته است ایام
دولت و کامرانی یاریم پیوسته و نه با محبت شادمانی از هم گم استیاد

مرجع دیوانی

قصه

تا مری بهار پرست به هوای شبنم خرمی پیرایه گل معطر میسازد و دود غوغا بر عرق
بهار شحات سحاب تر و تازه میدارد و بسطید ریح مسکون از ریح فیهض این دولت جاودان
طراز معجزه باد از شلخ عود قلم تراشیم و تجایی سیاهی عنبر مایه در دوات کرم یا بر لوح صندل
شبه و صفت عطری که بهار رنگ ربوی باغستان گیتی صفت او کرده و عطرش به بر دلی آبی بر
کار آورده و رنگارم منش گل سر سبد نسیم بهار شیش نقشه روزگار مشک نشان عنبر از سودا کار

در آب افتاده کافور و در هوای آن سرمای خوش از خود داده عرق بید مشک باب است
 او بیست و بی بر دوازدهست او سوخته است سوز او در سر غیر از راه او گرد می گشته و ز غم او
 برشته است استغفر الله چه میگویم و چرا وصفش را به پای حصن تحریر زبانه ام و را به بوی پیرن
 یوسف نسبت زهی کمال عنایت و عنایت مرخصت الهی همواره دست الطاف عالی
 گلاب افشانی محب جواب الودا میبردان باد

رقعه

خط عنبرین رفتی کسی که قتل دل دیده شد خیال سر سوادان به بیاض دیده کشیده شد
 نامه هجرت آیین که مطالعه نزاکت مضامین رنگینش بازار خیال را آیین عشرت است
 نکات نزاکت آگینش بهج تیاکیهای رنگ گل شکسته عبارات نگینش در ذلقه اورک
 اولی الاقامه کمالی فی الطعام و کلمات متینش در لطره انشوران استوار است کشیده تامل
 اصلا ثابت و خرمای السماء رسیدن شاد به سواد و لکشی شهرستان خطش صفحه دیده را که
 مشرق خط عمارت کلفت دور می بود و جدول سر سده نشا کشیده و بیاض کاغذش پنبه داغ
 دلنمای افتادگان ظلمت کده هجران گردیده به بماناد آن دوست کو دوستان را
 غذای دل رحمت جان نرید ز بنای شکر این نعمت عظمی اگر بای تقریر را بسلسل
 تسلسل بساحت قدم تلاش با در راه سپاس می فرستد سرگردانی گرداب دریا
 حمد این مهربت بگری اگر اغلال دور در گردن بیان نمی انداخت از زبان تجوید بیرون می نمود

رقعه

لا اله الا الله صاحب مهربان و شفیق صمیمی سگ است بعد ترقیم طرسم نیان و آرزو سه حصول
 اگر ایمی خدمت مله سرعرا که توضیح سطر می از ان در حله خامه و نامه نیست مشهور و مشتم

رقعه

مشتم بر مهربانی

رقعه

عظمت تحمیر آن مجبور محاسن شفاق و منع مکارم اخلاق میگرداند از روی که آن طرف
 تشهیب برده اند خداوند عالم بالصواب که بزرگ سیاه در کمال بفراری و خطر ابرام و چون
 زلف مشکین مجربان هر دم و شکست و تاب دلغ و دلغ جدائی گلستان همیشه بار حضور
 که در سینه طاقت در و گان مجبور بهار لاله دارد و بدینست اگر دل تماشای آن نکند چه کند
 کادکا و مجوری بوستان خرمی خیابان مجمل انبساط طهور کعبه خراش ناخن بجان مات
 می سپارد و نظاره کرد نیست اگر سینه خار خار آن ساز و چه سازد و بهار لاله در محل
 چراغ نم و بهر جای که هستم به تو و انعم زیاده تا چند لطوالت کلام مقصد آن خدام
 و الامقام شوم خدا کند که زو و گشت بوستان سراسر حضور نصیب این سر بهجر
 داده عالم تنهایی شود و چینی خرمی سالی مجلس شگفته خاطر سازد

رقعه در مفسدی مصل

مکر باسلامت حقیقت مفسدان متوطنان پلنگ بے جیا و بے ننگ خون نوش
 بے درنگ بدبوی و بد رنگ تیز و دلی ننگ که پایی چوبی خامه و تحریر آن ننگ
 بلک زبان در بیان آن کنگ چه نگار که مانند طغ و مور با جمیعت و زافواج
 بیکر آن از تقدیر بے پایان رسیده و در خواب بهوشی بجهت خون نوشی بیشتر است
 از هر چهار سمت ریخته مثل گس زنبور انگین بشه شیرین در تختند و درین صورت
 بیداری و چشم آمده بخاری چشم در آنوقت آنها که بدست آمدند از انگشت
 تیغ عرصه بیداری فی الفور کشته شدند و آنها که گریختند در آن هنگام باسلامت
 رفتند فقیر قابو وقت مدیده عقیب آنها بگردید و باری از رخ بخت در آمد مفسدان
 موت رسیده درین کار تغافل و دیده بجهت رفاقت گم گشتگان از کین گاه بختند

در مفسدین

باز بنده خبردار شد گفت که اگر بخواهی خود را از این جنگ بگریزانی و از آنجا که اهل آن بجایمان گیر و برادر به سختی خود در گذشتند بلکه زیاده از آن از اینجا پیش آمدند با ضرورت فقیر هم در جنگ مستعد شد و پوز دست کشش را بکام آمدیم و بنا بر ضرورت جنگ آمدیم و ندیدیم چنین کشتیهای و نه شرم از خلاق نه ترس از خدا و چنانچه در روشنی ماهتاب کشتن بجایان خانه خراب غایت کوشش بکار بردن چار از چاره پالی فرود آمده این فرد بخواند فرد و فرد را بر آید بلند آفتاب من و گر زوید ان افراسیاب و غرض که شب تمام در بجهت بگذشت ایامات چو دم صبح شد آفتابی پدید آمد که ما که شاکر دهم در رسید و به تنه آن منسبت بدخصال و لفر مودم آنها نموده خیال و دلیری بغایت نمودند شان و ترود نمایان نمودند آن و به یک حمایه بیرون نمود از پلنگ و سپه از اینجا یان خون رنگارنگ زگر می چو یک بازگشته به بدن و در کشتن خیزن های شد که گون و بد و پاس آن جلوه از کج خرام و جنم رسیدند از قتل عام و چو خاطر حج گشت نصف النهار و مکان چشم خوابی گرفته قرار و من آن وقت چو کی پلنگ نشان و گفتار سحری به فطرت جهان چو چو کی نشانیم من مستقیم و آبرام گشتم شکر کریم و گفتار و رفتار است و در پیشه بکمان مبر که خالیست و شاید که پلنگ خفته باشد

رجح و زوالی

و

رفاع را که اکھوری و نیناس و بر شاهی بفرمایش با و شاه شیر شاه
در ابله خانه سلیمان و نفیس

من القصه ز غم چه قصه خوانی سازم و با فرد تو شدم شدم جفت تمام و عروس حجابی
و آنیس جبره محرمی که بانوی خانه اخلاص قدماوس کاشانه اختصاص کل نشاء

شهر طبرستان از قندهار و او در کربلا

و بالمش بسیر انبساط یاده جام فراغت و شمع بزم بلاغت شکر دمان کام روانی و چاشنی
لب گواری تهنیتی خلوت کامرانی بهترین خلوت شادمانی آئینه دلربائی و سایه کمال
و لکشتائی گلگونه عارض یکرونی و سیمای بروی و لعلی تسمیه چشم دلبری و زیور تیار
جان پروری تمویذ باز و سبب عشرت و بهیکل گلوسه مراتب تمام انگشت خورمی
و نگین انگشت شادی بوغایل گردن اتحاد و گوشتواره گوش و او تازنه دست کامرانی
و خنجرال پایی استواری آرام دل بقراری و عزم جان افکار و فواید خانه یار
نگار بهوار و مستور به ستار عفت این روی و محصور به صبار عصمت سمردی بوده
تبعه از سلام یکدلی انجام و دعا محبت الیقاص معلوم نماید که شرح شوق در لوار کافه
سکاستن و انگیزه سوزان در حریر یقین است تسلط آرزو مندی تقدیم سپردن عرصه این
بخش فتن ناچار کافه از سوزیدایت تمنا چون روی و در مان سیاه نموده و قلم را
مانند انگشت و مکان بسیا هی نامه آلوده حرف چند از حالت حرکت بصدد بلاغت
می نگار و سه در خلوت جان بغیر محرم نیست و بجز در دلی نگار را هر محرم نیست
زبانم که جدا افتادم از بهدم خویش و جفته ناله و مبدع کس بهدم نیست و حیات من
زین حیات بے صحبت تو تلخ است و غره و سالتش بهفته در سلخ عیش زنگانی تو
آزاده و سیر طرودل بیک هنر انفس گشته تر و زین و خیال بهر تو کسی نو بسیر سپرد
سه ای بے تو ششم و دو بصدد دروغ خوانده به روز تیره بر راهت میخ و خوابی اگر
بے تو بود و چو شب بگویند نه میخ در میان و ارم میخ و که ام روز خواهد بود که از مطلع صبا
این نور خیزد آرزوی برابر تو که ام شب از ولج القصال این خزانیده بدر آید امید که
شب و روز آفرین این ناکام را روزی بکام دل این مشتاق راستی بجا و جان و پیا

ام
شع
و
ن
و
ا
ن

سایند این غزل از زبان بلبل دل شیدا بگوش گل رعنا فرو خواند غزل
 ز بسکه خار گرفته هست در میان دل و بحر خیال تو کس نیست اهل خانه دل و چنان
 خیال تو در خانه دلم بلبست که پامی خود بگذارد و بر آستانه دل اگر انگشتی نظری بر سنجیل
 دل من و بفر صورت خود نگری میان دل و هزار چاک بدل نیز نم که تار و زری و
 و هم ز کاکلیت آرائشی بشانه دل و در سیت در صدف گوش تو که از شوقش و چه زبانی
 که میجو شد از کرا نه دل و به بل غمگر و تیر سو می تو نگر کس و زخم بر آتش حسنت سپند
 و آنه دل و چنان غم تو ز دل گنج عیش عاری گرد و که نیست هم در هم قلب در جزانه
 دل و از پا افتاده از من بجا که از پی آن رسید تیر غمت خورده بر نشانه دل و
 در سینه آتش شوق تو بس گشت بلند و اگر پیش تو گویم شب فسانه دل و در بحر حال
 چون مکتوب را معافه جهان و پیام را این نکالنه زبانی گفته اند شبت در روز و روز و
 شب چشم در راه نامه فرحت شامه و گوش بر آواز پیام محبت انضمام دارم هر لحظه
 دوستی و شیوه یار منی مخموری آنست که پیوسته طریق مراسلات جان فزای و مکاتبات
 طرب پیرای مسکوک باشند خبر خیریت بهر مان را زنده و محرمان و مساز به موجب یاد آور و
 دل از دست رفته هست بر دشتن هوس از سر افتاده است زیاده چه اظهار نماید
 که شوق بهر چند بسیار از بسیار باطل ظهور آید کم از کم و بارش خامه درین و حد کم از قطر
 در جیب نیم نامه را کرده ام تمام غم و آنکه لفظی است بیسار زیاده چه

مرغ دیوانی

رقعت در تعریف نازکی

ارباب بهمت سلامت - موزنی بجا ه عدد نازکی تقسیم خالصی بصد تر و نازکی بعین
 انتظارگی در و نمود و چاشنی بخشای کام زبانی گردید اگر تبو صیف چاشنی اش حریف

توضیح در تعریف نازکی

مشهور بود از شانی نیست چند را و نگر

بنوک شکرش در آید و بشکر آوایش هر سر سومی زبان گردان جرم شعر سعدی را وظیفه جمال
خود ساخته شعر از دوست و زبان که بر آید و کز صده شکرش بدر آید و خانه آباد دولت
در یاد شعر بر بانا و آن دوست کو دوستان را و غذای دل رحمت جان نوید

رقعت در تعریف معجون

همواره به نشئه کامرانی سرچرخش بپسند میجوئی که رنگین تر از رنگ شراب و شیرین
از عسل ناب و راحه روح افزایش این کاکل لب لبان و مانند گل بوستان
بود رسید چون سرخوشی افزای مشام گیرنگی خاطر را چون غنچه شکفتگی نمود بغایت
شوق پر ادق گشته مائل بپادش گردیدم و می نگذشته بود که به نشئه سحر پر و آتش
از طاق طاق شده چون گل پیراهن قالب دریدم و می مهر خاموشی بر لب
سیکنداشتم گویا غنچه بودم ترمانی لب بخنده و فغان میکشادم تهمنا کرد و از گل و
بلبل با غنچه می ربودم و لحظه در گردش معنی چرخه پیر زال بودم و ساعتی به سحرکت
و جنبش بلاریب خود را نقش فالین می سپردم و وقتی قدم بر فلک الافلاک می بردم
و نپنداشتم که رتبه عیسوی یا فتم ساحتی بنزیر نه بین میس فتم که گنج قارون
هم موری در چشم ماری می نمودند مای در لطمه سیر سیریه می بود گاهی قطره
را دریا محیط می الکاشتم و حشی را صحرای این می پنداشتم گاه کو به معلوم گشتی و نسبت
پر در حاکم کو ترنیده و وقت با هوش و ساعته از خود فراموش درین صورت اندک
زبان کشادن زور هوئی مستانه است و شور سیر دیوانه غرض که انجمن نشئه دل فروش
بخشیم فلک دیده بگوش زبانی رسیده شکر این مهربانی از شرح و بسط افزون است که
از احاطه خامه و نام بیرون شعر کردیم شکر گفتن این سخن تو به شکر نعمت تو چون که نماند به ما سه تو

در تعریف معجون

در تعریف معجون

رقعه هر سباق

سرو قمر حسن نگاران سر رشته دار جان سپاران سلامت - در دفتر اشتیاق گفته
کردن روز ناچرخ فراق را به بحر آردون آوارق دل را به برنوبین است این طوطا
طویل را منتخب بر وصال آن که شواره خوبی کمال نموده در تفصیل با سبب حال
می پردازد که مدتی محال است اشتیاق در بعد این بنیاد مند بود و آخر سال کواختره جمع
پیش و یوان اعلیٰ عشق آتش است و تبصیران آتش کادی بجران سر و گردید چون و چه
عقل سیاه و جرات آورده خرد مندی بر جوع نموده است و فی طوفان نقد هوش
بدن آویسی ساخت سنگ دانه بر انداده و جمع سوخته از آفتاب و کرده طلب وصال آن
نخسته خصال را باقی بر آورده محصلان شدند اضطراب تعیین کرد و این در متعال از
فضل بهیال خود زود و دخل گرداند

رقعه فرمان بادشاه بنام مهابت خان

در حلقه سندان بر لب مسکون که بقایه حکم اندان کن فیکون بیجماعت اگر گشت نمایی
چگون حلقه نون و مهابت خان بهادر بر فنون شنبه میشود هر جا که فرو می آید
آن شهر را خرابت تا نابجی می خوب نیست از بکر واری و قبح فعلی باز آئی و اگر نه
بغضب شاهنشاهی جان بگر خواهی نهاد و کاریکه ضعف خان بشما نمود اندیشه
معنی بخرد و بهایش نگاه باشد که با در افتد گاه باشد که حکم نتوان کرد و مانع ضروری
و شاد می از سر دور با یک که دو ناره کوره نایچکا به بکر دار جمع کردی که سر آن به شکار
چرا هم که چید و سنگان را چه یار که پاسه تنور به بقایه آنها استوار دار نه شعر سبک نیست
رو باه بازور منند که شیران آنرا رسانند که اسی حرام نمک حرام خوار آن وقت بیاور

مشور جوهر شاهی نیست چند داده و نگری

رقعه
جلیل

رقعه
مهابت خان

که در جمعه همان یک اسب بودی آنرا از آتش قهرمانی مامعوض بوده خود را بر گاه و
 رساند و گردن یک طرفه العین نگونسار خواهم ساخت شش چنانست و هم تابش
 این تیغ نیز بگو بگو مرغی خواهی بود ناگزیر و ریاده چه

رقعه از جانب لاله شین و توصیف لاله روشن بل اختیار پوری

لاله صاحب مشفق مهربان سلامت - عجب روزی بکار هست و طوفانست که ز میان
 جو فروش گندم ناطق هر نیک باطن پراز و فانی سیل این اجمال برین که ز تار و اجام
 از خانه بختیا تا یک مل غرت او جبار سنگه دوسته دفعه آمده خواه خواه که دیده عهد
 نامی شادی موکد به شگون نور چشم گرفته بودند بر دند آسمان نمونه پرافت و تجر
 حماقت بطور آمده که بختیا مشار الیه که خدای کوه که بدگر کوه که مقرر نموده که بختیا
 با و تلک دادند نهی بر خلاف قومیت بعد از برادری آتشان رونود که بختیا
 معزز الیه بر یک گل و و بلبل بر یک سیلی دو مجنون فریفته ساخته شعری که را عطا
 یک رافند و یک کاس کار و یک نام او و این آتش اندونیسیت که بالا بالا خواهد رفت
 این انگاریت بر سر شعله ما خواهد فروخت خانه اش خواهد سوخت برای تدارک این
 بعد از شش تا به عظیم با و رفقه است انشاء الله تعالی در عنقریب نتیجه اش خواهد دید
 و شمره اش خواهد چید فی الحقیقت مومی الیه را شادی کردنی هر کوز نبود تا بر اس
 چه از چهار ماه شگون ماکر فته داشتند شادی که دو چهار جامی دیگر و بکار بود موقوف
 کنانیده شمع کنانیش روز اول گذارد کار نادانی به چاکار که کند فاعل که بازاید
 پشیمانی نه از آنجا که بجز دست آن مشفق حقوق بندگی استحقاق است مکلف می شود
 و تو به شگون از بختیا موصوف و اسیر کرده عنایت فرمایند و اگر بایست دیگر

در این شهر
 در این شهر
 در این شهر
 در این شهر

در این شهر

کودکے دارند مضائقہ نیست زیادہ چہ

رقعہ

مہربان من۔ رقعہ عفوست رقعہ کہ از ہر سطرش آشا شرفقت ہویدہ او از ہر سطرش بوجہ
 توجہ بمشام دوستی پیدا بود در حالت انتظار و ناچون نسیم بہا چمن پر پوشش در زمین
 وصول منودہ و مانع کجھتی را سطر و نسبت آن بگمانگی را سطر بہا چمن پر پوشش در زمین
 گلہ رشتہ مکتوب یا آرد گل آلود لاکہ بہا چمن پر پوشش در زمین یا آرد گلہ رشتہ مکتوب یا آرد
 داشتہ بمطالیکہ دل مشتاقان خواہد کہ مہاب گروانا و حرفی چند بقیہ در ہر سطرش
 مرقوم خابستہ فی الواقع اگرچہ در عالم ظاہری در تحریر و سبیل برقیہ تیار فرمودہ
 ندادہ اما بعالم باطنی لحظہ و لمحہ نیست بی یاد اخلاق آن یگانہ آفاق گذشتہ باشد
 در صورت اگرچہ از تو دورم ہوا ناخیال دل حضورم ہوا نرم کہ بہترین خط از مہربانی
 نجات مسرور و مستح بہا چمن پر پوشش در زمین زیادہ چہ

رقعہ از جانب لالہ جبار و پسنکہ و سرما

لالہ صاحب مہربان مجبور محاسن اشفاق سلاہ بہ بعد شوق ملاقات فرحت آیت
 کہ افزود از لگا رشت آن مشہور و خاطر تو دو ماثر منودہ ہے آید سہر ما عجب ہر ما سہر ما
 او از چہار ماہ ہر ملک روح جسم بر آفریدہ دوان سے ماند یک طرفہ بالعمین دوان
 فرصت نمی دہند اما ہر کس بضاعتی بومی دار در مقابلہ او بر مقادرات یکیش نہ ہر کس
 بی جمعی اند خدا حافظ ہر گاہیکہ آن افواج با و صحر بر ہی بلکہ اندازہ کن جماعہ بہر ما
 مغرب تا مشرق سے آید مرغ روح از نفس بدانی پرواز سے آید کہند کہ بیکرنگ
 نوشتہ ہے آید در نیوقت ملک بچہ و درانی لاکہ بکار بر نہ چہ قصور بر فرستہ ہا و دست

مشہور جہاں شایان است چہ را و نو گرو

رقعہ

نشان خاندانی در ہر سطرش

ملاقات مسرور و شوق ساخته باشند زیاده آید و دولت و عزت باد و سبب العباد

سبحر طویل مضمون و فقه

ریاض دولت ملاذ تجارب همیشه تازه بهار خندان بحسب خواستش دل نیازان الفضل
 باری زیاده و خیران و تروت تازه درام باد و آتش از لوازم نیازندی از شوق صحبت چسبند
 هر چه خواهد بود تمام بیان نماید دل پیامه عقل یا در به پیروی کی کم ادای صفت گزاری
 نه چه جهان بن گذشته بحال و گیکسی بسا و آب بین چه دست میرفته ز نیر خوبی و علم
 بشوق در انتظار می همیشه در جان بگوش خاطر بیا و بار گیکسی نگودی بنوک بنامه
 آگاه من بیایه نبود امید می که غیر لطف من فردزی ز نیر چسبند خبر دارم بکن آگاه
 امید دارم بحال عاجز درین توفیق بی گذشتا و در حال خوشیم چه سازم اگر چه دست
 تو هست از آن که چه تو و کشت کاری هزار صفت انجم خوار می شود حاصل سبب و نوا
 کسب باشند ز کارش آگاه به طور فان بهین پیروزه تمام حاصل بیاید و به ده همیشه
 تنگم به خیر خندان چه گوید بهیم از ان پیمان و پیروی بحسب زاری که حال خود را کنم
 هویدا اداء و خلص تمام دار و بشوق و دست تمام دار و امید دارم ز لطف بیای
 سر از دو طرف نشاط نام مسرور و شوقی دل پلان را از ان چه بهست بهست از ان خدا هم
 شد به سیر ز راه شفقت دل بهس تمام با و امید دارم درین به که بهست از چون
 توان ایگ و مشوق و خاطر بحال عاجز نبود و قادر تر است به سیر و چگون طالع بخواب برده
 ز تمام کار و به بهیم در که بهست لازم به است ساسی نمی زیاده و بهست از ان
 در یاد بیان ساسی بهیم در شست ملاهست بهست که تمام گفته بهست از ان را
 سر سپرده در مان شکست بهست بهست از شوق با و

سبحر طویل

رقعه سحر طویل

صورتی و الله چو دیدم بدل ناکه کشیدم که نه ماهی و ش دیدم و به شش نشیندم بقای
 رقصم بقدر و ش به دیدم چو قریش بریدم بقضا کردنگاه رخ پوشیده چو سحر
 بر و شمس به مغرب شور شکار اچون دیدم چنین حالش نزد من نعره نالش بگسزد
 جمالش مناکش بکمالش بچه سان شعله آتش که اسی محبوب شکل خوب خوش اسلوب
 تو مرغوب چون یوسف یعقوب شد امروز جهان را چنین ناله و زاری شده قهر
 غمخواری بکشیده رخ برده چو از طاعت خاوری شود طالع منا و به جهان باد جانی که
 باد هست مسال که بکشد و مان را خندیده سپید پسندید من دید که بجا نند چه خوانند
 چه مالند چه بارند چه جویند چه گویند چنین حال حقیران همین ساز و نای آن که به
 مرصیان باین حال اسیران جهان را گفتیم ای شوخ کباب پای جهان سوز دل را
 جگر و زده خوش آراست منم عاشق تویی دلبر خورای مرا راحت افزای کرم پیش بیا
 یکباره احوال من گوهر و تارنگان ویدن این حال من آمد به تفقه تپشید
 بیان و عده معهود بسبب و صهل بخش نقل که روز کند تو بهی پرده بیایم تویی عاقبت
 رنجور مستونی جبر و در که آمد من به تو جفا را کنم اوصاف نقائش و فدائش و عصایش
 که بود خاطر خرسند من از باطن اندوه که بر دل شده من کوه زانده جفاش بنگارش
 من مظلوم خوش اسلوب کرم پیش جهان لیش مل آراشده قدس شش
 عدد حسن رخس ماه چون زلف سیاه چو زنبور شهید خواختن پنجه من تیم ابرو
 کمان کز مرز بهیچ ملک سحر مدحون سرنگون بچس و چشمان سرو تازه بچون اهورا
 دوران بیم و دان سببستان شره گلزار رنگ رفته حال دیگر و صفش در حیطه تحریر

مشهور به شای رشت چند ماهه که می

رقعه

سحر

رقعه

و تقریر بیان را گشتم بیه اقلیم ندیدم نشیندم بچین صورت جان ریخته در کابل اسپین
 نه در دلی گجرات نه شمشیر نه بیوات نه در چمن ناچین نه در زنگ نه در زنگ نه در جنگ
 نه در ننگ نه در شام نه در در و م نه در صورت و هر دو هم نه در بلخ خرابان نه در نسق
 و هشتان نه در بیل که انسان مگر ملک بهار لا قادی چون از قدرت این صورت
 میرون میرون که در غشوه بیدار بیه عاشق پیاره بکس جاره و هون بندم
 پاک اصل ہی خاک نه از هر کونم ناک همین ناصر و پیاره قضا را



فرمان شاهی بنام نامی راسه کلمن سین حاصل فرمای قانونگوئی
پیرگنه دنوار و پیرگنه پیر و ضلع شاه آباد و یک رقه شاهی غمیه مستقوط
مغز رالیه بجواب شفت شاهی

نقل فرمان شیر شاه بادشاه در پی

فرمان والا شان خلیفه الرحمانی خلق سبحانی - در وقت همایون شریف صدر و بطور یافت
بنیان اساس ارث قانونگوئی و ریاست پیرگنه پیر و پیرگنه دنوار و پیرگنه کار شاه آباد و
مضان حدیبه بهار پیلنج نیکو خدائی و دودخو بهی کارگاهای با هم صداقت و ریاست
شعار راسه کلمن سین از منبع عنایات عواطف شاهنشاهی سن ابتدای سینه سالج
جلوس والا بر اورنگ جهانبانی شورستانی بکارت غیره و بلاد اخلاص دیگره
برسون صدق اود از عطف صداقت جهانداری حرمت و ممتاز فرمودیم عنان رتبه
بنیان قانونگوئی از بساط انبساط طاهر و باطن دینداری با طاعت با طاعت بخت
می بایک از سر رشته قانونگوئی با خدو الباطن و شیاری و قیقه و قاتق خبر و اربوده

مشهور در شاهی و شریف و اهرام

فرمان
شاهی

برطانیہ میں جمع وغیرہ کو اخذ جمع و اصلباتی روزنامہ بوجہ حسن نیک و ارسیدہ بلاتفاق
 بلا اہمال روزمرہ بہت خطر ساز و انتظام و الیقاہم تمام سرکار و پتہ دو آبادانی مصفا
 قصبات قریات و اشتہات رعایان مزارعان سائر سکنتہ جمہور نامہ بالکار ان
 و کار پیر و ازان لوازم ہا و شاہی چنان پیر و انہ کہ روز بہ باشد و در بارہ روز بہ
 رعایان کفایت سرکار سعی بلیغ بکا و بر رعیت بیدل و مقصدی تنگدل بنا
 و در صورتیکہ محالات آباد رعیت دل شاد مقصدی دلگشا کرد و بکوشند و ہنگام
 کار خلق خدا سے فقر و غیرہ مسکینان و محتاجان گوشہ نشینان بستہ زبان نشود
 و کسب و تمام تمام مصلحت زبان و متی دشمنی و غولشی و میگاہی در دل نہ آرد اگر کشادہ
 پیشانی مراتب منصفی تقدیم رسانند سخن با کسی گویند غلط گوئی جائز نہ اور برضابطہ
 قانون موافق دستور العمل مستحکم بودہ نصیحت و طاعت متبروان ہر شستی و ہفتی از
 کار پیر و ازان بارگاہ سلطین و در خدمت رہنمائی کنند چون کار از نصیحت در گذرد
 دست از بستن زدن بریدن کشتن جلد می نکلند تا مل کنند تا تو اند آن قابل کشتن یا
 بر گاہ فرسید تحقیقت آن را معروض دارد اگر در گاہ داشتند یا در فرستادن آن
 منصف موجب برپائی فتنہ فساد باشد در آن صورت او را در ہم گنہار و سائر مقصد یا
 مہمات حال و استقبال کروریان خالصہ والا و جاگیر داران جزو کل و کار پیر و ازان
 وجود ہریان و تعلقہ داران و زمینداران مقصدیان رعایان مزارعان سائر
 متوطنہ خاص و عام آنکہ مشاغل الیہ را قانون کو سے نہایت محالات مذکورین
 مستقل دانستہ از سخن صلاح صواب و بد و بیرون نروند شکر شکایت اور اور بارگاہ
 خود و ان و شریعت از رسوم اسلامی چنانکہ حسابانہ مبلغ ستمبر و پیر سہری و یہ اصلی

حق و عدل

بیک دستور قانون گوی و سری صد و نهم رویه حسب الایال مقرر شد باینکه فصل
بفصل سال بسال تصرف مومی الیه و اگر اندک با فرزندان و بستگان متعلقان خود
جمع و جوده او خاطر جمع تمام صرف بالا عتیاج خود نموده روز شنب در چهری حاضر بوده
بکار بار سرکار مقیم سرگرم باشند و سند از مومی الیه یا از فرزندان او طلب نماند و نیاید
تا کید تمام دانسته حسب اسطور بعمل آرند تخلف و اغواف نوز نذینا هیچ نهم شهر و دهستان
الباک شنه سالیه جلوس الاتحریر فیت

رقعه اخیر منقو

مصدر حکم و کرم مورد اهل اوراک مرتب در دول و محرم اسرار و محرم اکرم کرم اکرم
محمد محمد علم و عمل مونس اصول حکم و عدل سلاله علما و دهر علماء حکما و عجم سلاله
الله احد سلام اساس اسلام را صد کرده و حصله اطلاع مدعا در سر در آورده اند که
در دهر سلاله محمود دل و داد آموذ را سرور کرد و مطالبه او و ملک و مع الواد را سرور
سواد آورده هر کلمه او در سلسله سطور و او در سلسله و هر سطر کامل کرد و در سلسله
او و سطر الیه و سطر کلمه در مردم آموذ را سرور کرد و سطر کلام او و سطر حکم در مردم دل و سطر
سطر او و دام طر کلمه و سطر کلمه که سال هر کس در دهر سطر کلمه و سطر کلمه
اگر اعلام دهد و سطر کلام کرد و او احوال ملک که در سال حال بر داده اگر در سطر
اطلاع رود و حاصل و مومهم اطلاع مرا اسم و لوح دل را اگر در سطر کلام او و سطر کلام
طول کلام گردد و کوله صدر را اگر در کلمه و کلام آرم ملک و سطر کلام او و سطر کلام
اچم و هاگو هر سطر و حاصل و سطر کلام او و سطر کلام او و سطر کلام او و سطر کلام او
دل مال مال مومهم و اگر اگر ارا دل کلام او و سطر کلام او و سطر کلام او و سطر کلام او

مستور

مستور

و اصل وارث کرم کرم اطوار گردم نالک المملکت و حارس الاسلام در عرصه موعود و در
 مراد و گوهر مرام ما را سلک وصول در آرد و همواره مراد کمال دارد و که مع دارد و صفا
 به هم در دو دهر اسلمه بود و در صدر به هم اسلمه دارد

رقعه راسی را هم چند رُعرف چند اگر حاصل فرماید قانونگویی برگشته بدل
 ضلع سارن برادر راسی که من سبب قانونگو مسطور

میر ابراهیم تدبیر سلامت - بے آفتاب جمال آن فرخنده خصال حریفین بجزان عجب پاک
 دلربا با من تا سخت که طبع دل در و مندان را چون اوراق گنجینه آواره ساخت و
 بی روی مانتاب آرا حجاب جامه صبر و سکون را پاره پاره و زیر پوش را از شمشیر
 اضطراب سر و میکند و حکم عشق را خراج از جهان میخورد برات عاشقان بشاخ
 آهوه می نگارد و ساز چنگ و قاش بساط را هم خرام میسازد و عشق عیار شمع
 تلخ شای را تا بج حکم غلام می کند و زیر سرخ و سفید دیده و دل در غلطی شوق
 شاهان یگانه و بیت محمود و غزنوی که هزاران غلام داشت و عشقش نهان گرفت
 غلام از غلام شد و این هوش باخته غریب را کو تاب و توان که نجات از آلا
 بجز این یا بجاگران شاه خود بر دیان در دست آید بکین که دل مجبوران ازین خیال
 لال بر نا ندگنجیه مراد یک دست کافی و شوق و مال هر دم وانی

قانونی

رقعه راسی رقی را هم برادر راسی که من سبب قانونگو مذکور

قد روان بر است کیشان سلامت - در و در طرب آمد و عطف است نامه با حلقه کمان است
 بر سر است افزو و حلقه گوش حسان نو و تهری کمان که چون ابروی بنفشه زگان و سته
 و سته تیراز و سینه زدن زبان بیکان زندگش پیام اجل گوش شنیده و دشمنان میگوید

قوله در وصف کمان

چشم بد و طرفه طلسمی است که گاه چشم و گاهی ابرو دست طاق ابروی نازک
 نگارمان آماجگاه تیر نشسته آفت مست ز پیش از ابرویم ساز مهره به آهنگ ترنگش
 خود در فتن کرازه هر دست کشا و جان در کندش سر سبز آن در حلقه کندش شاه
 طغز در خا همش به هر که دید کل فتح از شانش چید هر که چند چله نشینان که به دست
 حقائق آشناییده اند و قبضه قدرت هم قوتش ندیده اند راست کیشان را یار است
 جانی فرمان ساده کاریش رنگ آمیز بزاز و مالی و در وقت زه کردن به کابله طایل
 بسته ز اغش به از هزار دستان میگوید از شان خشکش گل مرادی روید در دست
 نوازی محکم پیاست و در دشمن گدازی و همزنی حلقه ساغری است هلاک دوست
 چه امون و ن جانان گشته اسن دارد و چرا سینه معاندان بخراشد هر غنچه برگشته
 که رو بر دلش گشت بنغم کاری خور و تیر هوایش از جگر سپر آسمان جسته و چون شیشه
 برگرد و گاه زمین نشسته در شهر قوس کسی گل شکوفه ندیده در خانه این قوس سالان
 هزار بهار چیده اگر برگور بهرام بگذارد شیر شکار می شود و اگر در جواب برستم
 بنماید بر دوش نیز نشیند هر تیر فکری که از رگ بر خیزد و در وصفش بکشایند به معانی
 دلشین می نشیند و هر نازک اندیشه کاز نهضت خاطر در جفتش سر دهند بر انبساط
 خاطر نشان میخورد و گوی گمان بر ند که در تعریف گمان بهسم نشیان و شاعران بهانه
 کرده باشم و مرا یقین آنکه هزار قدم المقصد و در افتاده ام و هر چند بالا رفتم اسم چون
 تیر سزگون بر خاک آمده تا تیر دعا بهدت اجابت رساست حلقه بندگی به یار کوش

سخن سنجان باو

تیر سزگون

تبرقه

تغییراتی

در بیان

نشأت و زوال و غیره

۱۰۰ رقعہ رائے کنیش و ت برادر رائی کھن سین قانوں گونگو

رہست گیشا شوق و خواہش و نور المست برتہ الیست کہ در بیان عماراتش عمر باقی است
 خود را چون کمان ابروان مروشان خم سازد شاید کہ تا ہم خدنگ تنہا بدست مراد
 نرسد ازین منبر حلقہ کو بس شاد مدعا کہ گوشہ نشین خلوتخانه خیمیت میشود از ان روز کہ
 این خیر خواہ چہل نشین را وی پیکار است ہر چند از کار افاطونی بکار می برود کہ ناوک
 نگاہی در سرفار تدبیر و ذہنی شہست صاحب وسیلے کہ زور بازوی و قوت
 خود تواند شد بہ نشاء مقصود رسانند درین کمانان و نیوی رنگ اعتبار پیدا سازد
 اما از برگشتہ طالع و بعدم قدر شناسی دولتندان روزگار کہ نادان را با اعتبار و انا گاہ
 می دارند ہزار قدم از نشاء مقصود دوری افتند بہت تنہا نشین گوشہ نشینان خویم
 گنج عیم در دل ویرانہ خود ہم اگر آن در یاد دل و ابر بہت یں بنی سرو سامان از پناہ
 را چون قطرہ از خاک بزلست بر دارند تینیکہ مبدان و فاد آردہ بسیسر نقد جان خود را
 روزی بکار بکار قربان نماید الہی تاکہ خدنگ دعای مقبولان اہل کمال بہ آماج
 اجابت مقبول باشد تیرا سے آرزوی در پیکر دون ترازو باد زیادہ ازین خانہ
 طاقت نوشتن نماندہ

۱۰۱ رقعہ در وصال رائی جانی رائی قانوں گونگو

شعر خوش خبر باش سے نسیم شمال کہ بامیرس زمان وصال احمد شد
 ہا است کہ مقتضای التبع (الغیر) ہر رنجی را رستہ مقرون است و حکم بجنہ اللہ
 بعد از شہداء و شہداء ہر کشتی بچہ مشون جیبانی اشتیاق بلبل را عاقبت کار
 وصال شاہ گل حاصل ہوئیست و تکی نش زبور شیرخو ما درل بر نفس دی شام

مشہور جاہر شاہی انت چند داؤد لکری

جواهر بیت جوهری بازار شیراز حقائق و عرفان سے ساقی بیا کہ از بند و بخت کار ساز
کامی کہ خواستم ز خدا شد میسر هم + نشان اوقات یسنت آیات کنم نقدی دیگر ظاهر
و در حضرت و نشاط این نوید جز آنکه رعایا سے صد ہزار ان شکر ایزد کا لافق مراد
بیسر عشق و طرب بر عرصہ امید یافت + صرف روزگار خجسته آثار نماجم نقد رسی
باہر از آدان صفای این بشارت و صحت افزا حکم سے وعدہ وصل چون شود
نزدیک + آتش شوق تیز تر گردد + دریا آتشین اشتیاق در جوشن التهاب است و
عند لب جان شعله صفت بیاب کہ فی الفور پہنچو نگاہ دیدہ مشتاق در گلزار فضل بہار
آئین در رسد و شد اندام فراق بے وسیلہ نامہ و پیامہ مشافہ و گوید آما خار جو ہم
لبضال موز ضروری دہن گریست لاجرم حاصل غم و تپاں بجزیر انشا اللہ بعد غمت دست تنہا
در ہن وصال سرشتاں میرسد و دیدہ انتظار دیدہ بسر مہ حصول مرام فرغ اندوز
میکرد و مقصود برین دو بیت میرزا صاحب آئینہ و احوال این حسرت تامل است رہے
اگر بروے تو بار و گر نظارہ کنم + جو صبح زندگی خویش را دوبارہ کنم + مرا لبوس تو
بال و پر و گر کرد و در اشتیاق تو ہر جامہ کہ بارہ کنم + چشم آنت کہ تا ہنگام کف
صبح وصال فیض انور بر برکتات سرت سہل شب یلدای مہابت را روشن

و منور و از زیادہ السلام علیکم و علیٰ علیکم

اور ورقہ و عایتیہ اور اک حال سے کہ ترجمہ اسے قانون گو

زبانی قاصد بے زبان گویا و پیک بے گفتار سخن مرا غنی مکتوب مہر پیر اکم کہ
احوال عاقبت اشمال آن مجمع فضائل و کمال مقصد آمانی و آمال و کیفیت
پیشانی برادر کرم شمار از دست زمانہ بد کردار و حالت بیابانی مہربان آیتا روزگار

حق یونان

حق بنیہ
و عایتیہ اور اک حال

و فراق یازم نگسار و درود دیگر اعتراف سله الله تعالی بتمامه مذکره رسید و رقیه شکر
 بد ریافت صحت جسمانی و موجب ملال با دراک مکروهات زمانه گردید و این شربت
 پیمای دوری و سرگردان باویه مجوری قبح آنکه بعد ق دل و عانی بکند دیگر چه آید
 و غیر نفی این فقرات دیگر چه سمراید کریم کار سازد اینده نواز عاشق و ورافقا و در محبت
 را بد و لست وصال یا چشم اشکبار مشتاقان را بدیدار جمال و لذت از زبان جان
 حیرت زده گان را به کلامی محبوب و گوش منتظر آنکه و مندان را بشنیدن سخن مرغ
 بیداران شب فراق بر احوال و بهر و سینه پر سوز جدایی را به جانانه بکا سیم
 بلبان را بر رسیدن گلزار و قمریان را به تماشای سرو همیشه بهارهای تفتیده و خشک
 و اضطراب را به وصال و ریای رهروان دور افتادگان وطن را بر رسیدن خاندان
 منتظران را به الانتظار و دوستان را به هم صحت و دوست غمخوار عزیز کم کرده تاب
 بهر یعقوب حصول یوسف مواصلت و تابینانی خسته حال را به عاودت نور لب
 محکوم علیه قتل و قصاص را به خلاصی جان و کشتی شکستگان مضطرب را به وصال
 ساحل امن و امان رهروان آبله پارا بوز و منزل مقصود و ساعیان راه حقیقی را
 بقرب بارگاه معبود افتادگان بستر مرض را بصحت و آرامش و اسیران بی مقدمه و راه
 محاصری از بند و آلام تشنگان خشک لب را به شربت خوشگوار من معین بنیضه کد
 لاشان و گرسنگان مضطرب را به انواع نعمتهای لذت بخشین بخردان بقرار را
 بتزویج عروسی ماه و روز و آرزو مندان نسل را به طایفه فرزندانیک خوار گم تشنگان
 بد هوش را به دراک راه و مسافران اهل الفرم حج اکبر را بر رسیدن بیت المقدس پای
 سرگردان را به ناخن بندی روزگار و نخواستن و نخواستن طلب باقی را به حصول زرتخواه

مجلس خاندانی

تجارتان فی سبیل اللہ لفتح و نصرت و بے دستگاریان اہل عزت را بطریق جہ و عبرت
 آئندہ داران مفلس و مفکر را بمعانی و مبالغہ و گدایان محتاج قوت را بنان پیش
 متکسان شکستہ احوال را بہ فراوانی مال و سوداگران سودا بہاء را بہ افزونی منافی
 اموال قرضداران کہ قمار تقاضای شدید را بہ اداسی دین واجب الادا و احوال
 سنگین وزن را بہ فردا گفتن باران پشت و توانا جانوران مبتدی را بہ برائی از نفس
 مخفی شب گردان مبتلای قندناگانی را بہ رستگاری فی الفور از دست عس و رعت
 پیرمردہ خشک سالی را بہ شمع ابر و باران و صدف لب کشادہ را بہ قطرہ بنیان
 زایدان ریاکوش و نیاز طلب را بہ تسخیر اہل دولت و اہل خدمات مغرور را بہ بجا
 خدمت نمودگان متوقمند لعب بازی را بہ مخلصی از دستان و مطلوبان را بہ نجات آورد
 طالمان بے استقلال تریاک را بہ بنان کوکمار و تمییزان حقہ را بہ انبیا کو بسیار یک
 آرزو مند ان کائنات را بہ برادر خاطر خواہ و آئین عاصی مستند را بہ نابہ بینا ہ مسرگردان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّهُ أَكْبَرُ
 بخت بخیر و نیکو آید و آنکہ ظاهر اند و بزرگ

رقعت

نواب صاحب رونق افزا سے بلکہ فیض آبا و سلامت معلوم نیست کہ فوج شایستہ خانی
 بروز ریاسے اٹک از چہ رو پابندست کہ غنیمت سر با باز از فرح آباد پیدستگان را
 پائمال میکند لیکن بیکاری نہیں و سوداگر حکم از چوک سعد اللہ خان رو گزشتہ
 حیف کہ ہنوز از شہر او و متوجہ مقصود آباد مسیر و برکان منیگر و بارہا عرض دہند
 حالانوبت سرما کے کشمیرست و صورت تکلیف زیادہ از تحریر عجمگان را غور و احوال
 بنارس لازم و پروا خست فرقہ سپاہ متعمد متوقع کہ الحال تنخواہ این التماس صورت پیشو

مشہور جواہر شہی امنست چند داند و نگری

کف دیوان

دفعہ
 ہر شہر

دور حضرت بلبله بگذرد که در عهد آبا و اجداد و آبا و سرکار اسرار و آله آباد دارد و این عظیم آباد است.

رقعه راسه گوشایین و اس قانونگو

صدر نشین دیوان لطف و احسان منتخب فرست ناموران سلامت - بعد سلام
اگر جمع بندی اشتیاق موصلت سرپا است منقصل به فرد تخمیر در آید دفتر
باید و روزنامه پیتیانی مهاجرت اگر محل ارقام نمایه طوماری شاید از تار خیمیکه بسته
فلک عبته محاسبه ایام راحت که در پرگنه دیو کام بعیش و عشرت که بسته بود و بیای چسب
در آرزو برادر اراق جلوه صحت اجتماعی مد تقرقات کشید و رقم غمی از حشونه ها گردان
از آن روز همین عامل آرزوی برای تحصیل دولت موصلت کشید البحت کوشیده
لیکن بسبب سرج مرجع آسمانی و نامساعدت ربانی به حصول مینت مشمول آن مسرور نگردد
آما همواره خزانة یادان معانی نشان در تحویل دل سنت و تصور جوشش و مهربانی
صمیمی آن منفرد زبان گوهر گوشواره جان این مشت گسل الحال از نوید آمدنی
ذات مصدر حسنات و رقصه شبارت اختیار پرگنه مراتب سرور و انبساط فاضل
از اندازه میزان بیان است و خلاوت طرب و نشاط از اندازه حساب و شمار خامه
دور بان علی الخصوص در مقدمات خود خاطر جمع بحد و فوز و دل را نشان و در هر امور
حاصل شده است قادر علی الاطلاق بحسبیت روز افزون رسانده و تتمه عمر دوستان را
در حکومت آن ناظم ممالک لطاف خرج نماید مطالب مربوطه موضع شیخ پور و هر چه
من ذلک القییل برادر از جمله شیخ قطب الدین زاد الله تعالی قدره بارج سازند
چشم داشت که در یاد داشت خاطر کرم تاثر رقم التفات پذیرد و دنیای کم وزن و صرف و
داخله توجه در آمده جلوه حصول گیر و زیاده چه شرح دهد پیوسته مقصود قلبی و اصل نشاط باقی با

رقعه
برای نامه اشتیاق

مشتات خاندان

چهارم قعه راسی پران چند قانون کو

در شکر حقه هنگامیکه از شکر اولم فراق و دودل بهوا میرفت و قتیکه از اعلان شتیاق
 آب دیده جوش می زد و آزار الم و درسی صحبت و انی صحبت هر دم چون حقه لعل نقل آه
 و ناله اشتغال داشت و اختلال حال قاست این دعاگوی بیر یا بر آتش غم غم
 شده چو گانی گشته بود و در خیال وصال دل از غم بالا مال را بمنز بانی حقه و لا سالیتم
 و رود نامه غنبرین شامیه تفسیر بخش حقه های نقاشی جهانگیر نگر باعث نازگی باغ
 گردیده رسیدن آن گنجینه یعنی چون رسیدن بته متبا که فردا دل صورتی بتریا که
 زیاده از حد سر در ساخت بموجب اینا اگر ارمی یکصد عدد و حقه منقش که الحق در دعوی
 خوبی بر حق است و قدر حسن حقه بلورین را همسک خودی شیار و وصفای نقش و نگار
 سنگ طعن بر حقه های شیشه میزند و ساخته بدر از محفل خوبی بدر کرده و پر خسته
 نیکو را هرگز نیکو نشمرده و حقه های هند را از کترین غلامان خودی شمار در ترازوی آب
 تاب او آبروی و آندوی در اطاعت او حلقه بگوش وزیر اندازد خدمت او غاشیه
 بدوش نمی آید از پهلوی نشینش طعن بر قوس قزح میزند و چلم از همسرش کو اکب را
 زیر سر پوش میگذارد و چپه بکار داند و در خوشی گردید و سر نه از حصول قشیش سبزه زاری
 رسیده و دوکان متبا که از صحبت او ترک خوبی حاصل است و خاندان سنی را از تکنت
 او نفس بهار در دل مرسل بنود و توقع که بدرجه اجابت موصول گردد آلتی تا که
 حقه آسمان بانی که کشان و چلم ماه و اختر ستاره گان گرم مجلس فروز عالم است
 اعداے آن مهربان صاحب مخلصان را چون عظیم آتش محنت بر سر چون
 حقه تیر نادرک در جگر باد

توضیح
 در حقه

توضیح
 در حقه

رقعه بهتر در وقت نشتر

دو عدد نشتر که مقتضای الطاف عنایت شده بود رسید و مانند نشتر مرابا زبان شکر
تفضل گردید تا هم خدای نهی نشتر که خنجر تیزی نوکش خنجر نگاه خوبان چون خنجر فلطیده
و پیش آید ارمی دش نشتر مرغان معشوقان سبب آب گردیده اگر آه عاشقان بجایش
سرباوج سهایکست بهفت اندام فلک کشاده میگردد و اگر ناله بلبلان بیاورد
بلند میگشت خون از رگ هوا چکیدن میگرفت هنگام تحریر توصیفش خون سیاه از
رگ قلم میریزد و وقت تقریر تعریفش موج نفس کار نشتر سکینه آسمی تا خا نشتر آتشگار
گل هست نشتر آجل آبرق جان مخالفان غلبه باد

رقعه بهتر در جدائی

مظهر الطاف و مهربانی برآرد من قیامت را اگر کسی بزندگی ندیده باشد در وجدانی بجای
زلفه است بپایان دلم نشان جوید و بلار اگر کسی عاشقانه کرده است آه سر کشیده حاضر شاید
و از سینه پرور من خنجر گرد دل که جولانگاه هزار رنج و دلست که اصرار است که ناله درد
از نهاد آن سرخنی آرد و دقان که سر بر او داده عالم مجوری که دم شب که موج شکست
دفع سیل بر روی آن امانت نه سپارد اگر اشک است از سنگینی گرد و کلفت
کوه را باد ابر با ضعیفان گران خاطر سازد اگر آه از چرخ تاب هاجرت بخاطر مانع خفان
با سبیل آشفته پرواز و بانج بهار یک در نظر دارم داغهای لاله کار فراق است و شور و
قحالی که بلب می آرم هنگام گرم ساز بلب آشفته دل عالم اشتیاق به از ناله
هزار شور و غفلت خوب است + در گشت سینه با بلب خوب است + در دل یا دران داغ
داغ جگر + امسال بهار لاله گلگل خوب است + تا چند از شوق نبوسیم که چنین چنانم

مشهور به اهرشاهی آنت چند داود نگرانی

در وصف

در وصف و لایق

اوتو کجی از مغارت بزرگوارم که انجم و آنجم آنجا که سلوک بشماره خیال است بے آنکه گوشت قلم
 آشنا شود حقیقت ہم جلوہ گر سیکرد و قبل از آنکه آه طوبیای حسرت کشاید حساب طبعش خاطر
 یکدیگر شغیف را به پر تو اندازد معنوسه و گذارشته با طهارت هری مطالب خامه را ^{نقص}
 چند حرف نوشتن میدهد در ساعته که دل بتیاب مقیرار مانند تیاب گهی بخانهای چشم
 و گاهی به پرده های گوش مضطربانگه روشنی داشت تسکین بخش طبیعت مشتاقان
 نامه معرفت برادر اقبال نشان لاله نورنگ است که سلسله سده تعالی و مرده عنایت
 و گوشه شال سرگرمی نشاط مویا فرسود آینه از بهر روی خود نوشته اند در مخواری و
 در و مندی ایشان چه شکست امر و زشتی دارم ذات سراپا حسانت آن برادر
 مهربان است و الا محبت ازین عالم هو اگر دیده و نقش آشنائی و برادر می بشیر عفا نوشته
 شعر گر برادر یا بگریبان ترا داریم ما در و مندی مهربان دیگر که از ابریم ما اهلما
 پریشانی حال ما اختیار سے نیست جوش یک رنگی که باشما دارم قطره قطره باین لباس
 می تراود و زیاده تا چند کافذ سیاه کنم

رقعه بهترین در وصف حقه مرغوب

الحمد لله و الله که آن همنفس دل و همدم جان را مصاحبت و سازگرم دیده و نگار
 و گلش بر بزم رسید یعنی حقه بدری که نقش سپینش یا حسن زاریست از شلخ سبیل
 و سیده و زنگستانه سواد و بیاضش یکدیگر را در آنغوش هم کشیده کو اسب که نورانی
 از کمره سماوی روشن با چراغانی و لطف از قبه زریا موج زن جیب است در بار
 و ایسی است خوش ادا در بزم نشاط سر حلقه یاران و ساز است و در دایره ابن
 بقانون و لنوازی از مزمنه پر داز مطربیت بنوا اما سے و گشتا نغمه ساز و پی نوازی

کشف دیوانی

نقص

نقص در وصف حقه مرغوب

بنفحات جان فراور آواز مردم بنیاد آتماشای عالم علوی و سفلی از دور نظر و اهل
عرفان را پاس انفاض میسر آید و پروا و متضا و صورت اتحاد طاری و در گلهای
رنگارنگ رنگ یک رنگی ساری شودش در عالم شهادت شمر گزرا نیست همیشه بهار
و در مقام محیب کشف حقیقت جنات بقدری می بیند ^{بنا بر این که} انکار هرزه گویان را مهر سکوت بسیار
میگذارد و خدا جو یان را بیکر نفی و اثبات مشغول میدارد چون بانی چو گانی قرین
گردد گوئی لطافتیست چو گان حسن را در آغوش یاناکه انداز نیست کمان بردش
همسیر جبهه گزرا را آن آفتاب دوست و محبش هم طلقان هلال ابر و در زمانیکه با نچه
چیدار هم میشود و بر لیسیت زلف بر نیای کشاده و آینه حلقه های زمین صغیر شید تا بان
در غیاب نهاده شرح شمع نیست در حاشیه اش و در و تسلسل مرقوم یا سینه منار
اصول مجمل و مفصل از مفهوم آداب دانی که تا بحفل نخواهند نیاید و تا نه پرسند
لجب نکشاید آریاب تواضع را سر پای مدار است و در عالم خوبها مجمع محاسن نهان
استکار عاشقی است نفس سوخته و معشوقی چهره بریبا سے بر افروخته در کشور
و فلسفه بی با و شایسته عالمگیر از سر لویش تاج بر سر و خسر و لیسیت آفاق تسخیر بر تخت
یکجایی جلوه گر رفیق بزم تنها نیست آفرینست مسند انجمن آراسته تنها که مردم دنیا بجا
سرسازش چشم میکشند و بر عرش و عاشق جا بیدارند سوخته محبت آن دلکش است
و بهر تسخیرش فعل در آتش آید سینه چون سر و آواز سر بلند است در رشته بند گیش پاسب
چشم از لبه تشنه بین است گردن کند عاشق تو از می که دل سوخته الفت خود را
به هر بر باد داده و بر آسای هم آغوشی دو و آهش از ناله دل بغل کشاده و فیاضی که از بهر
او سینه به پوسه شکر لبان کا پیاسه است و دو دنیا کو با وصف تلخها و بر مذاق شیرین نهان

三

به ان شهید نایب مصیبت چنین به هم که در نفس فیضها بجاده می آرد مبارک باد و موفقی
 حقیقه از صبا می محبتش سرخوشی نشا و دنیا و نشا و حضور محبتی پیشه گرداناد فقط
 پانزده نشان شاهای و غیره بنام نای وزارت پناه رایی بند را بن
 قانو نگو و عرضد اشت محترز الیه بچرا ب

نشان شاهزاده محمد معز الدین بهادر در لاهور رسید

نشان خطاب
وزارت پناه

وزارت پناه لائق اعنایه و المرحمه رای بند را بن بعنایت عالی مختص بوده باند
 عرضداشتی که ارسال داشته بود فروغ اند و مطالعه عالی گردید از آمدن آن فدوی
 با خلاص در رکاب طفراتساب پیر و مرشد حقیقی خوشوقت شدیم بایکه که بعبرت تمام
 خود را بر کاب سعادت رسانیده بعد دریافت سعادت ملازمت عرضداشت نماید
 استپ و ایال عنایت بندگانی حضرت فلاح سبحانی که همراه آن لائق عنایت است
 چندی از ملازمان سرکار تعین فرموده بهم حواله آنرا نموده روانه رکاب عالی نماید
 توجهات عالی را نسبت بحال خود در ذرا فزون شناسد تا بحج شهرزی آنچه حاجت
 والا سمت تحریر پذیرفت شرح دستخط خاص آن که رایی من از آمدن او بسیار
 محظوظ شدیم گویا در معنی وکیل با خواهد بود و در بار پیر و مرشد ما است گویم
 نسبت توجه بجانب او بود چنانچه خود هم میداند ما میخواستیم که او را بنیم لیکن بهرام
 در گرد و دقت است خاطر از عنایت ما بهمدار و و ما را مشتاق خود دارند

توجهات عالی

نشان عالی شاهای غره وی الحی سکه رسید

نشان خطاب

لائق اشتفقت قابل الاتقان راست بند را بن بعنایت عالی متعالی شاهای مخزن و مبارک
 بوده پانزده عرضداشتی که در شوال ارسال محبتی فلک است اعتدل نموده بود رسید و مضامین آن

توجهات عالی

بوضوح انجام میدی باید که آن لائق الشفقه بر طبق حکم مقدس منظر معنی خود را بر کتب
نصرت تاب رساند به آنچه از پیشگاه خلافت و جهاد اری محکوم شده بعمل آرد و عیایات
عالی متعالی را شامل حال خودش نماید عرض شد ۱۶ ذی الحجه ۱۲۸۴ معروض شد

نشان عالی شاهي ۲۹ ربيع الثاني ۱۲۸۴ رسید

چندین بار
در این

چندین بار
در این

لائق الشفقه قابل الاشارة رای بند این بعنایت عالی متعالی شاهي مغفور و مباهات
بوده بداند که عرض شد مرسله مطالعه خاص مهینت اختصاص یافت و حقیقت
روان شدن او از اسلطنه و دستهای پدر قه و دیگر امور معروضه و وصول
باید که بعد از آمدن پشاه در حقیقت رسیدن خود را با بنجا حضور فاضل النور عالی عرض شد
نموده با وصول جواب در آنجا متوقف باشد که اکثر نامه رسیده نشر به بلد که مسطور در ریاست
مالیات از دارالملک متوجه پشاه و رفته باشند در جبر و سعادت ملازمت دریا به
و اگر عساکر منصور در کابل اقامت و رز و دو مطلب آن لائق الشفقه صادر گردد
در آن صورت انبال سرکار فیض آثار را در آنجا گذارسته خود را با شیا و دیگر که از
پیشگاه خلافت به اتصال آن محکوم است از راه خبر بکسر نصرت آمو که عقیرت بر
دارالملک نقل در دو خواهم افکند برساند و چون طرق دشواری معینت تمام دارد و احتیاج
به رقه و تحسین جمعیت نیست از کشتن و تاجمرد و صیغی خان و از خبر و دتا و همگه گماشته
ناصر خان و از آنجا تا چهار بلخ صفامفا خرخان و از آنجا تا کندک کسان غرخان
و از کید کستان خور و کابل مردم ناصر خان و از آنجا تا کابل کسان کابل خان آن
قابل الاشارة را با شیا بجا نطق خواهد رساند شرح و مخطوط خاص حسب المسطور
عمل نمایند

نشان عالی شاهی و ابرامی الکا سید

نشان عالی
شاهی

و صد اشت آن قبال الاحسان محرز شاهزدهم ذی ایچ بعد تحسیر بر این نشان
 رفت بنیان رسیده شرف اندوز مطالعه خاص گردید و مطالب موعظه آن رتبه
 و ضوع یافت رسوخ عقیدت آن فدوی راسخ الاعتقاد در و است غمیر فووضات تحسیر
 مرسوم و هوید او از نشاهد اظهار دقت کار ممتاز و میراست خاطر استیفاست جناب
 خالیا ن کاتب جمع داشته مستعد تقبل عقبه افلاک اعتداد کرد و اگر بخت طاهر نظر بخت
 وجود که بعد از ملازمت میر میر سعادت بر آن قابل اشتقاقه مزین خواهد گشت با همی
 که در نور بندگی او دست فی الحقیقه افتاد و راهی بدخل بر عدم توجهات معنوی و اطلاق
 باطنی نمک که این جهان آستان فیض نشان واد جهان فدوی عقیدت تو اما است

جواب شقه رامی بند را بن قانونکو ولد را سه پران چند قانونکو
 باو شاه و باو شاهان سلامت در جواب شمس فدوی حکم مقدس شرف لقا و یافت
 که مابودت در عین شبکال قلعه نظیر آباد و کلیان مفتوح گردانید ایم و نیز در هر وقت آنچه
 لازم سر انجام باشد از قوت بفضل خواهد آورد و در دم را معطل و بیکار نخواهد گذشت
 کار مالی که از ذات اقدس شخص مقدس آمده کارنامه های اقبال بر روز افزون که هر
 ازان در عالمگیری و بهادری بهر ناحیه آفاق ملوک و دار و نه چشم روزگار دید نه گوش
 گردون شنیده فهم و ادراک کننده با آن که توان رسید سیر حکما م که در شاه گوی شیرین باقی
 هست اگر بر طبق هر سبب و ارشاد و احسان است و حقیقتی معصود کاره سست تواند شد
 کمال خود در این میدان و اینکه در واد و مرسوم را بیکار و معطل گذارد و امکان نه ارد و مرسوم
 چهره است از این که در واد و مرسوم را بیکار و معطل گذارد و امکان نه ارد و مرسوم

در مرسوم
شاهی

تا به بخار و شوگر گذار چه رسد و ترودین ممکن بر دهم را برای که قلم آسمانی از قلع باید
 و نیم و لطافت و عنایت با و شاهای را برای خدمت ساخته چنانچه شمش قلعه عکله که اگر این
 تاکید درین قسم بارش نیست براس هر یک از آنها اقله یک یک مادی بایست بهترین
 در آمده و دیگر تاکید بر تاکید میکنند و همیشه از پروردگار حقیقی آنچه می خواهد همین است
 که این فرود حق را موافق مرضی اشرف قدس و خدایات گرداند

جواب شقیه الیهنا

عرض پیر غلام فدوی بند را بن آداب کونش و تسلیحات بجا آورده فرود دار بقصد
 عرض استا و ما به حضور پر نور رحمت کنور و بار یافتگان محفل قدوسی منزل میر
 که نشان عالی شان مکرست عنوان مرحمت بنیان غره ذی الحجج سال چهل و ششم
 از جلوس بنیت قران در ساعت سعادت اعران چون بهای نجسته بال سالی
 دولت و اقبال امداخت و بلور و کرامت آمو آن دیباچه فضل و انضال تنهایی
 شافیه بقصد محم آداب استکانت و ابتهال تارک عبودیت با وج عروت برافراخت
 امر کرامت تمثال سر اسرار فضال عزمه و یافته که غلام فدویت لهاب برکاب دست
 تاب رسیده به انچه از پیشگاه خلافت ابد انتساب محکوم است بعمل آرد چون یکرم
 سبب الاسباب به بندگی جناب عالیان تاب و به انچه فرمان رو و ماست حصول
 این امنیت بهترین کار ب دانسته نقصان مالی و جسمانی و روحانی را که درین مدت
 حرمان روداده است بشیر تدارک شمرده و هر چند خود مستعمل ادراک شرف حضور پر نور
 فیض ظهور گردد و سعادت نشانی و لطف کونین می پندارد اما بجهت چند توجاری
 راه تا نا امین و منظور و با وجود نگاهداشت جمعیت مو فورا از حنا لطف چه از ملازمان و رگا

نقش خدایان شریف

نقش خدایان

عالمی و چه مردم کار کرده آید و از قابل بندگی که در اختلاف رفیق شده اند بنا بر تقیظ
و احتیاط جوهر و اقبال و افزایش که لازم و اهمست توقف جایجا ناکیر شده شایسته
ذمی آنچه به تنهای رسیده آید و درست که این دو هم حال در اسرع حال خاک عبت
فلک متعال را کحل الجواهر دیده آید که رواند

جواب شفق

عرض پیر غلام فدوی بند را بن شرف الطبع و دیت و انکسار تقیظیم رسانیده ذره و از کج
عرض مقبسان انوار فیض و افتخار جناب خورشید اشتیاق فلک قندار میسازد که
در خجسته هنگام مینت انتظام که فلک بکام غلام فدویت الیتام و از وسایل بود
بعد و راکست گنجور فیض ظهور و الا نشان نوازش مسطور درخشنده مسطور مصحوب
عبد القادر در رسم استقبال و آداب بذات بندهای عقیدت اقتساب بجا آورده
تارک نیاز با وج اعزاز سود و ناصیه بندگی بسجده سپاس گذاری نورانی نمود آخر
مطالع لازم الاتباع شرف النفع یافته بود که اگر بایات عالمتاب متوجه یسار میشود
در جبر و استبعاد استجاب بنویس قدسی نماید و اگر در کابل سایه گسترست بعد صد و امر
براه غیب که تخته و ازان و گماشتهای آنها جایجا رفیق خواهند شد با بر کاب درگاه
خلافت عظمی ملوک منصوب و خود را برساند چون بدست است آرزوی تمام دارد که خاک
آستان فیض نشان را کحل الجواهر چشم امید گرداند و نه به ساعیت فیروز و به روی که
آن روز که با حرار و ادراک این دولت دیده افروز و بصول این انیت کام اندوز
سگرو طلال افضال بر مفاصل بند با مضبوط باد

جواب شفق

موقع دیوانی

جواب شق

شاهنشاه زمان پناه زمانیان سلامت شقه نوازش رقم سر فصل و گرم که
بدنشان عالی شان کرامت توام بود از سواد نورانی بیاض آن نسخه عیسوی اعجاز مر
طراز خیر افضل متوج می نمود و کار آب زندگی میفرمود حیات دوباره بخشید و روح
سعادت در کالبد ارادت میداد آنجا که آب و گل پیر غلام با حسان و اکرام خدیوایم
نگار نیکو ملک معنی آرا اینده جهان صورت مجسمه و موجود گشته اگر برین زبان و هر زبان
هزار و استانی و هر داستان واحد و پایانی نیست مگر یک شکر ز صد هزار نتواند کرد
آسید و ایست که از دستعال ظلال مکرست و فضل بر مفارقت بند مایه عبودیت
شکال لایزال دارا و غلامان قدور اتوفیق رسوخ هدایت بخشاد

شق ایضا

عرض پیر غلام فدوی درگاه بند رابن آداب ادب و تسلیمات نیاز بجا آورده بعضی
سهره و یابان قدسی محفل و سعادت اندوران قدوسی آئین میرساند که نشان عالیشان
مکرمت نبیان که عنوان آن مین بدستخط خاص نوازش اختصاص بود و چون خطوط
شعاعی خورشید نور بجزر فروز و در کرامت آموذ فرموده با استقبال آن دیباچه اقبال
بیای سر شافته بتقدیم داب بندگی و فدویت فرق عبودیت با وج عزت سود و سر پای
اعزاز و امتیاز حاصل نمود و مقتضای و نور عنایت و غلام نوازی و ابر حلیل است
شرف نفاذ یافته که در دربار پیر و مرشد و مینی و کیل مانع او بود از آنجا که غلام خود
بطنان بعد بطین بفدویت و غلامی مجمر گشته داب و گل این مشت خاک بدان سرشته
غیر از این او دست ذره بمقدار چه آید که نخته از سپاس گذاری اینهمه فضل و گرم ستر

جواب شق

جواب شق

شاید امیدوار است که این در مقابل و در همه جا و همه حال توفیق فرودست و درخواهی نصیب
 فقیر بکرم رب العباد و از دار السلطنت لازم استیلا م قدسی استان میگردد چنانچه
 امور بشه و بعد از آن در این دولت علمی عرض داشت ارسال خواهد نمود مطابق امر که
 یکراس سپ پانصد مری و نوبت از غیر فیلی که از درگاه عرش آفتابه خوانین پناه و حواله
 پیر غلام شده بود و یک مرتبان عطر سپرده خواجه محمد حسن کیل سرکار عالی مصحوب
 عبد الغفار ملازم سرکار دولت مدارد حفظا که هم کردگار روانه نموده اند تا تعالی
 از نظر عالی استغالی بگذرد و امید که سایه بلند پایه فیض مایه بر بشارت جمیع بنده باد و مودود

رقع ایضا

مدارج دولت و اقبال معارج شوکت و احوال منظر فیض و احسان قدرافزای مستحقان
 خدایند قدر دان پیوسته متمیزان و وظایف و عازان و پادشاه و دولت والا که در شرف
 اوقات به نشانه ریگزار شمس نمایه تبرجانی خاتمه و زبان خلیج نیست و از تیرگی تقدیر
 و هم زدن و از بوقلمونی روزگار شکوه نمودن و اگر ناکامی مقصد دست بگیر بیان برون
 قدم از جاده عبودیت بیرون گذاشتن است محض بارزده او را یک سامی ملازمیت
 باین سرزمین رسیدن و از حصول آن سعادت در کرد و بچران ماندن باعث فزاد
 اندوه که حسرت و تعجب نمودن تا چارگی خاطر نا امید ماسینه و ناگهان از عزیمت
 اردوی محله خبر رسید و در دل بسیار کشید و خود لازم و ضرر در سعادت رفتن به او بود
 بجهت شخص خلیف شاه را و از دست پر و چاشم پاندا قدم نیست از دم ساخته منتظر
 نشسته بود و در دم ظاهر شد که متوجه بطرف آن گردیدند بهر شکر نعم بدل بنده رفیق
 خاکپاشی را از قریب آن کشیدیم خود گشتند و توبیانه دیدیم بار اعجب حسن رسیدن از کلام

تاریخ جهانگیری

جلایا و پادشاهان داشت که راه پناه بر سر و چشم این گدای حق دولت و دیدار تجویزی شد
 به حال بیت گزین یا کند و نکند مخدوم است و محشم را چه تفاوت است که گدای مخدوم
 از آنجا که در هیچ کاری نیکس را اختیار می نیست و هر نوع امری معین بر وقت گذشته
 شعرا می دل چونی رسمی مقصود دوم در کش و قصه مختصر کن تا ظهور دولت
 حضور امیدوار است که در زمره معتقدان راسخ الاخلاص بشمار در آمده به حصول غنائت
 نامحبات شرف اندوز باشد دولت و دجانی و فیض رسانی جادوانی باد

مسوده ایضاً به قصه شاهی

رنگین بلالان نگار خانه سخن در رنگ پر دازان مضامین نو و کس رنگین طرازی
 این داستان وفاق با کعب پرداز می چنین نگارستان اشتیاق به قصه بیان چنان
 رنگ ریخته اند که در قسمت آباد ولایت مصر افسروالی و دهم خدای بود که وایان
 ملک با مثال مثالش که سببه نزار پرستان را خدمت گزین و سر فزادان کرد
 نه بین را بهیچ و درگاهش بهیچ سببه سر بر زمین تو اکب کو اکب از عسکر فیروزی خورش
 منتقلی به بهیچ قصه خشم است گاشته و خورشید و شمسواران نگارش یک تان زین کو
 از شرق تا غرب عالمگیر از داشته طنطنه عدل و سخاوت در اطراف و اقطار کیتی
 ساهنگد از و در به نام صفوان شاه پیش زهره گد از رستم و اسفندیار با بسیار
 مور و و کشته و اقدار و فرمان برداری اقبال کار گزار و خیل خیل خیل خوش
 رفتار و عاقبت خیل قبول کو آتار و خزان مو فورو عسکر منصور و وفور اسباب عشرت
 و سرور و منصور و خور و دشان به قصور آنچه شاه صفوان نداشت و از بهر این چنین
 عجز برین بهید است چنان شبستان فرور سلطانی و اختر برین کیوان مکانی بگلشن

سوره
 بهیچ
 شاهی

بارگاهش از وجوه و سر و آزاد و انجمن جمیع جاهش بر رخ شمع باشد و لهذا صفوان شاه پیوسته
چون ماه از محاق کاستی و آنرا دویچه گزینان هست بسکینت خواستی روزی باشد
برگزیده کلامی ابد اقامت آداب نیاز و دینا که متنازع کنوز حصول در عاشب شب
در ساعتی که سعادت یاور و کاهرانی را هر بود و با همه صفاسر بر بالین منت گذاشته
بر بستر طهارت غنود و خضر علیه السلام را دیده عرض حاجت نمودند آتشود که قیصر روم
در شبستان خلافت ماهی دارد و بنا کحت خود متناکر تا نجم مراد از مطلع امید طلوع
یا بد شاه خورشید کلاه ازین بشارت فلک بد و ز خود دانسته و خورشید عطار و منش را بحسن
خدمت و لطف اوب اقصاف داشت چون ماه بر سهیل رسالت سریع السیر رسا
و اولانامه بالمشورات عالی که به رخ همدن دیده مثل آن سبواب ندیده و گوش زد کار
از لشکر گذاری آن نداده و دیگر نشیند بسبیل رسول موصول گردانید آنچه می کاروان بشنا
صبا و شمال کوه نور دو دریا گذر گشت تیس از طی تعب مسافت دراز و گزاه چندین
نشیب و فراز و ولایت روم رسیدار کان دولت قیصری به فرمان خاقان زمان
پذیره نموده مصری و خورشور را سعادت آستان بوسه ساینده اند پس از ادای اوب
و آداب واجب نامه سلطان مصر ساینده تی لطف و عزایت نظر فریب بنظر در آورد
اشعار کیشدان چنان تحفه و هدیه که بهینه گان برابر از و خست منزه و نامه
بصر صاحب نظر و پیر و ادینی شمع سحر و فلک سده و اندانه و انجم گهر و بر آورو و نواز
زین گونه در زلفش در طلسم شتر بارها و سبب عود و عنبر بخور و ابراهیم طویله و نامه
فرس تو گوی پری و بومل هست و بس و بیایسته لیله بحسن جمال و بیایشت
در عشق مجنون شمال و آفتاب قیصر مراد و خاوی مطاوی و اولانامه سلطان

قصه دیوانی

استندام مرام و ارشاد و خضر علیه السلام نموده در دو قبول تامل بکار برد و شهبان بود
 از اتفاقات کام اندوز دریا سے قیصری صبیبه صاحب روم افسری چه دختر
 روح افزا نام مهر و ماه از پیکر شش نقش پیکر و کلک منع داور بدین نگار نادره خود
 نازیده تر از حضرت خضر با جابت از دواج فرمان ردای مصر متبشیر گرد و او کوشش
 ازین بر صغیر افترا ح اکثر خوانین رقص کشیده بود و افغان امر نبوت بنیان پیرایه
 مفاخرت دنیا و آخرت در سینه عقد موافقت بدل می بند و خسر و ماه سرچون شهبان
 خلافت را بنور مقیم منور گردانید زهره بنیان روشن ستاره در حوالی اورنگ آستان
 پایه ناله دار حلقه بستند و آن بدر سیاهی قیصری حضور لامع النور خویش انجمن را
 غیرت انجمن انجم و رشک گلشن ابرم ساخت تشاه عطار و منش از حصول صغیر حب
 سر بر صورتی آن شتری سعدی بیسیس فطرت حکم حضرت نبوت مرتبت به تنگ
 رسم و معمول الوقت آن زهره لقا ذکر بیان آورد و روح افزا پنجه عروس مدحار
 بنمای اجابت رنگین ساخته انگشت بدیده نهاد و شهنشاه عرش بارگاه تهنیه ملو و جهان
 و تمیید اسباب طوی که شایان شان کیتبادی تواند بود و پر دانسته بسامان روانه کرد
 آن زینهار رشک بجزیر صبریت برگماشت استعاره بیاراسته اسباب تمییز طوسه
 شده از دیدنش مهر و مه تانده روسه جدا کرد و عمل و کثر آن چنان که خالی بشعبه
 در یادگان + فردان با و داد بدین زهره محرم بیا تو و لاسر دور

مثنوی

مثنوی

رقعه نویسی

گلزار تهنیه سیلعات سر اسرار عتقا بگلزار اطاعت و انقیاد حسن ترتیب پذیرفته مضرب
 منزل بهار سپاری گلشن ابرمت و اقبال طراوت افزا سے چمن اعتماد احوال سرسبز

مشهور به شاه شاهی آهنگه ناز و نگری

گلستان آفرینش خصل بر دهنده پستان و کشش و پیش اقباسه بفرغ فیض و فضل
 در امج و دریای طحیم و دوزال منج در منج بفرغیب فرمای زمان بخشش و بخشایش
 در رنگ آرای میدان کشش و کشش بر زمزم همه است در زمزم همه دل از سلاطین
 مانی بن افلاطون اول جان بخش و لر با تم تدبیر بسیار و خلاقه در استکان کلبه سدره
 آسمان موجب تصنیف سبب میریاب است ترقیه طبقات جمهور بهانی از خرد مندی و کپ
 سیر آسمانی از بهر سگی سبب گستره عز و ممتاز دیوانه که فرو فرنگ است مظهر و مشهور هر که
 نام و رنگ خالصا حسب و الامرتب مالی سوار حسب قدس مناقب بانی بهانی مهربانی
 کشان معالی قدر دانی سبب آنکه زانش بر کثرت صواب و روی او غیرت افزاست
 آفتاب و صید اخلافتش ز مانی تاباه از صفاتش یک صفت را آن گواه چون سحر
 نیاز گلین نمود و ست منافرت بر سر دوش یکشد و در استکان دعا و شمار هزار در
 نفی سرای و در سبب که اگر چه نو کردگان لیسان سرای رفاه بر سر دکان وضع
 خود خواه را فرغ از تصدیقات اشک صعبت اثر و وصول منزل مامول را چه چرخ
 رفاهت و نفی سبب پس ابدیت گردنیده لیکن خدا گواه هست و درها آگاه که در
 وشت منزل بود است مشکل فردوس مشکلی چون بوی گل و پر و از دست و از دور
 بهر بلوغ لاله بهر از چهره انبساط را غیله عرقی بقیابی ابر و دست بر و یکجا است و نشسته
 نشاط را خرد پرده اثر سبب ویدار و سره نشینان بساط حضور که از شادی و پرستش بخیزد
 چون طبع و کمالی هر که رفتار اند و قانون گزینان صدق و وفا که درین مقام قرب
 ترانه حرفه سبب بخیزد بر بن خنده کوهی بخیزد اما لعل الحمد و الشنا که طوبی دل ارادت منزل
 با صفای نوای صحت و سلام است که بهر لازم ذات ملکی کفایت با و بحیثیت اهرم

از آفریننده خدایا و در تنبیه این نوال و تاب از احاطه بیان نراید جام فواید اینها
 ز زلال انبساط نال ست و درج و لدای احسان بلای و جود سر نشاء حسا
 بحد کمال الحمد لله که در این امر او لها حسب آرزو ما کل کرد و گلشن امید بر وفق
 جانها بار آورده و او را در این طبعی رساناد و بدو استعدایون و اقبال ابدی نصیب

سکنه و بالذی القدر الشرف اله الکرام الاحیاء
 بیکوتی و نوال و کبریا

ر فقه الضم

الحمد لله که صبح آفتابش با و ج عالم امید و امید و مهر عطای این نوال خاک مراد و بید
 گل بوستان آمل و آملی بار آورده و لال کمالی از افق آرزوی ابدی طلوع
 کرد و غنچه نوید تولد فرزند و الا اقبال و او از طبع شادی طلوع کرد که کسب سعادت و
 اوج اجلال بگوش از خانه بخت تاب رسیده و غنچه مبارک با و لبها مهر و فراد
 گردیده از آسین این نوید بخت و انشا الله و بشماره طرب تاب عا ایلان را عالم
 عیش افزوده و جوانان را شاد و طرب بصد جمال جلوه مانده و زمانه را مانده این بخت
 و انبساط ابدی بجهول انجامیده و جهان را دامن آید و مال مال از لای مراد
 گردیده این و روف خالق الانام ز میامن طاعت و عنایت اما هم غلبه اسلام
 و لا دست این بخت بخت اقبال نور انجم رسالت و آمل که کسب تاب بار و
 کوهر بر بار و ریح محمد و ملاکت مطلق الطاف والی قاور و نوال و دو صبحین رحمت
 حق القیوم و ایلان و جلالت صبح مشرق و ایلان و ایلان و نوال و ایلان و ایلان
 دولت و نعمه از آسمان کریم ماه و شیر و عسل و عسل و عسل و عسل و عسل و عسل
 ولی گلشن حدائق فیض ابدی و آب صاب صاب گرامی و عسل و عسل و عسل و عسل و عسل

سوره یوسف
 در این نوال
 و کبریا
 و نوال
 و کبریا

مشهور در این نوال و کبریا

و میمون کند و این نونهال هایلون طالع را بسین طبعی برساند و بحق رسول الله الصداق
والله و صحبه الاکارم الاشیاء

رقعه ایضا

الحمد لله که مرا که صبح مراد از مطلع آید و رسید و کوب اقبال و اجلال از
سپهر آرزو نماید آغشته نوید نیابت صوبه و الا مقام هایلون بنیاد و مشرود و درود
فیروزی چونند با ستم بندگان حق آمد و تسبیح زمانه بنیت مال رسید و کوس مبارکبادی
بچار شوسه آفاق بلند گردیده زمانه را بعد سالها رفتی نوید پیرا آمد و حسان را
بعد عمر با بنیاد و فلاح سید است که نمایان را اسید و الت و مطلع سفیر و در و علیا
را شاه با بنیاد ابدی و غن و چین بهر دری بهاری تازه آورده و گلشن بهجت بهاد و
گشای گرد و عاکیان را آنچه در عاکیه و لیا بود از لطف یزدان حاصل گردید و بندگان
را هر چه در طالع برین بود و حصول اینجا رسید حق سبحانه و تعالی الطاف مبارک و میمون
که در آفاق و لواءه جاه و اقبال عالی را بهر چه اوج علیا رساناد و انشاء الله الواسع
بنده هم به حصول جناب والا کامیاب میگردد و و گلهای فیض از دود خسته است
موجب بنده گیما و دنیار نیاید مبارکبادی ارسال نمود از الطاف عالیله استجابت
آورد و غیر جاه و اقبال دائم از اوج خلک اجلال تا بان یاد بحق
بنیاد رسول الله صریحی و الله الاشیاء

رقعه ایضا

الحمد لله که حدیقا فایضا گشای کرد و چنین نصرت من الله حسب المطلب است و بعد از این
فتح و اقبال بندگان عوالمی بنیاد و طبل نصرت و اجلال ملازمان جهادگاه و الا

مبارکباد و دانی نوید و نیابت
صوبه و دانی حاکم و علم و نور
بیکصد و صوبه مبارک و علم و نور
از بهر چه در طالع برین بود

در مضمون

در مضمون
نشانهای حق و باطل
نشانهای حق و باطل

مشهد و بهر شایان است و در و کوی

هر چار سوی عالم و آفاق بلند آوازه گردیده طنطنه نوید این عظیمه ایزد بگوش ایستاده
 رسیده از مدد و عنایات الهی الجیمه نگه دار اسلام و تمیامن تصدیق الله امجاد علیه السلام
 خاریجیان بگوهر و پیران ج و کافران بننگ گامه پرواز بدنگال فضا در آج یکجا
 پاشمال جنود اسلام و منسوب فوج ویندار شدند و ستر آسمی بگوهریده افشایه جزا
 زبان اعمالی یافتند چنین فتح محمود که بدیده و ابراهیم انسانی نمی گنجید از اعطای
 حق نصیب اولیای دولت گردید و بدید این بهادر بهای جناب بندگان
 والا کحل بیم بجهت جهان کشیده فتوح آتی جاء الحق و فزحوا بالباطل بدیده عالم چه کرد
 و بهار بهار الله بجهت ابرار و جلیوه نماند و جانیان را یایه شادمانی با فراموش آورده
 و زمانیان را نقد انبساط دلی دست داده زمانه را حسیب و دامن اهل مملوک گاه
 مراد گردید و تو اسیر فیروزی چنانچه که آرزو سے دل بود با وج غلور رسید
 پاس این موبست الهی از احاطه ناطقه لسان افروز و مبارک باد این عظیمه
 سبحانی از انداز احاطه قلم و زبان بیرون او جل احسانه و انما بسا عدا منتهی گردان
 و کوب فیروزی و جاه و اقبال را با وج روز به روز از انوار النور علی سید الدار الکرامه
 رفته ایضا به مبارک با و تولد فرزند ارجمند را جبریت چند از جناب

شرح دیوانی

مصدر و لا محمد و فافقره فقره تارخ گفته

رای صاحب کرم آئین سلامت از تولد تولد فرزند ارجمند مبارک قدم
 بهایون کوب سعادت پیوند تازه نال حدیقه است و اقبال شین گوهر دریا
 مجد و اجلال حدائق آمال جمله اجاسه والا پیوند کبریه بهار جادوئی گردید و حج
 مقصود و جمع و جناب و فانیاد از مطلع کامرانی دست بهایون در فروش و انوار آئین

سبک باریک
فخر بنفشه
به سحر

با صدق و صفات صفت شیم ہر وفا کہ آید از دہ گاہ یزدان بے نیاز مستعدی
 این عطیہ بود و بدہا سحری طلب این روز جلوه افروز سے نمود ازین مرثوہ پہنچ
 فزا پیرمین پیرمین بالید و از بوستان ابنساط و امن دامن گلہا سے مراد چید
 آتے ازین خطبہ بخت آسائے و لہذا از بجان فزا غنایک لب طبع بسیار حکیم بنیاد
 زہر منہج گرد و سزا و ہر قدر کہ طوطی کلک موزون کلام مبارک نوا باہنگ
 شناسے ایز و بیجاں پیر و از دور و آبا بچلہ زبان بادا سے حمد و اسب المواب
 لایزال عجز پر و از دست و میان قاصر بیانش و اہد و ایم انتقامی بندہ نواد
 و باب عزوجل دین و الا گوہر را زین بندہ اکیل اقبال و اراد و لبایہ والدین
 و جہدین بہرہ یاب عمر طبعی گردانا و قدیم آن نونال چمن سید را بان مدام
 الاحسان ہمایون کندا اسے کبک مطلع شادمانی دانما سبندہ باد
 رقعہ ابوالطفرحی الدین اورنگ زیب بادشاہ عالمگیر جن کے فتن
 خراج و باز برگدی گزشتن حسب قول دیوان تلوچن راجہ ناگپو
 خور و ابقرزند و لبند بہ تخمین ارقام فرمودند کہ در رقعہ عالمگیری
 ہم برقعہ چید ہم راج است

دفعہ اولی
 رقعہ چید
 دیوان تلوچن

پہاڑ سنگہ کور باطن کو کہ یو فور شرارت و غرور دعویٰ رستے سے نمود حکمت
 تقیر عورت رب قدر از دست تلوک چند پیش دست دیوان سرکار آن فرزند
 نور الابصار نے اسقر و الدار شد مصرعہ اسے خدا قربان احسانت شوم
 دو گاہ شکرانہ پر گاہ ایزد لیکانہ بجا آوریم و ازین برحق تہیر و تہیب و تہج
 ایشان کردیم کہ نوکران را بیزان امتحان سنجیدہ مستعد خدمات پادشاہی ہوا

میدارند مالک اسے مردار بد قیمتی بجا هزاره و پیه برای آن از جند محبت مؤمن
که تنیست بر زبان خالی نباشد شاید آن فتح بنوانند چون تلوک چند با دست
و قدردار سے و قلم زانی عرض شجاعت داده و تہ پیر و پیرانہ کارب پامانہ کرد اور
ایمانیت فرمان معیے خلعت شمشیر و منصب پانصد می خوات و دو صد سوار و
خطاب راسے رایان سر بلند نمودیم آن حال بجاہ شیر با صافہ پیش از منصب
وضا بطه و ارسال خلعت و اسب و نشان متضمن آفرین و استقلال صوبہ و آری
مانو اغوش دل گردانند کہ حق او باطل نشود و دیگران را مہوس خدمت ہم کرد
پیش از این ابوالککارم حسین برین مصدر بہ ترو دات شدہ بودند اما تلاش و نقاشا
این ہند و اثباتی نذر کہ گنہگار مردانہ باز سے را ندہ

رقوبہ خاص نواب احمد خان غازی قریشی حصار ی بہمن
بہ دیوان تلوک چند دیوان اورنگ

مخلص خالص و محب یک رنگ من سملہ شوق وصال زیادہ از حد است و بہر شوق
جواب ر قانم میگردد و دیر سے در فرستادن جواب مکتوب لعل آمدہ سبب خواہد بود
مجاہدہ نیست کہ نگشاید لیکن گریہ بکارم افتادہ کہ ہر چند چہ و تاب را از رشتہ
اسید بر می آرم گریہش و انہیشہ و غرض ہر چہ گذشتہ بود رفت و گذشت
احمال کوششہ با پیکر و کہ فقیر بخل و شفق فیض رسان خود برسد و این را لعل کلا
نسے باید چہنگینہ شفقہ و تخیلی متضمن تو جہات برسد از دست نخواہد ازان فراغت
نمودہ و جلہ بندی آنہا بر جا گیر نمودہ و جلہ خود را بر ساند و شریط خدمت بجا آرد
اشعار چو شہما در و لم نقش جمال یا پس گروہ و نفس سینہ ام چون بود گلوں میگردد

رقوبہ خاص
نواب احمد خان غازی
بہمن
بہ دیوان
تلوک
چند دیوان
اورنگ

مشورہ بر غلامی است چند وادہ و کلام

گره بر رشته عصیانم افتاده است پنداری که بخود بر زبانم زلفت است تقاضا میگرد
وفاسی و عده رانارست و انگیزنداری که بهم نامید س از دلم بسیار میگرد
سحاب فیض اگر از چشمه خضر آب بگیرد و چو آید به سر خاک من آتش ما بگیرد و در چشمه
اشکم چشم تر نگرفت که آتشم زلفت گریه در جگر گرفت و جنون رسید بجای که
مهربان یارب نه خامه چاک زدن دست من در گرفت و تو غوغا و علاج شهید
محبت خود کن که خاکسار ترا کس از خاک بزر گرفت و گذشت قاصد شایع بهیم
نوسیدی و زیار بے همه بے طاقتی خبر نگرفت و در حالت تحریر شوق حسب اتفاق
دیوان شالی حاضر بود چند ابیات گفت که بوس از دوا که شوق سست و دواز
بے اختیار پیدا و صد این سطور بر ترمیم آمده که چاشنی کلاش بخلاق آن دوست
بگیر بنگ هم لذت خواهد داد و زیاد محبت باد

مرجع دیوانی

رقعه دیوان تلوک چند عسر و دوا زده ساله حین تقریری بعد
دیوانگری حسب فرمان ابوالطفر محی الدین اورنگ زیب
بادشاه عالمگیر از جانب پیر دستگیر پیر محمد متوطن سلون بجواب
نامه بادشاه باز تکاب قصد قیام دوا زده ساله که بکعبه
ارقام فرمودند که بر این قعه دیوان مقرر شدند

مرجع صغیر و کبیر بادی بر ناپیر بادشاه عالمگیر سلیمان اکبر فقیر از طریق پیر
پیر محمد سلونی لایبانی از شوق نهانی که شجره شجره اش چه مجال قلم رانی نامم ازین

بیت المرام اکل الکلام آنکہ انچہ از جنت سیر اطراف و کائنات کعبہ مخمرہ مرقوم بود
 فهم نمود عزیز الوجود ازین شہدہ بر نیکی بنیاد و بر و از نور و درین گشتکار زیادہ دلدادہ
 عرضی دیوان تلوک چند نواب احمد خان غازی قریشی حصار
 بہمن جنگ صوبہ ۱۰

قبل ازین عرضی رسالہ در شتہ از نظر مبارک بندگان حضور گذشتہ از ان حقیقت
 بعض رسیدہ باشد درینو لا میں پنجاب و دیگر از یک سہروردی متفرقہ فراموش شدہ
 برائے شرح رسالہ در شتہ بفضل الہی شہادت خواہر رسید آمید و است
 رسید عنایت شود انشاء اللہ تعالیٰ متعاقب دیگر شرح رسالہ میراد
 جاس را کہ دایس از حضور شدہ قرار بہ بودم از ان روانہ نمودہ و بہ بیمار ام
 ہوشیہ کہ جنس را بہ بیمار و بہ مقدمہ جنس بابو و بہ نیت سنگہ را ہم جواب اودہ
 کہ در حضور جنس منظور نیست گفتند تیرست نقد نو ہم داد ہر چہ نقد از بابو بہ
 سے آید متعاقب ابلاغ حضور شد نماید و جب بود بہ جنس رسانید عرضی غلام کو کہ
 شرح حکم دستخطا خاتم نواب احمد خان غازی قریشی حصار
 بہمن جنگ بر عرضی مذکور

عزیز القدر عزیز از جان بہمن شکر انیمہ نوازش حق تا کجا بجا آرم کہ پروردہ نعمت
 ما از فضل او چا نعمت میرساند در کار سرکار نیست و سرگرم اند زیادہ تر ازین پایہ
 انشاء اللہ تعالیٰ ما ہم ے کہیم از حضور تا کید زیادہ است بسبب بعض کارنا
 ویری شدہ احوالی در عرصہ وہ دوازده روز بفضل الہی میرسم جنس را بہ نزد ام
 فرمودہ اودہ بچا شد و محمد صاحب مشفق کہ زرتی قبول نمودہ اند فقیر را از ذوات ایشان

بیت المرام اکل الکلام
 فهم نمود عزیز الوجود
 عرضی دیوان تلوک

نقشہ عالمی شجرہ و اسرار

همین تو قعات است زیاده عسیر باد

رقعه ایضا

مدار دولت پادشاهی تا کاک ملک شاهنشاهی سرحد و معرکه آرای روز جنگ
 نامه بهشت اورنگ قاتل کفار کشور فرنگ تاج ستانده روم در جنگ یار و فادار
 پیر یار و نگ علی مردان خان بهادر و فرزند جنگ اشعار بر دای صبا می که گلزار
 خبر ده به یار و فادار ما که خود را بدرگاه والایان از سر پیشه کشتی بدر یارسان
 عنان گرم کردی بر چون صبا + پیرانسان که از کوه آید صدا + و با چون رود
 جانب آسمان + بسرعت چنان ماند آید چنان + ز شوق اینقدر بود گفت و شنود
 سخن مختصر زده و اشعار زیاده +

رقعه ایضا

در این طالع خنوری لوح محفوظ معنی گشتری رشک نامه کارستان از رنگ عشرت نگار
 نگارستان همین در رنگ همین مجمع بهر نخبان الکه خیال تو آئین موضع نوشتن
 خط فضل و کمال مجتهد در دل جان فدای گلایه گلستان و گلشای تعجبی صوفیه شریفه
 که سرشته از ما معنی رنگین و شکفته گلزار مضامین تازه ترین بود از بهارستان فکر سبز
 و چمنستان رای ندین آن تخلص حدیقه سخن پردازی چنین آرای گلشن معنی طرازی
 برنگ سیم و سبزه سیم طبع عطار و حصول نموده با کشت فراوان دل شکفته و صورت هزاران
 طراوت و تازگی گردیده به سر غنچه نطفه رسیده باز گردم گل خنده آن گرد

رقعه ایضا

در کج دولت وقبال معارج شوکت و جلال تملک گرم در حسان قدرازی است معنی آن

شعر بهر شایسته و کلام

در کج دولت وقبال

در کج دولت وقبال

در کج دولت وقبال

را فاعل القدر و می شان پیوسته متزاید و مفعول با و مفعول ارادت مقصد موروثی منهای
نشد و شعر دل صاحب دلاان آئینه معنی نایاب شد و دران آئینه پدید احوال هر مدعا
لهذا القاعده که کوتاهی سخن و سست و عامزید عمر و دولت که اصل مدعا خیر از ایشان نیست
بزیور بلندی آراست رنجه به آهنگ و عایت تازه معنی بر سخن دارم + بامید نیت
یک جهان جان و بدن دارم + نه گلشن دارم و نه کوه سحرانقصد دارم + که هر جان شوم
در سایه یادت وطن دارم + سرخسب عافیت و قدر دانی دایم توانا باد -

رقعه الیه

رقیمه سرت افزا بدست قاصد بوسی نام یدیه بینا و آمده تجسسه بر کوه طور جان
مشاقان و انیم گلشن اسرار و شمیم گلشن انوار یعنی از بهر نقش بشام جان رسید اگر شرح
سجبت بزرگوارم از بیان مستغنی است و اگر بقیه آن نامه پیر و از م قبا الفاظ بر قبا
معنی کوتاهی میکند زیاده اسلام

رقعه الیه

منشی صاحب فراموش کار من شعر رنج مار که توان بر دیگر قلم + شرط انصاف
بنامند که در انگلی + مجروح جان تیغ مفارقت به آرزوی نامه اگر طلب مهم کافوری
نامه برای الیتم زخم جدایی نمایند چه نمایند و ندو جان خنجر مهاجرت بکوت مذبحی اگر از
خون شکوه سراسی سخن قرطاس را رنگین سازند چه سازند و تعافل سلیمان را در حالت شربت
انتظار مال انتظار شکایت کشودن است و انقاض کشنگار از او مقام کثرت انتظار
چون ظاهر بین چاک بر غلظیدن آرزوی فریاد طبل از بی تو بهی غمخشی گل است و صد شکفته در
کشودن قتل مدعا بلبل شهر من نفس را بیدار فریاد میکند انهار و در خوشی بعبایا میکند اگر بد

جواب

جواب

جواب

بجهان رسیده بیکجایه یاد آوری داغ محبت دوبالا میشود و اگر غماض فرمایند بپیر می رسد
در عالم دوستی تا انگشت نا آلهی نامه آن مهربان تعویذ عجز جان دوستان باد

رقعه ۱۰۱۱

ابر رحمت سحاب مکرمت که تبو سطر نشأت قلم طراوت رقم منشیان فیض شمیم گشت
آمال عقیدت کیشان ارادت فصال را سیراب گردانید و از نقاط انتظار فصل و
احسان مزین آملی را برگ رویدگی بخشیده در خوشنشان آبیاری بجهنمان سبب
نرسید ز زمین اهلار نمیشود انگشت و تخم ریزی خامه عبودیت سرشت خوشه سبیلان
نمیواند نسبت آنچه از اختلاف اوضاع احوال زمان و خلل احوال آشنایان مرقوم
بود و بدین عهد که مردم زمانه در شکست عهد درست پیمان اند و گنگان بیکانگی عنوان
این چیز با عجب نیست ایست یاران نه مان میجو دندان باشند و یکچند بهم رفیق
و سپهان باشند و بر دند چو فیض همسر از پهلوس هم و خندان خندان در هم گیران
باشند و تبرک که از درخت جدا شود در محبت کش شیره مرگیت و کلک که از گلش دور افتاد آوازه
افسرگی شهر شاخ از گلبن جدا هر جا فرزه و اسبکته در نظر چیزیه نزار و جز غبار سوختن
آمار یارا از بر آمدن قطرات انفصالی هسته و افتاب را از خجابه نورانی نه عجب
خاصان خدا که چون کشتی نوح علیه السلام محل امان از آفت طوفان است هر که از آن تلف
نمود میل بلا او را در بود بر حال طابع بیت خیل مجبوریت و بوضوح خلقه محصور
هر کس را بر کار سے ساختند میل او را در دشت انداختند

رقعه ۱۰۱۲

شعر هر چند در محبت تو دوم + اندر خنده شوق در حضورم + صاحب مهربان مستلا + بشمع درو مغار

مشهوره ابر شاهمی از انت چاره داد و انگری

فصل
جواب کمال
زمان

موقع و احوالی

موقع و احوالی

و اثباتی زبان چهره دران و قلم در زبان و در پنهان زبانه دار و کام ناکام اهل را بنمیرد
 جوهر کوه دران چهره تافت نموده بطلب بر وازد اگر چه قلب ضعیف با صره که از جدائی آن
 او را لا یمارسد از ان توانی روزگار بروداده و تقدیم مراسم متعارفه یعنی نگارش خطوط اخذ
 انما و در این حالت بیاد حفظ انقب که لحظه از ذکر اخلاق حیده و غافل نمیداشد
 نگشته هنگام در و در خط سوت خط باشد و او ادش که سر نه جوهر در سر مه دان و در
 انگاه شوق نگشود بصارت تانده حاصل نمود تکلف جوابی پر دانه و چون جدا
 در میان نیست بے تکلف نوشته می آید که مکاتبات صحبت سماعت مثل خیریت حالات
 علی الاتصال می فرموده باشند که از حکم اتصال دار و در چشم اظهار کار می کنند

رقع ۱۲ - الرضا

نواب صاحب حقیقت گزین بهره مند صدق و یقین سلامت تعالی بعد اثبات طایفه
 بهجت آیات که بجز عبارت در نمی آید شود و ظاهر مینمایند که بجهت طراز رنگ بهار چمن و بهشت
 نسیم بگلشن رنگ آرا حاصل گردید از دریافت خیریت بهای مزاج آنند بان مست خاطر
 سیه صفت عد دینای صباهی صافی چون ل صاف شربان مال مال اهر و مانند سینه از در
 چهره معنی گلزار بود و جلوه و لغزیه بخوشامزاد داغ دوستی و او اگر دید چه پیشه با کمال پروری
 جلوه کرد چه فائوس زمره وینا که شمع یک رنگی دران سوز آید پاک گوهر اندر صدف انگور و زینبا
 و ابر الی از آن دو دمان پاک روشن علما و تصور میکنیم که الطاف بوساتی و بهیم و انچه
 هر قطره صباهی تر آنچه زینیه شمول فصل سرشار حضرت از یک گایت تر صد که با حصول
 صباهی صحت که نفع ساز تمام مبارک است از ترنیم و تبلیغ خیریت با محبت سرخوشی بهر
 داغ بکنار برآمیده باشند نه یاده چهره طراز و ایام بهجت و شادمانی یقیام با و برپا عباد

و در این کتاب
 از انبیاء و ائمه
 و در این کتاب
 از انبیاء و ائمه

و از نسیجات مکنون صد اقامت مقرونش شایسته صدق و صفات بشام اصحاب و الا که سید
 عبادات لطیفش که مشتمل بر مهربانی و مبارکباد و صوبه نصرت بنیاد و نظیر آرد و استعارات
 شریفش که بمنی برپایه مبنای یگانگی و انظار شگفتی نماید دریا مقطر از حصول قریب و دور بود
 مسرت صدور باعث اقبال و سرور گشت ایسات نگویم نامه که ز فردوس باغی شب
 اسید را روشن چراغی بیاغش چون رخ زیبای پرنور سوادش نور بخشیده خورشید و خورشید
 منظم چون عقد گوهر و عروسان چمن را بسته ز یور و نهوده با وجود مشک یزی +
 بیاضش صفی کافور بیک سوادش و اواز طبلت نشانی و درو معانی چو آب از زندگانی +

و ورقه دیوان گنگارام پسر خرد دیوان ملک کچند

روشن بلوق آیام و گردش فلک فیروزه فام تحسب مدعا و مراحم سیادت و نقابت پناه
 بنجابت و هدایت و سنگاه نقاد و خاندان عز و علا خلاصه و دمان مجبور و عتلا رونق افزای مجمل
 جاده و جلال زین بخش و ساد کا دولت و اقبال رفیع القدر سمو المکان باد - بعد ابلاغ
 تحفه و دعوات غلت آمانی که گسیم آن چمن محبت را برنگین گلها س نشاط و شگفتن
 آرد و نگشتش مانع اهل سعادت و صفار معطر و معتبر آیین ساز و مکشوف را س
 زین و شیراز است آئین مهر قرین میگردد اند که مراتب شوق و آرزو سندی و رفیت
 گرامی محبت دانی محبت ازان برتر است که حاتم پرواز خامه در هوا س آن بال
 و پر کشاید و طافس نگارین زبان تسلیم در فضا س آن بجلوه در آید تر جا که طسار
 مقصود که عبارت از نیل حضور و فور السر و دست زود بر آشیان امید نزول
 نماید سائی منقحه انقیه که پس از دست مدید مرقوم کاک که سگاس گردیده مقصود
 خدمه با سمیت ترسیل یافته بود و برترین ساعتی رسید و شایده و مطالعه مضمون

چون پند
 دیوانی

مشهور و بزرگوار است و در کمال

تسلیم

لطافت مشون آن باعث سرور و تہنای خاطر تو در ماثر گشت و از حصول الطالع بر آ
مزاج و ہاج کہ دل مودت منزل ہوا رہ خواہان بنمینی می باشد اطمینان قلب حاصل
گردید آملہ از رو الباطن و اتحاد و تحریر یافتہ بود و عالیجا با این منقولہ از ان گذشتہ است
کہ محتاج بشرح و بیان بودہ باشد انشاء اللہ تعالیٰ مورد یگانگی و کجستی فیما بین و زبرد
در تضام و تزیید خواهد بود و از انجا کہ وصول سکانت شریف موجب سہولت و راحت
خاطر و دوست دوستی میگردد و توقع کہ بہترین بنوال طریقہ صراحت محبت آیتا
کہ قائم مقام مکالمہ زبانی است مسلوک و مرغی و ششہ سیکلہ و ششہ صفا مطلع بلیا باشند

رقعہ دیوان گنگارام سپہنورد دیوان تلکوت

امر و ز کہ از لطیف الہی روزگار شگفتہ و زندان و دوران تبسم و شادمان ست قفا
فرخندہ دم ہایون قدم چون صبا مشکبیز عنبر ریز رسید و نامہ مانند گل و چہند پردہ
و ہر پردہ اش بعد آہنگ شگفتہ ہزاران دل مردہ رسانند مصرعہ ہوسیدم و
بہر دیک ویدہ نہادیم چون آہنگ کردیم کہ ہر از لبش بردارم و از پردہ مانہ
گلشن بر آرم و از ہر پردہ لغتہ نشاط آغاز و در پردہ مقام عشرت ساز کردہ آیین
دکشا سرخوش شدہ لفافہ از برش چون پیراہن از تن عروس کشیدم و اوراق ہر
فوق آن را سر اسر دیدم مصرعہ ہر ورقہ و قریبیت معرفت کردگار و از ہر ورق
ہو سے بخت شام سید و از ہر برگ نوا سے مسرت شیند گل گل شگفتہ و چون دہ
گل در دست گرفتیم دستم بہ شان ندون در آمد و مانند گل از پوست بر آمد و از ہر برگ
دن از کف گرفته سرد و مبارک باد و طوی وحت بوی آن فرزند بجان پیوند سر کرد و از
ہر ورق دائرہ ساختہ و بہت شادی نوشتہ مجلس بصورت تہنیت سورسہ سرور و خوشنما

دیوان گنگارام
رقعہ دیوان

آن دل بند بر دره باغی دل دوش بجزوه نخلت همی برم ازین نقد قلب خویش
 که کردم نثار دوست + شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا + برشته های بهشت خود کامران
 شدم + آنقدر تعالی گلشن عیش آن گلبن بلبل کامرانی را بهر اورد و شاد و شاد
 درشته جیب کنار دوستان را از گلکهای نگارنگ عالم گلستان شکاک باریتوان دارد
 و در قلع ناشی شیو سهای عرف منشئی شکار سها کسیر یوان کنش کارام
 بعد ابلان تحف دعوات ثبات آمانی که نسایم هرگز نایز ش گلکهای آفتاب و اشکانش در دارد
 و آنرا صفت نجات مودت سماقی که شایم محبت آینه ششام اهل و وادار اعتبار
 دار و مرفوع راس زرین صائب ترین و شهنش و خیر جواب گزین ترغیب جناب سحر
 خطاب محبت القاب و آرنده نوای سلطوت و سرور تا صلب علامت نصرت و نور
 و قوانین مروت و قوت محمد قواعد گیاره است و سخاوت عالی فطرت و الا فطانت حمز
 سپهر کنت و اقبال بدر عالی قدر آسمان ابروت و اجلال مرکز دایره ایالات قمار
 تیر بنده و ساد و محبت و بختیاری نور حدقه باده و حشمت سحرآمیز منشئی ایشان منشئی
 مروتی و احسان قطب فلک مکرمت و امتنان ^{بیت} میگردد اندک شش نامه عزیزین آفتاب و
 ریخته کلک گهر با یعنی گرامی نامه لطافت منشئی و سماعی معیضه مودت مروتی که
 مرقوم قلم عطار و شیم گردیده بود در ساعتی چون ایام جوانی بنشاط کامرانی مقرر و زمان
 مانند روشن بلبل و وصول افکنده و آرنشیم اشتقاق و مهربانی آن مورد لطافت ربان
 گلشن بل تو و منزل بلبل از انواع اذمار سرت و شادمانی شگفتگی یافت در ریاض
 خلعت دوست دوستی دوست بگونان گون ریاض حجت و خرمی نثار سرت و طراوت
 پذیرفت بهشت نامه که در ریاض دل چسبیده + غنچه نه شگفتی با سینه

میک
 باریتوان
 صفت
 نفع

نفع دیوان

مضامین مسرت آگین آن مرسله عطف آیتین که شتاب تهنیت و مبارک باد صوبه
دار الفتح طفس باد و فوراً تعاش خاطر عطر از حصول قرب جوار بود باعث تشدید نیاز
دوستی و موجب تاسیس اساس یکایک گشت حقانیت الله تعالی که این نیاز
درگاه صمیمیت نیز قرب جوار آن عالی مقدار و الاقدار را از مقتضات عطای پنداشت
زیاده تر آنچه در یکمال خیال گنجه سرور و شرف است توقع از سکارم اخلاق آنکه
پیوسته همسرین دستور مفتوح ابواب مرسلات که قائم مقام مکالمه زبان نیست بود و نشاید
مشیت بمانی وفاق باشند و یاده مشتاق شناسند صحیفه دولت و قبایل بقوش
عنایت بیغایت نیز دستمال موشع مظهر باد

رقعه

مانند نبشته سرنگندگی که اسرار بیدار است و دست و چرخ سرور سر راه بندگی ثابت
تو گشت چه چون سوسن بجز عرض فیض اندوزان چمن دولت و قبایل گلشن شربت و جلال
نواب مستطاب علی القاب عالمیان تاب نشسته و کج آمانی و آمال میرساند که درین زمان
بیمت توان که بباران رحمت این دستان جهان سرسبز و چون بلبل شناسا گل غزلخوان
نوبهار مسرت پیر که عبارت است از نوید عطای خطاب تازه منال بوستان دولت
و کنت یاضل عقیقت منزل را بر شک فزای حدیقه ارم نمود و صد برگ صحبت و نشاء
عطا فرمود زبان را بشکر شکر فضل منتان باغبان قدرت اندازد و ده گل بکشت و تسلیات
زیب تارک عبودیت ساخت بیت ازین سخن سر و دستار من گلستان شاد
ز لبیکه چیدم و بر سر زدم گل تسلیتم امید که تا سبزه ناز آسمان مال آمل گلهای انجم است
گلشن عمر و دولت ابدیصال شجاعت غایت نیز دستمال خندان باد

رشد و یاد و نام خطاب

بیا

لق دیوان

ستاره رقصه دیوان گیان چند بعد الحزم اول و لکراسی بالکشتی و احسن

رنگ پیرای بهارستان اسکان که بر جامه ساد و بسایط عناصر رنگ ترکیب بر خیزد لطافت
 رنگارنگ جواهر حکایت را بر لبه خط خوش بنویسد هرگاه میخواند که محفل شایسته را بخشش باد شای می
 آموزد که در رنگ حکمتی پیدا شد که رنگین لباسان کیفیات دانش و زینت و رنگ صدر لیشین با
 سوادش باشند و جلوه نامی بر چرخ جهان که بر لباس سیرنگ سبب خوشیچان الوان استرانی
 افشاند نه نیست گوناگون اعراض موجودات را رنگینی وجود عطا فرموده چون میگردد که بهر لبه
 بنشاط هموری خرمی آورد ساز و دلون قدرتی می بریزد که مصبوع خلقتان قیاس گویاست و فریاد
 مستغرقین مجاس محلاتش شوند آوازی است که جوش نامه از روی افشال درین هنگام فرخ
 فرجام لشکری گاهای تشریف آوری آن طراوت افزای چمن خوش نویسی و هفت قلعه
 بوستان این همواره را رشک افزای خلعتان فرموده از دیا و پیوسته عینیت درین ایام
 انجام با تمام از بار قدوم بخت لزوم آن بهار پیرای گلشن را از شیکری و انشا پر دانه
 ریاض این مصر را محمود باغ ارم نمود آواز و مندان استغاضه تماشای شریستان
 سر پای افراشت براد حجب و لازم مست که گذرشته بخت عینیت و بهر با عطایا را بهر گذر
 بر بند ندو بهر سنا کان استحصالی نظاره تختان ملاقات سر سربازان استلزام و خوش
 که بدین بندگی شکوفات شکری که ای این در منان پر دانه قدس از گذر از شای پس این نصیب
 غیر تر قبه سجد شکری دیگر نشسته بهار طربانگیر هولی رنگش از سر و افزای ساکنان شهر
 گردید نور و در بخت آموختش تنهای خاطر بهانیاں بهر بهای جبهه و بسایط بر خیزد و بهر
 نشو و نشانیهای نهانیاں از بار فرصت و شایطه ساد گشت استقامت نوای نقشه سریان
 مقامات هولی لولی فلک از نهایت استعاش بر قفس در آید و شایطه ساد گشت از انشاید و انان

شهر جواهر پیرای از چند عا و دگر

شعبه‌های نوروزی و مسرت‌بخش از غایت محتاج چرخ در او ایستاده‌ای که در می پستانها
 با دوسان گرفته پیغمبرهای تهرمی از پرده دل بگریخته و ساقیان ماه روی و مسرت بان
 زهره و شش به جامه نامی زعفرانی زینب و دوش و بکنند از گللال افشانی یاران جسم
 در بزم عیش و صفه رخساره و پادشاه لایحه که گفته اند بنیان سخن و ادوی سرگشته
 این زمان و نه بدای خفا که از آب و نغمه تر کنند و خرم و یکدیگر توان بینا و صیدم +
 قول قافله ازین و زبان خود از بگریخته یکیشان سازند با دست پیغام و سبب با دود
 پیر معانی را با دوی و بگریخته و بزم ایام بهار و نیای نوش و گوش + قول شیخ و مختص
 ابلهان با و بکنند رنگ آمای پیشکاری شمع خورشید و تراشه آموز و قافص
 جشن این روز فرخی افزون بان مصدر مرود و اخلاق مبارک و جانان کنای و دست
 این ایام مبارکی انعام بان منبع صحنات و شقایق فرشته و بوی گوناگون و تنه گامیکه
 موسم هوای تفریح بخش و شادابی افزای همان و جهانیان باشند و جشن آواز و عشرتگاه
 تکریم و ایام و مقصد است هر ماه ملک گللال نور و غیا بر هوای یاران عرصه آفاق انداز
 چرخ و دایره کامرانی را در روز افزون پذیرد و گذر رحمت و شادمانی و نصرت و بزرگوار

مختص و مختص

سوره الضحی

تعالی الله همی شن عالم اگر که مشا که ملک و صفت و بنام تحریرش معجزه لای الهامی
 و نشین در گردن مردی می اندازد و از گیتی عبارات خدا و جعفر را بنگار و تهیست آرایه
 نام خدا حسن انعام و در نظام جشن شادی نیست و بنگار و شاد و در و لایه و لایه و لایه و لایه
 بهادر و خرمی از داج سلاطین محتاج صاحبزاده و الی که در اوج است و الی که در اوج است و الی که در اوج است
 اجل و العالی و بزرگوار و شاد و خرمی و بنگار و شاد و خرمی و بنگار و شاد و خرمی و بنگار و شاد و خرمی

مختص و مختص

دور تسلسل کرده و شکوفه خاطر نابلسیمین نوید گل گل شکفته کمنه تنین مطربان هم نشاد جبریا
 افتاده که تران مندیان و پارسیان به ترانه بجایا شتر نم گردیده و نوز نه قل قل نیای محو تر
 و اطرب جانها شده که حاشیه نشینان بساط انبساط را از فرط شگفتگی کار بقاه قاده و واه واه
 رسیده باغستان تنای عالم گوناگون گلها می انجمن مراد چمن چمن در بالیدن و چمنستان آرزو
 مرام بر نگارنگ حصول مدعا باغ باغ در خندیدن خدوی عقیدت از تمام از همت از نسیم
 این نوید پر تو جا وید یکا میاب طبع طبع جواهر در دهر در گشته و آراستع افزونی این خنده
 سر سر امید مالا مال و امن و امن نقد دولت سعادت گردیده عالم عالم تسلیمات مبلد
 این جشن بهینت بنیاد بجای آرد آتش تعالی این از دواج بهینت تنراج را بر جمع اقرار
 یونایو با گل آقا قاتنا مبارک و همایون گرداناد و ظل عالی متعالی را تا ابد بیدار و با و آلا احواد

رقعه دیوان گنج گرام بدو اجداد و در مبارک باد شادی بهینت باوی
 طوسی اکرام الدوله محبوب نواز شمس محمد خان بهادر شهابت جنگ

بشارت الله بکفایت حسن فقه و تجلی مطلب طرب نومی خانه تیز آهنگ بهینت پیر سخن عالم آرا
 بابرکت خداست بر تر
 که در فلک با ناز چرخ رفادان سرایا تا ز عشرت و نبساط است دشانه گردانی کلک صاف
 نادره پرواز بهشتا گل عروس زیبای شمس خرم و گلشن نیست که مطرب آسمان هم مقام
 بنجان این مفضل تمام عیش و نشاط از بلند آوازی صد آنگونه شاهان پاشنه کوب میناس
 عروا اگر سرگوشی بنیاد یکسک نغز بر دل گرانی کند بجاست و از شور آواز خلخال پری رخاں خوش
 فریاد و عیب لب اگر گوشت گل در صدره آواز بارگاهای تسلیمات بهینت قامت ارادت فدایا
 چون شاخ گل در خندان و از فرط شگفتگی این مفضل عشرت و شمای و حاس عبودیت کیشا
 برنگ پنج مر جان در اندازد بالیدن و بطرب از شتر نسیم این نوید مست جا وید یعنی سر بخام

دیوان

بسم الله الرحمن الرحیم

پذیرفتن شادی بهینت بیاری صاحب ده دوی الحمد والا احترام ورة التاج تا کرل جلال
 واکرام جوان بخت والا که نواب اکرام الدوله بهادر اوم الله قبا که تا کمال قانون شاسان تمام
 عبودیت بخوای خودیهای بی انتهای رسید و انتشار انبساط و سرور و زماغان و فدویت از کمال
 مرفه و سرسرایید قران این ماه و خورشید و بالاکر ویر قدوی عنایت سرشت از فرط شادمانی
 تسلیات راطره دستار سرفرازی ساخته و از ورو و خلعت خاص این جشن عام پیرمین
 بر خود با لبیده از نهامت خلوص غفار آداب مبارک باد و باشکوه غنایات این شادی بهینت
 بجای آرد و امید که حق سبحانه تعالی شادید میا من این جشن هایلون که سر آمد جشن جمشید
 و فریدی است بر ذات جمیع مستلزمان آنجناب فیض آید مبارک و هایلون کند و این

قران السعدین را همواره در هیچ کف غل غالی شبح کامیابی و کامرانی دارد

سند ر قاع دیوان کشتن چند قانون و دیوان گرام

و قه در مبارک باد اسب و خلعت که نواب بهینت جنگ عطا شده

شخص کلام عقیدت ایستام را کسوت زیبای مبارک و بر و بر و کسوت خود خرام قلم را دست رسم بهر
 تک و دو میدان تنیفت و بر سر است که وصول تشریف سزا پاشی به یکدیگر اسب که راس العیال
 میتوان گفت از پیشگاه برین کارگاه خلافت و دیوانی با بنیاد به و کعبه مال و زمانی از
 از روی بندگان آن استان را مسطر زید از وصول سطح لب و منتل میید غلامان را هم نشان و
 مارب گردانید تبارک الله از ان خلعت سرسره نورش و تکیه بر ذات اقدس استینش و
 بدست آمده که تا صبح امید است و گریان است و گریان را گوی دوتی از بند چوگان مراد و
 خوشیاد قبالش در بهترین تبارک الله از ان بر شیر ترش فعل که بار کاتب خاک است و با عنایت هو است
 خاندین آباد که شمع کاشانه شش آن قامت سرسره معاونت است و چشم کاشانه شش که سرسره وید و شش

نشان خاندان شاهی

حاک آن پای لازم الهی است غلام عبودیت انجام بوسیله آداب تمینیت و مبارک با وسعادت
 اندوز جادوانی میگردود و بار سال نذر و نیاز مشرف و دو جهانی حاصل می نماید آبی تا خورشید زین
 قبا بر ابلق آید گرم مهیبر عرصه عالم است خلعت سمیت طلعت سمری و سروری بر ذات
 مقدس با سعادت ابدی همدوش و صد فتح و نصرت بهم کالی توسن اقبال رحله فتر که طایفه کوشان
 رفعت و رشک عنایت خلعت نبواب معظم الله از طرف خود نوشته بود

خلعت

بندگامیکه حیاء و قدرت کامله از وسع جان قاست بندگان را لباس فاخره و رنگارنگ
 و لعل کرمه نایابی ادم از خلعت خاندان الطاف خاصه خداوند عمیم الامتنان است و نساج
 کارگاه امکان ابدان فدویان را کسوت مستبرکه فضیلتا بعضه هم علی البیان از جامه خسانه
 عنایت لایمایت منع ذوالجبر که کعبه است غلام کعباتی خلعت خاصه تشریف
 قاست آراشرف به تشریف شرف سعادت و دو جهانی گشته و قدرا دات را لباس کورنش
 و بهیم لبس ساخته تمامه تشکیک ادر طی طومار طویل الذیل و صفیق بدامن عجز و چپ
 و قاهر نگین قبا از دست رسیدن بگریان مدحش سر جیب نجاست کشیده با فته کارگاه
 ایلاط از می هر چند تبار و پود عبارات رنگین و استعارات خوش آئین طلسم صحنه عریضه را
 چون طایفه نیلک فلک طویل و عریض یافته هنوز از تشکر این تفضل باری با فته نخواهد بود
 و حیاط کارخانه انشا پر دازی چند آنکه حروف مقطعه را با یکدیگر پیوند داده صفحه کاغذ را مانند
 ردای نور آفتاب فزون از درجه حساب دوز و لباهی بر قد لباس این موهبت کبرلی را
 نمیتواند نمود که در سراسر رشته و عاز و دیاد جاده و جلال خداوند و هیبت لافضال بهرست می آرد آبی تبار
 آبرمان بچیره تقیشتی زرتار مهر خشان سپر شعله لال تا بانجام حکم دوزی اختران و لطف
 پیشین که گشتان زیب در زیت افروز است بنده با خلعت عنایت و مکرمت آفتاب بنده نواز از

نیشات

تا شاعری قناب زارند و دو جامه جمعیت و شمنان آن شمشیر گداز بجاالت و کتب آن در پر تو فرم باد
 رفعت در شکر عنایت خلعت زمستانی بنو اسب عظم باشد
 درین ایام که سردی را گرمی باز را بکمال و شمس است و قناتینای تحویل برج آفتی قوس نعل در
 سیرن چمن از عریانی درین شتاب غنچه و در خواست نهانی دارند و جوانان گلشن از فرط سرما بهشت
 محفل بردوش میکشد آتش زنه چند آنکه حلقه بر در سنگ آتش زن اند شطری ایست خارا سر
 نذر و دود وانه هر چند بگرم خونی سلسله خندان پر تو شمع گرد و شعله از پیر این فانوس بر بیار
 عنایت سربا که است سربای سر با بگر خوشی این افسرده می ماه محرومی نهضت سرباز و در پر
 و سردی زمستان را چاره گر شده سر گرم تقدیم آداب این عنایت و ادای شتر لطف غلامی
 و فدیت ساختن شک و سپاس از دین از حد و قیاس هست خداوند نعمت یاده از حوصله شیری
 و قایم اجابت انتظار آورد شبانه روزی خود کرد الهی ظل خلیل تمیز طیل نام انقضای زمین و زمان سپر
 غلامان ارادت نشان باد

عفت

نوع و لوانی

چهار

پنج رفاع نشی سیتارام سپر کلان دیوان کشن چند

جواب شقه نواب هیبت جنگ که تتضمن این غای رفاقت نوشته بودند اول به نوشت شد
 شمع کلک شکین تو روزی که زما یا کند به بر و جبر دو صد بنده که آزاد کند به پر تو در دست
 آسود پر دانه که است نشانه هزاران جان گرامی به پروانگی آن لائق شست بخار و امانده را
 بعروج اقبال فلکی رسانند و بر مرتبه قم با فانی در ایامی مبتلایان و ادبیکت کار اعلی از عیسی نمود
 فتنه اعاده روح بایوسان نایب حیات بخشید از دلی که آواز دور باش و پر پرواز شستن جمعیت زمانه
 بکوش ظاهر بنوش این خاک نشین او یه نام را دی رسید نظر بر بختی روزگار و دم اعتبار بر عمر نایب
 هوای آزادی در سر و خاخر و آواز استگی از جهان پر شور و شمر مضطر دل حیرت بر تو گردید و با آینه

مشهور به هر شاهی است چنانچه در او نگاری

تنها خیر ناپوشیده خاطر و حشمت مظهر هر متعلق چنین امید وائق داشت که چون یک عمر در
خدمت و نصیحت مستغنی مراتب و شایسته هری گردید از نزدی از تمتعات دنیوی در دل با
نماند الحال در طفل حمایت مربی خداوندی بی اندیشه و تشویش بگذشت قناعت شسته مشو با
اخری که اصل نشاء خلقت با نهایت حاصل نماید اگر مقتضای فضل و کرم ذره نوزیدها از
آنجناب هم رقم ازادی صبر و محبت شایسته بالین ناکسرتی یار نیست و چنانکه از حیثیات
مستند که حقوق و البذل و معدوم العوض است بایست تحصیل آن بطلب خاص انخاص صرف نشود
بشغول و عاوار تقای مایح دولت و اقبال خداوندان ذوالجلال باشد الهی پر جاهد و بلال مرتقی
اوج سروری و سایه پاهای سرپرست فرزندان تویی حقارت و ذره و بیا العیباد

رقعه

لحم یوفان

رقعه

فالم الهام سریر و شوق تقدیر مانند کلاک تقدیر جریان تحریر یافته که فضل و کرم خداوندی مان
آنست که این غلام را سنج اختیار از یاده بر مراتب راجه نولای رسا نذر شا و تبار و مباهله برآ
در نامی حضور چنین سبب است که نام غلامان آنجناب بلند گردد و قبله گاه غلام نواز نبوده پرو
سلامت خدا را شاد حال است و گفته بالله شدید که غلامی آنجناب تفضل تاب بمرتبه فائز
که گاهی اجداد نولای است بخواب ندیده باشند فضل و کرم که از جناب عا جمال خدوی مبدو
پنج نوکری ازا قاپچ فرزند از پدر ندیده است بازای این نواز شوق کرم گشتری این برآ
که نصیب عمر و غلامی خداوند نصیب آید سرخروی دارین گردد و محتاج در دیگر نشود مص
آلهی در پیر این آرزو و خاطره ما را

رقعه

نویس

که شرح و نماند در لفظ و معنی رسا تا محفل ب منزل عالی صفا نیست که از کلام حرم و شهنشینه نکات

چون جناب دانشمندانست و از مجموع دریای کثرتش معجز ایران طوفانی نشاء سالانه کون قوت است
سحاب و تشنه فرمای آبدار رشحات بگشاید و راهم و دنیا را اگر قلزم هم سرگردانی آن در گذار دشتی صف
در گفت از بگشاید و اگر محیط اعظم سودای دروینده آن آستان در سر ندارد و هیچم سود حبیب
هر چند کشتی از آلات گدائی است از دریای اطلال بلبش این ساحل لب کشتوان شعر بکمال
آشنائی است غرقان بجه شراب را از که و چاره نیست و آشنایان عالم آب را از کشتی گدازینه
خلاصه الکلام وندی سیر دریا اتفاق افتاد و شما بعینه چون در ماد حسیا کشتی با و ده دانی و تف
خیمانه بی زبانی در خاموش بایند و از لب خشک چشم پر آب بر نرسد برق و آب کباب بنخم
بر حالش رنگین سعادت را بخت که اگر دارد و عکس مجلس تعلق باید آب رفتنش بار چوئی
و باین تقریب هوامش سیر میسازند چنانچه باید و شاید تا جو مار روی سودی در یاست رود
دولت و عشرت سودی آن محیط کرم و قلعه هم سخا باد

١٢٩

شهری تو ذوق طرب از خاطر ناشاد هم رفت + زندگانی هو می بود که از سر آدم رفت و باز پنج و
و تعب مفارقت هم نفسان محمدا که زندگی بسیر می بر صد شکر است و درین زندگانی چند روزی که
باد مهاجرت یاران جانی مبتلا ایم هزار حیف نگردد دل بخون طعنه راه هوس سیاه کاری است
که شرح پر گزندگی حالات پر داز و دماغ خود و شفته اتوت پر گزندگی کاری که که تجربه درستان
صفحه نامه را سیاه نماید و متصل رحمت شمول رفیقه لکشی فرصت سپاسیم غمگره بسته دل مجبور
و کوار از الفتها حبس او محسن بهشام جان را زید حبس خط سپاسیم غمگره بسته دل مجبور

برگزیدگان روزگار و باده افروخته افروخته کار درم اشفاقه بعد از عشق وصال ما فراق ابعاد است

وہاں پر بھی اہل تشیع ہی نے غلبہ جیت لیا اور ان کے

卷之四



مکشوف خاطر ماطر باد آفت خرابی من خجانه نشین باد و نیت گلویش استی نیوش سینه باد
 فلک غدار چه عذر است که با من راست باز کرده و دور قتل چه قنده است که با من خجانه است
 نیاورده بعرضه سال اول بر جلت برادرم قوت بازو شکست دوم خجانه استی بپشتن نور
 است جسم و نور چشم بغارت بر وضو هم که شستن با لحن در خانه خرابی بر ویم بار کرد از دود
 خیال پاره کردن قیامی تعلق در محفل و ششم آنا از خام خیالی یا بیان زمان دست بچاک
 گریبان زرسید و پا از دوی پر خماره علان بر آورده گشش صاف و تحقیق نتوانستم کشید خورش
 دشمنان دوست نهادن بی وفا طبیعت سلیم را که سوزی در کالون باطن شربت ابراهیم
 کرده و قسمت نامی دور از کار بهای این جاده نور در استی بسته با پیاده و سامان چون
 که آتش و عریان بر آورده و قصد جانم کرده و نقش نام از نگین دنیا پاک کند دیدن گنجینه
 آخر چند شبانه روز پیدانه بقوت آب و جویا به جو اگر دی اختیار کرده بزود دست نشانه پاس
 آبر و کوشیده هزار ترو و وفور است شصت صاحب زاد قدره رسانده و آشنای راه که جوق
 جوق و گرده که ده میره دستان تیره دل را خورد و خورد و خورد و خودم خورد و خورد گشت چند نگار
 بالمشافه که در و میسر گرفته شود و احمد اسد فقیر همه طریقت و کدورت پرستان چون خاک
 نگردد هر چند از لباس یک چیز باشد که تمام با خوار استم

کتابخانه

سینه قلع منشی بهیر الال جدم سپردم و یوان کشید بر کمانه گیس که ابراهیم است
 لاله بیاید باغ محبت و دفاق سلامت - اطوار و دفاق موجب رد و سرت و قصه و سر از
 اشتیاق مختصر که مختصر بهانی و مقصود بر ادانی است و گرنه حرفی از ان گفتمی و سطر ای از ان
 بیست و نه نامه محرم بود از حرف شوق و از آنکه از تحریر و تقریر است فوق و نامه جان نواز که
 و صورت را از معنی از پیشانی الفاظ شغایان در معنی اندازد و مرای از صورت لورانی حرفش

فصل
کتابخانه
بهی گیس

در بیان بود رنگ عارض و صول گردید چشم نگارن لاله زار بینالی خوشترسم توانی رفاه و بهشت
 بهر سید چه مکتبه که حاصل اشتقاق مشتقان میهم است و چه در و سکه که شال و شیتا و قشنگان
 اگر نام نامه نامی از حزن جان خوانم از شش جان را جان تازوی از او اگر که کاتبه گرامی را
 کتاب طاق و فاق و انهم هر شش ل را بدل می تمام در شهرستان یکتا دلی و لالت پنهانیه
 نامه که از دوست با حسان رسیده موجب تکلیف دل و جان رسیده و آنچه در سکه که در سکه
 رسالت پنهان این دو مصرع هر خاطر هم را در دولت گردیده بودی که شکیه و و بهر هم یا در شهر
 نمودی که شکیه و در هم سطر و چند از زبان قلم لطیف نگار تر به پیش از که یو خوشتر بهر
 از افق محاسن اخلاق سانی در محراب و عا هو اخوانان بر تافته آفت و درین سخن مجال اطاعت
 که است لیکن تبر غیب و تحریر و دوست نامی می اگر دل و تحقیق منزل به تصویر بر تافته
 خواست قلم حریف از مقوله فراق نتوانست نگاشت و کاغذ بار و لوله اشتیاق به دوست بهر
 و الا در رسم این رسم دوستی که تابی از محراب نشاند و در تصویر این رسم که گشت از قلم
 که به وقت تحریر اشتیاق نامه در شالی دیده اند رسیده و مفتوح و دست جل که گشت و یا با خوشی
 سیاه هجران نام و جو دگناه را بسبب درین قلم کاغذ صاف گفتن ساوم و دوست و یا از تافته
 خاصه و اصلی نوشتن و سله نامی است بهر حال بیا و خوبهای آن هر بان تافته بیا و تافته
 و باین در نتیجه دلپذیر تشفی دل می پر دارم ایات بیا و روی نگار شش تافته و در نظر دارم
 رنگ از بهشت کار و بار خو بهر دارم + نهال و دستاری را چه پر و در هم چاره دل که در
 دروی زرد لاری تنای شهر دارم + عزیزم از سر عورت به صرافت و مهر و تافته از هم رسیده
 خوبی چو یوسف دوست تر دارم + ادا که شکر و در تافته بود و لازم بود که از دستم تافته
 خوبیت و اتم شهر دارم + نمی پر سکه که در دست فرا شمی بیا و آرم + بگوئی خوشی تافته بیا و تافته

در بیان

اشفاق ساهی نگردیدم تاروی مدعا در آینه خیال طایفه بنیان جلوه گریه دیدم فی الحقیقت
 قصور از طرف خود است نه از دوست و الا چون یار خوش دوست چه مغرور چه دوست هر چه دوست
 هر چه نیکو است استغفر الله من تصور خود را چه می شمرم و از خوبی دیگری چه می حکم می توان بکنم
 از حقیقت بیزار گریه از باطن بسیل طاهریم و در شرح مقام یکسوی تبک از نه پروازم اما
 را بر این شعر مختصر سازم شعر که بچشم دل منین جز دوست + هر چه بی بدانکه مظهر دوست +
 چون ما پشت گان وادی حدودت مسکن را دم تصوف زدن می زید و ما پشت گان
 و اسم ناسوت دیده تعلقات را خیالات می فرید و از برای رفع مشقتات چند در چند
 بطور زبانی از این بند ترسید نیست که گاه گاهی و معلول نامه که بهتری از رفع ساز میایی
 مجاز شود و دل ناسر با چه چیت پروانه هم با تو کرد و تو آنچه حقیقت ناسی امانیت معذرت غلام
 خود فرموده اند از آنجا که در حقیقت و حقیقت کیا دلی با خود مسکوک است چه بیداری

شعر و دیوانی

سخن از زبان من سیکونی + زیاده چه قصود شود

سنة رفیع ششی کیرت چند پر دم و نششی هیر لال بن دیوان کشن چند قانگو
 بیت نشد آنکه شعله و شسته بل فسرده فنون کند + بنزین طیم به فلک دوم به جنون کشم
 که جنون کند + گاه از انتاب بنوثر نیرنگی ردگار این دل ناز اگر قرار دوم حیرت خود را
 جنون زده برنگات سهل در خون طعیده بنزین تعلق می غلط بهمانه حالات به قمار می بهشت
 ابروی حیه چشم گر این است و زمانی که تجریک شیم سر دسری زمانه نهان و شست خورده
 بلاکش مر و حیرت سر بسو کشیده مانده شست خوار بر ابد فته در دیو می است غنا بال دیر
 پرواز میگرد از مشاهد سرعت اضطراب جلوه های هر سبقتی به رخ لب خندان بیت
 دل ما فال طبعین نه و در خون غلطی به رخ به رخ بل شد و شونی پرواز خود است

رقص الفضا

میت کتب توانستیم خواند و در اول ایام تو جوم آمد و مضمون در دوازده روز و پنج آشفنگان
 چمن رنگ پرنگ و رنگاراز اندر دل گلگشت خیابان بوارت رنگین و استعارات
 متین گجاست که گشت از گلهای شگفته تنهای لاله در باطن بهشام بیکرگان عالم صوت
 و موی توانید رسانید بگر آن که جهان در دل من به تو یکسیم نامه و پیام است شام این را
 نماید و دل شگفتگان بزم سر حیرت به نقش نگار نه مانده را بنده و مانع رنگ آمیزی لفظ
 و مضمون که در صورتی از احوال مشاهده الاوان خود در نظر چشمان محفل ایگان جلوه گز
 توان کرد ایندیشاید و مانع سیر القاصد روح من به خط و کتابت بشی باین تماشا گشت بدید
 و گلهای در حسیه آنرا که الفاظ و عبارتش رنگاراز و صفا و معانی صفایش
 بوسه جانفز است و شست چشم ظاهر را به چشم پر نور و اعضای باطن را تمام جان شمر و دریا

رقص به لاله دولت را

ششم در اول هر که بفریش دولت از نانی بود و تا ایام مردش به هم جانی بود و در دیو
 که ماه و شمشید نقاب ز چهره کشوده نمیدانم آن لبت بیدار و در مخالطه لعل و نهار کج
 غنوده شایسته نیست شمع ابرو سردی بود اسکنت تر خوری و گرم نوشی است یا بهوشی نشسته
 هم آغوشی یاران هم کاسه و هم ناله با عشق و عجب در و پستی چون معلوم شد که با کتاب
 و هم شافت که در انساب که درین دوره ای که گاشتی به جودان مستی و مست او به
 معنی از خود و فانی اند و بهر حال چهل موی لاری امر کا و او شرب را تصور نموده اند ترانه نازین
 بهر حال تا که از خود میدید هم کامی رفیق طریق سرگردانی بودن و در اول ایام بزرگ خیال
 در دهن افراق بختن کلام آیین شناسی و چه رسم کا و باز است صاف بوی سبزه تاکلی از استغاث

میت کتب

چشم و شمع

نقشای ایران

نقشای ایران
نقشای ایران
نقشای ایران

مشهور به این نام است

توضیای آسمانی و ارواحات نامکمالی سمع شده باشند که این سرو جویبار مجد و ملا ازین برق
 بلاچ وید و این کوه و الاهی و می ازین صاعقه میسج عبا چقدر که کمتر در وید صدمه بود که بی تسخیر
 که عاقل شکیست و آفته بود که بر فر من رزق جهانی گشت گله که هنوز نقاب خنجر که از رو
 کار خود بر زوخته که گنجین بروت و اودش روزگار بر فرق برق تشبیه گزاشته جوانی بود را
 در دست پیرز مانده کن درسته بود بگرداگی غرور و مان حضرت ابو الحسن مکیانی باین
 نوازی که دیده و آفتابی را باین دوره پروری که شنیده اگر چه کوره طینتان به پیشیدن
 این لعه قدرت الهی نوعی دیگر خیال نمایند سنگین دان بهیدن این برق سلطه است و
 را بسنجی رایت گشت اادل آگاه بدانند که چون ملک و شمن مکان زمان است و نه گشت
 چمن سستی قدسی کشید که برقی بر سرش نرسید و یوخی از کفان وجود برینا مکه گشت و پیش

رقع العیانی

سبحان الله تعجب بیا ضعی است جان افزا و طرفه سفینه است در باد و ریانی است پیر او لاسه
 اشعار و تعانیست لب لب جواهر شاهوار گشت نیست در هر جنبش یا حین مضامین سرتبه
 شکفته و بوته نیست در هر شیا باش گلهای معانی دل چسب تخته تخته شکفته است در هر
 گنجش بیستان از فکر غلیظه و نیانه است که سرخوشان نشسته سخن در هر گوشه اش حسیه
 شایسته است شکار آشاد و زغوش و هزار دست نمایند که بیا و خاموش فی فی شیشه است
 پیرا و بیب در مان غلامیت پیرا و زور و غلمان هر جنبش بهترین نمونه مانی و از رنگ و به نقطه اش
 خوشترین نجه ملک پیرا و پرنهنگ بیاضش چون جبهه مهر و یان درخشان و بین اسرارش
 آغوش لبران جانستان به نقطه اش برنگ خال گنج لب لب و فیض هر طرفش سلسله بای می
 باشکوه هر چند طلال درخشان شفق غلیظه به آله اش برابر نشسته و فخره به جبهه شمرنده

نقش خاندان منشی مولانا

مظفر اشغال بادشاهی بتایخ ششم شهبان باده هزار سوار همین قدر پیاده و قزاق
 قاوران از کیشتهای نشسته و تخته قورج کوازم حرب اشیار در بنگاه گذاشته عبودید و خوش
 مذکور نموده خوی زده که هزار ما از گروه شقاوت بدار البوار شتافته و بسیار مجروح و سب
 نیم مرگ به اسکر ملهون بالقیه بقتال سیف شغال رو باده و ارافتان و خیزان
 فرار و زبیده آواره و شست و بار گردید و بفضل و کرم شغال متفق و فیروز می نصیب
 این خیرخواه خلایق گردید باینکه آن هنوز و شگاه شکرانه این فتح بتو قسیم رسانیده و
 جمیع پیش لها صاحب عالی شان نو حشیم به از جان نواب زین الدین احمد خان و
 سلمه الله تعالی حاضر بوده و در این وقت و اقیان و مالک زاری ستود و سیر گرم به شفا یافتند
 تعالی به او ای که بیکو قوتی رسیده و فضیلت عبادت شایسته

خط دیوانی

خط دیوان وزیر مل ولد دیوان با یکچند بهار بهرام زین الدین بهرام و
 بتقریب آغاز محفل نشاط هوای از روز نسبت چندی غریبانه رشک
 کاشانه خود تا احتتام بهار چیست یک لحظه بهار

معارف صاحب مهربان تققد فرمای مستندان سلامت قسیر کوازم سلام و سپهر
 مراسم نیاز اطاعت اتمام باوج نماز این عقیقه است از تمام ششم متقش است کی تو
 بر این عزم و عزمه سپید اندامی آن متوجه بهرام سعادت فرود آمد خجسته حصول اتمام
 سامی داشته عیان بود هم خوشترام در راه راه رفتنهای آنها را احوال این حال
 ساخته میشود که محار کالات انجوالی همه جوه زرین حدودا نصفه است شروء مختوری
 مزاج ترجمه مترج شیب بمنابجات و محروم و حاصل میخواید که حق سبحان تعالی سلامت
 باکر است بعیش انبساط و در او مهربان من اسالی اراده را به درن بهادر و شپوش

در نه ترش سو خوا شد فقط

رقعه منششی جواهر مل بطلبک و مرست بنگله کاهی باغ

احوال فقیرنگ سپید رنگ تا بجا گذارش نماید که از رنگ تا سرنگ رسیده و تیزترین پرا
کرد و تو قی که زنده و دو معد و دو بر سر حریوه و غریبه عنایت فرمایند که تیزی تو زین گردد

رقعه منششی جواهر مل بر تملازمه میوه نادور

ای بادام چشم بسته و این دای عنایب سیب ذوق غم نیست که از سودای مویز غایت
چون خوشه انگور عقدا در کارم افتاده چون انار کفیده سینه چاک گردیده کام چون شفتالو
تلخ خاطر م چون بی تمام غبار شکم چون شاه آلودگیست و انعم چون آلوده باغونین
رخم چون با سپاهی نرود و با غم چون سنج خشک آرزو غم محبت از سر ایا هم چون خرزهره
پیدا است و کم بر گشت تر نه شید تیغ ناز جفا باین نیرنگی زمانه حیرت آسبب میوه شریفی با

رقعه منششی جواهر مل

به استماع بشارت فرخنده اشارت طلوع خورشید در خشان از افق سعادت حصول اعل
خشان از بد خشان با نایب و جهان تناسی خیر اندیشان منور و حبیب و دامان مدح
اخلاص کیشان مایه دگر و دید مر حیا که پس از شام انتظار از مطلع رسیده برسد
و چشم زار و ز کیکه بپوشانده و عا با سده هم شیشه پرست است این درخشید چمن آرزو بر شفاعت
سجده کمر بست و در فضال کین در پاچه به به سر بر سر به بهار کمر و نخل سعاد از طهارت
که لاش و نایب است آساید به هزار حلاوت شیرین بر کمر و دست که ایند آفرید کار و جود خداوند
که در کار اگر از پیشش انا طریخا شد چهار و سیکه از هزار و اند سیکه از بسیار آن شود آنکه در
بیان آن موهبت و نایب است و نایب که بر آید سکن عود که شاکرش بداند که خداوند که در و شکری

جواهر مل

سجده کمر

مویز غایت

نجات نادانشی

فصل خالق حیرت زن نگریار و صند زبان و یک زبان را صد سخن به نام و این عظیمه عظمی
 آلی و نمود این سوخت کبریا ناستنای آن مهربان و جمیع غیر سگالان مبارک و
 هابون باد و آن نورس منال چمنستان اقبال را در سایه غنایت و مدح حیات
 خویش پرور و در عسر و حصر رسا داد

مجلس
 بیست و یکم

رقعه نشی جواهر مل بمباراجه مشربیت سنگه نگاری که سپهر حجام را بر آید
 نویسانیدن تعلیم فرستادند و در تعلیم شکست آید و جواهر مل
 نوشته دادند

مجلس
 بیست و دوم

مباراجه صاحب مهربان من سلمه ربه تو آسوز فن ایت و شخصیت که هجارت از هنر
 دستداد و علوم هست آن در فرقه اهل فرقه ساز و غیر معلوم بلکه خلاف مفهوم اند
 کار ایشان و معاش بخراش و تراش استوره و موسست از تحصیل علوم و دستجو
 منصب و رجت و آبرو که اندیشه هر قوم بقدر پیش است یعنی در عمل متصدیان
 از هنر جدا و در گر و بنجار از آهین و در و تیر تشیه و اگر از فرقه شما کسی که قدم بر جاد
 مستقیم و مسلک توهم تحصیل علوم که خلاف رسم و رسوم این فرقه است نهاده
 و دل بر نمایی داده اند غنیمت و هزار غنیمت است اگر بر هنر شوق کامل حاصل
 گوئی عزت و ایتیا از بچگان غنم حسب و نیت و دست از عرصه انبای غنم خود برد
 اگر این شوق بر آید پند از راه هوس است پس داس به عقل و عمل و دست
 و بهمت ایشان ملک معلون و ملعون هم تو مان و دیگران نهاده همیشه در همه موجب
 بیت این نشان خواهد گفت بیت کلامی که کباب را گوش کرد و نگفت خوشتر
 هم فراموش کرد و نهاده تو نویسنده این سخن فنی و فنی

یادداشت از تعلیم نوشته منشی محمد خلیل طیب آبادی دوست دلی
دست گزینی جوهری

جوهری

بسم الله والحمد لله این هنگام نیست انجام فرزند فرجام که ایام جمعیت و آرام آرام
وزیده خوشنویسان و هر نتیجه خطاطان عصر و اقیانوس موقوف اصول حامی مقبول
منشی ابراهیم صاحب زاد الطافه همراه صاحبان عالیشان بوزر کشته سجاد مع و فائز قدیم
و جدید از قصبه آره وارد شرف البلاد عظیم آباد شده در دیار پور باقی پور طرح اقامت
اندر خسته فیضیان باری جاری و جاری دارند سواد اهل معالیه صدها مردم از
اصول استعینق و شکست و تعلیق فیضیاب و بهره اند و زیستند و کج شکسته نویسی بنابر
مدوح لوار محمد رحمان برادر است خان و کفایت خان و میرید خان می افروشد و اگر
منشی صاحب مغز ایشیوه غالب علی خان منشی میثا بنده اما در حقیقت بر صفا نویسی
بر غالب علی خان غالب اند و منشی صاحب مدوح و شکست نویسی در جناب دیوان زیر
صاحب دالدار خود نموده حاصل نموده اند اما در سمره عرصه انقدر قوت و طاقت پیدا
کردند که دیوان مدوح را پیش قوت شان اسلام فروغی نشاند و بلکه خود را این معنی داده
تحمیل و آفرین بنویسند و از اقسام ششم اکثر بلکه بیشتر فرمودند که من پیوسته شکر و
احسان بر گاه حضرت خالق منان بجا می آورم که الحمد لله نور دیده ام منشی جوهری
سهر صورت ظاهر او باطنی بهر ما و اقوان ما دستا خان ما گوشه سبقت به بودم تکلیف صاحب
و نشان که به ششم اما افسوس و صده افسوس که فرزندی بخانه شان که چشم و چراغ و دو مان
و یادگار خاندان باشد پیدا نشد که با جوهری و ابراهیم طیبیت شان به رونق پذیرد و جهش که
جمیع جناب و صاحب و در این باب منشی صاحب مدوح را نسبت انجمنی تا سه نفر است

نکته و تذکره

در شان

رقعه منشی جو اہر بل بہ منشی محمد خلیل عظیم آبادی دوست ولی و شاگرد
معزز الیہ

خلیل الزمان وسیع البدن سلمہ الرحمن آتش اشتیاق چندان در دل مشتعل است کہ
آفتاب این موسم انگارہ بل شرارہ اوست و نائرہ زواق اینچنان در حراق مشتعل شعاع
شمس بنیایم پہ تو بل اشارہ اوست و قدم در عرصہ آتش راز بیانش از حلقہ ماحر و
آبلہ آب است بہکام نامہ از بس خشکی تشنگی نالقطہ های الفاظ تجالہ تجالہ عبارت از بخشش
و لطیف و گرگوشہ فراموشی جا گرفتہ و مصفا میں دلش از شدت حرارت در کج نیان پناہ پذیر
نامہ تھارہ ریز خشک لبی است در خامہ از چاہ خشک و آداب صرف کاوش آب طبع
ہر چہ کہ خواستم کہ بنویسناں تا بجات خود را نایا و خاطر خاطر دہم باین وسیلہ او غلش
دل و ارم لیکن درین ہنگامہ حرارت نگینہ ہر روزانہ از شعل شعاع نور شید نور و ویرہ
تیرہ و شبانہ از زبانہ شمع مینای چشم خیرہ میشود و روز مادر وقت اشتاگری گذارش
سوزش آفتاب دماغ ہوش و حواس ما آب مے ساد و شبہای اگر شمع رو برد آید
گری اش بہ نرمی منہ استخوان می پروانہ و کوتاہ نامہ تا از عرصہ این مشعلہ بپاید و کجا
توان خامہ تا خود را خشوار بل اگر بدان این مشعلہ نماید عرصہ زمین از نور آفتاب کیم
شعلہ دار ہوا سی و جستجوی سایہ دیوارہ بقرار برگ در خانہ بنواز و زمین باد سہم
بیابان زمین و سایہ از پناہ دامن مانع ہر محطہ قرار میدن از حرارت
این ایام نفخ ہر سنگ در پیدن و از جوشش این ہنگام شرارہ از دل ہر سنگ
خارہ مستعد با یکشدن از عنونت ہوا جو بار الہامی خشک انفاست تشنگی و خشک
خون دل آہوان بیابان طاہر است از تشنگی مشک چمنان از ابروان سائبان بستہ

محمد علی

مشہور جو اہر بل بہ منشی محمد علی

و مردمان در پناه سایه‌های بزرگان نشسته و درین حالت اگر کاروان مضامین و مسائل را
 عدم تبلیغ مراسلات قیام نورزنده چنان در قلمرو خاصه فرستاده گام می‌نهد و دیگر دند
 و اگر انتظار آمد موسم بهار لطیف بار یعنی شحات سحاب در دنا مجامع عالمیت است
 که اعتدال بخش از محرق است نکاشند چگونه در سوار اقلیم نامه آرای راه بر ندخلیل حیات
 رب جلیل که عرصه آتش از امتزاج نسیم افضالش گلزار رونق افزای فصل بهار است
 و در حرارت مرارت از جرم آفتاب این موسم فروزانند و مزاج این ایام را بسجده اعتدال
 رساند که طبیعت محرقه حقیقت خود را بپوشاند و اگر این تاسف است و اتوا تر و سپید هم سیریل صیقل نیار کرد
 تا درین روزگار دگرگاری بر آمد و زمانه سپهر فست که در و رود گرامی نامحاجات اتفاق
 سمات توقف و تاخیر است شاید وجه اظهارات صدر در خاطر عاقل نیز جاگیر بی اگر
 درین موسم گرم محنت در بار بعد حصول فرصت در خلوت باین امر بپردازد چه عجب و گویا
 صحبت پادشاهان بهدم براس تفریح طبع آن گرم منفرج گل و گلستان دامن دل کشد
 عین مناسب چون گفته اند که شدت حرمت دلیل بارش بر حرمت بارست معذرا
 دل نگران آید و اگر که گدازد لطف بار بر شمع عبارت آید و در حق گدازد
 که خشک سال بجزت دیده و پامال خزان دست گردیده است کار آب زندگانی فرو
 یا بد و طراوت حلاوت زمان حال بزلال حیات با و دانسته به نقاط ابر احسان نضارت
 بخش نخلستان مراد جهان است ابر کاک لطف باران آسمان نورزش درستان
 بیارزش آب حیات عبارت گزین و رشوات مضامین دشین همو این شمع با
 برپا البیاد

نقص و بیانی

نوشته شده است

رقعه نشینی جوهر مل بهنگام سر رشته داری دفاتر پور و رونیو صوبجات
 بهار و بنارس سبیل پراپنسر بطور پر وانه به نواب فیض الله خان نو
 شامت و اعلی مرتبت رفعت عوالی منزلت نواب فیض الله خان مورد احترام باشند
 تفصیل آینده رو بکارزیر باقی بیایق نشد مثال این را به تصور توان کرد و عمده آن شامت
 مرتبت است خود و تقاضای شکار جنوب است این زر که پنی انگریز بهادریه انجام آن بهتری
 درین سرخروئی و ظهور کار دانی و زمینداران و تعاقبات و ان تمامی برگشته باعث بدیعت
 بهمنور صاحبان کونسل نامش دارنده دارش و صاحبان کونسل و نوشته اند آن شامت
 عوالی مرتبت قسیم که بهمنور اظهار تعلقات دران زمینداران و برمناد و رعیت خود قبولیت گیرند
 و هر کس سپردده و بطور مالکانه و یک مالک بهمنور انجام در مال حبس گیرند
 لازم است که موجب ارشاد کونسل و نوشته اند خود عمل آرد بنده و است معاملات حال
 بوجه حسن کرسی نشین می ساخته بهمنور اطلاع سازند هر چنانکه حسن کار دانی باختم
 در مال خوب رضی شاکر داشته رعایان بهمنور دل خواهند پرداخت موجب تفصیلات
 صاحبان کونسل آینده بهمنور و از وی خواهر کاشت یا و چه نوشته

نوشته شده است

نوشته شده است

رقعه نشینی جوهر مل سر رشته دار و دفاتر پور و رونیو صوبجات بهار و بنارس
 بهار راجه چتر دھاری شاهی بهادریه و پنهان چکله ضلع ساران بهنگامیکه
 بختاب بابو بلقب و مشهور بودند نوشتند

بابو صاحب بابو چتر دھاری زمیندار پنهان کوادی و سپاه بعافیت باشند
 عرضی کو لاپت گماشته و تیک چتر بهمنور رسید بدین مضمون که از چتر دھاری سر
 بسج لال سنگه گماشته کوئی میر گنج متعلقه و تیک چتر معلوم گردید که بابو چتر دھاری

مشهور جوهر شاهی منت چند داود نگری

بابو صاحب شفق مهربان با بوجهر و هاری سناهی سلمه شد تعالی - بعد سلام
 نیاز شوق ملاقات سیرت آیات مشهور و خاطر را در تحسینیت اینجانب از مژده مزاج انور این
 مقصود چون یکبار اسب ماده نزد اینجانب است لائق آن مهربان چاکل هندوستانی چون
 می دانند بنابر اسب ماده فرستاده است که آنم که مهربانی نموده از اسب ماده فیلی تبدیل
 کرده روانه سازد در چند آنکه لوازم اسب ماده هر قوم موجود است همه آن صاحب علم
 اسب ماده لائق سواری اینجانب نیست قابل سواری آن صاحب بگردد چهار روز
 اسب ماده از نزد خود داشته سوار شده پسند نمایند اسب ماده مذکور را که است
 بهر صورت بهر جهت در تبدیل کردن از اسب ماده فیلی هرگز پیش ننگند نه باده
 خود و انا الله شجاع قلبی نذر فقط

خط اینک به ایضا بگو اسب و خواست چیزهای جلوه بارات صلاح کار بابو که هم
 سناهی پدید برده هزار که شش پرتاب سناهی به سوار و چهره زوشتند
 بابو صاحب شفق توجه فرمای مخلصان بابو چهر و هاری سناهی سلمه شد تعالی -
 بعد سلام نیاز است شوق ملاقات سیرت آیات مشهور و خاطر را در تحسینیت اینجانب از مژده مزاج انور این
 مقصود چون یکبار اسب ماده نزد اینجانب است لائق آن مهربان چاکل هندوستانی چون
 می دانند بنابر اسب ماده فرستاده است که آنم که مهربانی نموده از اسب ماده فیلی تبدیل
 کرده روانه سازد در چند آنکه لوازم اسب ماده هر قوم موجود است همه آن صاحب علم
 اسب ماده لائق سواری اینجانب نیست قابل سواری آن صاحب بگردد چهار روز
 اسب ماده از نزد خود داشته سوار شده پسند نمایند اسب ماده مذکور را که است
 بهر صورت بهر جهت در تبدیل کردن از اسب ماده فیلی هرگز پیش ننگند نه باده
 خود و انا الله شجاع قلبی نذر فقط

درست
 در باره
 نثرانی

درست و نثرانی در باره

تواند شما را به اتمام جمعیت و احراز امر باوقفت

کسی نامه مؤلفه من آنچند ربه ای اوراک کوانت بزرگان مغربه بی
گوراسرو مشدوه پرنه پیر ضلع شاه آباد

کری نامه مسلسل و شرح بزرگان کاکیت سری لپیته شده مع
ساخته از اسرارایان جلیل بجهت در تاجان را که اکھوری رتنگر بجهت
هفت پادشاه ساله از موضع کاشی سرگور نامزد کو را سر سپر گینه بکسر بیا
نامزد خیر که توابع آله آباد و انتم النیاد موضع شده و پگینه پیر و ضلع
شاه آباد چارده کرده است جنوب از قصبه آره حدود بهار پر بهار
بایج پشت نام مورخان مغرب ما و انشان

سید احمد علی

برای سه روشن ضیای برادران سمری بایستید منتظر و در فیه الشان آشکارا با دو که
رایه اکموری و امودیرا سه یک یک پسر را اکموری کاشی ناتو را یک پسر را
اکموری چتر بهج و اس را یک پسر را اکموری و میسر داس را یک پسر را
اکموری دیو اگر جانکاس بنانکا واران موضع کاشی سمر کوره نامزد و گور را سمر پر گشت
سکسریو یا ر نامزد و خیر اگتد توابع ال آباد و ایم الیناد

1926

ای ای اکووری دیو اکو موصوف رایک سپر رای اکووری زنگاکو نمبر فست یا بهشت ساله
میه والدک از موضع کاشی سید کورده نامزد کور اسید کور باعث شهادت
بزرگان در ریورش را خگان زمینداران تنه پیده کان عمد عالی مودشان بهر شایه کرده

1943

خاکها قبل سلطان بابر تیموریه در ششم هشتصد و پنجاه و پنج هجری و بدان سبب جو
شاهان حمله نهان بآتش سوزان گدازد و برادران کوهستان بموضع تنگ
پرگنه پیر و ضلع شاه آباد بر در و در و گرخی خیمه آبا و در نق افروز شده
سکونت و زید ندیس از ان لشکر اسانی بزرگان کالیست سری با لیت بزار
سلسله شادی کل و یوتا و پهرست پانزده یافتند و در قلم در یاشیم بابا و شاهان
ارکان و امرا عظیم الشان در و سار همسایه دوران اقتدار حاصل ساخته
علم و ذکر است بر افراشته از ان شادی مخمرا لیه بایک پسر را سنجک
اکهوری را دو پسر یک را سه همیشه اکهوری دوم را سه و نیک اکهوری
یک پسر را سه و یومن اکهوری اولاد گذارد برادران ستم و وضع مکرر و در هنر
پرگنه دنو از و گشتن پیرگنه پیر و ضلع شاه آباد و همسایه موضع تنگ و مذکور

12

راست همیشه اکھوری موصوف را چار سپر اولی لکهن سیم حاصل فرماید
قانون گوئی برگشته پیر و برگشته دنوار اسرار شاه آباد صوبه بهار حسب فرمان
والاشان جان پناه بادشاه شیر شاه در شصت سال بعد جلوس جهانیا نی
کشورستانی از منبع عواطف شاهنشاهی کاراگاهای نیکو خدی صف جنگ آرد
با پادشاه همایون شاه و قیام داشت تا شصت هفتده فخر رسائی شکر
سلطانی بطوقان بارشش باران اود او گداز بفرست سپران حسب سلسله چهارم
ذیل در بیست مواضع نه بنجید و چون کائنات و چون دهری دهری هر پیر و مردمان یولوز
انوشادی اول برگشته دنوار روشن بخوره خمر و جنبه بود که بر برگشته پیر و

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

از شادی دوم بهمسایه موضع نندوه برگشته مذکور دوازده گروه جنوب از شهر آره
 ضلع شاه آباد پسر دوم را به رام چند عرف چند اگر حاصل فرمایند قانون گوی
 برگشته بدخل ضلع سارن اولاد گذار مورثان بنشی شیوا رام و بنشی لمسی رام و بنشی
 رشن سهای ولدان بنشی جو به سنگه بنشی او ده لعل و غیسره زمینداران طلیل
 ایشان موضع عسری و بنشی اندران لعل مختار و غیسره و موضع خنجر به برگشته
 بدخل ضلع مذکور شمال از تخته مسکه بر لب دریای ناراینی مشهور کنده یک
 کم از دکرده مغرب از ساحل ستر بر لب آن دریای کمان دسته کرده از
 کوئی نیل را به پٹی بگوشه شمال و مغرب و بهجه کرده است از چپهره محله
 موناو سلیم پور برگشته ماتحتی از شاه راه مویتاری و پسر سوم را می رتی رام
 اولاد پسر چهارم را به گنیش دس عرف بند اگر اولاد گذار برادران شت
 مواضع سهیاره و موپ برگشته پیر و مذکور و در مانگت پور و سورج پور و مورثان
 دیوان رام و سنگ دیوان رام ماتحت سنگه و ولدان دیوان ستیا رام بن دیوان
 ستو که مل و غیر دیوان ذی شان همارا به بهادر و مرادان و بارون و باله و
 بهر نده دلیل گفته پور برگشته دنوار بهمسایه موضع نندوه ضلع شاه آباد بر لب
 دریای موهن عسره موناو دوازده کرده است جنوب از شهر آره خوشن آباد

ضلع دیوانی

سلسله چهارم

انانیا بیان صورت اولاد را به لکهن سین حاصل فرمای قانون گوی برگشته پیر و
 برگشته دنوار ضلع شاه آباد و شادی از شادی اول چهار پسر اول را می جانی را
 اولاد گذار برادران موضع بر بنجیو حسب سلسله پنجم ذیل پسر دوم را می بهر

مشهور چهار شاهی انست چند او و دیگری

اولاد گذار برادران موضع چوگائین و موضع چوڑوہری پسر سوم ہے
 ہری ہار سے اولاد گذار برادران موضع ہری ہار پور پرگنہ و نوار پسر چہارم
 راسی کشنور سے اولاد گذار برادران موضع مہا دیو پور و از شادی دوم سہ
 پسر اول سے بسنت راسی اولاد گذار برادران موضع بشن پور ہ پسر دوم ہے
 ساکھ راسی برادران موضع بشن پور ہ پسر سوم راسی ناکو راسی اولاد گذار برادران
 موضع سکریہا پرگنہ پیر و ضلع شاہ آباد بہم سایہ موضع ٹنڈوہ مذکور سکونت آباد

سلسلہ پنجم

از اینجا صرف بیان برادران موضع نرنجنپور مشہور سکھ نرنجنپور اولاد راسی جانی ہے
 قانون گو پسر سے لکھن سہین موصوف قانون گورادو شادی از شادی اول پسر
 اول سے نرنجن راسی قانونگو آباد فرما سے نرنجنپور اولاد گذار برادران پٹی عجب
 پسر دوم راسی سودین راسی قانونگو اولاد گذار برادران پٹی اس سے از شادی دوم
 یکا پسر سے نرنجن راسی قانونگو اولاد گذار برادران پٹی شرتی موضع نرنجنپور
 پرگنہ و نوار ضلع شاہ آباد

سلسلہ ششم

راسی نرنجن راسی قانونگو آباد فرما نرنجنپور موصوف رانچ پسر اول راسی کینر ہے
 قانونگو پسر دوم سے گو شائین داس قانونگو اولاد گذار حسب سلسلہ ہفتم
 پسر سوم سے دو ارکا داس قانونگو پسر چہارم سے ودہ داس قانونگو اولاد گذار
 پنجم سے رنجیت راک قانونگو راسی پسر سے حورادین راسی قانونگو اولاد

سلسلہ ہفتم

مشہور و لاہر شاہی اغت چوڑوہ و ناکو

راست گوشایین و اس قانون کو موصوف را یک پسر راست پران چند قانون نگار را یک
پسر وزارت پناه راست بند بران و اس قانون نگار را یک پسر راست بالکشن و اس
قانون نگار سسکان و نامکار داران راست پسر سسب سلسله ششم و فل

سلسله ششم

راست بالکشن و اس قانون نگار راست پسر اول دیوان ملک و چند قانون نگار حاصل فرماست
دیوان گیری شاهای و حصه قانون نگاری از بید خلی چند سے از برادران و زنجیره
حسب فرمان غدیو گیان مادی بر نا و سپید باد شاه عالم گیر چھو کر دره بان نظام
حمام جناب بہادر غازی اورنگ نواب احمد خان قرشی حصار ی بہمن جنگ
آباد فرماست قصہ داؤد نگر و ملن خوش باشی دیوان معشتر الیہ رشک قمر پور
انچھا ضلع گیارہ و پسر اول راست بخت مل عرف راست بھور مل حاصل فرمای
بیاضت صوبہ بہار اور لسیہ و بنگال حسب فرمان شاہ بالا پادشاہ سیتا رگنہ گنہ گنہ
سمت مغرب متعلق غریب خانہ داؤد نگر مع کر و پرستش دائم قائم و پسر دوم
دیوان گنگا رام را یک پسر ششی ششی و سہامی عرف ششی شکر سہامی راست پسر
اول ششی کالی چرن پسر دوم ششی ہری ہر چرن سوم ششی نیل گنہ سہامی
از شادی دوم بی بی دیوان و شرن مل قانون نگار ساکن و الاک موضع کٹو نہ پر گنہ جولی
بہار متعلق بہار ضلع پٹنہ و ران موضع ہر سہ پسران مذکوران مسکن گزیر اندر اسے
بالکشن و اس موصوف را پسر دوم دیوان گیان چند قانون نگار دار را یک پسر دیوان چند
قانون نگار و دیوان را و پسر ششی سبتا رام لا و دوم ششی سہر المل را و پسر اول ششی
گیر چند را یک پسر سسب سسب سسب چند را قلم کرسی نامہ مختصر از حاصل نوشتہ

مستحق دیوانی

خاص دیوان وزیر مل و نقل تیار شده از اصل نوشته خاص نشی جواهر مل عمومی و
 راقم را دو سپر اول بابو رام چند عورت رام بهادر دوم بابو شام چند عورت شام بهادر
 و سپر دوم سیم نشی موتی چند دلدل را به بالکشن داس موصوفه را سپر سوم دیوان
 مانک چند قانوگو و دیوان را یک سپر دیوان وزیر مل قانوگو و دیوان شکست قسم
 یک سپر عالم با عمل نامی نشی جواهر مل موجد خط شکست آئینر نشی شکست آئینر
 شاگرد والد خود که در رسم خط شکسته عمل خود را ششتم هزارا شاگردان خوشنویسان
 نشیان دوران جلیل اندیشی فیضان به جویجات بهادر و غیره به دست است
 تصنیفات کنند ششتم هزارا فوس که سپر نور بصیر چشم چلیغ و دودمان خاندان جلیل الشان
 خود داشتند

سلسله نسیم قابل لحاظ

در این سلسله صرف ذکر سکونت پذیر شدن و ارثان را که کثیر است
 مندرج سلسله ششم به مغرب متصل و من بالاسابق و بمشرق و بدکن
 و شمال صرف از برادران فرخچند پشی غم بی

واضح باد که راس الوپ راس سپر اول و راس زور آور شکست سپر دوم راس
 پشمی نراین ولد راس رام کشن داس بن راس کثیر راس در ملک نسیم کمار مصر که
 متصل و من قدیم بقول بزرگمان براس آباد نمودن و من قدیم با متعلقان رفتند
 و نیز واضح باد که راس بهوانی پرشاد سپر اول و راس شیو پرشاد سپر دوم راس
 بینی رام والد راس پورن مل بن راس کثیر راس درجه سلسله ششم در نسیم کمار مصر
 متصل و من قدیم مذکور با متعلقان رفتند و نسیم واضح باد که راس رتن داس ولد

شهر جواهر شاهی دخت چند داود نگر

را سه دل سنگه بن را سه دیو سنگه داس در شهر محیره ضلع سارن فرتند و واضح
 باد که رای کب چند رای پسر سوم رای سودر سن رای مندره چه سلسله تخم برادر بی
 او سطرانر بنیور در ملک دکن متصل شهر عظیم ناگیور هستند و واضح باد که را سرنیت را
 پسر سوم را سه چکچست رای پسر اول را سه سودر سن را سه زکور مع اولاد در ملک
 او را پسر شاه راه سری سری سری سری سری جگر ناه
 سامی هستند

مشتی



رقعات منتهی جواهر مل خطاط از نزد جواهر مل سرهای شریف و فاضل کتبی گزیده شد
ضلع سارن نوشته شده شد

اشعار بر نامه رقم ز نامه یافته ام به از عنبر تر شامه یافته ام به از شوق و می هزار بار
خو انم به کوئی که تو گنج نامه یافته ام به لاله صاحب مهربان یاد فرمای مهربان است
اگر خواهم که شمه از اشتیاق مالایطاق بر طرازم چه طرازم که قلم نامحرم راز است و اگر
بیان آنرا بر زبان وصال بگویم که گفتم که مرا به جبران پس در از دست به کسب
دل از راز منافی که مرا هست به نامحرم راز هست ز مانیکه مرا هست به با کس نتوان گفت
نهان هم نتوان داشت به از چوین ست فغانیکه مرا هست به چار ناچار بقبوی این چنگ
لی نهایت زبان خاصه بفرسوده و انا مل را به پوره بسیا هی ناسوده سطلبی که می با پیر
آن میگراید ناسه و دنوار و صدف خرمی طرازم پس از دست در از دست قاصد تبریز از
رنگ آرای عارض و صول گردید چشم نگران مالعبارتی جسم ناتوان رانضارتی بهم رسید
یعنی در باد می النظر مکتوب مسرت اسلوب و دیده مشتاق بطلعه آن در بقع جیت تلو

مطهر جواهر مل خطاط

دست چارم
نقشات حاذق و منتهی جواهر مل خطاط

دست چارم

هر دو مانند طالب مطلوب با هم سرگرم در یابی با بوده ساعتی در آغوش کشودن و لب
 بخورد و نمودن هنگامه پرواز گرم جوشها گردیدند گویا دیده مشتاق بوی آن نیکوگانی
 همگرا غنچه در پوست گنجینه و مکتوب مطلوب مانند صبح مراد و فیض ضیاء بخشی مهر و وسوسه
 و محو نمیدین شد من بعد آن دلتوا تازه وارد مانند برسم حله پیا پیکنه بفرستگاه خود
 رسید ریخت سفر خود را فرو نهاد و بکشاده دلی با بند جاسه لغافه برکشاده و از ره آورد
 اتحاد برای تالیدن دل دوستان صداره داد و داد و داد و از صفائی باطن آنند بان ضمیر یک
 در دلش پنهان بود چون بوی نافه برون افتاد یعنی سه تود و نامه را چون برکشادم
 چشم دل چه متناهدام الحق پر شکن کاغذش را بزرگ بزرگها غنچه صدف برگ و کاشای
 در بر و صفحه و فقر الشی از صفایین رنگین خیل خیل پری با سلمان و لبری جلوه گر است
 سوار و شمش چون شام قدر در دیده تنها کار کمال بخواهر نمود و بیا من نورانش چون بیا
 هیچ نور در بر افرو و سه رسید از برم شفق نامه رقم بروی از عینین خامه و سوو
 بیا فتنش بر اصحاب دیدن یکی شام قدر و مگر صبح عید صفایین سرست آگینش از نوید
 خیرتها یکدل را محو هزاران هزار انبساط گردانید و از فرود آنکه آن سرایه دوستی و وفاق
 بر شیت اشتیاق تحصیل مسریات و تهذیب حسن اخلاق به سافت قریب تشریف آورده
 تا بجزایر تازگی تازه بهر ساینده حقا که امید ملاقات یکدگر بگرمی دل دیده گریان را تابی و
 نمی دیده بر بیان را تابی داد و از آشتیای اشتیاق مکنون خاطر است بی تمهش سلطان نمود
 سن دامن و دل دانه این نامه چه ما دیدم صد بار تزیینی و اگر دم و چپیم چه مهر
 از روزیکه زبان مواصلت مبدل پیام مفارقت گردیده و نقاشی در آن بر صفا وصال
 و شوقان نقوش بجز آن کشیده معجزان خود را بچگاه فرایا و خاطر عطر نه آورده و از پیام

نورانی

مکتوب

نورانی

و زبانی هم یاد نموده بودند در حالت غلبان تمنای یاد آن مهربان اکثر ازین دو شعر و حسی
 با قفسر اصلی دل به دل خود می نمودم یکبار نام ما بخلط بر زبان فراموشی ما را شکایت از
 قلم شکستار گشت ای میوه فاجیه یار فراموشی و عده به بیچاره آن اسیر که امیدوار گشت
 باره صفا شکست حضرت پیر و دو کار که الحال وصول این سکا به خیریت انار دل را از تشنگی
 اخلاط را و ویده را از گرداب انتظار یکبار به کنایه تسلی آورد لیکن این نشاط و روزی چون بهار
 گلزار میوه فاجیه است رنگ حبابی بهماست تا که از خوان ملاقات که به سیر می شود دیده بگردان
 و دل پلکان را همان آتش در کاسه است یا و خاطر خاطر خواهد بود که آنمهربان بوقت غصه یکبار
 ملاقات مکرر با آن ارم و باعث تسلی تمام شده بودند الحال باین مسافت قریب رسیدن و غافل از
 منتظران خود و هاجن مقدم و زیدین از حیثیت و اینهمه اغراض نه بران را باعث کیست
 بامای دولتی با سایه بهایی که اندازی نه خوشبخت بلند او را که سوسه دوست پرورش می آید
 به منع مهر و خیر و آن کرد یار خویش را نه هر که باشد دوست دارد و دوستدار خویش را نه غرض خاطر
 مستعد پرواز جان بلب بام نشسته خود را تا حال و عده های آن های اوج اتحاد از پرواز باز داشته
 و این وسیله چه باینست که بر قفس غصه می گذارسته اگر عشق خای خیال آن تدو که ساید بگفتی سوخت
 و مرافقت نمی پرداخت شهباز نیز چنگل فراق برای شکار این معصومه دل قرار چیل چنگاکی
 که نمی توانست اکنون که دوشنای صمیم زیاده ترین باب تغافل برینیدارد به خود ریخته و خود
 صانع کرم ها و تمه اینست یک لحظه تحمل کنم طاقتم این است درین وقت بحال منتظران از
 آمدن خود و واسطه عمومی با به دل شکسته و سبب در میان خاطر خسته شدن است به بهر حال
 و او گشت بغیر از گشت دار و می وصل باید آن در و یار گشت نه غرض باین رسیدن باین
 نزدیکی که بقدر و هم نیست لزوم منتظر بر دیده همچنان نه منداوند و چه چشم نشانی تنگنای چرخ را

تصحیح و تامل

صراحت اول و او نه از فصل تراسر سبب میا کرده ولی چه سود که بچران سیر
 نمی آید چون و لوله باطن هر لحظه درایج و دریای اشتیاق هر لحظه در موج است و آستان از
 بیانی و افشای آن را پایانی نیست ناگزیر زیاده برین مبالغه نافذ و ده حواله بوجدان ضمیر
 مهربان و پندیر نموده که نیکو دید که تیر رشته سنی را که در دم حقیقت بود بی پایان
 بخاموشی ادا که در دم ایام بهجت بکام و طامسرت مدام بدام باد

رقعه

لی بی صاحب مشفق که سه سالها خط مستر نظر رنگ آرای عارض حصول گردید و اطلاع
 مرقومات آن و نوید خیر تها بهتاج فراوان بهر سید علی مخصوص از سوزنی مضامین شریف
 سوا خط اول نشین نشاط آگین شد رسید نامه و از دیدنش شگفته شدیم نه نامه بود که
 گلرشته محبت بود نه آنچه از حقیت تاکید تر میسر می قانم نگرد و تعبیر نو احداث در
 چهارمی آن که بهر حجب نوشته پیر علی خان صاحب بد ریافت آن صاحب در آمده در شکی
 این مرتبت ترغیب بجنب نگار رخ که یادگار آن صاحب است مرقوم فرموده اند آری از تعجب
 طیفانی آب ناله موضع مسطور بد روی بل بد کور اسب رسیده آهنگر نظر استحکام و قیام
 آن و محفوظ و مصون ماندنش از حدیث آیه ناله بکار پر و از ان اینجا تاکید رفته که بحرم و
 هوشیاری کمال بنای در مرقوم را از سر نو استحکام و مستحضران شش و تعبیر در چهارمی آن
 نو احداث میشود که صدر طیفانی ناله بر در رسد و آتش یاسانی تمام از هر چهار درش
 بگذر و انشاء الله تعالی در اندک زمان لطف ساختگی با استحکام تمام جاوه آراستگی می پذیرد
 فی الحال سنگ مرمر مرقوم که یادگار و امی و نشان قانمی صاحب است بجای محفوظ و با
 تمام نگار داشته شد چون سابق و یو اربالای بل یعنی جای تعبیر سنگ پست بود لطف

در چهارم
 در چهارم
 در چهارم

نقش خطاطی

و جلوه نمود داشت لهذا جای تعبیه آنرا اول پسند و پشت ساق بلندی ساخته بعد اتمام
و مرت به دستور سابق بعینه نموده خواهد شد و یاد می النظر بهارت اخراج چشم نظار گیار
و نشاط پیرایه خاطر هر دو آن گردد اینجا تب را نیز مصروف و شتوف باین امر حسن و
خاطرا ازین رگد جمع دارند و آنجا که خود متحرک سلسله نگاتیات و بانی سبانی هر سلسله
شده اند بر خلاق شایسته و وفاق بالیته کنی صاجیه نهایت مخطوط و شادمان گردیدند و
مشاق خود و مانند تاریخ آن نیست ساری صاحب امیر کاروانی بنابر کرده مکان
وستانی نه سال میوه می گفتیم او را ترا خوشی و آن عالی مکانی

رقعه

لله صاحب فیض سان منظر الطاف بیکران سلمه الله تعالی بعد سلام نیاز و آرزوی
دولت مملکت موخو را اخلاص که در بدو مطالب و خلاصه آداب است کشف فیض
تمیز نموده می آید خیریت غیر سگال مع الخیریت و مستعدی نوید خرمی و اعتدال راجع فیض
از حضرت صمدیت میباشد از روزیکه اتفاق کشف برین شریف با طرف افتاده نیاید
هر چند با بلای نیاز ماحات خود را فریاد خاطر عاظم نداده لیکن اشفاق دلی و اخلاق دلی
آن فیض سان را بیانی و پایانی نیست چه اگر بدستگیری امان شکرگزاری و شمارد یکی از
و اندکی از بسیار آن نتواند که بتجدد آرد یعنی اکثر و خطو لاشی صاحب فیض گستر از ترجم
سلام خیریت انجام یابد و اصطلاح حالات نیاز سندی نهاد و سینه پیرا و از ارشاد منشوی
حق امداد از آن آگاهی و بدریافت نوید خرمی راجع سامی بسیار می شنید و خدا گواه که هرگاه
خطو لاشی صاحب بخدست میرود بنده مطلق سطح نمی شود و آلا به تبلیغ نیاز ماحات
چگونه و چیز ترانخی می افتاد و ازین امورانه چه بجا و در صورتی می نهاد و آنه تقریر و

در چهارم
نشان: خاندان منشوی جوهری

مختص کنیز که اصل با خراجیات آن اسید گاهی اکتفا و نیز پاری که در ایام به کار می کشید
 و فاکتورده باشند دل تشنگی در گر فکلی خاطر فاکتور و شکستگی است آنچه به کام شد با پیدوی
 آوریده و پاسداری و دیوان آن را از ام اقبال این مهام فرموده اند و الا ازین علاقه خرداید
 که از ام عتقا که تا پیشتر حال فضل می شامل و پاسبید یکد این کار اختیار فرموده باشند و زو
 حاصل شود و غیر خواه این چهار ماه بدستگیری مخلصان پناه نشی صاحب اسید گاه و
 سر کار است صاحب نو که در امور که میفرمایند حاضر است ترصد که تا حصول مال
 از حاصل شغقت نامجات غیره و حصول شمول لطاف و قبول اعطاف باشند زیاد و بیشتر شود

رقص

نشی صاحب فیض رسان زاده اشفاقه بعد گزارش مراتب نیاز از روی حصول خدمت
 کشید و امتیاز کثرت ای عطوفت پیرای میناید از روزیکه نیازمند مانند شمع صبحگاهی
 محفل آن فیض رسان می باشد و در افتاده هر طوطی رویان گاهی بناده همچو بای بی آب بتیاب
 و از بی مهری روزگار بی مدار در اضطراب است اگر طوطی تسکین پر دازم دل با حشر و
 پیوسته و اگر پاسبید لطاف شریف در سازم تا مسعدت ایام در جستجوی می های
 چه چه تدبیر سازم چه در آن کنم که از غم بفرسود جان و در تنم غریمت سفر و دراز
 در سر در شست و پیکت خیال را هر سود و شکا پوی گماشت که در تنفس گوی در ی با شک و
 نسیم بسیار بر سر وقت رسیده غنچه خاطر به نسیم از شادان عاطفت بنیادین عبارت که
 فی الحال تا معاودت از کسب و اتر سایر نیازمند بنامه میگردد و اندر تبسم که و ایندند و گشت
 دل نیاز منزل را بفصل چهار رسانیدند فیض رسانا نیازمند از ذات والا صفات میسر
 و از دایم و رسید تسکین و قطع غم و توقیت خاطر از یکی بعد از فرد و الحال حاصل شود

نقبات مازان استی برادر مل به طالع

بخیست میرو و چون در یوزلا آمد چندی در میان گلگت جمع میسر شد آنکه استند
 میشود اگر بواسطه تفصیلات سامی روزگار احقر کرد و دستگیر می نماید و فرایند که
 توان نوشت بر شتر را توان انداخت زیاده چه بکنارش آرد و به دفعه در دسترس

نقش

مهربان مجبور و خوبی با سینه و روان سینه رویه تنها می رسد ولی دولت ملاقات می رسد
 مانند یک آن سر آمد یک رنگان شبه قریب تحصیل علوم و دستور و پادشاهان پادشاهان
 از تحریک این حکایت کشیده سطلاب نگار میشود و بزبان مردانیکه چشم خود دیده اند
 که رنج همت جمیده ایشان تحصیل علم فارسی متوجه میباشند آنکه دانشمندی بسیار توانا
 بنصویر بهندی قائم است اگر عمل علم فارسی خلاصه اوقات خود فرمایند غالب که در عرصه
 و ترکی از گات تازی است و راست بهضار فارسی بشمار فارسیان و آینه تازی پادشاهان
 که در لیو رفیع نزد و خاطر است و بدو اخترین عین شاد است که بگویند و خود ازین
 چون چاده رفته رفته پادشاه و از رتبه یافته باشند و کلام که در پیرار جسد و قوت
 کشمکش و در آن بقبر رگاه شجاعیت یافته باشند حکم گوشتها و امان است بل بکلیه
 ایمان حکم و ظلمات دنیا آسمان است و عمل آن بعد از اوقات وسیله نجات
 است شهرتند برای خود پادشاه جهان شهرت است که پس وجود بهر آنکه
 بی و پادشاهت که در آن حال بر او بسوزد مال گویا تمیز میکند و اندک
 حال مردم از گات معاتب بهضامانوده بجهت ریافت بهر و میباید بل
 مرا و بر وی اهل اعمال آدمی بر دیال بیکفایت علم دوی طریق عرفان است
 فضل از بهر جان قبول شیخ سعدی شیرازی و خود سنده باشند علم که بر پیوسته

نقش

نقش

مستند برادران نیشی

بازار علم هر که در موجود چون یوسف کنگان وجود بر آرد و حسن ایماقت بشهر آفاق
عاقبت الامر از گزند گرگان اخوان انشیا لین محفوظ ماند در هر سفره غریز میگرد و از
چاره سو با جماع قافله خریدارین خود هم پیکر هر تمیز بشود یعنی هر سند هر جا که دو قدر بیند
و صدر نشیند و بی هر رقمه چند وختی گزیند اگر آهنگران فی الحقیقت مسرور و باین امر
چو از روز اندک زبان و دوکان ایماقت ایشان که از کالای سب می مسرور است به لطف و
فارس می و لوق چهار خواهد گرفت و بازار سلیمان آهنگران گری امتیاز خواهد پذیرفت انشاء
تعالی روزی دوستان هم در انجا رسید به ششتری مایگاه علوم آن ماه سپهر خوبی خواهند
آنگهی تا که انشاء اول در کتب هر کتاب مجلد اوراق به نه و اوق فلکسانه نظم و نشر خواهد
و سیاره و بیاض هر حد زمین را از رباعیات چارچرخ و قطعات اقالیم و اقصاء مفرجه
عمر و قمر شب و روز سال ماه از پشت بلند زمانه و روزگاریده هر وقت بیت هر ساکنان
و سعادت و بدین کشور و طبع لطیف ایشان از علم معقول و مشغول خلاق ناصری و آواب
هر گشتی تعلیم پذیر نیک ختری یار

رقعت

تاج زندگانی و کامرانی بر سر روز رخ و سیند خاک در باد از آمل خامه هر چند بشتری
و در اشتیاق بشمار آید کمتر است و اما از احراق فراق از طولانی تقریر نایم بری
انجام دهنی مانند تاجی از ده آن تحریر نماید تا چارچرخ چون گنجایش حساب آن در فرود برات
بیان ندارد و سر رشته مطلب چنگ آورده مشهور و منیر شود و تصویر سیگار و اندام بیدار
بسیار و انتظار پیشمار مکتوب مرغوب خیریت اسلوب بتضمین سعادت آن مهربان از جا
مشرق و درین روز با قیام و شستن بتیاق تمهید چهره بدست ایشان غلام چهره و رسول

مشهور و آهنگران ایماقت چارچرخ

نموده بر یافت خیرتها جمیع دل از نو و مهر با مهر خند از در هم و بر هم شدن تیره بوی صبا
 دل هر دوست و دشمن سوا فتن و مخالفت بر آتش تشویش و حقت علی الخصوص ازین دل
 شگفت خوش قماش آن شاه قلم و فیض سانی باید پرسید که از استماع تبری خدای حوال و تها
 و اختلاف و ضعیف و احصاف اختراع مخالفان چه در خاطر رسید لیکن احوال که لطف علی این
 محبازی بد بازان غبار آمده اند و آئینان درین سوال و جواب هست ل بر گماشتن
 را از طراز قماش است سید اندر پروای از آمد و تپا ندید قریب غلط همان بی خبر و نشخود
 غفلت نشان بی صبر نباید کرد و آخرتیا حلقه کوب ساجت و پشیمانی شده سر بر نخواب
 بمقتضای بی تکلفی و یکدلی مبلغ هفت روپیه برای گنجینه قسم اول بود یکم هفت قدم بساط
 ایصال افکندند خواستم که در هر صدمه یک هفته بهر ساینده بهر هفت فرمای چهره اینهای سیاه و
 یکس کار گیران اینجا بعد از آنکه در کارخانه رنگ آمیزی سکانات صاحبان حاکم وقت چو در
 و پاپاس حکم حضور مجال فرصت نمی آرد و مخصوصا زین موسم که گرو غیا بشیر و انگی اوقات
 ایناست خیلی متعذر اند و چندی متوقف و مختصر مختصر نامی تووری نقاش که در قضا
 حل بهر صدمه کار گیران اینجا است و بعد یک نیم ماه نموده روپیه در وجه مسیح برده است
 انشاء الله تعالی بنیکه بروقت سیاه و سیر ساند فی الفور بجزست خواهد رسید آلمی تا که سپهر
 اوراقی با تاج و آفتاب گنجینه یاد است انجاری آئینان را از نشیمن قضا سر و اباد و زبرد
 پنج عیب شهری را نیز دوست و غلام آن بلن اقبال گردانا و

توجه و کمال

توجه و کمال

رقعت در ترکیب تیار می ابری

آبروی گرم گستری و آبروی عارض ویده دری سلامت آبر بدرار خالص بیان نگار
 در هوای اطمینان شتیاق ویدار آن پر گزیده اطوار گبر با است و آبپاری آن آبر آفری بیا

سلسله در جواهر شایانست چند آفرینی

صفتی که از سوا و سطور عبارت از یکین چون صحن فلک نیلگون ابری با نقش نگار زبانی
 لاله موتی لال بگوشتن بخیری رسید که آن ابر بهشت امروز بوقت سفید سحری در عین طوفان
 با شتیاق کاغذ ابری همچون ابر بهشت رنگ پیوری تدبیر صبری را باز نگار عبیری چشم کو
 و دوده کج خانه بنفیکری را باز رنگ حمیری چهره یاده نوشی بهواری رسانیده اراده دارند که براس
 بهتری طرح ابری درین ترشح باران ابری بهواری یاده رنگ اشتیاق آهنگ نزد خلق فی رتوب
 با رنگ بهشت رنگ سپید رنگ آبی عارض اشتیاق و دسمه پیرای ابری اخلاق سلامت
 صحن و طوفان بخاری که آفتاب تاب برای آن میاورده بعد از گرمی و در گوشتن ابری چاه
 برده و صفی سیاهی غیر از ابری اوزق چار غصه صری طرح بخاری بریده و صحن سپید صری رنگ
 خاکستری گنبدیه یعنی سه زبا و بخاری در آن پرین شست زمین شش شد و آسمان گنبدیه
 با شستن رنگهای بوقلمون و طرح گوناگون گویا عمل ساحری و افسون سامری بکار برده اند چنانچه
 درین وقت از طرف باد بخاری بخاری بر ابرامون خاطر نیست لیکن از ترشح باران بی شهری و
 نقاشی آب به قدری که هوای دل سرد و پاوار ناقد وانی که میست صورت نشین کاغذ ابری
 امری اشکال و ظهور گر نقش این نقش صبری همچون نقش بر آب سست ع نقش توان بر آب
 بسنن و چون در ششگری مجبوری و هوای سرد و ناصبوی بیاب شدر و لبری یعنی جمال آن
 رشک چهره خور و پیری اوقات لبسری از امکان لبسری لبس شوار نیاید بنابر مصداق
 ابریه صحره یا آفتاب برونی یار و یا قبابی نه بظلم انشا گری و می آید که اگر درین بهیاری
 به شستن در شستن از شستن قلم بهیاری به قدم ضیا گستری و به شستن لعل آوری که بری از شستن بهیاری
 ابری آن بهیاری غریبه و تا و عده اوای ابری پری و نقای عده پری پر و از مذکر بهیاری
 فراتر جری در خلق اکبری آن همایون نقای همان ستای بهیاری برای العین بهیاری و

نشان خاندان قاجاری

درین روز چنین اطفال نوازیش گرمی خورشید اشفاق آن لوح گرامی ناموری پرده ابری
 از رخ برادره ازین باد و با این ابری نقاب نه چه خورشید خورشید من بی حجاب
 نماید رخ عالم آرای خویش که کشاید ولی سته شیدای خویش در دور صورت نکلت از چابری
 قصه مدبری هاجها در زیر سقفت خانه مهر بروری بوده بفضیلت شیشه ابرین و آفتاب جام
 بهجت با نقل گوشت گوشت بربری و کباب آهوی بری که مخصوص هوای ایلست نکلت
 از چرخ زهره و شسته ای آفتاب از رخ جو بربری پیرند و نیز برسم دوست پروری این چشم
 عالم میبیری را بجایت بخش با حضری در آباد خاطر یاد آوری آرند تا درینا گرمی آن شک
 قیامت صوری سر و قامت برتری خود را چون گردن صراحی خم ساخته بچوگان شمشیر
 گوی آهسری از میدان خنجرهای انوری و خنجرهای برجمه چو با حبیب نشینی و یاده پایانی بیاب
 آرمجان باده پیرانه غرض ازین نگارین نگاری آنست که چون اشکانا صری از برادر
 امروزی آن ششقی دلیر فکر تیاری کاغذ ابری از دل بردارند و باین قسهای عذری حسین
 بچین مسطری ظاهر نموده شعر برین همه بیاد آرند پس انداه است می بنیم برین
 کس ایرود که مغلک پیشانی که در غره کی گریه بتقاضای هوای ابری بخوابد آب
 و میسار میاید کشیده جام مل ابرین دلدار می باید کشیده اگر امروز اشتیاق تیاری
 و صلی خواهی نخواستی منتوش خاطر است چمن ریشه از چنین اوراق ساد و برآرند همچون
 دلبران چمن حسین بری صاف پنداشته و و صلی ساد و آراسته نگاه دارند تا بسیدان
 آبروی آن براق جامه بی بندریشان ریشه و بی گره رشته ابرش می مسطر چون برق چو
 نماید و این رباعی لا علم و ابروری ناب زری و خط هنر کاری بران رشک کاغذ حریف
 تخریری ابرش رشته محوری در آید ابری شده آسمان و زنگاری دست ایا صم بکام یاد
 منتها خاندان نغمی جواهر الخط

کتابخانه

نوشان برگشت به برگیر پالاک لاله گون بر کف دست ده و زینک چدر زمانه پاید بگشت
تجارتیاری کاغذ ابری که مینی بحیث خاطر ی و الطینان باطن و طاهیت اری فیض از
منظر رفع پرده غباری و بر آمدن چهره احری آفتاب از نقاب ابری که بهنری خوشخبری
قشرف آوری آنسر آمد بر اوری بی تعرض باد صصری بر اوراق ساده و نیاوده اند
برج یک انتری با نقش نگار صوری و رشک گلزار لاله تر گس عبهری بیاراید تا دور چرخ
تابنده حلقه کاب دره پر ولایت چهره گلگون مدعای آن مهر فروزنده سپهر ششمی انقبض
چند سحر و دعای سیرج الاشری تابنده و گلگون مدعای خیر خواهان حیات خضری و دولت
سکندری آن شاه کشور الطاف گری را نازنده ابد ابدی سکندری زامه تازنده پادشاه
سرور اعم و چاه افزون باد چهره دولت تو گلگون باد استشب بهت بقصد ثواب بخت
فرمای برع مسکون باد

یعنی سرور نامه مسرت افزای بهار است بخش چشم نگران اگر دیده و دل اشتیاقی منزل بسیم
 و صوابش سرور برگ نشاط سرمدی شمشید آنچه مستغفر سر گذشت این سرگره بیان عظمت شد
 بسرو و شمنان خمران مال آن خسرو قل و اقبال که در انتظار میسر آمدن سر شسته مدعای خیر
 افشاندن سر شک سرخ نیکنیز و دوا سید و قوی شایه مقصود گریبان طاعت می درو عالم
 سحر می مدعا یک که از فکر اوقات بسری بقدر سر زانخی فرست سر خاریدن ندیده هر چند
 خلعت شب تاب فراق و عین روز روشن صحبت یاران بهر سر ز اوقات این گشته و ادوی
 حشر گردیده یکس الجهد و المنة که تصور حال آن سر حله و دوستان یکس که فیض سر بلج راه
 سرگر می اتحاد دلی بهم میرسد و در یاد آن سر و قدر و این محبت طوطی نهنا بسرو و این بهیت
 و کشتا سر از در پیچش و بان بنوعی سر از پیچش ع خیال جمال تو بر دیم بر دل نه جاده بجا ده
 منزل بمنزل یعنی سر که بچران صوری را با نهات یاد و دوستان یعنی آینه حرارت صغری سر را
 از در هم گسیخته باری این شش صیبا می و دوا بهمد سر خوشی کیفیت اتحاد و از چهارم چون
 سرستان اقصان و خیران به صاحب گنج متصل و بر دو افکار علی بسر بیان غلام خوش
 فرد و آمده به تمام دور و در از نما صوبت حرکت سفر بر آسوده و بر که شعی لاله جو کراچ ساج
 رفت مردان آنجا گفتند که لاله موصوفه در لطف سر کار شاه آباد فشر لب برده اند گفتش
 آنها فی الحقیقت دم سو سر اقبال منصور گردید و سر شسته بهیت و استقلال خاطر از هم با شید
 باز چون صبح کمر بدم صادق پرده کشای چهره حال گشتند که بسر عت عجلت تمام و در عرصه
 پنج و شش روز بانه میگرد و از این سخن چون دم عیسوی از سر خلعت حیات دوباره بنشینند
 و بسر و یکسین صاحب فسر و اطمینان گردانیدند انقضای حال از صبح تا شام بادل سر و
 سر و کار ایشان آمد آمد لاله موصوفه بسری برد و با سید سر بر گردان افتاب مدعا یک سر

سر و کار ایشان

مشهور به این خط

مقرون شکر و سپاس است خدای تعالی ذات باریکات هر دو هم و هر لحظه از درگاه الهی
 مستدعیست فیض سان من لاله صاحب قدروان لاله کیو لازم صاحب که مستقیم روزگار اندیشه
 صاحب خود و بچشم آبا و اجداد آفریده اند بجز خود آقا عنایت سرفراز و پیش میستند و در خوبی و
 بزرگی و برادر پروری از حد پیش از آنجا که بسیر کار خان صاحب قبله احمد علی خان صاحب در امل قبایل
 بسبب خانه نشینی فراغت نیست این باعث رتقای وندای قومی که پر دین و ابرص بود و در چو
 بنات انفس متفرق شدند و بعضی که مستند اوقات بهشت میگذاشتند آنقدر که طلب استیلا بود
 حالا از باعث لا چاری که لبان بلال انگشت تمام می شد و به ماکی با مید خان صاحب کرد
 و از خراب و پریشان باشد ازاده دارد که از ملاقات لاله صاحب و سرفراز و پیش می روزگار
 شود و بانی مردمان بد ریافت آمده که لاله صاحب نیز از استماع خبر و انکسار این بنده خاکسار
 مشتاق ملاقات اند چون وساطت نداری پائی اراده در کل است بهر اتماس پیدا کرد اگر
 نواز شناسه عالی بمقدور سعی روزگار بنده بنام لاله مدد روح عنایت شود و نیمی کرم و بنده
 فی القور همان نواز شناسه را که در حق من پروانه سعادت بکشد و می توان گفت شمع راه مقصود
 دانسته جبرئیل آسا خود را سجدست لاله صاحب و بهر ساعده و خضر شمال بملاقات حیات ده پاره
 حاصل نماید و خلیل کرد و از گذار وصال گل کامرانی بدین آرزو برود چون وقت سامی در
 فیض سانی عام است بقیه است که در حق بنده خاص غیر مقصود و در هیچ نخواهد شد قدری مقصود
 خود را یکی از شاگردان راسخ الاعتقاد می پندارد و کوجبات و تقصیرات حقنوری را بهر چه چاه
 در ساعت و هر آن پشت پناه تنج احوال خودی انگار و زیاده به قدر خود عرض نمودن گویا
 ترغیب نور افشانی با قصاب و تعلیم گوهر باری بسبب استند برافشانی گفتا نموده است که
 گفتم در حق کس تقصیر نمی کنم و تعلیم لازم یا بر زبان تقصیر است و در صد که تا حصول گمراهی

نقبات خاندان شیعیان

مستدعیست فیض سان من لاله صاحب قدروان لاله کیو لازم صاحب که مستقیم روزگار اندیشه

دوستدار اشتاق ملاقات بهجت افزا و دوست بی بریا دانسته هم برین نسی تیر قهرم و تسلیم
خیرینا تاجا مسرور و تیغ میفرموده باشند.

رقعه ۱۲

شاهان تیر لاله صاحب مهران طریب فرازی دل ششاقان را بهیوره باشند مرا و هم تیر خوش
دارد و دیروز بر دو تنه شریف ناگاده گاه بران پاره ماه یعنی آن لعبت ناز و فسق که عشته سبزه
اقماده انبساط و انداز از نمود بیگانه گردید چون گرسنگی غالب داشت خیال جمال آن ضرب
رازداره محبتی دانسته اقبال و خیران چون مشتاق است ملان و افسوس گمان بفریب خیزان سبزه
طوط از خود محو شدم دانستم که سایه پرری به سرم اقماده خیری ازو شدم بدر رفته هرگاه شام شد باد
آمد که به موجب قرار بران گنج حسن کمال فتنه تن پروده را چون صبح حیات دوباره دهد و برین آتش
فلک حسدین که پر از فتنه و کین است گرد و بهار بر انگشت و سنگ تفرقه بر انگین آرزوی ریخت
یعنی بود که سحر اینقدر و زیاده که سوی بر اندام چون ناز طبعی راست گردید و از غلبه بر دت و دندان
با خود کار را غشون بهر ساینده تیریدگی آسانرا گوید و از وقت مردنگ انبساط معلوم می یافت
و صد میوه دار آسانا با داری آواز دوت نشاط می انگاشت چون اسباب لب بهین با آواز شد و از آن
آنجاسد و در دستش می نمود که دید حق تعالی چشم پیا و گوش شنو انجاش و از حرکات با نوازش و ازاد

رقعه ۱۳

موقع دیوانی

رقعه ۱۴

پرا و خیر و از قدر حسن سطر اندک تعالی از دموای عیب مستلزم جنج افزا و آشوب نامه فرج پیر ادب
قصه پیا مرصیه هم پریم و طعن گزینان بیکشور و عام و چنین نشیتان کیلاس مقام یعنی لاله سو فتن
که ازین و از پیا پیا به عالم تعالی انتقال فرمودند و اما صاحب بزرگ پر وانه که بر شمع صبح گاهی با گزاف
شده با هم صاف بسوز و خورانش جادو نیکبانی خود دندانه قلم و قلمه در کانون خاطر

موقع دیوانی

برافروخت و سپید و ازل بر آتش تا سفت شود و دود و آستر تا سبزه را کشید و شعله را با
 تا بقلک رسید چون افکار از حد فرو رفت و فکر صلاحت اندیش تا صحرانه در پیش در آمد که بی مشغول
 بی میری این همه بگیری چیست کجاست که از بند قمارسته سرشته و اهل شکسته باشد هر که از بندگان
 اهل فضا خواهد شد از خرمن سوختگان کشت امکان می شناسد که این نخل بی بنیاد چه باری آید
 و حرف کشیدگان عرصه نجا میداند که چاره سوی این حسرت آماده چه خار دارد صلاحت اندیش
 را صندل جز مرگ نیست طراوت خشک سال حیات را جز اسباب محال ساقی برگ نه آفرین بران
 معطر و دیو تا سر و پ که آتش فروخته را گلزار نجات چند استند و لعل ممت را باعث طریقی
 انگاشته غرض در اسباب ظاهری و قیام اگر چه سوچا بنسوس یکبار در معنی کار که از بندگان
 آن صاحب و الا مرتبه بطلو و رسید جایی تخریب خاندان و باعث حسرت و دمان و اندر و اعیان
 این باجر گوش نمود آنم علیه ایچسین و آفرین شود آنقدر زین القدر بصیر و شکیبایی پرورنده نفس
 صاحبان آنجا شوند در بوقت نشی صاف پله برف می تشریفه دارند ایشانرا استقلال ضرورت

رقعه شماره

نشی صاحب مشفق غمخوار و دوستان سلامت است آری که انام را لایحه که آنم غیر پیوه اتحاد فرستادند
 قالب خلاص دانه انار جان تازه بعید نهادند هر چند انار بیدانه و دانه دار و وجب مانگی دل و
 و مانع هر که و به است لیکن این طرفه انار به غیر دانه آماده عطاوت روح غریبان طوفان شبنم
 یکشتی نوع است فی الحقیقت دوستی بخیلای آن عزیز مصر و فاق از دایره دل بند و دوستان
 میرسد که بفرانش مخلصان بی ریاچین بچین نمیشوند و الحق فر اتحاد آن شمر نخلستان و انوار
 نه دل و از خطا و چکل نشود و ناست که در آنقدر دل حریفان مهربانی خود را استلزد و از نه نشود
 آنی نخلستان اقبال نمریان همواره از انار دوستی مقصود شکل فرای نخلستان نشان تصور را و

مشهور و چهار شاهی از دست چند ناو بوی

مشق دیوانی
 سیدنا و ملائی

رقعه ۱۶

نشانی صاحب فیض رسان برین زاد اشتقاقه با آنها خاکساری احوال اسب سواری که شخصی بسیاری
 را به شرفین است در بنیوان از اتفاق مسته اینک آدم اختراقه قصیده او و دیگری آمدن آگاه و نشانی
 راه متصل به علی پور با شخص صوبه اگر که بر همان سب سواری رفت دو چار شد آنرا نشانده است
 وفاداری و غیره جز آنکه تاخته گرفتار کرد و با او را شش معلوم شد که در دویار سلطه شاعر بنحو خوشا
 در ناز و دیر و بر و دستار صلیب بر سر و چادر مکرر که چینی آن چیا و شمشیر شکل بر همین بر بیان
 غلط و نشان اوسط نه آنقدر توانگر و نه غلبه بر بدنه و برهانه انگشت مقام بود که اگر در میان
 سوگیر خیره و دلیر و از غرض احدی سر رسید به سب را به دست صوبه و اسطور فروخته و گشتن با
 فرخ و بهر قیامتش اند و غرضه را خود گرفت یعنی نسبت مشرق رفت چنانچه آمد و از اوم غمت اند و
 همراه آن شخص شتر آمده ظاهر کرد که آن مرغ نو که فراسج اسب مسطور در شتر سیده بآل برانده
 و در کوکوه فریده است هر چند که سب شتر و بهر ماندم و به عنوان شالیه فرماندم لیکن آن ناسخ
 پر دماغ اسب هم قوم را میگرداند و بهر اوست شتر و بار او به صاحب شکار انگشتان طاقت بار سب
 و هم بقایا دارد و در آدم ند که گرفته که بهر شش فتنه شب جای که نگاه گرفته خود را منتقمه شده
 نشانی تا فرستاده وقت یافته از چنگ تورانی بگیرد چنانچه آدم مسطور برای آن ماسور و احقر
 اندیش بر شتر مسطور است که از اطلاع ایرانی بول آن فیض رسان نموده است سب با شکر ایمان و در

نیز در قاصد

نیز در قاصد

نیز در قاصد

رقعه ۱۷

در بنیوان بر یافت آمده که فانی برقتضای انسان هر کس به من خطاط و انصیان و اموات
 سرکار و ترک قصور شدند و خیمه از آن بسبب غبار یکد گردان که بر دهن خاطر خاطر جا گرفته
 کشیدند چون ذات سامی از زمین سنج حنات و فیض سانی و مظهر ریاست و قدر دانی و فضل

شهر جواد بر مل خطاط

موصوف باوصاف حمیده و اخلاق برگزیده است مسدود خیریت میشود که مشار الیه نشست
 سال لعلاتق روزگار این دیار مخصوص از هشت سال برفاقت ستر صاحب سحر الیه ماسورانند
 بخیر اندیشی و برآمد کار خلائق مصروف بوده اند بمقتضای اخلاق ذاتی و جوهر صفاتی خاطر عالم
 را از خاشاک ملال پاک و آئینه دل شفاق منوال را از رنگ کدورت سدا صفا سبب آئینه تبرید
 احوال و دستگیری مشار الیه همت حمیده مصروف فرمایند که توحی الیه بدستور قائم در اجرای کار و
 سابقه بنده است ستر صاحب ممتاز بود و تشکر کنیز احسان سامی باشند و در بهر ورین شفاق
 متعجب عظیم و ثواب عظیم است نیازمند نیز ممنون الطاف گرامی خواهد شد زیاده نماند

رقعه

سأمره از در دل هر که که میسازم رقم می پذیرد در دست من بنفش قلم از اضطراب بیزار و خفا
 مهربان فراموش حال میجو ان سکر الرحمن شوق ملاقات جناب ساوات که ایند ذوالجلال
 بر طبقی آرزوی مشتاقان وصال و نشسته گمان زلال اتصال زود جلوه استخوان گیر و او تکر
 و تقریر خاصه و نامه پایان نمی پذیرد لهذا استحصیر به وقت داشته تقریر مطالبی می پذیرد
 از روزیکه داشته مهاجرت بر اندام یک جتنی بای گزیده و فلک حسد پیشه از یکجا متوجه
 گشته گاهی بجرم کافور تسلیم خیریت نامحاجت نه بر داخند درین سفر و دور از تعافلی آینه بان
 چشم نگران را تا سوره چکان میساخت و در پیقراری دل ناتوان پرداخته اینقدر غافل
 سباهش از نشسته ویدار خویش به آب شد مردم چشم انتظار آینه بان هر چند ز تعافلت نرسیم که
 دولت مهربانی کند آنقدر تسلی نه که ترا خیر نباشد اما هرگاه که صحبت و موصلت ایشان یابد
 می آید پیقرار سپا بدل می آید کس درین دوری سفر که بر حقائق خبر و عافیت ایشان چیزی
 ندارم چگونه خاطر با استقلال دارم و چون تعافلی ایشان یابین در چه حالی گردد نوبت اطلاع

تقریر
 بنام و درین روز

مجلس اول

احوال دیگر چه باشد خیر دوست ز ما زان دوست از زمانه دین زمانه مرغ
 نامه بر عفت است نه ای صبا اگر کجوی انگل گداز رفتن توانی ازین بلیل موی مسلامی و ازین
 طاهر سفر گزین رامی برسانی سه مارا چو بدست نیست خبره دیگر نه و یکب شما
 و عاف نسیم و سلامه مخلص چو بار مرتبه علی التواتر تیر قیوم نیاز حاجات که خود را فراوان
 قبله گاهی صاحب گذر زانیده در همه خط سلام بیا و ایشان داد لیکن یکبار هم بچو آنگاه
 از اطمینان بقتل و سه از با سلام و از تو تغافل ز حد گذشت نه گویا تغافل تو جوی سلام
 ماست نه در عالم باطنی هر چه چو سه کار شتاق از کتابت کی بماند میرسد از کل کاغذ
 معطر کی شود هرگز داغ نه لیکن در ظاهر بی شرم سلف پزای تسکین خاطر متفرقه نیستی
 مروج نموده بلکه در این نصف الاوقات فرموده اند پس لازم آفت که تیر قیوم کاتبه جان
 که شوق خیر و عافیتش و صاحبان و توالیان آنجا باشد اطمینان بخش خاطر میرسد باشد
 سه از اینها سرب گردم بشو غافل ز مکتوبیم که پنهان کرده ام در سر سه خط ناله دل
 آهی آن گل گلشن آرای محبت و اتحاد با تیر از نسیم مدعا بینان نه در بهار باد

رقعه ۱۹

خان عزیز القدر سعادت و اقبال نشان من طوره مدت ستاوی میگردد از حالات
 خیرت سات آن اقبال مندا اطلاعی نداریم از آنجا که تصمیم محبت و مراقبت خان برادر بجان
 برابر اشرف خان که سیر و رافات عمر عزیز صرف خلوص دوستی و پاس مراتب هوادخواهی
 و خیر اندیشی بجانب نموده محمود العاقبت بعالم بها شافته اند و جان برادر عزیز فارقی
 هم همراه این کس بوده و ولایت حیات سپرده اند بهو آره بی اختیار ناخن بدل میزند و چون
 بفضل آتی آن سعادت آثار نفی اولیاد لایزال و معجزاتی عنوان شهاب بفضائل قابلیت جوهر

تیر و یاران

بجای کمال و مددگار
 خیر و سعادت و خیر

بیان است که آری متصف اند با شجاع رشادته ذاتی و تهذیب اخلاق آن سعادتمند طبیعت بی اعتبار
 مستحضر و دود جهت و سلامتی و مستقر احوال خیر و عافیت میباشد یقین که آن اقبال نهادهای
 امین را با و اطراف از سیمیه رضیه رشادتی دانسته اند و ان این سبب بدو کل خیریت هر
 افزای خاطر معجز و مشتاق بوده باشند صورت حال اینجانب مستوجب حمد و سپاس از بی نهایت
 عنایت ذاب صاحب قیامه و زیر سماک ثواب احق الله بهاد و دام اقبال که از تو جهات ثواب
 مستطاب عالمیناب ثواب شجاع الدوله بهادر مغفور یاده تو جهات پیغمبر باشد از تمام حاصل و اگر
 که عنایت فرموده اند سنجی میگردد و در معرفت ثواب صاحب معظم الاقطاب پیغمبر شودی بسیار
 و بهر صورت حالات مستوجب شکر و سپاس است لازم که از رویار و خیریت خود و کسان شومس
 و اوقات خود مفصل قلمی ننموده باشند که موجب طاعتیت طبیعت بشده باشد زیاد و کمتر و در

رقعت

نوال صاحب فیض رسان عالیقدر بلند سکان دام اقبال که آداب تسلییم با موجب پیشو قاعه و ای
 ادب بجا آورده معروض فرمای خورشید ضیا سیدار و تسلییم سعادت شایم درود عنایت ناز طاعت
 که شمس نوید جان پرور صحت و اعتدال مزاج تفصیل الشراج بود در سه تاز و او در ریاض
 و جان راحت نصایت بر کشا و خندید از نسیم و خوش بیا حق جان دایره بهادر خط و خط
 کیستند آنچه از حقوق رفاقت و رابطه سعادت و الیه خود و صاحب تسلییم سعادت و او در
 شده و محققهای تفصیل نمیکند لازم ذات والا صفات است از سماع گشتن جوهر فیاض
 اینهم چنان بعضی از خاشاکه نقد شماسه در آمد دل جان را در سعادت تاز یافت و بخوانش با
 بر نواخت سبب بهم باز که است اینچنان دور از تو گوگرد که مکتوب ترا بوسیدم و مهرش بگریخته
 آری نشسته ان مراتب رسوخ عقیدت نیاز مندان قدیم از سیمیه چیه همچون آن صبح نفس فانی

رقعت
 این ورقه تقدیم شد به صاحب قیامه و زیر سماک ثواب احق الله بهاد و دام اقبال که از تو جهات ثواب مستطاب عالمیناب ثواب شجاع الدوله بهادر مغفور یاده تو جهات پیغمبر باشد از تمام حاصل و اگر که عنایت فرموده اند سنجی میگردد و در معرفت ثواب صاحب معظم الاقطاب پیغمبر شودی بسیار و بهر صورت حالات مستوجب شکر و سپاس است لازم که از رویار و خیریت خود و کسان شومس و اوقات خود مفصل قلمی ننموده باشند که موجب طاعتیت طبیعت بشده باشد زیاد و کمتر و در

نهایت بعید بلکه علی الرغم آن مملوک این همه نوازشات یاد فرمایید از برگزیدگان تفصیلات و
 غنای سیاسی قدیمانه متصور گردید و آنچه در التماس که از دریافت نوید پذیرفتن اقامت
 جناب سرکار است در مقام مکتوب و مصروفیت بودن خیال حضور توهمات و غمایدات ^{توهمات}
 قبله وزیر المملک آصف الله آصف جاه یکی همان بهادر و ام اقباله چون سینه بر خود
 بالیده و ستار برگ المینان بهر سینه از آنجا که شکر استیضه غمایدات و الطاف و ابرویان
 از حوصله گذریش افزوده اند با طیب طوبی طلال عاطفت سامی از حضرت الدعوات
 استعدای خود در باد و اتم بر سر من سایه آن آفتاب نه حالات نیازمات افضل ^{اعطای}
 مستوجب محمد سیاس حضرت رب الناس است در غیور از موقوف شدن غلظت و محال است استیضه
 که شایق تعدیل نیازمند در ضلع شملت الله اخلاص المملک ستر و ایم گشتن بر وکی صاحب
 فیروز جنگ واقع بود برای رفع قضاای بعضی خدمات بخیر است مستر صاحب مروج جانگیر و
 به تمام قصیده اقامت پذیرست و مستر موصوف توهمات و غمایداتی که باید بحال نیازمند
 سبزدن و مصروف سیدارند و در امور مرجوعه خاص هر با نیا بطور می آرد چون عاطفت
 آنجناب سلسله خدایان شتقت و غمایت شده بر عقیدت احقر افزوده اند نیازمند نیز گشت
 حالات خود از کتاب سبادت نمود هر چند در عالم ظهور از حصول فروغ مجالست و تمایز ادب
 مراقت دور است و دیگر نمایان بهند کار عاطفینای دایمی شتقت های قدیمی حضور چو سینه
 در حضور غافل نبوده ایم یاد غمایت منصرف که گفت ایم نام ترا که شنیده ام از اسید و است که نظر
 تفصیلات بیشتر از پیشتر بر حال نیاز اشمال سبزدن بود همچنین وضع و در عزت نامحیات ^{تفصیل}
 نوید خیر و خوبیای نزل مبارک در این افتخار عتیدتندان ویرین میشنیده باشد و نیازمند را نیز
 بدستور قدیم در مره متوسلان ذیل غمایت و اشتقاق خود متصور فرموده شود و یا ده چو غرض

در
 غایت

نبرداده اگر می شود اختتام این زمان نقد جان و رمی با خست سده است اگر با نفع
میرم و در آن تو منافقت گیر نمی میرم القصه شهادت که رخ خوب است این پیغم میرم و اگر نمی میرم
به حال خیال تست و فاعل که جان ازنده پیدا رود و اگر خود بخود پیغم من تنهای تنهایی
چون اشتداد مهاجرت صوری و دوری و دوری پایان پذیرد خود را چه میرم و هر که گفتا خود
نمیگوید و یک کوزه شسته یعنی هر یک که دوم حقیقت بود بی پایان خود را می آید اگر دوم و آخر غنچه
و حال هیچ نیاز ندارد دست را این بلا بترساند و آنچه می آید و منافقت با پیغم میرم
زباده چه پیر از دایم سبقت و شادمانی هر که می آید

نشسته به غنچه‌ای کمال نواز شناسه پیدا شدند صحنه شریفه که هر سطرش چون لب لباب
 غنچه و بان دلربا بود و نه خجسته بود بان نامه شکین نفس میزد همچون غنچه تازه در سینه
 ورود و سعادت الطاف آسمان و فرمود سخن و سخن نه شود سبحان الله می نامه که غنچه غنچه گلای
 سخن و در شکسته چشم بد و در سخن مشکبوی که چمن چمن ریاض کامرانی و کامرانی در و دیده
 سطر خط چون بر سواد عینش آتش که دم به بیاض دیده ام چون مردک گردید نورانی
 بیوض این همه بر اینها آن جمیع فضل کمالات را او سبحانه تعالی سلامت و توفیق بفرماید که دل
 نرفتی خواهی آن خواهی و جان و شمعان کامرانی و شمعان می آید که از خود می برد و شمعان
 پلیدان ای بالادست دارد بعضی خوشم در نیولا با تسلیع آمده که آن صاحب قشرباش شریف
 اینصوب از زانی خواهند فرمود و شریف اتصال و در بان نشسته کامان فراق خشنیده خضر وار
 همدوش کامرانی خواهند نمود نام خدا و کفی باله شیدا این نعمه جان نواز چندان چندان
 گل خرمی و خرمی در دهنش چیده که در دهنش خامه نمیکند در بهار آرزو
 غنچه چشم گل که در پیشانی نخل اینهم و دل شکین کیست

رفعه ۲۴

کلیه یونانی

تفصیل زانچه

برادر صاحب خاندان فصل بیل و جان سلامت سه عالم ز فرقت تو میاید بنام است
 کین کار نامه ایست که این کار نامه شیده و غایب عشق نه پیریده است که گلدم خیال بر کاشانه
 آن نهاده رام زبان خامه سازد و مرغ اشتیاق نه مرغیت که کند از نشیده بر کاغذ آن انداخته
 بچنگ فلک آمدت قطول کشیده که گلی از گلشن وصال در دهن کامرانی نه چیده و در صحنه
 روی داده که شب یاس بر و امید سیدل نگه دیده ناچار حصول این طلب غنچه آبیکری
 سو قوت پروقت درشته تنه سبک بفرستد مدعا سید کرد الحمد لله و الحمد که زهی نامه گرامی

شماره خاندان ستمی و اسرار طوطا

و گوی و هم سر و مدی می زند و وصل این حاج شمول نمود و چرخ زندگانی را بر و شش و هفت
 ساخت ز هر چه نام دارد و در طرز که نوشتش چون ابروی در نشان با حلقه کمان و هم مساوات
 پیروز و الفش چون شیر تاست خوبان و هم از رستی پیروز و همیشه یا سر با محبت و مروت
 چون ماه سپهر پواش عالمگیر و آتش چون بلبل و ناخن و لیلان احزان و در حلقه کمان و سواد
 بیادش و او با فخر شش تان مشهور گردید و از سواد و لیلان و پیروز و همیشه یا سر با محبت و مروت
 نمود از مفسدین ای لطیف آینه او شاد و آب گردیدیم چون مثل مشک از التفات این دنیا فی برکت
 از روزی که پرده شرافت از این جهان جهان بپایان آید و بخیزد که گاهی بر این پنجانب خوشتر باشد
 تا این حالت بطلان می رسد و در کشته می رسد و از هر جا چاره ای از تحریر و زوال می رسد و در کشته می رسد و زوال
 مصالح شاه جهان است که فراموشی را در میان او نهاد و خلی بیست غرض می کشی که با شما نیامد
 بالکم ساید و دلی که با شما می پندد و پاکدامن می پندد و سبب می کشی که ترا ندیده باشد و آن
 بگو چه دیده باشد و در پیر شده است بی تو چشمم و در کوشش تو هم پدید آمده باشد و فقیر و
 دل و جان از من بر خویهای سعادتمندی ایشان است و دل از دوست داده شایستگی باقی
 شایسته و با اینگیهای بالیده انحراف نه جان و تو چو لی ایشان نیز که بر حال خاکسار مروت
 دارند تا بماند شکر از فقیر هر که حرف فراموشی و حجاب و دوی و بیگانه گی با ایشان مروت
 ندارد و چنانچه همین است که این معنی بر دل ایشان نقش خاطر بوده باشد و ایشان از تقاضای
 کم عمر اگر از پند حرف حجاب بخاطر دارند از مروت و اخلاص می گیری بگزینیت ای عمر دراز
 و جمیع خصال را به اندازه باد و بر باد

نزهت

رقعه ۲۵

بیاورند و ندانند و فرمای مجبور این ششاق سواد کمان و شوق پر کرده و در پیر می زند

نزهت نامه ای در بیان خصال

از بیداری حلقه بر در میزند شعله شوقی غیر وقت که قلم سمانی رقم سپیدانه بیانش گز و چنین
 اشتیاقی غمچه خندید که زبان سخن بیان بلبل نقره برین شود و وقت تحریر فراقست و غم نمایم
 تشنه‌ی خنجر زدن شود و صفی حیران گردد اگر بیایم بچشم گذر کند کل ابلیل کند و سرور
 حلقه قمری خشنود صورت رازم اگر دیوستانی گل کند از غنچه را به مجنون سرور استقبال کند
 آنچه قند که قصه وصال آن لطاف فرمای موجب سرشت های تازه و خیال حمان غنچه او بدست
 بهجت های بی اندازه و حصول همینه و او یا عشق سرور و اتحاد و دید قصه تملط و احسان انوار
 این بیداری خنجران فرسود و شوق که بر احوال دل را طرزد و الی بهم شوق غنچه و بلبل جانم را بنده

رقعه ۲۹

بگفتی صاحب خرد و لطاف فرمای و تو به احوال میجو آن سطره اندک عالی هر بار از شوق دل و
 تنهای اسوا صلت بدیده بین آوردن شخص به هم متعارف و صورت تکلیف صوری میباید از اینجا که
 درین عالم بکشدی دل را بدل بهست یقین از استیلا شوق خود تصور خواهند نمود و آنکه درین
 فراقی جانم نیم بسمل و دل بیدار است حق عزوجل که جامع لشفر قید است شب مجوری را به صبح صبا
 سیدل گردانده که دیده در کشیده را نوری و دل خود را سروری حصول انجامد قبل ازین یک قطعه
 غریبه و غیره جواب مهربانی نامه که صادر یافته بود بشرف طالع اگر می پیوسته باشد آید آن دارو که
 تاوست و او سر و ملت که مقدم جمیع مطالب است از ورود الطاف نامه فرایاد خاطر عاظم کردید
 باشد که در عالم کیرنگی نصف الملاقات ناسیده اند خلص بی ریل و پرب هر حال بنده بی زر
 خریدگاه اگر می تاوم زلیست هرگز خبر سخن فدویت بر زبان نخواهد رفت

رقعه ۳۰

لایه صاحب و لنواز جان بخش مشتاقان سلامت به تحریر دیدار شوقی هر چه به با نغمه پرواز و

شهر جویهای است چند و آگاهی

عالم بیک

مکتوب

بنده

عیونیت و گردن دارد و طوطی بمقابل آینه از حیرت بصد الحان زبان هر میکشاید حدیث
 بصد تنای چشم و دختر بر التفات این پندار است و دریا نیز از روی باطنی آفتاب بال و پر
 کارگاه قضا یعنی کار فرمای عشق را چشم لقین تصور باید نمود که چنین را خیال لیلی چه شود
 سحر افتاده و قرآ و راه و اداری شیرین چه پیشه عفا که بسپینه بی کینه نه سیده مهر و خونی
 لب و عشق پیش ایاز دم از غلامی زده و زانجا خجندیاری بوسه عمری چون یعسوب چشم تنار
 از اشک حسرت سفید گردانیده بپوشی پیرین امید وصال عمر که را نیکو چنان حقیر تر است
 ایشان دم حسرت که میرند بار به طوطی در حق عالم حسرت نه آن حرفیست که زبان زد هر یک
 مردم سنگ دینوی تواند شد این ارتباط طوطی که گفت و باری از نوشته اعمی انفاق از لی و بی
 دلی فیما بین نمیشود و از قریب جوش می خورد که در او محبت ایشان بپوشش حسرتی نوشتم و ناله
 که کفر است یا خیال که اگر گفته و نوشته خود صادر میشود تا که جاسع المنقرین چنین از انظار
 حیات مساوات ایشان نوری و دل را سروری نمی بخشند و این اختیار آنچه کنون خاطر است
 حواله زبان خامه پنجم بجز آن پایه گسار و دیگر گسیست که دلو باطلی از قیل و قال مصداق
 تواند فهمید هر حال مرا ایشا کار است و شکر پایه او بگریزین مجلس گنجایش چیست از احوال
 چشم و دل که چشم خود را بپوشد و چه نویسد چنانکه شبانه روز در خیال وصال آن جان
 جهان بدیگری نمی پردازد و دل را تمنا در افتاده که مصداق چشم چنان اشیاء نمیکند و چنان سودا
 در سحر چیده که از حد حسرت تن غافل شده بپوشد و فرموده حافظ شیرازی دل با
 وصل تو هم جان نمیدهد و جان به دای زدی تو حد حسرت تن نمیکند به بل و زبرد و
 شرفی و مصلحت تو اندر شد و این قیل و قال نوشته شوق شعل نیست که بجز ویران
 از زبان سعد و م شود و نشانی حسرت که هر نفس نفس کا بجز باید شود و انشاء الله تعالی و قید که چشم

چشم چنان

مستور چرا بپوشی ای آینه چهره دل و دگر

و از اشک آب بر روی منیر که جان را لب می آرد اما از هوش بردن تصور نیاید و در غیبت
 آه و ناله نمودن و او پیدا و مستانه السیت و ناله و فریاد کردن و غوغای بی باکانه که در
 الطاف نامه مهربانی شماره نموده با انواع منتهای تشویر و گویای رنگین که از سطح آن حسن نیست
 مهربانی و نسیم آه غمناک تو جهات خدایکافی لشکر و پادشاه علم بر آید و ده علم از ده بامیدان
 جان بخش ششاقان نیم جان رسیده چراغ زندگانیم را مانند چراغ بیت یاران روشن می سازد
 که غنچه عیارش از نسیم غیر شمیم نمی گسین شکفته و صفاش به بین مهربانهاست و تشویر و شکفتن
 نمود و منیر و عیش و نشاط در پیشه دل و دامن سست گردیده رسید نامه نامی مخلص شاق
 چنان رسید که گویا برده جان آمد فی الواقع آنچه که تا حال در نامه و پیام برده نوشته بود و از تعجب
 توان تصور نمود حق تعالی از یاد او آگاه که در دایره محبت و شفا بخشید و آلاء و عالم
 مهربانها فراموشی را چه دخل و مهربانی تو جهات که چنان کن خداوند آینه ضمیر من مخلص هم چون
 نقش نگین بر توانا راست اسید که مهربانها فرموده از گوشه خاطر و منسی نظایر
 من آن صیدم که باو هم محبت کرده ام الفت به خدا از مهربانها گم ندارد

رقعه ۳۱

بهای صاحب خداوند الطاف فرمای معجوران سلامت به از اشک من گل منبل
 شکفته است از ناله ام ترانه بلبل شکفته است آه از بیانی فراق که در سینه مهابت می نشاند
 و دوازدهم بر دی فلک که در نفس مفارقت جام یک عالم پدید رمول یکی دوازدهم سو حسیل و گیسو
 مهربان بر دانه از هر سو چراغ و گیسو است الحق اگر تصویرین شیون نمی بودند عشق جان فدا
 نمی کنند اگر راه کفان و پیدای لیا ازیل شوق می شوم یعقوب نباشد و اگر نامه حسن بی نور
 محل لبست دل و جان چنین بود از دایره غیبت مصرعه عشق است که شکسته بند جوش از پدید می آید

منصور جابر بنی است چند دانه گویا

توضیح

توضیح

میباید فراق چه نویسم عجب حیرتی که مرغ جانم را نیم سبل نموده اما طر فیه حرکتی که در نفس بدر می
 کند بنده و از سیر در بهای جلا و اشتیاق چه عالم عجب حکایتی که بهوای وصال بال و چاره
 و طر فی سفری که بار بال و پر مقبرض پیر روی تر شمع تا چند نگام و بچه طو عالم هر حال موقوف
 بر تمنای حصول باطنی است حق غرض و حل بحالت الوقت سرور و نشاط کام گردانید سهندا بدست
 چرخ و اطمینان و جهان الی که بهیچ حالت التفات نامه که بی شائبه تکلیف حرز جهان بلکه در علم
 توان خواند جان و دل بن بیدل بنیان رسیده ۵ نواز شانه چون یک شام و گیتی
 دیده که بر سر نهاده از غایت شوق او را جان خود تصدیق نموده بر فرق که ششم و هفتم و هشتم
 عبارت چشم خود و استه جالبش بر دیده پسندیدم و از لطافت گرامی که در فوق افروزی صفی بود
 بهو عجب این بیت سه هر که با خلاص قدم میزند و عین حقیت که دم میزند و از فدویت خود
 برابر عرض نمودن محض فضولی است و از عین باقی و از شمع لوده یا سهندا الوقت ملاقات
 اتی بزودی بدین محصل آرد و در صد که تا حصول دولت و مصلحت از مهربانی نامه مهربانی افروزی که
 بدلهما تعلق دارد با و آورده و آنرا با شند اتی تا که گل فرمای ذوق جان بلبل است سهار و
 و عجم تازه و پر بهار باد

موقع و لایق

رقعه ۳۲
زبان مثنوی

رقعه ۳۲

۵ ای بر و ک تو دل آینه را چشم نیاز و شانه را دوست و غا و شب گیسو و رانده بختی
 خداوند تاملت فرمای مسجور این سلامت اگر در تحریه تنای موهبت خا بر اجولان نماید
 که خا بر را بر سیاهنده یا ششم الم های دوری را به چند لفظ فضولی طرازم تا قلم را بنایانی دوای
 و صفی کاغذ بخت برسانیده آنستم که به است بیکه در روز وصال تنو اکبر و به ششم غدر شاد
 در اندک که خیال جمال آن لطافت فرمای دل به ما به لایق است سبحان الله تصور و صا

استه و جوا به شای نشانی چند اذ و نگاری

آن بهجت از لای جان بختیای همچنان سه خوش دل کند خیال تو چو بران کشیده را آتش گلستان
 و بدین گلشن نندیده را در مار که در فراق خست نقش روز و شب خاک سپند و آب سیاه است و دیده
 مشک که چشم چو آن کشیده بر آید نایان و حسرت روان بود و در آن چنگ دل مفارقت کشیده و لب
 چیرت آینه گزینان سهرانی نامه وصول نموده مانده آب حیات جان فراقی و کار سحر جانی نموده جان
 لب لب سبزه را خست باز گشت فرموده نامه تندرته چیده آید سوئی دل در دگر جان پند
 استخوان بهلوی در بهلوی دل در دلم که مانند بلبل حیران باله های مفارقت میگرد و بود و خسته بود
 باغوش گل مسرت جانم و جانم چون فاخته باواز که کوتر نم بود به حصول سهرانی نامه نندیده ای محبت
 نشسته و بالا بهم کرد نامه بود یا سبیلستانی فی غایت گفتیم گلستانی که در چشمه سحر سبیل سپیده
 و چهره چرخ نشسته عبارت و سحران بهم شگفته یاد از شفا می که هر حرفش صبرم دل خستگان بهم سپیده توفیق
 فدای راسخ خود نموده و فرموده احتیاج نامحبات که نعمت المفاات است بهجت افزای خاطر بهر آن
 باشند آتی تا که مشاطه قدرت عروس شام را بایر وی بلال و گیسوی شب در زنده بیاید شفا
 چون صبح عید و صحت چون شام عروس باد

جابر خان

جابر خان

رقعه
<p>سه از یاد تو در کام زبانه عطر افتد و از نام تو در گلشن جانها عطر افتد بهانی عطر ششاقان سر بالط و انشا الله تعالی شوق شمع نیر و خست که جانم پروانه و ارباب و پرست و ایدادت گلشن گفت که بلبل دل زنده سر نگردد و دیده مالک و لعل آگاه است که طپشهای فراق تو بهان و کار با استخوان رسامیده و الم با سه مفارقت با سبیلای شوق جان لب آورده اگر خامه را بوسعت تحریرش جوهران نماید ریشه منبسمی آرد و اگر زبان را بهر سبیل کنار و فصح سکوت بر خور اختیار میکند الله تعالی بهیچالت الوقت بهیچالت الوقت بهیچالت الوقت</p>

مشهور جابر شاهی است چند و دو نگری

از جمیع الهامی مهاجرت به صحبت با یکدیگر مسرور گردانند الحمد للہ که یاد سرسبز حیات آن
برگزیده منزلت با فوجت روح روان و امید وصال بهجت اقبال موجب تقویت دل و جان
ورود سحر و اشتیاق نامه بهر انبساط محفوظ گردانند و در مهاجرت را طر فو صندلی نشانی
مشارقت را عجب سوزی بهر سید جان بلب سیده را کار سچائی نمود و شکستگی اخراج سید سخی
آورد و سببی سخن بهر قوسم در خط فرمان توام : بنده حلقه بگوش خط سچان توام : و آنچه از انوار
قدیمی نگارش کلک گوهر ملک گردیده بجاست مخلص ریو و ریب تا دم زندگیت از حلقه
بندگی بیرون نخواهد رفت و چنین ایافت از حضرت ایزد سبحان نصیب این مخلص نشده که جم
از احلام من ندانم بقصدای فدویت تا زندگی خبر بندگی یکدلی بر زبان نخواهد رفت اقبین تصور
فرمانند سه روز سحر مرادیده اگر بگر باست : ششی که ماه نیاست ستاره بسیار است

رقعه ۳۳

بجای صاحب فیض رسان منظر فضل و احسان سلامت بابر از کلمات اشتیاق و اظهار ستودن
فراق زبان سباله کشادن سطر حیات عقیقه و تکلفات سیمیه پنداشته سهندا سغنی که درین
اختصاصیه اخلاص گنج سستوست بشا طلی کلک گوهرین سکاک صوفیه ظهور می آرد خیریت خود
محض از غیرت آن سن اندیشان و تنگدست خیر خواهان تصور نماید حق تعالی ذات فیضاب را
سلامت داشته بر توبه بلند و پایه ارجمند رسانا و فیض رسان سن پیش ازین عرفیه العزیز است
فیض و حجت ارسال داشته تر قیبه منظر کعبه اش و رگمه شرف افتخار یافته باشد و منظر بی خوا
که چشم انتظار گرسن دو چار و دل منظر چون سیاه بقر است اگر بشیر ح آن و امن کنایه
را با الفاظ رنگی و سهندا بین نشین مملو و شگون گردانم نام خدا که زبان بی ومان و زبان بی ومان
گفته از عهد ادای آن یکی از ان نمی توان بر آمد اگر او که در ده های صید جانی و تنائی را

سندید جوهر شاهی آهسته چند و آواز مگری

منظر

از خاک ره یار یار به سیر اندوه دل فروه دیدار یار به اگر قیدی بر فرشتا سپاه و سفید دیده
 ششما خان بگریز از در دست و نگاه تر حسی انگوشه چشم بزل مجنون برگزیده نواز است
 اگر لبوی سحر آئی و دیده فرس کفر که در بساط گدایان عین سفید سپاه آتشی همواره آتشی
 تمنای نواختن با شهادت بر او هدوش باد

نقد و نظر بر آثار شیخ جواد بریل صاحب چاپخانه کربلا

لا صاحب گل گشتن مرغانی و شجره کاه مرانی را و نوشته به خط کمال شرقی الاقاصد و شجره کاه
 ضمیمه میرانی تصویر گردانیده می آید لکن در این کتاب که خیرین بنامند شامل فضیلت و حسن
 مشوه و صحت و سقم و استحقاق آن یار نگار لعل از درگاه پادشاهان و دربار پادشاهان و دربار پادشاهان
 احوال خیر است و لی از تو جواد انیم از بهر ملاقات تو هر دو هم بدت انیم به بدتانی نام تو دو
 بعد از کتابت و در یک کتاب در دو خط کربلا به پیشانی متفرق بود و متفرق است
 کواکبات نیازمند چهره و قبول نباشد قبول به خط فرادان و انقباض پایی پایان فرود
 به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 تشنه و خسته و کلاه بکده زیاده تر که شده و میگرد که به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 انقباض علامت به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 اطلاع بر وزیر ناظم می نگار و متعلق آن میگرد باید دید تا یکی از فضل فضلانی به خط کربلا
 به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 که ایشان به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 صاحب اسلام شده اند باید شمر باشند و این خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا
 رسد با اثر حسن که به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا به خط کربلا

جواد بریل خطاط

نقد و نظر بر آثار



ز نقاشی جواهر مل خطاطان و بالو لاج کار دست نه بیند از موضع پورند پرور
پر گشته گوشت و خلع سارن یافته شده

رقعه ابراجه مشربیت سنگه نگاری سر و سر و از چمن خلاق شمع جلوه پردازان و فاق
رقم پذیر قلم عطاوت شایسته خرمی تو اتمت قلمهای دولتی که در سطر خط شفاقان مشفق
شده بدو رسیده از ادای شکر مهربانی سامی چون قلم همتان بیان گردیده است بیتیگاه از دست و پا
زبان آوری دست میباید و گوش ناشنیده از وقت بشنوائی بهم میرسد در صورت زیبا نگار
و در سیرت شکر گزاردی و در نقل سخنوران به شریعت چاراکسار و در جرم نکست سنجان طریفیست
بسیاک از تیغ جفاکاری حرفان سحر و سحر که تابد و در معرکه سربازی بقدم سمری شتاب
ز آریست بر سجاد و صفی سجاد و بدینجهت است قاصت آراسته و عابدیست بر ستملای کاغذ
بقصد کوه و قوه و بر خاسته سلاطین و ملوکان بهندی و پارس و ایران و جود هنرندان را با است
حصول فایده پاری آفتاب العرب و البحر و در قلمرو منی علم ستون کاخ سخنانی است

فصل در وصف
نقشای شاهان و سلاطین و ملوک

در شهرستان معانی گنجینه گویا و گنجینه گویا گنجینه چرب زبان است و وکیل
 خاموشان تا که قلم قدرت قادر مطلق نسیب فرا می صفت ایجاد و تکوین است قلم آمل انصاف نشین
 دیوان اقبال جانزه کش اوراق دفتر کارانی و بر پر و انجات نخواه قسمت امید داران نیستش
 دال دیوانی بادا که قوم بخت دوم شهر بیج الاخری سن یک هزار و دو صد و بیست و شش تیری البوی
 صلی الله علیه و آله وسلم در مقام باقر کج منجملات بلده عظیم آبا و مضاف صوبه بهار الراجح به نیاز عمل جواهری

رقعه

در دیند جان سودا گشت طبع شکر است اندوز و صفت دشمن محبت شکن زاده حاقه از شوق گران
 حکایت است و از لیاقت ایشان صد و شش شکایت با اگر بنگام طوماری باید و اگر بخوشی
 گنارم بی قاری دل می فراید واضح با که ایشان را از ایام طفولیت کج بحث و ناهوار و کم
 و ناشایسته که در جنگ و در شت غمیدانم و آن حال که بعد از تحالی نیز گواران در خاندان خود میسر
 ریاست و مهری نشسته اند و زیاده تر سرشته مهر و محبت گسسته اند و در احوال شاد و قاری و نه
 در افعال شما اعتباری و فاق و فاق و فاق کوشش زباده و سخت بدوش و مخالف شعور
 و هوش و نوش و انیش می انگارند و تخم مخالفت در غرضه بگام می می کارند آنکی نینبخت از گوش و هوش
 بر آرد و دل بر موعط و اندر زبانه چون مرکه عمر را بمنزل پیری آورده و شاید برین مصرع عمل کرده
 رع جهانیده بسیار گوید و روع اگر در پیر یاست میخوانند علم و عقل در هر احوال عمل شناسند
 و در یک و بد تمیز کنند تا در مصر خوبی عزیز شوند و دلا تا بزرگی نیاری بدست + بجای بزرگان
 نباید نیست و بزرگی آن نیست که بلندانی و تنیز نیست و محفل عزیزان بشیخ و کلمات
 و اهیات دم بگیرد آفرین صد تحسین که از گرمی شارت دل نرم مزاجان بنو خند و خند
 شیطان اند و مجرم مجرم و گناهان محبت را محبت میخوانند و الفت را الفت میخوانند

در تفسیر
 جواهری
 در تفسیر
 جواهری

اشجار میوه بسیار بار بار است و غار ناهموار با شمار شما اینجا جای بنجیدن است نه مقام
 خندیدن اگر بشعور شما نگرین است کار بگرین است من گاهی بیاد عادت جلی ایشان از مکتب
 از سر سیاحت خود در بنده و سر رشته مکالمات گسیخته بودم چون بارها شکایت کردند بقضای سادگی
 و عدم کینه و رزی خود سهوا و خطا آگاهی بهم ز مانه می بخشیدم استطلاع حالات خیر و عاقبت ما
 نوشته باشم که بیدل نباشند و گل گله در حق من نترشند آزاد است آفرین سازی و قنیه پرداز
 جسته سخنان پیوده و ناآزوده از طرف این گنگار در خدمت طاکر جگر و پیکر صاحب
 انظار کرد و من کی نوشته ام و چه گفتم این کدام لیاقت ادب شنیده است و چه پیام دل کشید
 موافقت را بمنافقت بدل کردن و شیشه محبت بر سنگ مخالفت زدن است مایه ای هنر
 نهاده برکت دست + عیب مار اگر فتنه زیر بغل + ناچه خوابی خریدن ای مغرور + روز و زمانگی
 بسیم و فعل + بر خاطر ایشان چه بار شد که موجب اینهمه غم عطف کردید شما هستی و فراخی
 مزاج و ابا تنگی و حوصله و پستی فطرت خود هم سنگ کینه عمری باید و مدتی شاید که نخت تا دانی
 خود را این رنگ بهم رساند ع عمری باید که بار آید بکناره +

بسم الله الرحمن الرحیم

بسم الله الرحمن الرحیم
 در قلمرو نبشتی حب علی مختار معاملة شاهی ابا و مضامین صوبه مبارک
 دوست نواز دشمن گداز سلامت هوشان که از ترس تراش طبعی شان شیرین بیان شان بی
 فراموش میکنند و گریه میکنند از حریر کین کین آنها در گوشه بی توشه خاموش می نشینند آره
 با هزاران دندان تیز در پیش یک دندان تیز آنها دندان عجب کشتاید و سولان الخرش
 نمرش خلقی آنها با هر رنگین جوین شمع آراید بفرخانه سرکار جمیع بسته در عهد و قمار
 گزیده اند و کافرات و دیرینه دلبسته های پارینه را بریده اند چون جسته جسته بر لبسته های یک
 کتکت میزنند جمعیت و عونت شیطان فرعون حضرت موسی رسول الرحمان را سو جویند

در قلمرو نبشتی حب علی مختار معاملة شاهی ابا و مضامین صوبه مبارک
 دوست نواز دشمن گداز سلامت هوشان که از ترس تراش طبعی شان شیرین بیان شان بی
 فراموش میکنند و گریه میکنند از حریر کین کین آنها در گوشه بی توشه خاموش می نشینند آره
 با هزاران دندان تیز در پیش یک دندان تیز آنها دندان عجب کشتاید و سولان الخرش
 نمرش خلقی آنها با هر رنگین جوین شمع آراید بفرخانه سرکار جمیع بسته در عهد و قمار
 گزیده اند و کافرات و دیرینه دلبسته های پارینه را بریده اند چون جسته جسته بر لبسته های یک
 کتکت میزنند جمعیت و عونت شیطان فرعون حضرت موسی رسول الرحمان را سو جویند

مشهور جواهر شاهی است چندین بار نگاری

عطا اند مستوجب خطا آگاه دل مانند دیرین محل محل اند الهی بنای دیوار حبیت و استقلال
آن باندی گرامی اوج دولت و اقبال از روضه گری سوشان حاسدان و دوان مصون باد

رقعه محمد خلیل آشنای عظیم باوی

خلیل الزمان وسیع الدوران سله رحمان آتش اشتیاق چندان در دل مشتعل است که آتش
این بوم انگاره بل شماره اوست و ناله فراق آچنان در حیرت مشتعل که شمع شمع این
ایام پر توه بل شماره اوست و قدیم در عرصه آتش زار بهانش از حلقه های حروف آبله آبله است
و تبهای نامه از بس تشنگی و تشنگی باله های الفاظ تجاله بخانه جدت از بخش و پیش در گوشه فراموشی
جا گرفته و صفایین دل نشین از شربت حدیث در کنج نیلای پناه پذیرفته آینه شماره ریز و زنگی
است و خانه از چاه خشک و دلت حرف کاوش آب طایبی هر چند خواهم که بنویزید از نامحبات
خود افراید و خاطر عطر دم باین وسیله از خلش دل و ابرام بکنک دیرین هنگامه حرارت انگیز و وزان از
شعل شمع نور شید نور در دیده پیره و شبانه از زبان شمع بنیای چشم خیره میشود و روز با دوست
انگاری گذارش سوزش آفتاب و باغ هوش و حوس را آب میسازد و شب های آتش شمع روی
آید که می آتش بنی می سوزان می پردازد که کتاب نامه ناز عده این مشعل بر آید و کواکب
خانه تا خود را خشت دار بلا گردان این مشعل نماید عرصه زمین از تهور آفتاب یک مشعل و ابروی
در جستجوی سایه دیوار بقیار برگ درختان سبز از دیدن باو محوم بنیاب لرزیدن و سایه
از پناه دهن ماندش هر لحظه بقیار رسیدن از حرارت این ایام نهضت هر سنگ طلسم از جوش
پیش این هنگام شماره از دل هر سنگ خاره سوزد زبانه کشیدن از بیست هوا جو که الهی
خشک از نهایت تشنگی و تشنگی چون دل جوان بیابان ها هست از تشنگی تشنگ چنان از ابرو
سایبان بستند و هر آن در پناه سایه فرکان نشسته و در نیالت اگر کاروان مضامین در منزل

در تفسیر

در تفسیر

هم تلخیص مرسلات قیام نور زند حسیان در قله و خاصه فرسائی گام سنج ترو و گردونه و اگر انتظار
 آمد موسم بهار لطف بار یعنی رشحات سحاب و روزها مجات عاطفت آیات که اعتدال بخش مزاج
 محترق است نماند چگونه و رسو او اقلیم نماند آری راه بر بند خلیل عنایت رب جلیل که عوایدش از شهرت
 منیم افندانش گلزار رونق افزای فصل بهار است زود حرارت ملایمت از جرم افساب این موسم
 ذوق نشاند و مزاج این ایام را سجا اعتدالی رساند که طبیعت محترقه به طبیعت خود گرداید تا علی التواتر و
 پی هم بتسریل صحائف نیاز گردید درین روزها روزگاری برآمد و زمانه بسر رفت که در روز و
 گرمی نامجات اشتقاق سمات توقف و تاخیر است شاید وجه سوجده الهیات صدره خاطر عاقل
 نشینر جایگزینی اگر درین موسم گرم محنت و بار بار بعد حصول فرصت فرصت باین امر بیدار چه عجب
 گرمی صحبت یاران بهر هم برای انقیاد طبع آنکه هم تفریح کل گلستان دهن دل کشد عین مناسبات
 چون گفته اند که شدت حدت دلیل بارش ابر رحمت بار است متعذول نگران امیدوار که گل ابر
 کاک لطف بار پر شمع عبارات آید در درخت گیاهی که خشک است بهر تیر و دید و پامال تیران فرقت
 گردیده است کار آب زندگانی فرو یابد و طراوت طراوت زمان حال تیرال حیات جاودانی تقابل
 ابر حسان لغات بخش تخلصان مراد جهان است ابر کاک لطف بار آن آسمان نوازش در دنیا
 بارش آب حیات عبارات گزین و رشحات مضامین لفظین همواره تشریح با و بر لب العباد

در وقت

در وقت و صنعت انصاف است که سیتا هم ساکن گشته و پیکر بسا و ضلع مهر است

مشفق نعیم و مهربان صمیم من خلص دیم سله الرحیم باین آرزوی که خیر جو روی نوری آن مهربان
 مهربانی ابرای طبعین بیعت و مصطفی بیت ابروی الهامی آن حسن مطلع دیوان کمالی از بگریز
 و بیرون بادی محبت اند و زمانه معنی روشن که بسو او دیده و میاض دل سخن سنجان چمن جا
 یا بر و بیت با وزن آن سفینه بحر آفتابی رفته بی دستبازی ناخدا ی ظاهری غالی جا گرفته بود

شماره ۵
تاریخ ۱۳۰۲
نویسنده
مجلس

شماره ۵
تاریخ ۱۳۰۲
نویسنده
مجلس

لیکن چون سرو کار عرفی حساب و کتاب نهومی سر کار الوری دیوانچی در سر و شوقند فتنه
 سرو پا و سر سری این مصدر تقصیر لی پایانه را مانند معنی بی محل و رقم بدلی حساب سر پا میجا
 پنداشتند محض هم از یک شکل شغل خط و پیش بودن برات سپاه انیس و در بودن مرغان برات
 از سر آورد قسمت پندیر تار و زنجیری تاخیر گلو گیر اوقات ناگهیران صایب تدبیر بود تا سر
 سفید رنگین بی شعر محاسن طهارت آن بلند پایه سر پا اقتدار از پارودی فکر بر پا و طبع رسا
 بالا شمرده مصرعه بر بسته خواندج بیکارم و یا کارم چون مدح حساب اندر با آلا خنجر و در از آن
 دایره پر کار و بی قانون آهنگ ارباب فنون مانند لفظه انشای بر آورده شعر و بهر زبان
 سه آه ازین حالت جدائی این گشت این ذوق آشنائی با فی فی حاضر و غائب بر لب
 ولی در پرده نیاز ساز آفتاب بچنگ گیرم و کوس و داد آن جان نواز بد وال زفر و خلاص
 طبل استخوان و مساز بنوای طبله اختصا در پذیرم و سخن مهول معروف معروف لغوی
 ماضی را که دور از نزدیک فعل مستوی دیدار نیکی اشعار عنوی حکایت نفس شکم و بعد از قرب
 ضمیر دل پذیر نیست ابروی بیکلای انصاحب او امر و نوای شغل مستقیم است بهر است
 خلش آینه بحث غزالی جو و شکایت سطل خود و تا چند مضاعف کن و بدستور التبتی
 در تذخیر و تصریف حرف در حرف صیفه کلر که به حرف مصارف بدیده آن وجه تکرار
 و به تحذیف و تخفیف و لائل قابل منطق نفس ناطق مطلق خود از سنگ بید رنگ مسکوفه
 و تکرار مزید فیه تا کجا شیشه شمع از آینه و جمع یعنی حاضیه طبع آن بدید منیر بر گزیده هر جا
 و چنین و جمع شکم یک تنییب خلاق ناصی که زبده هدایه عارفان سلم سلم سدره فصول
 اکبری و برای مباح الارواح معصیان سکات سلوک چار عنصری است پیش گرفت
 بی نوای انصایه کافیه هایت الخ فواید و افیه در طریق غیبت دوستان ترفیه بهتر و خوشتر
 ملاحه چار طایفه است چند از کوری

تکرار و تکرار

که این همه تذکار طول حال را بر زبان استقبال منحصر و اظهار فصول محال را به توان اتصال منحصر ساز
و به واسطه شیر قمار قلم و شمشیر نیزه و در حروف رقم خود را اکنون در تنگنای ربع سکون متعطله
مشغول آن حضرت در اکنون و دریای فنون که برگزیده نیکان تاملت نکته رسان و دقیقه کاف
نون اند تبارم طبع زبان فصیح بیان صریح برهان سلاست اگر چه در بیان تغییرین شکایت شکسته
سخن تلخ و شام خوش که خواهد بود و خصوص شمنان خطائی و آهنگیران صحرائی یعنی مردمان با فرد
بصدا دانی بادل کباب سوخته ویریانی سینه کوفته خداوند برودش نخته کاران شیرال در و شر
در زمان دوستی کل چه خواهد افزود و لیکن فی الحقیقت فرمایش قبولی آن خسر و قلم و غیرین نشو
که برای تشریح است ذالقه جان فراد که نشان را بلذتی و نمکی و گرمی آرد و بی سنج تکلف و بر جوب
سعی حال اورک الوداک و انایان سعی رس که چون پیاز در پرده راز اسیر کرده و دواوان جو اواند
و همچو نان خوانان بوالهوس پیش بهر ناکس است التجامی برند و زیر هر عقد مهرانی انمیزان با
سواد اتحاد دال دارد از هر جانوری بری و بگری برای نمایش یکا شده از فرمایش آن خرمش
سپیده شعاری که هم به کباب درسی و خمس تیر و کساری اند و اوزان میزان شود و بیری
خمس سنی بهی و دوستی بهی بی سنی و شمنی خود را از سنگ شایین جسد عقاب سازند و دیدیک
چون نشان تلاش اقسام اطعمه معطر و معین از خشک تر و گرم و سرد و انواع بشر بر هر عصر جان
پیر و بری از درد و درد و دران و طیاران بگذارند هنوز ماکول منقول برای ضیافت طبع مقبول آن
نمک خوان عقول بر طبق بر و زارند و یکضاین شست استخوان بی دست و پاباین قلیل البقا
بسیل عصیان درین لیل تعجیل نماید و یا گری از ناخن سنی رساد جسد عقده کشا بکشاید خام
فرج خواه که بفرض لطیفی خود گاه قاتم گاه فانی است در دل حال بنباری آن از دست آورد
مشکر قند بناری در خدمت آن عزیز مصری که در کشور گرفت هندی سالار قافله سوداگران

نظرات خازان

سمرقند و چینی و در معنی لطافت نکته چینی پسندیده اقسام شیرینی چینی و الوان طرود چینی
 بدو کان عطار نادری خریدار انواع اجناس چینی یعنی دارچینی و جوی چینی کباب چینی و بیسی
 در یونان چینی و در چین چین صاف چینی بل خود دو کان اقسام قماش چینی اند سعادت سعادت
 درین روزها که بنایت شوق و درونی ماز سوز و بی تو طعمه بی استعدا چاشنی ترش با فرونی
 دارند از بی بس شیرین و سجااست اگر طبع لطیف شریف را به لطف و ترشی اندازد و خفیف لطیف
 بی تکلیف تذکات خامه فرسای دبی تصدیق برین طرافت ظاهر نمائی بنگارد یعنی بر یکدیگر این
 لطافت اشکر خفیف الام بر تلویح خوانند خواه رسم بختیاری ب دانند که سگ بر سر و چشم نشین
 نازت یکشم که ناز نبینی نه اگر برنج نسبت و جوی گران از دارالرقی جهانگیر شاه برنج از ان بسیار
 و نباتات کلمات همیشه شکران شکرین مقال که بنسبت اخوت اقبال شاد و سرخوش است
 دارد بگذرم باز غور فرمائش تمامی آن نور جهان جام بهمان نهای و غم ایامی اعمده آن جرعه
 اباغ صانع محفل برای بخود تنها بل جهانی را بری سازم و چند آنکه بقدر دریای موج زن فرمان
 آن سختنم الوجوه و سایر احسان بدم آشنای بخواهی پر دازم باز از نا کاری که و جهد خود
 آب شده بدورق پنجه لاجی حواس ننگ اندازم چون از دود محبت خوشه اسن آن نیک کس
 بخش از دست اختیار گذار شستن بداشت ازین جهت ناچار خط فرمان پرستان آنسر اندوختن
 زمان خط ننگار و عصیان ناکشیده اجزای طب تر و بهمن سفید و خالص دراز و جویز هند و هند
 خود را با پهلوی بول و کواکنی ناسعقول و موجرس کوفته تر و در دخی متعشر و مغرور اوم و سنگ
 بیشک و چو بار شکر پاره و پسته بر حسبته و کھوپره گری ناکشیده و شیر ذارین سرشته در محل
 زعفرانی و مجلس ارغوانی بارت از دست آن عین سارا و عود و بلبلان بچنگ خندان و مستعد
 در آمده بود بدست یاری ساقی انعام و قوام نشاط انجام و دورق نقره خام بر آن برنجه جفت

نقشای خاندان شاهی

صورت چهره شاهی امانت چند داد و کردی

[illegible]

20

و جمعه نشده روز یک فرصت دستیاب شود بلا تکلف بمقدم فیض توام خود دل تشاق را
 از دام انتظار آزاد و باین وسیله طبع محزون را شاد میفرموده باشند الهی تاسرو راست
 قاسمان چنین خلوت و مدگی های آبیاری دیدۀ جو بهار خاکساران قمری دارند و آب
 سوزون است نیاد سندان مهور را اگر قناری انتظار آید مطلوب آزاد و دارد و هیچگاه
 بجران گرفت افسار داد

رقعت نبشی کیول رام صاحب

هر هفت فراسه چهره الطاف سلاست از هفت ماه هفت آسمان کرد و پی کین بجهت
 ستاره طالع بر زمین ششده ازین جهت در یای هفت خوش حواس خسته در معراج بنیابی است
 در و قشپ هر هفت از هفت پرده چشم محو آینه بنجوابی تا امر وز در شکر الطاف آن حید العصر
 که بجانب احوال رخ می نهاد و حیره استقلال را از ششدر بقیاری نجات میداد چون
 سوسن ده زبان همین مستعد بیان بوده است الحال که غیر از هفت رنگ صورتی در پیش
 قیاس جلوه نمیکند و از نشش جبهت جهان رومی امید تیرگی و از هفت اقلیم چشم خرمی
 می پذیرد تا چار از هفتاد و دو ملت که عبارت از احتیاج برون پیش اهل دنیا است سرخ
 رو نیل بدرگاه ذات احدیت آورده و پناه بجانب دستگیر کا فز نام یعنی حضرت دوازده
 امام برده یقین که بشا اعلی احسان حضرت عثمان شاه مدعا هر هفت و آببازی امداد
 ارواح پاسبان بزرگان چنستان آرزو هم بهار بهشت بهشت میشود امید که آن زینت بخش جاها
 اشفاق این مخلص دل شمی پاره را بدستیاری هفت قلم نیاد و هفت خط اکسار را بر صفحه
 خاکساری می نگارد و اید خاطر الطاف گستر خواهند داشت اگر طوطی هفت رنگ روح و قفس
 چار غصه ای تبارک هفت اندام پاسبان است باز در گلشن خدست رسیده نیرازد استان

رقعت نبشی
 کیول رام صاحب
 تار از لفظ
 هفت

کلیه دیوانی

نما خزان عند لیس غزل خوان اتفاق آن که منور ما خجسته

رقعت فیضا

شعشع محفل فیض سانی و چراغ برسم مهربانی سلاست از روز که نایب بیکاری در کانون حال
 به شوق عالی و رانده اسباب استقلال بسجده نشسته و شمع بیکاری هر خطه و جمعه و زیاده بیانی
 هرگز از دود دل در نود است تا آنکه این نایب جان سوز طوبی و سوخته سر را جاوید و
 شربت بر برده و تنه ای سرور کاوی بودم احراقش یا نایب ایالی کلمات الطاف آن حشر
 نقشه اعطاف و فیوضی نشانده و این وسیله مزاج را بجهت ایالی و حواس به مقام استقلال
 میرساند ایالی که سوخته مرا لبس رفت و ایامی که با بر سر آمد سوزش شعله بیکاری هر دم
 در هر دم زبون و تصاعد و استقامتی فلک است بی مهر و آرم تقاطع ایالی فصلی که
 شتافت ثقات عدد دار یعنی آن فیض سانی را به تصدیق این شجره سینه کرده غم سفر طوبی خدا
 یار تو باد به همت اهل نظر قافله سالار تو باد که سفر در پیش است و در چوب این دو شجره تم
 س اسی جلوه گر این حجاب تاکی به بردار زرخ نقاب تاکی به داریم بخت نیازی به
 پیغام مراجع تاکی به تاخیر بسیار شد روز شمار خوش است اگر از هر وقت بیکاری و بیکاری
 به جانب شش قرین پناه برو نموده آن نقاب سوخته زوال است اگر از یقوت برای خود بیا
 عرض نامه بکار جوی و اگر پیران طاف و در باعث انفعال غرض تنبیزی سقامیدن و در
 تاب رفته نه یاری نموده شیدان و نه یالی آفتن چرخم و نمیدانم که چیست در مانم و از
 امان چون س که بیک شجره گفتگو خواهد بود آن یا عزیز من نخواهد بود و دیگر گفته اند که واقع نقش
 به بگر می آتش سانی نه و عتاب ویدگان را بجز فضل جنتش انانی نیست امداد است انابت بگر
 مهر سهر حاجت بر سیدارم در وی نیاید بجز کرم کار ساری آرم که بیتی این سوخته طالع چه حکم

نقش خاندان شاهی چهره خطاء

نقش خاندان شاهی چهره خطاء

نامای میسر و دیر فرمایان صاحبان جایزه زیاده است

رقعت ۹ به لاله طالع میسر و دیر فرمایان صاحبان جایزه زیاده است

سر و سر فراز چمن مهربانی و شمع جلوه پروانه آئین قدر دانی سلامت قلم نیر قلم عارفان
یعنی صحیفه قری توام مع فلسفای دینی که در سطرهای شوق این شوق شریک و زیاده و زیاده و زیاده
شکر مهربانی سامی چون قلم مهربان زبان شکر گوید و دیدن دست بیدار شکار از دو دستهای آوری
دست و دگرگوشت ناشنیده از دو گوشت شوقانی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
شکر گزاری در محفل سخنوران حرفیت چالاک و در زمزمه مکتب پروران طریقت بسیار است و زیاده
حرفیان سر و سر نمی تا بد و در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
و تیز و ستان را سوسی است و در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
بر سجاد و صفی سواد و بنیت را به نام سواد است و در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
و سواد و بنیت را به نام سواد است و در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
از جو یار انگشتان اهل باغ و غایت نظر انداز سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
هندی و فارسی فصیح العرب و الفصحی و در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
و سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
بر سبیل سر و سر ثابت قدم خامه نوی است که یا در سطرهای دینی به هم میرسد در صورت زیاده کاری و در شکر
خاموشان طوطی سخن است از لولوی معنی صبا گنج کلخ کند دانی راست و زیاده و زیاده
معنی را به بنویست اگر شکرش بر آشنایان سوس و رفیق است و اگر سبزه اش آبگافد همچنان
سشتنق و شینق هوا پابند خم کند و است و قلم و فصاحت زیر سیم سهند و نون و القلم در نشان و
جهت قاطع عالم القلم در باب او بر مان واقع اگر عطا و فلک تجریر انشای تو صیفش بر دوازده آخر

قلم
از دستان بزرگوار
نشان دگر دارد
دست و دگرگوشت

سواد و بنیت

بصید بیدنگاهی تلم از دست اندازد که قلم قدرت قادر مطلق زینت افزای صفت ایجاد و کمال یابد
قلم مال آل صد نشین دیوان اقبال جایزه کش و اوراق کامرانی و پر و سجات نغمه و قسمت بید و ان
زینت بخش دال و دیوانی باد

رقعة بوالله ما كنيد وكيال من خلع شما باو

فروغ افزای ناصیه قبایل و موج پیرای سبزه زار احوال سلامت بیشتر با سده های خط شکسته خط
جاده کم تناعی بخط شعاعی مرقوم قلم بهار رقم بود مخلص معجوت که بذر لایزال آن خط جبین و داد
بر فروزد و باین وسیله سبزه زار اتحاد دانگی تازه اندوزد که همدین ضمن شام بیاری بیلسان نایوانی
بر روز صحت بدنی فرو بست و کشاد و بایام خرم نقابت و کشت زار عنقری و کشت تنوالت که آن
خبر خواه پلوناچه و هفت جلوه فروغ گیر و یاد اند و دوستی در مریخ یکجستی نشو و نما پذیرد و این فعال خاطر
چون آفتاب بکشد در چقاپ و دل مانند دانه کشته ستور در زمین نهطاب بود باری الحود که کثر است
که پس از یکماه شام بیاری را صبح صحت برسد و تخم شفا و مریخ طاقست نشو و این است شکله
فیض صبح لطیف بیشتر شکسته فیض اسیر کمرش به صغر درین اثنا که هنوز محفل خورشید لیلی شمع شقای
پرسینا و سبزه زار خطاطی بعضی صحاب محن و شقای سطرانشده است بلا مطلع نورانی و منبع آب بگلانی
یعنی وصولی مریخ است موصول همان غنچه سوزون چون عارض خط جانان و دانه او مشتاقان
دولت محفل را بر آن آورد که بار سال فزایش آن محمد ام آفتاب جبین غرض جهان دوستی را روشن و
بالبلغان سبزه زار یکجستی را شک گلشن سازد چنانچه تقاضای محسب یکدیگر این چار و صلی که بیاس
هر یک چون بیا من صبح الال انوار اتحاد و سلاسل سلویش مانند سبزه زار پراز موج و دود است
ایمال و پشت امید که هر یک را مانند سحرهای رباعی عنقری بعضی فروغ قبول آن مطلع دیوان
هر گشتی جانی تازه بهم رسد و سوا و سلویش آب بیاری اقبال آن حاصل مریخ و فاق بروری

مجلس ششمین

24

مشهور و بجا است شاهی اندیشه عیند را و دنگری

مانند چارای روی سبز خطان شهرستان دلبری سرسبز گردد زیاده چه بر طراز و خورشید دولت ابرج
 و سبزه زار خضرت و موج باد سه تاله در روشنی مهر لعل کیمیز روز اقبال تو روشن بود و اقبال با
 تالو دزدگی خضر گیتی جاویده سبز باشد چمن عمر تو از آب بفسا

رقعه سجده مست میاں فضل علی

میاں صاحب فیض میاں اسید گاه نیاز سندان زاد الله بعد سلام سنت الاسلام و اطهار شندیا
 ملی پایان حصول خدمت بجهت تو امان که حاج اربیان خامه بریده زبان است کشتیوت صغیر منیر
 آینه فیض تبارک علی کل حال که احوال نیاز اشتغال فقر و خیر است و مستعدی تو یار خرمی و
 شگفتگی سراج داج آواره از حضرت صمدیت غایت نامه طافت طراوت نفس فقر شاد و طایر
 سیمنت تاثیر یعنی خسته صفا خراوه بلند آکنه و بالتخصیص غیب و تخریب حضور نیاز سندان
 بزم خرمی تو ام مع نوید نامه بجهت شناسه وصول شسته شمول نمود و سوخو افرو و اگر بر وقت
 تحریر حریفی ازین نشاء و قلم را به کز تک آید اربیان تیر زبان نماید بجا است و هنگام مطالعه آن فیض
 خاص و عام نامه از غایت خرمی از پرده پوست لغافه بداید و در حیل بهار چمن بخت بخت
 و نقشین یکایک از قلم و طبع جمع آرد بر فرش مصفا می کاغذ باصف سلور محفل می آید و می
 سوزون حسن افزون از غایت دل گزینی بجز اسش نازنینانه رونق بزم الفاظ و حرف می افزاید
 هر قریه قلم در یاد نه سنینان مجلس نشاط استیلا و او می بیاید سید بد و تبصو کلمات و لبران
 بزم انبساط استیلا سخن که از زبان خامه بر می آید با قالب بهیجان کار بجز سیمائی میکند از آدم
 حامل غماست نامه شنیده ام که در هماننداری و ضیعت فواری رسم خوان خلیل آستینان استخوان
 رواج نهادند که گویا درین ایام گرانی در ازانی جنس سرور و شادمانی حسن تدبیر و صفت
 کنعانی را بیاد و او اند الله تعالی بزم هر چند ظاهر میانی این تقریب باعث اندکی بزم و شاد

رقعه سجده مست
 میاں فضل علی
 بیاد و شاد

لحم و عظمی

مستعد بکارهای استیلا و او لکری

با هم چه قسم حلقه کوب در تماشای نشاط سقالات خیالات را با شطرها و زنگش
 یکدیگر فروزی و بیاض چشم با انداز فروش نگاه افروزی خواهد شد که بکلام در نوشته نهادی
 بر صوفی طلب نگاری نوشته می آید خیریت سگال تا حال از سکاره با هم تا فرجام محفوظ
 بوده اسید و اعطیه لاری و با سندی های خرمی حال و حال آن برگزیده حق است حال محفوظ
 بوده انتظار لطیفه غیبی است پیران معضای مدت بی انتها که دیده دل پر شایع انتظار
 باز و ابو و سکا تبه بهاری با خیل فصل نشاط رسیده خاطر گرفته رانده گشته گردانید و اعتبار از
 نسیم و صوفی لستید روبرو و نق بهار شکفتد نقاشی بی انتهای نقاب غنچه بود که خیر
 نسیم تکلیف از روی گلگش فرو افتاده و کشاد نش بلا سبب سینه صبح کرد بود که نسیم
 و لغزش لب لباب اسبساط بر سر و کشاد آفتاب چه کتب سبب است اسبابی که هر گل نسیم
 راز گنگ و دلربایی و بوی اتحاد و خست شکفتگی تو بتو است و فی الحقیقت چه مرغوب
 سبب کتب بی هزافه چشمت از چین و کشائی با گمت و داد و عطر افروزی منتها امر از و
 بیاض بن السوادش جوئی شیرین است از ساحل به سطور لبالب و با سفید شیرین است
 از چاک امان شب به صبح روح پرورش چشمه خفیه است از طلمات رقصات انداز سوختن و
 زیباترین حسن پرور است از سبزی سبزه زار طاعت بر آب جوئی لطافت سایه فکن
 ننید انهم چه خوانم چیست کتب که با صد لطف یکدیگر است مرغوب است سوادش نور چشم
 اجباب و بیاضش جان فزینی چشم به لب در صفتش چگونه دل که چون است که لب
 بهشت گلشن به یون است نسیم گشت بخش بگانی آن رنگ بوی گلزار کتادلی را با این بازه نگار
 باغ باغ و بشیخ اخلاق یار و فرمای که یگان چینی رست و باغ دار و آنچه از وادید عدم نصیب
 مرسم رتبا که عبارت از ریل و رسائل و اشارت از شایع سکا تیات دوستی حاصل باشد سر شاکت

تغییراتی

در شهر جابر غشی ایستاد و داد و کردی

با غسل تحت این تخت بکام صورت ریخته اند و در محل حرارت صفای فرشته کاری شکست و سودای
چهار چشمی بدایغ پیوسته مهران و جویات چند در سیم این سیم و گزین مانع دول خیال بال و زبان
و لب بگذریت ندانند آن ستوده خصال قانع بوده است یعنی مراد عین مساوات عالم و الا سحر
صرف خیالات سفر و مسامحت روزگار مانع مقامات و او دگر است منید که فرمان ایشان کی
رونده و دوز گیسو دزدکی از انصوب برینگز و دگر بر وقت حاضری بودیم در ترویج این و دیگران
کی قاصد و هم با شمع آمده که تمهران چون نسیم بهاری بیک گلزار بنیاد شدند گاهی در موضع سدا
و هم گاهی در گیاهان پوری مانند زنجبیت فی الحقیقت که راه نسیم ظاهر از فی از جالبین غیر مسلوک
و صولای جات از طرفین در مشکوک بوده است و الا خوبی و شایستگی بنا بسته آن مجموعه محاسن خلاقیتی
نیست که کیا بگی از دل محو یا از خاطر سوگرد و حسن بنیدگی و با اینگی با بسته آن متشوق و قفا
شبی که یکایک زیاده و فرسوش و یازبان لبی ملاوت بیان آن خاموش شود و همواره نقوش تنها
وصال ایشان سودا صفت بر لوح دل بهار و نشسته پیوسته صوت خیال تمهران مردک وار
در دیده مرعای پیوسته داد علی الخد صول حال نسیم با ذکر است آنچنان دور از تو خور گشته
که کتب مزبور بسیم و مهرش مکرر شد و آنچه از خانه نشینی شمال فی اختیار خود را بر مرغ یا بسته
از کمان جسته نوشته اند مهران با این مرغ زیر که بدام صیاد رسید یکایک فرصت غفلت از قید
آزاد گردید و بسیار کمان جسته هر چند باز شد لیکن بقصد نشانه تعقیب نمیدیدند و اندک از دست گردان
دولت پر هیچ صاحب نه شست که چون طوطی محو آینه حیرت نباشد و از منتهی پستان پیل سیمیه
بیج پیاده فرزند نیست که به نصیب وزیر رسیده خود را بگریخته اند از چاک دیر بازی عیان است
پرست شمسو شاطر است که خجسته هر روزا لبشوش نافه و از تو بکران شاهان منصف عطا از نشسته
زمانه نجات یافته اند باید که ایشان هم از عدم بهر سی جوهر شناسی فکری بخاطر نمایند و با اینجاست

مشهور و اسرارهای نهجیت چند و دگر

نقشخانه

سبحانه تعالی نشانه دل تویی دارند چون از جوهر قابلیت شمرده و از گوهر امانت بهره
 بهرسانیده اند انشاء الله تعالی روزی گره از رشته تناسل و انوار هرگز ویدنی الحال مصحح صبح
 بزرگ گردیدم افتد تحمل بایدش و بفضل این و تو را وقتی تیراز و برهمنده عاجب خواهد
 فی المثل مصحح تیرتیر بر نشانه سید منکسر بکمرنگ از یکسال مضمر و پنج بیکاری و گریه دارم
 بی اختیاری است در خدمت نشی کیدارم صاحب حاضر میافند و باغش نیش مردم هست
 بسمن روزگار سینه حال میخیزد از درگاه پیر کرده حاجات مناجات است که غمخیز از
 چمنستان غنایت او گل مراد بدیل و از بجزر عایت او گوهر کاسیابی پیل خواهد رسید هر چه از کمرش
 وقوع می آید از تقاضای بری اطلاع آنمندان حواله نامه داده و سپارید و بسبب نسیم انوار صاحبم
 مشکفام شنید که درین روز عاشق بیکلی که امیر سالی که کشا چون نافه تار و در دل منربان
 گره لیسیده و سوز دمان چمن بخوری و شادمان گلشن بکته پروری یعنی عبارات و نشین و فقرات
 رنگین چون غزالان طنار از فضای طبع سوزون آن نکته پرور از بر جسته است آری سوز و
 فقرات مشکینان بهر بوی صداقت نفعی سید بد و داغ دل نگفتش از دور و لوف بسو خود میکند
 غرض آن سوزی دل بدام اشتیاق سطلعه اش صید و خاطر مشتاق این نوید گرفته اندازی تکلف از بون
 سوزید و آن بقرار و در نشانی مردک دیده انتظار نوشته که اگر بری از تکلفات ظاهری چند نافه جز
 از خطای دوستی بخیاط برسم شعله در حرفین ابلاغ و آید از نکت و وح پرورش منشام جان بر
 و تبرک کسب بیع الاثرش دیده نگارن را منور نماید باین وسیله چیر انتظار از جبین اشتیاق چیده و فقر
 بقراری تناسل پیچیده میشود و زیاده ناکجا بیاورد زنگارش رد و تر صد که بار فزیده سعادت و منقطع
 سلسله کائنات و حصول زمان موصالت و وصول دان سکانت همین پنج تیرتیر خیرت نامیات
 که بختی تدبیر منور به پنج می نموده باشند ایام خرمی و شادمانی بکام و اوقات خوش و گمراهی بکام

دفتره چهارم

شعور عابدان سی و چهارم در مقام

رقعه اسم الله تعالی که بنده وکیل ابن امین

جو بار بار در آن مشفق بریا همواره پر از آب طرب و جام تمنای آن دوست با صفا از لال چشمه
 اعطاف این دو سیب لب باد در شادی جگه تالاب که شادابی بخش خست سالانگی که میانی است
 نخواست که از خود حاضر شده از کام و زبان با بسیت لطافت آن چشمه بقادر یا بذر آب نوشیدنش
 بی منته منصرف نوش نماید یکبار در دریا با صدف عرض مکرر گذارش در غایت رجا و صفا
 که گرم گشته خست یافت از این با صفت پای عشق در گل دار روی دلی دروان باشد
 زگره آب گمر نبود پای الهی نیاید که کشتی درین یک قطره آب است و نیاید که این
 قصور شد آب لب که پیش از چشم از جایگاه شیرین و رنگ قطره ز قرقان از نگاه نشاید
 بسته ضای دریاوی معاف فرمایند و این بسته لب می عصیان از دلست که نه انسان نکند
 همچو منزه چشمه بقا یعنی لطافت دلی خود هر چه فرمایند اگر چه بسیل بود نقد دل و جان بسیل
 شود آن خود از بدت و قف جاده اخلاف سامی است فی الحال درین روزی مبلغ در نزد
 که خال خواه حوصله یکدگر نیست بعد حجاب ابلاغ است اگر از اجابت آن پیروی نیاید
 انبیا و نبی از مراتب دوستی با بعد نیست سیار برب جاه و حشمت باشی نشا و
 از رخسار بر حشمت باشی

رقعه
دشاد و کجی داد
جواب

شاه و جوانی

دشاد و کجی داد

رقعه اسم الله تعالی که بنده وکیل ابن امین

بر او عزیز القدر من سکه الله تعالی از وصول صحبت نامه شرح افزا و آشنو بنامه
 فروغ پیر او و یافت قضیه نامرغیه هم بر من و وطن گزینان یکدیگر و حام و محفل چهره نشینان
 کیلاس مقام یعنی لاله سوز منبر برام که ازین دارنا پائیدار بعالم انبیا استمال فرمودند و اما
 صاحب برنگ بر دانه که بر شمع چهره گاه می آید اگر دان شود با هم صاف بود و خود انتشار
 مشهوره اینر شایان است چند دانه

جاودگی نامی نمودند تاثره عالم و مختصر در کانون خاطر برافروخت و تپنده وار دل بر آتش است
 سوخت و درواحه تر تا سر بر بالا کشید و شعله وادیل تا به فلک رسید چون در نظر از حد افرو
 و فکر مصداق اندیش نامحانه در پیش آمد که ای محو مقام بی صبری انیمه بقیراری چیست
 که از بند فشار شده سر رشته دامن جل شکسته باغ و صحرای هر که آمد جهان ابل فضا خوابیده
 آری خرمین سوختگان گشت امکان می شناسند که این نخل بی بنیاد چه پاری آرد و حرقت
 کشیدگان عرصه ایجاد میدهند که چارسوی این دشت حشرت آبا و چه خار واره صدراع
 زندگانی را صندل جز مرگ نیست و خشکسال حیات را جز سیاه ماه ساز و برگ آفرین
 بران سخته دیو تا سر و پیکر آتش افروخته را گلزار نبات بنده شدند و لخته ماه را با عفت
 صوب انکاشته نعره در اسباب ظاهری وقوع امر ناگزیر و حجاب نفوس گردید لیکن در غی
 کاری که از بلندستی انصاح و الامرت به بنظر رسید جای فخر خاندان و باعث حرمت و دوما
 دهند و رانجام کس که این مایه را گوش نمود آن مغرور به چنین و آفرین شود و آن عزیز القدر
 به صبر و شکیبائی پرورده تسلی بخش صاحبان اتجا شوند در بیوقت منشی صاحب قبله الطیف
 میسی که شریف دارند ایشانرا استقلال ضرورت

منشی

رقعه میر عبدالحی از طرف نواب جهانگیر یافت

میر صاحب حقیقت گزین بهره مند صدق و یقین سلمه الله تعالی که اشتیاق ملاقات
 بهجت آیات که بنظر عبارت در نمی آید شهود مناظر عظمای دیدگاه خیریت طراز در رنگ بهما
 بچین و مانده نسیم بگلشن گنجای عارض وصول گردید و دریافت خیریت به حاج فراموش
 منتهی خاطر سپید شصت مرد بنیادی صمیمی نمائی چون لهما فی شریبان الا لاله المشر
 و مانند عینیه افروزان چهره معنی گلزار بود و جلوه و لغزینب خوشی فرای دلخ دوستی و دوگونی

رقعه ۱۵
 رسید شفقت
 عدد بنامه صبا

چند تفسیرهای که خیل پرسی در این جلوه کرده و چه فالوس در دنیا گشتن گیرگی در آن ستودنی است
 گوهر انداز صدف انگور و زربا و لبر آن انداز و دمان تاک و کنش غلمان و قصه صفا که کم
 و صد شکر لطافت و ساقی و مبدع و انیسج شده هر قطره صبا مرا نه و چند از چگونگی حال او و
 و در مطالع فرمودند و حالات تحریر و تفسیر و فصل سحر حشر آفریدگار است و ترصد که چو
 صبا می مواصلت که دفع سازه رخا مباحث است است از ترقیم و تبلیغ خیریت احوال و
 پیرایه و مانع گشتا و لها میشده باستانند زیاده چه بر طراز و لایم بخت و شاد وانی با کام

تفسیر احوال طغیانی و پاکسوی که در قصه و نزول شده

از تپایی ناگاهی احوال تپاخلال شکستنی تعبیه آره و اطراف قریات قریه تا و پاره کرده
 نظام دل طغیانی آب در بای سوسن گشته نباید پرسید و از تیرگی آب و الو بر آتش که و
 شکستات اینجا چون آره و سوسن گشته نباید پرسید یعنی بالعکس هم گشت هم قرائتی که در
 نوم نمود و نیز و در سقوب آب بود و تپانج با نردم ماه گشت ششده اعم مطابق هم ماه با او
 ۱۵۰ فصلی آفتاب وسط المذکر باشد که طغیانی آفتاب قمرت است و الارس بنی المذکر
 سوزن و افروختن خست بستی باشد گان بلند و بستی دل نهاده و طغیانی گان است و تپانج
 بنفش جان انسان آاده بود و طغیانی آب بکم کلان علیها فان یکایک در برید و در دم
 محیط و بسط آبادی اگر دیده و از تصادم و طوطی جان گدار و نسیب انواع که انداز و تپانج
 فوش زمین سوسن بر سر و از تپانج که و فوش گوش بهوش صورتی گشتنی پنج لایه در
 نظام گیان در چار و جوطغیانی و چشم مردم از معاینه این آب چون دیده اند که نشانه طغیانی
 روح نوح از جیم این طغیان آب و دل تنواز هم این طوفان در گرداب چتیا آب و نوح خلقی از
 گفتگوی سبب و نقش هر کس از شوراه و ناله در گریه گشت آب با او و سوزنی با و و سوزنی

تفسیر احوال طغیانی و پاکسوی که در قصه و نزول شده
 از تپایی ناگاهی احوال تپاخلال شکستنی تعبیه آره و اطراف قریات قریه تا و پاره کرده
 نظام دل طغیانی آب در بای سوسن گشته نباید پرسید و از تیرگی آب و الو بر آتش که و
 شکستات اینجا چون آره و سوسن گشته نباید پرسید یعنی بالعکس هم گشت هم قرائتی که در
 نوم نمود و نیز و در سقوب آب بود و تپانج با نردم ماه گشت ششده اعم مطابق هم ماه با او
 ۱۵۰ فصلی آفتاب وسط المذکر باشد که طغیانی آفتاب قمرت است و الارس بنی المذکر
 سوزن و افروختن خست بستی باشد گان بلند و بستی دل نهاده و طغیانی گان است و تپانج
 بنفش جان انسان آاده بود و طغیانی آب بکم کلان علیها فان یکایک در برید و در دم
 محیط و بسط آبادی اگر دیده و از تصادم و طوطی جان گدار و نسیب انواع که انداز و تپانج
 فوش زمین سوسن بر سر و از تپانج که و فوش گوش بهوش صورتی گشتنی پنج لایه در
 نظام گیان در چار و جوطغیانی و چشم مردم از معاینه این آب چون دیده اند که نشانه طغیانی
 روح نوح از جیم این طغیان آب و دل تنواز هم این طوفان در گرداب چتیا آب و نوح خلقی از
 گفتگوی سبب و نقش هر کس از شوراه و ناله در گریه گشت آب با او و سوزنی با و و سوزنی

مغربی ساحل در دوی می بالید و دل محالین بر زمین و خاطر ملک بر فلک می نالید آری
 دل ظالم در اول بزم و آخر تنه می باشد: اگر خواهی که آب آتش شود اول بد اگر دهن دیوار خانه ای
 بر چند پایی سیل انفا و نه بر پانداشت و به لوج آسمان عروج اگر چه مهر بر امش نهادند بر جا نگذاشت
 سفت و پدیدار وقت آب و اسباب هر باب یک عالم خراب و آب سیل بکاوش تمام در تلاش خرمینه
 د فینه و انداز افشادگی حصا: چار دیوار خانه بکوشش پوشش مال گنجینه و در بار از قطره زنی طوفان
 دیده بر لبست پای حیرت، فردست و پنجه آن بندی پوشش مکان بازم شکست: اینک گویند
 که بر آب نهاد است جهان: بشنوی خواهی که تا در نگری بر باد است: قدر و بام از دیوارها هر چند
 سپر بر در نهاد آخر اتیغ بر آن بر زمین افشاد هر جانب فاست بزم و عیادت از کثرت باز خرم خم و
 دزدان جگر خنخ و هر زن خایج از دوا و دهم آیین آب برای افروختن اینار خانه واری از باب اسباب
 آتش می افروزان و این سیل نام بر سوختن خرمین سالان کلبه انسان برقی سوران و مردمان بر فراز شاخ
 استنبار بجای افشاد خورشید خورشید و با خود ما گفتند: بنشین نفسی تا نفسی با تو بر آیم
 که عمر چون یکد و لغز میشی ندارم: و با اینند از درزش با و پیش هر برگه اسر و برگه مرگ دریافتند
 و آئین و فرمان امان جسته: در دم زجر گذشت و بدریان خبر گیرنده کار هم بجان رسید بجان
 خبر گیرنده آن فوج را که گشتی امید لطف است: از حال غرق سوخت طوفان خبر گیرنده از و بهانه
 بسیاری را این سیل به حبیب این دو مصرع: فرد رفتی تو از بار وجود خویش ورنه که درین
 غار و خنس بر روی این دریا کم از نوح است: مرده بقعر فنا برده و اکثری صد مه آب خورده
 این جسته که است: امروز که جهان دارم بر حال علم خشنا: چون جان بد هم فردا انگاه چه خشنائی
 نیم نفسی ختم مشرعه شما ان بی تحت و سخت و در بساط این جای خانه شش در جهان رخ اگر گشتی
 نمی یافتند: پیشتر به صاحب نظران ملک سلیمان یاد است: بکا آست سلیمان که زنگ است

کتابخانه

نسخه برادر عشق و برادر خطاط

فکر و نشان اگر چه اجناس آینه ده ارزان بجای نمی آرد و بقالان را که در پیش مشتریان
کار با سیران آسمان و ششند این شعر حسب ال ۵ با همه تجیدگی بقدر و مقداریم مانچون
شراز و سوار و قحط بیکاریم باینکه کشا و زان را که کند به خوشه پر وین و دانه های انجم می گماشتند
این بیت در خیال ۵ حاصل گم کرده دوست رود جا و دانه دانه در خرمن من سو صفت
پا و روزه بر صفت چمن همراه طاعت از طاعت طوفان چین گفت و نگین دل ساده رویان صفا
از نقش مهر امانت و زدن درین عمل طوفان که شیوه قطاع الطیرانی گزیده از دار و گیر شخمه
ایمن و دوست بردان درین دوره طعیان پیشه برنی پسندیده بر فرازگاه ممکن و چرخ نیان
از آب تیز این سبیل تنگ برینج بی مری خود آب داده اند و همپای طوفان در خرابی خانه ها
افتاده طالب طعمان و اسنان اسکندری از نسخه بری تا بگری میخوانند و باجران بگری
بفر در از کشتی خیال می رانند و قیامان از صید بگری دل می بریدند و بگریان باکو بیان
هم آشنایان میگردد و این شعاعان هر چند که طبع بجز طویل منبیه و نوار آمدنی آورده اند
و مشهوری از اشعار آید از بحر حقیقت و هم نمی زد و تر و اسنی ریا کیشان صورت اندیش که صفت
در قضا و خفا و ششند از سیلان آب صاف عیان شد و صفای صفای وین حال از آب
صدق و صفا که از پوش عیسان آلوده نگذاشتند و ربان طوفان کشتی و بادبان و ناخدای
فضل فدای جهان کشتیان خرابان عالم آب با حباب و بطریقه آشنائی استند و
صفوان این رو بیت بر صغیر کول نوشند ۵ آگاهی الطوار جهان جمله ملال است
یک ساغر می در کش و از بخیران باش ۵ پیران سخنان چون افلاطون در خم نشسته
جاول پروردگفتند ۵ ازین وزن سببی با دوست پیدا میتوان کردن ۵ ز در با سب
بر آرد بر کما سیلاب کم کرد و در زندان بزدان آب محیط ادرین دو مصراع در عالم بی اختیار

نکته خاندان

سه افسرده بود مجلس ندان خرابات تا و خضر پرده نشین ستم همین ستمستان
 که چندی پرستان باین شعر در خوشن واری سه مانند بودا عبس برندان حباب ستمستان
 که بگوش تو رساند خبرم ران این نه سیل سیل جفت به بهما نشان و این نه اسراج بهر تاراج متاع
 هر بد مزاج افواج قزلباشان سیه تنی که در هر کوچه و دانه افغان و خزان بهر گریه و بایکل
 زبر و سستی که خس و خاشاک و غبار و خاک بر سر سینه این میر سید کف آلب و زنجیر و پاجون دیوانه
 از ویرانه میوی آبادی روانه و از کوی و خشت اندازی مظلومه دیوانه بهر خانه نشانه ملاقات
 هر نادان و فرزانه بی نی محبت و شکی که خم و خمخانه بار و نوبت بازار شکسته و آباد و کشتی که در عالم
 آب ابواب سرور خانه و خوار سینه خانه بر هم زنی که از یار و دیار آواره شده شعار کوچه گریه
 باد و یه نوری اختیار ساخته و با شوم بوم قدمی که در هر آبادی اشرف بود ویرانی خانه با پرده
 سافری از حباب با خانه بدوش و با شکر بی از موج و جوشش بوش و توفیق رحمت و عفو و
 نشان درین وقت جهاد و همت حاکمان در بادل مثل صاحب حج نوشیروان خنج و صاحب کل
 اسکندر فر و ام ظاهرا و سگی حال نیمه و ناخدا لطف آن هر دو فیض رسان کشتی حال غلبه
 بساحل مقصود می رود و ملاحان که مشورت نجات غریقان بحر مرگ و نجات بود و از انعام
 نذیر و سفید شمع و فیلبانان که مالوت بشغل بر آورده افتادگان گرواب در کاتبه بودند
 از عطای نقد و خیس بر ریشه غایب متغیر آن عالی هستان را اگر کوه شکوه و انجم بهیاست و اگر
 آسمان نکین و قار و انجم رواد از یکی گریه بصنعت و عدالت را پایه استیارت باشند و از دیگری
 ایوان نظامت را رتبه از چند بر آید در ظل حمایتش آید و در عایا از حسن تدبیرش از فراغ بابی
 رسیده هرگاه غیر نصیحه حال مظلومان و در خیال و رفاه خلق اندر شمه از کرم شمشیر و حال
 سودای کریان همه شود و هست که نسیان نه گوهر جوهر و دریا بسازند یعنی محلی که باد

درختی

گذر محال بود بنگارانش بلا تمنع لاجا و اسن چارگان شده و در قفای که درم خیالی
 اسکان قیام افشال میزد و در بانیش بی منتهی و او و مسکن غریبان از پرتو نور
 آب را بر چرخ لباس با دلم و زرباط تمامی و بر بود لیکن عالمی ازان منتظر که از شعاع
 نهار هر موج تن غریبان کشیدی و از جلوه ماه سحر نهران کان سیم و الیاس و نظر لاجا
 ازان متعذر که با خنجر بران برابر سیمیدی از تاب ماه و سطر الیل و نگاه مردان خیل خیل
 میل آب میل موج تا با موج نه مهره چنان بود سیمید که هجوم هجوم چون دانه های گوهر
 برشته امواجش شکاک میگردد و از پرتویشانی دل نمیدانم که فلک و در میان آب بود و آب
 و از پرتو آسمان میخورد و از خیرگی چشم حیرانم که چنان و وحشت نمیدانم آب از بحر اخضر فلک میخورد
 پس با دست و پرنج که دانه چکونه در میانش چون عیاب شناور از هر خانه موج سلسله
 قرآن جلوه کرد و در بروج جایش ستاره ثوابت سیده نور آورده و بعد از خویش هر که
 شتی کرد چون عیاب به بر روی بحر چشم تماشا میسپارند گاهی خیالی می آید که زمین
 پائین بسیل آب موج با فلک برین هم ملج بودست و وقتی قریب و بعد و تشبیه فرزان
 و مملو و مثنی و امر و نهی صورت نه نیست زمینیان را به زمینیان و دریا و دریا و سیلاب
 عروج آسمان میاید و باین وسیله نمایان هر و اندر شد و چون بر جبهه ایزد و کبریا و ستور
 با شور و غوغا برین در سبزه زار سپهر اخضر با هم چید و و پلنگ صحرایی با شیر فلک بنیانی و قیام
 منزل گزید و اندران طوفان تمامی و خوش طیس از هم جان و حسنه جسته میزند
 از زمین بر آسمان و از آسمان به زمین و در میان با هم و در میان با هم و در میان با هم
 خواب و آرام با چشم حیرانم گشت و در شانه خیم دل و منی چشم تار و زده یا قوت بیونک
 مشوه چشم تار و زده را می که کس نمیتوانم گفتن چشم با دل و خویش را از گفتن تار و زده

10

مستور حوایس برای انجمن خیریه اوونگری

بعدی بر فلک چهارم سیم و حقیقت سوی بر فراز کوه طور کلیم و نوح بوسیله کشی عتبات
 حق ازین باریست و یوسف در منزل دلو و یونس در منزل حوت نشست خضر از بهشت آب
 نوح آمد و سلیمان بر تخت هوافت آدم بی پروبال را سری با گریه ششم معنوب و مردم نرج
 مستقل از روح دل نغنی از صبر و یوب منظور عشر از هر چار سو و ماکس لوت هر طرف در بهشت
 اعمال خود از خلکو طور اسواج میخواند و حرف مجربها و مرها بر زبان می راند از چپ سرش کلام الهی
 دفتر دفتر سخن نیک و بد هر کس پیش می آورد و دستگیر نیک از بهشت منفی استفسار دین و ایمان میکند
 ابواب دوزخ و بهشت و ابو دو وقت خوف و رجا پر تلا و علی بر ملا مردمان لطیفه و الامانی یا
 و توفیق تحقیق و طریق یکسو رحمت ایزد شفیق جوابان آمان نقش طلسم سیلاب اسم بر تخته سیاه
 مکتوم بود با اعمال عصیان انسان بصورت طغیان مجتسم اهل خیرت بر دزد و مردم یخور یخور
 غفلت شود از حسرت خود و زهر که با دل مستقل تن بقدری می نهد بر در داد چون آتشی علیه السلام در
 عین جوش در یابی نیل سبیل تندید پاشاد و کسیکه قدم که در خجرت بلوغان نصرت می نهاد و مانند
 فرعون ملعون در غرقه افتاد و با این سیلاب خود بادی وادی و غفان بود که عاقلان را بهرید
 ایمان و ایمان پر ده گوش هوش بکشد و بجا کل نمی محبت بر یک بهر چید خداوند مجید قائل دل کشته
 به کشته و حمله لا شریک له مائل سه عالم آب به بین نکته وحدت و ریایب که بهر موج هم انخوش بود
 دریائی نه کسی را کسی یاری نه و منفی با منفی سر و کاری نه در خلوت دل غیر از خدا نبود و منفی صورت
 از ایمان همدانه خلق از نظر لطیفه رحمت الهی و دل بر هجرت را بر وحدانیت او آگاهی لفظ و دلی از
 میان برخاست و دل با سنجی نینجو است یعنی هر یک را یکدل و یک زبان رو بسوی خالق تارجم
 الرحمن و از مقبولان بارگاه الهی و خامسان در نگاه نامتناهی استمداد و استعانت فضل سبحان
 سه آری لال باعث آگاهی دل است یک قطره اشک سدره خواب میشود و باری درین

در شرح

مشهور در این فای اننت چند و او کوی

آفت پر خاوت که طوفان نوح از طغیان این چشمه یک کرشمه بود آتش عشق معرفت حق از شدت
 حدت با سنجاب آب گرم دلی بکار برده و هوای عرفان خداوند منان در عین فرصت حقیقت
 آورد که شیدان طوفان از میان بگرخت و طغیان مصیبتان آبروی خود ریخت بجزایم حقیقت
 خالق سبحان چنان بچوش آمد که نقش جرم از لوح دل هر جرم شست و شود او در سیر باران
 باران احسان خداوند مستعان القدر شرح شد که بار کرد و غبار یاس از فرق هر بنی الناس فرو
 راند یعنی بعد از طوفان میل غنی شد و در خم دل فکاران از مرم هم از وی رویه بی آورد
 چهارم حصه از آبادی این چشمه بکند و حمایت این دوستان معنوی و مکان این اضعاف البیان
 که در عین طوفان چون حباب بل نقش بر آب بود از آفتاب غایت دارد و جهان محفوظ و دامن
 بروقت حصول به دست دیدار یکی از یار دلخواه خود در شش سال ای یار جدا مانده دل تنگ است
 ای یوسف گمشده بزرگان که بودی نه جان دیگری در تن نالان که رفتی نه کان نمکی برون بریا
 که بودی نه می دوش گنج خوری حساغر بکه داوی نه در طلعت شب چشمه حیوان که بودی نه دو گوی
 با عزیز هم این از خود حرفه زان آسان مانده است بکف دهن و عدال از جان گذشته ام
 که بجانان رسیدم ام نه شش پا درخت در دل بران شده ره داشت و پیرانه مار و شنی از پیر تو
 مه داشت نه شکر خداوند لایزال که گشتی نوح را بچو دی مقصود و رسانید و یوسف را از چاه پلا آورد
 عزیزم هر گز داند در عین رخ و عذا از چشمه غایت خود پیران او بجم نمود و در حین پلان و
 یاس و غم و تنهایی نور و فرود و محبت با خدا کار چنان داد خداوند از بنده گرامی که در پیرا چو رسد با شود
 بکند طاعتان با بخت با بخت در لال از سر فرو ریخت و کسی که مرشد است با بارگاه غایتش گفت خاک نه از خور
 بر من ریخت اگر بیایستی بر کسی که نشسته است زان و زانیان بپند و اگر رفتی گشته یاد آبی گزیده گشته
 یعنی از گزارد جانش بدست جان پند ما غافلان را تو غنی حقیقت خود نه شفیق و غنی غافلان و غنی

کشف غیبی

مشهور جابر شاهی زنت چند و دو گری



نگار منشی جوهر خطاط نزد پادشاه صوفی و شاعر
پیر گشته و در ضلع ساری یافته شد

در مشق نگار

سازگارستان سخن محبوبان مطلق است
از پرنیاز درگاه بی نیاز آن رنگ آرای گلشن
از رنگ و جان عندلیب قلم رنگین نگار
با جهان جهان برگ و بار رنگت بار رنگت
گلزار جهان را با هزار داستان نیایش
رنگ بوی دوست به بلبل کی نرسد از گفته گوی
آن یگانگی بیگانه در اجنبی میخونی
رنگین در باب پیر استن سر است که عارض
بلوه گری در است نرسد و حسن پرستان
شوق جانگهی افروخته از آتش آفاق شد

مشق جوهر پیر شاهی

روح افزای او نه اگر نه گلکهای در بهجت و در بخشش از ملک معنی ره نورد و چمنستان صورت
 است یارین پیش حسن اندوز گلستان شگفتگی از چیت سه گلستان زنگ نیاغ بهارش
 چمن معنی ز جوش لاله زارش و گریه حسن شاهان شرم زبان برای شاهده جمال جهان پیش
 انه جهان بی نشان و پرده کثرت شاه عشوق پرده لشین وحدت است باین حسن شمع افروز
 بزم دلچسپی از کسیت سه شمع از حساسات با این تو یادم سید بهر داده از روضه درخشان تو یادم
 سید بهر گل آفتاب اگر از فروغ عارفان کیمانی پیش چهره خوبی نمی افروخت باین روشش
 روزی باری از که می آسودت رخ خرم آنروز که هر روزش نظیر پروی اوست و اگر عابد
 زنده در راه بدر راه باه نشان بزرگیش پیشانی نورانی خود سپید داشت خود را از بزم عالم افرو
 بدر بیکر داشت رخ آنجا که عیان است چه حاجت به بیان است زبان سوسن اگر در تناسف داشت
 بر نقش طبع اللسان نمی بود زبان دراز پیش باعث وبال پیش رخ امی من فدای آنکه در پیش
 از زبان یکی است نه اگر شرم بزم بیکری از فراز یگانگی سلفش زبان و از روی نمی بود و گلکش گلگیر
 حال پیش رخ بانش چنان از لبه نشان تو یابد چشم نرگس تماشای بهار صفتش حیران
 و مردم وید و مردم در دیدار جمال تدرش نگران گوش صد برگ با صد برگ بهار با شمع
 سراج ستایشش کاده و پرد و شمع بهار مجمع بر آواز و نایش کشاده رخ سخن یار زهر پرد و شمع
 باید که اگر غنچه گل است از دلتان زرقش سرایه چیت انداخته و گریه صراحی دل است از صفا
 کز پیش سر سرازری آسوده گل آسوده حش اندوست در پوست نگینیدن ناگزیر است
 و بر لب تنهای فضل لبیزش در در جام سست فرجام نشسته رقصیدن گریان گیر سه
 به پیش هر قدمی می باوه در جام نه که گل در یاد او در باغ خند و نکل منحل اگر در دار العلم
 گلستان از منحل جوش آنسای نهین بهار نمیکرد از خواب غفلت بیدار نمیشد خیال

مشهور جامهری تفت چن و داود نوری

فیض ترجیحاتش برگشته و باز از ظهور یوسف کمال جمال از جمال کمالش برگرفت
 که در مصر خوبی خویش کرد و در سوختن سینا با شوق و شگفتی نگاشت و در جانشین بر کوه طو
 رفت که رنگ چهره گلزارش با بوی خلی پرده از رخ برگشید و قند کازل تا ابد بر
 هست به پیکر انش نام او نقش است و وجودش در است مظهر و منظر است از ان
 در بیغی خوانند و نمودش نشاط مصدر و مصدر جود است از ان باغی که
 و انوار است احد در ذرات انوار و درین شمع از ان معجود است و در خلق و در
 خلق از ان نور است حسن و حسن از ان محمود است که پیش از ان بی بی و بی بی
 را در دارالعبادت شرف است از دست و ما را میمان را در دارالقرار نشو و این شجاعت
 او است ای شده در خانه جان شرف است جان جان یا در ان شرف است ای
 شده مریخ نورین چرخ نه چرخ از ان آمده و عین چرخه مهر نور از دره بیت بود
 یوسف از ان بند بعبادت بود و چهار چرخ ایمان از نسیم هدایت یاران او بهار آسمان است
 و تسبیح نامی خلاق از عنایت و دوستان او خشت اند و در سلوک الله علیه السلام از خشت
 بی نهایت شرف از ان نورین صدف است و گوهرین سحر که است که شایسته رتبه عالی
 شده از سر و جهان درین زندگانی و برای شفاعت است و در کوه و خط فرمان از روی
 اعیان در نگین شاد و در غوغا و در کار یادگار نگاشته اند و در دل از جان بهر ده
 حسن و منظم خلق خوش و خوبی حسن و دیده حق اندر دم قربان حسین نه یافته از عالم
 قریب آن حسین نه قید از او ای شکر الهی و نعمت حضرت رسالت پناهی حاصل تمهید
 کلام است و قلم از ان نور و نوریش جهان که در همه نشاط یاران مجلس انبساط بقا
 رنگین از ان نور است و در اندک هر را خط را فرود و در که مشوقان منی الهی که نسبت
 مشهور جواهر شایسته و انست چندا

در شرح و تفسیر

در شرح و تفسیر
جواهر خط

را در وقت عبادت اگر استه پیرایه رنگین پوشانند و خوابان مضامین دل نشین ایجاد قدرت
 دل گیرین پیراسته فرمیده و لهای معنی شناسان گردانند آری یک سخن تازه صد جان و
 قالب بی سخن و دم سپزند و سخن سخن از بارگاه سخن چو استخوان و فصاحت سخن گویی کند بیخ
 از سخن آید صاحب جوهر است و در چاک و بان از سخن شاهوار گنجینه گوهر پستان سخن در
 چاه فصلی که بهر است و گلدان سخن هر وقت آماده بهار غنچه است و فصلی که
 از سخن پخته سخن پس شمع است و در دگر جهان سخن پس شمع جان پروری عین از سخن است
 و برین که سخن از سخن سخن ایا روح نیست است روح را با سخن نیست عدم شکرانی که بر زبان
 است و وجود و شدت از حقیقت است سخن سخن عبادت سخن عبادت فریغ بریم وجود از شمع سخن است
 در وقت گلزار نمود از گلهای سخن اگر از دل تا ابد سخن نمی بود سخن مخلوقات را چه امکان
 سخن می بود و جان سخن سخن است و جهان سخن سخن در جهان هر چه هست سخن است باقی است
 سخن است شوق حضرت خدا سخن است محرم را از انبیا سخن است و جبرئیل که از خدا و روح
 خبری میدهد به سخن است اول و آخر و وجود و عدم در این باب است سخن است کیس
 سخن بدست آورده خاک در گن که کیس سخن است از اینجا که بهاس خاطر و دوستان غریز
 دوستی نیز و حال گریبان گیر فکر و پناشد با و صفت بجز هر ی و هو و هست جمیده بر آن گشت
 که از گلزار بهر چینه گلستان یافت خود گلزار تازه بهر بسته روبروی یاران مشتاق
 توان گذاشت تا گرفت سوز دلی عبارت را از سوز و نان چمن رعنائی عاریت گرفت و
 رنگینی مضامین را از گلزاران سخن بهرام پذیرفت و آواهای معنی از شکر شکر شده گران
 او ساز بسیت و انداز الفاظ را از انداز خرام را سوز گران بهر خبرید تا بسد کوه کنی این همه
 عبارت شیرین از دمان بیان برآمد و بر زبان قلم رفت و فرآید نگاهی و دل آگاهی که که

نکات خلدان

بعد جان ز لایحه و شفا قش گرد و شمر و مزاجی لطف رواجی گو که بچشم انصاف و دیده انصاف
 ادا های و لغزشش را اگر و بهر حال میدان عالی مزاجان صاحب انصاف آنست که اگر بزرگو
 گلگشت و دین چنستان بهارین که رنگ نامه اش نامیده شد بپای نگاه گذار اندازند چون
 باغبان فکرم و رباع سخفوی بقول شیخ سعدی شیرازی صیت کو بر چهره لولو صدف شیرین
 و ختی بلند است در باغ پست نه جای که درخت بلند نشایند است اشجار پست را هم نصب
 گردانیده است و خواص طبع اگر از دریای شعر و شاعری لولوی شاهوار بر آورده است در آن
 کم مقدار هم بسیار بکار برده است بر گلشن نگار بهای مصنف اعتراف سازند و چشم از
 عیب پوشی پوشیده و بقلم عقود اصلاح بکشند زیرا که عذر نیوشی خاصه کری آن پوشی
 و تیره اهل ایمان است الا ای خردمند فرزند خوی نه شهرمند نشینده ام عیب جوی نه روزی
 از ایام بهار اندوزی نیازمند یاد وستان چند چون برگهای غنچه یکجا نشسته و از بی
 روزگار بیدار روی بر روی بهار بسته بود و از زمان حال ذکر احوال ماضی که سبزه شکر
 سر کار فیض آثار خداوند مژده ان قدر شناس شهرمندان و یادل سراپا عادل علم آرای
 علم و کار فرمای قلم و حلم المعروف بخلق احمدی الموصوف باخلاق محمدی جناب محمد علیخان
 مغفرت آید بعد غرت و امتیاز بسیر میرفت و گلزار تنهای رفیقان شش پایاری چشمه بار
 الطافش نازگی تازه میگرفت و یا بهتر از نسیم غبار فکر از دهن خاطر افشاند سید
 و روزگار حال و ماضی یکام و زمان استقبال را هم همچنان برام می انگاشت باین تقریر
 شکم و بیا و خلق که پیش باین نوع متالم بود که این فلک ناتوان بین الفاق یا این یکبار
 نتوانست دید و در سبزه و نیز زمانه عبث در گلشن جمعیت دوستان یکدل و یکجبهه در سبزه
 آن آفتاب تابان سبزه علقه بی تاب چرخ این چرخ بی مریا و رده یکبار به برج خاکی آید

شهر بهر شاهای نیست هفتاد و دو

جمع و تالیف

و ناگاه دلی بود و نمود دلی وجود و سعود آن نافع الخالق قانع اوج و قانع حقائق انتظام ترین
 بزم رفیقانش چون نبات الغش ششگر و دید ذائق آن خورشید تابنده سپهر قدوانی بنده را
 نیز چندی در طاعت گاه بیکاری نشاند در بازی این چرخ حقه بازی گر چون گوی چوگان ازین
 بآن سود و از آن سود این سودانده میخواستیم که بقضای این رباعی سه و دندان طبع نرسیده بهتر
 در دانه حرص بسته بهتر بای طلب از برای دنیا در هر قدمی شکسته بهتر ماند بضمون
 غریب و ربیت و استیغاف نشسته از فکر بخش و زکات عیار از ایستم و بر طبق این دو مصرع سه
 قانع طبع بر در هر دین نرو و یک گام ز حد خویش بیرون نرو و نه تحت کش این سپهری مهر
 از بهر حسیتم لیکن چون در تعلقات دنیاوی تلاش سعاش که واجب بر فوجیات چه نزد یک دور
 و چه بینا و کور و خوش و طیور و مار و سورا است این غافل از فکر معاد را نیز ضرورت ناکر نیز بها
 بروم تا گنجها بروم و بدر بای تلاش غوطه بخورم تا گوهر مد عابدست آرام و آن حالت اکثر
 این ریخته خود بیاد می آورد و تسلی خاطر فاتر میکرد و غل و دو کیسی خار و سون کهنه خرابیها
 و یاد و سر و کی ساقی گلابیان : بان داد و ستد تلاش و ن بگو کجا پیرایون و سه :
 نعمت که به سه فضل که بهر بهر کا بیان : بد نظرتی جو که رقم سو نین هوئی : کر صا و
 ایتو فضل کا با خوش حسابیان : تیرا و فضل کام کرے تو نجات به : میری طرف سو
 یو چه توین لا جوابیان : رحمت ہی تیری رحم کرے ورنه در گناه : اندازے زیاده ہوین
 ارتکا بیان : هر چند آچکای تو ای روح تا لب : ره تو که حق رحیم ہو کیون یشتا بیان
 امید اسکی رکھ کر مقرر گز گزین : چرخ ستیزه کار کی جتنی دولایان : و گاهی مطابق نمیک
 سه عمر وقت و حرص ما در راه صید آرزوست : چون پلنگ و آهو تصویر مانند از نام
 حیدرانه یا چشم نگران و دل بیتاب و توان حلقه کوپ در خواب خیال بودم و هنگامی موافق

کشم و یونی

اینکه سه بخدا کار چو افتاد خدا ساز بود که درم فطره بدریا چو رسد باز شود و مال کار
 دامن اعمال خود را از گوه هر حال افضال ایبرهست حال مال مال مال نمیدوم باری این اسفندی
 عطلت درو سال که هر روزش ماه و هر ماهش سال می شود و در هر روزی حالت شیرین را
 از صوبت مزارت هرگز خیال نمی بردم در ضیاع شاه آید تنهیت بنیاد بوساطت منشی قضا
 قدردان سخن شناس منشی قضا اساس منشی قضا محمد صاحب سلاطین عالی بایا
 ملازمت جناب سپهر مرثیت خورشید نزلت عطار و هولت می رخ شوکت شمع افروز ایوان
 ریاست و ضیاع ندر ایوان فراسات اسیر بادیر و انامی و هر وجهی که شایسته قاضی
 بر فن انفرادی تعین صاحب او ام کند طایفه و دوله شده عزت اندوز رفاهت سرکار
 فلک استمندر که پنی انگیز بهادر او ام کند ملک و چشمه که حقیقت نماید ایش از گنگ ناسنگ
 و از نیک تا فرنگ و از نهند تا سحر و از نایج تا نایح و از غرب تا مشرق و از باد تا برف
 و از روم تا شام و از بام تا سام و از برتا بحر و از صدف تا گوهر و از شیر تا روبا و از نایج
 تا ماه و از بیل تا سور و از کوه تا دریای شور و از دیوانا تا دیوان و از خوتا تا کشان سید
 و از بیم سهم کمالیش تا امان از دست مظلومان چون برده از شیر و مانند گوسفند
 از پانگ و لیر تر سنده مهرش در دل مهربانیده و چشمه فتنه روزگار در عیش خوابیده و
 قهرش در خاطر ظالمان منزل گیریده که رخت اقامت خود تا بعدیم گاه و را سوشی نگشاید
 و نام نامیش در سواد قلم چون نام نگین و شن و آهیم ماهیش منتوش در خاتم خاطر سر
 ختن و یمن سه اگر قهرش نگین کو خیزد و در آغوشش صدق و دریاگر خیزد از فراس
 سه اگر مهرش نماید بر سر عام کند هر ذره صد خوبشده و در ام که بود و از ننگ است
 بیکاری بر آمده و چشمه اینهای زمان بالید و این بختی این بختی چون چو خزان

منشی جواهر نظام

منشی جواهر نظام

آن کاروان فیاض را از انبساطی که از انبساط و منزهت بود و از آنجا که بهر حال
صدر و الا قدر و ضابط چهارم در انبساط و منزهت بود و بر این ترغیب احوال و عیال و تصفیه حال
برایا که بر سر حد انبساط و منزهت افزوده و با تو که ان مقصود را بر این فعل حکم اقامت فرمود
خاطر ازین فتنه انگیزی دوران این و دل ازین نیز گشاید و زبان طبعش در انبساط و منزهت
و چهارم فیض و وقت می انگاشت که درین منتهی مستقر صاحب و الا انبساط و انبساطی که بر سر عالی گوهری
دارد کان کان و الا جوهری گنج بخش جوهر شناس گفته است خود اساس خداوند فیض سان
چاره فرمای بیچارگان بهر آرای گلشن قنوت و منزهت افزای این مردم و قدرت و انبساط
و فیض سان با دل فرمودن و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
شده است گزین جان و من صاحب و ام ایاله و من فرمای کار و منزهت لطافت این خلق
شده و بر پادشاه احوال نوکران سرکار خاص و انبساط و انبساط و منزهت گستره
الطاف و خود از فیض انبساط گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
سر فرزان و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
صدر که فی و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
یعنی دیوان رای بهر ناطق صاحب زو الطاف که این ابیات را قلم در دست است می آید
به اسی از این است و دولت بلند و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
آید و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره
و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره و منزهت گستره

کتابخانه ملی ایران

مشهور و ابرشاه است چند از نوکران

و به نام از گامای آرزو آمده علی الخضر چو امروزی فریاد بران سر کار فیض آفتاب شبنم بخت که در آینه
 مدح طرح نیم رنگین کرده اند از آسمان عیش نشاط هر چه باید و نباید متباد آورده آن
 تازه و باغ باغ فریاد و باغ باغ همراه گلنای لاله بیدار غنچه خوش از ذوق بسیار و باغ شادان
 و در جان بیدار کن و نشان خواهد رسید در رنگ گری نیم رنگین خواهد گردید و هر چه مقتضای
 سواد و شایسته است از این نوچه بیاورد و در مطابق مضمون این دو بیت ارشاد کرده است
 بر باغی عیش است چنانکه یار کادان آمده است و در باب که در کوی فلان آمده است به پیش که غنای
 که ایام بهار در هر چه در رنگ نشان آمده است از غایت اشتیاق گل گل شکفته و از زبان
 حال گفتیم که در آرزویش بهار داشت بهر محبت سرشته اند مانند صبح در دل با هر که شایسته اند
 و به مقتضای این دو شعر و در بهاران چایسته کس نمی افتد بهار پیشتر از سبزه می باید
 سمن از بهار گرفت و باز برگ شبنم تا آستان خورشید باید بدیده رفتن گر بال و پر نباشد
 شادان و فریاد از جانیکه شسته به دم بر خاستم و در مژده مقدم آن مژده رسان ازین غزل
 تازه آراستم از آرم غزل ای یار نگار زولای کبستی و می گلن سهار حسن ز گلزار کبستی تا که
 از خیالی در رنگین ترا و گلی ای پر خور و باز مختار کبستی از آمد تو رفت خدار از دم که بوده
 ای کباب خوش خرام ز کسار کبستی از گلشن جمال تو گلگل شکفته ام ای یوسف عزیز زیاده
 کبستی تا این چنین نوادش در جان پروری که هست با من بگو که یار وفادار کبستی به باری
 هر که شش بدان گشتم و از راه کوچه و بازار دپای نگاه از طرف گلزار و دشت مرغزار گلگشت
 کسان در گذشتیم آنچه یک است گفتار گفته بود برای العین مشاهده نمودم که از چپ و راست
 هر جا که نظر کار کند و خیال کام راحت بندان خسرو ایام حال هر ایام را بحال و ذوق گلشن
 و شام تنهای هر اهل راه را از فیضان صبح مراد روشن گردانیده از راهم ز بازار گلزار

گلزار

سوم لطیف است برای تالین دل هر وضع و شریف است ز گلزار فردوس آمد به سائز
 بطرز نگارین سولاله زار نه بروی گلستان لبشارت فرو نه ششام غریزان سحر خور
 چو باغ ارم بزم را کرد شاد و سرخ و لبان را از ان رنگ داد و یکی را ز لاله میانه بدست
 یکی از شراب طرب گشت مست و در گریخته نازنینان برق نگاه رنگ بهشت و دور
 اتفاق یاران بی اتفاق نیز رنگ از زبان خلایق سخن رنگ رنگ بر می آید و بر هر دو
 کارستان چین و فرنگ میاید و در چین از سرخ پوشان گلزار گلهای اورنگ سائز
 درویش اورنگ زیب عالمگیر صاحب تاج داور رنگ و باریا رنگ آباد و عمل نموده اند و در
 رنگارنگ نظم و نسق سعادت گشت رسانی بخوبی فرموده و در مجلس رنگین یاران از رنگ بازی
 فصل بهار ان گویا صاحب الارشاد بهار باستصواب پیشکاران رنگین بهار سمنی رنگ لالی
 و عجائب لال و دیگر محرران تبریز است سنجیده کار در مقام شاه آباد و دولتی چند و بست
 سعادت خلع رنگ پور کرده و از دفتر بلدان گذار که قانونگوی صوبه بهار اند کاغذ
 اوراق گل موافق ضابطه گرفته بموجب کمی و بیشی جمع ده ساله و جمع اوسط تجویز کرده
 ما گذران رنگین عذار ایا هم قبولیت فصاحت کلام و قسط بندی لطافت و ششام از ان
 نوشته و پیام فرحت انجام گذرانیدند و تا بیان کاروان در خواست هر یک و در حضور
 برده بدستخط منظور رسانیدند و امتداد که از قرن نه پنداری چون ابروی خود پاکیزوی پر
 مردمان چشم خوبان از سلاسل زنجیر بر لغت آباد اسیر ساختند و گماشته های نگاهبان
 خود کاشت محال از منظر انداز ساخته از کم و کاست از سیر و پیان سیر فرمودند و
 بموجب شد کار حال حاصلی از های غری تحصیل نموده از سال کردند و در کپری حصار
 از روی و اصل باقی ماهوار می باقیه از ان ریزش دستکات علی اتصال شده و آنچه

در این کتاب

مشهور جواهرهای انست چند داد و نگرانی

خیزد چندان دایم بخت گزیده که در باز دست، بر سینه پوشان شهرستان تفاوت کرد و اگر رام
 سفید جامه بانگ و ریاء و هر یک شش و بر و آید و بیاس تفاوت رنگ بر و باخته جز در افتاد
 نماید بهار و گیش رنگین میکنند و در شکر گنجیک از چار سوسش میزنند با در پستان بکشیستنی
 سبکوید به بهار آمد از اشتیاق و بدن توفه شراب در تخم و گل، بقبانی گنجینه و آهنا چنان
 تن بر صاف داده بدوق با در پستی می جویند بی پادشاه و کلمه نینب پارسائی وارم
 کاتبان رنگ نامه را فقر است رنگین بر کافز رنگین از رنگ شکر گشت نوشتن بجای آید و
 قلم نگارین افشاگران از مضامین رنگین گلهای گلر سینه رنگین می آید و کاتبان بر کاتب
 کاتب پشت پشت و چهار چهره مرغوب و بخت بیان را درین بر سیم مطالعہ کاتبان و بخت
 مطالعہ آید نامه کمتر بنویسد و بهر نامه را میباید و در باز آید شش رنگین میزنند و اگر
 که رام خرید از رنگین پوش نباشد باز بیان او را ساده لوح و است از سوداوش چشم می بوی
 و آنجا که چهره بخوش شش بیان است و لالان ماه رخ را دل بیان است که آفتاب رنگین و آنجا
 زیبی خوش قماش از آن است که هم بازاری و دو کال، عبیر فر و شمار، باز خوان خوان عبیر و گل
 است و روق دو کان رنگ رزان از رنگ کشیدین بر سیم کباب طارین را عطر و گل
 در شیشه محقق است و مطالعہ ایان را اقسام شش رنگ، سبزه و چوب فریب میوه های شیرین
 در رنگین گلهای بخت نمیدانند و زگر این سودای نیاری بچکاری نقد و طلالی بختی نمی بوی
 فرقه نقاشان خیمه روان این ایام را بر سیم رنگین فکر تیره و ساد بر مجلس نشستین و صغیر
 و عشق بازان را به پوران طارین رنگین بالی فکر و گزین ناگزیر بانی از رنگ شش
 شربت از رنگ بهارین این موهم نگارین بر چهره استادی خود آب و رنگ اختیار کرده
 و بهر آواز رنگ این ایام بهار این نقوش بلند نامی خود بر صفی روزگار بجزیر با و کار کرده

نکات، خاندان، منشی، جواهر، خاندان

نکات، خاندان، منشی، جواهر، خاندان

فرکان خورشید نگاره درین فصل تمجید ابروی خود با مشق چو رنگ پیمانید و لبها را یک
 با چشم حیران دمان در بیان شما سپید کشید لکنی از قمار بازان ده و دوازده کس بر سیاه کین
 یکجا نشستند و باس ذوق رنگ با خود با جگ اتفاق بسته بازی چو مهر می بازند و بی دست
 از آنکه بازی زو جگ بسته آنها بکلی نیست و هشت و شش و پنج تفرقه در آید با خود با عیارها
 حریفانه بیسانند و جانی و دوسه یاران یکدل بحکم دوران رنگ اوراق ابر و موافقت خود را
 بخیالات رنگ نگ فراموش آورده یکدیست دل بکنده بازی می زنند و زیر دستان پروا
 آمد و نیامد خلای سر بخیزد و دستان پنج عجیب شرعی نگزده جواب رنگارنگ میدهند آنها
 که میسران و تماشاگر بودند ساعتی بذوق رنگ دلیری آنها ایستاد و میان نمودند
 در جهان پنج قمار می ز نظر بازی نیست بهر که یکبار نظر باخت و گری بازده گو یا جاوه
 حسن نگینی حال آن دلدار بودی بهار در هر بزم نمودار است و تماشا می نقش و نگار رنگ
 رنگش در هر رنگ پدیدار سه ندانم آن گل خندان چه رنگ بود دارد که مرغ هر چنی گفتگوی
 او دارد آخر همراه آن رنهای شاهراه بدعا بدر دولت سراپا صولت بلند اقبال
 رسیدیم دیدیم که اتمام دوران احتشام بنیان تحمل تمام بیرون صحن غام آبین دل گزین
 از شام و سحر آیین تازه بنا کرده اند و از روشنی چراغان و ضیا گسری ماه تابان
 شب قدر را بر روی روز آورده اند اسرار اندرون آن مکان بهشت نشان از لپش
 چون نور شمع از فانوس پدیدار است و رویداد رنگ افروزی مجلس مهیا نشین
 برای العین آشکار گو یا در انشب باین رونق روشنی چراغان و اتمام در بیان
 آنست که سوران ناتوان در روشنی روز بسکن خود با نغمه بال و دنده از کشت
 بچشم مردمان پامال شوند و تماشا بنیان به کشاده دلها از گلگشت آن گلزار انبساط

سفر خوانی

شهر و جواهری نیست چند و دیگری

تقسیم کردند از تعرض احدی محروم برگردند هر که خواهد گویا و هر که خواهد گوید
گیر و دار حاجب و بان درین درگاه نیست و نوبی فضل و یزداری در او نشانی
و درش بر روی خلایق چون در فیض درکشانش است از آن بهر لطیفانش آن مکان
پرسیدیم و از اهلش و دشمنان را به صاحب دربانته چون نهال تازه بالیدیم از آنجا که
نیز نگارش بقول نفاقت سرکافین آمار میداشت و حسن خلایقش باریست بر سر استیلا و یگانگی
می تعرض در و دربان به صدای اینده سن یکی از محرمات در بند امیربان صاحب
خانه ما محرم بنیداند مرا درون آن مکان نرمی توانم داخل شدم گاشتی دیدم چون
روشنه رضوان و گشادمانند بلوغ جهان فرحت افزا سقا می نمایند عالی طبعا بنید
و بان حال جوان پسند متعجب چون ل صافی نژادان و کمال صفای و پیش از نگارهای گوناگون
در عین وقتی اهلانی از اقامت سکانی چو باغ ارم و گشاده صفایش خوبی بسی جانفز
بجز دیگر گرام اقامت و نشاط دل شامل شده نشان داد که درین بهشت بهشتی دیگر دل گزین
چون حاصل زیبا پر خواره این چنین است و بعینه مروت دیده این گلشن در دل این و صف
و گشاد سوید است و بقلب این باغ خالی پیدا باری شکریا بیتی گشته در منزل شاه روان
روان شدم و از مصرعه ورش مابین گلگشت و گرن بیت و گشاد آمدیم فی الحقیقت آن
در قالب آن منزل بنزل جان و دل است و از آیات دیوان خوشدل بیتی رنگین
کرده اهل محفل صد مرتبه صاف تر از جام جمشید است که جهان حسن جهان از دور لطمی آید و
بر آینه روشن تر از آینه خورشید است که صورت عالم سوزنی عالم از آن جلوه گر نیاید
جان پرورش طبع است چون قطعه ضیای بخشی سوزن و چهار دیوارش را به سحر است چون
عمر خیام لطیف مقرون مصرعه هرورش چون مطلع غزلیات الفوری جاندار و ستون بهر

توجه
و جوان

فلک نیلگون که چشمش میل شعاع ماه بدر سیند باد شامیه بانات سرخ سناسب شامانه
 بالای حش بر پاست نی نی کار پروازان هوای پرفتن از مهر که طائر سرخ جلیخ غش پرواز
 نسازد و ام رنگین بر هوا گذارشته است و باها تنجی بال غش برای آنکه دران گلشن سیاه اقبال
 اندازد و هوا معلق زمان آید هر دو بازوی خود را یک قرار داده است یاران هنوز سینه
 انتظار از پیل پیل مقدم هوای در دیده آرد و یک سفید زرد و آلوده نام حریفی اراده آن عمار
 گلخام ازین دو سر و سر و پیکر دیدند و هیچ پرده نیست نباشد نوای توه عالم پست
 از توه و خالی است جای توه مصنف نیز با شوق دیدار فرحت آثارش و نوید آمد آمد سراپا
 بهارش در گلستان بزم حاضر شدیم و با آداب اوب و اب و ادب ادب آهنگ سلام اسلام را
 گردن نیاز چون صراحی خم کردم رازی تاملت اقتضای را صاحب مدوح باین سخن اقتضا فرمود
 در بزم طرب پایوشین : دل را زالم سناوشین : سناسب وقت و ریافته عرض نمود
 ای مبارک چهره اوج هم را آفتاب : وی همایون طلعت چرخ کرم را ماهتاب : درین
 محفل بهشت مشاکل سامان پیش و طرب همه میاست باری نشان ده که آن یار غمخوار یعنی یار
 گلزار کجاست آن برگزیده اقبال از لطف کریمانه و توجیه بزرگانه فرمود و از زبان درفشان از
 موقوفه لباس بگری و بینایی از پرچم عارضی مشاهده جمالش ثنائی و الا چون او مجاز و جودیت
 بروی بدیده قائل نیکی : عالم تمام از رخ جانانه روشن است : از یک چراغ کعبه و جهان
 روشن است : بر طبق ارشاد و الیه و انوش خیال جمال این مظهر با جمال و رنگین دل در دست
 نشانیدم و بدیدم بجل عرض ساینده : چه حرف عشق نیست سر سر بیان ماه چون شمع یک سخن
 گفته بر زبان ماه و سطلان این دو سر و سر و غریب چه وطن چه گلستان است : هر جا که غریبی
 وطن همان است : برنگ محاسن بجای مناسب هم بزم یاران هم کردیم این بهر حاجتی دیدیم

مجلس

شهر جواهر خطاطی است چند داوود گری

که دوستان و همایان و شرفا و دوستی بستان از رؤسای و دیگر مردمان باختر و با بیدار و با
 بعد از آن و در آن محفل مولی رسیدند و علی قدر نزالت کی بیداری منزل گزیدند و بستان بسیار بزرگ
 از غوانی سیو سیو و گلاب رو برو آوردند و لباس هر یک را بزرگ گلاب رو رنگین و هم نکست گل عطر
 کرد و از آن باب نشاط ماه رخا انجم انجم و از هم آمدند و در هر جنبان پر دین پر دین جمع شدند و
 یا قوت لبان بر تنیم غنچه گلستان نسیم کرد و خنده صبح جنبان بر خنده گل خنده آورد و هنگام نشستن
 و گرم گرم شد و چای و شرم غیر طبع مصنوع از آن نسیم رشک دم شد لطافت طراوت حسیانه
 برگرفت و آواز میآورد و لحن بازار پذیرفت ایات و صف از برود و بخش سین ساعدان از بر شد و
 طبع اشعار رنگین در مدح حسن اشعار و لیلان نازنین پسندیده و ترانه گلاب پاش از آب خوش آب
 بر رو رنگارنگی از غوانی سیو سیو آید و بافته باز و در جو عطر و گلاب شام مجبور است و عطر ساختن طبعی و روانی
 و شقایق پر دخت قنبره بر فرش سنابل قاقم خوان خوان موجود و عطر گل خور و طبع طبع حاضر
 نمود و نوزات طبع طرح رو برو شد و نوزات نشاط طبع بنوع و طبع آلات نقره و طلا با طلا میآید
 که هر یک در حالت دریا برف طشت اعلی و لوق از برای شوق و شیراز سرخ رخ بر دخت و برگ گل
 پسین نسیم نسیم عطر گلستان کی آید و چشمت بخت بخت افلاک و بخش شکست و شکستی از دست
 اهل سخاوت آید و به شکستای و از مویشی نشست رسم تمام تمام شد و فیضان بهار نشاط تمام در
 اتمام گنج و خزان برای دست بوس و ریا دلالان از کج خانه بر آمد و حاجت بعد حاجت و در گوشه و آینه
 نشسته شد و پیرایان از دست و مجلسیان سینه خیزی و سیرانی گرفت و برگشت و قول از برای لعل لبان
 و شادابی پذیرفت آن انداز ریزش نشسته که احتیاج منقوشند و زینت و فیضان دست است
 اهل صرف بی حجت تبریک و حضرت آینه بصرف رفت که صرفان تنی کبیه پیشه خود با گذاشته بکن
 علم خود صرف صرف نشسته و احوال سید و ارکان از بر دشتن زرد گوهر بخندان بر خود دای گرفت که

منشی جوهری

منشی

بر که مشرب می بود و ضعیف از شدت بر باد رفتن گل آ آسمان رنگ شفق گرفته و از کثرت افتادن غبار
 رنگ فرش زین پذیرفته نموده سرایان سی رنگ من و خیال رنگ بجای پادشاه بر سر و درش رنگ
 ساختند که روح رنگ و رنگ لعل جان مجسم شده بدینواری جانفزا بقمان شفق و خنده و آفتاب بر تن
 رنگ بارگروید که چشم اشیا نشاء طهارت سبز و شاداب شده از زمین دل سبز بر آوردند و در آن هنگام غری
 رواج رنگ بدرفت تمام رسید و چشم و استیلاج بقصاحت مالا کلام کشید یک رنگی بزم هر دو و دو
 لا چون این عناصر چنان که رنگ نموده که موجب فرایش خبری خاطر هر دو و یکجندی محفل بر بوفتی و
 مخالف را چون غنچه گل و خورشیدی با هم و یک اتفاق فرموده که هر یک یکدل و یک زبان خوانان خوبی و
 در آن هنگام هیچ رنگه رنگ که بیتی که بر پیشینید یک رنگان با روح از دست خورشید عذاران کرشمه
 خورشید و در خوبیان نیست و نیاید پرسید گو یا چه خورشیدی آنها از وی رنگین خط شعاعی برآورده است
 و توتی که برایش در از آن خلاف شریک گشت و رنگین آن نمای گشت همانا و حال سوی و دم خور و از
 خا رنگین کرده است چون لباس پوشاک حاضران بزم باغ و بهار و مجلس کیفیت رنگارنگ الازار شده
 بهار بهشت از هر دو دیوار آن گاه گل که در رنگینی گامای باغ ارم از هر کنار شکفتگی آورد و طویان خانه اسرا
 از هر گوشه بجان نوازی پروا خنده و خندید بایان ز نو از هر سو مسانهی خنده می که قطار دل از رنگ
 هوای میکشیدیم تا شاهد خیالش مخاطب میگرددیم و غیریم لی تو در بزم نکور و بان میانیکو که چون
 در باغ چو بلبل و چو لعلان باغ و با سبب بقدرش از ششای اسکین می کشیدیم و بگذاشت چوین تصویرش
 ازین رنگ طینان بلبل من نامی چیدیم سه ایام شادمانی سه وقتی که یار باشد پیروز از هر چوین
 فصل بهار باشد چوین بجز از تماشا اگر گیتی بهار از آن گاش کردیم صورتیکه در آینه خیال انعکاس
 گرفته بود و در آن ایام دیدیم سه یا خورشید آینه دل و مقابل و ششم در مقابل صورتی دیدیم که در دل دشت
 یعنی یکایک جلوه حال آن شکلی از هوای بهار بر جلوه گاه و ستار و خمار و پیرین گلزار بهر رخ پوشان

نوع رنگین

گلشن اسرار چشم انتظار جلوه گرفته و دل‌بهره دل‌جو تماشای حسن و لطف و آن دل‌بهر جان پرور
چنان ز عکس رخ دوست دید هر گل‌شده که شاخ هر شوره از اسگاه بلیق شیده ان لعل و عشوه پرواز
باشاره غمزه و ابرو فرو برده که در حسن گل‌خان جهان جلوه گرفته و در عشق عاشقان زبان باهر
منم آرزوی آرزوی کفایت لطف آمارش گزارش نمود ای باطن نوزده جان سخن دوی
طبع نوزاد کان سخن لب لعلت دراز و تناسلی تجماد از حد و انداز سه بنو طاعت تو یافتم وجود
ترا یافتاب توان یافت آفتاب کجای باز و پرده خروشی بزبان توجه تر جان بیان کرد و غزل
آبروی بهار گلزاریم در دلق حسن لاله خساریم گاه عاشق و گاه معشوقیم گاه مست و گاه
بهشیاریم بهیچو گلین باغ کیکرگی بعد سالی بهار می آیم از د لطف بر سرخ عالم در عشق
باز بهاریم بهیچکس از فیض خود محروم نه سطلق و زمیندار نگاریم تو هم از جیس و بهیچکس نه شاد
با توید غمخواریم و بهیچکس باشتیاق تمام بر زبان آورد سه سخن نهان نیا شد بهیچکس
مگر بهای خاموشی تو نهان در سخن باشد ای گل‌بوستان بستاند کسی ترانه درج تو
بل است که مرغوب هر ولی نه مدتی در فراغت بسر بروم و بهیچکس کلام جیسی بیانت مردم اکنون که
از نقای و لک‌نایت روزگار بکام و زمانه برام خود دیدم و چنین بیان تمامی حسن جهان آریست
چون عند لب از یک هزار گردیدم به عجب بود اگر دانسته ام قدر و صالت را که روشن کردم
از آه خود شمع جالت را باز بکرشمه دل‌لعل لب بیان یابن سخن بکشاود در بزم طرب دل
خرم بشین و در فکر زمانه شاد و بهیچکس نشین دل سرور یا بخشش و ادسه نازم بهیچم خود که حال
تو دیده است نه افتخار پای خود که بگویت رسیده است به مردم هزار بوسه زخم دست خویش را
کو دست گرفته لب و کیم کشیده است نه چون باغبان نگاه گلچین گلستان جانم شده و در آن
الامال از گاه ای تمیم لب لعل شالیش از رنگ بهار و گل‌نارین و لعل بهار خمار نازش تبار

تو بهیچکس

مشهور حواشی ان نمایی خطاط

کاتان زیب بر پستیانی نوازیش که بجایان گسک سرخ گل لال سوخت و بجای جای گیرست همانا درین
 طلوع سحر کیفیت شفق پذیر است و بر گوشه ابروی خمار لاله وار شکر رنگ سرخ و رخسار
 تکی بر انگیزه است گو یا بر گوشه شمع مغربی خون شهیدان در نشان است و یا از حسن طبع هلالی
 رنگینی سفید ناز نمایان جانش با فوج کرشمه ناز مردان دیده بهار دیده را فرصت فرگانم
 زدن نمی دهد و تقای حسن اویش لبها شتیاق مالون بسوی خود میکند بهر حال نیز جان کرشمه
 و نغمه پیش نمی نگر و در و بر و پیش محو نرم تماشاگری سیکر دور اسکران هر و یا به حبیب پای این بیت
 جامه در خون شهیدان کش و بجام ناز بر تو ای شاخ گل این رنگ قیامی باید به قیاس
 جز خنجر طاقس باغ تاکری شکست دل عاشق بکجا است قدی به شخص طالع با کوبی نکال
 در گرفتند و مرغان تشا ویش زبان از و شک لاله بهشت شمال و صغیر سرور سر پا سرور پرده
 بملک عدم رفتند و وقت بملک نوازان بلیا پنجه های شاد چهره حاسدان جهان را سرخ کردند
 و سطران امیدوار نوازش توانش کار طنبور را باب فتور را چون خستار گوی شمالی رسانند و با
 و بر لب و در قانون خرمی در لب و در نوازی را باب نهم برده و پرده آهنگ در پرده نوا آهنگ
 و مسازی نوا با سماع محفل خرمی کرده چمن باتوازه و گزین چمن چمن و قی در نهم های تشا و
 عند یبانه سخن آفرین چنگ است ساز خوشه چنگ شادان نهم بود که از صدای دهل و کوب و
 مرزبان دگم چاه خشاک کردی طنبور چهره سرور سرور و اینست جوی ترانه ترکبیه آید
 پریدار و به کوی نوا می سطران سرخ قبا و گل سستار خند لب ز فرس و تار ساز بشوق تمام گرفتار
 از نغمه بر برگه نو گشت جهان در هیچ کجاست و صد گشت زبان به گوشه نوا می
 عشرت نواز خفت نوازه بان و سرور گشت شاد گشت زبان به سطران و وقت رنگین در یافته نقد
 بنوای جان نواز پر خاستند و سرور را چنان در آستانه نوازی بقانون دل نشین نوازند

نغمه نوازی

که از زبان پیران جهان دیده عشق در زیده مطابق اینک که در کوی عشق مرا نمود
 بر سن در صندل برآشادی بکشود و از پیری سن عشق جوان شد گوی که از عمر هر چه کاست
 عشق فرو در سخن واه واه برآید و حالت جوانان سنجیده اشتیاقی گزیده در جاده کش خرامی
 آنچه نیش طوطی و گلبلانک گلستان چنین انبساط مطابق این دو بیت است تا ناکشانی و دهن انت نمود
 تا ناکشانی که میانت بنمود چون از دهن و لاشانت بنمود و سگند خورم که این و انت بنود
 از واه واه در گذشت بقاه قاه رفت اگر آداب حسن بر ادب دای اشاره آبروی نمی نمودن
 فرد و لکشت اگر از دل هر فرد نمیکشود و مراد از سخن در پیش آن شیرین سخن بنامد و سخن کار
 خود ساز و سپهر را به سخن باید و سخاوت عذر یک صد لطف پنهان که کند با من که تو رسم کن
 اگر از یکی گویم خبر دارم و نظر باز آن باد و بسا سر سبک است در گوی تقریر ریخته زبان خموشی بر
 و از الحاس زبان در بیان سفتند و بسکه چشم امشب چشم عشوه سازش و اشقم و از گزین
 بسوی غیر بازش و چشم و تابعه چشم بازش بنگرد و سولی و گره که چشم چشم بازش و چشم
 و پشت از مستندی ام از ناز و دیگر هو نشان و از نیاز غیر من هم بی نیازش و چشم و غیر غیر
 از کمان او بخورد و بسکه پاس غم مردم نوازش و چشم و زو غم من که غافل سبک است از
 حال من و از کشتنهای کند شوق بازش و چشم و غم که از ناز و آداب و مجلس مقصود
 و گاهی به نیم گاهی سکویان رنگین و الصب و بانه بی بهای دیدند و هنگامی طهارت پیچیده و ناز و
 به نیم تقسیم تقسیم میگردیدند و آنها ضبط حالت خود مانده این دو مصرع موزون می شنیدند
 و چشم و لبش بدل چه جفائی عظیم کرد و نیم نگاه و نیم تقسیم و نیم کرد و یکی بر خیال خوشترای
 سر و قد آن گلستان بر خواند و بر لاله رخ ترا پرستار و گره و هر سر و قدر پرستار و گره و دیگر
 بر موزون قامت و لیلان رغمای بر زبان رانده با وجود جلوه که خلق حیران من اند

چشم و لبش

شماره چهاردهی انشای او و دیگری

بسیکه چیران مانده ام بر قدر غنائی تو سن ، از ان چو بخوبان لبی رنگبستی غیرت زهره و
 مشتبی حسینی نامشین و از تینی حسین شونجی و لب و لبی شونجی تر نور آموزش و شونجی افروز
 مجروح شک و با سمن بر جو رفتار کین او اگر شمره خود لدر و لدر و سر و غایبند بالا کج چرخ بهار آفرین
 تا سر حنن با زهره و طنار و لک کانه از رونق فصل بهار حسن از برای عشق و فان چنین چو کج موجب آفرین
 از دانه چو شونجی ل شنبه و دیم و ول عاشقان و در شکستش تقیم نفس شام قدر و خوش طبع شونجی
 که شام و سحر شبانگلی کلام شطرا راه سحر در ایستام جلوه گریست چرخ که لیل و بهار آفرین کلام بهار
 در یک گلشن بهار آور چهره آتش گلسته چندستان نزلت و شونجی و شونجی غزل محوای لطافت
 در غره و گوشه لیدی انشا پر و درش هر تیره و تری قرانی جان شونجی به سحر شونجی این ایست
 در وصف سرایای آن شاد شونجی و شاد بقول شونجی سه از دلم بهر پیرو آه از شونجی یا شونجی
 از تاب مهر از دریا بنار در لطف چرخ کوه و دراز تو که شونجی خانه تصویر باز در گشتش
 شونجی چو در روز گاه همه از ان فتنه اش در هر کنار به تابانگوش از روشن بهار آفرین
 شونجی از آتش گل آفرین از شونجی این پر کینا جل زرد و در سمرگون کوه و نکلان بلور و گوهر و گو
 کند کسب شونجی سینه و لک بکشت پایش صدف و کرد در خسار چون حورش نگردد شاد نور اعلی
 نورش نگردد از صفائی کوشش بهر کدایه غنچه شونجی آب گوهر طوق ساز و اصل خندان و شونجی دوز
 عقد و نازان غنچه مانعی با سمن از لطف و کاکل سبیل گلزار طوری ساق و ساعدهای دریای نور
 هر از شونجی ل آفرین و فیض بهار سینه انگاره و صبح را در خون گل حل کرد حسن به تابانگوش
 چنین پر و در حسن و می تراود از تابانگوش صفای آه از این آئینه متاب را دست نور افشا
 افروز از صفای آه از آب در رنگ اصل که نهد خضای صاف و طریقه و در اینجند و طبع سینه
 سینه اش از لک که با شونجی نرم و صاف و شونجی از شونجی تا سینه تابان سینه

در عشر ششم

مشهور جواهر شاهی است چند آفرینگری

دل بر دروختی زور و در خفا چشمه آب بلور و یاسمین بر یکدیگر پیوسته اند تا ز شیر صبح
 بسته اند بوی گل و در نشین پنهان شده و غنچه بالیده و لبان شده و معطر به شکم
 حسان بخش در سافرافت از زلال صبح و چشمتش از بوی میان آویخته به خشمی
 از بهای بخیه و ده چرخ حسن بهتر از ماه تمام و او از بزمی ارادت را قوام گرفته
 آغوش بوس زان رشک و در از بلور صاف دست افشار تر و غنچه از سودا
 زلفش از دماغ به سینه های ز پشت پاش و رخ از خیال سر و قد آن چشم به گشته
 قمری چشم آهسته حسابم لبیکم جان بخش تمام آن بوی سازد از نقش قلم کهک و در می
 چون کند از غبار نقش آن بوی سازد از موج هوا بال و پوی و چشمتش بوس
 میان زان تازه حال و شوخی از گداز چشم غزال و گوشه ابرو زنده ناخن بدلی تا کشاید
 عقده های جان گسل و از اشارت های پرنیزنگ فن و برگ قانون دل مغرب زن
 هر حدیثی که درین بیرون شود از املوش در هوا سوزون شود و عفو عفویش بخیر
 گری کند و فتنه هر دم صورت بر می کند و ناز چون طلا و سست اندر مبار و بیکند
 هر لحظه حسابی اختیار و غره اش در سینه ناوک میزند و خنده اش بر لبه خشک
 میزند و ابروش از ناز چشم نیمه خواب و میزند لبست گمان بر آفتاب و هنگام میکند
 در عالم رقص بد لبی تمام میزد امید بر انداز و فضا که و ای آن تندر و کسار جان
 ناز بهد نیانه پالوس امتیاز میشد و قنیر آن سر و قد یار و دلنوازی در عین طاعت و عتانی
 رقصان میگردد و در هیچ دوران در دوران از گدازش و چشمتش و زمین و گرد و مان
 و لکشتن به چشمتش و رقص می آید و به هوا و موج خشمیک بهای نوشینش
 هوا و فصاحت اسپر سیکر و ند و از بالادستی و دست افشانی نازینش هر چو

و در این

مشهور و اهل خطه

دستگیر آمده دایمی رسیدنی فی از سر تا با غرق و ریای حسن بود که مردمان را از برداشتن برود
 اشاره کناره گیری خود ننمود و مادر میان چانه و جبهه چشمه نشاء و ری می پیوسته که از حرکت دست و پای
 جنبش میان خود را بسیار غیب آشنائی می فرود گاهی ناگاهی آن جادو چشم از گاهی ابدی غماص و سر
 چشمه نسوی مشتاق عشق آگاهی رسید و هنگامی آن بالا بالا تبسم کنان بالا بالا بر سر و مصل ماه می شد
 وقتی که چشمه جادو بر و نماز گذار شسته بکشته و لغیر می باشد که این از جادو می بود و ساعتی پرده از رخ ماه
 بر شونده هر ضایع جفتی بر سر و ماه نیمه و از قصه لغیر می آن حسن از نیل بر سر و در محراب لعل و طالع این بیت
 ای یار و برق و آتش هر کسب باز تواند و بلبل و کل سر و از عشاق جاسا باز تواند نقش و یار مانده
 دل بر یک یافت این شعره مانند لوح حسن بر می تواند است و برگشتن از رخ تواند نگاه حسن
 حیران جمال آن دلبر و دل را ماند چشم ماه تمام تمام شب چشم نگاهی ناگاهی بخوابد و طبع جانگداز تا شکار بود
 بنیای شتری لعل در باز و نشاء شتری حسن را ویز گردید و در میان هزار جان قربان عشق هر انگیزه بر سر
 بانها دیده جادو تاب و تاب بر و افکنده از دور تا شکار حسن گیتی آن نرم بر دین نرم بود و دستا
 مسدود شد ز دانی خود و نگار از آینه دلش می زد و و شب قدر از شام گوهر چشم تار آن چنین میگردد و روز
 دل از دور بسیار می گری صبحم چشمه ازده انتظار فرست چند گدائی نیم و لغیر آنکاش می بود
 را ایضا صروح با خاطر صروح از او و حسن جوی که آن را شکران نیز گسار متوجه ببال تو که مشتاق
 بود شش چون غنچه خون ل میخورد و از ویر و آرزوی تبسمش انتظار خنده گل می شود و از دست دلی
 بر شونده و سوی آن کرشمه خونین نگاه چون تیر از ششت بکشد بختند بر حد برداشته از شستن
 شطریاست اقتضای نمیکند لیکن مصلحت وقت بلند حوصله را گاهی نقش این معنی بر نگین دل
 می نشیند و عین بهار اک و رنگ باناز و نیاز طر زنده ظاهر و با گردید و با حسن عشق عجیب بخت گیر
 یعنی هر قدر که از دست آن قادر اند از بلند خیال چون از شش شستن بری حیت صابر نشاء بشوند

مصحح دیوان

تسویر جواهر نشتی است بنده و انگیزی

و خیار و ذوق آن که از این بهار از کلفت فرقی چست بر می نشست و بهشتی توان کشف بر او نیز درین
 که شمع گری نکرد و هر سال نگار چون به پیش می رسید را ندیدند و از بهر تعلیم آن جسم بهر جسمه مردان دیده
 بر خاسته چشم چشایی خود دایمی نشانی ندیدند ناگاه اگر کدام قهر از بهشت آن چاکرستان خطای کرد
 صاف بر روی پیش درازی که غافل از احوال نشسته بود و خود را چون قاصد محروم از مریدان بان
 گمان می نمود و فریاد آن دلش بر آشفته از زبان حال گفت نه می زنی خطا که از دلین رفت و خشی و
 عطا که کمال خیر آن آید و خیر طبعی و منفی و بیانی شست که نقل شود نشسته و نشسته سر و دست نشسته
 که بر پیش درازان نگار از چاکرستان کوتاهی بر روی پیش خنده پیش و از شاخ گل شایه فری یعنی باز دای
 آن هم پنجه خورشید شاد و ای بهر غنچه فتنه که بر می آمد و بر و سه خوبان قهر یکایک نسیم لطافت برنگار
 بهار آگین شده خشمین شخصی باین آید و فتنه که فتنه شد که فی التل مقابل نشسته و التل است و آخر یکی
 از انگریزی دان باین سخن سخن آفرین شد که در می دل درین وقت تماشای لطف چنان دای
 است و گاه گاهی نشست بر خاست آن حلقه گل لال بیشتر بر زلف مجید و زلف می بود و بهشت گشت
 شگفت گماشت کرد از دل مردم می شود غنچه لب یکی باین سخن شگفت که در سبستان خوبی بهار
 گل عجب است و دیگر به باین رنگ گفت که در شب قدر بهار حسن رنگینی اشعار خست است
 تماشای بهر لب یکی خست که درین سر که بگفتن لب که خوش رنگ است عجب به سرخ قلع از پنجه
 با زرع سیاه و چنگ است و دیگر به دیده که درین صبا گاه نگارین از لب که بهار رنگ است
 است و رنگش پر کال به سر کال در پی سبزه خندان را نشکر که از غایت نازگی برگ برگ گل
 را در زیر پای خود و پای تر از دم نشتری نشسته از شدت خست فتنه رنگ آمده چون تیرنگ
 خود را سپیدند و پیش لیلانه و رسد ناز و لیلانه پیش آوردند و قهر گل لال در دست خمار رنگ
 گرفته بگونه ابراقی بهت ناز نیدانه بکار بردند آخر از دست یاران تیر دست شگفت فاش خود
 شد و چون تماشای از فتنه چند داد و نگری

چاکرستان

و چون شرکان خود را برگشته و دانسته بودند که قتل خود را برگزیده و بخواه گاه پیشین رفتند باز
 حسن و از سرگرمی هم بگذشتند و بپایان ننگین مزاج از جسد خیزد و آلی و نیز رنگ خواره
 برنگت گلی و گریه روی سهارا و در غایتی که نیست بر من نشانده بگذاشت بهار آفتاباری میل شد لطافت
 رنگ سبزی انبساطا تخریص و مرغی بشتاده رنگینی گلزار اخیل یعنی را به صاحب مدح و صاحب
 که فیضان تو به غایتش بر سر خاص و عام برابر بود و یکایک بر دم بر یکی و دیگر در لطافت می افزوده
 درست و بهانه چیست به پاس آگاهی و بهوشان معمای یکبارگی باشی رنگبازی فرمودند و بهر آنکه
 بارش آن ابر رحمت باز شد یکبار چون گلین چمن سرزده و پاشیده شده بار بار مانند برگ غنچه و با
 بهشتا کشودند و در آن چمن نور آگین خبر رسید که شایان مان سهارا لیل هزار میا که در نزد خود بود
 با دوستان چلیپایان انیس برینیل گشت متوجه شاهنشاهی بهار گلزار خلیف شدند و بهر آتش باز
 حکم حکم گردید و باین روش مکه است بهر شفا و رسید که بر روی دقدهای باروت از گل آتش چنان
 صفت و سستی بکار رود که دل لاله گلستان راغ شود و چون نهال نشان یعنی آتش بار نور افشان
 روش باغ بهشت نشان طلوع روشنی روز کرد و در آن شب هزاران گل آفتاب بهار تازه آورد و بجا
 آتشین از آب آتش با لیدین که در دست دگهای سرور به استخوان نیم احاطه سنگینی اندازد و بهر
 اشجار نورانی چون سیرافازی برافروخته که گلهایش از بهر شارب بر پایش گذاشته و درخت
 بارستان از نسیب خزان آتش برافروخته که گلهایش بر دم شگفتگی روی میازد بهر گاه غنیا
 حقیقی می شود و پیش روشنی ماسهانی با چنایا بر روی آفتاب میخورد و گلهای نارنگیهای بارانی
 روانی عطاسی فرود ستاره های آسمان تازه آن جهان بفرق آسمان فرود عرض خود با او اند که
 ستاره های آسمانی بهلوی صبا ی نشان بهلوی شده و بهلوی زمین نمائند و چرخ بانی روز
 شود چرخ زد که حدس چرخ گردان چرخ می شد ملائوس آتشین الی سرور بازی از ملایک و فرشتانی

در ششمین کتاب

ابری رود و آتشباری آتشیان بسوزد و آتشباری سیدند که ستاره رقصیدند و از گار نیز لوله
 سلسل چندان پیش گل گردیده که از بار دل تاشایان از بهر یوب نسیم شگفتی گل گل خیزد
 برج از ستاره های تاری بنوعی سوزد که دل اهل نجیم را حساب ستاره های سوزانین برج سید
 سوزد چه جلال بان است تاب دام لطافت و آب آتش از رخسار که در جلال ای ماست ماه را
 شکار خود ساخت بهر چه چینه چون گل چینه شگفتی افزود و در لاک خضر گدای نجیم پیش شاز خود
 اقسام اشجار بهاری و کیفیت گلهای تاری تا کجا آسمی و از صفیه فیض آید و از وی در آید که قسمل
 رنگین نگار است شکر بخش نمی کشاید سدا در خنانش آید و روی شازان بهر چه چون اهدای
 پیران جوان به ترقی از کی آتشیان است آب ما که لرزنده در سایه اش آفتاب به شرف که در آن
 سبزه گاه چندان تجلی است مهر و ماه بود که در چشم تاشایان ماست نور علی نور شود
 میشود و بعد از مشاهد و هنگام بهار گل بار را صاحب مدوح هم انباز یاران و سوار
 باز غم بزم راگ و رنگ فرمودند و بر عارض محفل رنگین رنگ و آب تازه افزودند
 یعنی بهر شمع را بطری تمام گوش بر آواز مطرب نشید و اهل جمع محو تماشای حسن گیتی
 حسن جمید و شیشی نا آشنا بر گرفته زانکه گران دلارام رام و مرقومان نگاه حاد و نگاهان
 برای فریب مردان مجلس محو اتهام تمام دست خنایب سر و قدان بالا بالا سپر و گیتی
 از پا افتاده های طریقی محو بیت بلبلانی بالا و نگاه در دیده نازنینان تماشا ادا و ادا
 انشمار و ادا از پرده فریب بر ملاکی بر گرفته عشق و ان جبهه که سوزون بر خواند
 بی نسیم عشق باید برگ یک گل در جماع از ادائی رقص نسیم که سر و آواز
 هنگام خرم از بهر دلجوئی آشنایان با بحر خوشه امان و از غبار اعیان بزم دلمیری
 و اسن آفتابان که کمر او در پیچ تاب آورده چه دلسا که در این طرب آورده

تجلی و تاجی

مستور و جواهرهای است چند از آن گرا

با نشاندن و ست پچندول به بر چیدن پای دزد ندول در آگ نغمه سرایان نیک
 پای بند هوای او را نکند رسان مخلف آلاب سطران بر صورت و بر زم خیمالات دقیقه
 سنجان نیک قرار قائم و مستقل سه شادابی جان به خیمه تازه اوست و مالیدن گوش
 زهره اندازده اوست و ز انسان که صبا تحت سلیمان می برود و بدوشش نفس سر بر او نه
 اوست و در آن بزم خرمی تو اوم بسکه گرمی هنگام بهار است سر و مهری و دوران را کدام
 یار ای گر کار کش از کثرت میرانی رنگ هوای سر و سر چینه از جقه های پچوه رنگ رنگش بدو
 زلف تابدار برای دل گرده اسیده و سبدم گرمی تازه بهم میرساند چینه یاد استن اوم و فنی
 بزم با اوم چشمان لطافت پسند است و وریند بندش نسیم لطافت لعل بهر بیان پاینده و دود
 ساسله های لطافت و دو مان تنها کور از ان حصول سرای شرافت اخگرش چهره افروز
 گل است و نوای قافلهش ناله آسوز بلیل هم کیفیت بخشش مل است و هم جلالت افزای نقل
 و پیش روح پر و است و گرمی اشتیاقش و دل بر خشک و نرود و دلخوش در دانه نرود
 کیشان شیرین است و گشتش چون غنچه و مشک عطر آفرین در بزم رنگین مزاج اعتدالش
 عالم اسرار است و قافلهش از روح دیگری گرم گفارش هیچ شان است و فصیح بیان بهر بیان
 در ظلمات او پنهان است و راه غمض از دور در پیاده در و نشن در نشان بشیوه جان
 نوایش هر دم است و در ملک و بلویش یک صبا ناز و دم راه بگذرد تازه طراوتش
 خوبست و رنگت پر داز گاستان محبوبی را از روان دوستان است و نصرت برای
 بوستان جنبش مطلوب است و حالش مرغوب طبعش نگین است و مزاجش دگرزین
 رخسارش گلوسوز است و گلزارش محاسن فروز حبیبی است لطیف و طلسمی است بیمنت لعل
 فانوس شمع نشاط است و حقه دولت انبساط سبزی بدست آید بر بوسه پیام در بزم غولیا

کلیه دیوانی

سنت و در ابر و شایان است چند داده و نمری

و چرخ سپهرش بگرددان و در عشرت و امتیاز تنها کو بجای سپند و در بهر جامه و خاچ و
شماره چهره نورانی برافروخته آفتابین چنانست و نشان از افزای خاطر پاران آیسیم هم گم گشت
است و صاحب فرادوس سه فروزنده بزم ارباب عیش و فریبنده خاطر اهل عشق
ندیدیم چیز این در جهان هیچ بشی که هم ساقی و جام میناوی و نشانمان بهار گلزارش
شوق کمال بیان کرد و ندیده از باغ رخسار شک باغ ارم هست مانند نسیم زرق
و بهدم است و گلزاران نیر انگار با یکدیگر ازین دو بیت و دو از دل پر آورند با
قلیان کجفت تو بهره وری سیکر و در نی و در وین تو نشکر سیکر و در وری سیکر تو و در وین تو
نیت و ایرست که برگه و قمر سیکر و در وین تو نشکر سیکر و در وین تو و در وین تو
و از دل بدل بغض مجلسیان آگاه ساقی لطفت آهنگ از جام باوۀ کف نام چهره گلزار
برافروخته و دهن آرزوی مشتاقان ویدار سبقت آمارش از گلزار گل عذارش گلش
بهمن چمن اندوخته شام زلفش و شانی بخش سواد سویدای دل هر احباب و بیاض خنجرش
سطح دیوان آفتاب گوشت ابروی خمارش ناخن زن دل هلال و ناخن فرگانش باطن
گره کشای دل بسته بر ارباب حال غمزه چشم فغانش بر هم زن هنگامه و شکوفه چاه جادو نشن
نوبی و لغیر و در گلستان کفایت چشم تر گس با آرزوی چشم مست و محویش ببار و در باز او و لبری
یوسف بنزاد جلوه جمال آرایش خریدار چون بقصد جان نوازی لب گرم گفتار کند صد جان
مازه در قالب سیاحم زند لب نوشینش شکر زیر و گفتار نگینش مهر انگیز فصاحت زبانش طبع
و ملاحت بیانش فصیح شوخ طبعی رنگین وضع خسرو شیرین مزاج و حسین حسن و اوج طبعش
بند که شیخ و وضعش خلعت زوای هر رنج سرمایه سرور و نشاط و پیرایه صحت و انبساط و ناول
رونق محفل ستوده سیر خسته اختر و حیدر عصر سعید الدهر و آرای گلشن و لبری

بافتادن دست چندی دل به بر چیدن پای و ز ندول در آگ نغمه سرایان بگریه
 پای بند هوای او را که نکته رسان محفل آلاپ سطران بهر صورت و در بزم خیالات و تخیله
 سنجان نیک قرار تمام مستقل شده شادابی جان به خیره تازه اوست و بالیدن گوش
 نه به انداز اوست و ز انسان که صبا تحت سلیمان می برود و بر دوش نفس سر بر او نه
 اوست و وزان بزم خرمی تو ام بسکه گرمی هنگام به است سر و مری دوران را که ام
 یاری گزار کاش از کثرت میرانی رنگ هوای سر و سر چینه جقه های پیچیده رنگ رنگ بند
 زلف تابدار برای دل گرما سیده و سیدم گرمی تازه بهم سپرد پیچیده یاد استن ام رونق
 بزم باو ام چشمان لطیف پسند است و در بند بندش نسیم لطافت لبها بهانه پا بند و دود
 سلسله های لطافت و دوام تنها کورا از ان حصول سرای شرافت اخلاقی چشمه افروز
 گل است و نوامی قافش ناله آموز بلبل هم کیفیت سخنش بل است و هم حلاوت افزای نقل
 و پیش روح پر و است و گرمی اشتیاق اش و دل هر خشک و تر و دود تلخش در دانه افروز
 کیشان شیرین است و نکته شیرین و غیر و مشک عطر آفرین در بزم رنگین مزاج اعتدالش
 عالم اسرار است و قافش از روح دیگری گرم گفتار سیج زبان است و فصیح بیان بهیجا
 و ظلمات او پنهان است و راه خضر از و در پرده و در نقش در نشان شیشه جان
 نوازش هر دم است و در ملک و بلوایش یکایک صبا ناز و دم راه بگذرد تازه طراوت
 خوبیت و رنگت پر دانه گاهستان محبوبی را زوان دوستان است و نصارت برای
 بوستان حشش مطلوب است و جمالش مرغوب طبعش رنگین است و مزاجش دگرین
 رخسارش گل سوز است و گلزارش میخساف و ز حبیبی است لطیف و طلسمی است سیت لبش
 فانوس شمع نشاط است و حقه و ولعت انبساط سبزی بدست آرد بهر سود پیام در بزم خوبی

عشق و یاری

سینه دوزخ ابروهای اشک چند دانه و دگر

و چهره پرورش با گردان دور عشت و امتیاز تنباکو بجای سپند و در چهره چشم و خنده و خاک چرخ
 ستاره چهره نورانی برافروخته آنچنین جلالت و نشاط افزای خاطر باران آید هم گرم گرم
 است و صاحب فریاد رس سه قزو زنده بزم ارباب عیش به فرینده خاطر اهل عیش
 ندیدم چیزی این در جهان هیچ شئی که هم ساقی و جام مینا و می و شایان بهار گلزارش
 شوق کمال بیان کرد و ندیدم از باغ رخت که شک باغ ارم است و مانند نسیم زرق و برق
 و سیدم است و گلزاران بهر انگار یا لکد که درین دو بیت دو دلی بر آوردند با
 قلیان گفت تو بهره در میگردد و فی دروین تو نشکر میگردد و برگرد رخ تو دو دنیا که
 نیست و ایرست که برگردد و قمر میگردد و چون فی رایای و می رایای درون درون راه
 و از دل بدل بضمیر چلیان آگاه ساقی لطف آهنگ از جام یاده کلغام چهره گلرنگ
 برافروخته و دهن آرزوی نشاطان و دیدار محبت آثارش از گلزار گل عذارش گلای
 چمن چمن اندوخته شام زلفش و شامی بخش سواد سویدای دل هر حباب و بیاض خنجرش
 مطلع دیوان آفتاب گوشه ابروی خدایش ناخن زن دل هلال ناخن قرگانش با تصنع
 گره کشای دل بسته بر باب حال غمزه چشم قناتش بر هم زن هنگام صبر و شکیف گاه جادویش بعد
 خوبی و فیرب در گلستان کیفیت چشم نرگس با آرزوی چشم مست و مخمورش جای و در باز او هر دلی
 دوست به زار دل جلوه جمال آرایش خریدار چون بقصد جان نوازی لب گرم گفتار کند صد جان
 تازه در قالب سیما دم نذ لب نو شینش شکر زیر و گفتار رنگینش مهر انگیز فصاحت و بلاش طبع
 و ملاحظه میانش فصیح شوخ طبعی رنگین دفع خسرو شیرین مزاج و حسین حسن و اوج طبعش
 بذل و بیخ و وضعش خلعت زوای هر پنج سر پای سرور و نشاط و پیرایه بهجت و انبساط و ناول
 رونق محفل ستوده سپهر خسته افتر و حید العصر سعید الدهر چه به آرای گلشن و لیری

چهره پرورش
 با گردان دور
 عشت و امتیاز
 تنباکو بجای
 سپند و در
 چهره چشم
 و خنده و خاک
 چرخ

موج پیری سبز زار که هم گشتری جامه و میانش از رنگ غلافی بهار از دای گلشن حسن بیانش
 و قبابی گلگونش از بهار گلستانی موجب آرایش جمال جهان آرایش سده ویش دریا حسن
 آرایش هر جان در آرایش عین صدف و حسن در دندان و ابرو کشتی و چین پیشانی موج و گرداب
 بار غیب و پیشش طوفان و در ویش دای سخن سنجی متعجب شد در آن شعر و بهر گوئی
 موج و لایهای شمعین و در خیال هر لای اقیالی و لطیفه های رنگین فریاد خاطر هزار که خیال شاعر
 آید از آنکه بزم و نشین که بیا و بود و بستیاری جامه مدح نگار صفت بیان را و در پیش رنک
 صفت گلستان نموده فروزان و آواز از جیش و به و خوشبختی از روز پیش و به یک است
 کرد و از آنکه او باشد ز دل و گوشت و ابروی جانان ناخن شکل کشت است و روی تو را که حسن
 ببار و گرفت دست و آری به تیغ گشت جهانیکه آفتاب و چه گفتگوی گشتیش نمیکند با من باز و
 بهر پس که داند زبان آه و راه سواران و قرلباش از چشم یار و بهر نره بازان ابلق سوار
 و چشم که بکس نظر ندارد و دست است ز خود و جز ندارد و به بیگانگی ز چشم تو است
 چشم من تا با تو آشناست بکس آشنا نشده که شکست نپاشد و شرف چشم من را
 و شرف کان غزالان آید و شرف چشم من را و شرف کان آید و شرف چشم من را و شرف کان آید
 و به پای و غمزه اش را و بهر محبت فتح میاشد و شکست افتاد و برویها چو بر گردید و فرکانش غمزه
 و غمزه بدلی در چشمش می بیند و چشم او از ابرو آن تیغ دو دستی بهر نره بازان که چشم تو از
 چشم تو خوشتر و با دام صفائی گل با دام ندارد و به نگاه رفته است نیت مانع شوخی
 بسبب تو توان نیست راه آه و راه باغی مابین دو عین یار از نون تا سیم به بینی کشید
 بر صفحه سیم و نی فی علم که از کمال سحر و انگشت بینی که کرد و بر او نیم و به غمزه قبابی ناز شد
 شک و بهر چاغی از آن و بان رفت و بهر تنگ و چو تنگ است و لب و چشم و آید و چو تنگ است

سه گفته هیچ در وصف وانش بدوان هیچ کس چون من نه بینه سه دل آسان نیز میگیم لعل
 و گشت آری به گیس آسان بشهر افتد و بی و شوار بر خیزد سه در کترب و رنگه گنگو یا خوش آن
 گریبان چاک همچو گل کند لعل در خشان را سه بر آسان چهارم هیچ پیوست به تبسم تو ز مهر
 علیج بنواهد سه تبسم تو کشیده است تیغ بر گلش که خنده لب گل نیم لبلی افتاده است سه
 ز شمع لعلش چو روشن تر از ماه در هزاران یوسف مهری در آن چاه سه بیاض گردنت از یوسف مهر
 آینه بنواهد به بدست ساعی بسیار و شیر تهاجم کن سه ساعد زیر است یاسپ یا بدین خوبی و لطیفه
 سحر پیروی عیان یار بر خیزد این سه شکم یار لاله است که که گنجی قریب و کینه در و سه پرده
 صوفیه صورت چو نقش یار نگاشت در سید چون بمیانش رقی سفید گشت سه هلالی که آسمان جای
 دوست در تراشیده ناهن پای دوست سه قد بزرگی هر دم آفریند خزان میکشد به بر زمین از سایه
 تصویر گلشن میکشد به نقش و باغ خوبی سر ولایت موزون و انداز خورشیدش چون تندر و کسار
 خوبی و لطیفه مقرر و گری می چنان بدل گری و کرد که غبار گرد و باو و شکار از میان دلهای درخت
 حیرت می سر فرازی یافت حق رخ آفتابی بر یافت و بیایه ریش مرق شفتی شد و لطف
 ماده پرستی رفیق قیج دل در جام گل گرفت و دختر از بازار پست اختیار صاحب در رفت و در
 و درل چنان بگوش در آمد که بگوش کرد و غبار غبار ز رفت و رفت و فساد از آن آئین نهوی بر خا
 که داد و در و در نشست و در جام سحر گردان خنجرانه انعام رنگ بخش و در آن بهار شمع
 و صراحی می داد و سحره گزارد و محراب و در آن شد و چاب شرب ناب و در برای
 نشاط آشنائی نمود و لعل گل کلاب در بجز انبساط و بطشتناوری افسند و دوخته
 تاک بیباک از پرده ابرق بیحجاب بر آمده و ازین کسه عجب ذوق بود و در قص
 رنگین و تو نیز سه باده در پیانه سه رقص در آغوشش پیاله موج چنان

همه در این

شسته شسته مینا در ذوق سرگوشی خم شد تا پیاپی گلاب گلاب قلقل هم از شد و پیاپی گلاب شسته
 برای دریافت ضمیر میسرش هرگز گوش بر آواز ساقی نوشین لب و زبان بزم نوشا نوش سرخوش
 نوشش بر زبان آورده و آفتاب جام چهره آفتاب طلقان را چون گل بهار آگین نگین
 کرد گل قبا یان را از جام باده گلگام گل آفتاب در دست و زار ریخ جانفرویش بگفتند
 سرست موزونان چمن سخنوری را در گلستان خاطر حکایات چه سینه بهار آواز شد و یاران یگان
 بزم بیکرنگی اسفند امین بیکانه تازه بنامه میاد آه زبان بندگی شمع شادمانی که دید و محفل
 شعر و شاعری شگفت کلامی گل بهستان را عثمان گلگون لطافت و کف اختیار و از جادو
 حسن پروانه شریف ترکت بر روی گل به باغی گلگون بوستان که جامه می پوشید
 و رگشتن بلبلان بجان سیکو شمشیر یعنی که بدین لباس که جادو گر انداخته خون دل شادان
 بجان میوشد رنگ دروزان محفل نشاط یابان اندازده سه در چنین فصل که بلبست گلشن گل
 که بهر چه بپوشد خالی خوب نیست و باقی مهربان اشاره کرد و در یاران شیرین زبان بوفور سرخوش
 باده انیساط ازین سخن که سه هر که در مجلس با باده نوشند ساقی که بهر چه در چشم است برود
 باید که به باده آواز و در هر لحظه طریقت عشق حسن باده پرستی سلطان این دو مصرعه سه
 تا و ابی بناسند کی دل نشین شود بزم پروانه پر کنار است تا شمع در میان نیست و با شمع
 و رقاصای طلب و طریقتان حرفه را به ذوق سرور و مستی موافق این بیت که سه فصل گل است
 شکسته سم بهار فرض می در کنار و احب بگل در کنار فرض باده مرام بهر جام حلیه
 محسن گولاری بر صیف مروق با ساقی مهربان این شعر تازه بهر خواندند همان بهر شیشه
 از نو بهار باده پیار که در بهشت حلال است باده نوشیدن و دیگری بتقاضای
 آن یار شیرین زبان بر زبان رانده نشاط باده پرستان با تانز سده هنوز ساقی باده

که بهر چه بپوشد خالی خوب نیست

مشهور و بر تالی انت چند وادگری

سید واریکی بر روی دل از نگین غدا ازین سخن گلگل شکفت که گفتش گل گل شکفته
 رخسارت زلف نه غنچه او دیشتم شد که از گلها چه گل و دیگری یکفیت چشم خمور ان یا عکسار
 سه می نگاه بتان را شکفت خاصیت است از راه دیده در آید بدل انتر نمیشد یکی در نیم
 منتان مستی بهوشیار علائیه فریود سه دل بهشیار سن باس دوشتم ست او دار و نیلی حاکم
 ستانند یک بهشیار می باید و دیگری در عالم نشسته سرشار باساقی بهوشیار بیان نمود
 سه سن با تو میگفتیم که ده دوسه بیانه من قسم قلمی اکنون که بر و خانه به پیران عشق جوان
 لبخندی با ده نشاط چون طوطی یاغ بنوا آمد سه دل در خم زلف دلیران است هنوز به
 افسانه عشق در میان است هنوز به گفتیم که ما و دل بهم پیشویم سن پیشیم دل جوا
 هنوز به به تکلیف حسن سرگرمی می باین ز منم چون عذیب به پیران شد ند سه خوشم
 کرد سر شیشه سلامت باشد و دختر ز که جوان کردم ابر شود و جوانان خرمی توانان
 آن یار لطف بسیار گفتند سه هر جام شکفته تر ز جام دیگری نه و دست تو با ده از بیای
 گل است به و بر روی چهره رنگین آن شمع و لک زین ازین گل و لکش چون گل شکفته سه
 نمودی شفتی چهره رنگ ترا بهار با اش گل یک و او را گشته ترا گرمی می چنان بدل
 گرمی سرگرم شد که از چهره گلزار گلستان بارغ که یکی عرق بر آمد تو گوئی در روز روشن بوم
 بنجوم بوده است و با بر برگ رخساره گلزار و گلزار از لایه های شبنم حسن در حسن افزوده
 سه عرق گرفته در آن عارض از حرارت می به چو زیر قنداره شبنم صحنه گلزار عرق روانه
 پا قوت اهر ساخت خند شش به بیای بهی بهی حسن مرصع را تماشا کن به ساقی لطف بسیار
 بدوق بتاع گل رشاد باش گلکوب پاش آرد و به کیفیت حمت با سلطان این شعر که سه
 بی گلکوب از ناباشد به بیای به در غریبی بوی گل باید وطن بی گلکوب تار خرم را بر مش

در این شعر

می زنی و تافسوز و عالم ابی بر آتش میزنی: بر گلستان بزم گلاب پاشی کرد و باران بی رحمت
 از آن باران رحمت بار سرسری سخن یافته بعد برگ و بار شکر ماری بجا آورد و در آن فصل
 فصل بار فصل از آن بزم و نشین کردن بار خاطر خوشتر و باد کفش بکش و زهر پها و پها و
 و لهاد آمد و هوای نرم نرم از آن بود و لکش سلطان این آیات سه هوائی کرد و چون چنان
 نشانند یک دست و در میان چکند: نفس روح پر و در چرخ اود: لطافت شربت پشتر لطف او
 از و عیسوی دم و باد شمال: ز پروردگار کاشکی اعتدال: مصروف بخوشی شد و نسیم باران
 این دو صبح سه هوای نرم نرم در روح افزا و صبا سیکر و وقف ایل لهاد: دل و دستار
 از آن تازه دم: گلستان گلستان چو باغ ارم: مشغوف بهار بار زوی شد صبا بهار
 برای دلکشای ایل دل آنقدر با بهتر و در آنکه موج پریشانی: لطف مشکین شب سلسله جبین
 سینه سحر شد و نسیم نفس برای تفریح طبع یاران: فصل آن چنان با طاعت نشاط و زین آن
 نمود که از آنه کامل لیل صبح بنگارش شاهد داد و نمود و نسیم بزم صادق چندان و
 ایل چاک زد که از گریه بانش بیا من کردن صبح سیر آورد و ترکیب صبا چنان ل شگافی شد
 که بزمای نخبه یاسمن چرخه نغمی مکرر کل کرد یعنی خضر عار و ظلمت شب سبیل چشمه آبیات
 صبح سبیل جان پروری بکشد و یا از دریای نیل سپهر خوش جوی شیر خور و نظر افتاد و با
 به به و بختک و بختک و در فیه بکشد و و هوای نشاط بار با بهتر از نرم نرم که از غنچه لهاد نمود
 فیضان صبح قطره ای شبنم بر او رفته برگ گل آبروی گوهر به بخشید با بهتر از صبا از گلها بکشد و
 گلزار از چشمه و در کان بهارین را گردانید رانجه تار سی به اولری چمنستان و آمد و گاه بهاری
 به طاری گلستان شد نسیم صبح جمال گلها و نمود و با بکشد از اداری برگ بگش تراوت و با
 نمایند و صبا پرده استخ شادمان گلزار بکشد و تار و تیان قران بفرشته خوردن در آن آینه

مناجات خدای عز و جل

کل گلستان بگل انباشد شکفته از چشمت لطافت رخ خورشید شو و بود و سبزه پیاد کند
 برخاسته از آب شبنم و ضرر نمود و سحر و باغ نه سارقت بر این چمنی از کت نه سبزه آید
 بر خوان قامت موزون بر فراخت و قمری قد قامت الصلوات کو یارین طوق خاکسار می نگار
 انداخت طری در خندان شهرستان خوبی بشادمانی تمام قطار قمار قمار است نه راستند و شمار طاری
 شاخهای بسیار باریک از آن خوشه ها جداخته بستند و چایینی مردمان دیده مردمانی بخورن
 ابرو ان دو گانه شبگیرا آوردند و هر گاه چشم تمامش ایمان صدف در صدف رکعت نماز در صدف
 صراحی صیقلی در عیدگاه محفل عکاسی ۱۸۸۱ خود را خالی کرده و یک کله است یک سبزه و یک کله
 گرفت و بیاید صیقلی یک کله کل شمی صیقلی پیرسون کعبه دول بطواف کردن گرفت مرغان صحرایی
 باغی یا قیوم سترخ شدند و طوطیان لب شکرت بنیج بعد از تکلم بختگان ذی بال بفراس
 الحمد لله نواجید گردیدند و طاووسان نگارین جمال بنوای سبحان الله در گلستان نشاط قصید
 طائران خوش نواد مرغزار ستایش مشغول شدند و گشتند و مرغان نه سبزه سر این شاخه آینه
 چه چه سر در گشتند هر گل رنگ بوستان از رنگ بوی فیض عاشق در چمن نه عارض حسن
 برافروخت و بپیل هزار دستان بیاد حسن انقص حدش گویائی آسخت و پوانه های
 جالسوز از شمع صیقلی بگایان دل ختم سوره نوید و نه دستان از صدف جمال خندان سر و کلاه
 نکات و فرود آمدن از دریای شیر خورشید که قیاد و پیشگاه اجابت مقبول شد و غرض و عا
 در آج شبنم فیض غوطه خورد تا بهر دو شمش گوهر اقبال حصول چهره گل خان نیم از رنگ گلابی
 صیقلی ایجاد فرمود و خنجر سرخ دیان مجلس در دو صیقلی اتحاد فرمود طبع دلبری از آن خود
 انجم از عکس باض صیقلی بر زبان انداخته بمقام خود یاد شدند و روشنای فلک مانند
 شمع روشن تمام شب چهره انوری بر افروخته صیقلی گل کافور شد و انجم آنقدر گوی خود را

منتهی و گویائی

در بزم نشاء انشا که دیگر در حبیب دامن شب با سرو و لاله بچشم بازده و ماه تمام از سر شام تا
طلوع سحرمان انداز نو افشانی ساخت که رنگ بر روی خود در باخت تیره و عابری قایم داشت
بازی نواز تر و حبیب خود لعل و شکر آفتاب آورد و نسیم شمشاد در گلستان از گلهای نر و دوشاخ
و سفید ابواب خزان نر و نقره و اگر در دشتی بهار گلزار بهار بر بیاض همانند صحن این شهر که سه
ای نور خداداد نظر از روی تو مارا نگیزد که در بهی تو چشم خدایا به بخوابش عجب تسلی نمود و
انشاء که گلزار بر او راقی بچشم بگراند این بیت است تا نکست جان بخش تو بهار صبا شد خا
عیسی است دم باد صبارانه بخاطر بجان سحر بر نرسد و از یاران بر هم آگای هر یک شکر آفرین بجا آورد
مراح حیران خلاق و خوبی اشفاق را به صاحب شده بمنزل خود باز رسیدند بجان الله صبحی
نکستیم بار در روزی بر تو خوش شید و در بهار که آمد صبحی شکست از خنده های با قوت بمان
گلزار و روزی تحقیق از جمال تو شید و در بهار که آمد صبحی شکست از خنده های با قوت بمان
پنجه مر جانی بهر ساند و تماشای شکر که بهار از یاد تو رنگ فصل بهارین بگین در زمین
سرخدانی سوزون نشانده در گلستان انشائی گلهای تازه بتازه تیر یک نیم طبع بهار
شکفتگی آورده در بوستان مخموری او سطر سطر گلهای شفته و سوسن و گلشن بهار کرده
هر چند هر قدر رنگ مضامین رنگ نکست و وصف بهار رنگ بوی که در سبوی و همان است بود
در رنگ فزای و بخت بگین از دست و پایی قلم بگین بکار بهر تو اوید بیکری از افرایش رنگ
این گلستان بهارین بهر ناسوده از چشم حقیقت بین و دیده معرفت گزین عجب رنگ
رنگ تارای گلستان چینی گردیده بهار تو آواز رنگین قلم بگین رنگ بگشته سطر و قلم
ای رنگ ای چمن صند بهر برام قدرت کسیت که درین فصل بگین بخت خدایان گلزار
زمان از گلهای رنگارنگ انقوش تازه بتازه بر بندد و آبی حسن از فراسی انجمن

مستطاب گلستان

نمایی بهشتانی دور لطف خود شمای افزون از شمای بهر صورت و صدای بهر لاسام و ندای و بر
 شمع عشق بودی و در رنگ گل و بلبل شدی و چه شادمانی ز گیس شادمانی تا شادمانی که هر کور
 در بهشتی و حشت و حشی صحرای و شمت اقلیم و دریای پرواز مرغ و در بهشتی و در لپتی و
 بالائی و در آرز و سمائی با توستی عصائی بر کوه بخلائی با پیرو بیائی با ضعف و ثوانی
 با هر خوش و گویائی با هر حال و دوانی با هر شاه و گدائی با طوطی خوش فوئی و عشق تازان
 او ای با بختون و بلبلانی دیا بوسف و زینحائی عاشق و لربائی و جبهه شیرین قحائی و در خیر و
 و فرما و جلوه نمای آفتاب گوهر صدف دریائی دل اهل سخائی صاحب عطائی بهر جان بفر
 می آئی چه کسی و از کجائی برده اندر رخ بر کشائی بهر رنگ که نمای خدائی را سرائی ربائی
 گفتیم که گزائی تو بدین زیبایی گفتا خود را که خودم بیکتائی نه هم عشقم و هم عاشق و
 هم عشو قلم هم آینه و هم جمال و هم بیائی اگر گل گلزار است از رنگ و بوی تو باغ
 و بهار است و اگر حسن و لدا است از فروغ جمال تو مقبل او است اگر محبت است او
 حسن تو مقبل است اگر تنوع محفل است از نور تو سر و سخن اهل دل است اگر عشق و فرح است
 شوق تو قدرت تو شوق است اگر خار و خش است و گداز و گداز است و اگر شوق است او
 و اگر ناله بهر است و در عشق تو مقبل است و اگر در صحرای روبا و بلبل است و اگر در
 دریائی باهی و رنگ است از عشق و زور تو رنگ و شیرین است و اگر شوق است او
 و اگر جیت پاره و رنگ است از آینه رخ رنگ به تو یک رنگ است و اگر گل است از رنگ است
 و بوی تو در گلستان جهان رنگ است و اگر بلبل است از عشق تو سخن است
 و اگر چشم آینه و چنان است است آینه آوازه افسان تو مست است و اگر در زلف بیان تاب است
 است و شادمانی ایام از غنایت تو شادمانی و در دست است و اگر پای تو در دست است

و بهر حال

مشهور به جواهر شادمانی

جاده هستی تو صورت نمای آینه است و بر تیر چار از شش وصل تو بر نشانه
 نشست است خامه و لب این چرخان و مقدر سلسله حدیث و اسکان پر نیاید با طهارت
 بخیزد بی بهار است با شایر با حسی تا عقل و خیال و هم اندر کار است دوری که کمال خوشتر باشد
 است بخاطر و خیال و هم نانی گشته به یکدیگر چه یاقوت بنان القدر و قمر قمر قمر
 نیاید که دقت بیان بکار بر از دقت پر از که شایر چه شایر را به شایر و زبانت
 را به شایر شایر بر پاشی کاسه چایب تو چه می در چه ششم تو چه چایب و سبکشان و ششم
 در و کایم اگر دمی گو یا شوم یا یاد تو ام اگر ششم شایر ششم انوار کایم که از ششم
 تو شایر و شایر است و شرم و غم خیال تو شایر که از ششم شایر ششم انوار کایم که از ششم
 خود از ششم شایر و شرم و غم خیال تو شایر که از ششم شایر ششم انوار کایم که از ششم
 انوار شایر و شرم و غم خیال تو شایر که از ششم شایر ششم انوار کایم که از ششم
 شایر و شرم و غم خیال تو شایر که از ششم شایر ششم انوار کایم که از ششم

شایر و شرم و غم
 خیال تو شایر که از ششم
 شایر ششم انوار کایم که از ششم

همواره بانسان کامرانی سرخوش باشند چونیکه رنگین تر از شراب و شیرین تر از مصل ناپ
 است که روی پرورش چون کاکل و لبران و مانند گل بوستان بود و رسیدن خوشی از آن
 مشام گیرنگی خاطر را چون نخل خوشگفتگی نمود و نهایت شوق بر ذوق گشته مائل بقاوش دیدم
 دمی نمک نشسته که بنشاست سر بر داندش از طاقت طاق شد و چون گل جامه افاست بر دم
 دخی داد خاموشی پیدا و گم کو یا غنچه بودم و زمانی لب بخنجه و دفغان میکشادم همانا گرد
 از گمل و بلبل با چرخ میرودم محطه در گردش یعنی چرخه پیر زال بودم و ساعتی بیه حرکت
 و حس خود را بلایب نقش فالینج شمر و تم و قیام قدم بر فلک میزد و میداشتم که رفته بود
 یا فتم و ساعتی بر زیر زمین میفتم میگفتم که فرمان رواه مکان تحت انتری استم و ترس
 در چشم ماری می نمود و در دواهی در لطر شیر شمر می بود گاهی قطره را در یای محیطی میفتم
 و گاهی محو اساق و دوق می پنداشتم و گاه با هوش و ساعتی از خود فراموشی میفتم
 اندک زبان کشادن با سه دهنوی ستانده ستانده است و شور و شرو و انه عرض چه گویم
 که انجمن نشاء دل افروز چشم فلک دیده باشد و نه بگوش زبانه شنیده و شکر این امر
 از شرح و بسط افزون است و از احاطه خامه و نامه بیرون شکر که تو انهم شکر
 گفتن لائق نعمای تو شکر نعمتهای تو چند آنکه نعمتهای تو که یاد مجوز مزید شکر این است

نشده حواله بر احسان سامی نمود عطای شما بقایا می نشاء

مستحق دعا و دعا

مستحق دعا و دعا

رقعه بمقدمه حقه

مقدور دولت عالی گوهر لای مقصود و درج خیر خواهان آماوه دریا و دست بر و شتیاق حصول
 گوهر وصال آن دولت اخلاص بن بنوک قلم و ردن گو یا آب را از هم جدا ساختن است
 و گوهر را برستیاری گاهی فتن چون نیمه مقالات محض بر هم تمام تکلیف تمام است لهذا

مستحق دعا و دعا

تکلیف از پر واخته بکلیه که در مطلب می پردازد و حق بدین غایتی که شمس حسن سخن خود و حقه های
تمام را از محفل خوبی بدر کرده و بیچو چو کاشش کرد و از مال و قوس رخ جود و حق محمد خورشید
رنگ طراز از مرض و صول کرد و چشم انتظار را خیای بخشید و دودمان تناکور را آب و س
بهم رسید و چتر منال را آب بر روی تخته شیشه که بوقت تنهایی موجب شغل خاطر
بود چون او را دیدار صحبت من بود بگردانید بنگه بر سرش و دم صحبت آن را غنیمت شمرم
چون با تخیل و جوهر برابر دستم طرفه کیفیتش پنداشتم که گویا معشوقیت زلف بر پیشانی
کشاده چون انگار بر سرش گذاشتم محب که آتش دریا فتم یعنی عاشق است آتش
سر و دود از جگر نموده گیسوی خیال می بردم که گل است و گاهی می شمرم که بلبل فدای تو
بزم گاهی نقل است و گاهی نه نقل تو قوی لغزه خوانیست که بگیا بگیا گرمی سرور موفور
من افزاید و ساحتی عند لیبی که آواز خوش جام انبساطی بپای شهزادیدم جنابان در
جهان هیچ شوی که همسانی و جام مینا و طرفه مصائبیست که بایاران بزم در
تکلیف محب قری که با اثنایان محفل بزم مرده است بزم عزیزان گویا همان خود را بپای
رسم اجابت است که در یاد کنی بشویش و خنده کنی که بجز بخلش میروشد که فوجا و گز
که یک کرشمه اهل بزم را از جامی بر دو سحر که در طرفه همین تاقیاست نادمی آوردند
گفته که آیا از سحران نیک است و یا قمار بگر صبر و دوشن فریاد چو نهم صحبتی اش بردانند
چیسے نفسے که قوت روی می بخشد و چون جدایش سازند پویندست که از او را چشم یعقوب
سر نشان بزم بر دآوب دانیست تا نطلبندش نه آید تا در پندش لب بگرفت
نکشاید اشعار جز بنامی ادب نه شست پیش گل خان و جز بکلم انسان بنیادند
قدم بر بتری میتوان آموخت آداب محبت را از و سر نه چید اگر بر سر نندش انگری

نقش و خط

به صورت پدیدار و بعد از آن تبسیر چیزیکه پیش نهاد خاطر است اشبه قلم بر فضای کاشه
 جولان یابد که این مشتاق سوخته آتش اشتیاق را روزی سیر باغ وستان و امان دل کشید
 خاطر نگاشت چنستان در چیت پاب چون سبیل گردید اشتیاق سیرافنده دل گشت و نغمای
 گلگشت از حد و حصر بیرون به پیش نظر شد و رفت را و سیر صحرای دل و جان صرفت الهوار
 تناسل القصد با اتفاق بعضی از دوستان موافق چون گلهاست بوستان نونی چون
 بوی گل و نشاء مل که با هم بر بساط محبت نرد و مودت من با ختم و بر فضای کجیتی اسب
 محبت می تا ختم و شبها با جام خرمی می پیویم و در روز با مشغول سیر باغ و بوستان بودیم
 اتفاق سیر باغ افتاد و پامو افقت بیرون نهاد در آشنای سیر باغی رسیدیم دیدیم
 که دم مساوات بجفت لاله امیزد و بهار رنگارنگش بهشت را پر بهار میکشد و شمشاد چون
 عروس و داماد دوش بدوش و قمری بلبل کوه و درخروش شاه گل و زریه چتر زمردین بر گما
 چار بالاش ناز و نعم شسته و بلبل با و از چینه تبارک چمن محظوظ گشته و سوسن خضر زبان
 در ادای شکر نعت های رنگارنگ صانع بے ر یو و رنگ زبان ستایش کشوده و زکرس
 بنظر که جمال با کمال هو شان چمن اند و در دیده تماشا باز نموده با دلم در تماشای صنعتها
 گوناگونش همچون چشم و گل زرد و ز شوق استماع گلابانک بلبل سراپا گوش لاله درنگ
 عاشقان سراسر در اند پر خون و غنچه به فیض نسیم و صبا از پوست بیرون در خاک آن بستان
 از نمر و سبزه و یاقوت گل دلا در صرع و فقره آبجوت آن گلستان از طلاست عکس گلها جعفری
 طبع صراحی غنچه پراز با و شادابی و پیا لاله پرازمی شرابی غرض از هر گلشن گل ویدار حیدم و آذر
 گل بوی اسرار آبی شمیم به بیت نسیم آسا بر گلشن دویدیم و هر گلشن گل ویدار حیدم
 در آن باغ مکانی دیدیم منزله تراز سینه اهل صفا و لبان آئینه خورشید صفا و در

خشمش نشینی خوش و نبشیش خورش عالی گسوده و باغی دلکش قیامان باغ جامی مطبوع طرح
 کرده پلیت بهم باغ و سراوچه کج حوام + مناسب با همه اعضای خوش اندام و بر آن نشین
 به ازان چند با هم نشسته بودند و بعضی از آنها نفسی بی نظری طلالی در مزین و مشکین داشته
 در آن نفس با علل کای قوت رنگ که گوی در آن بهم انداخته شمع است منور و در و در یک نفس
 لطیف است انور یا منقار جان سرخ و بی ازل و ابد حاصل کرده و در حرف سخن بر لعل
 یا قوت لبسان زده و نقطه ماسه سفید بر بدن لعل لایکویا منشی ازل بر فردید ماسه
 آن سر غزل دیوان حسن و جمال نقطه انتخاب زده و در شوق اعضا ماسه آن زهره
 جبینان بهجوم و بجهوش شده و با وجود قیاس نفس از غم و الم کونین آزاد گشته
 و با و از خوش طوطی تنبیت مایه اند و ز سعادت و نشاط بگلها نگ صم و یکم هر مست نشسته
 انبساط الحن در دستان عیش یکدشادمانی از بر کرده و لوح دل را به نقش کامرانی
 منقش نموده جوانان را استماع سرودش آن نغمه سیرایان جنل عیش فی الواقع در آن وقت
 یاد از قلم باذن الله عیسوی می داد تا کون خرمی بنگ آورده آهنگ نظاره جلوه گرمی
 آن خلق بازان و نکته بازان سحر که قوت و جلالت گردیده چنانچه ازان طائفه علماء و لعل
 را سر نموده آنها با وجود نگاه های گرم پیر از خشم که گویا از بیم خشمش زهره سیراب شده
 و از لاطفه جلالتش پیل دمان دست چیرتا بر زمین می زدیم پیوسته و بهنا زعت قدم
 گذاشته تند لب بالب تهراد و سینه با سینه میزدند و مقدار با تقاضایم گشته و چنگ با چنگ پیوسته
 بیت دو سه تنگانه نظاره شد گرم با برون از بزم شان شد و اعطای شرم بانی خنیا
 بر روی زمین غلطان و چون مرغ مد بوح طمان دران و قیاس بر زم آن هر و رنگ
 بر تهرادی و شیرین گینه پیر می گویا ایات دو پاکیزه سپیکر چو در و پیری و چو خنیا

مست و دیوانی

شهر جواهر شاهی اننت چند و دو گوی

و چون زهره و مشتری با فوکل از پوستان دلبابی + مسی بر آسمان جان فزائی
 و صورت گفتمی سیکه نیستیش + منوره در آینه پهناسی خوش + پری رنگ و پری
 رشک و پری رو + پری قد و پری حد و پری خنده + پری خنده و در جنگ و در آرمائی
 با جان درین فکر و نده دیل جنگ جویان با نده شیر و شیران بجنگاه خوان لیر + شیر و زکین
 ابروان پر چمن + بجنگاه غلطان بودی زین + خوش بر روی زمین چون طفلان جنگ بازی
 میگردند و یک بر دیگر گوی سبقت می بردن یکی به تهوری عقا و دیگر به دلاوری
 عقاب کردار کی شیر زیان و دیگر سبیل دمان تیکه یاد از رستم داد و دیگر بر خام گدا
 سواران فرین فرستاد و یک را دغای نصر من + استر در دجال و دیگر را دغای دغی بر زبان
 زخت یک از دست بزد و دیگر به پار و چون ادراق گل و سینه یک از طلا و دل دیگری شک
 فروش چاکل بلبل بیست و دو مرغ دلا و دران داد و در زمانه نمود و جنگ آورد
 الفصه تار و پاس مایه می نازد لیکن کس با کس گوی سبقت نبرد و جویان جنگ باطل و طایان
 که تعریف جواهر می آید و پادشاهان می سبقت و تفریر و غارت می گنج و موقوف ساخته و بازی
 موافق داشته اند آستان بابل حلقه چنین غارتهاست عجیب و غریب است غارتهاست و سواران
 که گویا از دست مرگ بستانند و بی بستانند و ای و سواران جل شانه سوارده سجد و شکر و پاس

بسی آورد و در سینه تیار بر گاه محو و حقیقی سر و در

کتابخانه

	سردار و در و حلقه و شمشیر	
بنام ایزد و در و شمشیر	رویان از خجالت سوزان و در و دیوان و اندیشه و خجالت لطافت از آنکه از ملاحظه حسن تعین تبارش حورال شمس از آن است و در و دیوان و در و دیوان و در و دیوان	

تقدیر و در و دیوان و در و دیوان

و بهر چرخ ساختم محض ذوق بلکه آفتاب جهاناب را و بر آفتاب پای حسرت در گل سست و مهر
 انور را لاله دارد داغ محیرت بر دل و در هر چرخ جان اش گلزاران چون طاق و من قاص
 خوش فترت و در هر شب تاش و لبران جلوه گران تدر و کسار سست بتان بری پر
 غورشید رو با قمر زبید و یوسف رخ زهره خود با بهر سو خزان چو سر و لبند با خوش انداز
 خوش جلوه دل پسند آبروی آبه چشمان نادیناش گوی ناخن شیرست نمودار و بریدان
 سپهر خوبه ولی همانا لالی سست پدیدار و بینی بر تو خنجر و در بار بایش الفست پیداد بل چون
 انگشت مچتر خای نبوی هویدا و آدرشک قامت هنال قدش صنوبر و بلونی مستقر
 بجز خنجر و شمشادش دیوار فکر غرض ساکنانش تقیم نعیم ابدی دست و طاش کامیاب
 تارک سرمدی شهریکه ز حسن انظارش ز دوس برین کس غلامش بهر سو صحنه
 شکر فروشی پسرین ز قنبر کشیده کوشی بهر سو صحنه کشیده سازی با رنگین سخی تمام
 نازی و خوشی نگهان بهر کران و قنار و فزونگرز ماند بیک خانه و صد نگار در دس
 یک گلشن و صد بهار در دس بهر دور و ز گلر خان ایام از میان شست قصه شمرام و گویا
 بهر جاحنه و تازی بهر جاحنه عشق و نیازی بهر سو پیشی و نشاطی بهر طرف جنبه و نیامی
 و بلند می باشی بهر چرخ بهر چرخ بهر دور و عروج بلند قصرش از قصر روم و خاقان فتن گوئی
 سبقت برده و نصار رفتش را بجای رساند که آتش ز بهر اهر او سنگ ماند و
 تعریف تالایش بهر برادر هم که از حوض کوثر تفوق جوست و توصیف آب ز لاش بهر بزم
 که آب بیات را از آب بر رود در میان آن روضه نقش است آبی از رنگ اگر
 نقشش ششمین میدید خط خطا بل خود کشیده صد شست دست حیرت زیر زمین
 میگذشت و اگر بنزد مقصور خوش را ملاحظه میکرد لبان قایلین نقش روی بساط گردیده

در
 جواهر
 لاشک

تخم تجویب در جزیرہ دل بر یکا شست آفت اگر فردوس برین گویم ہے نہ میدوا اگر بہشت تلمیذین
 مناسبت دہم سے سوز و آزار آنجا کہ در تشریفش زبان قلم نشین و ہر سر سرہ سود و کشت الود
 بس لے احب بدنوان و بستان بجزوی ترا چہ یار کہ در تشریفش نینین شہر مینو اثر
 زبان بیان کشائی بدست ثنائے آب و تابش ہر کہ گوید در زبان از چشمہ خورشید شویا
 لازم کہ ہر سکوت بردمان بگذار و مصرعہ خاموشی را بر زبان دار کہ از حد بیان نمیتوانی کہ
 و در وصف بے پایانش نتوانی دہم زد

ایہ
 نام نہشت
 در جوار خٹک

ر ق ق ق

توس بد کام حیرت کج خرام و آبلق روزگار نہ نام بکام آن مایہ آرام رام باد اسپہ کہ
 بہ تحریر و تقریر وصف جلالش بیدای نا پیدای لفظ و معنی چون قافیہ تنگ تنگ ست و
 اشہب قلم مشکین قلم نعل در آتش تو پریدہ رنگ و ناطقہ بجز و فردتی گوگیرست و شبید
 زبان تاب و دانہ بیان کم پذیر دست از غایت عجز و قہر کاہ بدندان می نماید وین عاجز
 کاغذ ہم تار یا نہ صخر خور و اشک کل فرد ماندگان سے بر آید و تار نہ نین پوش شیشائی بر دوش
 سیکند و الفاظ و حروف چون نقش ستم اسپان بدر رہ است حلقہ تجالست در گوش
 سے ہند وقت یک از غایت اضطراب راہ انتظار بدر گاہ سہم و تار چشم ہر اہم صفر کو در سید
 فراخی خاطر جولانی دل اشتیاق منتر لم را دو بالا کرد و ایند وقت سوار سی چون پا بر کاب نہاد
 سیر طلال نمودم تو چون بر آن سوار شہم سبق از باد و برق بر بوم غرض تشریفش
 بہ ستیاری قلم راست نے آید ناچار برین دو مصرعہ اختصار معنی بدست سمندر طہنت
 آتش نادی ایک سیر بہرست تند بادی اگر گاہ گاہی برین ادا می دل آری سرت افزای
 خاطر تو دانتما سے شوند بعد از دوست لوانی نہیں تقریباً وہ چہ بر طراز و پا

بوصف خورشید

لکھنؤ

تغییر
تعمیر
تعمیر
تعمیر

مستحق محفل باجاست بود و پیشاند - چو و آنکه تقصیر یک تیار می تیارست نگار
محل و مکان باره در می نگارش یا نه بود محفل تعجب و مکان حیات است که او
تا هنوز بر سران و غیره قدمن نموده عدول حکمی حضور را باعث شده خلاصه شد
لذا زمان سرکار مابدولت برین عنوان که تقدیم حکم حضور را نایب سعادت و دست
مفاخرت خود دوسته بجان و دل سنی بشیر لعل آرد و آنکه این بن نعمت علی محرم
شدند در طرفه العین مبعوض خطاب و محل عتاب آمدند از آنجا که در نور این و آن
که نظر حقوق عدلستای قدیش نموده باز نگارش کرد و که بر سران و عز و دلان
دور و دگران و غیره هم تاکید تمام نموده زد و زدنگ محل و باره در می مع نقش و نگار
سعی بکاربرد و تعمیر کنند و هم بجای عوض و فواره چاه و خانه بلخ و اگر از آنکه از
عقب به جمعیت خاطر اجراء کارش تواند شد غرض به عیب تفصیل صدر زد و دلیل آرد
که قابل بودن باریافتگان حضور گردد و او را بخاطر باریافتن امر رفقه است
شرط است اگر سواست حکم حضور امری دیگر سرزد تواند شد او خواهد دانست
زیاده چه بر طراز

درج و ادالی

درج و ادالی

غریب پرور فیاض زمان سلامت - قدوسی هر حال از بودیت گیشان سرکار
فیض آثار است و یک از عقیدت اندیشان حضور دولت مدار فاشیه بلند گ
بدوش دارد و ملایقه قدوست در گوش مقتضای خدمتهای قیامی و اخلاص
دانی آنچه از دست و گدازهای خیرخواهی سرکار میزد میخواست که آنرا بزبان فعلی

مستور چهارم شاهی نیست

او ساز و آفرینش و المنت که خشن نیست این غلام جلوه آفتابان گرفت و بحسب
 از روی این قدریت انجام هم سنی نظام نیرفت یعنی ندوی از حضور گاه
 کرامت نور بر اینها و نور و الا فهای نامحدود بعزم تنبیه مقبولان دستور نو است
 داخل قلعه راج پور شد و در دستور نظامان ماضی بدستگیری دستاوردت رعایان
 و زمینداران پرگنه حلقه زد و چون آن بدستشان شوم طبع که از غایت شوق و ناو
 به بیانی موسوم و بدین نامی مقصود بود و قدر اهمیت در دنیا فتنه هر چند آدم بی دروغ
 فرستادم اما از نهایت کبر و منی کمان و اسلحه کشیده رجوع نداشتند و تیرا یعنی در کرم
 غلبه چون موی آتش میوه بخورد چسبیده هر کس نتوان خستاد و شمع مخدوم قسلی مالک
 بالاکه سوار و پیاده تنبیهش گماشت که فتنه او را بچکه کمان درگیرند همچنان به انگشت
 پاست مردان سرکار بهالند چنانچه از نیر و غلام رخصت شده خود را مردان و
 و زغول آن غول بیابانی در انداختند آنها یعنی تهر و ان جبهه دومی در جنگ بیشتر
 جنگ تر و بدامن ثبات مردان سرکار و زنده اند آنها با وجود کثرت بیست و بیست
 شده و کپائی نموده بزخم نامی بشیارس پاشی کردیدند و با جادوگری نهاده و پاشی
 بگریخت که در طلعت شب با زنده غلام افتاد و گردان رسید بهسان پاست
 افتادگان بی طاقت شده از پاشی افتادند آنها نیز پاشنده کوب و تیرا گرفته
 قلعه کجری را محاصره کردند و زنده تهر و پاشی ناموس خود و پاداش جرات آنها پاشی
 نهادم و خود را با نهادم از آنجا که آن چتر و ستان و زبیر و سستی سالیان تا بوق
 فرودین گذاشته بودند قطب و از پاست ثبات محکم فتنه و بمیدان جنگ از دست
 تلاش غلامان حضور شدند و چون ندوی را ویدند هم پاشی اهل و حبیب شادمانه یافتند

نقش و دیوان

نصرت سحر بر خور و نذ اول کسی که پای بلیدان در انداختند و می عینت منطوی
 بود فرق بمقابل و مسئله تیرمانده که پیهم مسئله تیر اوگان بگذشتند از اینجا که سپهر نصر الدین
 حافظ و ناصر قنصلات حضور پشت پناه احقر بود از گوشت پوست پیوسته بجزیر گشت
 باری از سیرت مردمان بهین افکن چون جانان پیل تن برضای مولی که فی الحقیقت
 از همه اولی است در داده او مردانگی در داده و فضل باری یاری نمود و غایت
 نامتناهی معادنت فرمود که آن بهرستان بیک حلقه پیل بیکر آن چون موخه
 ناتوان شده مورچه خود گذارستند و چادر بیانی بر روی افکنده از جادو فرستند و خود
 نشاء بیک از پیهم در خیشین ششوی برقی همصام خون آشام بول نشاء کرده مانند بادستر
 و شتاب بگریخت و اجسام از زخم سنان و سهام چاک چاک نموده خاک بزلت بر خفت
 و خود به بود سپهر کلان آن مرد و که مصدرین بهنگامه بود و دیران غصنفر سرکار نصرت
 سندان جان سپار چون فی حلقه بهوای نبشی بر آید و زو نیست و نابود نمود و زو نیست
 خرابی که در شنبه از بخت برگشته برگشته با هزاران که و فرجه نموده طعنه شیر شمشیر شد از
 بنگ دلاوران با نزار ملک الموت گرمی گرفت و عرصه حرب گاه از خون مردان را
 گشت گشت از گشته پشته شده و از شور و غوغا هر که بیدار اهل دید روز حشر نه و اگر کردید
 و از گشت گرد نفس در گاو گر است و سپهر شمشیر در دست مردمان جبر است و ده شعله
 و گشت تو حوض چنان بنگ قرار واقع شد که سوار از اسب پیاده شدند و دل بجان
 شگافی نهاده آن اندین را از شمشیر و کار و دگر دگر بیا رسید از آن طرف غاصت
 تیغ بیدریغ شده اکثر و داخل داخل و گریه دیدند ملک و مال آن بآل
 باحال و ذرات گشت و در قلعیات موضع او به بود و به بود و به بود که همی قلب

نشان خاندان نبوی

بر تاج در یای چین چون شد سکنند بر پادشاه و مو که بود تمانه سر کار نشست حالا احدی مخالفان
 سر کار نماند که بار بار صدر این گستاخها شوند اقبال عد و مال عالی را همه بدو میسازند
 نشانه یقین است که بنیه غفلت از گوش هوش بر آورند و نظم نسبی معامله برادر است و سر کار
 غلام حسب و نحوه دیوان فخر است چون وقت خلعت بنده آن خورشید سپاس
 عالی مقداری مقتضای ذره پر در سه مورچه نوازی بر زبان هدایت نشان آورند
 که هرگاه غلام ازین محکم که دور از فهم است فاسخ شود و معامله بپسند بر طبق پیش حضور
 کرد و آنچه که مبعض عرض در آرد منظور و پذیرای سرکار فیض آثار است بنا علیه بنده
 هم از غایت توجهات بے نهایت عالی امیدوار که اگر خدمت عالی هر چهار پرگنه
 سودای جاگیر ممتاز گردد و تا هرگز از دولت خواهی و جانفشانی حضور قاصر نشود
 و در افزونی مال و مزیوعات حال رعایا کوشش زیاده بجز خدمت چه جاست
 نماید بیست تون نوازی که نوازد و مرا بقله تونی رد بکاریم ما و آلهی خورشید دولت
 و اقبال ز خادایست و جلال منور باد

کشف یونانی

رقعه

غریب پر و سلامت - از مضمون جایون سخون پروا که است نشانه مفهوم غلام
 عقیقت الیقین شده که فدوی از حجت سنگه و سر ب سنگه زمینداران اتملا طه از
 ساخته معامله سرکار اند دست میدهد و در پرگنه از زیادتی ظلم فدوی آباد که سر بنطری و آید
 در او است نزد مالو حبیب سرکار بقیه که کذب و دروغ گوی از که آموخته هست چنانچه
 جلد خود را مستقیماً با سقیلا هم قیسه علیه سازد و امن رستان سلامت بحق الهی و
 نمک خداوند به حق که غلام از ادب انجام آستانه بوسی سنگان حضور را به آتش میسازد

کشف یونانی

مضمون جواهر شاه اینست چند داد و گداری

و کفش بر داری باریا فنگان حضور را بهر از تاج کیانی تصور مینماید در عوالم غیبی
 غلامانه امیدوار گویند که نوازش و عطای او انواع انواع انصاف و الطاف و بندگان
 سرکار میباشد لیکن آن عبرت نواز دشمن گداز که خیاط ازل جامه قدر و الی بر تاق
 مبارک چیست و دخته است انصاف نغمه مودند از آنکه بعضی غرض گویان فتنه نود و رخ
 گویان که گاه را که و پیرا که تر میکنند که و نا خوشی و ننگ ناهنجی بر دامن خنجر آن فدوی
 پناه و بر مرآت خاطر آن امیدگار نشسته و با گرفته اند که تا حال این فدوی هم گونه اند
 جانفشانی و تصدقات بر زمینداران منظر تقصیرات نمیشود و الله اعلم بالصواب
 اگر آن غلام امری بر خلاف مرئوسات بندگان حضور مینماید بهر چه در میان حق و تبتا
 نمیشود و فدوی رسانیدن خود را سعادت و پیروا بی بداند لیکن در اینجا لطیف است
 و بیادری اقبال جناب عالی متعالی از زمینداران و حاکم سرکار اگر فتنی است و زور
 مال و حبس از چنگ آنها بر آورده و بی هر دو و در دستک سوار و پیاده بر آنها میباشد و آن
 روز و غوراک هم زیر بار میشوند اما بطاعت و تحویل محو و زمینداران نمیکند و ندو فدوی را
 سخت عاجز و تنگ کرده و بهر چه حرف بهر است و در و رخ گوی فدوی از طرف
 ارسال خزان بظهور آمده اما چون کار از ور و رخ گویان بهر چه بر آقاوه است غلام
 چه کند بهر که درین عالم است از اثر صحبت است بالیقین به سوخ عقیقه و مبلغ خیر اند
 اگر که بال اصل بهاجن فرض گرفته بهر بیل نموده و ارسال حضور در دست از تفصیلات
 عالی امیدوار است که در اطلای محبت شود انشاء الله تعالی حتی فدوی سوا است
 و گفتارهای و خبرهای سرکار با هر و دیگر مصروف نیست و نخواهد شد و مختصر میباشد از اینها
 انفرات نموده بلا زست مستقیماً میشود و نه با و حد و حسب

سخت و دانی

حضور و اهرشاهان چند و نظایر

در صاحب مخلص و اهل سلامت - داستان بی پایان آشتیاق مالا یطاق موصفت
 هر پاهجت که جامع التقیرین راست آرد و چرخ بکام دوستان چرخ زده رفیع سنان
 پرده مبادت گرد و جدی و نهائی ندارد و لهذا مقصود بفرمان طلب میشود و اگر چنین
 مخلص ویرین محبت گزین محاسن اخلاق و اشتیاق آن یگانه آفاق سرت خاطری آرد
 در شمع خرمی در کاشانه اوصاف انهر سیاهی مهر و الطاف می آفرند و لیکن اشتیاق المانی
 آنست و شوق مافوق چنان که با برادر فواید محال است گرامی نور و سرور و دیدار حاصل
 شود با اتفاق یکدیگر چه کشتای رسوخیتی نمودار و سلسله چنان دوستی و اتحاد گردد
 چون کشتایش هر کاره منحصربزبان است و قیامتش آن دشوار موقوف بر ادانی آرزو و ما
 همچنین هم آغوش شوق و شوق ناممکن است و دل مادر تمیسه سرت شمیمه
 مشعر بر اینکه بر خور و ارساوت موقوف محمد یوسف سلمه رب به بعثتی چشم آن مهربان
 را بنور وصال بنور و مشام آرزو است امید و ازان بهیوی پیرایه اتصال معطر و منبر
 نمودند و زینجا و از جوانی الوداع گفته راتن آرام گزین گردید و حصول خرمی نمود
 سمرت خاطر نیاز مافوق و صاحب من پیشتر که بر خور و ارساوت موقوف بر ادانی آرزو و ما
 صاحب خلا بیدند و محور بیدار سپاه مروان خانه گردیدند هر چند درین قریه چو آب
 شرد و و تلاش آبله آبله کرد و اما صراغی ازان آهومی رسم نیافت و خوشه آرزو و از مطلع
 امید یافت آنحال که آب رفته در جو بار آمده و رنگ پریده بر رویه است شکر
 این هوای عظمی و نعمت بکبری بدرگاه و ارباب بی همتا بجا آوردم و حقا و از بوم
 تارم که آنکس نیز شکر این عین غیر مستقر فی الهی بتقدیر رسانیده رضا جوئی آن عزیز را بهر وسیع

انظر

100

و بعد از این شایسته چند اوردن می

خط بخت خط رسید بر قومات آن اطلاع حاصل گردید چنانچه کرم علی رابع خط سفارت
 بنزدت مهربان دوستان جان محمد روانه ساخته جمیع احوال ایشان که سبب حکومت
 پناه دوست محمد سرزد شده ترقیم یافته لازم و فرض که ایشان از زبان محمد ملاقی شوند که
 ایشان را بحضور رسانیده بهره در ملازمت کنند نقیض دارد و نیکوتری پیدا کرد که بعد حصول
 ملازمت التبعه طرح معاطات ایشان بر راه بسته آید و بطور واضح بدستور سابق گراید
 لازم که مهربان خط از خطوطهای مسرت افزای مسرور و خرسند دارند و خطاطانند و
 بخوان اخبار خیریت آثار خویش دانند زیاده فقط

رقعه شماره

شرافت پناه در رفت دستگاه شیخ محمد لطیف شریف ابنایت ایزد برحق متوفی و
 بجاییت قادر مطلق ملحق باشند - از عرض مرسوله ایشان خدعه و فریب باجه کلراج
 به مزاج بکرم و کاسته پهلایب به ضحیح انجاید در یافتن شرافت با عسل چند عرصه
 کرد و شرافت دست گاه تفصیلات عاینباب نواب استعاب بزرگی خطاب که هزاران
 کلفت و ذراه ان اوست را بعد از و تار به ستیج بال مخلص ناقص اعانت بندول
 و مسروفت و هر بانی این نهایت متعوض است چه طاقت کسی که خیالی در تحریب
 متعلق اینجانب خواهد گشتند و که نام پارای متعصب که ترک باین سرنا ممکن توان گشت
 از اینجا که بانی این کار خفته و مناد و مطوع این اختراع خدعه نهاد و راجه به مزاج
 که راج است عاقبت شیره نفاش بخبر مرده بدنامی باری ندارد و این شیرین مکر و زور
 بسواس بدنامی و تلخ کاری اندر نه دارد و انشاء الله تعالی تجمالت و کلت نخواهد کشید
 و غرق عرق شیبانی و ند است خواهد کرد و نیز از اینجا که ان به شرح بهر شوقی با دانه غرور و کثرت

مجلس
 مجمع دیوانی

لذا از نزد خاص و عام به نیکبختی مجبور شد تا که بر عز ازیل را خوا کرد و از بنان لعنت گرفتار
 کرد و چون قضای تفضل نواب صاحب قبله سلیمان در تبه افتاد و تبه برین مورد ضعیف
 و نر دشت و صبح ست گنگره الطاف و پاره اعطاف سکن ریش و خض حیات
 نواب بکرت تاب برین سبته زلال آمال پس فیج الشان یا از آتش خداع اوبی و سواس
 بوده به محنت کارهای ماموره مستند و مستفید شوند و قدم بر راه خیر خواهی سرکار
 بود که در حویب این اسی رعایای ملک متعلقه نگردد و راجه راجه طاعت که از نواب مدح کمر
 کینه بند و مخترع اتفاق شود و زیاده چه نوشتند آید

رقعه

صاحب مهربان مخلصان سلامت - درینو لا از حقیقت بنارس این خبر چه رسیده است
 که راجه چیت سنگه بهادر مالگزاری زمینداری خود بر مبلغ کرد و رو پیه میگرد و آجال چنین
 که سیکه از مقربان راجه بود مخترع بد سلوکی خواهد شد و با فرنگی طرح اطاعت پیدا کرد چون
 افسون خود در دل فرنگی موثر تافت از راه قریب عرض ساخت که در زمینداری راجه
 گنجانش کرد و مار و پی هست و در حضور فقط کرد و رو پیه داده از باز پرس گنجانش
 که در مار و پی بی و سواس بوده خود قایلض و متصرف است به معنی فرنگی راجه بهشار الیه یا
 طلبیده گفت که گنجانش کرد و مار و پیه در زمینداری شماست و در حضور فقط کرد و رو پیه
 داده بفرغ مال دست بردست گذشته می نشیند و منی دانند که مال این مراتب چیست و آخر
 دست اعتباری کمیت راجه از گنجانش انکار نموده عرض کرد که آنچه از عهد نواب نریه الما اک
 مرهم با این حالت عمل معمول است از ان سر و تاجا و زنگنه و بلا عذبی شمه را دانستم که گفته بعضی
 تماشان خیالی در دل متضمن شده باشد خیار مجبور شدم و از زمینداری خود و خردم همین یکس که در توف

راجه چیت سنگه بهادر
 مالگزاری زمینداری
 خود بر مبلغ کرد و رو پیه میگرد و آجال چنین

مشاوره بهر شاهان و شرفه پند داده و مکرری

بر خود اختیار کرده کامیاب مطالب شوند چنانکه کل بخار و گنجی نایب به دست نمی آید از آنجا که سعی
 مخالفان رسواست بخوارانگی و ننگ اندوزی نیست عاقبت ثلث سوانی آنها را با هم
 خواهرت او و سیاه و دوزخ را در پی بایست در خانه ببر و در غلبه که نشناختم تو را چوین
 تمام نذر ایشان رسانده زاده شسته سخن را دراز کردن اول کلامی باید تمام انچه میسر شود
 سر شکست چوین چنان خواهد بود که سخن انچه در میان تو و اوست بر سر میزند و با او گردد
 زیاده چوین بطراز دلی سن نزد ایشان است آرد و مخالفان ایشان را در به نامی اندازد

فصل ۱۵

همه را چه صاحب شفق مهربان کرم فرمای خلعصان سلاطین و تعالی بعد اظهار اشتیاق
 سماعی موصلست وافی البهاجت که زیاده از احاطه بخانه است و مشهور و ضمیر شفت
 تصویر کرده اینده می آید اگر چه معلوم طاهری از حصول گرامی ملاقات است و آیت ذخیره
 اند و سرت و شادمانی نیست اما باطنی از استماع اوصاف حمیده آن برگزیده آفات
 خاطر اخلاص مانر خیل مشتاق گردید از آنجا که حصول ثمنی سو قوت بر وقت است
 که ندادل و داد منزل را خواست که تجریم و ترسیل مکاتبه تو و دل از رالیه اخلاص
 که به این نعمت عظمی و کیفیت مستحکم سازد و نیز بر سوخ و دشتی که پستی بسیر که پستی انگیز
 بهادر بیا که بر مضبوط و مربوط است قیاس بر آن شفق هم ظاهر و مبرهن بود و با شست و در
 عزیز بقدر لاله چچا را هم که مقصدی بود و احق سرکار خلص و شوطون تعبیه او و ذکر
 شده میروند تجدست سامی خواهند رسید هر چه احوال دوستی و ارتباطی که از منظر بیان
 واقع است دست تصور فرمایند اگر لاله مفرز الیه چیزی بقدر که گزارش نمایند نظر بر رعایت دوست
 خلص شده در غور انجام بدل میزدل و مصروف بشنا که بشک گزاری آن شفق خلص را مسرور سازند

مشهور بهر شای است چند دوا و کفری

بسم الله الرحمن الرحیم

بسم الله الرحمن الرحیم

لازم و مناسب است که ملاحظه فرمایید که این مصلحت و نور المستقیم هرانی نامحاجت نیست جز از بهر
و شاید کام میسر نموده باشد که در عالم جدایی از ملاقات متصور زیاده و بهر طریقی از این مقام

ز قعه ۱۶

مشفق که ماست شایسته شتیاق و مصلحت سرایا حجت که جدی و نهایی ندارد و چگونه با حاط
خاصه بهر منتهای آن در بیان احتراقی فراق را که در اظهارش صد شعله سوزان از کانون
لبون میخیزد چنان به تیار قلم که پیش او یکبارگی نیست بر نگار چون اطفالی این
نار که بجز آب وصال صورت نمی پذیرد و لکن اندک عطر از میگرد و در قعه اشتیاق هر قعه در انتظار
کمال بود مصلحت اشتغال حال مست و نشاط و دل فرست و اندک احوال و مال گردید
مقتضای هرانی های قدیمی و خلاصه های دائمی حجت نمیدان سول و جوی نه بخالص و از
آمدن خویش در حقه و در برابر عرض بعضی امور از مرقوم قلم هرانی توأم شده و
در یافت این ناتوان دریافت اینجا میشتافت با براس عنایت نوال صاحب دایم قبال
در رفع مقدمات و جوی همارتی و رستی دارند هرگز حرف بی انصافی را پیرامون خاطر خود راه
نیمه شد و این هنگام آمدن آن صاحب بصلاح و مقرون بهتری و فلاح است بعد ماه چنان
اراده بدون تشکیک نوال صاحب بطرف عظیم آبا و اجداد است اگر صاحب دایم روز فردا خواهد رسید
حصول گوهر و عا آن مشفق نیست و بعد آمدن صاحب مخلص هم بیادری و نظری که در گفتنیهاست
پیشندگان جناب الی متعالی و ام اقباله عرض خواهد نمود انشاء الله تعالی حرفیکه طراز سرخرونی
و سرسری سخن صاحب خواهد شد بر زبان رحمت بیان تواند گذشت خاطر خود یکج و جوه جمیع داشته
بی و سواس و در غده عا دم حضور نشو و نه ترصد که هم برین آئین نوشتجات غیریت طراز سرالوقت
بمفرموده باشند زیاده و توفیق رسیدن حضور با و فقط

مجلس

مهر شاه

رقعه ۱۸

اختصاص دوستان لاله جوانی سنگه جوهر به - امروز که دوم اینجا هست تالش در حضور
 که گنجراج سنگه بهر شسته گماشته گری از طرف ایشان مقرر بود الحال آن مهربان تمت بیجا
 آن بیجا را تاق پامی فرخیز کرده اند و آنچه بشیر برادر او از روسته حساب خود
 نموده نوی سرافراز تغییرات نیست حالا برادر او از غایت محبت جان بلب دارد
 بر زمین دستک از حضور برادر پیاده برایشان باشد باری و پنجانب حیلها برانگیخته و غدر
 خواسته مانع دستک مذکور شد که با آن مهربان مینویسد که گنجراج و برادر او از قدیم پیورده
 را بر و بخشیده ایشانست و گاهی بدین است و نواری گرفتار شده محض مرد مقبرست ایشان
 سختی مجوز آمانندند قدیمان خود را بهیضای قدر که هرگز نیاید برورده غدر از آنجا که
 بهر شتر گناه را حقو بارت لازم که آن محب از روی داجی کاغذ خود به فهمیده و ازین گنج
 محصله دلا تو بهی و دلا سمانند که جانش بصیر الحینان قرار یافته بهر اقبال و استقبال
 کمال بکار و خدمات متعلقه برادر و دو و صورتیکه بازه تالش یعنی در حضور و بهر طور خواهد آمد
 انگاد علا جش از احاطه اسکان بیرون خواهد بود بیت میان از روی که دانه کشت است که جان دارد
 جان شیرین نوشت تم تخلص بدو میثاکه از دیر با تحقیق دمو که است نگارش تا بنی نمود و یا
 چه برادر او الهی را بهر است نصیب ایشان باد

مهر شاه

رقعه ۱۸

شرافت پناش کریم که بهر کار ساز شمول و موصول باشند شیخ میر حیو بک بخت عیان
 الحفال چشم بهر بود مال و منال معاد و خبر حال که او به عالم تقاضا است اثبات ایشان
 از آنجا که خزان بیت المال تهمه ساکنین طعمه خوان اشیا کین بعد از او شسته شود که این مال و اسباب

مهر شاه

بقصر اوسلجا و سگینان و محتاجان رسانند که آن مسافر عالم قدس بجات یا بدو بمنزل حضرت
 رسد و ایشان هم داخل ثواب شوند و نزد اینبار روزگار گوی اید باز و اعتبار ببرند و الا بخیال
 باطل و اراوه بی حاصل که بقصر فرست خواهند بخت بجز شکست خاطر اینجانب و همسران هم اصرار
 ایشان درست نخواهد بود و اخیار ایشان خواهد برخواست درین باب اندک نوشته بسیار دوست
 اول در انصرام کار خیر طعام قهران موفوره بجل آرنذالهی ایمان درست جانم هست بهر تکتا
 ایشان چیست دارد

رقعه ۱

صاحب شفق و مهربان مخلصان سلامت بعد سلام بنیاز بشود و ضمیر به ربانی تخمیر نموده می آید
 وصول بخت شمول شفق الطاف انجام مرقعه که ملاوا از خیار ساسمی بود و مستر از اغیاط
 شد و بر مرقومات آن مفصل اطلاع و آگاهی دست داد و آنچه از حسن سبی و وفایات خویش برانده و رفع
 قضیه و بنا برادران خان بلبلان دوستان اسد الله خان جیو سلیمان که تعالی تفرقه نه خواهد داد
 نموده اند و خاطر خود و خاطر جلوه استخوان بخشد و رونق بند است صاحبان کار ماسه
 میر مجلس است و تا که از فقر شدن گرامی در رفع این قصه و فساد مخلص را فی الجمله از دست
 و اطمینان دست داد و والد صورت بودن شخص دیگر خدا خواسته چنانچه گفته و شرار شانه
 بیدار میگردد و غرض از بیکار و مسوزی صاحب است و البته که مخلص بهر صورت و خاطر می آید
 صاحب است در آنچه رفع فساد شود و سعی موفوره و کوشش نامحصور بجهل آورده خواهد شد که
 خاندان آن امارت نشان رخصت بر پاشند و ترمیم که تا حصول دولت موصی و آتی بخت
 بهر این احوال از خیر نیلجیات مسرور و متعجب می فرموده باشند و یاده چه بر طراز ایام است
 نشانه بیکام باد

مکتوب
 و دستخط
 و امیرانشاهی

رقعه ۲۰

بها بیجا حبش عشق و مهربان در دای در ماندگان سلامت بعد از انوار نیاز و شوق مسامی
 سواد صحت مو نور الهی است که مانند در دهر پیاپی اندازد و شد و میسر مهربان از اینها بهر توفیق
 آتی و کوهیات آن عشق مخلص سپاسی انسان و خیزان بهر سبب خانه رسیده است
 و معصومیت که بر خود در شمار را گذرشته چه بیان نماید که حق عزوجل خوب واقف و آگاه است
 اگر تخراری آن مهربان خضر و در بهری شکر دامن ازان شهر طلعت اثر خیل محال و مهربان
 قیامت بود و حقیقت حسن و حرکت بدل که به سبب بل بود چه بقلم آرد و هرگاه در شیب و فراز
 می افتد می پنداشتم که به تحت السری می آیم و گوی نیال سکه کردم که بر آسمان میروم تا چای
 چون چرخه پیر زال که برگوش می باشد تا شام به نور نوبت رسید آیین انشای که از غایت
 در نوبت بر جان گذشت و سر رشته اختیار از دست بدر رفت و خود و آمل در سر
 مردمان آن کرم فرمای در حق این بیار که از جان بیزار بود و از زندگی خود در مرگ مجاز
 عیسی بهر سبب این آتش که الحق در آنوقت کلز انجیل است تصور توان شد و آفرود خنده
 و همه اعصابی را بگری رسانیده نمرود درو که به بوزش بهر دشت بود و سوخته فی النور آرام
 حاصل گردید گویا بهانه داشت و خدمت مردمان آن مهربان همان بهانه داشت تعرض خیر خوا
 یاد راست از دل فراموش نیست و از ذکر حسن خدمت بهر کج که فی الحقیقت اعصابی وقت
 با یک گفت یک لحظه خاموشی مهربان آن مهربان به حفاظت تمام چون این بر بدن روح در تن
 بهر بیجا رسانیده حال بهر کج پیش تنگاه انسان اقبال افلاکون و جبر نوال بر تپان حکمت
 طلبیده است بهر کج می آیند و به تپان می کنند که فضل حکیم علی الاطلاق شامل حال شود امید
 که تا دریافت محبت شما بهر بهر است و اعتماد از حسن خاسته کنیسان و فدا و شسته مهربانی تا محبت

نکات خاصه

نکات خاصه

مسرور و متوجع می فرموده باشند زیاده چند طراز

رقعه ۲۱

برادر به ارجان من شوق ملاقات زیاده از آنست که تجربه آید شمه ازان تقریر کند با نام
 معانی پر از دوزخ استماع شادی نیست قادی لاله هزار ساله با برادر یال سلسله المتعال شهر
 رام مگر بقدر عفا طو مست و اجناس طلی اندازه حاصل گردید نغمه یز سرور و شادمانی است و دلو طی
 خامه اخلاص بکار نراند خیر بخت و کامرانی بیت من ازین مژده طریکیز آفتاب شاد است
 که پیش از ظهور این مژده رحمت افزا تو بدین نویی دست سر با برادران و جمیع خیر خواهان
 فرخ و فرزند باو از بعضی مقدمات که تعلق رو بر دوار و شریک بارت نشسته چپین عرق
 نجاست است و چشم زمین گیرید است از اینجا که هر نهال قصور را عفو بار است و عذر است
 رفع شمس از انشاء الله تعالی همیکه ماه پس مغوس منقضي شود بیای چشم آه زبان را با دبا کما
 رطب اللسان می سازد و زیاده چه بر طراز و بخت یار و دولت بیدار باز

رقعه ۲۲

صاحب مشفق و مهربان فخلصان سلامت بعد شتیاق ملاقات بخت آریات که خلاصه مطالب
 و نیست شهود و ضمیر خلعت تصویر نموده می آید خط رحمت منظر مشرق بر این یعنی که مهربان گشته است
 بهیچ مزاج بندگان تو ابدا صاحب قلبه و الله ظل حمیه و تار سیاسی خود خدمت فوجدهاری گشته
 سرس و گشته عازم ادراک ملازمت بار یا فیکان حضور میشود و مخلص پروانه استماله بنام
 لاله مسطور حاصل کرده بفرستید وصول مسرت و بهیچ نمود مشتاقا مخلص میخواند که خانه قدیم
 ادوبال از فعالش ویران و خواب گرد و دند بار بار پروایه حضور نیکند و آرا پنجه باید تمام کنم
 بیت گرنه بید بر دوش سپرد چشم چشمه آفتاب را چه گناه و ناچار می ست که هنوز هم هیچ

نسخه خطی
دفتر مکتب ابراهیم

مکتب ابراهیم
در باب

در فرقه است اگر خست و بار خود را بهما بجا گذارشته بلا اذیت بندگان حضور مستقیم و مستعد گردید
 البته با استغفار و توبه و کوشش و تصدیکه حاصل دولت ملاقات سرت آیات هم برین منظر بکاتب
 خیریت طراز چشم و خوشوقت می نمود و باشند زیاده چه بر طراز و

رقعه ۲۳

مست و دانی و رحمت قاضی همواره آن دوست نجسته خصال با و بالذاتی و الیه کمال
 صد اقت نشان من از دست قدیم شیخ فتح الله بطهوری آید قسط بقسط زردی سرکار را
 داخل قوط خانه حضور ساخته و میسازد لیکن معلوم نه که شایسته از راه پر خاش و مسکو
 داشته اند و زمینداران پیر گنه آره و بجهت پور و بدین گمان میکنند بگه اگر زمینداران مثل
 کلیان سنگه و گراج سنگه و غیره باغهای ایشان از آنچه بدیده فتنه مصدر کمال تعجب است
 پیش ازین پدر ایشان چندی از و کمر پر خاش بسته بود آخر الامر مجبوز است بتری نه
 و سواي خجالت شمری بچید و در همین خیال راه بهایش گرفت احوال ایشان هم بطور
 اینکه اگر بدین تو اند سپهر انجام دهد و چنانچه که او را از زمین و زمینخواه نارسا کند برای خدا
 از بدنامی خوب تر سندان نوشته می آید که آن حد اقصای ایشان و شیخ فتح الله در میان
 با هم و متفق شده معامله سرکار را انجام دهند و زمینداران آره و غیره را رجوع آرند و الا
 پشیمان شده چون آره و ندان عجز خواهند کرد درین ماده آنچه لازم و مناسب بود شرح
 و بسط قلمی نمود اکنون شما بخت آنچه در حق خود بهتر بود بعمل آرند و هر چه شکر طایع است با تو
 بیگویم تو خواه از خشمم پند گیر خواه لال افق

رقعه ۲۴

لا اله الا الله و لا اله الا الله کلام که یاد از تکلیف کمال میدهند و خسته

فقه
 چهار سال
 فقه
 سال

فقه
 سال

فقه
 سال

شماره چهارم

بر سرده حامی آید که از مدت یکدیگر در موضع چو رم در علامه اینجا نیست و سال بسال آن جواب
 و تحصیل این دو دستار و مانده باطل نیستنای بگیش و در خاطر سودی سنگه زیندر ناشایسته
 کرد در خطی شده است و در بیکه زیندر این موضع مسطور نشان چنانچہ نموده در موضع دهیم پور در آورده
 خود قابض متصرف میشود بلکه از مخلص مستعد جنگ بر خاست چون این معنی مقتضای خط
 میراث و ناموس بر رگان کی بخاطر خیر خواه منظور و گواراست خدا تر است باشد که بنام جنگ
 استحکم بود و الاخر من پیش از آن قسم سوخته و توده خاکش نیز بهیم باد پایان اقبال
 ریخته و بنجیه خواهد شد و علامه آن در عمل فرنگی که از بیم شعله عیش سرگ گوسفند اسباب
 و از سهم پیش از ضامان پلنگ بر در استان است اگر گزاشته یعنی بخیر و اندر پیشرفت بنام
 انحرافان را که حاکم وقت انجام از مدت رفیق این دوست میرا اند نوشته میشود که آن هر گاه
 او را پیش خود طلبیده از این حرکات بیجان شود و بگذارد از رفتار تو از گرفت و در صورتیکه
 در اعطای انداز صاحب هم مقفوش خاطر او شده بهمان طریق پیش آید انشاء الله تعالی شرف
 پناه شیخ عبد العزیز را با فو که کثیر بهشت تدارک افکاشش روانه نموده خواهد شد
 و از عصبیه دوستدار نیز بهشت که شیخ مسطور میرسد آن زبان رود در اظهار انقیاد
 که بواسطه مراتب مرقومه مذکور خاطر نیست بگوشته و جلد جواب با صواب قلمی
 که به حجب آن پرداخته آید تر یا ده چه خبر میر نماید ایام مسرت و شادمانی آنجا
 باد بر لب آب و

کتابخانه

بجانبین و
صورت

رقعه

بر خواستار کامگار بدل مطلوب برگزیده از غروب طبل عمده و زاد الله قدره و دولته
 بقدر شوق ملاقات بهجت آیات که گنجایش پذیرد خامه و تقریر نامه نیست میشود

مشهد بهرام شاه ایام خنده دار مگر

مخاطب سعادت مظاہر گریه انداختن جانب از حضور نوا بسیار لب لغزشم تنبیه و پاداش
 جراتم و تقصیرات شمران کرده از انجا و گویا نصرت شده به یکت عشت
 کچری قصبه شاه آباد شده قصبه آن که روز دوشنبه بود و شمسوار و پادشاه
 بر زمین اران نیکو سپیده رای نمود و فضل الکی و باقبال در مال و در انداخت
 و ام طایفه که اطاعت بر بسته زمین خدمت طلب او بسیار سید و مولد و طاعت اقبال
 بندگان حضور شده خدمت سرفرازی پوشید و ورا د است در مال و او بسیار سید و
 مساعی امید بقدریم سپا نیده بر حسن معایله و نیکو عادت اینچنین بسیار و در دنیا
 هستند تر یا ده چه نگار شش روز آید ام بهجت نشاند لیکن هم باو

رقعه ۲۶

باین صاحب مشفق و مهربان سلامه الرحمن - تجرید شرح اشتیاق گرامی موصلت
 که سر آمد آرب است اگر قلم گرفته شود و در دفتر مانگنایش نه نیست تا جرم و منوع
 این مراتب بوجدان ضمیمه مهربان تخمیر نموده بر قلم مدعا و حبیب الاداپر خسته
 می آید چنانچه سراپا راحت و قتی که چشم بعد از اطلاع اجتناب رسد و مانی
 آن محبت اخلاص و مهربانی پیغمبر و چو چشم نگرش بر شاه راه انتظار بود و وصول خرمی
 و انبساط نمود و بصارت چشم و نصارت چشم بخشید خصوصاً اطلاع حالات آنجا
 موجب سپاس گذاری نهای الکی گشت آنچه بقدرم قلم تسلیر نماید و اشاره شود
 رفته مشفقاً و دلسامی از شاه بهر باست محتاج باطن و منتهی تر که اگر مرده و چو
 دوستی باطنی است ظاهر آرائی ندارد و اعیان شوق در دل از دور و جان و جان در یاد
 با چنین سامان که باشد غیر مشتاق ترا و شوق در دل از آنان در آن و بی نیاز و شوق

در این
 دفتر
 هفتم
 جواهر
 نیک

چون آئینه دار و قاصد و پیغام حسیت + تو قلمک سهرین و تیره به تسطیر خیریت ناهج
 بتحرک سلسله دوستی و داد همیشه به باشند زیاده چه بر طراز و آیم بهجت و نشاط العباد
 پذیر باد بحق رب العباد

رقعه

برادر عزیزم القدر من عشق وصال پایانی ندارد که تجریر عبارت در آن و کند باز و طراز
 میگردد که اگر چه از نوشته جات بهجت طراز سرور الوقت نه نموده اند اما بمطالعته خط برادر
 عزیزم لغت در بابوسیتارام حیو که در حاشیه اش بدو کلمه سلام نیاز یاد آور شده بودند
 خوشدل شدم و تسلی دل بیدل خود نمودم و ما فدا حقیقه گلستان آمان آمانی و ناسر
 حقیقه بوستان عمرت کامرانی جامع القوانین مودت و بهار دانش محبت را بر شجاعت
 انفصال خویش سر سبز و شاداب دارد لازم که بر خلاف از محمود نامه غنبرین و جمع انصاف
 رنگین سرت بخشش از زمین میشده باشند و هم حقیقت نوشت خود و بر نگارنده معلم
 کیفیت دور مطالعه حسنه حسیت زیاده چه بر طراز و آیم خور می دادم باد و خالق باری
 نشو و اوراق جمعیت از سر نگرداناد

رقعه

برادر بهر بیان یاد آور منجران ستوده و خصال نهجته افعال بابونیکو چند چو سلام الله تعالی در اله
 اشتیاق ملاقات فوجت آیات که افزون از رنگ به بیان مرتبش از قطره نیشان شد اگر
 هر یک کادر نشان را در قیاسم سیکه از بسیاران نتوان ادا ساخت و اگر شایسته اشجار و
 غایم شمه از ان نتوان شرح بر خست شجر که اویشم شرح شوق را بمقدار که هست این بین
 و آسمان یکرقعه اری پیشی است + تا چند در میان آن که آنمخلص هم فضا نیست و دست قلم و

خط خطیست
چون در خط است
سبب

نقشه

نقشه
باب

همان به که خزینه مدعا و کشایم تهمان و دنامه برست و اتحاد نامه محبت باند و زخم هر سطرش چون
 زلف داران مشک بنیز و بر حشرش لبان جعد گلخانه داران بنیز و زخم و در ویران جالت انتظار
 و چشم لگران که از فقدان اخبار خرمی انکار آفرینان بود و چشم چون و بیرون تصویر در
 شاهراه انتظار باز دست چهره وصول راحت شمول نموده بر ریاست شکرده مزاج
 بهجت امتزاج برادر عزیز سر پای سرور نامحسوس و بساط و خورق طار افروخته و آنچه شکوه و بهجت
 فراموشی مخلص نبود قلم آوردند بجاست تمرینات جانیکیه بین و اسطوره گیتی و یگانگی گیتی
 در البطله دوستی و اتحاد قدیمی حکم و متفق باشند فراموشی را از دل آتش فراموشی است
 چه دخل اگر درین استبداد افتراق خیال جمال آن ستوده و خصال چون نور نظر آب کوثر
 رفیق و شفیق حال این مشتاق اتصال نبودی تا البته که نوبت بجان و کار و باستان
 رسیده لبان مرغ نیم سبل بر خاک خون سقاری طعیده در خیال جلوه توشاب و بایست
 گویند شد در نظر در یاد باید زینت باغبان قضا و قدر زود نشیمن را انگیزد که از گلشن فصل
 آن کوثر خال باغستان محبت و داد و از ریاض وصال آن غنچه گلستان بودت در کاو کاو
 سرت و بساط بدین آرزو و چند بلاقات جسمانی عشرتی تازه و بیجته بی اندازه خواهند
 یارب این آرزوی من چه خوش است + تو بدین آرزو مرا برسان + لا ادرم که تاسف
 پرده مجری و حصول چهار چندی حضوری بهرین تنایکاتبات امتلا طار از چشم انتظار
 دل سقار را نور و سرور می دادم باشند ز یاد چه بقلم آرد چمن عمر و دولت تاده
 و بر بار باد بیت تابود و زندگی خضر گیتی جاوید + بنیر باد چمن عمر تو آب بقا +
 قالم اینجا جان همراه تو + بان پنداری که تهناتم ام

چشم و باستان

چشم و باستان

	رقم ۲۹	
--	--------	--

مشهور و بر شایسته و بهجت چهره و باستان

لاله صاحب مهربان کرم عظیم جان انگار آرام خاطر بقریر سلامت - نعلبه شوق ملاقات جناب
 به آید که سرست و آئینی در استقامتی سرست شهو و ضمیر عزیز با و خیریت خود از خرد و خوشی
 و فرشی خراج آن سرزبان ابلهان مستعز و در آرزو و یکچه چشمه و در آرزو شک مجوری
 که برگزیده و غار مفارقت و در دل خلیده باشد که چشم به نور و دل به نور گرفته و زلفش
 قو طراوت نماید در گلشن به آن گل است و نه آن لاله و نه آن گل کس از ملاقات دور و با
 کامش و رنجش از ناتوان شده ای دوست اگر با تو نشینم میرم + در از تو مفارقت
 گنیم میرم + المقصد چنانم که رخ خوب ترا + بنیم میرم و گرنه بنیم میرم + چگویم که مجوری
 ایشان چه صحبت که بجان نرسیده و نرسیده فراق تو اسه مایه زندگی و چگویم که
 با ما چو یکدیگر و غرض چگویم در و بدانی و شوق دلی که انتقام از دستا که بگنیم آرد و اگر بخان
 اخلاق آن یکایک آفاق که نقش کمال است هر قسم خاطر بودی ممکن نیست که منع جان و
 نفس مجری بودی و اگر فضا و شیب ال جمال آتایه آفاق کمال باعث تقویت
 و روان نمادی بقیه که هوش و حواس قیاس با تو نیست و خیال نیست در خاطر که جان
 نرسیده و گویند خود بخود مردم من تنها به تنگ + لا و کم که هر محله و هر آوان و هر محله
 بران خیر خواه مشتاق که رفتار دایم و تحقیق پنداشته از کتب مغرب شرفیر تنها باشد
 دل بپیل را خوش میخورد با شرف و خرد و دولت سکندر و می باد که اگر بسوی من
 آتی تو دید و فرشت گنم که در نشاء اگر ایان همین بنفید و سیاه +

کلیه دیوانی

رفعه

لاله صاحب شفق مهربان کرم عظیم الامت ان سلامت - تحقیق موهبت بلایان
 کردن اگر مست محال و تنامی و محال و شرح نمودن مقدمه است تنها در از حوصله
 نشاء بر ابرش چنانست پند و اندرز

نوشته شده

پس اینهمه را نوشتن و گفتن و مقالات رسمیه و بسته شایده عارا از جمله غنیمت بر منصفه شمره
 جاده گر بسیار از آن مطلق نامه محبت طراز در عالم مفارقه که نصف الما قیامت یا نمودن
 از گوشه خاطر عطر خوشی زدی و نگویا شیشه دل را بر سنگ نانو جوی که تنه است و خوشه
 جان اینچ و آب حسرت و ناله غمی که مستخرج تب غمی ما منی بر خلاف اسلاف از مهر بانی
 نامحبات فرحت آیات فریاد غمیر بر بالی تنه بر می ساخته به ششده مخلص اکنون ذوق
 آنسرایه محبت و اتحاد چون سپند در دهن غمیر می شود و ذوقی آن نامه مودت و داد
 ایشان لاله بدایع میباشند محبت در فراقت زنده گانی یکیم زنده گانی نیست این
 جان کنیز است + از آنجا که قلعه اشتیاق باطنی در ترقی کند مشکاف منم شود که بر آ
 اطمینانی ناکره خرق که عبارت از قبول آب و همدست معاشی سست است
 آورده خانه را بر یک افزایم و در دهن در آن و شترت پیرا به گشتان جان
 شوند و رواق منظر چشم من است تا نیست + کرم منام فرودانی خوانده خا
 نسبت + زیاده چه بر طراز و ایام نشاط و انگاش روزانه با دعبیت نیست شکل
 که بیاد است بگذارم همه عمر + مشکل نیست که هرگز کنی یا و مرا + تو فراموش کرده
 بر از دلی + یکاس من از خدا ترا جویم +

کرم و ایام

توجه فرمایید
جواب خط

رقعه ۳۴۵

برادر بجان بر ابر کبریا که بعد طی قهرمانه عقیقه و عیادت و همیشه در خاطر
 عزیز ما نموده می آید شیرت این احد و انجیل واجب الوجود و مودت و شمع است
 و غزوه خوشنودی مزاج آن برادر از حضرت رب المعبود و مطوب و مقصود و با وجود آن
 چه و اخذ نگار از وصول مکاتبه مسرت فرموده ان که بهر بهر از ستر بان زمان بهر است

مشیر جواد بنام جواد اقدس

اندروز خاطر نشده و تمهید عظیمی بر سینه که یاد از کمال جمهری و ناتوجهی میدهند و الا در صورت
 قرابت هر دوی عدم وصول مرسله را چه سبب بود که امسبب دل به فعل هر دو هم در هر
 مستعدی مشرود خوشی مزاج آن برادر خوشنود و خصال میباشند آری زبانی خوشگوار
 مسطور و حقیقت خیر و عافیت در یافتن اطمینان خاطر بهر سبب اینده حق سبحانه آن مرغوبند
 سلامت و ارامش آنکه هرگز فراموش نگنم و بهجت از بنده یاد می آید + لازم که هرگاه
 اسلاف کتاب فراموشی به طاق فراموشی گذاشته یا در آوزی را نشیناد خاطر داشته
 اگر تسلی و تحریر مرسلات بهجت آیات سلسله منبیا گیتی می شده باشند تبعید
 از یکا گنگ نیست بلکه در عالم ظهور ثبات دوستی و استحکام یکا گنگی از ان متصور
 و هر آینه استوار باطن و اطمینان خاطر تو در موطن از ان محصل و میرزا یاد چه طرز
 ایام بهجت بکام باد + یاد نمی کنی و زیاده نمی ردی + عمرت در از یاد فراموش
 کار من چه محال است اینک بعد از مرگ هم دست از تو پر و از من اگر من خاک گردم
 نگر و دایمان تو خواهم شد +

منشی جواد

جواد خاوری

رقعه ۲۳

منشی صاحب قلم و کعبه و جهان من علامه تعالی - بعد تقدیم شرائط آداب و تسلیات و
 لوازم عجز و کور نشانی که بهترین سعادت خدمت و بیت است هر هنر و ای فیض و تقضای
 میبار و خیریت و فیض و بامور من قنای از دینی بین تو چنان شریف شمول بشکر موصول
 مشرود و صحت و عافیت ذات فیض سلمات همواره مستعدی از حضرت صمدیت میباشد
 چه و اخذ شکار در حالت انتظار رسید اگر چه زبانی او خضر سندی اعتدال مزاج شریف
 و جمیع صاحبان آنجا در یافته سجده شکر و سپاس بدرگاه رب الناس بجا آورده آبا و اجداد

بسم الله الرحمن الرحیم

غنایت نامتفضل طرانه که در ریجۀ افتخار و اعزاز قدویان عقیدت توانان است مغر نشده
 باعث کمال عدم توجهات مریدانه معلوم گردد و در خاطر فیوضیت و خفا که بخواند که یکبار تو جها
 مریدانه از دل تفضل منزل دارن چو یکبار فراموشان را از دل نه اندازند قدری بهر حال
 مری خود سید اند قبلیه من آنچه مرکز باطن خود داشت با ایشان بهر فرسوسان به این تقنین کشید
 نهاد خاطر مبارک بوده باشند آنرا باعث بی شغلی یکبار که بهر فرسوسان بهر فرسوسان بهر فرسوسان
 بیفایده صرف نماید اگر از راه توجهات مریدانه طلب فرمایند سر فرزند می بیند و الا
 از ناتوجهی و تلقای آن قبله سرافکنده است قدویان نظر طلب است و بهر فرسوسان بهر فرسوسان
 ادب متوقع که تا دریافت سعادت قدوس گاه گاه است شربت صدقه و سر فرزند
 سر پا مسرور و مغرور و سر پادشاه شده باشم ندیده چه عرض نماید حال شفقت نصیب
 لاجل حق مبارک بر تارک قدویان استغفار باد

رسیده و آب رفته در جوی باز آمده سعادت شرو فرشته در او و اقبال لب تهنیت
کنشاد و بیت بخت دولت دلیل را هم شد + نور بخش شب سیاه شد + آرزو پای چشم شستم
و خود را بخت کبیرا نا صیبت که عظمی به تنهایی مرا هم خویش فائز گردیده و کل مقصود بدیل
آرزو چیده رسانیدم غار هم از دولت تو در گلستان راه یافت دامن تو هر که میگردد
به گلشن رسد آسید را فضل و کرم است که اگر بسک طرازمان جایا بد تا آنچه افلاس
مناس یا فته اوقات خود را باقبال سرکار امیدار بعشرت گذرانند اگر گوئی
که بکشاید درم رخت + نهی دولت نهی طالع نهی بخت + اگر اندر از دور بهید +
نه بخت نارسا فریاد فریاد + تا که آفتاب بر آفتاب نور بخش جهان در دل افروزی سمان
است فیض سانی و اسباب کامرانی کنشاده و آماده باد و بیت از روستی من همیشه گلشن
بودم + از دیدن تو دیده روشن بودم + من میگفتم که چشم بد از تو دور مارا مگر از چشم
بیت من بودم هر زمان مارا بگویت شوق دیدار آوردم بلبلان را آرزو گنگان گلزار

رفعه

لا صاحب شفق مهربان توجه بخش شفقان بی ریا سکه کبریا - عروج مرتب آرزو سکه
مواصلت دانی البها بخت ازان رفعت است که حاتم خنامه در هوای آن بال
و پر کشاید تو باطواس نگارین نه بان تمام در فضا آن بجلوه در آید چون نموده
که رسم عام تکلیف تمام است پرده یقین محض تضییع وقت درسته حواله بوجدان
منیر صافی نموده با طار مطلب گفتا ساخت حالت مخلص بیا و اوصاف حمیده
و بزرگ اخلاق پسندیده بخوشی میگذرد تو در صحت و تندرستی مزاج توجه استزاج همواره
از حق عزوجل دست بردار و در حالت استزاج اطلاق که خاطر شبانه روز

کتابخانه

کتابخانه

احوال مشتاق اخبار آن یگانۀ آفاق بود و چه چینه لاشفاق چون نسیم و صبا بچمن و پرتو
 شمع بر انجمن وصول انداخت شام محبت ارتسام معجز و مقام کجی برهنه
 ساخت آن در غلط گفتیم بلکه گشتن دل تو در منزل بانواع از ناله سرت و شادمانی
 شکفتگی و ریاض قلب دوستی را بگو نان کردن ریاضین محبت و خشمی
 طراوت تازگی خشمی بجز آن عجب گلستانه مکتوب یار آمد و گل آید لاله آمد
 یاسمن آمد بجا آمد باغبان فلک انجمن یاد آوری و مخلص نوازی هر ساعت
 انجمن آراست باغچه شوکت آنمربان مصروف و ولاب سپهر هر کجای طراوت بخشی
 گلزار حشمت آن سرو جویبار دوستی مشغوف باد بهیت تابو و زندگانی خضر گیتی
 جاوید بسنن باد چمن عمر تو از آب بقا آنچه بطلب حق در حالت ناچاری و بر سر
 مزاج مرقوم خامه و داود شده بود هر حرفش تسلی افزای به پیوار دهر سطرش
 سرهم جان افکار دید و مشوق ملاقات را بالا کرد آرزو آمدن آنجا از بدلت نفس کا کج
 و رسیدن کویتو مانند قصد کعبه در سردار و تکیه باین مرحله دور دراز را صعب و دشواری نپذیرد
 اگر در آن ضمن همراه آن مهربان اتفاق می شد آسانی و خوشی تمام فیتیه مرا که رفت
 زلف دامن وصال چه سود گزین از پیر افسوس پشت دست دامن در چای
 دیوار همچنین معطل نشستن چه عجب که وحشت بدیوانگی بکشد گاهی خیال بدل میکند
 که در میان حق و آنمربان بسیار راه فرق کجا غیب و کجا شرق کشته در دریای
 فکر غرق میشود چه کند تا کجا عمر شیرین باین بجز گن را نذا افسوس افسوس از جفا ما
 صبا و فلک که مال و پر مرغ دلم را از مقراض تنه روئے تراشیده در نفس معذوری
 مگر قمار ساخته صدق از ستمای این جلا و سپهر که طاهر عالم را از دشمنی مهری بیان مرغ سبیل

کجی و بدلی

سجاک خون طهارتی انداخته چه خبر فراق اگر بگوی جانان بگری آموال بقیاری این
 زخمی مفارقت دگشته دستها بر تنه از ان گل گاشن سویای بگو که چو این بلبل بیدل را
 همراه خود نه بودی و از پی در خانه نهائی دلش گزاشتی اگر در خیالت فی الجمله تصور
 جمال آن ستوده خصال رفیق و شفیق حال بودی البته که کار بسلکت رسیدی و چها چها
 صوبت لاحق حال گردید که خیال سبب در خاطر که جان مانده میدارد و اگر نه خود بخود
 میرم تنه تنهائی که تمام روز صحبت اندوز خواهد کرد و بویار چشمان حیران و دل پیکان
 را از حصول گرمی موهبت چو که تیر زهرت است بعد از دال بوری تازه و سرور
 سبب اندازه هم خواهد رسید ازاده و نیست که بکسی نهج از گلستان اتصال گل کارمانی
 بینید اگر حیات و فوآب و دانه کشید آتش آتش فحالی بعد از شست ایام برسات شروع
 سرا افغان حیران انظر من خواهد رسید چون کشایش این کار که در یاست نمائش این
 دشوار موقوف به اولی به چشم تاس که حصول این ماسون سرور منبسط شود توقع از کام
 اخلاق آنست که تاسیج پرده بهادرت بهرین آیین شفیق ابواب مراسلات که قائم مقام
 مکالمه با نیست مشید میباید دوستی باشند و در هر دو غایت از مخلصان و خیر خوانان خود
 شماره ندر بر آید چه بر آید از گلشن و دولت بهشتی ناز و بهار باد

نسخه دیوانی

روز ۵ شوال

لا اله الا الله محمد رسول الله از آفتاب موهبت سراسر صحبت
 هر چه قوم شود یکی از هزار دانه که ای بسیار است حق سجاده بطوریکه دل خیر خوانان خواهد خوان
 معاذن که کاه فکرت و احوال این احد و الفضل رب العبود و مقرون خیریت و مردمان خوشی
 مزاج انهم این صبح و شام از مجیب دعوت مطلوب و در آرمیده تود و طراز وصول تهنج نمود

بجواب

مشهور به ابهری

اطلاع نوید غیر تهنای ذات سامی موجب پاس گزادی زهنای ابله گردد و بدین حق سبحان
 باین همه مخلص نوازی که زیاده توفیق یا آوری بخت و سلامت و شسته بکسیت دلی رساناد
 رجاء و اتق نیست که میسر دولت ملاقات بخت آیات هم برین آیتین از کما تبه و آموذ هم برین
 مسرت تازه و فرحت سبزه اندازد و میخانه بشنود زیاده بخت شوق اشتیاق چهار چرخ چه بر طراز همیشه
 بکسیت که از دولت و پیر تو دور هم که بخت که با راه حال ز تو رساند

رفعت

لا اله الا انت شفیق و مخلصان نواز کریم شرفقت طراز سلامت حکایت طوفانی شوق
 ملاقات آرزو مندی اتصال مسرت اشتغال به بیان نه آید و شکایت و از مهوری
 زبان کوتاه قلم را نشاید تا چار عنان شب بینه خامه را از ان داوی محطون ساقه بخت
 در عا سر میبد به غیریت فخلص از نوید صحت و عافیت مزاج سامی بخت می به سر و دست
 و بیا و الطاف گرمی بسوزد شوق اشتیاق نامه آید و طراز پس از دست و از زبان
 بدست قلمی قاصد اجر وصول نموده غنچه خاطر را که بعدم اطلاع احوال آینه بر مردکی بود
 به چشم فصل بهار و هر گاه غنچه گل از باغ است غنچه نو چو بوم که جل تکاب چاکر
 آن کرد که با غنچه گل با و صبا کرد و چمن طراز عالم وجود خیابان پر داز گلشن بنود نهال آفاق
 و آمانی آن بهار گلستان عربانی را بشهر و کامرانی و شادمانی شهر دار و آموذ که این عنده لیب و آ
 سوف ترانج حلقی را گاه گاهی نسیم باد و از قید انتظار آزاد میکند که نیست که حقیر خیال
 اوصاف بزرگی و نوبی است شوق به مثل و دریم المثال گذشته باشد هر گاه تو جهات حضور می
 که تا حال طمانیت این مجبور صورت مست بیاد می افتد چه شعله های آتشین که از بهر کج غیر
 و قوارده شکست که از چشم بر نمی آید آیات در وصل تو هر آبی که با طرب خور هم به دور هم هرگز

در عا سر میبد به غیریت فخلص از نوید صحت و عافیت مزاج سامی بخت می به سر و دست

و بیا و الطاف گرمی بسوزد شوق اشتیاق نامه آید و طراز پس از دست و از زبان

زوجه بخانه آورده در شک افروزمی گلستان سازند و شیرین سنی رسانند بباله آراست
شهرت جوای که در این پادشاه بزرگانی است حساسه زبان زعیمت و شادمانی شود و با یکدیگر
صبر و استقامت بر سر و سر مندی که بر پایش نهاده و ندان عجز و نیاز بکشایند و سخنات
شوق آفرین زبان آورده و با پیش می آید و تا آید هر عجز و عجز در اندیشه و عجز
در حال قدش را در سحر و پیش تمام به دارند چرا که همیشه عاقل و شوق و چو شد و بود
چون نه انداز هر بنام و پیش به چو و نه چو آورده و نه تا به نذر که به نذر او و صبر
از گل بلبل چنان به نکه در آغوش بگیرد و چو جان اگر از شاست ایام و نخست روانه
تا ز جامه ایشان موافقت نکرد و قبحین متعکس نموده اول دست پایش را بنی حکم
بند نگر نقش قایل گشته حس و حرکت نکند بعد از آن ساق بلوریش را طوق گردان
ساده و گاید از میان کشاده و بر نقش که طلسم گنج عیش است نهند و یکبارگی عید
دلیرانه و زور رستان نموده و کشیدن و زدن بیکای و غنچه میرسد اش را شگفتی و
سازند و نذر مراد به دست آورند و غرض در غنچه حرامی کرده و سر خود در اقران و با
زمان شویب بر رسولان بلند باشد پس اما کنیا لا اله الا الله عروس
مقاصد هم آغوش روشن بدوش باو

و این چشم نیارش رسید امید که گشت که ادسود بمقتصد فائز گشته نقد براد بدامن
بردارد و درین انشای بحسب اتفاق آن خداوند عجلت بطرف مندرج جلد ۵۰ از دفتر فرمود
از علمدگی قدم و هم فیض از دم دست افسوس نالید تا آنکه زخمت بوطین خود کشید همیشه دست
بدعا شود که رود بود و قدم عالمی این ملک بی بهار بهار آورد و نخل تنها غلام سرتیرو
و شکر کرد و دست شکر خیز که هر چه طلب کردم از خدا + بدستهای هست خود کاران
شدیم + الحمد لله که آن خداوند نعمت رونق افزای این ملک شدند و عالمی بسا حاصل داد
رسید غلام هم بهمین نظر خود را بجهت و در رسانید چیز که نزد دریا سرکه رسید هم و دم و
تشنه لب کی برگردید آرزو آنکه در بار از فیض سانی قطره نقصانی نیست و آفتاب را اند
لورفتنی ذره زبانی نه بیک نظر توجه بطلب میرسد و به عامی دولت مشغول و مو
میدانند از لطف تو هیچ خسته به برگ نماند + از جوی تو هیچ تشنه به آب نماند
حق تعالی عالمی را در سر کار فیض آید بر سر درش کند

رقبہ

مشفق حیاتی و نباتی بجانهای و سحابی باشند قحطانی شتیاق لایبانی است آند از ستم
میدان مطلب لانی میداد تر بانی خدنگا بر بانی بد ریافت خیریت آبخاشادمانی و ستم او
ایزدانی و قادر ربانی همه حال در سرت جاودانی و از او تر خواجهم وصول نامه تبر بانی
آنقدر نگارانی که چشم چون گرس حیرانی دارد اگر فی المشل دانی تبرقیم نامه در یقه زندگانی آب
اطمینان بختیانی آیدم بر تبیینی که جانفشانی فلانی یعنی لاله سودانی و بر تباری کاغذ ناند
مبغض گندی مانی است اگر در و داش را در مانی چرا او را به پیشانی چون مانی که کپور است از
عمده و ایش بمانی زیاد و پیشانی بخت نبورانی و خفته آفتاب بر بانی بادا می عاقل چرا

رقبہ منشی جواهری

بهستی از خود غافل شمرت رسید به پنجاه و تا حال آلوده بصد گناه خدا گواه که رشته زنده
مردم نهایت کوتاهی و اوقات بی یاد آن معجزه حقیقی محض تبار جهان به که در طبل رحمت ابری
والا به روز جزا بشوی رو سیاه پس چنانچه شوی هویش را آگاه مصرع بر رسولان بلاغ
باشد پس + فیض لاگاه راه بهت بخشاید

رقعه ۴۲

با بوی صاحب گلشن جناب سید المہاراج - مدتی تمادی ببلول انجمنید که گردش فلک بجز قضا
و غیرت نمی زماند تا به بنابر بلبل تو در منزل را خیابان چین محفل فنیان یگانہ روزگار و آن هم
خزان اسباب خود با کل بر داشته محفل بر راه سیر محمد و م بستان از جهان رحلت کرد و بهنگام
درمهم نیست از دم شاه بها روضه نیست از فضیلت سجالی و نقیبات ایزدانی در گلشن جهان
سید و چمنستان بی رونق از حضرتانی زار ساخت تو در خزان شرمه راسر سبز و گلزار در دیده
منی الوضو شکری و صفات سعادت ببارگاه حقیقی سوده مسالت بنیاید اگر نسیم طره مکتوب
محبت اسلوب بیادری قاصد صبا صبر است بشام این سوخته دل و جان در رسیدہ مطیبت
مبغیر سار و چه دور یا از لقمه جمال آفتاب جانتاب خود کا خندان دماغ مجوران محمودان
تالان و در خشان ساز و چه قصور لیکن محنت احوال شکسته بال خود ازین بستی که بخاطر رسید
قلمی بنمایند غمزل رفد شب جان می طرد او شوق گلردنی مرا از گلشن با و صبا
کیم رساں بوسه مرا گردش گرداب هم این کشتی چشم مرا آتخناتنا قلم
نگه پیچیدن سوی مرا مقصدم انجاء از محراب مسجد کے شود و مدعا حاصل
شود و انطاعتی بر و مرا فارغ هم پاس صبرم بلا بسا افکار کرد و کس رساند بهر
و صلش بر سر کرد به مرا تشنه لب از پس شدم از بهر وصل روی دست + یا الہی سیران

شهر ریج او شاهی نیت چند ما و نگری

تو بر سر جوی مرا آبی عزیز با تیز خیال انگار تا دم نرسیت در زلفه عوام الناس و استیبه
 و آو خیمه این شاهد زعفرانی را که موسم دلکش بهار است منازدن مسافت بعید یکسال
 کرده به بوستان جهان آمده زیب و ده چمنستان رحمت بخش لهای مشتاقان شود و خوشی
 نصیب سبزی را زلفه وقت است که با استقبال نخبین کسی مشتاقان دست را از همه کارها
 خلاص و بنوعی که مسک ساک صوری و صوفی است باز در مشتق عین صوفی و انانی
 حالا اولی دست انداز که براس منطفی نو ابراشواق بکلیه احزان و غم رایی دور و زان نیست
 بخش دله قدم رنج و زنده باین مضطرب را بان آستان فیض نشان به طلبند که این خط و
 از دست را لگان نرد و باقی مختار اند -

رقعه

بهر خور دار سرمایه زندگانی من بابو جواهر بل لعل عرق - بعد ادعیه فافره و شوق و دیدار
 متکاثره شهنشیر سعادت تخمیر باد حالت خود و کشمکش زمانه تا بهنار تو بود قلم و سحر فلک
 عذار فاده است چه بجز تخریر و چه تقدیر و اول پریشانی بدر بجه کمال ازان
 دارم و دوم غله سجدی جنس گران در نیصورت این قلیل البضاعت بسیار
 حیران سر ما بر ما غالب چهارم مرض شدید را و به طلب نه زور و در پاسه پاسه
 بر جاسه پنج شش و هفت و آهاس رفع و زنیولا بازار نخست ایام که در مرض
 سر بسوزش برداشته توقع زندگانی قطع بکنم چه چاره سازم کجا روم این دوزخی را
 او دیه از که جویم محبوب و طوفان کعبه بر خود دارم که بدست این دیه مرض رود
 لاغر و در غم قرارم چون قابو مقدور خود نیست هر چند دست و پا میزنم حالا بر فضل
 به در دگار آرزو گاه اش بر صورت امید و آرزو ایام برضای او قانع ام تقصیر

دختر بزم جواهر شاه
 در دیوانه زلفه بل پدر نشی جواهر بل
 در دیوانه زلفه بل پدر نشی جواهر بل
 در دیوانه زلفه بل پدر نشی جواهر بل

او محکوم نیست که این آزار چه اگر بکین من سکین شده و همه حمله و منصوبه بی اختیار انجام
 و خواری برابر ساخته تا کجا کوفتگی خاطر بزرگ مردم یکطرفه لاله صاحب قبله و بیماری خود غرض
 زمان یکدیگر است اندر دو و چهار می و تا توانی تا که کنان غرض از و شب آواز ویریم
 چون که قیامت از هر ده خانه می بر آید نه پدر را مقدر و خبر گیری پسروند پسروند شکار
 پدر و نه پدر را یارای رفتن در دیوانخانه خود پسروند بر آید در محفل ایوان خانه گویا از
 هر چار و نه کج فکر و اندیشه بر من زار بلو که کرده مقدر استقامت مردمان هر چه بی
 صبر و استقلال و بهت بنظر منی آید آغلب که از رفعت من بهلوتی سازند اگر این وقت
 امداد و نوح یعنی خبر گیری از حضور خداوند نعمت شکست شکست داده و منفرد و منصوبه و اگر
 سرکار مشغول باشد از خداوند که خدا عجزی میگوید غرض احوال نماید احتمالی ذات
 خان صاحب را باز نش وقت آفریده است هرگاه چه بر خد است قدمت این جوهر بر یک
 امتحان خواهد رسید یقین است بحسب ممانعت طالع خواهد گرفت و اینجمله محنت بر حمت
 مبدل از رویه سما بخیر و خوبی محصل خواهد گشت زیاده تا کجا قلم را مسرود سازند و کمال
 خیریت خود را نگارند

در دفتر نظامی

رقعه ۴۴۰

مولو لیا صاحب فیض رسان منظر لطیف و الاحسان سلامت - تبعه گزانش مرتب مجروح و
 نیاز و آزار و در یافت گرامی خدمت سرا پا افتاد که مانند تو جهات بیغایات
 شریفین پایان ندارد مشهور و فیهام شفاق تخمیر گردانند همه آید هر چند از اتفاقات
 وقت حصول قدمی که نصبت غیر تر قبیله است دوست داده لیکن گوش محامد خوش
 از اجتماع ادعای من حمیده و تذکره اخلاق سپیده ذاتی صفاتی از کمال هزار دل

در دفتر نظامی

مشهور و فیهام شفاق

کشندگان بحجت و مسرور گردید و غایبان نه تخم اشتقاق سامی در مزرعه نیاز منزل ریشیه دو انبید
 مسبب الاسباب بخیرترین اوقات دیده مشتاق را نیز از شرف ملاقات نور سازد
 کی بود آنکه شود بهر و یادیده و دیدار جو گوش از خبر چون حسن اعتقاد این کس ترین در دنیا
 و اشتقاق آن مقبول دینا و دین مستغنی البعارت و اغز دل از حد اشارت است چه
 ضروری که مبالغه نماید و بقبول کند که آید بطلبیکه پیش نهاد خاطر مستحقچه پروازد
 زبانی بر خور و از سبب راسم بزرگی و خوبی بهیا و یال سنگه در تار دارا حسن بزرگوار
 نام نهاده است تنیده در گالون سینه آتش غصه برافروخته بشماره اش
 خانه بهیا سبب بر اسوخت آن همیشه جنگ جو و شرف و خفت زبانی و دیده و مان و تمام
 که در مشهور اندازد درین پیرانه سرخی بهیا عشت فراغت و گوهری طفلان در آتش
 غرور و غرور و از خواب غفلت سر ایاست و بگویم دیده مجبور معلوم نیست که از کلام
 مری که بهتر قسم می شود ندکه بود ندکه در حق بنده اعتراف کمال فرموده سخنان
 پیرچ و ملافتی که شامال گوزشت ترا گفت بر زبان هر زمان آور و در آن وقت
 لاله صاحب فیض رسان لاله سوخته سنگه صاحب که مرد بزرگ و عاقل اند خوش نیاید
 مانع شدند مردانست کان بعید ترا + همچو آینه رو بر و گوید که چون شانه
 با هزار زبان آتش سر رفته و بگوید + در صورتیکه از بنده قصه واقع بود بهیا منظر الیه
 اگر بعنوان شایسته ناصح شدند مضائقه نیست هر چند که مرد قول و فعلش بهر جهت
 برواشستن چیز زکارش گنه است + رسوا شود آنکه در هر چه بکس + در قلب
 بر آید بچک رویم است + در غیب غوغا کردن از دانای بید و از نا قدر دان
 بیوقوفی نزدیک است اتحق شیرین ربانی فصیح نیک نادران بزرگان نیست

و تاریخ روز شنب خود کار تهنی مغز ان و شورید و سران بیا آمد و از زخم جبال
 مجروح اند که کنگره از خود سبیل و بدست شتی خود و در دست خودی بدو طبعی که
 نشست + نرو و جز بوقت مرگ از دست + مناسبت است که بچیان مذکور درین غنچه
 که کشته مرگ بر ساحل رسید از الفت خلقی گوئی نیکامی از برادران و یگانگان بر
 و از بدنامی و هرزه در آلی سلطان ملعون خاص غام شونده شخصی فرموده است
 کاره کن که گوش نبرین بنی رخلق + آن کار کن که خلق جهان آفرین کند + ظاهر
 بچیان مسلمان فرمودند که فلانی یعنی عاصی می آمدند هرگز رخصت نیست سبحان الله
 کسیتند که جوهر رخصت بیست و نه صفت بطنی با پیر میخان با کپنی انگریز بهادر و دباویز
 میزار بانی بود و خوب کردید که اتفاق رفیقان اشقران که از بنده دگر از کار این سخن پیش
 می آمد حقا که چه خواب معقول می شنیدند که هر سکوت بروان و سر به خاموشی
 بر زبان نهادند و انگشت حیرت از دندان خجالت می گزیدند چیا موصوف
 از ایام رضاعت با این حالت که ام جبار و زگار نموده خدمت جد و پدر
 نمودند و سر ض بکدام یعنی دوشی و هم دوشی لالی نهاده باشند چند
 سال است که گوئی سپهر نو که بوسه ملت الله بجهانی می رسد باشد
 مفرد و اندک فراغت در گفتن به شهور شد و اند فرعون که دعوی خداست
 بینم و در حالت لاچار می چاه باشد اند که بکشید عاقبت بر سوان دولت
 افسرد و نتیجه اهل گردید فرعون که بدوی خدای می گزید + بر رخت چرخ
 از حقارت فکر کسیت + در حالت شرع لب تپید بکشد + این غره هست چوین چون
 چه پیش + الحمد لله الحمد که تا حال با این مردون احسان نشده که این چوین و باغی

تفریق جواهر

سبحان سخی گفتند خدا که را احسان فراموش نسازد و شکر صد که تا سر فتح پرده مفارقت
 که حق سبحانه زود از میان برانگیزد و به سعادت قدم بس مشرّف و مسرور در سائر و این
 سیکه از نیازمندان را سخاوت اعتقاد دانسته گاه گاه از توجیه ناچار است که مشرّف و
 مزاج شریف باشد یا در فرما باشند از یاد به بجز تشنگی زلال و دال چهره نگار و ایام
 بخت و شادمانی و ایما باد

رقعه

بهائی صاحب شفق و مهربان سر پایش لطیف و احسان بهلاست + چنده در پیر
 که از گردش فلک ناچار لاچار در دام اوست گر قمار است تسلیم نیاز که غولان
 عقیدت طراز است میرساند به عیبت و شداده مرض که گویا در نخبه فرج افتاده بود
 آنچه که بر خود کشیده و میکشد چه قبل آرد محض از توجه انصاف به عیبت و مانده مال
 تا در دانه برستاری دست چوب که پاست شومی با یکدست هزار تکلیف و قنات
 افتان و خیزان که در نظر من تفاوت هزار رنگ است کجا سنگ و کجا نورنگ
 کجا بنگ پس این دل تنگ که پالنگ را بخت رسیده که آهنگ و از بخت
 مخالف خود در چنگ استملک بود چه خفته آن سران که هر چه بیع مسکین نیست و فخر
 اگر خوشی ابتهاج بزاج نیاز است از آن جده ای افزون میکن از علی ایگه نهیب
 هندوان که تاحال در فرتقه مایان شریک هر رنگ بود و بسیار دست خیرت بالین
 حق تعالی همه را در دست خود را سخاوت قدم و دانه که قلم در دست
 در دستان روزگار با هم پیوسته باشند کایت قضا قلم خط زده را در مشتاقی خود
 انبساط روان دارد

در نهمین مجلد از کتاب
 در نهمین مجلد از کتاب
 در نهمین مجلد از کتاب

۴۴

منشوی جواهری

رقعه ۴۴

دیوان صاحب مشفق شفیق من سلامت - توید ولادت با سعادت فرد نزار جنبه مبارک
 باشد که بگرم منم شفیق من آن لاله مال که منم منم و دوا هم سلامت ماند به زبانی لاله
 رتن لاله چیت تشریف آوردن آن شرک آفاق در شهر و یاد فرمودن این عزیز گرش
 محامد یوش رسید با چو امانت مملون گریه شفق از زمان مانی دیوان محیب و چا
 از پریم بود و در زمان حال که دیوان تغافل و بستان خود آن مشفق از پریم چگونه
 باید که بدوست بریم باره چون بعد از این از خود فراموش را از خود و یاد کرده
 از وقت فرصت ملازمان یاد نمایند زیاده چه نگار شش نماید

رقعه ۴۵

۴۵

میر صاحب قلم فیض سان در ملک العالی بعد از ارش مرتب عبودیت و نیا که می
 رسیده عقیده است طراز است تعرض شمس خلت تنویر می دارد حالت فدوی فضل
 و باقیال انقباض مقرران شکر و سپاس است مژده صحت ذلت با برکات هر دم و هر لحظه
 مستعدی از درگاه رب الناس بهر چند از حصول شرف قدیموس و هم بوده و لوازشنامه
 فیض آمو و مغز و زباید و خاطرات نیست لیکن بزبانی مردمان بدربافت صحت و
 اعتدال مزاج شریف سجد شکر الهی بجای آورد آتش سیه پیاپی قدم مبارک را بر فوق نیاز من
 همیشه مستظل و از فیض سان من لاله صاحب قدر دان لاله کیو لاله منم و در کار اندیشه
 صاحب خود عظیم آباد تشریف آورده اند تجرور آقا خود نهایت سرفراز و پیش اند
 و زنجوبی و بزرگ برادر پرور و بر سر از حد پیش از آنجا که سیر کار خاضع صاحب قبله
 احمد علی خان صاحب دایم اقباله بسبب خانه نشینی فراغت نیست ازین باعث

رفقا که دند باس که پیرون دار جمع بودند چون بنات انش میفرود شدند بعضی
که هستند اوقات خوب بعبیرت میکنند و مانند شمس و قمر از کسوف و خسوف تا
در تکلیف میداشته اند و فکر که قلب و استقامت بود و حالا از با عیش و لاچارگی که یک
باید خانها صاحب خراب و پریشان باشند اراده دارد که از طاعت لاله صاحب
مشتی روزگار و سرور شود و زبانی مردمان برافشانند که لاله صاحب پسر از استیغ
عجز و انکسار این بنده خاکسار شتاق ملاقات اند چون و ساطعت نذر و
پاسه اراده در گل است نه با شمس است که اگر نه از مشتابه خالی بقصد
سعی رود کار بندد بنام لاله مدد و عیادت شود و تره میبندد و پروری است
خی الفور همان نو از مشتابه را که درین پروانه سادست ملک وادی توان گفت
شیخ را مقصود خود داشته خود را بخدمت لاله صاحب برساند و محضر شال
الملاقات شناسد و دوباره و خلیل و از گشتان کجایان تا زده بهر
دار و چون دست سالی در فیض سانی عام است یقین است که در حق خاص نبوده
پر قصور در یغی ننهند و مودت و دوستی بهر صورت خود را از یکیش اگر دان
راسخ الا حقارست پندارد و توجبات و فضیلت حضور را همه جای هر مکان
و هر ساعت و هر آن تپشت پناه و شمع احوال خود را پندارد و زیاده دین
مقدمه عرض نمودن که باعث نورشانی آفتاب و تعلیم کرباری به صاحب
ست امید آن دارد که تا حصول گرامی نیست اسرار با منفعت که حق تعالی
بفرموده میسر آید و گاه گاه از غایت نماند فیض آگین مشرق و شمس و آج
و جمیع صاحبان خود و کلان خود و غیره و با شتاب آگین تا زندگی بنده که

و این
مستحق

بند در است و شفق نیکی سامی بدستور سابق بحال نیازمند در دست باشد

فصل عالی سبوط باد

رقعه ۳۸

دیوان صاحب شفق شفیق من سلامت از استماع بشارت فرخنده اشارت
 تازه نونال خجسته گوهر اجلالی یقینی ولادت با سعادت نذر نذر چمنده طلوع همایون
 که کعب سعادت پیوند خدایق آرزو سے جمایا جا پر بار مراد گردید و صبح دعا
 جمیع دوستان از سطوع مرعاد سید باغستان قنات گوناگون انشراح
 چمن چمن بالید و چمنستان آرزو یکا یک انشراح باغ و رشید با سمن
 الین نوید و نوا ده پیرین پیرین بر خود بالید و از بوستان آفتابش دامن
 گلداسی چید و الین نوید غنچه چنان شدم دشمن کیچیده زبان هر دمان مبارکباد
 اگر غنچه سبب قاصد باد است که غنچه بیت و از سبب سبب است و بجاست و طوطی
 قلم پیاس فضل حقیقی غنچه لسان گرد و در دانه بر آرد و مراد است طلوع نیز صبح
 اقبال و طوارین گوهر بی نظیر و صبح اجلال را آن مشتق و جمیع دوستان خیر خواهان
 مبارک و همایون کنایه و آن نونال جوهره بسیار شفق و الین و حدین
 بصیر طبعی رسانا در یاد و بحر شوق ملاقات چه بزرگوار و ایام شادمانی و امان

رقعه ۳۹

خانصاحب شفق قدردان توجه فرماید من سلامت آنچه در کثیر احسانه که حدیقه
 مراد آرزو مار گل کرد و گلشن امید بر وفق مدعا بار آورده و تیغ نوید فیه
 نونال و طلوع مرعاد است اقبال بخانه انشراح سینه مراد شادمانی اندود نمود

و چشم مقصود را نورافروز و بر تو اسن امید وستان مالا مال
 لای لای مراد گردید و بقدر آن مایه آفتاب چشموای نجس امید مبارک
 از انداز که خانه تنگیت این شده از احاطه نامه افروز و ست
 خسته باد و همایون مبارک و میمون طلوع نیز دولت و آفتاب کمال
 و اسباب العطایا نعم نواله ظهور نوید سر ایاست در بان قدردان به
 و آن نونهال را در عهد عافیت پرورده بعبر طبعی رسانا دریا و ده اسلام

رقعت

برادر به اند جان من طو لیسره سجد و عواست را از بدید و تری در عیادت
 شش و خاطر سعادت مطهر نموده شایسته آید و نیز سبب افضل است
 مقرون حمد و سپاس این ولایت و مستعدی نوید ختر می مزارع آن سرای
 سه در و ابتهاج از حضرت سرمدی خط بخت نظر در حالت انتظار
 وصول نو و جمعیت دل و سرت خاطر افز و داخچه از غنیمت این
 طرف بر اسلیم آموز می و هنر اند و می نوشتند و استجارت نمودند
 مصفا لکته تنگیت سعادست سعید در یافته برگراست این و صاحب شوی که در
 مولوی صاحب فیاض زمان مجنون کرم و احسان بکامین جانشین
 و خالیا از ذات معصوم و عنایت ایشان مستفید و بهره یابیده شونده اند
 ایشان هم چند سبب مجتبی مولوی صاحب حاضر در اینده ماند گل مقصود
 از گلستان اشتاق ایشان بزیل تنخواه اینده چید و مجتبی در دعا

در این
 در این
 در این

شش و پادشاهی است چند و اند

نورانی در سینه آتشی تو فیتخیر رفیق شود و زیاده چه بر طرازد

رقعه ۱۵

لاله صاحب مرغان ضرب افزای دل مشتاقان را سوارده با شاد برادر اسم
 آغوش دارد و این روز بر دوستانه شریف نگاه بر پاره نامه میسند آن
 بصیرت ناز و فسونگر شود سار این مشتاق جانگزار افتاده از غایت
 این ساد و دانه و از نو و بیگانه گردید چون گرسنگی غالب داشت خیال
 جمال آن ضرب بالثال راز او را به عقبه دانسته افغان خیزند ان
 چون مشتاق دست نالان و فوس کسان بغریب خانه رسید تحفظ
 از خود و خرسندم دانسته که سایه پرور سر بر سرم افتاده یا چسبیده
 از دستم بر رفته هرگاه شام شد تا آمد که به حبیب قرار داد آن
 گنج عشق جمال فتنه باشد خرم و راجات دو باره دم درین اثنای
 فلک به بین که پر از فتنه و کین است گرد و غبار بر نگینت و سنک
 تفرقه بر آگیت از دست رحمت غلامه این چو اسیر و انقدر روز بیده
 که مو بر ازام چون تار بند بر راست گردیده و از غلبه بر دوست داند این باخود و ما
 کار از غفلت و غم ساینده و غم دیدگی آسمان را گوید در آنوقت مردنگ
 این ساطع معلوم می ساخت و صدقه بود اراهمانا آواز و فتنه شامی اشک
 چون اسباب با طرب میبنا نه تا به شد از آمدن آنجا معذور و معسر
 بقصد برگردید حق تعالی چشم بنیاد گوش شنو باشد و از حرکات

در روز جمعه

در روز جمعه

نامشمار محفوظ دارا

رقعه ۵۲

برادر عزیز القدر من جمله ائمه تعالی - از وصول نامه بدینجمله افز و در پیشگاه
 فرخ پیرا دریا نشناختنیه مرفیهم وطن گریبان بگنجد و حاتم و هشتم منحل
 چمن نشینان کیلاس مقام یحیی لاله شیو نفس را کم که ازین دار ناپا
 اجماع لم بقا انتقال فرمودند و ابناء صاحب به بنگال به و اندیشه
 هیچگاه به بلاگردان شد بنابر اسم صاف بسوخته خود و شما به جا و
 نیکسان من و دند نایره قحط در کانون خاطر به افشانه
 سپید و از بر آتش تاسف سوخت و دود آهسته تاسف به لاکشید شکسته
 و از بلا تا انبلاک رسید چون افطار از حد افز و دندر مصاحبت از شما
 اصحاب در پیش آمد که اسه محو مقام مصری به به قواری چیت است
 بنده قیامت و سر رشته دام اجگشته باشد ع هر که آمد به جهان این فنا
 شود شد و آری خرمین سوختگان کشت امکان به شناسد این چینی
 چه باره آری و حرفت کشیدگان عرصه ایجا و امید آری که چاره بود
 این دشت خیرت آباد چه چاره و از صحت اع رفد گاسف را صندل
 مرگ نیست و خشک سال حیات را بهر بیجا بمارت سازد و بهر که
 بهر آن محطه ناگرمیر دیوتا سر و کپه آتش افروخته را نظر از نجات بهر
 و آینه را باعث طایق صواب انکاستند غرض در اسباب ظاهر و باطن

در
 دست
 جواهر

در
 دست
 جواهر

امر ناگزیر موجب افسوس گردید لیکن در باطنی کار سے کہ پابند ہمت انبیا صاحبہ
والا مرتبہ بطور رسید جا کے فخر خاندان و باعث حرمت و دودمان و انہند
در تیجا ہر کس کہ این ماجرا گوش کر و آن معطرہ را بہ تحسین و آفرین ستودہ آن عزیزا
لصبر و شکیبائی پر داختہ تسلی بخش صاحبان آنجا شوند



وصف ششم شیرشای ششام

هشت گلشن نشی جو اهرل خطاط نژد با بوسه و ج ال سهای رئیس موضع
کشمایر که نگاره و وضع ساری یافته شد

نقشه

اولا سپاس خرد آسان در نور باغبان حقیقی است که در باغستان عالم انواع اشجار
است و بلند را بقصرینه و موقع نشانیده است هر سخن بجای نمود و علم نژد و بهر سر و بهر خود
رغم نژد و تمهید مقیاس سزاوار چنین آری تحقیقی است که گلشن بهمان گلهای که اکنون
را ایستاده و تنق و بهار شکفته شده است هر غنچه به بعد نقاب و در نژد هر گل زهر ابر و بهر نژد
بسیار از آنکه ترالی سپاس شکر و قدیم جل جلاله و شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است
تشنه و گلزار از قلم و بهر نژد و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است
کار قلم و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است
عبارت به جای نشانی و شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است
نکته در هر سر و بهر نژد و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است و در شکر است

آن قدر و آن سخن بیخ حیف هم گاه گاهی هنوزونی سبک و چهره شادمان معنی را بگفتی
می آورد تا آنکه در مقام قصه نشینم هر کاتب آن عالم جناب طرح اقامت بخت و ایام
سعادت فرجام با بخت ساد کار بر وفق پیوست روزی در راه ساون که اتفاق نگاشت
سبز و زار گسترده موج آب جوانبار علی المصطفی سید چشمه کما بهر گشت و کیفیت فضایی
گلش و لطافت آب و هوای نوش آفرین دل گرفت تهمت دل بران رفت که بهمان
چند فقره قدیم را که از لباس ترتیب و حلیه ترکیب عاری در گوشه بار وای متواری بودند
از فقرات دیگر علی قدر فکر و بیان موردی شهر و خوبی بسیار است بهر آتش و آوه پیش
دوستان فرستاده آید تا به چشم انصاف و دیده الطاف حسن و قبح آن معانه کرده
در اصلاحش کوشند و به قضا میسر گزینی عیش و پوشند اگر اندکی از کمالات حسنت
صد آری بزم ایالت و زیب افزای دیوان بسالت خان و الا نشان خداوند تر است
برنگارم از انگشت قلم ابرو و بخوم در شمارم و از بچوم بسیاری آمد معنی تازه چرخم که چنان
در بیان آن سخن در زبان را نم گدیده که احم که احم معنی بر بندم و که اگر او را نشا گری
پسندم از آوار و جانش عرصه جهان خوبی سنوره از پر تو همیشه خشن ساحت عالم بوی
بهره در پیشش بشکفته روی گلشن گلشن بهار مراد آرد و نسیم الطافش به طر افزای ششام
عزیزان پر دازد آفتاب هر روز با شوق بزمش سرگردان سبک و دکان از جانش
انوار گردد و ماه بهر شب بادل بی چهره می افروزد تا از بختش ضیعی اندر و حسن بوی
از پر تو جانش نموده و فروغ مهر انوار حسن کمالش گونه چهره نورانیش صبح عید و خواب
پیشانیش مطلع خورشید از گلبرگ خسارش گل و در بهار آید ز شکفتگی و از زلفت تا بهار
سبیل باده اندر ز آشفته گی چون در بزم طرب چهره خوبی را فروزد و یوسف از خود پیش

در بزم ایالت

بهر کمال و جاست اندوز غلمان در غلامیش نطق ادب بر زبان جان بسته و زلفوان
 بر لبانیش شادان و در جان نشسته آرزوستان اقبالش نسیم فصل ایندی تا از آن بخش گین
 اسید است و در گشت آبالش بهای عنایت الهی تربیت افزای بهار جاوید از این بخش
 شمع محبت خود در دل عالمی کاشته و از ابراهیم آن خود مزرعه اسید جهانی شاد است
 از این بخش خلق کریمش شام عالمیان عطر آگین و از نسیم لطافت عیش و باغ جهانیان تربیت
 گزین مهرش و در دل مهربانیده و در عهدش چشم فتنه روزگار خواجه خلق گریه و خلق
 عاشق و زبان هر خاص و عام خود گزاشش بخشش اول عالمی مسکن و از آفتش ز راه حجاب
 ستوطن نسیم چهار طالع و چشم حسودان انباشته بر این حالش نه گشته و چند انباشته
 باختیارش در شش و دل حدی نشسته بهر گیسوش چینی بر ابرویش ندیده اند و بقیه می
 کاشش تالی بر ویش نرسیده اگر نه از و بهر و سودش بهر خود نازومی شاید اگر ایام
 از بود و نبودش سرخشت بر افرازد می باید از نهایت بزرگی و خورده گیری کسی پیل
 نزار و از عنایت مهر گشتی بهیچ جوئی تقدس نیست عیب نهی گمارد بسکه بچسب و در جهان
 محتاج نگذاشته زبان سوال در عهدش بنده چند انکه نام استقبال از عالم برده شده
 سالکان را گوی مدعا در گذر و در وقتش مقامی ایضا مثال سید لعل و ظلم است انما
 را بهال با خیال میکنند هنگام عطا شدنش چون بقره در آستانه شود و غنچه جسته است و
 چون بهیچ محتاج رود و شکفته گل از خزان رسته گنج سالکان پیش او مفت و رایگان و
 در زمان پذیرش حاتم طی و کسری و کی از کم با یکبار و تمام عاری و ضیف نواری خاصه
 اگر پیش و شافیه پوری و خون گسری خلد همه احسان و عاشق طبقه طبقه از این
 رایت از نعمت ابوالش سیر میخورند و الف الف طائفه طایفه خواران از خزان احسانش

کافه دولتی

مشهور بهرهای است بنده و نوکری

می برید بطنش سرگرم و لجبازی مهان و تنورش گرم احسان از آتش تنور احسانش لطف
است تا بخشش را از گرمی و یک جوشانش سوزش جوع ساکنین و غایبانشی اگر در جوش
نسیان است از احسان نامشوده خود و اگر درش یاد است از عصیان ناکرده کسی از ذرات
قصودش نظر گرم چشم گرم ندیده و احدی را خطاب غنایت پسندیده اگر بقصد واری
خواهد که بقصد موفور محبوس کند به احسان برداشش نندازد زریای جوش در بای عمان
نمی و از بار احسانش لبت فلک را خمی سوال نخلان را عطایش پاسخ و میرنده احسان
بیکسان است و الیش اسخ بر دسترخوان خامه اش کم ازده و صد مرم و می قدردان
خوش سایقه و سخی سنج خوشمض هر دقیقه با طبع رسا و دهن ذکا نمی شستند و وقت اول
طعام خوش طعم بایران همکلام از بذر لای زلین و لطیفه های دلنشین داد خوش
خانی میدهند و قدم عوام را حسابی نیت و سواران بچاکش از نعمت کده اش بی رنج و
جوابی نه صره صره زرقه و قف ساکنین و فقرا و کیسه کیسه ز سرخ و سفید صافین
و گداور شده با الوقیه با مقصدی آنهاضا و طلب بهر یک میسر در حدت صافان
اهل باطن بدل معتقد و در خواستن توجه و گرفتن فیض باطن متد صد الطاف بزرگان
در هر حال بنصفیه باطن ظاهرش و آبیاری بحاب فضل ایزدی تنگد و قاف طارش
از رموز مرتبه شناسی اهل هنر واقف و غواستف قیافه دانی کا فود انشوراکا شفت
شاید نظرش بر اوج دانائی فائق و در میدان تفرس مرتبه ریاست فراستش الموق
تدبیرش بالقدر سطاقت و غرضش بالطف ایزدی موافق در سیمین سرما از محمودی
و دیبا و دوشاله و گلیم فقرا و مساکین و بیو و صا طین تقیم و در ایام کربا حریه
و شبنم و پارچه های خوش قماش بر رقم وقف محتاجان و یتیم بذات سعد حسانت خود

در سیمین بخش

در سیمین بخش

از خاتم علوی سبزه‌یافته و محمودی سفید ز منار سیل به لباس زربان طلسم نگارده و
 بر پوشاک افشار نگین و نقش و برنیاں و گلش بوس نه در حکم و عمل علم سرفرازی می‌افزاید
 و در حکم و فضل کوس بلن نامی می‌نوازد و به هیچ دقیقه سعانی نظریه انداخته که حل مشکلش
 فسادت و بیج سفید بیگانه بنظرش نرسیده که بیگانه طبعش نگار دیده بهیچ سفید خندان
 رسیدن از ناسر سالیس یک که شعله و بدقت معنی پیوستن از طبع و کالیش یک شده
 و دانش از سخن آید از گنجینه گوهر و زینت از معنی آید از صاحب جوهر کمالش او هم گفتار
 کار میجائی و کمالش از وقت اظهار جلالت گوارائی بیان فصیحش از زبان بیج و زبان
 بیجش از بیان فصیح فصاحت کلامش موجب تعلیم طوطی و هستی کاخ سخن را تقریرش با
 سفید طوطی و زلفش اگر بی طوالت کلام را بان فصاحت منتظر کنند که در طلمات مرقوماتش
 چشمه غنچه بیج زنده و خواننده بی وقت تعلیم بر طبعش گذرد و و تم از الفاظ شیرین و معنی
 پر انگبین در کام و زبان جان لذتی برد نقشش موجب انتظام قلم و سخن و تشریف سلسله
 جنبان کیفیت بیان هر عالی ذهن رتبه خاصه اش خیمه کار و انداز مطلب نامه اش گوهر
 از سحاب قلمش کشته اسیر عالمی سیراب و بیان گلکش قلم در ریزه گوهر شاداب از شیخ قلم
 سبزه خوشنویسی و رقبه اختیار دارد و استادان زمان را از تلمیذان روزگار میثارد
 نماز کی عروس لوط از شادابی خامه اش در آید و از سعادت حسن زیبا پیش دیده دل بینا
 خوانان صفوان را بگری زیبائی رسانیده و نماز نیاں حروف شبنم را به شبنم و مجلس در بالی
 بجای موقع بیکسخت نشانیده شادان مرکبات که با بادوسیل قلمش در دیده مراد سحر
 سواد و بهر افزایش منبش دیده در آن می‌آید عشقه ریز و زلف عجبی محبوبان
 مرقومات که به کشش شانیه پنجه و کش خلعت مراد جوش کشایش خاطر بسته و لان می‌آید

موج انگیزه زیبا بی حسن خطش و اشتاقان را فریبیده و بفضل مفاصل ترکیب و تفریقش
 موقع وزینده را تمام خانه خوش نگارش چنان نقش حسن بسته که سبز خطان شهرستان
 خطاطی را از حسن تصویر تحریرش نقش مراد بر صفحه دل درست نشسته و در قاعده دانی اصل
 و فروع و خوشنویسی بعدیل تکلیف اموات آن بی تمیز از حیرت قلم و خطاب نظر زمین
 خطاطی آن جزری پیوده که در قطعات خط خط اقدر یک نقطه هم فرق نموده با میر علی
 بهار قلم و خوش قلمی و در خطاطی به قلم آقای رشیدی و یلمی خط شکسته اش تبسیم
 کفایت خان کافی میرزا طاعتش نیران با اعتقاد اصافی خط سیاحتش بهار آسوز گلستان است
 و گلزارش چشم افروز در عنوان تمنای ثلث او بر نگین دل یا قوت رقصان نقش کالج و کتب
 او بر خط یا قوت مستغنی و نیز بر خط نسخ که خط تعلیق او نهایت خوب و تعلیق سویان احسن
 خفاش مرغوب و در خط شعاعی خوش قلم و خط توانانش با خط شعاعی توأم شگفتا نقش
 و نگاران را هم هم و پامی بریده خاسه اش پیران شاهراه خوشنویسی را دلیل مستحکم در سحر که
 خطاطی قلمش ثابت قیم و آنزیره کاغش صدف مروان سیدان خوشنویسی بر هم اگر در نگار
 خوشخطی قلمش سترابی نماید برای تعذیر کار دشواری است و اگر در اصلاح آن کار و تجاوب
 گرایان سنگش دندان ریزه و مصلی گوناگون و کاغذ بو قلمون از هر قسم با جود و لطافتی
 و حاشیه کاری که چون مطلع سحر در نظر آید و بصناعتی و نقض نگاری چون عارض
 خط نازنین و لبریکوتر نماید با فراط موجود و صیاد کاغذ هر دیار که مشهور و زکار است
 فراهم و یکجا قلم تراشیده همه اساتذ قدیم نامی هفت اقلیم با فراط نگار دارند و در
 اقلیم و اصحاب که معروف و یادگار است با احتیاط نگارند مهرهای سنگ جوهر و در
 و کز یک قلم تراش و چاقور میشه خراش موجود و از سامان خطاطی که در سر کارش هست از نظر

خطاطی

مقصود و قطعات صاف بارکش و مرقع و مرقعات شقی خوش و حسن مرصع که بر صورت
 زیبا پیش دل نازک نگاران غش کند و آفرینش خاطر و الاظران عیش و شادی است
 نامی و انشا بدان گرامی مستعد و بسیار موجود شده و از میر علی مشهدی تا بشاه محمد ابراهیم
 مرحوم و ملومی که انشا و خان و دانشان بود و بلاغت است و پیش از تلمیذش معلوم توان نمود
 و از عهد است و پیش از او در حال چه در جوار و اطلالت شاه جهان آباد و بلاد دیگر و کن
 و اتفاق این فن از تلمیذان اویند و سکه و ستادی پیام نامیش میرفتند پایه بسیار
 نوبت بر پیشانی است و پیش از این که در حسن پرستان می دیدند فرقیه صورت دل آری
 خطش شریفه حسن و بیاضش سیر و دیدند و عرض اینقدر اسباب خوشنویسی و در سر کارش سیر
 که دیده زمانه ندیده و گوش روزگار نشنیده اوقات مبارکش اکثر در شوق خطوط صرف است
 و از نه اکت حروف سوز و دلش بر خوشنویسان سلف حرف و تشبیه سیر کتب سیر و تواریخ
 و قصص طب و نجوم و هیئت و هندسه و لغات و فقه و دیوانجات و کلیات سعدی و
 جامی و خسرو دهلوی و نظامی و انشا طرازان مستعدین و اطراف و از ان شاخین و علم
 ریاضی و فقه و طب و اخلاق و نحو و مشغوف و مزاج و باج باین شغل مصروف و در کتب خانها
 که کتابهای منتخب و بزرگ که در شمار قریب نو و نه هزار بوده باشد حضور و ان و الاظر
 بر همه عبور بلا تامل و قصور است پس کتاب از مستحقات و کیاب یعنی تمام بوستان گلستان
 بخط میر علی مشهدی و هیئت بند کاشی از دست آقای رشیدی و دیلمی همچنین کتب
 بخط ملا میر عابد و دیگر استاد که در ان و خل کاتب نیست و در جمیع جای سبانه و دیگر
 مراتب بی محققان و فنن طبع لطافت و ذوق اکثر اوقات مشغول سیر میابند و کتاب
 نشاء و دل و استغنی و سبکی و دیگر می افزایند چون رخ سبک تامل می درند شایان از

کتابخانه

منصف و پیش گشت پیاده و پیخور و از قریبین پند و توبیش شایان زمانه مات و منصف و پیش
 باعث کشف و کرات و آرای اینده جوهر فانی و صفاتی عجیب الحشاش و جاسع الکلمات است
 و صاحب سلوک حالات اینده صدق الطراز و کف روال و نظر ان بفضولی دلالت نمیدانند
 و نیزه است گشت از صفات بلند خیالان از لا آبابی و کذا ف نشانند که بر عوام الناس جوش
 روشن تر از آفتاب است و قعدا و حسانت او خارج از حساب آنها که محفل فردوس نشین
 را دیده اند بر مرتبه بصرین میدانند و آنها که از ماریانی خود در پیشش رسیده اند تمام حسن
 اخلاقش بانی نسیم و صبا شنیده و او دل می ستانند اگر از ندیده بعضی بزرگان دین و
 درویشان اهل یقین که مقتضای هدایت ظل عنایت بر فرقت سنو و بازوی عنایت
 را از دستگیری حمایت منقبوط دارند و از مساجیان و الا که در باران عالی قدرش اسامی
 بر نگارم بنیتوانم که آنها را آن بزرگان خامه آرم مختصر نام بعضی برگزیدگان حضرت رب العالمین
 و نه سنان ذوی الاحترام و الا که ارم میگویم و برکت بیان آن سعادت خود میگویم از
 شایان ذوی الاحترام و درویشان عالی مقام جناب فیضیاب حضرت شاه کریم الدین
 المودت مرزا گنجشیا و مولوی شاه حسن ضا صاحب که ذات بابر کات شان بر فکر عارفان
 قطب مان است آفر و از آفتاب توجه مهربانی آن حق پرستان عرصه دل فیض تابان شریف
 و جناب شاه حسن علی صاحب و سید محمد الدین صاحب و حضرت میرزا غازی بیگ صاحب
 که توجهات آن روشندان بحال آن بلند اقبال زیاده تر سید دل و آن معتقد درویشان
 که از حسن اردت و نیت استفاوه سعادت و رفعت ایشان بصدق دل رسول نعمت خدا
 طلبی است در پیشگاه عافیت آمده و سیدان حق شناسی منظور و مقبول و از علایق
 و بلغای عالیقدر مولانا جمال الدین احمد صاحب عظیم آبادی و مولانا رضی الدین احمد آبادی

چهار خراط

و مولوی امین الدین صاحب و مولوی کبیر الدین صاحب و مولوی سهرالدین صاحب که صفت
 کمالات آن صاحب حالات چون نور خورشید به بهار رسیده و نقوش نام نامی آن ماسوان
 چون ام نگین خط پیشانی آفتاب که دیده از شعل زبان فصاحت آن صاحب جوهران خلعت
 چهل سیه و زو مان که بر باطن زائل و ششامل حیدر و خصال برگزیده آن عالی گوهران صبح جنبان
 صفای طبع او در هر عمل و لال خیاط از آن جامع علم و فضل بر قاضی آن ریشمان پست و دوشه
 و در بزم علمای و هر چون ماه منیر چهره عزت و فخر از او و خفته شمع کعبه غرار اوقات اینده مریدان
 قوت بازو و فضلای زمان را در حل مشکلات علم از ذهن عالی آن بهر دان آرزو تو صیفت
 کمالات آن بلند خیالان به قیاس قیاس در خنده و ذکر حالات آن عالی نزار جهان بکیان خیال
 و رنگیند بازوی تقوی از عمل آن صاحبان علم و فضل قوت گیر و استقامت احکام اسلام از
 صلاح آن سر بر آبان علم و عمل اصلاح پذیر حل غواض و دقائق علوم از طبع سیای آن
 و توفیق سبحان کسسان و دید یافت دیگران عین کشف و کرامات و کشایش غما و دین
 از اخن فکر آن صاحبان صدق و یقین تحریک شان و بدانت غبران از مرق عادت
 شصت و قیاس آن نازک خیالان بر اوج وقت سعادت بلندی پر واز و طوطی زبان آن شکرین
 مقالان بر شاخسار شیرین بیانی با عین لبان گلشن شست هم آواز مخصوص شرح کمالات
 مولانا جمال الدین احمد صاحب اگر طومار با نظر آید تاب عطار در زمان نیست اگر بیامان
 آن برگزیده در گاه واسبب صدور فقر قلمی نماید طاقت دیر آسمان فی صرف اوقات صافی
 پاک طینت تبسّم و تهلیل در آینه عمران گرم روان مرحله شریعت بیاد و شکیب جلیل خاک
 قدمی که بر راه شریعت زنده سر زده دیده مردم است و غبار پای که در طریق فرخ نهان جلوه
 چشم انجم یابیزگی آن سرفراز شهرستان سعادت تا بفرق فرقان خاک دعادت

کتابت

و دیگر از طبعه‌ی ثانی میر سید باور علی که در حسن اخلاق مشهور و در وفای پروری بر زبانها
 گزگوراند و شاه و امیر حسین صاحب که مستثنای زمان و شهر جهان در خط نستعلیق مرد
 سیدان استادی و در قلم خوشنویسی صاحب تحت و تاج که قبادی اند و همچنین در علی
 و میر و اصل علی نستعلیق رقم و درین فن خوش قلم و طبعه‌ی ثانی است لاله دولت نام و میر
 میر خلیل صاحب شیرین کلام و دیگر اخرا چند میر با این جوهر مستقیم از زلفاقت آن
 و الا که هر قدر در از طبعه‌ی ثانی و اصل خان کشمیری که دلبندری اشعار آیدار شش
 جان شش صفا می سخن بگویند است و لطف معنی روشنش نور افزای سواد سودایی دل
 باغی است آخرین و در جواب قضا مدعنی و الفوری و غزلیات حشر و بلوی و مولانا جامی
 بسیار گفته و داده‌اندانی از سخنوران معنی پسند که گفته اشعار طبعه‌ی او را و خوشنویسی
 پایدار و طبعه‌ی ثانی را در نگین شریح و لطف و رواج خفیه که بیانش نماید موزون و کلام که از زبان
 میر علی آید بلطف مقرون و در شطحی رغبت تمام و محبت کلام دارند و از بدنه‌ی طبعه‌ی ثانی
 بسیار گفته‌اند نام نامی گذارند و در ریخته‌ی گوئی میرزا ضیاء الدین دهلوی که از طبعه‌ی ثانی است
 علوی اند و ششم و هفتم میر گوئی او نشان بر لوح دل غریب ان مرشم و در انشا و ادبی
 شش سادند و شش امر و شش که مستثنای روزگار و معتمد او و در اعضا اند و عار
 به معصاحت و در گزینی قلمی نمایند و در نگین نگاری و تناسب الفاظ و منافع عجایب و
 استعاره‌ی معنی و تشبیهات بعد از عبارات و ندرت اشارت تحمیر میفرمایند و از زمره
 قوالان لغتیه سراد که در لغت سرایان تازه نوا غلام مرعفی و غلام علی که با خود با برادر
 حقیقی هر دو سرودن به پیش و میروند و در بهشت اقلیم حکم سوتی و دان بلند نامی گوش
 استادی میسرند و زمره‌ی چنگی را بتازه نوای اوج سرافرازی می بخشند چون مضر

نقش‌خانه‌ی خوش‌جوابی و خرد

را با تاز سبزه و سبزه کند تا خن بر برگ جان نازک خیالان زنند و هرگاه نرسیده به اوج خن
 لحن و آوای بختش در رخ تازده در کالبد تا ابد بختند و نیز هست علی قوال نازک خیالی که چشم
 که مجلسیان تماشا یک چشم چشم از غمزه سرانی او دارند و چمنای دل هر دو چشم خود را در دو چشمه
 جنبش لبهای سیجانی او کترین اضعاف العباد جواب هر نیل از دل و دیوان وزیر مل برین ایوان
 ماکس چند قصیده و آه دیگر نوایی برگرفته از پنجاه صلیع بسیار صوبه بهار از پیشتر خدای شکسته را از پیش
 تربیت و آله را جد خود و انقسم می نکاشت که صفوی کاغذ را چون مهر خدای در دل از پیشتر خدای
 و حسن خط نور سیده زیبای و زشت چون فیضان طراز است کیسیا خالصیت آن جواب
 مقرب بزم آن والا انتساب گردید مطابق اینکه متبع زهرگر نشسته یافتیم و هر چه در پیش
 یافتیم در خط نستعلیق و تعلیق از ترنم خیمه نشانی خوشه چیده گرفتیم و هم بهره از بخت خن
 پذیرفتیم در نظم و نثر شمره و در صنایع و بدائع بهره یافتیم و با کمال طبع و وقت آنرا بخت
 هنوز خامی این فن در دست و چنگی کمتر با عشق چنانکه در حین حاضر باشی آن مجلس رفتی
 سخن گریبان گیر فکر شد و در آن هنگام گاهی ازین نمی بر زبان کج بیان دیگران مگر طبع و
 اکثر اوقات در بحر سخن اشنائی میکنند و در زمین خندانی نهال معنی بجای نشانند احوال که از
 گلستان بزم او و در آرزوستان محفل او چه افتاده ام بهر حال در بزمیرون اوقات خن
 دل نهاده ام مذاق حقیقی در بیان گذران عمرم تلخی نمیکند و اندوید قصور غبار طلال بر دوش
 دل عزیزان می نشانند بختنمای انسان هر کس که خطا و لغت را از آینه اگر عاصی مرکب قصور
 از درگاه آمرزگار عفو پذیرد و درست امید کنی از که شفقتان و عزیزان بکمال از یاد فرمای
 و در غیب سن لب بیکسایت نکشاند از و نور قصور خود را و الا نظران چشم مقصود
 از سیما مزاج جان سوزن زبان امید ز تو

نشان

نشان بخت بخت گش

گلشن دهم و در خیابان پروازی گلزار افکار و وصف شهر منوچهر

بنام این دزدی شهرت بهار التیام قصبه ششم که از سواش بیاض دیده تماشا نمایان
 و از فضای پر خیانتش عرض دل نگر خیابان گلشن بر محله اش جهانی و هر کاش خیابانی از تماشا
 سوزان چمن رعنائی هر جانانه نخلی و نازکان گلشن دلربایی هر شوکتی گلستانش یک
 فرشته و رضوانی و قیامتش هر یک حور و غلامی زلف لیلای سواش را شام قدر داشت و از
 بهر بیابانی صبح مشوقه نویش صبح عید و وسط آد سربری مرغزار و نازکی اشجار باغ و گلزارش
 سبز نختی روزگار و در کنار اختیارش و از حیاض آباد و انهار خوشگوار و امواج انبساطش
 که بار و میان روی آب رود و بار سوزنی بر دیار و اختیار کنارش مرغان خوش نوا و طائران
 فرشته اتفاقا و طوطیان شیرین بیان و سنجهای خوش الحان و طاووسان بهارین و نوربان
 از هر سویش صغیر سنج و اسنخ غزلان رخا خرامش تدرو آن زیبا و قصبه پروازی کبکان دلربا
 و چه بیلان نموده از هر تنش به غزالی هر پنج رشته بازیش چون بد کشتان کشیده و یا
 از چاک دامان صبح شعاعی بر میدهد در نگاه روشن و روان است و یا بیاضی در میان بیت
 ابروی خوابان ترکیب و کاکین و درویش چنان در خوبی فرین و دلگشاست که سطور و قافیه
 سوزون جانین بیاض روح طغز او ترتیب سکانات و سوزایش بدان سوزنی حسن گشت
 که سلاک مرورید و گردن عروس زیبا خوشنما عروج قصرش از قصر قصر و دم گوی سبقت
 ربوده و بلندی باطن سر بر چرخ سفتی سوده اگر عفتای اندیشه و در دلش بر پرواز زند
 به عروجش سد و اگر های قیاس قصد بر جیش کند شهرش بشکند و یواریش بدان
 بلندی رسانید و اند که خشت آفتاب وسط انوار او در کمرش تعبیه گردانید و او چ عمارتش
 آبان پایگاه رسانیده اند که ماه چهاردهم پایش نشاند و اند و قیده آینه رو بر روی صفای

نیشات

دیوارش یک چشمه است و در پیش طاق مقرنش قوس قزح یک برود و دوازده گاه این بدان
 خوبی معنای نافوس است که سرخی شراره اش روشن تر از نور شمع در خانه است نقش نگار
 سقف و جدارش نگارخانه چین است و شکفتگی گلنای مانی کارش بزمی و باغ لاله در زخم سینه
 چاک نستین نقش آسمانی است پیر از انجم گلنای منقوش و صحن ایوانش زینتی یا فلک برین
 روشن و روشن لیکر دیوارش جوهر معنای پذیرفته است صورت خیال در آئینه اش میتوان دید و چند
 گلنای نوگار برین از نقش پردازی بهر او نشان شکفته است از بیرون سکان بهشت نشانش
 نگاه میتوان چید هر کاخ زیبا پیش مانند ایوان عنوان موقع و بجا و هر سکان دل تاش چون دل
 صفای نژادان مستغنا ایستاد دل پذیرش و لکشا تر از بیت ابروی و لیران شهرستان خشن و
 خطا سحرع هر دوش بر حبه و سوزون نواز سحرع قامت سرو قد این زیبا نسیم بهاری بهر
 از تار شمع آفتاب بهار و بی صفتش سپیده صبح هر روز بدم صادق و در صفای بخشی کاخ و بر
 خویان عصمت کیش چون نور در نظر رسیده و نازنینان عفت اندیش مانند حنی روشن نقش
 ممکن گزیده اگر چه حوران بهشتی حسن خوبان نقش اندیده اند زبانی نسیم بهاری شهره جلالی
 آنها شنیده مشتاق تر گردیده اند و هر چند پریر و یان آفاق تا به نیت محبوبانش رسیده اند
 از دو حجب پیوستاری حسن آنها بدل گزیده اند حسن زمان بازاری بدان خوبی است که آفتاب
 بهمانا پیش فروغ جمال با کمال آنها از شام پای حیرت و دگر است و خوبی جمال آنها یان
 محبوبی که نور را در و بر روی حسن آنها لاله دارد و باغ غیرت بر دل آورده صحن خانه اش سرو و
 چون طابوس رفاص خوشم فشار و در هر شبستانش و لیران جلوه گریان تدر و کسار
 بتان بهر سپهر و خورشید و نقره زیب و یوسف رخ و زهره خورشید بهر زمان چو سرب و بایند
 خوش انداز و خوش جلوه دل پسند آبروی آن چو چنان نازنینانش گوی ناخن سست

در این دیوار

شهر و جوارهای است چند و اندک

منو و در بر سپهر خوبروی هانا بلالیت پدیدار و بینی بر منور خسار و لبر یا نشانی ست پیدار
 بل چون انگشت سحره نمای نبوی هویدا و از رشک قیامت شمال قدانش منور و طوبی مشرق
 گرداب خیر و از بالای سبیل بالانش سر و شمشاد پدید آید که غایت و نقش دیوار تفکر تو نگارانش نیهای
 و وجهانی بر خوردار و منقشانش بدولت بی نیازی و دو چار عالیشان عالم علوم روحانی و عالم
 کار فرمای کشور قدردانی فاضلانش واقع در سوز آسمانی و حاکمانش فراتر از ای اقلیم مهربانی
 قاجارانش هر یک سیّد و درگاه خاقانی و خنورانش هر یک طهوری و دقانی عاقلانش به باطن خرد
 عقده کشای هر شکل و جواهرانش بقوت طبع بیکدیگر هر دم خوشدل و در هر کتب یکی را درس
 جامع القوانین و اخلاق المحسنین و دیگری اصطلاح مجمع المصانف و اخلاق العارفين یکی را
 شاهد قدسی و شیرین خسرو مطلوب و دیگری را یوسف زینا و لیلی محبوبین مرغوب طریقی شایسته
 و اکبر نامه و حاجبی ابوالفضل و سکندر نامه طریقی انوار سیلی و ملک حسن و حاجبی مہریت هشت
 چهارچین کسانیکه از غوغای نجات مہر دانی واقف اند و بعقل دقیقه شناس رسوز جهان را
 سید اند از غایت استقامت باطنی شعل کوه و قرار اند و آنهار که در لفظ آخرش و اجرش
 فرق یک نقطه هم نمی انگارند و بر خلاف بیافت اندکی دخل در اطلاق نامی میدارند
 از سلسله و اقلیدس را به خاطر نمی آرند خوشنویسان کرسی بکری استاد و در متن خود با هر یک
 سیر علی و سیر عا و شکست نویسانش رست بر قم و بر دج کفایت خان و مزید خان خوش قلم
 تعلیق رفاش بر خط تعلیق سویان شهرستان ختن و خطاط نسخ می کشند و گلزار نگاران
 شگفتی توانانش سبحان عذار گلرویان را از حروف تانده و سیر سبز خود آب درنگ نمی کشند
 منند سافش کاشف مابیت از مابین آناه و زید و پیدایش از نری تا آخر آگاه متجانان کار
 جالینوس و افلاطون را تفهیم پارسینه می شمارند و حکیمانش یار نامه اصطلاح العین بوعلی سید

سلسله جواهر شایان نشانی خاندان جواد

منشی جواد

رای ابوالبسته می نگارند صورتگرانش صورت مانی اثر رنگ و بنر او را بر چهره تار و ای نغمه می نگارند و
 نقاشانش از سحره نگاری شیر و غزال را بر یک گوشه می گذارند هر قوش اقسام سهرای جهان
 جامع و آلا و سنگا بان زمان در خدمت آنها مانع و تعریف تالایش چه بزرگوارم که از خوش
 تفوق جوست تو صیقل آب زلالش چه بزرگوارم که آب حیات را از آب هر و سه زایش
 چه از مخن بزرگوارم که زنده شود و زنده گانی از ان در شیرینی اصل نوشین لبان به هم آید
 لطافت در ان در روح مسیحا سرشته بوده که کنارش مقام فرشته بوده در سیانش گنبدی
 چون برج آبی ساخته و مانند بهت عالی طبعان بعد خوبی افزاخته اند که اگر مانی اثر رنگ نقاش
 چشم نقین میدید خط خطی عمل خود کشیده صد شپشت دست حیرت بر زمین می گذاشت و اگر
 صفای خوشیش مشاهده تصور برادر میرسد لبان قالین نقش دی بساط گردیده چشم تعجب
 در فرقه دل یکاشت بلندیش از نه رواق سپهر کلاه اقیانوس برده و بانگ مینائی و لاجوردی
 طاق مفرق است همسنگ خود و شمرده از سواد و روشنش سیل سیل و رسو او و بیاضن لعل لعل
 محسوس و از سنگیزه های سلوکش قدیم بقدم گوهر و یاقوت و در نظری سیل و افسوس طاق اگر
 رواق فردوس برین گویم می نمود و اگر از طاق بهشت بعلین سبب و هم می زید به شهر
 که جنوبی و لطافت از باغ ارم بر شرف و خرم چو جمال مهر چهره از صبح بهار یافت
 بهره آراسته رسته و و کانش پاکیزه محله و سکانش هر طرف بهار گلزاران و شاد
 چو سویم بهاران جاد و چشمه انش جلوه پردانه هر سو بکرشمه عشو و ناز با تیک بان شکله
 فروشنده با طفت تیان کرشمه کوش اند از تیرنگه بهر گانه دارند زمانه را نشانند
 جاده نگارن بزرگ کاش و خوشک و غره انگ شاخ از ابروی اشاره سحر کارند ناخن میل
 هلال دارند هر کاش و مکان انوشن از آبادن گلخان موش یک کاش و هزار و لب انش

در ششمین هشت گلشن
 در بیان تالایش
 کاتب

مشهور به شاهای است چندا و دیگری

یک باغ هزار گلخانه اند فردوس فسانه است از وی نه عین بهانه است از وی نه آبا و
 ز مهوشان ایام نه رفوالتش نه دوا نام شهر اسم که گویا بهر جا عشقی جوشنی و هر جا بزمی خوشی
 هر جا برجی ماهی و تهر سوکافی و شاهی هر طرف جامی و جمی هر طرف رامی و رمی هر طرف نقشی
 و نگاری هر طرف گنجی و داد

گلشن سوم در تخته بندی گل هزاره بغیرت و کاندازان گل خساره

از جوهریان یوسف طلعت هر یک در دوکان و لبری جوهر فروش حسن روز بازاری و قافله
 تا فله شتریان ماه سیما با نقد جان و خریداری آفتاب در نشان هر صبح به ترتیب لعل بدخشان
 می پرداد تو با لشت لشت در ضیاء نقیش به انداز و دستخواب نسیان تبرکب گوهر عمان دل سپار
 تا صدت صدت در حقه اش هند و دکانهایش از کشت لعل درخشان رشکان بدخشان است
 و از افزونی با قوت رمان قیمت شکن گوهر سیلان و ریای عمان از ان روتاب و در پوست
 که بخاران سحر کشتی کشتی در پای آیدارد لالی شاه سوار و رخ نقش سپهر مانند و گوهرها از ان سحر فزونی
 رنگ پر و که سوداگر این هر دیار کان کان جواهر همین رو برویش میگذرانند همین همین و گشت
 نگین خاتم ناسوری است و با قوت رمان را با لعل یکانی اش پیوند جگری گوهر شاداب و رازدار
 آنها غلطان و در شاهوار بشوق حقه و دانش سرگردان فیروزه بختی فیروزه از روز بازاری
 اوست و روشنی گوهر شب چراغ از دکانداری او جوشی یکی از علایمان اوست و قطعی مقدر
 خدمت خادمان او آبریک بنی را بان صفائی رسانیده اند که مدنگاه را با مار شعاع آفتاب
 هم مزاج نموده از دود جرم لعل درخشان را در کان بدخشان دیده اند و در دقیقه گزینی با
 پای پر و خنده اند که وقت نفیس نفیس را بخزن رلوده کم و زیاد قیمت به سنگ جوهر وار نشان
 با این همه جلای جرم در قرص خورشیدی بینند و با این همه صفاه را بخیرم تجویزی نمی گزینند

دختر و کان
 جواهران

گلشن

مردم نگاه نشان بگرداب گویار شناسست و غواص فیاض نشان در محیط آب مولوی مولوی جواهری
 و دو کان بزرگان اقامت بود قلمی آنقدر میاست که در آن بود قلمی زیاده از دخل کجاست
 زمینش بلایب شکیب از دل صفای نهادن میر باید و خاصیت محویش نیکوترین نماید
 صاف تر از صحن صبح و لعلش ز نرگت خوبی بی قبح و دواسی آن با دام چنان از اسو گری از او
 و از چهار خسته اش دل خریداران شاد و براندازی آن گلبدان از شبنم پاک است و شسته
 و دریداش از سنگان غوغای میباید که حریفش سر برآید و نازکی و صفای است و در میانش
 زیباترین پیکان از بل پریان است و با کان راهی پریان از شجرش از آب لطافت میر
 و محاشش کجواب پیشینه گوناگونش چنین برای بخت و دولتند این است و با آن بود قلمی
 موجب زیاده نیست و سرچرخه بخت بلند آن خریداران بر المیاش فوی مالمی گریخته و
 قدر توانیش پذیرفته اند رنگ زیبای از دو کاشن زینده در او جا نگری آنها پسندیده نماید
 چه با که کارش را از نقش نگارانی از رنگ ننگ است و نشان ککشان پیش او اندازد بی رنگ
 لبتانمان بعد شوق می خرد و سوداگران از راه صورت بقرنگ و چین می برند و در آن
 آفتاب از تار بود و شماعی هر شب در غار مغرب می نشینند تا هر چه در بازار مشرفش یافت
 فروشی کنند و در کار با هتای هر روز در کارخانه مشرق بجز بانی می گوشت تا هر شام در کار
 سفر بشین طلسمی بفرود شد کعبه هر افانتر لال مال از زر سرخ و سفید است و
 هر یک را از صره اش وصول سر پای امید گنج شادگان اند و خسته است آفتاب را از
 روز باری آه خسته او از خرمه خرمه زر سرخ و سفید قوده قوده می اندوزند و از صبح
 پیشه زرا اندوزی می آموزند و درنگی متوقف بر چند رونق و دوکان آنها لا سبب است
 لیکن دوروی آنها طلب است در ملک ابلیه فریبی سکته می زنند و قوه دل بیهوده می

بیت ششم منتهی گلشن

بیت ششم منتهی گلشن

بیت ششم منتهی گلشن

منشآت خاندان شاهی جواهری و قطعات

می‌کشند اگر دورنگی خود با بکار برند و رنگی را نه نیک عیار بخیزند سکاره ایام را از ان نمی‌شمارند
 که نام الهی و سکه شاهی هر دم و روز زبان دارند آند ماه را بمنزل استخوان بار با سنجیدند هر چه
 زیر کی خود کم وزن دیدند هر چند صرافت صبح آفتاب از صفر خود بر آورد و باوینا از نهام عیاری
 از صفر ده گمان عطاردان آهوی چین در رشک و از راس طبله عطر آگین آنها خون خشک و
 نافه شک تا از زلف مشکین و دوکان عطاری کشایند شام تا لاریان عطر آگین نمایند بهت
 طبله نش ملک چین رسیده و نافه شک از شورش در زلف آهوی خیزد خطایان از ان کاف
 برید و اندک آن در خفاش را پیشکش بریزد عطر غلام گیسوی عینیش و نافه نان بریده جسد
 بر عینیش چوبه عطر را سکه برنگ بریان در شیشه اش و ترومانی عزیزان خاصه پیشه اش گل برد
 تا در آب سلسبیل از آتش عشقش نگذاشت را آنچه خود را به عوی ترومانی آشنای موج بینایش
 ساخت لبیکه شام خلقش بکارند عطر از دل گل بر می آرند و بر سر خشک او لایم تیج
 پنبه بر سجد و در چادر حیوان شیشه عطر غوطه میدهند بعد از ان بجلعت لفتش و در دهان
 سرافروش کرده آبروی جان پرورش می بخشند عرق بهارش را در مجلسش و افغان گشتنی
 دیگر سر روزگار است و گمانش از فیض و کانش رول عیار صبا یکی از کوچه گردان است
 و نسیم یکی از شمار گردان او روح افزای کار است و جان نوازی روز بازار او عود سوخته است
 گیسوش و خله از دخته و دو عشق سوزش از جرم بیوفانی گل که در نیاید و در است از نشانه
 رایحه اش میکشند و آب می پیچند از گلاب پاشی قطره های شبنم را برگ گل می نشانند
 بوی گل از غمت باز به طعن خویش میسازند چهره گل و نشان رنگین غبار گلستر گلستان
 غنی و نازنین رخسارها بهار گلزار محبوبی نرگس چشمانش در شاخهای خیزه ابرانش
 و گل در درخشان در گلبن قاتش بهار شکفتی پذیرفته از زلفش سبستان در چیتا

گلستان

و در میان
گلستان

از سیرین بنا گوشتش گل با سیرین سحر علی آب و دانهش غنچه بسته و قبا نش و دیر گل از خزان
 ساعدانش شاخ نیلوفر و خنجر بارش گل آفتاب سحر چون دم صبح غنچه دانهش نیم بسته بخندد و در
 صبح شکفتگی گل آفتاب نقش بندد و قد رعنائش گلبنی ست در گلشن موزونی و شادمانی
 از گلهای رنگین گلگون فاخته دل باخته نذر رعنائش بلبل فریاد گل رخسار زربالش هر گاه
 بوقت تمام در بازار به گل فروشی نشیند گل جنبی ماه و جوی آنچم و در بازاری بگذرند آسمان
 سپندش از آنچم پروین و پیرن گل فستری و نسرن بهار آور است و چنگاره اش از گلهای سحر
 زرد گلشنی دیگر کیوهره از دست نیلوفر می او لعل افزائی و گل شبنم بجه بهار آری نیمه پیر
 رونق بازارش گلهای بوقلمون می شکفاند و رضوان از گلشن همان گل بد و کاش میسرماند
 کاپر از دانهش گل ناز فرمان را دست بسته می آرند و گل حینار ابرز درونی سیکنه از دانه گل شرفی
 حبیب آسمان شکفته و گل یاسمین سیم در دهن آسمان نگهبان از دانه گل حینان بگل
 سیکنه از دانه در گردن نازکان گلشن خوبی برنگی بهار شکفتگی می آرند هم گوش و گردن مستحق
 نازنین می آرایند و هم مزاج عاشقان از گلبن نمایند و گل بیان خوبی می بندند که خوبان
 بروستار بهر افزایش بهار محبوبی می بندند بهر جای از نسیم صنایع گلکاری آسمان باغ و بهار
 و شکفته حینان و در بازار سمنش خریدار غیر از حسن و حاجی کاری ندارند و بهر گلشن فرشتگی
 نه گل سیبونی از خدش نرسد اندوز و نیوار و در خدش کارش عنت آسود اگر در روش
 چمن حسن با گلهای رنگارنگ با بستن باغ خوبی از گلهای گلستان بستن باغ از رشک بهار
 و دوکان آسمان باغ است و تماشایان از رایحه مکان آسمان و باغ پیوه فروستان بسته دهن
 و عتاب لسان سیب و قن چون بعذب البانی می پروازند طراوتی سیرین و در نوین
 خلد برین می اندازند و بهوای نمیش سینه تار چاک دانههای دانهش عتده کثای خوشه تار

در سینه شمشاد

در سینه شمشاد

مشهور بهر شایمانت چند و امانی

با دانه ششس ملای خشک مغزان است و خوبانی اش گامزای غریزان حتی بمری او روی
 بهی دیده سبب درختش بی آسیب رسیده ناسخ در و کانش از بخش بی برگی بی رنج
 و جاسیس با عشت ترش مزاجی قریح کرک و عشتش آنقدر لاغر و ناتوان است که مستخوان
 به بلوایش نمایان است انباش را در ذائقه جان لذتی دیگر و شیر و اش شیر و شکر قریب
 شیده خنجر نگاش و آناس بهمن چشم بر پیش کشل تا که بد و کانش نرسیده گره از دلش و
 نگردیده جاسن در سببش جای اسن چینه کید بر آسمان خوش هم لروی لال پیوسته معلوم
 امر و دوش بی و در و قاسم از شور حسن بخش نیک سودا بخیرش راند و بت کایا و شست و شست
 را غیر و شکر در بند انگشت کیورندای خندق پایش و شفا کو کامیاب از حلاوت به پایش کشش
 بی و دانش در کشش و خرا خرم از زبان و کشش شکر قند گردش توده و پیل چاشنی حلاوت
 قند پایش از توده تیوه بهشتی از رشاق هوا کمالش و عوی عذوبت از بهر شسته پنجه اندس
 اعی به شیرین سرت گرم ز باغ کستی به جان شیرین در سبب چون کو بهمن داون خوش
 و قند تیره جالی تار ویش خط بندگی بر خط پیشانی حلاوت شسته بر زبان می رانده بر تپای
 میوه امانت سر فریزی می سرورند با کمال عجز و پاسبان و افتاد و خوش است که اگر سرده در و ک
 منیر سید گرم بازاری حلاوتش سرد می گردید و در و کان حلاوت شیرین زبان شیرینی
 بیان وجود و مهیا و از نبات کمال آسنا بتازگی جان شیرین در قلاب سبب اگر شکر شکر
 گزایش مکند و بند بندش اسب می آرد و اگر نخل در و داون نخل مکند متاع خانه اش
 بهنجامی بر بند چینی سفید و پیش آنها بقید بزرگ بیابان گردیده مصری از مصر بند و شش
 رسیده تمند و باره در بند قند مکر بهانو ششش شکر شکر گزای لبای شکر ششش تلخ و نمان
 از عذوبت آسنا شیرین است و ترش و بی آسنا حلاوت بخش انگبین خرف ریزای محاشش

گلشن

وصف و دکان
ملاکات

را قدر شکایه و کلوخ گلشن لندی بسته تمند و باره پیره اش جان نواز و از تپاشه اش دل
 چینی در گداز کماجه اش کتا بان حلو است که شکله او افش از کار قوام شکر بسته اند و باغ جانی
 بر تخت خوابگاهش لبان غریزه می نشسته سیدان جلالت و راه طایفه جلیلی الی ای و اند و لولیت
 بد لفری ترقی سر که اثر دفع حرارت و چاشنی مره اش رافع حرارت جان شیرین موران
 غذای حلاوت مور و خانه زبوران از لذت زنبوری اش مایه اند و ز شکر شیرین قوام
 گمان اسپر شیرین کلاش و در بهشت از در بهشت او و او نشان لطافت سیرای اش هوا
 عذوبت سقاغیش لب بهم می بسته و آلفت معزی او و غریبه شیرین گمان می پیوند و لعل
 شوق گلشنش حبه نشین نفس و شکر خوره از ذوق شیرینش در سوس از برقی اش بر صفای
 برف حرف و حلای سوسنش را حلاوتی شگرت خرابیان مجنون معجزش و تریاکیان فرشته
 شیرینی گوناگونش در تو صیف شیرینی اش و بان و دوکان شیرینی و صنوف کافه شکر است و قند و چینی
 و صفت زرگران طرفه دلبازند که آفتاب عمل زرگری از آنها آموخته است و ماه از سیم صاف
 مایه نهانی اند و خفته سرخ روی نشان از زر روی رنگ عاشقان است و باز کی سیم خسار آنها
 از گداز فل سنگ باختگان خاکستر انگشت آنها کیست و سوز خفته اش آنها طلا چون رانی
 خشک دم دهند اخگر مرده زندگانی یابد و چون آب سر و بر طلای آتش دیده زند زنگ
 آتشین بر رویش استاده صفای زبورشان و حسن اخلاقی ماه رخا است و مرصع کاری آنها
 موجب زیبایانوی که نشان طلای کیوست افشار در زمانه اوست و اگر سیر طمعه از کاخانه
 او از خاستی ملک سلیمان در زیر نگین اوست و از جامی جهان جیشید بر میان زمین او
 شعله از ان بر و پیچیده است که در شهرش نرسیده و در سینه از ان رو کشته است که سوز خفته
 انگشتش نگردید و آفتاب بر شیب با دم و با خفای ز جود میگویند هر روز از خوف عیاری

شیرینی
 و صفت زرگران

سهمه جود بر خاستی بر خفته از او گداز

اسرار زان می بر آید و ماه تمام از چیم زرگری آسناها آنکه هر روز سیم حوزانی پوشیده شیب نقص
 در قرص او دنیا پر خاک در دیده نظر نادان می اندازند و نقد دل بهو شیاران می گذارند و آن
 حلقه بگوش خوبی او بیند و اقبال ابرو ان طوقی در گردن از محبوبی او خوشتر شد طلعتان را از آنها
 زنجیر طلا در دست و گردن و میان و بند و یک آینه حسن گل خان در افزون کردن در آرایش حشمان
 ملک و لبر می آنچه از نشاط صالح قدرت باقیماند کایه از حلیه صنعت خود و با یک انجام سازد گذر آنها
 بهر کوه و خانه است و خوشتر است پیر آنها بهر خانه کسیت که مایل حسن و لندی او نیست و طلیعت
 که صرف خانه هنر سندی او نه برگ و لبر می در دوکان تنبوعیان است و بار سیر سبزی است
 بیان خوبی آمان از سیر و ناشگفته اش غنچه گل خون می خورد و یا قوت زمان از سرفی پان
 رنگ می برد و در دوازده تنش فیروزه سخت و دل لعل از رنگ پانش چون سپیدی طاعت سخت
 اگر دای گرم خزان بر سبزی برگش بگذرد و گوشش بمقراض نهد سیر و از گوی سبیدی
 میگیرند و از مرجان سرفی برگش چون برگ گل خوشبو و بیرو اش را چون غنچه برگ شگفتگی
 نوبه که نیست لعل خوش طعم سیر بخورند بی پانش در ذائقه جان حلاوتی نیز بدل سیر حشمان
 بنده بزرگ است بیرو اش و برب سیر خردان آب در رنگ از لطافت پان بر شیر و اش در گلشن
 سلیقه شاعران اگر بهر سامان نشاط بهم آرند بی شگفتگی بیرو اش همه نقص و قصود است و پیش
 شمع جمال محبوبان اگر بهر لعل یا قوت فراهم دارند بی برگ پانش بی ردنی و بی نور و لبران جهان
 فرقیته حلاوت پان خوش طعمش و دل بان شگفتان زبان عاشق پان لطافت ز عشق چند آنکه
 از تربت آب در یا برگ پانش ابرگ سبزی و سرفی است لعل بهشتان را از تلمیض شمع
 آفتاب کباب در رنگ نیکو نیست برگ خدا اگر چه در اول سبزه سخت است و آخر سرفی
 او از سنگ سخت است برگ پانش هم از اول سبزه و سبزه است و هم آخر از بوسه و لعل گلستان

وصف بتیوبان

لعل و سبزی

شبه مهر است ای چه چه بافتن گری

در سنگ

در سنگ

سرخ و دشت و آب پاشی مردان در کار خیر بشکون برند و آثار هر عمل نمیکند بزرگ است
 پس شمرند سنگ تراشان آنجا هر یک در پیشه خود با کوه بکن اند و بر فراز کوه هر جا که شمرند
 چشمه شیرین میخورند و مردان از طرفه کاری آنها تیشته بر پیشه خود با میخورند و جان شیرین
 میدهند وانی و نیز از قلم مو هر چند دل را بکار بستند لیکن آنها از قلم تیشته بر نام استخوانی
 آنها قلم بکشند آتش اودل سنگ بر می آرند و بجانش آب میگذارند از سنگ بلورین
 صفائی جام می تراشند که از رشک جلای آنها دل ماه داغ میخورد و جرم از دل سنگ بمان
 می تراشند که آفتاب پیش صفائی اش کافیه بدره میبرد کوه از آن بسفر فرامی رود
 کوه و صفت ستامی آنها سنگان سنگین با نقش و نگار دل نشین جلوه گاه نازنینان گردید
 کوه کن از تیر و تیشته آنها بحساب پیشه گاه است و در بعضی شناسی هر سنگ گاه سنگها که بر
 کوه بصفت مرد و بی حسن حرکت افتاده اند از صدای ضرب تیشته آنها جان تازه یافته
 در هر کانه بصفت ستون بسند و اندازند که می باز آید از آنها دل سنگ نرم و نرم است که سنگها
 شتر بان سودای آنها بشود و در دهن کوه از سنگ نرزه با با انداز میجویم است که تیشته
 تیشته کاری طفلان آنها کدام دیوانه خرد و در سنگ استخوان ساخته آنها چو لاشیا
 فلک و وسطه روزی بر خاص عام و طشت پر داخته آنها چون طشت زمین آمده و رزق
 انام پیا که سنگ آنها چون جام گل لاله نهایت نازک و جام مرد و قمر و صیقلی نازک
 تخت سنگی آن سبکی تراشند که هوا بر دوش خود برود و برای جلوس سلیمان نشان
 بسزد و تخته برای صفت بان صفائی تراشند که چون تخته آینه جوهر حسن گیرد و از جمال
 نازنینان جلوه خوبی پذیرد و تخته سنگ چون تخته گلستان از صنایع پیا که آنها
 و از نقش و نگار ستامی نازک با آسمان و نوری افزای باغ و بهار و خرمی فلک است

شماره هر سنگی از سنگ

اوست و جام جم از سنگ خاره او سنگ پایش از سعادت پایبوسی نازگان جهان بگیری
 آگاه و سنگیزه پایش در سیران خوبی پاستک پله پای مهر و ماه اگر از مردبان صنعت یاه
 رفعت تا بلک ببرد و قیو اندر و اگر کوب یک قدرت و سنگاه ندرت بلک ملک سندی قیو
 اگر در دریای محیطی پل سنگی بزند و عجیب نیست و اگر در گرد عالم از سنگ سسک سسک بری ببرد
 غویب فی کان بدخشان کند او است و کو کهن کی از بند شرمند او سنگ تارخ که شریفی
 سبازند کتا به طاق بهشت است و در خوشحالی که بقلم آهی پروازند با استادان سلف هم شست
 آهنگر آتش آب آتش را بان خوبی بهی می آید که موافق و مناسقی با هم نسیتند و چون خیال
 نضره اندازی آهن از دل سنگ جدا کنند کارخانه جهان از رونق و رواجی شوند آهن سخت
 در آتش سبک دارند و دوش را چون سوسن هم نرم میسازند شمشیر و خنجر از فصاحت جوهر شده
 و در قبضه بادشایان چاکر فتنه و بخون دشمنان سرخروئی پذیرفته شمشیر جوهر دارین لاله
 قیو نه از نو که هنوز قیمتش گران است و اگر آهی خنجرش در آب زره و بخون بگذرد
 همچنان نشسته خون دشمنان آب حیات و بر جوی تعیش و ان است و ستم و ستان و حسن
 نهتن از آتش زنده جاودان آشوره ساخته آنها خونبان را موجب اصلاح حسن است و از
 قلم تریش او پیشانی خط خوشنویسان روشن آینه که سراسر است تمامی مشهور آفاق گردید
 از آینه بدست اسکندر رسیده غرر عایمید بدگر گران از آینه آهن آنها سیراب است
 دبی گرمی یازار و رونق کارخانه عالم بی آب

کتاب
 در
 سنگ
 و
 آهن
 و
 طلا
 و
 نقره
 و
 مس
 و
 سرب
 و
 زنجفر
 و
 کبر
 و
 لاجورد
 و
 یاقوت
 و
 زمرد
 و
 فیروزه
 و
 عقیق
 و
 کهربا
 و
 گز
 و
 صندل
 و
 زعفران
 و
 کافور
 و
 مشک
 و
 صندل
 و
 زعفران
 و
 کافور
 و
 مشک

کتاب
 در
 سنگ
 و
 آهن
 و
 طلا
 و
 نقره
 و
 مس
 و
 سرب
 و
 زنجفر
 و
 کبر
 و
 لاجورد
 و
 یاقوت
 و
 زمرد
 و
 فیروزه
 و
 عقیق
 و
 کهربا
 و
 گز
 و
 صندل
 و
 زعفران
 و
 کافور
 و
 مشک

کتاب
 در
 سنگ
 و
 آهن
 و
 طلا
 و
 نقره
 و
 مس
 و
 سرب
 و
 زنجفر
 و
 کبر
 و
 لاجورد
 و
 یاقوت
 و
 زمرد
 و
 فیروزه
 و
 عقیق
 و
 کهربا
 و
 گز
 و
 صندل
 و
 زعفران
 و
 کافور
 و
 مشک

گلشن چهارم در بهار آرائی سبزه زارد آن کوه و رنگینی گلزار قلعه کوه بهار شکوه
 از جانب شهرش کوه و لاله شکوهش بعد خوبی و دلگشایی سرفراز و از غایت رفعت
 با کنگره عرش زبان دراز گنبد نیلای سپهر از بیم گزند قلعه اش قالیبوز دیده و میبار

مشهور و هر شایسته است چند از او بگری

از نهایت خوبی و سرفرازی عالم گردیده زمین است فلک تمکین و فلکی است بر زمین چون
قطب بر جا و مانند کوه الوند بر پاکوه بدخشان را از رنگش خون خشک و در جگر و هر گشت صفا
تراز آینه خورشید و قمر سوار و در شش سر چشم کوه طوارث و هر صبح اسرار از لی و لیلی
از یک طرفش در ظهور بی تصنع در نظر یار یک بنیان روشن و درون حساب
چنانست و بر آنکست و چشم نقشه انگیزان دوران سد سکندری بر پاکشتی که بر فردا قلمه
بر آید اسرار آفاق را از قاف تا قاف معانته نماید هر و مسیکه صمود کند جعدش فرماید و صوته
زمین را در طرفه العین از بار نگاه به پایدگان بدخشان پس از سال لعل آرد و بیاری از
دولتش محروم و کنار این بر صبح عالمتاب در کنار دارد و عالمی بفرغش مقسوم فی الحقیقت
این از مشرق الاشراف است و آن از مغرب سیاه طاق خورشید را هر روز از
خاور این گوی سر بلندی در کند و یونس آفتاب بهر شب و شکم باهی آن پابنده
جهان از مطلع الانوار این پر دنیا و دست عالم از سواد تیره و تار آن فلک گهر صبح از خوان
احسان این عالمی را نان آفتاب از ازل و آنرا از خست هر شام قرص دیده و بغل قله
والایش از فیض مرقدر روشن فیاض ظاهر و باطن قفل ولی بسته را کلیه حیات حضرت
چندان شهید قدس المدسره العزیزه مطلع نور علی نور و مینار بالایش برکت قرار پر
اسرار آن بر گزیده درگاه خداوند مجید فیض رسان هر نزدیک و دور و آتش از مقبولان
بارگاه مرتضی علی بر کوه سخت منزل گزیده و جبالش از واصلان بارگاه مشکل کشا الهی است
بر کرسی عرش آرمیده مجاوران مرقدرش هر یک آفتاب تقای بر فلک چهارم و خدنگاران
لحیش هر یک عیسای بکلمه قم ز ایران فرارش اوج گزای عروج مطالب و امیدواران
سرکارش عروج انهای اوج تارب هر چشمنه طفلان مکتب با کتاب نیاز و صدق باطن بگاه تر

شیخ جابر

موجود و هر نام را با دوا صبح فیضانش لوح مراد هر یکی مرتسم بقبوش مقصود در سوخته پر شکل
 آن کوه گردون شکوه بچشم مردم عالم اسرار است و بهنگام بارش در دیده این بد کیفیت
 بهشت بهشت از پدیدار زبان بتائبات سودش بجز مطلقه بحسن حقیقی عذیب البیان هر گیاهی که بر
 سرش روید و حده لاشریک که گوید و برگ هر شجر با برگش و صنایع صنایع حقیقی
 رطب اللسان سه برگ درختان سبز و زلفه پوشیده هر ورق و درخت است
 که در گار و درختانش سرفراز جاوید بهار گلای رنگارنگش کیفیت بخش جام جمید
 از سر سبزی هر شتخ سبز بخت و از برگ هر غنچه بقیه باز کیش پر رخت سنگمالش بر فراز طور
 موسی و از فیض شقایق لعل و یا قوت را لیس خروئی رها از سبز هر طرف فرش زمردی
 و از سایه درختان هر جا چتر بر جدی از هر گوشه نسیم ططاری بهواداری و از هر کنار نسیم
 بهاری بوطاری از هر طرف منور کوشه جاری و آبر از سپهر خضر و دگاری هر طرف خنده آفتاب
 روان و هر طرف راز جنات بخری من کشته الاله انوار در عیان آرزایی که ابر سیاه نسیان
 قلعه اش بر صد فهای سنگ مابین پائین مرغوب فردی ریز و یکایک و آید و بعد و شمار
 شمار جاده ماست است و موجی که بخری یکایک و مبارکباد رسان بسنج و سلسله پای لطافت
 و کیفیت سه لطف است ز آب اوج بر اوج صد چشمه و صد جاب و صد موج چشمه
 سارش چشمه فیض را دلیل است و آب نوشینیش بی منت خضر سبیل و در چشمه پین
 صاحب هوشش و فواره فیض اوست در چوشت لبیک سنگمالش از صفقه هوا چون
 شیشه آینه صفائی می پذیرد پای نگاه از هر سنگ لغزیده لغزیده بر فضای سبزه زار
 باین کهسار قرار میگردد یعنی از فراز مینار کوه کیفیت زمین پائین که باین نازگی تازه
 بصیرت افزای چشم نظار گیان است چه بر زبان آورد که بآبداری تقیرش تخم و مزرعه

کوه دایمی

آرزو ریشه و ریشه و از بالای قلعه اش موج جوانی یک بر دوش کیفیت بار بصابت پیری ششم
 تماشا نمایان است چه بر نگار و که آب یاری تخریرش زمال قلم از جو بار انگشتان سبز میگردد
 ویرانی آب چشمه که از سربایای کوه سبز خبت جلوه نماست تو گوئی در کنار لباس سبزش کنای
 نابار جلوه حسنش را نور افراست و یا فیل بلند سواری شاهنشاه اقلیم مبارک که حاشیه
 جل سبزش زنگار است فی فی این کوه ابر سیاه بلند سبز حاشیه است که گردگیر دوش شعاع آفتاب
 بجلوه محبوبی شاهد خویش را پیرستن است و یا آسمان خضر است که در کمکش افشای خیم
 جباب جلوه گر است آینه آب خویش صاف تر از آینه خورشید است و آب نوشش گوارا
 بحسن کام و زبان امید حلقه مویش زنجیر پای لطافت آب و جایش بنیای بخش مزدک
 دیده اجباب آب شیرینش چون روان در عروق چشمه خضر روان است و ساحلش لبالب
 از جلالت بوسه نشین جان حوشش ابر و بخش حشمت و نهرش جان پرور
 حوض کوثر آب سیل ابا آنکه از حلقه موج زنجیر در پایش انداخته و از بلند می کوه سنگ
 را پیش ساخته اند دیوانه حسن دل بولیش گردیده بلند بر جیه و خبت خبر عاشقانه رسیده
 مصفای دل پیوسته سنگهای خار که کنارش از چاره گیری محفله هوا چنان صاف گرد
 است که صفای آیش در آن پر تو انداز است بر فرازش اگر بگذرند هر جا نشینی و
 و بلند درنگند و اگر پایتیش نشینند و هر تمام ماسخی عالیشان مانند فراخی حوصله بلند نشینان
 بلند بلا تصور از قصور حور است که در آن غبار اغیار نه نشینند و دل سقاایش گل سنی چسبند
 فضای مرغزارش نور نظری افروزد و از جوش گل های بو قلموش گلشن دل نظر جهان
 مبارک شگفتی می اندوزد بنیایش خیایان جهان یا گلستان و سبزه سبزی نمکناش خرمی
 دستان از سیوه پای شاوای بار و در از جلالتش ذالقه جان بهره و در رخسان سایه وارش

نشانها خاندان

بر جانیته سبز بر پا کرده و سنگهای سفیدایش فرش کلفت گسترده از میوه های شاد و
 بهمانداری هرگز سینه دانه از آب خوشگوار بدینوازی برشته اگر خوشروایم بهار یا حریف
 خزان مستعد کارزار است چرا با اینهمه سامان در پی حریف و پیکار است یعنی با خود و جاب
 وزنه موج انباشته و نیزه سرد و تیغ کسار از هر سو بمجا به استاده و با سپاهان شجاع و فیر و
 سبزه زار هر طرف و او فیروزی داده چاو نشان پیلان و فرمان بنوای موزون گفت
 هست از دل غنچه کشودند و نقیبان طاووسان و طوطیان گلپایان گوناگون بر نردلی
 آنها افزودند یک طرف جوانان خوشنوار گلزار چسبیده و در وان طرهدار نشان کمربست
 به میدان خوشنوازی ایستادند نسیم و صبا که از اهل کاران شخصی خانه و مهران خزانه اند الواب
 گل افشانی و خراپ نسیم یا سمین بکنادند نرگس و بنجه بهار آناه و برگ گل برای چهره نویسی
 و تر کشاده برگ نرگس هزاره برگ گلگون شاخسار سوار و چون بار با تیغ آبدار در بیدار موج سیل آب
 از غنچه تمام به قطع زمین به بهادری شود انگیزه و تر شاخیزد و گویا با سپهر توری
 به صد کاوش در ستیزه عدا و از بهر لقا که در اعدا سوزی و سیلاب بنواختن نوبت
 فیروزی باران از قطرات بحساب سندان بار و ایر در بارش تیر بشمار هر قدر نیزه از آن
 سبزه که بر فرش زمین آرمید و در خوانا کان عدم که بر بستر خواب خوابیده بودند از
 استماع گلپایان نقیبان بهار برخاستند و صف نرم فیروزی آراستند و در خان
 به هوا بساد رانه آویختند که سرشته قطا دل خزان گسیختند و سبزه بان کمرش
 بالید که از دست پرو آنها سموم نالید و شجاع فیروزه بخت سر و جان لب فیروزی
 قدم نصرت فرایر گذارشتند که خاک در دیده سوخته برگ نرگس پاشان شدند لاله خور و
 چنان روی بهار افزوده شدند که دل هر صحرایی خفته شد و بهت کساریان انداز سنگسار

گل افشانی

شهر جاشانی است چند را که در نگرانی

کرد که مار از مغر خزان بر آورد و غرض آنکه بچوش و دیدگی پیدا است که باد و جو و خاری
از دل سخت سنگ نشوهای سبزه و گلهای رنگارنگ پیدا است و زمینیکه بزرگ را گنجینه
امید بر سر نهند از فصل بهار آن در داس که تخته تخته سبزه زار بهار شادابی گرفت
و در خاکی که کشاور را بپگاه تخم مراد صورت نشوهای نیلگرفت از فیض باران
خیابان خیابان سیرانی پذیرفت

گلشن پنجم در رنگینی المهار گلین کیفیت سیله حسن

توجه داشته باشید

علی الخصوص نشانی که در راه ساون سیله مانجر کند حاصل میشود و بهت دل بی اختیار
در تسلیم آن میرود یعنی برای تقدیم مراسم استقبال و تکریم فصل بهار کیفیت بار
رسمی مرسوم و واجب بر هر قوم مخصوص و عموم است که انبوهی پیاده پا و گودی
اسباری سبزه و حصا از آن شهر نزاکت اثر و لبوی آن کوه می تند و از چهره
ابرار و لباس فاخره خود سرا پای اندازد و سر فضای صحرای رنگ و آب میدهند
یکطرف زهره چینان بر فیض فلک تیشیل چون آفتاب که در برج اسد و آید بهاری
ننزل گزین و یک جانب بلند و صلاگان اسواری با و با لبان سیر سلیمان که تخت
هوا بر آید جانشین زمین زین یک طرفه هلال بر وال و پا کولی قوس را مانند تیر انداز یک بخانه
کمان جانماید جلوه کرد و یک جانب او سینه فرجان در میان سیاه نگارین و قبه زمین همچو ماهی
به برج سبز کوه فریاد ستور از سوری رتبه و بهار و لایب چرخ و در ارا دعوی خوش گردنگی از
بهر از این بهار بهار پنجم جوانان پیاده پا و کیفیت بهار خطه غیر فلک با پیشانی و اغبار
منفصل از نزاکت بالاروی خوبان زمین را پایه افتخار بر تیر و از لطف شهر سواد
ویداد پسر بیانی را سر به بیانی و نظر از قاست خباست بر زبان چرخ غنائی که بر و شوق سیری مکرر

جلوه پروازی اند قطار سرور و ان دورسته و از جوش بهار نقش پای شکفته جبینان
 که بر آه صواب بر گل آفتاب میگذارد و لعل بازار گلستان شکسته طری قمری
 یا سر و چنان در نکته سرانی سر و سمنان تو بصر میسوی + نیک بدیدی که بی ما
 میسوی + و جانبی بلبل با گل در نازک دانی + ای تماشاگاه عالم رویتو + تو کجا بهر
 تماشا میروی + طری سالخورده ان چون سپیدی که بر سر می سیاه باشد بدستیار می عصار کرده
 شتابان و جانبی پیران عشق جوان مانند بیاض صبح که بر سر کوه تابیده بگری جوانان
 جلوه کسان الحاصل بر فراز آسمانش هر که در هر چون پر دین مجمع و از ساقه
 مهان تازه ایام نشاط بار هر یک بعیش و سر و رنق معشوقان پری نهاد و جوانان
 و لر با و جوانان فرشته نش و مطلقان غلمان و ش که بالباس گوناگون فوج فوج بر آید
 و به جلوه و لفر چهل نظر گریان می رانید بدیده هوش و دیدنی ست گویا جهانی
 دیگر زمانی و گیس و طار و سان نگارین جمال و مرغان شکرین متقال و در و ان
 طراز و لیکان فقهه پرواز که با جلوه و لر پای از هر سولش نغمه جانفزای می سرنده و کلید
 خوش الحانی ابواب نسا طوبه پرده مسیح ساسان می کشایند گیوش حقیقت نبوش شنیدنی
 هاما جهانی دیگر و رضوانی دیگر یک طرف دراج را کلمه سبجان لهرت و در زبان و یکجا
 طار لعل بنوامی صم یکم خوش الحان یک طرف مجموع طوطی محو آینه فصاحت خوش گفتاری
 و یکجا بشارک و غیر هم لور و باحی یا قیوم در شکر گزاری هر طرف در زیر هر سنگ
 سفت وارش بهشتی است دل نشین و کمر شمه سبجان عالی مقام باشوکت دارائی و ان
 منزل گزین هر سوز بالای سفت هر سنگ به فیض آب چشمه روان بطاق مقرر نش
 پرده شمایی فرو بسته و خلوت گزینان دل شاد یا نشسته و خیل پری این اشعار آید

مجموعه جوانی

بر حاشیه دل نوشته بیت کنار آب و جانی تنگ و طبع عیش و یار خوش و معاشه دامن
 شیرین و ساقی گلزار خوش و شراب ناب و جای امن و یار مهربان ساقی و دلاکی بشود
 گارت اگر اکنون نخواهد شد از منشا بد سیه تی ابر بهار و کیفیت بهار پرستی که سار هزار گ
 خیال و فکر بلند رای تازه هر یکی لطف بارنگی خیال کرد که این ابر سیاه از سپهر ستر پایی
 کسار فردا افتاده گو یا معشوقه بهار کیسوی مشکین بر بیانی کشاده و دیگری گمان برد که
 این ابر سیاه بر حاشیه همانا بحار ظلمات است که بر خوابناکان لیسر عدم بتیاب بارش آب حیات
 است یکی گفت که این به بلندی کوه ریزش چشمه آب شیرین است بل جوش خوشتری از
 پستان زمین است که نوبه رسیدگان نباتات را در کنار نازی پرور و طفل بهار از و شیرین
 بر چار بالش تربیت میخورد و دیگری گفت که از قطرات باران که متصل و مسلسل می بارند
 مشاطه شهاب از سبک آبی آبدار و دورهای شامهوار سر و دوش و گردن و گوش و دامن
 را حسن آرایش دارد و ابر ترشح که بکر کوه بهر سبزه همانا استغای بهشتی است که نشانه کرب
 بر پشت کمر گرفته مستعد آن گردیده که گرد و غبار فضای صحرای و نشانه تا فراش صبا برای
 جلوس شاهنشاه بهار از بنه سطر و گلهای بوتقلمون فرش گوناگون گستر اند یکی از معانی
 کیفیت بر شکل با خاطر خرم ازین شعر شوق انگیزه خند ترشور و سیه است که سار آناه
 میگویند فردی که ابر آمد و بسیار آمد و دیگری از نازکی هوای بهاری سرخوش باین باغی لاوین
 س ابری شده آسمان و رنگاری دشت و ایام بام باده نونشان برگشت و برگیر پیاله
 لاله گون برکت است و زینک و بد زمانه باید بگذشت و هر طرف بر آن کوه شکوه
 گردون از شور حسن خیر لعلان تلخ و شام کان نمک و هر جانب بر آن کوه بی ستون از
 فصاحت شیرین فرا جان خسرو طلام نهد عیار فریاد کیشان بر خاک هر سو کلی و باغی و هر جا

بچه خدایی

بسلی و دانی هر سو پر وانه و شمع و هر جای زمی و جمعی هر سو واسق و عذر او هر جا عاشق و دل را
 هر سو ایاز و محمود و هر جا طالب مقصود از مهر و یان زین پوش که دراز سنگ آسمان بگفت
 سپارند هر طرف جلوه گاه خورشید طلعت و از لباس با و له پوشاک شکست عطران و لاله که گشت
 بقصد غزل جابجا میگزارند هر سنگ مخمل خلعت از گلزاران هر طرف مهابت کشید و از پیر و یان
 هر جانب مبتنی نعل هر سو گل سوری و زعفران و هر جا لطف یا سیمین و شقایق نعمان
 ببارگاه چمن شو که خوش تماشا نیست و که لاله کا سه نسیم و از غوان گیر و ده سید گل و زین
 بخیر و خوبی بود و نقشه شاد دل و خوش سخن صفا آورد و شائقان لب بد شوق جانان
 بجای چشم قاصد و این آبشار حسب حال فریاد خاطر هر زنده و زاهد بیت و سجع لغزش خال
 نافه کشا و درخت سبز شد و مرغ و خروش آمد و بنور لاله چنان بر فروخت باد و بار که غنچه خرو
 بخون گشت و گل بچوش آمد و بر لب جو بار از مهال قدان هر سو صنوبر سبز و جو بار بعد شوق
 پای راست بالا یان نهفت آب کوثر شسته هر جا کوی و شمشاد بر خار نه و هر سو سر و آزاد قاصد
 آراسته هر جا بوم و موز و نان چمن و عنای هر کی بلند خیال یکی گفت سه قامت است این
 پالان پاسر و با نخل مراد و یا گاه گلده باغ جهان راست این و دیگری باین دو مع
 بشکفت سه زهر و قد و بلوریت مکن محروم شیم را بدین سرشته اش نشان که خوش
 روان دارد و هر سو مذاحان در خدمت سسی قدان گلشن و لبانی هر جا بیک پاستاد و از
 تقریر خود با است مقال یکی بطور نقل ستوده و دیگری خود چشم سیکرد و تقلید قد و کوب
 محروم میگردد شد مند صبا و لاله سر چنانید و خندید کل و غنچه تبسم سیکرد و دیگری
 بپایه فیه و ترین نشسته بیان نمود و سن شگفتی طرب زانکه چو گل بر لب جو و بر

سایه آن هر سو می بلانیت

صبح و شب

گلشن ششم در بهار گلگامی چهره آریان چنین مجبونی

طرفی از خرد سالان طرحی که تری زاده آهوی با سبزه خط نو رسیده و گروهی با عذاریم ساوه
 به سر جان پروری و جانی لعلان عیار اگر دله جیبی باریجان سبزه نو رسیده و مجیبی با چهره گل
 یاسین و لاله در کمر شمر گری یعنی آنها با حسن ساز کار هر طرف مستعدان و با جلوه رعنائی هر طرف زمان
 و طمانیکی را از جوش بهار خط نو رسیده به هم مورچه برگ و لب شکرین و با بطعزای فرمانداری سواد
 خط حسن در زیر نگین و دیگری را کمال فروغ خسار صفا جلوه ماهی کلفت پیش و دیار و بر روی
 پر تو عذار برضیای شان آفتاب آئینه دار آرزوی دلداری و در رویکی سالار تحریک نسیم نصفا
 بر لب جوی بقا سبزه نو رسیده به نرنگت موچین و یا از چار طرقت چشمه حیات سواد و لطافت
 به لطف سایه افکن و دیگری را از خسار صفا حسن مطلع جامی طلب و یا از بیاض آلوده
 نگین و لعل و لعلی را از گرد چهره و لب با خط زیبا گو یای روی روز و درون شام قدر ظل گستر
 مدعا و یا باله و لربانی بر دوره قمر زیب افزا و دیگری را از عارض گلگون جلوه چنین
 روز افزون همانا از برگ گل رنگ نبی لب بر چکیدن و یا سفید به صبح عذار فروغ جانفرا
 یکسر مستعد و خشنیدن هنگام تحریر حرفی از شور ملاحت جمال آنها سواد و خط را قلم مانند حسن
 بلبلان جهان و لیری لب بر نگین و وقت تسبیح سطری از وجابت کمال آنها دست و قلم
 قلم چون شمع گل سبزه و نگارین کجا آئینه جبین صفای شان رونمای شاه صفائی است
 از بوسه خیال یاران و مساز در دم زدن بدست او نیز تقسیم در رنگ گل لاله درغ نافه زانی گل
 میکند و چند آنکه گلبرگ حساده بهار پرایی شان نرنگت افزای گلشن و گلستانی است جوهر
 بهبوب هوای دستبرد تصویح خوانان هم از فی الفور به استیاری سوج کلم مانند قطره اشبنم
 عرق نادانی فرومی افکند از رونق گلزار لباس قمشه و انواع و اقسام بهارستان بی جزائی

دل تماشایان باغ باغ و از رشک بهار پوشاک تازه اخترع سبیل پریشان باغستان بیانی
 خاطر گلستان در غوغای طرفی یکی دوستاریند و از غوغای بر سر و جانبی دیگری را از چهره سوسنی و
 زعفرانی انفسه طرفی از دور و دلیسگی و ستاره در آفتاب و از تاب پیچ یک پنجه بال و از فرق افغانی یکی
 تاباب و فرقان و جانبی از حسن و دلیسگی با بدار هر چه تراکت بار از زلفه دیگری در لسان طرفی
 کناره دوره دستار خدار بتراک که ایمان عالم سر قزلی از سوی سیاه سیاهی لشکر شاهنشاه گلستان
 باغریا نبری در نمود و جانبی و حاشیه دامن هوای شبنم از سفید صبح بنا گوش و بیاض
 گردن صفا گوش معنی مطلع الا که در شود و طرفی از رشک قیامی حبت و زیبای و کمر بند پیچ بر پیچ
 پیچ افغانی و در دوشه بنارسی و چادر طلسمی بتراک تیان گلکهای گلستان ایریدین پیر این بزرگ
 تبار جانبی از دست خوبی بلند و جان نواز و افتادگی سلسله و از هر بند کعبیت پرواز و
 سوزج جبین و امان فسر رخ جامه تنگ هر گشت رخ تنگ پوشان بوستان رازیب
 خلعت لطافت چاک افزا علی الخصوص از زیر چین و امان گلشن جامه شبنم نفیس و تن
 بر گلبدن پا بجا که خواب طلبکار بلطفی حسن فروش در رونق گلکهای چاه کار شد و از این
 بنزاکتی بهار گوش پای بوس زرد و زری ستاره دار و کفش بانات سرخ و زرد و منقشی کاران
 سعادت پای بوس هر سر و قدان باغ و مسازی پایه دار و میاز و از انداز و زرقار کج و از کج
 خرام ستانه منبج بر تدر و ان کسار و لنوازی بهار گل با سبیل نسرین نسرین پالند از فروش نازگی از
 گرمی دل محبت ناز و دست نوازی سبیل و دیگری را از زمی باطن یا رنگدل گوهر عاقل
 یکی را از برد کاری بهجت بهار و نگساری الا فی و دیگری از حرکت دل میقار شائق یکی را از دلبری
 دلدار و فادار دل قوی و دیگری را از شکر سخی یا بهار رخ آرزو ملتوی یکی از روی غمزه
 آهوش چنان خوشین نگاه بیار و دیگری را از بی پروایی دلدار و قافل شعار بقیر یکی لبدا غماض

منشی جواد

بلکه مشتاق خود که نگاه و دیگری بنابر جان نشتر عثوه نگاه یکی حبیب خود را از سرگیری
 هنگام اشتیاق مشتاق و دیگری مانع و دیگری بادل چشمت بر لبه پستی قانع یکی تبسم کنان زخمی
 خنجر نگاه خود رسید پرسید که این چهاره باین بیدای کشته کیت او بادیده حیران چه پرسش
 نیم لب طبعیده نالید که چون خود درین فن استادی بواجب چیست یکی بر روی دل که بخت خود چون
 غنچه لب بختاده که از دست چنانکار که می خویش از بقدر دولت چون شد و دیگری
 بر سر و باخته بعد نیاز جواب داد که چون خود درین تعزیر دست افتادی چگونه که از حالت
 چون شد یکی بوقت بقیاری بقیار خود بر سر لطف تشکین و دیگری بایار نا نین خود دروغ
 آفرین یکی در گلشن باز فروشی بصد بزرگ ترکت چون گل در چهره افروختگی و دیگری از دره
 دیرینه چون بلبل در شرح و اسوختگی از کاکل تو کیت که صد پاره پاره نیست که کینگی بگاه
 بایر شانه را به چشمت که کس لعل ندارد به است است ز خود خبر ندارد به حسن نیز خط سبز
 مرا که واسیر و دام همزنگ زمین بود که قرار شدیم یکی شکوه خطرات و عدگی دلارام کرده
 سن عهد تو سخت است سید انستم بشکستن آن درست سید انستم به هر شمنی که دوست
 با من کردی و آخر کردی سخت سید انستم و دیگری در گایم خلقی بوفانی خود و بطلعت
 تمام بیاد آورده که لاف ز کم که یار خویش نیست نه با من یو فاد عهد نیکوست نه بدین
 نادر تر که از برای تو مرا خلق همه دشمن اند و تو دوست نه یکی باین رباعی گرم گفتار
 عشق آمد و رفت چو خنجر اندر گدازد دوست و تا کرد مرا متی و پر کرد و دوست و اجزای جویم
 همگی دوست گرفت و در خصیت ز من برین و باقی همه دوست و یکی بایار دلدار و اظهار
 این تفاضل که بایستی ای پایه ناز گل ز بلبل نکیبت ز برین نکتد یکی را کشته نگاه
 و لایب و موج تبسم زنگی و باده و از لطف تان باین شعر و اشاره به چشم و لبش

تصحیح و تامل

چه صفای عظیم کردیم گاه دیم نیمه دومیم کردیم و دیگری از بوسه لب نوشین ووشام تلخ
 و به شیرین رفع ساز حرارت درون و از ذوق تمام تنگداری سخن موزون سه رفتند مل
 تو ترکیب بوسه ووشام برای رفع حرارت چه هم که غسل است نه طری نکتہ سبحان شیرین بیان
 فصاحت بیخ و جانی سخنواران به لطافت بیان غمزهای هر پنج طرفی بد که گویند عالمیقام و جانی مشاعر
 شاعر شیرین کلام هر یکی در وصف آنها بحالی خوشه خوانی و به جوی و تریابی آنها بطری و شیرین
 بیانی نوشتن اشعار ساسیوار سرشته سخن را لول ساختن و مستمع را در تصدیق انداختن است
 یکطرف در زمره گویدان شوق شوق نهی بهار گلزار و یکطرف در فرقه حریفان ذوق
 نمی کیفیت اسرار از سلسله زلف تا پدید روی میان سرشته حال شفقان سرباز تا تار و جانت
 پریشانی دل خود بادار اظهار طری از حسن خط ایض و منقح سرشته زلف اسود و هر تعلیق بر بیان
 دل کشندگان جاده عشق چون سینه قلم دو نیمه گشته و جانی حالت بیخ و تاب خاطر خود را
 به نظم و لکین از خط تعلیق نوشته یک گمان بر که در عین شب قدر
 بر آسمان خوبی خط کشکان است و دیگری خیال کرد که بطلعات مرقم و
 راه چشمه خضر در نشان است طرفی از جملوه پیشانی و هر ه جبینان گنج
 سقش انوار و جانی زیان روشندان در بیان آن چون زبان شمع بزرگوار طری موشان بایان
 با حسن خداداد عالمگیر و جانی از تیغ ابروی آنها کشور دل از خود و فغان و تسخیر می از زلال کلام آشنا
 زنده و دیگری عیشه و لظریب آنها بنده طریقه بهو چشمان از هر گوشه
 بگوشت چشم چشمک زن و جانی چشم چشما داشت مشتاقان روشن یکی از عشق شمع
 دیده امید و دیگری بادم عشق با دامن چشمان صید طرفی از نوک ناوک نرگان سابق آن
 و خنجر نگاه عثوه پر از ان خاطر حکم برایشان فگار و جانی دلفکاران ناوک نگار بایان گفتار

دو بیت نیمه ششم

یکی بحسرت تمام داد عشق داد و دیگری زناکت روشسته حالت خود بطریق عرض نهاد و طرفی از حلقه طلاق
 را از ناکت حسن حلقه بگوش جانی دیگر خیال کیفیت ششم مخموش است مانند شرفی او نشین لبان پهلای قندک
 شکر نیز به ششم و جانی تلخ کالان از شور به حسرت بر زخم دل نمک بر کلمه کی از لبهای سی آلوده باز نیندا
 و ندان طبع تیز و دیگری را در عین بهاری اشتیاق جانم ناکای بشو از چشمت آبیز طرفی ماه و یان بهنگام
 از دندان آبدار خود مجموعه پر دین بر خشنیدن و جانی از زمین بر تیره و آکاشای حسرتی اندام بهیچ امید میرسد
 هر یک صفایش مشتاق و هر واحد به وصفش کسبه اتفاق یکی از طرفی سی زحمت و ندان آبدار
 یا قوت لبان بلطف تمام الله الله گویان و دیگری از چاهه کیفیت آن مقصود دل بویان طرفی
 از رشک طلایی رخسار و صفای غضب و لدا طلایی دست افشاد و گرداز و فشار و بیاسینه
 نود خان را از فیض تنای آن چهره گلنار طرفی صبح غیبیان را از یافز کردن خود با حسن طمع
 دیگری یاد جانی سخنان را از بهر بهیچنی آبدار دل شاد و طرفی پنجه دست غدار گنگ گلزاران
 از تحریک نیم خوبی چون شاخ گل در حرکت سوزون و جانی بهیچ تنگالان و از روی و شتابی
 مفتون طرفی نهال قدان نراکت یار را از دوار نور رسیده و سنگانه لهری و دال او جانی
 مشتاقان را بهوی آن شوش کاجوی بالا به تیر و دست به خیالی سست و بهر لبه بهیچت بحالی متر صد
 یکی از شاخ شیرین کلامی سیوه مراد و دوست مدعا رسیده و دیگری به تیر و سستی تمام
 دست انداز که دیده یکی گفت این هر دو منصب و ایان عالمشان بر آوری بخت خود باز
 حضور را جبار جوانی اضافه سرداری نو یافته اند و دیگری گفت که از طلای سست افشار خوبی و
 سبوی زیبا پر از ابد و تاب سرور و عیش ساخته اند یکی گفت حقه چون بهیچت و دیگری
 گفت خیمه بلند شایه ششای است یکی در تیر که با چنین صورت و زیبائی رو سپاه از چیت یا پیر
 نیست از شوق تمام بر گل بنویز جا کرده و یا شانه شاد و شکر حسن نشان بهیچت والا ششای

چهارم

نموده و دیگری در فکر که با چندین سرافرازی و لمبائی و باغ پریشانی از کسبت چنان مشتاقی بر
در چاکب سفوی مهر و لطفی زده است و یاد روز روشن تمام در جلوه محبوبی افرودند طریقی
سپین بر آن را از شکم تا سپید زهی حسن و ببری و جانی نظار گریان از خوبی آن نمی لطف ننهد
یکی گفت بلا تکلف دریای حسن خوش افزاست و از جبابه پستان و گردن ناف موج پیرا و دیگری
بلا تکلف آئینه جلب به تماشا است که از صفائی خوبی حسن محبوبی صورتی ناست از خیال کمر و کمر
فکر نازک فغان صدا بار بر خود تا بچو زده لیکان سر و بی گنیش نه میرده قلم نماند نازکی نگار
سنگام صورت گری آنها هر چند سرشته نازکی را تا میسر رسانیده اما از عدم دریافت حقیقتش
قلم را از نازکی نگاری باز گردانیده هر کس حیران کار خود را که این بی کران یکایک است آویز و در باغ
و گلشنی چون صنوبر نه خاسته اند و بهر نفس نامانده اختیار خود را که این است بالا بایان بی دست آویز
سیان و در گلشن بی جگونه سر و قامت خود را آراسته اند یکی گفت درین عالم نمود اگر شخصی صورت
عدم ندیده باشد که آنها بدیده قیاس میکنند و دیگری گفت که درین جهان بی بود اگر احاطه
صورت کتم نفیسند باشد سیان آنها تقیم سیاه گنبد سیاه سوی کمرش کشند نمود و از حریفیت
که بر زبان فدا نه زبانه ازین هر چند تذکره خوبی آن لبر آن عاشق فریب سبیل سخن
بطولت خوشت خار نگار قامت بلند خود را که نگاری نه راست و چند آنکه جلوه محبوبی آن
تجان که شمره تزیین پرده از رخ شاد چو بایر و پشت قلم درست نگار قدم از حد راستی فراتر
نگذاشت طالبان برای آن سطلوبان هر چند از دل پاندا و خاکساری و از جان فروش راه
دلدارگی گردیدند لیکان نهاد و وقت خرام از نهایت نازکی در هر قدم برداشتن چون بلبلان
بغیر از صد بار ناله و آه جانکاه از سینه بر آوردند چون پالمیستند قیامت را بسایه تیر قامت
خود و اندر و چون بنشینند فتنه زمانه را بیک نگاه از پانتهانند و در شش چرخ گردان بدن

آنها که میزد و در آتشش بین خدمت بنده آری آنها پند و اندرزین کلام آنها لطافت و رنگینی
 و غزل کند و فیضش لعلی خنجر منجمد است مثل گرد زبان آبی نوک زبان مژده آنهاست و بدیدنی میوزدا
 غره باغی آینه ابرویش و جامه جوانی طاق است و لطفه بر لطف نگاه آنها شاق است که نشاء و دل
 برانید و یک چشم ابواب سرور بر روی بنیم بکشایند و هوای شیرین آنها فراموششان از
 خواب غفلت بر خیزد چو پدید از آن کوه خوی شیرین بر آید و بنده سدرای آنها
 بلبل طرز الحان غزل خوانی باو گیرد و طوطی طرح شکری بیانی در پذیرد از پرآب با نشاط
 بکشایند و از بر لب و لب فرحت نمایند و آبی خرمی در آستانها بپایند و نسیم
 بهی از پرده قانون مستخرج انگار نه استند اگر طرف قلیان میل کنند از مهدی خود
 روح تازه در رگ و پی چوب خشکالی و در مهند و جعفر بنرم آری آن نشاط از چهره آری آنها
 جیفی نمی باشد و در دو مجلس می پرستان بی ساقی حسن آنها کینی به مجلس ماه طلقان از آن
 زهر و چینیان روشن است و بخت شگفته فرا جان از خنجر نسیم لبای آنها رنگ گشای آن سرو قدان
 طناز گلشن رخساری در عین هنگام خرام بعد از او او را عاشق نوازی کرشمه بیخ اقامت فاخته بل
 باخته آن سرو قامت یکی قربان تیغ ابروی نزاکت و موشی و دیگری بهر دل بر ناز و دلی
 آنها در سر خوشی پیران عشق جوان بعد شوق عینک و بینی بریتی نهاده با گل اندامان
 و دو چار و خنجره دل آنها از آهنگ نسیم سحری بخت فصل بهار سه دل برگرفته بودم ز ایام گل
 و لیک نه کاری نکرد و بهت پیران روزگار نه چو آنان به باران مشاهده حالت این پیران
 سلوک بود و هوس دست باو بپایند و در عرض پر داغند به نماید خاک را هر دم با گشت
 عصا پیری نه که امروز سست با فردا که خواهد بود و جالینچانه و عشقها از آن سلیقه شمار از معاینه
 احوال پیران حرص خوان این برامی گزارش ساختند سه ای پیر هوس عشق تبان نتوان کرد

در بیشتر نیست گفتن

چون پیرشدی کار جوان نتوان کرد و در خلعت شب هراچه کردی کردی در روز شنبی روز
 همان نتوان کرد و مشتاقان برای رقص جلوه گران بزم ناز کادانی در انتظار کمان از ولوله
 باطن چهره آریان گلشن غنائی ازین طرز هم مقال سه دوزلف و عارض و سخن کرشمه سیداری
 و گر چه باید به سخن فتنه برپا کن نه از لشکران چالاک بقصد عاشق کشتی جلوه پرد از محفل مجلس نشینان
 مقام پیچی در عین محبت به مضمون این شعر تسلی افزای دل اشتیاق منزل سه نگارم نیز و
 مجلس مجرم رقص چون برخواست نه گره بکشته و از گیسو و بر دلهای باران زده هر جا
 رقاصان طنا و با ساز ناز و جلوه پاکوبی و بنو آبی این میت و در دل آشنوبی سه دل بر و
 ز سن خسته گری جلوه نمائی: جاد و رنگی کج گلی تنگ قیائی: هر سو قیامت سر و قد آن گلزار
 پیرهن در عین روز و نرقص گاهی چون آبی که از سینه عاشقان سرور آرد و یا مانند شعله که
 از دود جگر سوختگان سرب بالا پر دازد و بر خاسته و گاهی چون خنجر نوکی و حاشیه طبع رنگین خیالان جا
 گزیند و یا همچو نقشتی که بر نگین دل بسید واران بجا نشیند نشسته کی حسیال بر زبان رانده در عین
 رقص بهمان چو نشت نه فتنه ز پانشت قیامت چو خاست خاست: و دیگری مناسب
 وقت محبت خود بر خواند سه دماغ بر فلک و دل بر پایی تیان: و گر چه سطلبی دل بجا و
 باغ گاه و آن تار و آن کسار خوش خرامی جلوه جان نوازی خرامان و جانی بلبلان گلزار خود
 با نقد جان خود با ازین سخن و رقصان سه دلبران گرد لیری ز میسان کنند: زاهدان
 رفته در ایمان کنند و طرفه طویان شیرین بیان خوش گفتار و جانی طایران گلشن عشق
 در اطراف لبم گفتن هم با جان: از سر لطف گفتش بر دونه یعنی چهره افزون
 محصل غنائی در هر خوشخرامی فی الحقیقت قدم بر روی صندلیای سبک دارند و بلند
 خیالان اوج دلار می و بر جلوه نشاد گامی از بالا دستی بر زهره فلک بالا دستی دارند گاهی

نقش و خط

بیک کرشمه چشم آهوی محرابی جلوه گری مردمان خوشی رام هر گاه از هیچ قناب کمران موکمران جهان
 و لیری نوزالان بیابان و گلشنی بهرام دارند یکی از خوشی نشاء خرمی گفت سه خوش است محبت
 اگر بر یارین باشد بهین میوزم و او شمع آینه بایند و دیگری باینطور گوهر یارین سفت است
 من آن نگین سلیمان هیچ بنامانم که گاه گاه بر او دست است این باشد یکی در لطف کرشمه
 گوشت که لیان ناز قدش بدلدی تمام خدای الیایان سه طبع در آن کسب شیرین مکر دهم اولی
 است و ولی چگونه کس در پی شکر نرو و دگر به ازین سخن رطب اللسان
 کنون که چشمه لعل تو لب نوشین است سخن بگوی و ز طوطی شکر در لعل داری یکی اوین
 بیت شیرین سخن به قند آمیخته با گل نه علاج دل است به سه چند باینریشامی چند و یو
 باین شعر بنگین سه دلم بود ولی و سبب و شور انگیزه دروغ و عهد و قتال وضع رنگ اینترکی
 در شکایت کم سخن آنها سخن برور سه باسن سخن بهت ولی بهر تسلی به گویم بدل خود ز زبان
 تو سخنان و دیگری ازین گلبرگین دل نقش کالج سه ساهه لوحیت از آن لب
 گاه کم سخن به چهار حرف بود نقش حقیق سینی آفرنی یاران از دلبران حسن معزور و بعد نیان
 بزرگین سه حاجم و دنیا نیست که چین و حلیب آرد کسی نه رایگان نتوان شکست امی لبران
 آخر است و چاینی سشتون از یاران عشق مجبور را از کرشمه ناز و رشک رنج سه
 تاوان اگر تو لعل می در حساب نیست نه تو دل شکسته نه گوهر شکسته نه غرض شغل آریان
 بزم ظهور و خلوت گزینان خلوتکده سرور طره لطیفی حال و از کمال نشاط تباههای شگرفه
 خوشدل بهر طرف قولان خوش تقا محلب خرمی بسیار و لفر بی می آرایند آتین غزل تازه
 بنوای خوش الحانی سیکر اند غزل سمن بویان غبار غم چو پشته بند به نشاندند پیر و یار
 قرار از دل چو بر خیزند لب نشاندند بهر که جهاد دلهما چو بر بند بندند زلفا غیرین دلهما

مجموعه کلمات

چو کشتایند یکسانند و چو یک نفسی با ما چو به نشینند بر خیزند نهال شوق و خاطر جو خیزند
 نه نشینانند نه ز چشم لعل آتشش چو می بنیند می خندند ز رویم از پنهانی چو پیوسته است چو
 و سامعان نوای عشرت با این شمع و روحیه بار چون ساز و آواز سماع قدسیان بر سر
 دست افشان کنند و بآینه حوصله گان و الامت ازین بیت و قصد سه چهره بود و آنکه
 ز دور پرده مطرب نه که می رقصند با هم است و هوشیار نه طرفی را که ملار و جانی بهیرو
 و که را ز طرفی هوا پاسبان و آسپناز که خیالان و جانی ابر سپاه بخیال با بوسی
 گدی که از سویان از ستر با پای کوه باین شعر آلاش سه آن زلف خوش است که دل پسند افتاده است
 هر قدر بلند است چه کند افتاده است نه گفتم که چاشک است ستر با پایت نه فرمود که از چای بلند
 افتاده است نه طرفی مطرب و مطرب و جانی معنی در باب سه نه اخت به ترانه سازی
 بنفست هر نوای رازی نه طرفی ترانه ساز و چنگ و جانی و تار و ساز ندی بچنگ طرفی
 قانون و دوجوگ و جانی و ایره و تالیک طرفی بین و طنبور و جانی تالی که خبری ازین بیت
 سه این نغمه که میزنند بر چنگ نه هر نغمه بنفست هم رنگ نه و پرده چنین که میسرید چنگ
 یکست خنده و صد هزار آهنگ نه در وصف خوبان نا دیده که لعل پرده حجاب مانند برگهای
 نچینه ستور و چون بوی گل از دیده دیدار طلب میجویند چه میان نماید که شادمان است که
 سخنوری بکمال حیا از پرده ستوری بر نمی آیند و در تعریف و حشیان هوا رسیده که چون
 روح لعل حجاب و قالب تنگ رسیده مانند آخگر و رنگ پوشیده اند چگونه بر آید که از
 تیغ ابروی غریب آنها کاتبان و دفتر تیز قلم بجای را قلم نیامند چون ذکر کیفیت بهر بار
 آرایان گلشن خوبی درین رساله مبارک که میان گیر فکرت است ناگزیر سطر چند در بیان
 عصمت آنها نیز بر سبیل خفا مرقوم خامه ذکر است یعنی یک طرف بر لب از ستوران پرده عصمت

نشان دادن معنی جواهر خطاط

شهرستان ننگ و چیا آباد یک جانب از همان عالم عفت شهرستان شرم و معماران تازه
 بنیاد جو مبارعت را از چشمه ساز چیا ای آنها آب و ریوست و گوهر چیا را از قطرات شگفت
 آبر و صاحبان باوقار از دور و دور سر برده در تمام و حایسان با چیا و دور و دور حصار در
 ساحل آب قنات قنات لیسندیده مانند نفسی در عین سجای غزل نه بند و از بالا ابر بر ابر
 بر آید کشیده با آسمان پیشه شوخ جنبی نگزیند آب و ریای بقا تا که از پروه قنات چادر طلعاتی
 بر رونه انداخته بدولت دریایی و جان نوازی نرسیده و سنگ کوه پیوسته جگر گوشه ای
 خود یعنی سنگ باز خادمان قدیم افراز نساخته فیضیاب با بوی مگر دیده و چهره گلگون
 ما از آب یک رنگ نه پذیرفته مخلوق که محسوس نشناخته و حنا تا صورت چنان مگر غمت
 قبولیت نیافته مروی ناواقف را و آن گلشن طاق قنات و آو می مخالف را و آن بهشت
 امکان گذارند اگر تا محرم بعد بهانه از دور یک نگاه را با سوس برگ و مجرم شود و اگر با و صبا
 بعد فن و فطرت بپای تصور قدم گذار و سرش بر پا و و اگر تا دنیا از خاک آنجا سر
 بینائی خواهد بگرد و گیر هر دو گوشش گرمی سازند و اگر تا شنو از هوای فصاحت
 کلام آنها قوت شنوائی خواهد از سوزن تحریر بر و خوشش بی لب و سیاهند کاش آفتاب
 به بهانه ناهیت گذار از زو فی الفور میل شعاع در دیده اش میبکشد و اگر ماه بحال
 صفائی طینت از او سازد و داغ غیبت بر پیشانی اش می نهند و بهر را که ز پره که تا با نجبا
 رسد و مشتری را بجا بهره که باین سودا مترسد بلبان مشتاق تصور بهاران گذار از
 بیرون پرده پنجره اندازد نا دیده حال تو مهربان ز دم سر زده تا کاسته میر و دیدمان
 وانه چنین یابیده و قمریان اشتیاق از دور نهال خیال قاصد بهر و قلان آن گلشن و بهر آن
 دل مطابق این بیت می نشاندند نه تنها عشق از دیدار فرود لیساک کین دولت از کائنات فرود

مهر و مهر

یکطرف از زبان اهل حرفه بازار خوبی را تازه رونق و یکجانب خان فروشان را از هر سو
 دل و طبق کسب گران فروش متاع خوبی اند حسن پوشنی را از زبان بخزند اگر زهره بخندد پاری
 بند دبی ز در پستیاری شود چند لکه وزن حبس خوبی در دوکان آنراست مهر و ماه گروه
 پله میران آنراست که کشان شایین تر از دوش و انجم با سنگ نیران باز دوش هلال حلقه بگوشت
 حلقه بینی و زهره پستار حسن نگینی و مشتری فرقیه نگین انگشتری و پروین آویخته لولوی گوشه
 و لیری لبکه بالادستی در وزن متاع زیبایی دارند خریداران سودای خود را سودای میسهارند
 سرخی و محسوب را در دوکان آنها حسابی نیست و قاضی مفتی را در سال آنها جوانی فی در شهر
 و لیری خود بخیر چنانک که کتوال ندارند و بغیر غمره و عشو و دلال نه از آن پیر و دیان گز
 گوش بازار شیرین و لیلی در رواج و مشتریان حسن مدد دوش در رسم عشق و بی باقیش با هم فرج
 گلر و دیان بدستاری گلگون چهره گلگون را آب و رنگ می فرایند و پری حذران از جمال
 خود خلوت آیند را رونق نگار خانه چین سفیر نمایند و آشنایان دریای محبت به آب روان
 چشمه نشا و در ماسیان کناره نشین ازین سخن زبان آورده در بجز فدا ده ام چو بای نه تال
 مرا پشت گیر و در طری زلف غنیرن مویان از لطاول کشاکشی نشانه چون دل عاشقان
 موی پریشان و جانی آشنایان بجز بقیراری لب بد چناب دست افشان از
 گلشن معتم در میان لطف آب جو مبار و تماشای جلوه پری سرو قدان باغ و باها
 آب جواز جوشت دریای حسن نگین فرا جان هر طرف باز نگاه طفلان رشک غلمان است
 و نیران دیده سوج و در واک جاب شوق شوق نگران چون در آید آشنایان کنند
 ماهی دریای نوراند و چون برسنگ کناره اش بایستد شعله کوه طوارند اگر از فرازش
 و آب چند برق جهان اند و ز نشانی و چون آب جاده جلوه گری و همداده تابان اند

مفتی و دیان

شهر جواهر شایانست چند داندگری

دره برنج آبی در همین شنای از ریزش آب چشمه اگر شش می خواستند از آب سبزه حسن آبشارش
 آنگاه یعنی خط ششای گرد و بگرد ماه عارض آنها جلوه خیره خوبی کنند و یا از پریشانی آب در
 لبان طایوسان نگارین بال چتر مجوه بی انداز میان آب روان سنگی مسطح و گران چون نگاره
 پیکان دراز است که در پیش صفایش جلا خسته زرد پا انداز است چون طغیان متصل یکی بعد
 دیگری باز سبزه و لعب کنان بر آن می نشینند تاب قرانه آورده بلا استقامت ماند گوهر سلطان
 تالابگی میسرند که اگر در حال راه و باعث پناه نشود قافله طغیان یوسف لقا یکبار سپاه و و
 اگر غریزان و برادران قافله قافله جمع آمده سعی نمایند یکی از آنها بر نه آیند و از ریزش
 آب چشمه در میان کوه غاری بدان غرق است که در میان کیفیت آن ناری نطق است
 گو یا آب کسالتا به آن غار بلندی روان است که از سینه صاف خوابان زیباترین ناف و زینت
 است اگر مردم دیده در آن نظر اندازد و حواس خود و یا از آب جو مبار از هر طرف فراهم و بهر
 آن به آن خوبی فردی ریزد که تلفی بر می انگیزد و تا حوز زربشت گلرسته نور آینه است
 و یا آینه میان لکوک سلوک آبی درخشان یکسان سخته آب بان شورش ریزش دارد که تا
 به ریزش رسید به چهار بهار از دلش بر می آرد و یا آن غار مخزن درهای آب را است
 که به هر چه ایام سمعده بگردان این است تا او را ذخیره گوهر شاموار در اختیار خاص با
 نه به وقت در کار محتاج این خاص فی فی آب چشمه سلسال یا به تو هم خشکسال کبشتی درخت
 و به شش می نسیم و صبا در خانه انداخته آتش بخوبی و بر لک که بی گرفت که غبار نخوت
 و بنجار قوت از دماغش بدرفته و جهان با آتش کرد که مجال خیال سرکشی مجال سرگشته
 را قوت تازه صید هر دو طرفه را شادابی بی اندازه می بخشید بهار آرای طفلان گلستان
 فریب را در گوشه نشیند که یکبار هم خوبی و رنگینی با نوری کنان جمع آمده می نشیند در عین د

تغییر آب

شماره جواهری نامی از چند نام دیگر

یکی بدست دیگری و رخ یکی در هر بازی متوجه شکست دیگری یکی بازی مات دیگری بر سباط
 سیاهی سپاده و دیگری جفت تقویت یکی در خدمت شاه خوبان بعد فراست نافریزین
 امتیاز ایستاده آب از بالا دستی شناسان عالی دستگاه و پایه سرفرازی مایه از پامروئی شناسان
 بخیر و خوبی تا با وج ماه یکی گوی وارد انداز چرخ و دیگری چوگان کردار هم انباشته یکی چو
 کبوتر گره باز در هوا معانی زمان و دیگری مانند مرغ خراب و بعد غوطه زمان یکی بیایا گویان و
 دیگری باران همراه خود را جوین یکی از رای درست خود با سهیلان متفق و دیگری با خوبی
 در پشت خود با همسران متفق یکی معروف دل چوئی و دیگری بخوبی متفوقی یکی از بالای سنگ
 بجست و غیره لیرانه رودبار را بروی سرفرازی می فرزند و دیگری بدستگاه آشنائی
 گره از خاطر جاب و احیات میکشاید از چهره انداز سپهرن تها که هنگام شناساوری چون
 سیاه بقیه از آشنائی اند هر سودر یای حسن روان و آینه ساه صفا و پنجه رنگ خاک که گزینا
 وقت شناساوری بر سر پادشاه هر جا گل نیلوفر و شاخ مرجان در عین آشنائی هر جا از چهره
 زیبای خود معجزه یوسفی بکار و از دستهایان و ریاضی عشق در شناگری آنها ازین رباعی
 و بیت شکر گذار رباعی رویت در یای حسن لعلت مرجان نه زلفت غیر صدف و من در
 دندان آینه کشی و چین پشیمانی موج نه گرواب بل غنیمت و چشم طوفان نه دل عکس رخ
 خوب تو و آب روان و پند داده شد و فریاد برآور که مایه و سپهرن عذاران را هر جا در
 صحن شناساوری پیر پنهانی خود معجزه موسوی لعل و الا دستگاهان بجز سخن را نه اندام مضبوط
 تازه یاد بر کل صفا ساهند نه باست یارب یا بدین خوبی و لطف معجزه موسوی بکاران یا
 پیچیده است این پیشه از آشنائی زلف سلسله مویان در عین موج و پایه آب بغیض پاکوبی
 آشنایان و ریای دوستی بر اوج فضل باری از فضل مهابدی بیادوری و شناساوران

در این
 نشان

نیک است از این بیت و در شناسایی و جایگاه امور و زوایا عجیب تان است پای و زنجیر
 لب بر لب گردیده است نهال از روی بلند حصار کان بر لب جوینا بهای و شرف
 در بالیدن و بغض نازکیش ازین دو سرع و خط و کسر کشیدن صدها و لری او در وقت
 رقص کنان و بر لب چشمه خورشید و نشان هر دم و هر طرف بر همان بید خوان برای هم جات
 سرگرم آتش فردی و از رشک جلال با آن آفتاب و آفتاب بیست و سوزی و هر طرف
 آتش افروز کنشت و آتش زده در خرسین صد حور نشسته چون همی کنشان برای آتشکده
 رضوان همه شاخ طوی آرد بهشت و طرفی بر گیاهان سر گیاهان جی سیتارام و راد و کشتن گیاهان
 و جانبی ناکب پرستان را گل و گاه گداز بر زبان طرفی جو گیاهان و سنا سیان و دیو جگ و دیوان
 جانبی مجمع گیاهان در ذکر گون و سرگون شیرین بیان طرفی کتیا مهابهارت و رایان جانبی
 بهاگوت و مید پالین طرفی باط و رگا و صحرانی و جانبی اشتهای و جانی طرفی جاب
 و جتن و جانبی است و بهمن طرفی فروراجه و تان از غرور با و بر و تان با شمشیر و سنان و توری
 در میدان و لکشی البیاده جانبی کهری زاده با آتش ابروی و خنجر گاه بهاشق و شتی و رنداد طرفی
 قوم کالیجه با چهره آفتابی از روی فرست فرست بر سر حساب و جانبی فرق و مهابین باز سرخ
 سفید و و کان آفتاب و آفتاب طرفی با و در نشان بعد کرد و فرست و قبول و جواز و کن
 و دوبره و جانبی از بهشت و دولتند ان قبول جهان شهره طرفی قوم مسلمان و زمره مولویان
 با نسبی و قاضی و جانبی طالب العلم و محبت و شیل و حال و ماضی هر طرف سید زاده با قات
 قیامت و در عین کشف و کرامات و بار و می و سر و او را شوم و خنده در و و هر یک پیش سر
 تمام از نا و هر واحد و خدشت و شفیق هر دو و لری و از این رباعی که سر را با می سید شیری که است
 محمود و سماند و لکشی چو آدم سجود و چون نور مقدس است و م نتوان زد و جنم خشن

نشان

ز دور و گویم در دود و هوا پیش محراب ابروی خوبان چون شرکان صفت نصف سجده گز
 جبین نیاز و ازین دو شعر بیاگس که کبر سرگرم نماز است و اگر دو بین گفت که نیازم نیست
 سر فرو بروم و گفتم که نیازم این است و هر یکی را از نصف جلال خوبان صورتی و صفت و انشای
 از بیهودات نصف همت ازین کلمات اگر سه رخسار تو نصف صفت است بی سهو غلطی که کفر نکات
 قضا نوشت از مشک فقط چشم و همت آید و وقت ابرو در شرکان اعراب و خال خط
 حرف و نقطه از فرق افغان و سپاهی زاده هر یک با شمشیر و کمر و حائل سپهر و بر سر و کلاه
 باین باغی تیر عشوه راهت رباعی تنی یکم بسته سپاهی پسر می آید و نیمه چون گل سحایل سپهری
 حلقه بجان ابرو و تیر مشرق گشت است که افتاد یکی بر دگر می تیرنی فرقه نوربان که تار و پود
 نگاه می بینان آفتاب شعاع نوربان و جانبی جمعی از سنا که بیفت تاری بافت تار تار و در
 طرعی خرابات میان پیشه سرورست و مشکور و جانبی سندان پنجا خمر نموده طرعی سائلان میگیرند
 ماه این سوال سابل سه بری طاقی مقترس نوشته اند بزرگ که جز نکستی اهل که هم نخواهد اند
 و جانبی در یادلان باین شعر در خیر مال سه و بیست احسان و کرم و در جانبی در شش گانه
 وقت رفتن غنچه و هنگام برگشتن گل است و طرعی جنبان با بال و بال و طرعی و جانبی بیک
 بادل پر و غل و در خیل طرعی دیوانه و جنبان و جانبی سه گانه و مقترس و طرعی افسون و در جانبی
 نغمه و در سر طرعی از میستان کوهستان و طرعی عاشقانه و جانبی باز گشته اند و طرعی بلبلان
 طرعی قصه افسانه و جانبی حیل و بهانه طرعی خوشی و در طرعی و جانبی کوششی و در جانبی طرعی
 پاده و ساقی و جانبی دلبری و عشاقی طرعی آهوی و عیادی و جانبی کیدی و کنیادی طرعی
 دانه و دانی و جانبی گوری و بهرامی طرعی حلقه و لیلان و سلسله جنبانی و جانبی فرقه و طرعی
 در غزل خوانی طرعی از مجموعه طرعی افغان صاحب جمال با چهره گنگون و جنبان گلستان

منشآت

جانبی بلبلان در اطراف از بر سر نه طرفه نوای چنگ چنان و صدای طرب و ترانه و جانی
 تشدید عاشقانه و نوید وصل جلایه طر فی شیدیه و پری و جانی ناز و لیری طر فی جانوران
 بیابانی او گرد و پیش لغز سرایان محو خوش طمانی و جانی غزالان شوخ پشیم که رفتار و ام حیرانی
 طر فی یوز و بلبلان حلقه گویان جانی گور و گورین به نشاء سماع و در هوش هر سو طائران خرو و پیش
 بهشتی شاق در بهای نوای شیرین بیانی چه چه پرواز و هر جا مرغان پری لقا یک اتفاق و حال
 نازک زبانی صغیر شوق و نیاز نهان از شهر صبا پیش پایان نشان پیام آور بلقیس
 و نشان مرغان عشق پیش از این و بهار نوید رسان طائران موضع جمال هر طوط در قفسه و نذر
 خوش رفتار هر جانب در چیدن کبکان شفتی و رفاه قاه و طوطیان شکرین مقال در واه واه
 قمری لبید نیاز طوق در گردن و عند لب لبباز جان و صغیر کردن در ج گوش بر آواز بجا
 و نوری محو نوای مر جبار حباب هر مرغ که در این گلستان دارد و بهار عیش و شادمان

در این خطه

گلشن مشتمل بر تماشای گل های گوناگون و تفریح بهارستان و تفریح

رفته بازار میله پر از بهار هر طوط از دکانداران آماده و هر دو ماهیت طر فی بلبلان و چهر
 باخسرخ بی در دکان و لیری نشسته و جانی کچری فرو نشان از کثرت مشتری نیلانی
 بهت جان پروری گرفته رون بازار ماه و مشتری شکسته طر فی تنه لیران لب خرو و فی تمام
 در برگ شماری و جانی بی برگان در خدشش مستعد جان سپاری هر سو و خوان پر از زبان را
 از نعمت الهوان خوان حسن خود فروشی بدوش و هر جا خرداران را نقد جان بکند و هر
 در آغوش و ران گلشن هر سو تان پیران از قورتابان گلزار خلیل با خوانان زبان با چو و آقا
 بر فراز منبر و کان چون خطیب مخاطب پادشاه خوانان یعنی ناز در آتش شوق آتشین خوانان
 بیتاب از زمین و دل سوختگان در اشتیاقش بلباب گردیدن یکدیگر و هر ایوان آتش خرو

مشهور و بهر شای است چند دوازدهم نوبت

روشن خیال او آتش عشق روشن جنبان کب سید بند و کچوری و پوری مانند دل سیمان
 باین نکته رو بچو ان سے منند سے نوشتیم حال خود بر کاغذ زرد که عشق گلبرغا
 رنگم چنین کرده آچار از شور حسن سبز لعل خان چار ناچار در گدازگی و ترکاری بگریم
 آتش جمال خوبان ازین شعر در رنگ باخگی که برادر با جگر با جان تراداریم ^{سندی}
 مهربان و پیکر کرداریم ما و یک چیزات و دوی ازین کلمه با سر و دلان سر گرم و دلبری
 و ریده توئی و گردنه جیون کنمش و در سینه توئی و گردنه پر خون کنمش ایندصال
 جان را در نه از تن بهزار حیل و بیرون کنمش و چهره بره لیشوق ماه رویان ^{شیراز}
 ماه چهارم دوی و از بورانی ماه رانک حسرت بر دلخ جگر و تری بر چرخ چندی خوان چون
 اختر جلوه کرد از اقسام شیرینی دوکان شیرینی فروشان رشک باز از سر قند و جلیبی گوی
 خوبی هر دم بچو کان خیال لند و کها جیرا اسباب خوبی تو بتو میزانی در لطف جلالت
 افزای پیاده در حضرت خداوندان را بجان بنده و حلو از شیرین کلام شکر لبان آینه
 طر فی میوه بهشتی از رشک فو که های میوه فروشان و دعوی عذوبت از بهر شکر و جایی
 خربوزه جمالی باز روی سبز خلمان خط بندگی جیر غم پیشانی خود نوشته لای امار بهبودانی
 و ندان شیرین لبان در خنده و رخ آفتاب از ترس جوی ترنج کاغذی با رخ زرد شمرند
 تمیزی در طهارت و پیرل ترش خود آینه بی ریشه لبریز جلالت با نوشین لبان بوسه جو
 بجانب کلف و نشان گل روی را از رنگ بلوی تازه افروخته اند و هر طرف از تابا رسد
 نافه رشک از فرنیار آهو چشمان و امنوده غنچه به آرزوی تبسم غنچه و بهمان ستاره
 جمعیت خود بیا داده و گل های مبلوی تنای شکفته جبین از گلشن و باز از نهاد
 گلخیزان را بچوب این باغی از گل های شکفته و حامل در گاه رباعی حسن گران پیش تو نرسد ^{گل}

مفت و بانی

بهوش نشان مردی به طرف درخت عشق باز آن پتو و هر جانب و نفس طائران پرچم
 هر جانب از شاطران رسن باز آفتاب رنگ نیزه و برود و هر جانب از چرم تمام نشان
 شود محشر موج و هر طرف لعبت باز آن در هر دم بصورت عجیب می زینند و هر جانب با یک نشان
 را نفس غری می فزینند هر طرف و شکارگاه مرغان شکاری دست آموز اقبال و هر جانب
 جانوران دمی بال سرگرم اوج خیال شاهین بجا چون قاز فلک گلگون چاک باز هم انبار
 شکار تپو و کلنگ بگری جانوران بری را یک دست شکار ساخته و عقاب بجهت عقاب کلنگ
 امتیاز برافراخته کوی در خیال طایران کوی بلند پرواز و با شیشه پاشکار گنجشک و کوی
 باشبازان هم انبار آفتاب و در آن سیکه کیفیت بار هر یکی بجای خودش و هر احدی بنمایان
 و لکش هر یکی کیفیت مست و هر احدی را جام سرور و در دست نه هر کسی از طرفی یاری می
 راند جانی عبادی نه احدی را از ناتوان بینی فلک پروان می شخصی را از بی نومی
 زمانه نوای نه مردی از چشم زخم زوزگار بخور و نه آدمی از نهی موش نشاطت
 سبیل هر سوزن لطیف نشاطت موزن و دایست آب بقا از هر گوشه سپهرن از دو کاندان
 هر جیا خوان خلیل از هر کیفیت گلزار خیال در دید با تمیز لبیک شیب را از شعاع عارف
 ماه و یان جلاجل لباس آتشین خویان و پر توه چرخان بشار و فروغ گلای لاله از کم
 روشنی سوزن هر سیده چرخ از روز و شب تمیز تفریق حاصل نگار دیده ناسه روز هر صنف
 کبیر بر شام و صبح بادل مخطر در آن چمن بیک قرار از عیش و خرمی منتفع و هر برنا و بر
 هر روز و شب با خاطر بیکریک اختیار از نشاطت معنی منتفع خلعت مدیریت و تنویر
 خاطر از آن مکان فردوس نشان یک قلم منقطع و حرف تعکرات تعلقات ظاهر و صفا
 باطن مردمان رضوان تو امان مطلق منتفع بعد شده و در هر بهر خاص عام بهر استقبال

نظم گلستان

تازه ایام بجا آورده بعد احترام و اکرام و شرف خجسته هنری آرند و در میان خود
ایوان و گنج و رواق اخلاق و خانه اشفاق حاصلند و در میان خود
و در تمام ایام این تسبیح و تهنیت و بهار و یار و با هم و شکر و بی دراز شکر
انقش و نگار باغ و بهار این تازه می آرند و از این ایام تا سال دیگر بهار و شاد و شاد
و شادی بسیار میزند و با سنا گمان صفت و نور و وس به نور و بهار و بهار و بهار
خواب و طبیعت ماهیت بهار و این شهر و این سیاه نشاء و بهار و بهار و بهار و بهار
تاریخ و شاد و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار
بقیه هم بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار
باغ و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار و بهار

تاریخچه مختصر



القاب نشی جواهر مل خطاط و پیر سرخز الیه دیوان وزیر مل مؤلفه شریفه

القاب نیر گان

قبله و کعبه دو جهان من مد ظله العالی بعد تقدیم شریک الط آداب و تسلیات و لوازم خرد و کور
که بهترین سعادت فردیت است معروض فی فیض انقشای سیدار خیریت اینصوب
بعون این دو بیچون شمول لشکر و موصول سجد است و مفروده صحت و عافیت ان فیضیات
همواره مستدعی از حضرت صمدیت و ذات احدیت میباشد فیض رسان منظر نواز شرف احسان
سلا بعد گذارش مراتب آرزوی بندگی اگر اینجی است سراپا عیانت که مانند نوازشات بیانات
شریف پایان ندارد بمقاصد ولی میگردد قبله فیض رسان فیاض نواز مد ظله العالی بعد گذارش
مراتب عبودیت و فردیت که دریاچه رمیه عقیدت طراز است معروض ضمیر خورشید تیز
حالت فردی بفضل آتی و اقبال لایزال ان فیض مفعول سپاس است و مفروده صحت ذات
بابرکات هر لحظه مستدعی از حضرت رب الناس قهار و جهان من مد ظله العالی آداب تسلیات

بجا آورده معروض میدارد در پنجایع الحزبت میگردد و نویب محتوی مراح مبارک مستحق
 میباشد قبله اول و جان من مظلومه آداب باو بجا آورده معروض میدارد و اینجا بخیر و صفت
 میگردد و نویب صحت و سلامتی ذات والا صفات هموار مستحق می باشد قبله اول و جهان و کعبه و
 مظلومه العالی آداب تسلیمات بجا آورده معروض میدارد و در پنجایع الحزبت و عافیت میگردد و نویب
 صحت و سلامتی ذات العالی از درگاه غیب الالکاه مستحق می باشد قبله اول و کعبه و جهان مظلومه العالی
 آداب و تسلیمات بجا آورده معروض میگردد که این نواح از فضل انیز و فتح بجهت مقرون و مشرود
 صحت والا در جیت از درگاهش خواهان قبله اول و در خدایگان مظلومه العالی آداب تسلیمات
 و کورنشات عقیدت سازند بجا آورده ملتزم بشو و که انیسویب بخیریت منسوب مشرود و محبت سلامتی
 ذات با برکات همواره از درگاه برآزنده مراد است مستحق می گردد و کن فیض رسان مظلومه العالی
 بعد آداب تمنای قدیموس نمودن فیض رحمت که مقاصد روحانی است و ارضای غیبت
 باو که خیریت استحقاقی را از فرود صحاح مراح و بلع آن قبله در هر چشم زد و یکسان و هر گز است
 که چشم فیض رسان امیدگاه عقیدت مندان مظلومه العالی بعد تقدیم لوازم عبودیت و تبلیغ مرام
 عقیدت که طالب بی فردوسی است به وقت عرض تقبلان بر مرقم صبر ساطع النور میرساند
 که احوال فردیت اشتغال صریح و سبایا سندی صحت و اعتدال مراح فیض امتزاج و جمیع
 صفات و کبار قرین شکر انیز و متعال قبله اول و جهان و کعبه و دیان مظلومه العالی آداب تسلیمات
 بجا آورده ملتزم است که اینجا بخیریت است و مشرود صحت آن والا در جیت از حضرت مستبده
 جویان قبله حاجات و کعبه مرادات مظلومه العالی بعد تقدیم مراتب ادب کورنش و شرف
 مافردیان است ملتزم است خیریت استحقاق و تقصیرات ذات با برکات بجهت مقرون است
 و فرود مراح والا از حضرت صمدیت مسالت دارد و قدیموسان قبله اول و جهان و کعبه و مظلومه

تسلیمات

بعد از این از مرتبه بندگی و تمنای حصول شرف خدمت کیسیان خاصیت تمسک بدین راه دارد و دست
 قلم بدین بیان آن نمی رسد سلامتی همه آفاق از سلامتی ذات واسیة فیض بخش فیض رسان
 منظر نورانی بیکر آن را و افضاله بعد عرض بندگی گویش پرستندگی معروض می نماید و منظر جلای
 میگرداند که احقر خجسته و مبهم خود را خجسته آن فیض فیض و الا در حقیقت قبل از آنکه ایگان منور
 سخنان مظهر العالی بعد از گذشتن بندگی از بندگان و کوفتش بخفا که کشف و رای مایه بخاری میگردد
 الحمد لله در بنیاز فضل مفضل حقیقی و اقبال انبیا حقیقی مبرم بنیازان خجسته است و فقر و محتاج
 مزاج آن فیض رسان آفاق بجهت علی الاطلاق مسالت دارد و فیض رسان امیدگاه عقیده مند
 مظهر العالی بعد از تقسیم اسم بندگی و حصول فوائد خدمت که فیض انبیا که سرای سعادت است
 معروض می شود و بنیای که ایضا یعنی نما عبادت را بر اینست میگرداند احوال این حال بهر
 باسند عاقل و صحت و اعتدال مزاج فیض امتزاج قرین پس از بدست مکرّم و منظم قبل
 دو جهان امیدگاه عقیده مند این سلام است بعد از آوای گویش و شرف بندگی و تمنای ملازمت
 عالی و حجت که تنفیض سعادت است معروض می نماید و منظر جلای بیکر و اندک احوال خدمت شما
 نهایت معروضه بنظران حریست و نوبت به صلح مزاج فیض امتزاج بدرگاه آن غیب آگاه
 مسالت دارد و قدر توان قرار فرمای خودی این سلام است سید گمانیکه بعد از فرای بندگی کمتر
 عقیدت آگین است بعد از عالی می پردازد احوال خجسته شما را علی الدوام باسند عاقل
 مزاج و مزاج فیض امتزاج مکرّم فیض رسان چشمه عنایت بیکر آن مظهر العالی بگذارش مرئوسات
 بندگی و آوای مدارجات سر فکندگی زبان قلم مقصود با قلم صحت امیدوار معروض میدارد و گذرد
 حالت منصوب به صورت خوب و سلامتی ذات و الاضغاث و میگرداند بر آید بدرگاه مالک
 و م خواهان بیانش فیض رسان فیاض مان مدلوله و افضاله به گذار رسد

منشی جواهر لعل خاں

مشهور جواهرشاهی انشا چنده داود نگاری

مراتب بندگی که تا دم زندگی بجا می آید و بعضی می پردازد الحمد لله رب العالمین که
میگذرد پس غنیمت است و نویسنده است شکرش به هواره از حضرت امیر مومنان و اهل بیت
فیض سران که گاه قدر دان در ظلمه العالی آوازه بدیت که نمایان بجا آوردی خردان
سیر و فضل و خیر و خیریت بجا بجهت و بهر و زی و جلال و جلال و جلال و جلال
دارد که تم گستره فیض آن در هر روز و در هر روز که قرین غرض و بهر این جهت در بیان این غرض
است و تقدیم رسانیده بعضی احوال قیوم و مستقیم و مستقیم و مستقیم و مستقیم و مستقیم
نیکی و در وفور و محبت و سلامتی ذات بابر کاشته هواره از درگاه و الاش مطلوب و مستقیم و مستقیم
و در جهان فیض بخش و فیض سران در ظلمه العالی بعد از ازش مرتب بدیت که در بیان این غرض
دارد است و بعضی و خیر و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت
مستور و پارس از و شمال است و وفور و محبت ذات بابر کاشته هر دم و هر روز از درگاه و پارس
سند و فیض سران عالی قدر بلند مکان و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام
سیر و فضل و خیر و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت و خیریت
نراج اقدس از درگاه غیب آگاه علی اله و ام نوامان خداوند خدا یگان کرم فرمای مجبوران مستور
بشرح حکایات و عبارات انتهایی دوری با و تسلیم و زبان سر و سواد و فیض سران و فضل و
احسان و سلامت بابر از کلمات شمشاد و اظهار دوست برد فراق زبان به کلامه شاه و پارس
عزیز و کلمات بهر پنداشتن است لهذا معنی را که در سینه نمایان است بهر پنداشتن بهر پنداشتن
گوهرین ملک جزو کلمه می آرد خداوند تبارک و تعالی فرمای مجبوران سلامت فروغ افروزی و پارس
و بهر پیری سبزه زار اجلال سلامت خوشبخت سبزه زار اجلال سلامت و فیض سران و فضل و
والا قدر عالیشان و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام و ام القیام

و فیض سران

مستور و جوارح غلط

قبوله اخذ ایگان یاده فرمای مجبوران مشتاق سلسله المنان فیض رسان کرم فرمای مجبوران سلاست
خداوند اولا فیضی بای مجبوران سلاست

انقابات خردان

بر خوردار سرمایه زندگی فی سن طول عمره بعد اوجیه و افیه و شوق ویدار شکافه شود و منیر
سداوت تخمیر باد که حالت و ناگوار فضا فضا شکو و شکو فی آن نیک استرخام از حضرت خالق اقام
خوابان بر خوردار کامگار بدل مطلوب برگزیده مرغوب طول عمره و دود لسته بعد شوق ملاقات
بجست آیات خیریت سمات که گنجایش پذیر خامه و آفرین نامه نیست مشهور و خاطر سعادت نظام
سیگار اندر عزیز القدر از جان پند من بعد و عا خیریت جانین شوق ویدار پایانی نداد که تخریر
عبادت و آرد لند اند عا طراز سیکرد و برادر بجان برابر سلسله الاله اکبر بعد طی تمهیدات عرفیه و
عبادت بر میشته و خاطر عزیز آفریننده می آید که خیریت این حد و لغت بدل واجب الوجود و محمود و مست
د فزوده خوشنودی مزاج آن برادر بجان برابر از حضرت همیشه مطلوب برادر از جان بر طول عمره
بعد و محلات مزید عمر و ترقی درجات مشهور و خاطر سعادت نظام برادر و منیر بفضله بعد مقرون و
مستدعی نوید خرمی جاوید مزاج آن سرمایه سرور و ابتهاج از حضرت سرمدی میباشند برادر
عزیز القدر به از جان اقبال نشان سلسله الرحمان بعد و عواث مزید حیات مشهور و خاطر سعادت
ما تیرا و که انیموس پیخیر و عافیت است نوید خرمی و ابتهاج مزاج ایشان از دربار که در گاجان
برادر عزیز از جان سعادت نشان طول عمره از اشتیاق دل چندا که پیشتر بقلیم آید که در از
ادایق فراق هر قدر در نماید مختصر که آن از حد بیان بیرون است و این از حساب
مقرون است فراق تو امی بایه زندگی چگویم که باسن چها میکنند چون اظهارش
تعلق بالمشاهده دارد انداز این معنی در گذشته به طلبی بیروخته و منحصر بر خیریت

نقبات خاندان شی جواد علیهما السلام

خرمی فرج آن سرایه ابتهاج از دربار کردگار لیل و نهار خوامان برآور غریز القدر بجان
 بلکه از جان بهتر طول عمر و علمه دعوات فرید عمر و درجات خوانند و انیسوب بخیر میجو
 دانسته دعا گوید و سیدم خوامان عاقبت آن صوب دانند بر خود را اقبال آثار طول عمر و قدره
 دعوات شوق ملاقات که حق سبحانه میسر آید مشهود خاطر سعادت آثار باد حالت خود بخیر دعای
 مسعود و با ستمد عامی خوشی و خرمی آن بر خود در سعادت آثار هر لحظه مشغوف بر خود دار
 سعادت آثار راحت جان اقبال نشان سلمه ربه دعای مسرت افزای فرزونی جبات فرید
 درجات مشهود خاطر سعادت آثار باد حالت خود به قیرین خیریت و ابتهاج فرج ایشان پیش
 مسالت دارد غریز از جان اقبال نشان سلمه بعد دعای لقای مکشوف خاطر غریز آثار باد
 عالم مقرون خیریت است و نوبد خیریت موجب مسرت و ایما مطلوب راحت جان اقبال نشان
 سلمه الله تعالی بعد از یاد او مشهود شوق دیدار آنچه بدل میگردد چه یاری قلم که تیسیر و بیان
 پر دارد و لهذا مطلب دلی میگردد که بفضله خوامان خیریت است بر خود و خیریت آثار سعادت باد
 بلند زاد عمر و قدره بعد از عینه و افیه ترقی عمر و حیات کشفون خاطر سعادت آثار باد و آخر سطور
 بخیریت محمود و خرمی خیریت آن فرخنده خصال از ایند متعال طلبکار بر خود دار کارگاه از این
 و علمه و قدره دعا بیکه مافوقی آن در عرض و هم و خیال نه گنجد و فوقیکه بخیریت و تقیرین آید
 سلطان خاطر شاطر باد الحمد لله که طرفین بخیریت از بس بعافیت میگردد و آنگهی تحت
 تو بیدار باد و ترا در ولت همیشه یار باد و کل اقبال تو و ایمم شگفته به چشم و شمنانیت
 خار باد و باغبان آرای چمنستان موجودات آب تر است افزای خمرستان معنوعات
 باغ مراد آن نخلینه چمنستان خوبی و ملکیت طراز بوستان محبوبی است باده بر شمعان سما
 مکرمت خویش سیم و خندان و از غنچه اقبال برین همین از نسیم افضال آن حافظ

مکتوبه

نورمال بشکفتگی و سرسبزی آن گلزارهای چمنستان آن باغبان حافظ بهار جاوید هر سحر
 خوابان بر خور و از نور چشم خورشید بهستان سعادت و شکوفه ریاض الفت بهار و حفظ آن باغبان
 حقیقی خورشید جان شدند ترقی عمر و دولت و شوق حصول ملاقات بهجت آیات که به این نیر نوا
 درین جهان دیگر نیست مطلقاً خاطر سعادت تأثیر باو خیریت این است از فضل آن باغبان
 غرض جلی نمیکوید و از قوه نسیم عافیت آن گل گلزار خوبی و نتیجه همین محبوبی از بار تمنا شکفته با
 نور چشم جگر و جان سعادت عنون طول عمر و بعد دعوات ترایید حیات و شوق ملاقات که از روی
 دل جان است میشود خاطر خاطر بنیاید خیریت این طرف از خوشی فرح خود تصور نمایند
 بر خور و از نور چشم اقبال نشان سلسله الرحمان بعد دعوات ترایید حیات و دولت میشود خاطر خاطر
 باو خیریت این جانب از خوشی طبیعت خود تصور نمایند بر خور و از نور و دیده سعادت حاصل شود
 افعال سلسله الرحمان بعد دعوات ترایید حیات و شوق ملاقات بهجت آیات که از روی دل جان
 است میشود خاطر خاطر بنیاید خیریت این از خوشی طبیعت خود تصور نمایند بر خور و از نور چشم تقویت جسم
 طول عمر و قدیر بعد دعوات ترایید حیات و دولت حقیقت و شوق ملاقات مست آیات که
 آرزوی کمال تمنای بی مثال است مطلقاً خاطر سعادت تأثیر باو خیریت و عساگو از
 خیر و عافیت خود تصور یابد کرد سعادت آهنگ خجسته فرسنگ طول عمر و عا بعد دعوات
 ترایید حیات و حقیقت شوق ملاقات بهجت آیات که از روی دل جان است
 مطلقاً خاطر خاطر یاد این تصور بنیاید خیریت میگذرد و خیریت ایشان از حضرت
 رحمان بخور و از نور نشان از او عمر و قدیر و غریزه القدر بجان بر اسلحه
 بر خور و از کمال مطلوب برگزیده مرغوب طول عمر و از او القدر و دولت برادر غریز
 سلسله الرحمان و اقبال نشان سلسله الرحمان

در تفسیر سوره انفصاف

القاب و ستان

مهربان یار و آور مجبوران ستوده خصال محبت افعال ستمه به بعد سلام خیریت نظر هم
الطیر الشقیق طلاقات فرحت آیات که فرون از یک یایان و قطره نیسان است اگر
برگهای درختان سوخت را ورق سازم یکی از بسیار و برخی از هزار توان او اسرار و انوار
اشجار محبت را قلم نایم شمران از آن توان پرده افکند و بیست گرد و بیست شرح شوق است این قدری که
است این زمین و آسمان یکست قهر واری پیش هست به جمع محاسن اخلاق نبیند محبت و
استغاث می کند تقدیر شوق طلاقات است آیات از دیار چیده خالص طریقت و
و غلبه آرزوی باطن و مقام طین از اندازد تحریر فزون لهذا استخبر خیریت موجب استراحت
و عافیت سرای محبت آنصوب و پشت طاعت خامه نگارین پیر بهای تحریر مدعا می کشاید
لاکه صاحب مهربان یار و فرمای مجبوران سلامت اگر خود هم که شمه از شقیق لایطای طریقت
چه طریقت که قلم محرم را راست و اگر بیان آنرا بر زبان وصل یکدگر منحصر کنیم چه کردیم که
مراد علم مجربان پس در آن سبب دل از آن نهانی که مراد است تا محرم را دوست ندان
که مراد است تا با کس نتوان گفت و نهان هم نتوان داشت از هیچ چیز نیست فغانیکه مراد
چار ناچار به تسوید این حکایت بی نهایت زبان خامه نغمه سوخته و ناامل اسپرده بسیار
نه سوخته مطالبی که می باید به تسوید آن می گراید لاکه صاحب مهربان نظر الطاف بیکران
ستوده تقدیر تعالی بعد سلام نیاز آرد روی حصول دولت و صحت موفوق الاقوات که بزرگ
مطالب خلعت آرد است که شوق ضمیمه عطف و تحمیر نموده می آید که خیریت خیرکال
مع الحیرت و نوید خرمی و عندالفرج آن شانی مخلصان از حضرت صفت خوانان
پیشانی منشی صاحب مهربان را و تفاوت بعد گذارش مرادش نیاز آرد روی حصول صفت

مشق هر چه در این کتاب است به خود آرد

بر پای فکر سامی خود از سبیل فصاحت میگردد و زبان که بیان مسیح و مسیح بیان است مستتره
 سکوت از طولانی کل مشرق و مگلولال میباشد اندکی از هزار و اندکی از بسیار می طرازد و هر بار
 یاد فرامی بیاورد آن سکه الرحمان بعد سلام نیاز مرا مشهور و همیشه شگفت تخمیر نموده می آید که احوال
 این حال بجایز و متعال است و صحت و سلامتی مزاج و باج پیوسته از حضرت ابریهت خوابان
 مشفق مهربان کرم فرمای نیاز مندان سکه الله تعالی بعد سلام سلامت انجام کم مترا از خود و سله
 بیان و مترا از احوال و زبان است مشهور و همیشه نموده می آید که احوال این حال مشهور
 بجایز و دو لیلال و نوید صحت و سلامتی مزاج و باج و بعد مخرجه استگار از حضرت این و غفار
 مشفق و مهربان کرم فرمای مخلصان سلامت بعد از اشیای حصول مروتات مؤلفه است
 که زیاده از حد عبارت و اشارت است که مشورت همیشه مهربانی تخمیر نموده می آید که احوال این حال
 بعون این و چون بجهت مقرون و خوشه نویدی اعتدال مزاج آن شفیق همواره از دربار برگردد
 بخوان مشفق مهربان تقه فرمای مخلصان سلامت بعد سلام نیاز مرا مشهور و همیشه شگفت تخمیر نموده می آید که احوال این حال
 نیاز که تقابل آید و خیریت این صوب بواقیقت انصوب تعلاتی دارد و از انبشیر ضروری
 میگردد اید بسیار مهربان شگفت نشان سکه الرحمان بعد سلام تکلمات اشیای طاق
 و صعوبات آلام فراق زبان خاصه بریده زبان لال بیان شمره از ان سکه الرحمان از انبشیر
 به طلب دلی می پرد از که خیریت این نیاز مندان است چهره مستوجب شکر که بر است و
 صحنه به پهلایستی مزاج آن مصلحت را به نیاز لیل و نهار از دربار برگردد و کار خود استگار مهربان
 سراسر باطل و احسان این است بعد سلام نیاز مندان خیریت جان بین خسته فرجام
 آنکه مهربان امید گاه نیاز مندان از او لطف بعد سلام سلامت انجام و انبشیر
 فی پایان حصول خدمت بجهت ترکان که خارج از بیان خاصه بریده زبان مشغول

نشیات

خاطر عاقل را که اینجا غیر و عافیت است و غیر استگاری غیر حریف و خوش شوقی مزاج آن
مجموعه حسن اخلاق از حضرت صحبت خواندنی و شفیق و مخلصان توان کرد که گسترش صفات طراز
سلامت حکایت طولانی شوق ملاقات آرزو سندی انفصال سست اقبال به بیان باید
و شکایت دراز مجبوری زبان کوتاه قلم را نشاید تا چاره انوار شش پند را از انوار اوی
سودون ساخته بهشتی نماید در عالم رسید که غیرت خلعت از نو بدست جاد و بدست و
فرجام و مانع سامی خبر می رسد شوق جانی و دنیای بیست از و سببانی باشد طولانی
اشتیاقی لایبانی است که از اسرار قلم را بیدار می طلبد به طولانی سپرد که غیرت بیانی و
و عافیت آتش شوق جانی خواندنی شفیق قدر دان تو چه فرمای مخلصان سلامت الحمد لله
که احسان که عجز و در درین آوان خمیده عنان قلم الیام مرام غیرت فرجام صفت
می سازد شوق و صبر بان مخلصان سلامت که شرح حکایت اشتیاق و از اراد شکایت
فراقی که در بیان است نمی آید و طول کلام آن از احاطه اقلام افزون و بیرون می نماید
کاشوف ضمیر میرانی تو میر می گراید لا اله الا الله بیدار باغ صمیمت و وفا سلامت الهام در
فراقی موجب درد است و فتنه دراز اشتیاق مختصر و مختصر و بیانی و تصور بر ادبی است
و گرنه حرفی از ان گفتنی و سطر از ان نوشتنی ^{۱۳۰} خاندان محرم بود از حزن شوق
زانکه از تحریر و تقریر است فوق به غیرت کند راسته خوشی میفرایم بی سپاس نازل
خدا بی تو و کام گذار احوال تکاپوی نور و قیامی و نور حدیقه شناسائی قالی روح
حکاکات نفوس و عقول و سائل حکایات نفوس بقول روح پیری سبزه دار اشغال
غریبه و اوج گریه ای که سار خیال عجیبه حقیقت بین صداقت گریه از خلاص نیست بجا باشند
بهار سلام تنیت انصرام اگر تو نسیم اشتیاقی کسیت و روابی در گریه نگارم از فراقی

شی جواهری

مشهور جواهرشای انست جنت دار و نگری

چشمه است و باقی چون در آنم که مانع ملاقات یکدیگر است و در وی مانع است و اگر خواهی که
 اشتیاق و تقاضای سرست و دیده بختی به بینائی چشم احوال باطل هر چه دیده می بیند شکوید که
 زبان گویائی ندارد و آنچه زیاده بگوید می بیند کتاب بینائی نمی آرد و بیت چشم را گوشت نباشد که کلاش
 بشود و گوشت چشم نباشد که جانشین نباشد و لاجرم بعد از این بر اصل اشتیاق قطع این را از چشم
 بکشد تا آنکه در قلوب و در سینه بفرستد و بپایان بخواند یعنی خاندان شیعیان از تجربه بیافایان فیضیاد و پدران
 همیشه و شفقت و مهربانی و سرسری و حساب سلامت اطراف اشتیاق حصول دولت مواصلات
 موقوفه است که زیاده از احاطه بجا است و اشارت است مشهور و ضعیف اخلاق تصور نموده می آید
 احوال خلص بپایان می رسد و در آنجا است و خواستگاری توید غرضی از اشتیاق آن شش و پاره
 از این پاره و مهربانی و لطافت و بیکاری از او اشتیاق بعد سلام نیاز آرزوی حصول دولت
 مواصلات موقوفه است که از او اشتیاق از خاندان و در زبان است مکتوب و غیر اشتیاق
 تصور نموده می آید و حال است زیاده است موقوفه و فصل از فصل است و مستعدی توید غرضی
 از اشتیاق خلص می آید از حضرت خداوند عز و جل مهربان مصلحت سلامت بعد از اشتیاق
 موقوفه است که بپایان می رسد و در آنجا است مکتوب و غیر اشتیاق از اشتیاق
 به پاره است توید غرضی و اشتیاق خلص می آید از حضرت خداوند عز و جل مهربان مصلحت سلامت
 از این پاره و مهربانی و لطافت و بیکاری از او اشتیاق بعد سلام نیاز آرزوی حصول دولت
 مواصلات موقوفه است که از او اشتیاق از خاندان و در زبان است مکتوب و غیر اشتیاق
 تصور نموده می آید و حال است زیاده است موقوفه و فصل از فصل است و مستعدی توید غرضی
 از اشتیاق خلص می آید از حضرت خداوند عز و جل مهربان مصلحت سلامت بعد از اشتیاق
 موقوفه است که بپایان می رسد و در آنجا است مکتوب و غیر اشتیاق از اشتیاق
 به پاره است توید غرضی و اشتیاق خلص می آید از حضرت خداوند عز و جل مهربان مصلحت سلامت

و فرزند القاب

که خلاصه مدعاست مشهود خاطر استخوان و ماثر نموده می آید که خوشم و خوشی خواهم مشتاق و مهربان
 که سفرهای نیازمندان سلمه الله تعالی بعد از طهارت تنای حصول سامی و صلت وافی بشفقت که
 سوز از حوصله بیان و سیر از احاطه خامه بریده زبان است مشهود و همیشه شفقت تخمیر نموده
 احوال این محال مقرون شکر و سپاس ایند متعالی است و لو بد صحت و سلامتی مزاج شریف
 پیوسته از درگاه ایزد منیف مستدعی شفق و مهربان که سفرهای ستمندان سلمه الله تعالی
 بعد از طهارت تنای گرامی و صلت وافی بهجت که زیاده از احاطه تحریر و تقریر است مشهود و همیشه
 سیر الطاف تخمیر نموده می آید حالت بنده بفضل الهی و بسا تو جهات سامی محققین خیریت
 میگردد و فزوده صحت و خوشی مزاج شریف پیوسته از آستانه ایزد منیف مطلوب بسیار مبر
 سر امر احسان سلامت بعد از شتیاق ملاقات که تجاوز از تحریر است مشهود و همیشه اشرا و تذخیر نموده
 می آید که اینجا بخیریت است و عافیت آنجا خواهد گار از حضرت کبریا و الا قدر قدر و ان
 و قدر افزای قدر افزایان سلمه الله رحمان بعد شرح مخلوق و دیدار رحمت آثار که زنده بهجت گانی
 و خلاصه از تباح کامرانی از ان متصور و مانند وسعت آباد و اخلاق آن ستوده آفاق حدی
 و نهایتی ندارد مشهود و همیشه فرخنده تصویر نموده می آید سفارده حالات انصوب بفضل ایزد
 محبوب مستوجب شکر و خیریت است و فزوده صحت و مزاج و بلج و درختان جهان گلدسته
 فرخندگی در و استیگی محبوب اخلاق و این نوع اشفاق سلامت بعد سلام که فائده کلام خالص عام
 است مشهود و بر اصب ضمیر النور خاطر دنیا گستر میگردد و لذت خیریت سراسر بهجت اینجا از خیر و عافیت
 باعث راحت آنجا متصور قدر و ان نیازمندان و هم لطف بعد تبلیغ مرتبت نیازمند بریا کثرت
 اشفاق تخمیر گردانیده می آید که انصوب بخیریت میگردد و لو بد صحت و عافیت ذات مشهود
 صفات همواره از حضرت صیت مستدعی مهربان بلند اقبال گرامی بخش سلمه الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحیم

بعد از اشتیاق ملاقات سباحت آیات که تحفه نعمت زندگی سخنرین رستم ظاهری و یاسنی
 نامیده و از میست مکشوف ضمیر نماید که جزیت این حدود و بفضل ^{بالمعنی} مستوجب بسیار
 رب الناس و نوید فرمی مزاج سامی از حضرت صمدیت علی الدوام خواهان شفیق از دل رفیق
 سلسله الهی تعالی بعد از اشتیاق حصول موصلت سو فو الیه بخت که زیاده از مجرب عبارت
 و اشارت است مشهود ضمیر مهربانی تنجیه گردانیده می آید بعون غایت ابد و چون احوال
 مقرون عداوت و لوید خوشنونی و اعتدال مزاج و باره خواهان عزیز جگر گرمی قدر
 سلسله الهی تعالی تمییز اشتیاق ملاق بمرتبه ایست که قلم نگارنده زبان خود را به تسلیم آن بزرگوار
 و زبان قلم در تقریر آید بخت قلم بر جزیت اینجا باین امید می رانده که از فضل خدا
 اختیار خیر کاران آید و همزمان به از جان سلامت بعد از شرح اشتیاق بخت ملاقات
 مسرت آیات که تجاوز از تقریر است مبرور خاطر عزیزت منظم بر روده می آید الحمد لله
 و اینجا جزیت است و نوید ضمیر است تحریر مزاج آن مهربان شب و روز از جناب ایزد
 مستجاب مستجاب شفیق مهربان توجه فرماید محله مان سلامت بعد از سلام به از مرجم
 سوصلت سامی که زیاده از اندازه سخنرین و تقریر است انگشتان ضمیر الطمان ضمیر مبرور
 که سزاوارست از قدرت صمدیت قرین صحت سلامتی آن منظم بر وقت از و مسالت دارد
 شفیق مهربان اگر سرفرازی قدر فرمای برادران سلامت بعد از سلام بخت و تمنا می حصول سلامی
 خدایت کثیر النعمت که اهم مطالب است مکشوف ضمیر شفقت تصویر نموده می آید بفضل الهی
 مختص ضمیر و فرد و صحت مزاج و مزاج آن و دستار لیل و سحر مستجاب مرغوب شفیق مهربان
 صرف فرمای سعدان اسکان و اخلاق برگزیده اشتیاق سلامت بعد از سلام خیریت انجام
 به تمنا می حصول دولت موصلت تمام بر بخت که شرح شد آن در صفت قرطاس اینجا

بسم الله الرحمن الرحیم

پذیر میگردد و مشهور و خاطر اشتقاق ذخایر میگردد اندک لیدر فین فصل خالق کونین مستوجب
شکرت مهربان منظر عنایت بیکران زاد اعطافه بعد خضوع نیاز که طریقه نیاز مندی بنیاد نهاد
است کشف و منیر مهربانی تنویر میگردد اندک ذریعت موجب سرت مستمند از عنایت مهربان
آن اخلاص مندر تصور عنایت فرمای مستندان نفع جود و احسان سلسله الرحمان بعد سلام نیاز
النیام استعدای شمت و پادشاه مراتب عمده تمنای حصول دولت و مصلحت سرسخت کشف
مهربانی میگردد اندک خیر و خوبیهای این اخلاص گرای از فضل کبری نیکو مندی و منجم خیریت
آن منظر کرم و خیریت که است کرم قدر دان کرم گستر برادران سلامت بعد طهارت
نیاز مندی با و تمنای ادراک خدمت سر با افادت که زبد یاران است مهربانی را
افزای میگردد اندک لیدر فین شامل حال خیریت سلسله است اشتقاق برادران
را در سلامت بعد سلام نیاز انضمام و تمنای شرف ملاقات اعطاف آیات مشهور و منجم
تذخیر بنیاد که اینجاست و آنچه در خواهان خیریت خود را در کرم گستر
عنایت پرور عنایت افزای سلامت سلسله که خیریت نامی آن کرم رساند و طهارت
به خیریت گرای سلسله منقاد کرم که در خیریت است اینجاست که در آن کرم
و مهربان سلامت بعد سلام سلامت آن کرم و تمنای حصول شرف خدمت سلسله که
حق معانی پرور می خیریت سلسله است طهارت خیریت این فروع از انضمام خیریت
نویخت و نور مندی آن سلسله محبت از در باب پرورده کار مندی یار و مستدار کرم
غفور اسلام ربه بعد سلام نیاز النیام و شوق حصول نعمت مصلحت کشف خاطر مهربانی
تا شریک و اندک خیریت اثر این نیکو و فرحت و مسرت آن سلسله محبت و بعد خواهان از
حضرت صمدیت مهربان دوستان منظر لطف و احسان سلامت بعد شرح کرم و یاران

مهربانی

صفای لحن و خلاصه مطالب مقاصد و نیست مرقوم خاطر شود و ناشر میگردد و اندوخته شد نیز قلم
 بر خیریت و عافیت میراند که سفرهای ^{سفر} بیکران لطف افزای نیازمندان سلامت ببرد گزاشد
 مراسم سلام بعد التیام و تمنای اتمصال سرت اشغال که از آن سرایه جمعیت هر خاص و عام ^{سست}
 سبزه و صنوبر صافی پذیر باد احوال انجبال الفضل قار و زو الجلال بهر عنوان مقرون شکر است
 و مشرود صحت آن سرایه جمعیت از حضرت این و صمدیت مسالت دارد و هر بان عزیز از جان ^{سلطان} ^{۱۹۰۰}
 شراح اشتیاق لقای فرحت افزای چند آنکه در دل است بطولم گنجایش پذیر ندیده بیاورد
 می پردازد اینجا همه وجوه خیریت است و محنتی مزاج آن مایه استیج خوابان میباشد و چون
 خوابهای مقبول و آسایش چون بنشین چشم تناسلیم چون الف جان اندر جان باشند بعد
 تحفه و دعوات ترقی حیات خیریت آیات این صوب و عافیت سمات آن صوب کلک دعا
 طراز را میشود شفیق بسیار و مودت آنار سلمه این و غفار از اینجا که راز دل و دستان ^{چند}
 خاطر و سخن بکند و لان بر هیچ مخلصان و احباب طاهر و مشکشف ضرورت که شکر از حکایت
 حالت اشتیاق اندکی از سرگذشت عالم فراق تفریباخته و تفریر بر پرده آید لا جرم
 اقتضای برگزارش بنیاد احوال نیاز اشغال مصروف بهر یزدانی و تولید خرمی مزاج
 گرامی خوابان بدرگاه او جاویدانی میباشد ^{مستطاب} مهربان متوجه الغنیمت مستندان ^{مستطاب}
 نیازمندان سلمه الرحمان بعد سلام نیاد آرزوی دریافت موصالت سامی خدمت که از
 احاطه قلم بریده زبان و اندازده قرطاس تنگ میدان بیرون و افزون است مشهور
 مهربانی تصویر گردانیده می آید خیریت سجت طراز نیازمندان عافیت سست نواز
 اخلاص سست متصور مهربان ^{مستطاب} قدر دان تقدر فزای برادران سلمه الرحمان بعد سلام نیاز
 التیام اتمصال گرامی موصالت و غور البهاجت مشکشف شمیر گرامی تدبیر گردانیده می

کتابخانه

اندر قلوب اهل معرفت تشنگی خیریت طرفین موجب خیرها حاصل است شفقتهای بسیار عظمی است
فلت فرموده است و دوست و دلداری است سلامتی که آرزوی محبوسان ملاقات است آیات خیریت
سلامت بسیار و وسیله است خیریت اثر آن یا غنچه اگر از تشنگی به تشنگی بدگاه خدا بگردد و دوست
و دلداری هم از سلامتی آرزوی دریافت ملاقات است آیات بی نیست که قیام و ان گنجد او سبحانه
بزرگوار و بی غنچه کمال خیریت که از مهر آن الطاف و نای بسیار در آن سلامت شود و در آن
شرف و جلالت کثیر الباحث به نیست که تمام توان گنجد این بزرگوار و بی غنچه کمال خیریت است
انجا بهر عنوان غافیت با ساند شفقتهای فراوان و در میان و غایت از ای مستندان سلامتی بسیار
از هم سلام و تحسین را هم نباید اطاعت انجام با وج خاطر این غلت از تمام قسمتی است کی تواند بود
نی صفتی باشد چه از ادای آن قوت بر ایام فرخ فرجام حصول و محلت سامی دانسته عنان شوم
در غار و فضایی از احوال این محال نیست ساخته میشود که بحالات این جلالی بر وجود قرین حمد و ثناء
مهریت و فردا محتوی فرج ترحم اشراج شب بنیابان و محدود و حاصل بنیابان که حق سبحان و تعالی
سلامت با کرامت و غیره و ثناء و با برادر و از بسیار مهربان شفقتهای و توجیه نشان سلامتی تعالی
کلمات شوق طلاق صوبایت الام فراق بر زبان خامه لال است و شمه از آن بسیار نمودن
سلامت با محال است با مطالب می پرواز و الحمد لله که خیریت مخلوق جمیع عوالم است و موجب
شکر است و توفیق محبت و خوشی فرج آن محبوبه اعناق لیل و نهار از حضرت زراقی سلامت
رادر اخلاص پیرای و در میان سلامتی با لطف احسان سلامتی در میان شفقتهای ملاقات است
بر چه نیست که نتوان نکاشت و ثنائی و یاد و محبت آثار بر چه نیست که شمه از آن باید
پروخت از آنجا که این مرتبه جدائی است لهذا اعطاف عنان منوره شده و دو جام
نوشگام معرکه فراق بر آشتیابی را بفرموده مطالب می تازد مهربان بالک سر و شکر و شکر

در شرح اسم القاب

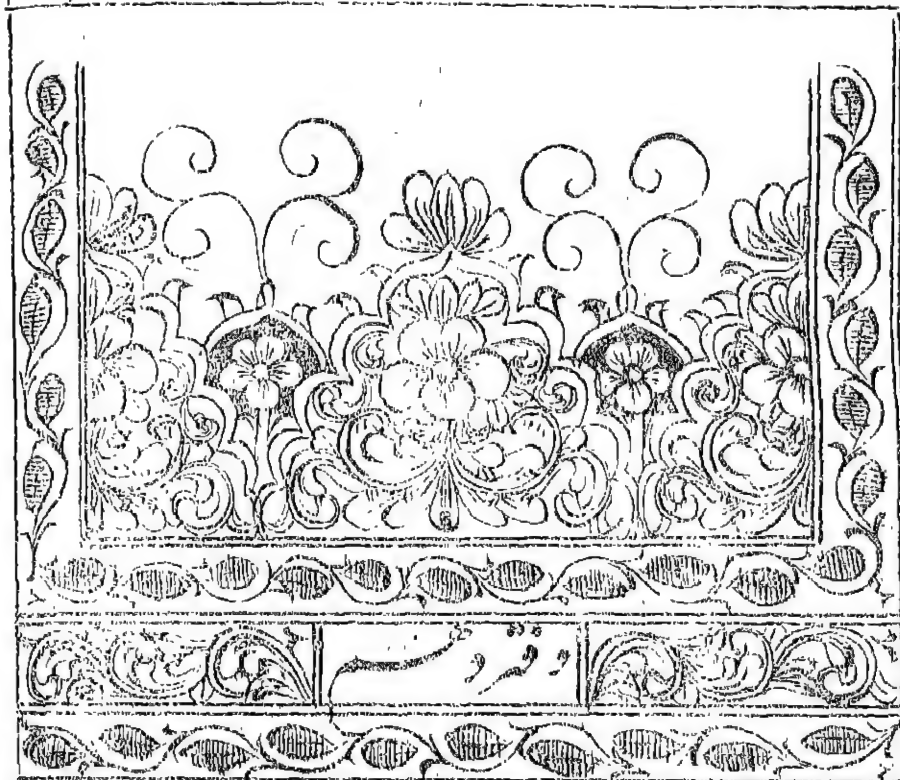
مجهول الوصول السبل المتعال آرزوی دولت ملاقات بهجت آیات اگر پایانی میداشت تخریرش
می پرداخت لهذا بابر از مدعا ضروری اکتفا نمود و خیریت مخلص از خوشی و خرمی آن مهربان
ستود مهربان موجب تقویت دل و جان سید الرحمان ابواب مصلحت سرابا بهجت نبی
از فضل مقامت بند و مسدود است که کلیه خاصه در کثرتش عاجز و سرگردان و راه
مراحل ملاقات فرشت آیات نوعی از خار خشک بگذرد و چهار آلوده است که نمیداند قدم در
کردنش قاصد و حیران جامع المنفعین باین گرفتار دایم اخلاق را با ارتقای سیرت افزای
با خیریت و نشاط گردانند مهربان که مفرمای بدین جان سلامت شوق نعمت موهبت و فی
بهجت پایانی ندارد که تخریر شده از هزاران پر دوازده حکایت دوری های فراق دستانی
ندارد که اندکی از بسیار آن نگارند لهذا عنان خاصه را از ان دایمی معلوف افشاید ان
سلاطین جولان میکنند در اینجا بهر هیچیک این د جهان آفرین سپیدار و شکسته هزار
شکرت و آنچه بدرگاه جامع المنفعین استعدا بهجت اگر اعی دارد سلامتی و خوشی
آن مهربان سرابا احسان مخلص مهربان مخلصان سید المدد تعالی بید سلام نیاز شوق
ملاقات سیرت آیات مشهور و خاطر با خیریت این جانب از فزونی نراج آن مهربان
شفیق مهربان توجه فرمای مخلصان سید المدد تعالی بید سلام نیاز اشتیاق موهبت
کثیر البها بهجت مشهور و متمیزه مینگرند و اینده می آید خیریت طرفین بفضله موهبت میسر و
حسن نگارن سرشته و ارجان سپاران سید المدد تعالی و فقر اشتیاق مالا لبطاق را فرست
کردن در دژ تاجیه مهاجرت در تخریر آوردن اوراق دل ابر ساختن است و این طوایف
طویل انحصار فضائل آن گوشواره خوبی و کمال منوره تفصیل و ارجح حال پر دانه
فراق ترا اوراق را بمیزان بیان می سجد جویدار مراد ان شوق بی ریا موهبت و این طوایف تمام

تخریر

شهر بایرهای افشاند چند دوا و دگر

آن دوست با صفا از زلال سر چشمه عطاف اینز و لبالب باد هر هفت فرمای چهره الطاف
 سلامت شمع محفل کامرانی و چراغ بزم مهربانی سلامت تلخ زندگانی و کامرانی بر سر و جان
 سرخ و سفید و بر باد آب روی گرم گسری و آبروی عایج و دیده وری سلا مشفق نسیم و
 مهربان همه چین مخلص قدیم سلا الرحیم سر و سر بلند ی بارغ سر فرازی سلامت لاله
 مهربان ضرب افزای دل رشتا فان را بهواره شاد و مراد هم آغوش دارد و شعی صاحب غنیمت
 دوستمان سراپا احسان سلامت در تان ده در مانده سپهر ناتوانی پسند کامرانی باشند
 فروغ افزای مایه تبال و موج شیرازه راز اجلال سلامت صاحب و لنواز جان من
 رشتا فان سلامت عشاق رشتا فان سراپا لطف و احسان سلامت گلستانه محاسن
 اشتقاق سلامت سر فراز چین مهربانی و شمع جلوه پرداز انجمن قدر دانی سلامت
 دوست نواز و دشمن گداز سلامت مسیح الدوران سلا الرحمان اعتقاد و ده شان
 سلا الرحمان گلشن فراغ سلا المهاراج مشفق و مهربان سراپا لطف و احسان سلامت
 هر هفت فرمای چهره الطاف سلامت

مهر و مهربانی



خطوطی جواهر خطاط و و الی معجز الیه دیوان وزیر مل و طاهر
نور و نوری و لاله و وار لال مین و نوبلین و فتح چرو و پرگینه پال نعل
سارین یافته شد

جواهر خطاط

خطوط بزرگان

چاچا صاحب قیام و جهان سن و خطاط عالی آوای تسلیم است بچا آوای و سر و سر
سیدار و در انجاس الی سیدار و و قوی و حقوی مزاج مبارک مستعدی پیدا شده است این
عریفه الی سیدار به بلبلان ابلخ و رسته از این واضح راجع عالی بوده باشد یا نشود
را و بچا سیدار شهراموزی فرستاده اند احقر سعادت خود و انستیت بدل
مستوجب تر است یا یونیکور شد و در دل گفت که ایشان خون جگر و عزیز تر از این است
ایشان بر خود لازم و واجب است یا یونیکور بچا مزاج طاهرانه دارد که بچا نشی آید

مستور جواهر خطاطی است چند و او را نگری

از دو چهار روز میگذشت که من داود نگر خواهم رفت و از اینجا بعد هفته خواهم آمد گفتم که همین
 یک هفته شده باشد که آمده اند باز چه خواهند رفت اگر کیال بال استقلال خواهند ماند و نخواهند
 میار شود و نه صحبت خواهم نمود و محض در دل نه آورده و خواهی نخواهی
 رخصت شدند و گفتند که اگر رخصت شوند خواهند بود و بهر حال من از این
 راه بچانه خواهم رفت و در دل ترسیدم که آنچه میگویند خدا شواست که اگر
 بطور خود و بهر رخصت شود و تحت الزام هم بود و میسرند ایشان طفل نام و رخصت
 از تنهاری می هستند خدا خواسته چه دارد است در پیش آید که اجتناب مندرست
 و براس رفع الزام خود هم که شناسام و بستان روانه نموده چنانچه زبانی
 شناسام مفصل معلوم شریف خواهد شد و شنیده ام که بچین که ما را و ادانی چونی
 نزد پدر عزیز بقدر با بوسیر لال طاهره خواهند رفت که ما معروض میرسد که آنرا را
 خواهند فرمود که از همین راه یعنی قصه آره ملاقات شدیدی نموده با طرف بروند که جواب
 خط با بوند کور نوشته شود و زیاده چه عرض نماید بلکه عرو و با و پر خور و از نور الاصار با بوند
 که رفت چند طاهره و دعوت از پدر عم و دولت خواهند

در این
 صورت
 است

در این
 صورت
 است

خطاب

بچا صاحب قبله و جهان من مکه العالی آداب تعلیمات بجا آورده معروض میرسد
 اینجا بجز وفایت میگذرد و نوید صحت و سلامتی ذات والاخصیات نمودار است
 میباشد سابقا بعضی است ابلان یافته از ان میسرین خمیر شیرین شده باشد و چون روز
 محسنات اینجا عجب نوع است که بعضی پر دخن منی آید یعنی حبیبج را کمال
 استناده نیست که مردمان شهر گیاره قصه آره آمده و آکه دادند از این جهت

مشهور به شهر شاهی نیست چه در راه میگذرد

هر کس را که از باشندنای آنجا می‌یابند گرفتار میکنند و هوای آن طرف را چنانکه پیدا
 چنانچه بچاره آواره گویند حمله بر آن و وصول رو به پیر و پشته سرری که از سر کار
 جناب خان بهار و پیدارد و از طرف خود بگوپال لال وکیل پیش که
 داده است نزد لاله گنبد سنگه و رقصه آره آمده و شب بدیره رقصه قیام کرد
 چون لاله مسطور بچشم عظیم آواره رفته بود ملاقات یافت تا معاودت ایشان بفرست
 شیر پیش شاه و همون صاحب نیز خود رفته از آنجا باز آمده بدیره مولوی
 فضل علی خان پسر باقر علی خان قیام نمود و درین ضمن به صاحب چاق و چوبند
 که ششکته نماز زمان خان از سکای آن شهر آمده بدیره فلان قیام دارد فی الوقت
 او را گرفتار ساخته بخدمت طلبیدند او را هر نموده چون گنبد سنگه ملاقات شد بطرف میر
 بر آن قدوس نیز خود رفته مستقیم حالا باز نزد لاله مسطور بر آن گریه و رنج آورده است
 بیکان فضل علی خان ماندم برین منی آنقدر لاله گنبد سنگه و مولوی فضل علی خان را
 طلبیدند حاضر شدیم روز اولی پنج روز بکار نشد بر روز دوم پیش کار رسیدن اظهار خود
 نویسنده که فی الحقیقت آمده و شب قیام بدیره رقصه داشت بعد از آن بطرف پیشتر
 خود رفت بر روز سوم که حاضر شد و در حضور و بکار نشد انواع التماس و سوارت شد اول
 پرسیدند که از شمار ششده و قریب است عرض کردم که او قوم مسلمان و در قوم
 هند در رشته راجه ذکر بود و با شش من داد و در یک قصه بهشت اگر آید بر آن خور و آن که
 شب چگونه مسکرت شوم فرمودند که قبل از وقوع یا بعد آن آید بود و جواب داد که من آنرا
 حساب پاک است از محاسبه چه پاک و شش که آلوده عصیان است پوشیده بکار
 بکار من در حالت انده چنین چهار و اوقات شش ششده انصاف با بد و انصاف آن

نقشه‌ها و نقشه‌های ایران و بلاد

شاهنشاه شاید آن از آب عدل خود پاک نماید محض بموجب این که مذکور است
اینکه گاه و گاه در بعضی از این بیا لایه همگان و در این چاره قوتی که می بینی
کرد و نه که را به هر کسی که از این حال بود و باش آنجا محض رسوائی است و نه
بهشت کسی حرام زیرا که بدعا نشی کرد و در تحقیقات مسترتر صاحب گرفتار
مشهد نیز چون از علت است به قصور نماید قضا و این سبب در خیال صاحبان
والا نشان از شبهه راه رفتن حق تعالی بر آید و همه شراف و نجاران گاه در وجهت اطلاع
مرد و زن است خط آنکه بدین برادر هم با او بیرون آید میانه است از اینجا خط بر سر و پا
ست فرستاد محض از این محسنه توقف شد الحال می نویسم و می طلبم زیرا که چه
عوض نماید بلکه هم در دبا و بر خور و از این چشم با او گرفت چند طوطی و مرغ و حیوانات خود

چچا صاحب قبلہ و دوجہان من مدظلہ العالی آداب و تسلیات بجا آورده معروض میرارد
 درینجا بجز وعایت میگنزد و نوید خرمی مزاج مبارک مستدعی میباشد پیش ازین عرضہ
 بدست گھینان و گھو جاذب متکاران ابلاغ داشته از ان واضح راے عالی
 شدہ باشد ستر می بر مهورت دیسی دست پندت ساکن موضع جے پور پرگنہ اردل
 کہ متصل موضع پر ویز آبادست نهایت موسی شیار در امور ات تنتر و منتر و علم نجوم
 و رمل و دریاقت حقیقت جن و پرمی و دفع آن ہمارے دارند در انجا میسر و نہ
 بموجب گفتہ اوشان لعل بل باید آورده ہر چند ایشان سلسلہ گور سکی بموضع
 سید پو سکت پور در خاندان شاکر را پیشو ہما کہ صاحب دار تکلیکین ہرمن ہا
 ہستند علی الخصوص باعث پر ویز آبادیان ہم واسلہ خود میدہند و نیز

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب دہلی

موضع پرویز آباد میجو اینند که در علایق خطاطی که متاخری خود گیرند استند و عی
 خطاطی شده بزرگتر نم که در علاقه لاله بهیرونه استند تا آیه ابوشان چگونه میتوانستند
 گفتند که ابوشان راه در مسجدها بسیار است اگر از سر کار خود را بستاند
 شدن مشکل نیست لهذا معروض است که اگر لاله بطور از طرف خود خطاطی بکند و خطاطی را ببرد
 اقتضای نیز کاغذات طراحیه فرموده یکسایه مناسب بفرماید و زیاده از ایام او شان از نظر
 سرکار نیز دادن مضافه نیست اینها منی مستحق باید و ادوات و طریقه ثانی نیز منی فرموده باید
 زیاده چه گذارش نماید تا یکم عدد و باد

خطاط

خطاط

چچا صاحب قبله و کعبه دو جهان من در طایفه اعیان ابواب سلیمان بجای آورده معروض
 میراد و آنصوب بهیرونه عاقبت میگردد و نویسنده منی مزاج مبارک مستعدی میباشد
 عنایت نامه عنایت امیر تقی منی خوشی که تاشی و معونات خد متکار نامجو از درو
 نمود و باعث بزرگی دل شد و قبله و بنیبه و نایب او چه چشم پوشی فرمودند
 و چهار مردم را طلبیده او را بخوبی چشم نمائی کرد و اگر بنده می بود همان وقت
 دست به پشت او محکم به ضرب و سلاق آویختن میگرد که تازنگی خود یاد میداد
 و باز چنین حرکت نامقول بعمل نمی آورد آن قبله میداد که بنده از دیک سال
 شد که ناراض است نمی خواهد که نزد من باشد بلکه بیرون کردنش عین خوشی است
 احترام فرمودم نامجو را بسیار فرق میباشد آنچه معلوم شده او را از در متکار
 و حمایت بنده نیست با او باشان آنجا که معروف و مشهور اند اتفاق دارد بلکه
 جماعت به معاشان بسته کسی را بخاطر خود نمی آورد آجمال بآن قبله

تسویه جواهری منشی جواهری خطاط

قسم خود قسم لنگا و گریو میدهم که آن قبله بلا ملاحظه قزوئی در ستون دیوانه
 مستحکم بسته چنان بزرگوارانند که یاد کند ز نهالین و پیش بخاطر راه نذر پیش فرد
 گاهی سخن گستاخی بر زبان نمی آرد و با ادب و ملاحظه میباشد و در آنچه
 مجال و کدام امکان سخن بگوید آن قبله خوب میداند که مرا هم بخاطر
 نمی آرد پس اینچنین بے ادب و بے ایثار و سمیر و بی وفا و بے شرم و بے حیا را
 نزد خود داشتن دل گوارانمیکند. احقر شریک و حامی شخص نیکو کار و فاداست
 و ازین بے وقایع شش نیست که حمایتش خواهم نمود بلکه اگر یکبار منزهش نخواهد
 باز زیاد شوخ شده راه بیوفائی پیش خواهد گرفت آن قبله مقرر مقرر تنبیهش نماید
 و دو چهارم از پیاده یعنی کعبه در آرد یا چهره و هاری را که راکیا نموده از رس
 دستش بسته خوب پشت و پایش را نرم سازد که آینده براه راست آید و بجای دیگر
 بر دو دو اینچنین شخص بد خوب نیست بر آدم بابو میرالال بر نقل نمودن کاغذات معض ترا
 در کپری عدالت پیروند و مینویسند که لایه شوراج سنگه را بخوبی گفته داده ام که متوجه شده
 جلاله نقلش بپند چون کاغذات بسیار است در گرفتن نقلش توقف هست هرگاه نقلش نموده
 بر خطا انگریزی میسر بد اطلاع میگردد و در برادر دستور راعی خواند که تا ایام بارش اگر بجا نشد
 بهتر است بعد بر سات بصلاح هر چه مستحسن بناسب خواهد شد در باره سفر بعمل خواهد آمد تا آنکه تمام شود

در نزد سلیم

خط ۵

خط ۵

چچا صاحب قبله و کعبه دو جهان من مد ظله العالی - آداب تسلیات بجا آورده
 معروض میدارد اینجا بخیر و یافت میگردد و نوزیری مزاج اقدس منست
 میباشد دو قطعه نواز شش ماهه فیض شش ماهه اول مه و صوب چوبه و دو قطعه

در نزد سلیم

جمیع خان در و دین و در حقائق مندرج بر سر فراز گشت احوال بابو رنجیت سنگیه به قصه
داود گزاشین آورده به نزد لوازمه متوجه شده باشند چون صاحب بهمت و بلند حوصله اند نظام
خوش انصاف این شادی فوج آبادی بابو شکرهای مد عمره تعلق کرده غافل و پیشانی
ذی فهم و قابل کار اند کارخانه شیرینی درین روز که پیاکی است اجزای فرمودن
مقدون اصلاح است و الا اگر کرد و نش در پیش خواهد آمد براتش باران تا کیم کمال باین فرمود
خزید ز پور رات صبح از شهر بنارس و صندار ضرور و دیگر ملای قابل پسندیدار شوند که
جای خندیدن ارکان محاکم را به شیوههای صاحب به سید پوسه پور بنایند و امام الدین
و کلا بزرگ را باید فرمود که به ساوه کاری باطمینان کوشد و با بود و لیس را هم از ایشان
برای ایشان و منت دیو کشنده بود و نزد وی برای رخصت خود عرصه میهنه میشود
که سوال گذرایتده است دیوانچی امروز از فرموده اند که فرصتی می دانم اگر رخصت
می یابم تا خود پس فردا از مکان فریجن پور به راه سکره و غیره دیات برادری شده
میرسم و ارقام شده که من غافل نیستیم قبله من کو غافل خوانند شست که ناموری بزرگان
وی شان از گنگ تا سنگ قاتم و دائم غرض بهر حال فدوی نیز در اینجا خواهد آمد خلکم
ممد و باد

کلمه دیوان

خطا ۶

خطا ۶

چجا صاحب قبله کعبه دو جهان من و طله العالی و آداب تعلیمات بجا آورده و عرض میدارد
که این صوب بخیر و عافیت میگردد و نوین می نایج القبله به راه مستعدی میباشد و دو قطعه
مالت نامه اول اکثرت رشتن حصول سیه به موضع دھو دھن و بهیری بے اجازت
آن قبله و دوخل نه دادن به دھو لسی رام و ندان کانه مشرف و دومی مستحسن و فات

مستحسن و بهر شیوه ای باشد چند او را نکر

چاپا دیوان گنگارام بکلیه باشی در و نمود غایت نعم و نهایت الم قرین خاطر است
 گردید خور و دل سوچا و سنگه فی الحقیقت هر کارهای آنجا در زمین پور خود را می بیند
 گویا آن ناکار خود مالکسا و مختار شده است اگر آن قبله دهی راسم را مختاری نمایند
 کاغذ است خمره و غیره به پیشاری نمیده بگیرند آن کسیت که خواهد خورد و خود را می خواهد کرد
 بعضی اینچنین شغلی او اینچنین از این ادبی شری مالکسا است و از وفات نمودن این
 چاپا صاحب قبله غمی و المی که در دل او بسته قابل بیان نیستند همه را که همین را در پیش
 راسمی برضای آن رسم است ملکم خود و یاد

خط ۶

چچا صاحب قبله دو جهان من و ملاک العالی - او این سیلیات بجا آورده معروض میبدارد که
 اینجانب و بیایم اینجست میگردد و نوید غرضی از ج مبارک مستدعی میباشد ویران روزگار
 بود عزیز القدران بابوشنکر سهای و شیونامه سنگه مع اینجست در قصبه آره رسیدند
 از نزد برادر عزیز القدر بابوشنکر مال شاید همچون که آره است قربانی ایشان
 نیز و غایت برادر و کور و یافته شوخت ششم بابوشنکر سهای و میگفتند که در
 بنام بند و نیز بوده است در اثناس راه گم کرد و ندو یا از سهو بداد و نگار گشته آمدند
 اگر در اینجا باشند روانه بایر فرمود صاحب کلکتر بهادر ضلع بهار از عظیم آباد در قصبه
 آره آمده بجا صاحب حج ناچار پنج روز اقامت داشتند لیکن در مقدمه جایگزین
 استفسار از سر رشته مایان بگردن حق قضا که کند که جایگزین از حضور صاحب کلکتر بهادر آنجا
 بنام دارشان یعنی زوج نامه دوم و سوم جناب نواب صاحب بهادر مرحوم بحال و
 برقرار کرد و کمال تناس مایان همین است امید که از حالات آنجا ارقام میفرستاده

چچا صاحب قبله

تو یاده چه عرض نماید ظلمت ممد و دباد

خط ۸

سجده
خطه
سجده

چچا صاحب قبله و کعبه و جهان من مد ظله العالی آداب تسلیمات بجا آورد و معروض
 بیدار و آنجنوب بخیر و عافیتها میکند و توید خرمی مزاج آن قبله مستدعی میباشد
 درینو لایبور و دوازدهش نامه معزز نشد دل متعلق و مال است معلوم نیست که بخانه
 سوپها و سنگه تنگنا صحت و آرام شد یانه احوالش مفصل از قوام باید فرمود که بیماری
 چیست بسیار آسپ است و یا بکدام موجب نمود که گوشائین جو بدست بچون میرود و میتوان
 بچوب فرمود که گوشائین جی باید است و در موضع زرخن پور خلیفه جو بر در و ازده همراه
 میباشد و سکونت او شان در موضع کبر است پس خلیفه محمد معشوق اند و حضرات
 و دستگاه تمام دارند اگر او شان براس یک هفته عشره از زرخن پور خواهد از موضع کبر
 طلبیده حضرات کنانند اینهمه تلاش بر طرف خواهد شد یعنی غافل نیایش است بر
 و در روز آدمی را باید فرستاد و باز طلبند و فدوی را باری آرام حاصل است اندکی زخم
 پاتی است انهم رفع میتواند شیراسی موجب باش جوام در انجا براس آوردن چک
 و غیره رفته است آن حرامزاده تمت بسته باش منوره انشاء الله تعالی بمنزله خواهد
 که ناش دروغ چگونه زد و کوب اثبات خواهد کرد و اگر لاله گنیت سنگه خواهند آمد
 پنج اندیشه نیست بر سر و یکاری باش خلاف اوصاف ظاهر میتوان شد از حالات
 آنجا از قوام میفرموده باشند تو یاده چه عرض نماید ظلمت ممد و دباد

خط ۹

خط ۹

چچا صاحب قبله و کعبه و جهان من مد ظله العالی آداب تسلیمات بجا آورد و معروض بیدار

که اینجا بخیر و خوشی میگذرد و گوید صحتی مزاج مبارک مستدعی نباشد از روزی که
 دیال پاتک و درباری رفته اند هیچ احوال اینجا معلوم نشد که چه میشود
 و شایر ام شد که عذر در شمار نجوم میداشتند بعد رفتن دیال پاتک
 مع نقل جنم تیرچه چوبیز و متع یافت دل از بس مضطرب و بیقرار است که بگذارد
 در شش آید که با اضطراب تمام دو لجه را فرستاده است آنقبلا سبب توقف در رفتن
 دریافت ارقام فرمایند و مرمت دیوانخانه میشود و کدام سامان ضرورت
 میاگر وید و کدام سامان باقی است و فدوی در اینجا براس صراحی و آب بخوره
 و مومین مالایبلغ یکصد و پنجاه روپیه شکی حواله زرگر کرده و هجدهم تیار شده بود چون
 آنقبلا ارقام فرمودند که در اینجا برای آن حواله زرگران کرده ام و در اینجا زرگر زرگری بسیار
 نمودند و او پس و ادم در صورت همراه تلک آبخوره و کتوره و مومین مالاکه در اینجا تیار
 شده است باید داد و موجب توقف فرستادن تلک ارقام باید فرمود که خاطر تسلی گراید
 خطای برادر م با بویه لال روانه نموده شد جهت اطلاع گزارش نمود ظلمت فم و دانه

منشی دوازدهم

خطای دوازدهم

خط ۱۰

چچا صاحب قیله و جهان مد ظله العالی آداب سلیمات بجا آورده معروض میدارد
 اینصوب مستوجب خیریت و نوبت محترمی ذات است ستوده صفات از حضرت
 رب العزت مستدعی می باشد درینو لا عنایت نامحبات و رودند نمودل
 از بس متعلق میباشد درینو لا معلوم نمیشود که برادر م با بویه لال کجا هستند و مقام
 و یا بصلع دیگر قفسه شکی احوال مزاج و حاج خود به برادر مسطور حواله ظلمت رقم
 شود در اینجا از روزیکه با بویه لال آمده اند از بیماری فرصت نیست درینو لا

صاحبان عالی شان بطریق تعجب و تفرست یقین که در عرض یکماه روانگی شود اتفاق رفتن
احقر در سفر نخواهد شد جهت اطلاع گذارش نمودن و یا ده چه عرض نماید ظالم هم سد و با

خط ۱۱

خط ۱۱
مانده است

چچا صاحب قبله دو جهان من رطله آداب و سیلیمات بجا آورده معروض میدارد و آنچه
بشیر و نوید میگذرد و نوید محنتی و اعتدال مزاج مبارک مستدعی میباشد و شایسته
مع ملازم شخص من گذران چوبی در رفتن نزد برادر عزیز القدر پاپو میرالال طویل عمر
و عارض حال شدن پاپوشین و ناهنگه سنگه بیماری شدیدی و رفتن چوبی که بر سر و پیک
او نشان و رود نمود و سعادت و مفارقت افزون و قبایل من چوبی مسطورانه آهسته آهسته
رفتن آنجا بعد از آن بسیار قرار کرده رفته است تعجب است که الحال و نذر و پیش آورد
الحال شخص را تجویز نموده فرستادن ضرورت است بدون رفتن شخص و مسود آید
برادر مسطور در توقف است اگر کسی نزد او رقام فرمایند و از لاف حال شدن
بیماری به پاپوشین و ناهنگه سنگه نهایت در غلغل و فساد حق تعالی فضل خود نماید که بعد
آرام حاصل گردد و قبله من برای دفع این شیر گویند هر صبح و شام ضرورت است فقط
خنده و شیرین که بر خود اندازد و غیره کمال احتیاط نماید و بهتر این و در فستنگار
فی الحقیقت همین بیماری است خبر گرفتن بر وقت مناسب است و پاپو پیران ناهنگه برادر
خبر و راس بهیرون ناهنگه از پاپان پاپو بر سر تصفیه باقی مانده ای که خانه های سوخته
و کس از پانزده روز به بیماری رفته اند و تقسیم اند و چهره نور بان شوخ چشم است
او را چشم نمائی لازم حیف که آن قبله او را هیچ نگفتند اگر نموده می بود مشک البته
او نموده آید و در انجمن نمائی بهر و ان کم طرف و گستاخ لازم است

خط ۱۱
مانده است

و همه با حجت سرکار برسان چنان شد می شنوم که منشی با علی که سرشته دار و جبار با نده بود نیز برادر
 آمده اند و لاله دیوانه تنگه سورج پوره که همراه او شان مقصدی و مختار بود نیز شاید
 آمده باشند در نصرت الحال بدیگر کس چه نویسم که شناسای بایگرا ان نیست
 و لاله هو لاس چند و لاله لباس را به پسران گروهار ی لال در عدالت و کیل کمین
 و پیشکار حضور قیصر اند آنها در و مندی برادری ندارند که در فرستادن و شان
 پیروی خواهند نمود محض خطاب برادر مسطور به کمال تاکید بر سبیل طو اک می نویسم
 به بیم چه جواب می نگارند اینجا از متعاقب بعضی خواه پر دخت زیاده چه عرض نماید
 ظلمت محمد و باد

خط اسم

خط اسم

نماز داری

نماز داری

چچا صاحب قبله دو جهان بن رضا العالی ابابلیلیات بجا آورده معروض میدارد و آنچه خوب
 بخیریت میگردد و نویختمی مزاج آن قبله مستعدی میباشد عنایت نامه در حالت انتظار و درود
 سعادت و منفعت افزود احوال اینجا چه گویم و چه نویسم و از تفکرات چند و چند خوشی و
 باخته ام و دوی بیماری بر خوردار با بوجها بر سنگه و نگوا می جهابل سنگه روداده با بوجها بر
 را تفاوت است بلکه اصلا نمانده محض آنا سس پا موقوف نمیشود و باعث هوای می لفت
 مشرقی و دم پا پیستور است تدبیر و دوا میشود و شر در فکر نمی هستند و میگویند که دم هم خواهد ماند
 جلد رفع میشود به بیم شافی بر حق تعالی از وصحت و آرام بخشند و برای دوی برادر دم با بوجها بر لال
 طول عمر که ارقام فرمودند از مشرقی گفته ام که همین که تیار میشود و اطلاع میدارد چون آخر
 در قصبه کویله و مشرقی در قصبه آره ازین سبب توقف روداده و الا تا امر و دست
 کنند می فرستادم الحال توقف نخواهد شد شنیده ام که در در شان به است

مشهور و اسرار منشی و اسرار

احوال آن ارقام باید فرمود کہ رفع تشویش خاطر شود و اگر تدبیر شدن تو اند چون آن قبلہ
در انجام بری انداز کسی باید تدبیر کنایہ بندہ میخواست کہ خود را بنجا برسد از سرکار
رضخت نمی یابد و یا نہ انجیب کہ براسے دیدن بر خور و از مسطورہ در قصبہ آ رہ رفتہ بودیم
حکم رسید کہ جلد حاضر شود ناچار در کویلو ر آدم چندی دیگر ہم می بنیم اگر بچنین است
ناچار از بنجا رضعت شدہ بد او دنگر خواہم آمد بعد از ان اصلاح آن قبلہ تجمل
خواہد آمد خطابا بواہیر الال بر ڈاک خواہم فرستاد لیکن معلوم نیست کہ در کدام ضلع
بکدام مقام در عدالت و یا فلکتری ہستند مشر و حار ققام فرمایند کہ خطا بر ڈاک
روانہ نمایند تریادہ چہ عرض نمایند ظلمت محدود باد

خط - ۱۴۰

خط - ۱۴۰

پچا صاحب قبلہ دو جهان من مدظلہ العالی - آداب تسلیمات بجا آورده معروضیدارد
اینصوب بخیر دعایت بیکذر دو نوید غمی مزاج مبارک مستدعی میباشد عنایت
مع بہادر و رو و نمود سعادت دریافت و حقیقت انجام و سکر چاچہ دیوان نگار
بکینٹہ باشی دریافت شد قبلہ من براسے تعویذ اسمی برادر م باہو ہیر الال کہ ارقام
شد از متعاقب گرفتہ می فرید این ارقام نہ فرمودند کہ برادر مسطورہ را کہ ارقام بجا
ارقام باید فرمود کہ دو اتیار کنایہ بندہ فرستادہ شود و فدی رانا ہنوز از نہ خم
صحت کمال نیست مردمان میگویند کہ آرام خواہد شد لیکن ہیج صورتش وقوع
نئے آید بہ بنیم کے فرصت حاصل میشود و براسے نوید کہ فرستادن موضع بید یوسف پو
ارقام فرمودہ اند خطا تھا کہ راجہ شیو سہای صاحب متضمن انمعنی آمدہ بود چنانچہ
بجس تلفوت میر و از ان مضمون مزاج او شان دریافتہ بلبل باید آور و تریادہ

مشہور ہر شامی نشت چند داد و نگری

چهار عرض نماید پس کلمه مسدود و بار

خط ۱۵

بجائی صاحب قدردان قیام نماند بطایفه تعالی که بعد سلام شکر عطا فرمودت سامی مست
که خطایه مقاصد روحانی مست میشود و بغیر اشتقاق تدخیر گردانیده می آید خیریت احقر بریرا
از مرزده اصحاب خراج مبارک در هر چشم زدن مورد شکر خداوند حقیقی است تا بهر است که گاهی از مرزده
خیریات و اشتقاق حاجات که توسل مفارقت مواصلاست صوری و معنوی است تسکینی
فراخاطر جهوران نگردد و بچند آنکه انتظاری و اضطراری آنمینی از آنچه بدل میگردد و دشمن
از ان محتاج عرض و فکر اندارد مداحی بدریافت مرزده تفویض خدمت تحصیلاری برکات
ترتیب مع خیریت کشتی بهبه و شاهی جان آباد با وج عز و اعزاز خود را انا فصیح دریافته
هزاران هزار موطون شکر خداوندی نیاز گردید الهی تعینت این مرزده و اجمع برادران
مستندان مبارک و مستحسن گردانند و ذات گرامی را پیوسته بر مسند عز و کرامتی سلامت با
گراست و اردو و توفیق بنده نوانه بهما بهرین نقطه که بر برادران نیازمند بعض عرض خود بخیر
و کامیاب شده باشند افزون و مستحسن گردانند و زیاده چه بعضی رساند آئینده توقع که بر خط
ماضی به لطافت حاجات خیریت سمات منجز و دست از من شده باشد و اسلام زیاده چه

خط ۱۶

بجائی صاحب قبله حاجات و کعبه مرادات در طایفه انسانی بعد تقدیم مراتب آداب
و کوشش که شیوه مانده یان است بتمس بدعاست خیریت احقر صرف به تفضلات
ذات بابرکات بجهت صرف است و مرزده مزاج والا از حضرت صمدیت مسالت دارد
از نوشته با بر صاحب توجه فرمای با بکوشش ل صاحب سلامه تعالی بدریافت آمده که طبیعت شایان

منتهی جواهر شاهی است چند واد و نوری

خط ۱۵
صورت عینخط ۱۵
خط ۱۶خط ۱۶
خانه راس

انجمنی علیل بوده است درینو لاشفای کلی حاصل شده مگر زبانی شیو با ستیغ خیر و نجات
 مزاج بندگان حضور و جمیع صاحبان خرد و کلان از یکجه خوشوقت شادمان
 بودند و تعالی توفیق چنانست که صاحب را تا ابد الهی بر مفاخری با عقیدت کیشان سلامت
 با کرامت دارد و امید تو نیست که تا حصول شرف ملازمت کیمیا خالصیت از ارقام
 نواز ششما میفرستاده عز و افتخار بخشیده باشند که برادر خیریت تسلی خاطر فدایت باشد
 میخواند شد باقی مراتب این فیصلع از خط بابو منوهر لال صاحب بدینو یاد شد فریاده در او

خط ۱۷

بابا صاحب قبله کونین و کعبه بساطین بابا سیتا رام صاحب ملکه السامی - او ابیکه کلین
 سعادت هر دو جهانست بجای آر و بدرجه عالی مقرون اجابت با و مضمون واحد است
 از مانتیید و افصح رای افاضت پیرای نوادگر و میترقی تفصیلات گریانه آنست که حشر
 از سعادت قبوس والا بود و آتش بود که مایه سعادت هر دو جهان از ان متصور است مفرز
 و سر بلند گردیده باشد فریاده بجز بندگی و کوفتش چه عرض نماید

خط ۱۸

بجائی صاحب فیض رسان فیاض زمان من بدو اله تبعه گزارش مراتب بندگی که تمام
 زندگی بخدمت رسانیده معروض دارد و الحمد لله رب العالمین و یکجه میگذرد و بس
 غنیمت است و نوری صحت ذات شریف هواری بجهت فتح لایزال مکیان غنی خواسته
 میباشد و رینو لادیت متواضع و عرصه شکاثر منقضي را لایافته که احوال شریف بر خود آگاهی
 و کماهی نذر و بنا بران دل و تشویش میباشند و احوال اینجا آنچه بزبان خنسلم
 تراوش نماید مسبوق به صورت خیریت است حالا که براس دریافت خوشنودی

خط ۱۶

خط ۱۷

خط ۱۸

مرآج آن صاحب بخدمت شریف میروند و لازم که از خبر و عافیت خبر می یابند
میفرموده باشند که تشفی خاطر از آن بوده باشند و نیز در نوشتن و خواندن مقید کمال
بوده و لهرات علم بدست آورده و نذر داده چه

خط ۱۹

بجائی صاحب کرم فیض رسان کیه گاه فدویان و طایفه آنهاست که آداب و عادت
شایان بجا آورده و خردان است بتقدیم رسانیده و من میباید و احوال این جسد
بفضل عنایت یزدی و محضوری جناب از جناب محبت سلامت دارد و عیال که بدست
حسن علی ابلاغ بخدمت حضور متضمن احوال موضع بهادر پورست بیشتر رسیدن یقین که روشن است
روشن گردیده باشد و به نیجار است بهر دست سرنانی است تهمان لاله بجزو الی سکنه
آورده و در اینک پیش فدوی نهادند اما چون که تهمان معقول از حد بود و در هیچ
جواب ندادم و گفتم که حجت پسند آن صاحب پس اند و نیز به این معنی با او صاحب اطلاع
داوم فرمودند که تشفی دارد و نیز برای شما تهمان معقول خرید کرده میدهم و دست او را
چشمیت بچینه لائق مرزانی لاله صاحب غیره مع استر و او اند و خیال که در سر کار پارچه
می دوزد و الاش از طرف سرکار شده بهر صیغه پنج چهار روز تیار کرده خواهد داد و
سرنانی نیز در امر روز فردا میشود و آدم حجت آوردن تهمان رفته است علاوه احوال
وضع بیماری کسان بهادر پور بهر ظهور نه آمده که سبقت نگارش حضور بر دارم و گوی
فضل الهی که در هر آن و هر مکان میباشد یقین که شفا شده باشد و اگر اتفاق تشرف
آوردن آن فیض رسان بموضع مذکور گردد و تا نگارش خواهند فرمود و هنگام روانی
فدوی طبیعت والد لاله صاحب شدت طلیل بود و این با تشویش و در دل از حدیست

خط ۲۰
نویسنده

نویسنده

دارد و ستر روز سردی بر حال فدوی گرم گرم فرموده است نه معلوم که ستر این سردی
تا کی خواهد ماند و نیز پیش اندیشه بیماری والد لاله صاحب بلکه ازین سردی بسرگردی است
و براس برت همواره شیر و قندی آید غرض در روز و نوعی تکلیف نیست که نگارش آن
سازم بر صورت و کجی است امید که از احوال مفصل مکان بمنماز سر فراز فرموده خواهد شد
که تسلی خاطر فدویت مانگر گردد و بشرط تشرفیه آوردن بوضع بهادر پور فرموده خواهد شد
که هنوز فرستادن عزیز بقبضه چهره ضرورتیست چنانکه نهایت صغیر اندام بعرضه کمال
خواهد دو سال البته لائق و دشمنی همراه خواهد شد و در خواندن طفل پوشا بهیچ توقف
کامی یافته نمیشود قبله من از گفتن این معنی اگر چه ازین اراده یا باعث دیدار بخش آرام
و گرنه از رفتن ایشان تکلیف لاکلام زیاده چه

خط - ۲۰

بجائی صاحب قبله صوری و معنوی مد ظله العالی - بجا تقدیم مراتب تسلیم معروض
میدارد احوال این حدود و الفضل رب المعبود و کجده مقرون است و مژده صحت و تندرستی
مزاج آن قبله و انما بدگاه تبارکش که شش جیات کل مخلوقات به پیخود داشته میباشد
چونکه فدوی از جناب گرامی مرخص شده داخل بلده کاپور گردیده و آن قبله قطعه خط
بسی فدوی که بخدمت منشی مسیح الله صاحب مرقوم فرموده بودند عجب رت که بعد
آمدن نجیب دین شهر منشی موصوف از سرشته خود معزول گردیدند باین باعث که شخصی
بنگالی از ایام سابق برفاقت مسطر صاحب خداوند نعمت مسطر وار و دین صاحب معز الیه
بود و دستمه هزاره و پیه نیز قرض بصاحب مدوح داده جز صاحب معز الیه مقروض گردید
و در خواست این بسرشته وادون و پیشکار مسطور بحال شد هر چند که خط مسطر

خط - ۲۰
بجای
خط - ۲۰
بجای
خط - ۲۰
بجای

مرآج آن صاحب بخدمت شریف میرود لازم که از خیر و عافیت خرمی مزاج یادش
 بیفرموده باشند که تشفی خاطر از آن بوده باشند و نیز در نوشتن و خواندن مقید کمال
 بوده و لاهرات علم پرست آه ندیده باشد چه

خط ۱۹

خط ۱۹
نخستین خط

بجانی صاحب کرم فیض رسان یکم گاه فدیویان و ملاقات کرده است و آداب و عادت است که
 نشان بجا آوری خردوان است تقدیم رسانیده معوض میدارد و احوال اینچنین
 بفضل عنایت ایزدی و صحتوری جناب از جناب محبت مسالت دارد و عرض کند که بدست
 حسن علی ابلاغ بخدمت حضور متفضل احوال موضع بهادر پورست بیشتر پیدایش یقین که روش برآ
 روشن گردیده باشد و در اینجا برآست بهر دست سرنانی سته تان لاله بخواهی سته
 آورد و برآست پیش فدیوی نهادند اما چون که تان محفل از حد بودند هیچ
 جواب ندادم و گفتم که جهت پسند آن صاحب پس اند و نیز برآست یعنی با او صاحب اطلاع
 و اوم فرمودند که تشفی دارند برآست شما تان محفل خودید کرده میدهم و دست دوگز
 چینیست بخت لائق مرزائی لاله صاحب غیره مع استر داده اند و خیاطا که در سرکار پارچه
 می دوزد و الاش از طرف سرکار شده بهر یک پنج چهار روز تیار کرده خواهد داد و
 سرنانی نیز در امروز فردا میشود و اوم جهت آوردن تان رفته است علاوه احوال
 دفع بیماری کسان بهادر پور بطور نه آمده که سبقت نگارش حضور بر دارم که توقع
 فضل الهی که در هر آن و هر مکان میباشد یقین که شفا شده باشند و اگر اتفاق شریف
 آوردن آن فیض رسان موضع مذکور گردد تا نگارش خواهند فرمود و هنگام روانگی
 فدیوی طبیعت دال لاله صاحب شدت علیل بود و این بشت تشویش در دل از حد میباشد

نخستین خط

و ادو دوسه روز سردی به حال فدوی گرم گرم فرموده است نه معلوم که سردی این سردی
تا کی خواهد ماند و نیز پیش اندیشه بیماری والد لاله صاحب بلکه ازین سردی بسرگردی است
و براسه برف همواره شیر و قندی آید غرض در روزه نوعی تکلیف نیست که نگارش آن
سازم بهر صورت و کجاست امید که از احوال مفصل مکان ممتاز سر فراز فرموده خواهد شد
که تسلی خاطر فرودست ناظر گردد و بشرط تشرف آوردن بوضع بهادر پور فرموده خواهد شد
که هنوز فرستادن عزیز بقعه چهره ضرورتی چرا که نهایت صغیر اندام بعرضه کیسار
خواهد دو سال البته لائق داشتن همراه خواهد شد و در خواندن طفل هوشیار هیچ توقف
کامی یافتن نمیشود قبله من از گفتن این معنی اگر چه ازین اراده یا باعث دیدار بخش آرام است
و گرنه از رفتن ایشان تکلیف لا کلام زیاده چه

خط - ۲۰

جمالی صاحب قبله صوری و معنوی مد ظله العالی - بعد تقدیم مراتب تعظیم تسلیم معروض
میدارد احوال این حدود و بفضل رب المعبود و بجهت مقرون است و مژده صحت بندگی
مزاج آن قبله دائم بدرگاه تبارکش که رشته حیات کل مخلوقات به پیوند داشته میباشد
چونکه فدوی از جناب گرامی مرخص شده داخل بلده کانپور گردیده و آن قبله قطعه خط
لبستی فدوی که بخدمت نشی مسیح است صاحب مرقوم فرموده بودند عجب رت که بعد
آمدن نجف درین شهر نشی موصوف از سرشته خود معزول گردیدند باین باعث که شخصی
بنگالی از ایام سابق بر فاقست سطر صاحب خداوند نعمت سطر وار دین صاحب معزول
بود و دوسه هزار روپیه نیز قرض بصاحب مدوح داده جز صاحب معزول ایستاده و معزول گردید
و در خواست این بسرشته دادن و پیشکار مسطور بحال شده هر چند که خط سه

خطه ۳۰ بجا نماند
نسخه دولتی

یا پو بیتار ام صاحب مد ظله العالی و محکم امیر انیکه الحال از چندنی نقیض سانی برحق و حکیم مطلق
شفاف کلی حاصل گردید بدین یافت این نوید راحت جاوید بسیار نیست حضرت صدیقیت پادشاه
طاعت بشری مودای گردانیدند وی را سخاوت اعتقاد و آداب تعلیمات این تفتیت
بهار کباب بجای آورد بر جمیع که و ممد جناب والا مبارک باد همایون باد و صورت خود
چیز گذارش نماید هنوز بدستور سابق نیست خط سخی نموده فدوی بخندست الله صاحب
فیض رسان لاله سند لال صاحب از انجا رسیده و او با صاحب توجه فرمای نهو چو
از دست خود و اگر ده لیماعت لاله معظم الیه در آفریدند از آن حضرت سپیدند که شما نوشته بود
نخود لال گفتند که ایشان نوشته بودند بر طبق آن آنچه که از و شایان و مناسب بود و بر زبان
آوردند گفتند که هرگاه لاله روشن لال خواهند رسید در آنچه که اسلوب ایشان میباشد
خواهد شد حتمی المقدور با هر دو کسان در بیخ خواهیم کرد و بهر صورت خاطر جمع دارند فیض رسانا
یقین نیست که بکریا دانوگره سری مهابیز جگرنگی صاحب عند التشریف آوری لاله صاحب
که مفرمای لاله روشن لال صاحب البته صورت خواهد بست و راه میا که لاله سرکیشن
پوسید خط لاله سند لال صاحب نزد منشی انوب سنگی که کشتن شیشه سرکار بکار و ذکر نویسی
نوک شدند علاوه آنکه یکبار ترک سوار و چند کپنی تلنگه و معار برای درستی مسکانات کجری
عدالت مالک نواب وزیر از کلکته متعین شده آمده اند با فضل در عظیم گداه بقام چاند
و پرتاب پور و غیره تخانه سواران و تلنگه افتاده است چنانچه بموجب درخواست
نواب سعادت علیخان ترک سواران تحصیلداران اعظم گداه راقید کرده بحضور صاحبان
لکهنو میایند و خبر عوام است که در کار شهر هر یک صاحبان که نام آنها بیشتر مضمض کرده
و ضلحجات لکهنو روانه شوند و از نصف ماه چطیج کجری عدالت این ضلع تعطیل خواهد گردید و

لکهنو

مشیر جواهر شاهی است چند و آوید نوری

درینو لا چند احکام از کلکته بنظر انگریزی رسیده بود نقلش صاحب حج بهادر بود بکا
 مل برکاشتهار نویسیانیده بودند برای ملاحظه شریف ارباب میدارد بنظر انور خواهد گذشت
 زیاده بجز بندگی چه گزارش غایتی سماعی در دوداد

خط ۴۴۹

خط ۴۴۹
بجمله روزگار

بابو صاحب قبله دو جهان و کعبه فردیان مد ظله السامی آداب بندگی بجا آورده بامتن
 دعا است قهری طالع مسعود و بخت همایون که شرف نزول میا اینک فدی از او با ایشام
 بدیجی تمام در آنجا استقامت نموده مطلب خود بدست آورده مخفی و مباهات گردیده
 و سرمایه دولت ابدی و سعادت سرمدی از حضور حاصل و محصل گردید افسوس که
 همچون آن قبله مدنی سرپرست به کس درین خلع واسطه نوکری نیست که متناس
 مافردیان بروی مدعا حصول گردد هر صبح و مسوا دست بدعا است که بر آرزو حاجت
 و کشتاینده در مشکلات روز بروز الشراح اندوز نماید که همچو آن قبله مخدوم سرپرست
 من و مانروای قلم و گرد که آنچه در مکنون ضمیر است منبسط شود آید باقی مراتب بصوب
 از ملتسمه صدر بخنور لامع النور واضح و لایح خواهد گشت امیدوار تفصیلات کریا
 آنست که تا حصول استیلام عقبه علیه از ورود عنایت نامحبات این قسم بهره اندوز
 سعادت دارین گردیده باشد مکر التماس آنکه نواز شفا عالی باده سخی که بنام لاله صاحب
 فیض سان لاله سند رلال صاحب ورود گردیده بود جواب آن حاصل ساخته علحده بصوب
 آدم لاله کرم الیه ترسیل است بنظر انور خواهد گذشت باز جواب آن هر چه که مناسب باشد
 شرف اندراج خواهند فرمود که از ان مکتوبه در زیره فردیان سر عزت و افتخار حاصل و محصل
 زیاده چه گزارش خدمت نماید

خط ۱۲۲

بابو صاحب قبله خدایگان مخدوم سرپرست مظلوم العالی بعد گزارش مراتب عبودیت و
 خضوع و نیاز و تمنای حصول دولت ملازمت کسیر غایت که سنجیده رضیب بندگان
 راسخ الاعجاز و معروف بحضرت شریف سرور میدارد و الحمد لله در بختا حالت معروضه ما از
 فضل مفضل حقیقی و با قبسال ذات والا بر پنج مقارن خیریت است و مژده صحت گرامی
 مزاج بعشاقی الاشراف بحضرت علی الاطلاق مسالت دارد و در پیشگاه خط لاله صاحب کرم و
 توجیه فرمایند لاله چنگین لال صاحب مضمون اختصار و آیات مضمون فرمودن حضرت برتر
 اسلوب لاله موصوف مع قلمه خط اسمی قبله گاهی صاحب اعظام دارم طله درود و تفضل
 فرمود عز امتیاز بخشید بنابر دریافت صحت فرزندگی مزاج گرامی اضطرار و تخطا
 کمال داشت و لجمعی و اطمینان فراوان بحصول انجامیسه او تعالی تقدس باین
 تفصیلات فرمایند اوقات مصدر فیوضات را بر مفارقی پسندگان اطاعت نماده
 بادج شمت دارد و خدایگان نواز شناسه فیض آموذ از نظر حضور مورد انور
 قبله گاهی صاحب قبله گذرانیده مضمون مندرجه را بخوبی بسامعت در آورده چنانچه
 جویش مطبوع عریفه نیاز میرسد از نظر انور خواهد گذشت لاله چنگین لال صاحب کیش
 آب و دانه اتفاقات زمانه باین سفر دور و دراز رسیدن چون خدمات صاحبان شسته
 و یکنگان و برادران که اگر استطاعت خود را وفا کند چه خوش به ازمین در عالم شربت
 مشهوره بلکه عین سعادت خود است بالفصل لاله موصوف همراه قبله گاهی صاحب
 قبله میباشد انشاء الله تعالی وقت رسیدن عملی صاحب قبله و کعبه معتقدان از بهمت
 وطن نفسی اسلوب ایشان ضرر بالضرر میگردد و نقل رو بکار عدالت و نیز کاغذات دیگر با

خط ۱۲۲
 لاله چنگین

خط ۱۲۲
 لاله چنگین

خط ۱۲۲
 لاله چنگین

مشهوره چنانچه از دست چند داور گذری

مجموع آنجائی نویسنده اینجست و اقتضای لاله موصوف چنانکه الطهرست همه مال که براضی
و شاکر میباشد در سر این امور حتی المقدور قصوری نیست مگر موقوف بر وقت است
و ظاهر که باین سفر دور و دراز از چندین مقیم بودن بر وفق روزگار مطلب خود را آوردن
میشود و بر صورتی که قسم و منتوش فلان یعنی است آما هر چه از پرد و غیب بمنفعه طوری رسد
خاطر شریف متوجه اطمینان و دلجمی کمال خواهم بود اصلدار مدد کوتاهی نخواهد شد
مراتب کم و کیف امتیاز منضم از تمام لاله چکین لال صاحب واضح و لایح میباشد
سوانحات سابقه آنچه معروض بود االی الا ان کما کان ست رجاء اثنی که بهرین اتحاد
مدام بود و شکر الهی تا جماعت شون اینجست بهر و وطن میگردید و باشد که ازان
واسطه دلجمی باشد قریب ده ایام دولت متعالیم با و بر ب احیاء

خط ۲۵

بجائی صاحب کرم فیض سان چشمه عنایت بیکران مظهر العالی بکبر استیجابات
بندگی و ادای مدارجات سرافکنده گی زبان قلم مقصر بالقلم دار و متعذراست طلب
معروض دارد که ان حالات انصوب بهر صورت خوب و سلامتی ذات و الا صفات
و نمیکم می بر آید بر گاه مالک دم خوانان میباشد پیش ازین چند قطعه عرفیه بلایع
جناب حضور داشته یقینکه بفضل غفور رسیده باشد و تدارک مضامین قد قسایل ازان
گردیده باشند قبل ازین از او اهل تا حال بار با اتفاق ملاقات از مولوی صاحب
فیض سان مولوی طفیل احمد صاحب مد ظله و اقباله شده است که در بنو لاهر مد عشره خواهد بود
که با بوا صاحب فرمود یعنی امروز همراه اینجانب بر لای ملاقات مولوی صاحب روند
تا شناسائی بخوبی گردانده خواهم و او الفقه همراه بر رتبه سوار شده رفتم بر طبق رسیدن

منتهی جوهر شامی انست چند دوازده

خط ۲۵
مستحق جوابی

بمقابل قریش با او صاحب بودی صاحب بشاره جهت انگار کرد و نیز بعد از خطه توان جمع
 حقیق چون شدند عذر کردم که ترک ادب نشود و در غیبت و هم در چیزیکه سعادت و سستی
 گرد و پس دیدن بر مراجع مفارقت آتش سهای و ان عین بیان آوردن در عرض
 خواهم ساخت و تازه اقتراح شیخ مرحمت علی مخالف صاحب که ایام فرموده شده بود در عریضه
 در جوابش بهست را در رای اطلاع داشته است از ان هویدا شد و الا خواهد گشت از ان
 دلی شان بهین است امسال شادی خوشتر میان مهدی صاحب کم پیش کرده و
 هم بسال آینده شادی و خیران خویش بجزئی تمام موجب در نیمه اینکه اگر اول
 شادی و خیران خود با حوصله تمام بعد شادی و خیر میان مهدی صاحب قدر قلیل
 کرده انجام دهم پس کسان همسایه و نیز خانه کسان کسی خواهند بود و شرط مروت بهست
 و شیخ مرحمت علی صاحب تلقی ساز زانه تا زیاده پیدا در معلوم همه ماست
 قریاده بجز بندگی چه نگارد

مشتغلان نشی

خط ۲۶

لله صاحب گرم گستر و فیاض زمان و هر مد ظله العصر آدابیکه قرین عزت و بهین درخت
 اندریان را سخ العقیدت است تقدیر سایه بجزض احوال تقدیم التماس می سازد
 مصارفت ایام انصوب بفضل سائر العیوب نیکو دارد و مشروط به صحت و سلامتی ذات
 بابرکات همواره از درگاه والا نش مطلوب و مرغوب چونکه فدوی از خدمت فیض در
 مرض یافتن تقصیر چهره آمده بعد رسیدن اینجا از نشی صاحب جهت اسلوب کار خود
 گفت بر طبق آن نشی صاحب فرمودند که بالفعل روزگار در اینجا رو بکار نیست مگر بشرط آن
 اوم و ثباتی قدم بعد یکماه کسی کار معقول پیش نظر خواهد آمد بخوبی کرده خواهد داد و فیض رسانا

خط ۲۶
صاحب خطه

بهین امیدوار در اینجا قیام کرده ششست جهت اطلاع حضور معروض مسطور نموده آیند
 امید آنکه تا حصول ملازمت لمبیا خاصیت باز قیام لوازشناجیات مرحمت و عنایت
 آیات مفر و ممتاز میفرموده باشند که تسلی و طمانینت خاطر بباطن و ظاهر میسر باشد
 زیاده چه گزارش خدمت نماید

خط ۴۴

حال

خط ۴۵

خط ۴۶

بابو صاحب فیض بخش فیاض زمان والا قدر عالی شان لوازشش فرماید بیکران
 دام اقباله بعد گزارش مراتب نیازات بندگی که تقاضایش باز نگذشت معروض میدارم
 که برادرم بابو گو بند سه سال از سه چهار سال در ایام خشک مالگزاری موضع راجه پور
 بجنوبانی انجام کرده میباشد و هرگاه در سال آخر مبلغ بستان پنج روپیه بابت
 چغنی جبرامیشود و آن زمان فارغ نمیشود می یابند آسمان بعد چهار سال هر دو سال
 گردیده است بمحاله آن تعرض باراجه گرفتن شکیک موضع مذکور باضافه مستعدان چون آن
 فیاض زمان رئیس و خاوند متوسلان خیرخواه اندیشین است که سخنان عرض گویان بخاطر والا
 منظور نخواهد گردید تا هم عرض مینماید که طوری که دیگر مردمان سبر کار پرورش می یابند
 برادرم نیز پرورش می یابد امید که نظر تفضلات و خاوندی مبذول
 خواهند داشت تفصل لاله رام غلام سنگه عرض خواهند کرد و زیاده حداد

بابو صاحب کرم فیض سال امیدگاه نیاز مندان سلسله شریفه تقدیم مراسم
 و تناس حصول فواید خدمت کثیر المنفعت که سرمایه سعادت سرور است معروض
 را سه خورشید ضیاء که آئینه معنی نما عبادت از انست میگردانند احوال نیاست

همواره باست تداعی و مزج و محبت و اعتدال مزاج فیض امتزاج قرین سپاس این ولایت به سابق
 ازین دو قطعه نیز ایضا نیاز تقاضی حال است و عن خود آنچه که به موجب بزرگان آن است
 ترسیل یافته بقیه که از نظر سالی الذکر گذشت پادشاه محال آنچه از آن گذشت و از آن پادشاه
 الی آن کماکان است ظاهر با این در بعضی اشخاص مثل منشی هریر و ساد و سکه و دیگر
 اعزگان این و یار آنچه مسموع یافت مثل اینها صاحب کلان کلان موجب در دو حکم صاحب
 صدر و ولایت کینی اگر نیز بهادر در خلافت ملک حجت انتظام امورات باقی مراتب مالی
 ملکی در ملک نواب وزیر پنجاه و یک ضلع تجوید مقرر فرموده اند و در هر ضلع همچون نقشه
 بنگاه و صوبه اولیسه و بهار یک یک اگر نیز صاحب جمعی خواهد شد و نظامت نیم علامه را بر
 خواهد ماند بعد چند روز متفرق خواهد شد چنانچه تجوید صاحبان حدود در آن زمان مقرر خواهد شد
 صاحب جمعی یک و مستر بر و نس صاحب جمعی ضلع اعظم گاه و مستر و لیسند صاحب
 جمعی ضلع گور که چطور مقرر شدند خبر گرم است که در ماه پیش مستر و لیسند صاحب جمعی موهبت
 مع ملازمان خود و ضلع گور که چطور مقرر شدند خبر گرم است که در ماه پیش مستر و لیسند صاحب جمعی موهبت
 بوده و از کانی دولت نواب صاحب وزیر الممالک نواب آصف الدوله بهادر و مرحوم
 که اند وقت پدر نواب مقرر بود و صاحبان حدود با اقبال کینی اگر نیز بهادر و لیسند صاحب
 از نیک و آورده و شاهزاده جمیع لواحقان مرحوم العبد بقدر اشرافیات از اینها
 شریفه مقرر فرمودند آنجا که متفق بر احوال عدم اقبال این نمی شد فی الجملة مانده است
 چرا که بدست بندویان آمد و میان الماس علی الصواب بد صاحب کلان لکهنو
 مختار امورات تمام اند اغلب است که در اندک روز نواب سعادت علیخان نیز طلب
 حضور کماکه گردیده و راه خواهند یافت و عدالت مرزا پور و چون موقت شده بطور

کتاب
 تاریخ
 ایران

نقشه مسطر و نیکین صاحب بهادر در بنارس نظامت و عدالت هر دو یکجا یکبارگزیده خواهد کرد
 و مستر جان برن صاحب راجه شیوه لال بهادر را نیز براس و مانیدن علاقه در کعبه میبرد
 خودخواهند برود منشی حیدر علی از دار و غه کیول رام صاحب بسیار دوستی با یکدیگر مستحکم
 در تیسیر التماس و صلاح ناقص این چیز است که با او صاحب قبله و کعبه و دو جهان
 من با او سیتا رام صاحب دام اقباله خطی سعی از دار و غه کیول رام موسوم منشی
 حیدر علی که فیه تا ماه آشن بر سر روزگار اینصوب غزیت فرمایند اول در شن بابا
 بشیشم تا ستم بهادر از ان محضر چه خوش بود که بر آید بیک کرشمه دوکاره آن
 جناب سرری رام چند رسامی یقین و اثنی است که بحال مافدویان فضل خود خواهد داشت
 باده روزگار نیازمندان هر چه مناسب وقت باشد بالمشافهه از لاله روشن لال صاحب
 خواهند فرموده زیاده از ان آنچه مشکاف خدمت والا کرد و محض توقع که تا حصول دولت
 ملازمت گرامی خدمت شریف بوصول نامه نامی صحیفه گرامی مغز و مغز بوده باشد
 فریاده مجربندگی چه التماس ساز دحل گرامی ممد و باد

منشی و اهرام

خط ۲۹
روزگار

خط ۲۹

با او صاحب مکرم فیض رسان امیدگاه نیازمندان زاده اعطائه بعد از اداس که نشن تر التماس
 بندگی و تمناس ملازمت عالی در بخت که بد خیر سعادت است معروض رسامی بخلائی
 بیکر و اند که احوال قدویت اشتغال لغایت معروضه مقدار خیریت است و نوید اصلاح
 مزاج فیض مزاج آن فیض رسان علی الدوام بدرگاه جامع السفرقین مسالت وارد
 سرخ از نامه فیض آموذ و بپاسخ نیاز نامه محرره دوم ماه اساطره سه حال مصحوب
 جهو کلال در رد تفضل فرمود مغز و ممتاز که دایند بر ارباب مشر و شرف اطلاع بخشید فیض

مشور جهر شامی آت چند دانند گری

صورت خود آنچه گزارش خدمت پر دوازدهمین فرستاد که در ماه اساطیر و هر چه حجام
فرستاده بجائی سر و حارام بخدمت بجائی گوردیال سنگه صاحب در بادشاه پور
پرگنه موگیر آید بود از بجائی گوردیال سنگه حیو رخصت شده نزد دهری لال در بدلا پور
رفت از اینجا بابونذ کور بدست نامبرده بدین مضمون خط بفرمودی در جو پور نوشته فرستادند
که ایشان تنها به ملاقات در بدلا پور آیند از آنجا خود ملازمت کنایند و هم اگر قسمت
مسعودیت خواهد کرد چیزی نقشه رو کاهیم خواهد بست در نصیورت عجب اتفاق وقت بود
که رو برو حجام مذکور لاله سند لال صاحب خطی سعی بنام عزیزخان تحصیلدار پرگنه فرستاد
که از جو پور بدست مغرب هفتده کرده است نوشته بنده را اینجا رخصت فرمودند از اینجا
بهادر کوده هفتده کرده کرد و نزد عزیزخان رسیده سعی خط لاله معظم الیه ملاقات
ساخت خان موصوف مجروح و مطالعته خط جواب داد که در اینجا هیچ شخصی معطل دیده نمیشود
همه بکار خود مسلط اند در نصیورت از اینجا بدست پر دوازدهمین فرستادند در بدلا پور که از اینجا
بفاصله ده کرده است نزد دهری لال جو پور رفته ملاقی شده ایشان در آنوقت از
برهمن ساعت دریافتند از دو بر صاحب خداوند نعمت لاله سدا نند دهری صاحب
دام اقباله بدست نذر یک روپی ملاقات کنایند و او نیز طبق آن دهری صاحب
مذروح بسیار استقامت فرموده ارشاد کرد که ایشان حاضر باشند چنانچه موجب حکم
برود وقت مجرای جناب دوبر صاحب حاضر مانده خطی از طرف خود گذرانند عزیزخان
بابوس شده برگشته در بدلا پور رسیده همو وقت بالود دهری لال چپو که باز ملازمت نائب
دوبر صاحب کرد و نزد جو پور بخدمت لاله سند لال صاحب دلاله روشن لال صاحب
نوشته فرستاده از اینجا لاله روشن لال صاحب هم فی الفور خطی سعی در ماده استحکام روزگاه درنگا

منشی بابر لفظ

جناب لالہ سداوند صاحب پانڈے جیکو پال کہ خویش را بے شوال بہادر اندر فرستاد و نہ
 باز نہ رلیہ خطا نہ کور ملازمت ہر دو صاحبان مرقوم الصدر حاصل ہنود وین صورت
 بعد دور و زلالہ روشن لال صاحب ہر را کہ کاب را بے شوال بہادر و در لالہ پور شریف
 آوردند باز بالمشافہہ خود از لالہ سداوند و بے صاحب پانڈے جیکو پال سپرد کردہ و داد
 کہ ایشان برادر بندہ ہستند بہ صورت غور پر دخت ایشان کرد و برادر بندہ از سرکار چند
 بر مایان نظر توجہات مصروف میباشند بر ایشان مہذول گرد و در نیم صورت لطفعلی
 صاحب صاحب و بدین تفصیلات انتخاب از تاریخ ہفتم شہر صفر ہشتاد و ہشت منشی گری
 نظامہ پولیس پر گنہ موگیر از حضور پانڈے جیکو پال لالہ سداوند و بی صاحب ہر فرزند
 شدہ بادشاہ پورہ پر گنہ موگیر رسیدہ بکار متعلقہ خود مستحقہ ست چنانچہ بانی خود لالہ روشن
 اطلاع کردہ بود بچہ اش نوشتہ فرستاد کہ فی الحال و خیل کار شدہ دفع آنوقت ہست
 آخر الامر ہمیدہ خواہد شد چنانچہ ہنگی احوال زبانی بھائی گوردیال سنگو صاحب
 واضح جناب خواہد گردید آئندہ امید داشت کہ این فدوی ارادت کیش لری
 از خادمان آستان جناب مبارک تصور فرمودہ ہمہ بین منوال تا حصول ملازمت
 فیضد جت لوی و دعنا بیت نامجات مغزو و سر بلند بودہ باشند زیادہ بجز آرزوی قدس
 جناب عالی دیگر چہ گزارش نماید ظل سامی عہد و باد بر بعباد

خط و خط

خط و خط

خط و خط	خط و خط
بابو صاحب قدر و ان کرم فیض رسان سلامت بعد گذارش مراتب بندگی و نیاز حصول شرف خدمت کیمیا خاصیت کہ حق تعالی بر دوی فیض آرد و مظهر مدعا ہست پیش ازین بدست چھوٹو خدمتگار عریفیہ نیاز ابلانع داشتہ ست بظالغہ در آمدہ باشد	

مشہور ہر شاہی زنت چند داد و نگر

چشم آنست که از دو کلمه سامی نامه شش هزار و شصت و پنج سامی سرزانه فرایند که باعث الحینان بل
 مقصودست درینو لایان مندر در بدلا پور پر گینه راری که امسال تعلق دو بر صاحب
 خزان و نعمت در ظاهر و قاعه گردیده است و کجیل آن قریب چهل هزار روپیه جمع
 سال تمام واقع است استقامت دارد و بالکل نوشته شده اند و منصف بوده است
 که دمی را فرصت طعام خوردن همیشه نگه احوال دو مقصدی مددگار مقرر شده اند و ملا و ازین
 مامون صاحب قبا فیض سالان مامون سرکش لال صاحب دوز بدلا پور معذور ابره صاحب
 بهادر دام اقبال شریف آورده اند از تفصیلات خواندی دومی صاحب صورت است و
 مامون صاحب است کافیات صدقه خور و غیره که براسه درستی آن همه تعلق مامون صاحب
 بموجب حکم حضور گردید پس بنده را اگر نه فرصت نباشد آید چه اگر چه
 من و از خام و جمع خرج صرف مانده است براسه ازین خطوط نویسی
 اگر چه دین مهم محنت بسیار است که با اقبال شریف انجام می تواند شد
 و لاله چنگل لال صاحب در بادشاه پور استقامت دارد و سابق این که پور
 پایتخت صاحب خزان و بنابر وضع در راه پیریشانی طراز مان پولیس رفت و
 آواز خسته فسطی مشاهیر او شان هم شده بود و احوال از کوشش تمام
 پروانه بنام نائب بادشاه پور پر گینه مویکی سه رفته است تقصیر که خطی
 در ماه نخواهد شد ماه باه خواهند یافت زیاد و حالات این طرف باطله
 مامون صاحب قبله و کعبه دو جهان مامون لور دیال سنگه صاحب دام ابت که
 واضح شریف گردیده است و یا و و ایام دولت و جمیع مستدام

باد فقط

منه و بر امر شریفی نیست چند روز نگری

خط رسم
به حال گوناگون

خط ۱۸۱

لایه صاحب دالاقدر سلامت - تناسل استیقای ملاقات او شمس و تقریب
 افزون است بشود و خاطر شریف باو خط است مضافاً به کمال مع شیرا
 روز شنگا منتظر شفاست یافتن از بیماری و تشریف بردن مطهر و تفریح
 احوال بیماری و الله باورام توفیق صاحب که ارقام بود رسید مسرور
 در پیش ساختن سری چهارچ آن صاحبان را به خود راه برسد نگار
 سلامت با که است دارد که از آن بهر صورت شست شودی خاطر خود است
 اینجا صاحب بر است کار سرکار را به صاحب که از کجری اپیل چپند
 نقلی بهر شست و شویم آید و آید بود سوال در جواب آن اندک شده است
 باز بهر شست و شویم شمس سایل پرستی روان کرده اند بنابر آن چند
 در اینجا توقف است و شست و شویم بهر شست و شویم سوال جواب رفع و رفع
 که در اثر آن بود اگر چنانچه روز صاحب حج در فرستادن جواب توقف است
 با این شست و شویم روز یکم ماه موقوف خواهد شد بسیار توقف خواهد شد
 با بهر شست و شویم بهر شست و شویم در اینجا از عقب اطلاع خواهد ساخت و مقید
 بهر شست و شویم که ارقام بود از چهار ماه اول خلش فغانه و هم انبری مقدمه و بار
 را به صاحب از این شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم
 یک روز بنانه آید لیکن فرصت یافت چون آنجا بنان در اینجا شست و شویم دارند و می
 بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم
 بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم
 بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم بهر شست و شویم

توضیح

و از کس که آقا سرش هم بدریافت نمی آید آینده آنچه که بدریافت خواهد آمد اطلاع خواهد ساخت صاحب را درم با بوی جیگه پال سنگه صاحب از خطه نو نکاشته بودند که برادر صاحبان گوردیال سنگه در غر و دوش یکجا شدند آنحال شاید چپس کار بخانه بشود دیال سنگه رو بکارست شاید برادران بهادر پور نیز یکجا خواهند شد چون اینجانب بهر صورت تابع مرضی آن صاحبان هست نمیکه بتدریج موافق آن خواهند ساخت زیاده نداشت و اد ملاقات از خیریت نایجات یاد شد

میفرموده باشند زیاده چه بر طراز

خط ۲۳۲

با بوی صاحب قدردان فیض نیازمندان سلامت بنده گیتیکه بندگی سزاوارترین راسخ الاعتقاد است مبروض عالی می پردازد که احوال حقارت اشتغال علی الدوام باستعداد اصحاب مزاج فیض التزلیج انچه مقبل ازین احوال اینجا آنچه که بود مصحوب مردم مهرایی لاله روشن لال صاحب گذارش خدمت نموده تقینیکه رسیده مطهر در غار است گردیده باشد تازه نیست که لاله صاحب فیض رسان لاله سندر لال صاحب براسی نه خدمت کردن لاله روشن لال صاحب در بنارس تشرف برده بودند او شانرا بطن خدمت نموده نیازمند را همراه خود در چون پور آوردند بسیار استعانت فرمودند که ایشان این مرتبه برخواست خاطر نباشد بهر صورت و کجی دارند و سود است از مزه و غیره بکار کشل رو بکاری عدالت صاف کرده باشند چنانچه همواره باشتال ارشاد لاله مدوح در هر امورات خود مستفید و در امور دیگر و توجیهات بلا نهایت لاله معظم چند آنگه شایان برادرانه و ریاست است

خط ۲۳۲
بدرج روزگار

کلیه دیوانی

از طاعت بجهت آیات آن نو چشم بهشت خوبی زنت که کمال اثر بخون باوقافها
 سر و دستم بکبر یافت حسن خلقت آن سوادت باویت که درین عالم خوبی شارع
 سواد نمندی دار چندی سست غریز دله و مقبول جانها میشود دستش کما یثقی رویه
 اگر چه بزانی قاصدان صبا شتاب بوی خوبی یادآوری میشود لکن بلا تخاشا خاطر شود
 خود را لبان از بار فکر اقباض دارد و بزرگ گشتن شکفته می یابد و پیشانی از خاطر
 قاتر شکوفه دارد بر سینه و روی علی المقصود این در تب که نسیم غنیمت یعنی خط بهجت آسیر
 و حصول یافت با لبه العظیم که نو یاده مراد خود را خرم و شاد و این پنداشت که انتقاش
 که حاصل یافت سهر عه شاد و یاد خاطر است که خاطر مراد شاد کرده آید و نامیر صحت
 موفق البها بجهت از خیریت خود و سر و وقت سیکرده باشند و گاه گاهی مشتاقان
 ویدار را فریاد خاطر خاطر آورده باشند که موجب طمانیت دل و وسط الوصال
 از ان متصور است چنانچه قال شاعری شود و سهر عه کار دیوار کند و گنگستان خندق

زیاده حبه والاعضا

خط ۳۴

بایو صاحب مجموعه خوبیا مقبول دله چون شین چشم بیان چشم چون الف جان اندر
 جان باشند بعد تحو و دعوات طبعی او جامع فراق جان گذار و آه ناله و مساز سه
 سهره ز کنگستان بگلستان نوشته اند تا بهیث سر کشیده که از نا نوشته اند
 و در حالیکه زبان بهین سحر اندر سه الی غنچه اسپر بکشان نسیم غنیمت آید
 بهیچ آسود و حصول شود المجد اندر نو با و همد و خود را صبر بپنداشته که بزرگ سر تا با
 که بهیچ و قی سینه فراهم در نه آمد و چنانکه بار طالب که شکفته نگردد و چسب طراز و رنگا

نقش خندان

خط ۳۴
از سال اول

تا که خوش فلکان بوستان موجودات را به آب تازه الطاف خوش شادای دارا و آن
 بر خور دار را بر خور دار همدست مقصود و دارا و چون طلب تعلیم نمودند بهر حسب
 نوشته آن گلدسته خوبی و تشنگی و محبوی تعلیم میسر و لازم سعادت مند می آنکه
 شب و روز تحت بر خود اخلاص و کمال تعلیم و قواعد معرفت بایستی مشق نموده هر
 درست نمایند که روزی بکار خواهد آمد و تفرقه به تفریب آدم بر حسب طلب آن
 نور دیده خواهد رفت آینده حصول ویدار فرحت آتیا همین خط خیریت خط
 مسرت خط مسرور و بهینگی می نموده باشند که باعث تسلی خاطر از این می شود
 زیاده ایام بهجت و نشاط است از بهار کلام باد

خط ۵۲

در دیده توئی و گریه چو کوه کشته نشسته در سینه توئی اگر نه پریشان کنش اسید
 وصال است جان را ورنه آرتن هزار حلیه بیرون کنش بر خور و کار کار زاده و کلاه
 و قدره و عایک با فوق آن در عرصه دهم و خیال بگنج مهر و شوقیکه به تحریر و تقریر
 بنیاید میسر مطالعه خاطر ساطعه با و الحمد لله که طرفین به خیریت میگذرد و بعد مدت
 استداد که چشم از و یاد الهامی و خاطر بعین تقلیل بقیاری بوده بود حصول رفته
 آن نور چشم منفع انتظار می و اضطراب میا گردید و بدریافت خوشی مزاج شما که صاحبان
 و آن سعادت عنوان مسرت افزود دل و دبالا نموده خط توینود گو یا شمع بود
 در خاطر یار نور افزوده نامه نوچه گویم که بدل تنگ چاکرود آن کرد که در خانه تاریک
 شمع کرد و رفته بوده گویم که بدل تنگ چاکرود آن کرد که باغچه سبزه صبا گردان
 قضا و قدر از شجره فراداد و بار و دار از احوال رو بکار مطالعه فصل اطلاع نگردید که حسن و قبح

منور جواهر شایان است چند دانه نگری

بر سبیل کمال و کمال
جواهر شایان است

توجه و تامل

است که روزی مشق نمایند آینه دست داد ملاقات همسین طرز از خیریت
خود خشونت میکره باشند و خوش باشند بر پانعی آیام نشاط
در زمین باد + هر سخن بشنید در زمین باد + اقبال همیشه دست پانعی
دشمن نمکین به بلاد وطن باد

خط ۴

خط ۴

بر خور و ارساعات و قبال آثار جموعه خوبهایی طول عمره و از اول قدره - آن
و نیز بر تل بعد و عیدات شوق ملاقات دولت و دیدار بهجت آثار که حق سبحانه
بیشتر خوبی میسر آر و مشهور و خاطر سعادت آثار باد و حالت خود بخیر و عافیت مصروف
و باستعدایا مژده خوشی و خرمی مزاج هر دم و هر لحظه مشغول و مشغول مکتوب
مسیرت اسلوب و حصول فرمود چون مشغول خیریت بود در راحت خاطر از یک لب
افزود و سجده شکر و سپاس بقیاس بدرگاه رب الناس مودمی نمود الهی
بالنیمه یاد آوری و سعادت شندی تا هر آن و هر مکان حافظ و ناصر بوده عیش
و اعتدال مزاج نگاه دارد احوال بیماری آس چو بقلیم آرد که از بهر قاری
در دینه قلم چاک و دیده و ذات مناک میشود یعنی از سه ماه در کشاکش
این مرض که نصیب دشمن هم بیا گرفت است و از چو ملی تا در وازنه
آمدن سراپا قنات و دشوار غرض از زندگی خود بیزارم و افسوس کنان
هر لحظه برین عمر ناپایدار حکیم از مرض حق تعالی ناچاره این هر دو بیت بدرگاه
الهی میخواند بشوق آرزو بسیار بیت یا فکر افکار بسیار کرد و بختتم اختیار می باید کرد

خط و قلم

القصه این پیش ندارم طاقت ایک کار ازین دو کار می باید کرد و تا کجا بزرگوار
که عالم چنین است و چنانست و نیست و آنست راضی ام برضای او و قانع ام بقضای
او و ما می این مرض مرا خراب خسته ناکار و از همه طرف دل
شکسته کرد و بخورد ازین بر خور و از نور چشم بابو جواهری در رفاقت
نواب احمد علی خان صاحب در عظیم آباد قیام دارند نظر بر فضل اوست
چشم که دولت ملاقات که نعمت غیر مترقبه است از خطای و شاد میفرموده باشند که
رفع نگرانی تواند شد زیاده چه

خط ۳۷

۴۶۷

مکتوب

بر خور و از نور چشم سعادت تو ام بابو رام بخش جیو طو لعمره بعد دعوات
مزید حیات و ترقی و درجات مشهور و خاطر سعادت ذخایر سینا بدترین روز با الفضله
وصول مکتوب مرغوب زنگ زد آئینه دل نشد موانع آن بخیر و خوبی با
با چون دل جویای اخبار اختیار میبایست لازم که گاه گاهی فریاد
خاطر عاظمی آورده باشند و ده دو اند ده روز میگذرد و که اینجا
از دوا و دگر قبضه آورده آمده بر آن تقدیم مراتب بعضی امور زمینداری
تقدیم است ایام دیوان صاحب کرم گشود و ارشاد میر صاحب شفیق دل
و صاحب عصر رقم می نمایند ظهور هر امور محصور بروقت خود دست
فی الواقع چون انتظار از زمانه دراز گذشت آری دایمیت بر خود بر بست
کردل برین سخن لا طائل لبست و شیشه دل بر سنگ پیوسته لبست هر چه از این
مطابق آن ظهور سپید شد لیکن رهروان مراحل مدعا از تدبیر غافل

مشهور جواهری است چهره دوا و دگر

نور

بنوده اند بر لعل چرخ و فادار گرامی در بار نامی پودہ است اگر از توجہ مشا را کہ
 آسان بر حال دیوان صاحب چون مکرر الوقوع معلوم نمیشود و کس را در جواب
 ہر خط این چنین ایماے فرمایند خیر این جانب را نیز درین باب نہ یادہ
 مجوز تجویز مناسب حال نمے نماید اگر باشارہ ملال ابرو سے غایت آن
 آسمان نکوے عید مدعا شود عین آرزو و نمود آلا امر خاموشی لب
 گذاشتن مستحسن و بجائی الواقع و راست و در ضمنی بطالت کہ است لیکن
 در بار است آخر انتظار بسیار را ہم مدے و پایاے است و زمانہ دراز را ہم نہ
 نشانے برائے کشائش این عقیدہ مانخنہ برشتہ این طرفہ مضمون سربستہ است
 چون بغیر بغیر این مدعا پیوستہ و انستم کہ اگر در انتظار آن عکس صرف شود
 بجز این مضمون بزبان بیان یک حرف نرود و در جواب آن سخن کہ تا وقت
 آن در آید کافی است و بقول شخصے کہ لفظ اندک باشد بزبان داشت ساقی
 لازم کہ تالفائے بہت افزا ترقیم خیریت ناجات مسرت افزای دل مشتاق
 بیستہ باشند زیادہ دعا خوانند بخدمت دیوان صاحب تفتیق کرم کمتر
 ٹھاکر دیوان در گادت صاحب سلمہ امدتعالے سلام نیاز مقرون
 اجابت شوا و مقتضائے اخلاق از یاد آورید در کج خامہ فرسائے
 کار نرود و زیادہ نیاز است فقط

مکتب دیوان

خط ۳۸ و ۳۹
 دیوان میرزا علی

خط ۳۸ و ۳۹	۳۹
بر غور و سعادت آثار مرا پا رحت دل و جان بالو بھیر و ناتھ جیو سلمہ زیہ از وزیر مل	

مشہور ہوا شاہی آیت چاند داؤد گری

و غار جادواری حیات مشهور و خاطر سعادت آتش با و حالت نمودن بهترین خیریت
 غرضه خوشی مزاج ایشان پیوسته مسالت دارد و خط بهجت نط در عین استقامت
 رسید از دریافت خیریت امتزاج ایشان اطمینان خاطر گردد و پیوسته شکر
 بدرگاه الهی مودعی گردانند آینه تقاسم با نیمه خوبی و شایستگی و یاد آوری
 سلامت و جمعیت ولی نگار دارد و نشود یا ل خد متگرا از و در بل در روز میشود که
 آمده حقیقت آنجا در یافته باعث کاهش جان نیم جان گردیده و شعله از کانون
 دل کشیده لاله جمعیت لال نهایت مزاج دارند از ساوگی مزاج ایشان الهی
 خرد دیوان راجه شیوسهای داس متوفی غالب شده و بیوقت هر که چیست و چالاک
 و شیر شود پیش دستی بردارند از این احوال آنجا آنچه گوشت میگذرد و از اسیران و بابو
 هر نفس لال با خوش شده در چهره رفته اند از آنجا که آن بر نو در یگانگی لال و حکم و
 شریک به دست چون اندامی نگار و که کسی هیچ در میان خود با خراب و بی اتفاق نشود
 وزن را مناسبت نیست که مردمان خانه را مالک جمیع مقدمات نمایند و مالک را نیز
 اینهمه از سستی مزاج لاله جمعیت لال تصور توان نمود با جواهری درین مقدمه لاله
 هیچ ناخود را که یگانگیست دارند و هم ریش آن برگرفته اند خط نوشته اند لازم که
 بایکدیگر مودقت نمایند و در هر وقت نازک است بر خور و در هم یگانگیست از بابو
 هر نفس لال دارند از اجتناب نوشتن بنده و این معنی بر کسی افشا نشود آن
 بر خور و در راه وسط خود نوشته نوشته است بر خور و در جواهری بر اس
 ملاقات آن بر خور و در اراده رفتن است و استند چون پروانه خان صاحب
 به تئید آمده ناچار شدند اگر در آنجا روند غرضه همیشه روز خواهد شد و واسطه

نشاط خانان نشی جواهری خطا

سوزگار نازک لهذا از فتن اینجا معذور شدند و احقر را بر صورت از ایشان توقعات
بیش از پیش میباشد حق تعالی سلامت دارا و محروم براسی خبر خیریت
می فرساید لازم که همبرین نظر از دو کلمه مسرور مینموده باشند اگر صلاح وقت
باشد خط بالا را بچنانچه را می فرستاده دهند مضمون این خط به هر کسی معلوم
نشود و زیاده چه بر طراز و آیام نشاط همواره بکام باد و برب العباد

خط ۴۰

خط ۴۰

بر خور و از سعادت مندرجه از جان من در عسره بعد از وعید و افیه ترقی عمر و حیات
مکشوف خاطر سعادت ماثر با و مفاد مندرجه جان سعادت در حالت نظری رسید
کحل الجواهر و پره ریدر سیده گردید و نوید تندرستی مزاج و مضمون مرقوم
بر ریافته اطمینان خاطر بخشید بر خاستگی طبیعت به سبب بے شغلی اینجا
اراده داشتن سمت دیناج پور که مرقوم فرمودند سعادت مندرجه با عفت
پیش آمدن موسم برسات بطلب آن بر خور و از توقف راه یافت بفضل الهی برسات
هم رو با نقضای آور و در عرصه یک ماه باقی است بعد از ماه مه و آن بر خور و
راور اینجا طلب داشته خواهد شد قسم اینجا نباشد است هرگز اراده و نیاج پور نکنند
زیاده چه نوشته آید عمر و دولت در ترزا با و فقط

خط ۴۱

خط ۴۱

خط ۴۱

بر خور و از نور چشم و غنچه بوستان سعادت و شگون ذریع الغت باور چهارم جی پور

در حفظ آلهی بوده خشم حال باشند بعد دعوات ترقی عمر دولت و شوق
 حصول ملاقات بخت آیات که به اذن نعمای در خواسته جهان دیگر
 نه مطالعه خاطر سعادت ماثربا و خیریت آن نور دیده بخت خدا سے
 عز و جل که طاعتش موجب قربت است و روزمره میخواند و در نیل از مرده
 نسیم خیر و عافیت آن گل گلزار خوبی و نخبه چمن محبوبی از بارش در می
 جگر شکفته گردید ساز و برگ دل از همه طور موسم خرابی داشت
 و بلبل خاطر کویل ناله سوسو و لحن کو کو کو بگو می افراشت و چشم در انتظار
 جسم در کلفت بی قرار گرفتار بود و الحمد لله و المنة که قطعه رفته
 جان بخش و شقه دلکش با سے نور چشم با بورام نراین که بدست کشاکش
 نوشته بودند وصول نمود مضمون مسرت آگیش در جسم کار سچائی
 و با چشم انتظار بنیای نمود خوش و خرم گرد آیند و ساز و برگ
 دیگر هم برسانند مصراع شاد باد خاطر است کو خاطر مراثی در کو
 لازم سعادت مند می مناسب عقلست که همین که از مصلحتان هر پر و قبالان
 علم گستر و روزمره بلانافه صلاح مسوده گرفته املا پر دازی در دست نهاد
 که محاوره لشیب و فراز عبارتتای معلوم گردد و از صاحب خطاطان
 تعلیم نویسنده مشتق کنند که حرفتای لب و آواز آیند چون بشیر در حین جفا
 والده بالونه کور اراده اینچنان بود که آن نور دیده را طلبیده نور دیده افزود
 تعلیم کنم و تربیت دهم که بعد از ششاه از طرف نوشتن از مریوطی حاصل
 متوصل شود مگر موجب ورود و حادثه و ترانه سرا پارچ در شش میباید آمد

نکات خاندانی

باز اگر حیات باقی است شاید که اراده دلی بر آید و بهفت و عشره حقیقت چهره
معلوم میگردد و غیر از اندیشه چه نگار و ده گاه در کار رسد گاه در مان
آنچه از دوست میرسد نیکوست آینه از دو کلمه رقت بخت شفته
که وسط الوصال گفت اندر مسرور الوقت و تهنج خاطر میگرد و باشند
که موجب سعادت مندیست یا مسرت و نشاط بکام باد

خط ۴۶۱

خط ۴۶۲

نور چشم جگر و جان سعادت عنوان طول عمر - بعد دعوت تزااید حیات شوق
ملاقات که آرزوی دل و جان است مشهود خاطر عاظم میناید خیریت بیطرف
از خوشی مزاج خود تصور نمایند بعد مدت خط مسرت منقطع مع رادها
خدمتگار وصول یافته بر حقیقت مندرجه اطلاع یافت نور سندی که
گر وید بر اے آمدن خود نکاشتند فائده آن نور دیده است بے تکلف
نور سرور افزاین بر اے رخصت آن نور دیده بخد مت شاکر صاحب
شاکر کشن ناتجربو نگاشته بوم و در جواب آن که نگاشتند خط بنس
فرستاده میشود و از آن دریافت خواهد آمد بار بار اے رخصت ایشان بخد مت
شاکر صاحب نگاشته میشود مگر رخصت کنی کنند لاچارم اگر اراده
آن نور دیده باشد برسد و کاک ^{کاک} سند لیساموجب طلب می رود
مبطل خواهد درآمد آینه لازم سعادت مندی همین که همبرین منوال
از ورود خط مسرت منقطع مسرور و تهنج خاطر می نمود باشند زیاد
والدعا

خط ۴۶۲

خط ۳۴

بر خوردار نور چشم اقبال نشان با بورام لال زرا و الله عمره - بعد دعوات مزید
 حیات و دولت مشهود خاطر عاظمی نماید خیریت اینجا نب از خوشی طبیعت
 خود تصور نمایند از چنگ از ملاقات خود مسرور الوقت کرده آنصوب فستند
 نهایت تحریر هیچ احوال خورسند مزاج ایشان اطلاع نیافته و نه نوشته
 موجب انتظاری است آنکه مواعینش بجز خوشی و خرمی دیگر باشد
 چون اینجا نب در قصبه چیره رفته بود از عطا کر صاحب عطا کر لشن تا
 حی صاحب ملاقات نمود صورت روی کاری معالیه دریافته از موضع
 بجهت پور بخریت رسیدم از لاله کجین لال که ششی صاحب دار
 برای عطا کر صاحبان چند آنکه مناسب گفتن بود گفتند گفتند
 به حتمی در حضور خواهم کرد و آینده قسمت است بست و گنبد
 شیرینی و دوساری و دولنگه لوازمه کلیه که رسم است و تاداه
 قبول خواهند کرد و لازم سعادت می آید که روز و شب
 شغل نوشت خواند باید که در آنکه روزی بکار خواهد آمد آینه از خیریت خود خوشدل
 کرده باشند زیاده الدعا

خط ۳۵

خط ۳۶

خط ۳۷

خط ۳۸

بر خوردار نور دیده سعادت خصال ستوده افعال با بودیپ زاین لاله العزیز
 بعد دعوات مزاید حیات شوق ملاقات بهجت آیات که آرزوی
 دل و دیکر است مشهود خاطر عاظمی نماید خیریت از خوشی طبیعت خود تصور نمایند

مشهور جواهر شاهی نیست چند و گوید مری

بعد از آنکه در حالت عین نگارنی که چشم انظار و خاطر بقرار بود
وصول یافت بدین یافت خوشی مزاج آن نور دیده که از نور دیده اندر نور دیده گردید
و کمال تسلی شد و توانای خوش و خرم دار و از مطایفه مشغول خط معلوم گشت که
روز و شب در خوشی اندر مشغول میباشند و چون گشت محنت امر و روزی که بکار خود آمد
و نشی بهار و نشی طلسمه از نور چشم من هرگاه این جانب میخواند از موضع و همکار که از اینجاست
آن طلسمه بودم باز صاحبان آنجا طلسمه کردند و از اینجاست و در آنرا میفرستادم
یقین تصور نمایند با فضل خواندن نشی مذکور صلاح نیست کسی افشا بشود و شیعیان
که از آن رباط مسوده و نشیب و فراز تجارت معلوم گرد و آید از خوشی طبیعت خود مسرورند
معنوده باشند و یا و چه

خط ۴۵

بر خور از نور چشم سعادت خصال با یونیا و نعل بلور و قدره و تعب
دعوات ترقی عمر و دولت و شمش شوق ملاقات که آرزوی کمال مطایفه
خاطر سعادت با و خیریت و عا کو خیریت خود تصور باید که و چون موهر متکا
باستطلاع اخبار آن راحت آثار چهره و رفته بود و پز بانی آن باستماع خبر
طبیعت علیل دشمنان آن جگر و جان فلق جگر و جان شد و از نشی پیرامون
خاطر فاکر و دیدن حق سبحانه تعالی که حکیم حقیقی است شفای بخشیده باشند بر آن
در یافت آرام کمال آن سعادت افعال را ده خد متکا را فرستاده است
پند و دس از احوال آرام سرور الوقت نمایند که رفع غمط است

مشهور و جواهری است چند روزی

خط ۴۵
نقش فانی نشی جواهری خط

از آن تو اندر شد آینه لازم سعادت مندی پهن که از رفته است
هر قدر خوشش دل و شاد و کام می نموده باشند زیاده چه نگار

خط ۷۶

برادر عزیز القدر را بوجوهی سنجیده چو سلاطین قلمی شریح استیلا و
ویرانه است که قلمش گشته زبانی خود را به تفسیر آن پیران و زبان قلم در تقریر آن
در آید که توان آن خرد و سپید فایده مقدور داشت + کاندر پیران ره با و پاک
عقل را شد پاس نیست + ناگزیر خود را از این حالت باز داشته بر سر
سلطنت آرد و الحمد لله در چنینیکه دل به ترانه سپید نوع در قفسه ابر بنود
نامه عین سرین شهادت محو بر استدر اک خیریت آنجا و هم بر شکایت
رسول رسائل وصول بهجت شمول نمود خاطر میفرار را چندا که قرار از حصول
چهار شیمی حاصل نمیشد افزوده خط به خط بچشم گویم بدل تنگ چاکر و
آن سر و که با شیشه گزلی بار صبا کرد + عزیز است درین در حالت یکنانی و یکدلی
تبریل نامهاست و نه و ان شفا و ترسمان روزگار سا خفن است خوب الماضی
لاکه که آینه لازم دوستی آنکه هر چه کلفت از طرف ترقیخواه در حالت
عدم فرستادن نامجات در آینه خاطر جا گرفته باشد بمقتله میرانی نزد وی
همبرین آن فرم و تازه دل میدهد داشته باشند و در آخر آن طریقه کلمه شریف
است من بر می آید تا تیراری موضع پور که یک آن عزیز القدر است
هر قوم بود بهجت افزوده هرگز بر وزیر باری نامبرده بخاطر من منتوش نیست

مشهور جوهرش ای منت چند داد و نکر

پروانه شش منتهی و زیاده و اندک

خط ۲۵

بر او غرض از اقرار اقبال نشان سلامه بدارشیتانی و بدینها که شرف است و سایر غرض
 اکثر با و حال که در این خبر نیست و در این خبر نیست و در این خبر نیست و در این خبر نیست
 باستماع انجام شادی بر خود دار پیران تا آخر چو طالع و خیر خیر خیر خیر خیر
 افتد و در قریه این نویسیار که و با یونان گردان و اینچنان به حساب و در قریه
 شریک مجلس نواز استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم و در قریه
 حصه اینچنان به حساب و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم و در قریه
 این چنان به حساب و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 که از سر نو نشانی با خسته و از نشانی تا نشانی استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 حصه اینچنان به حساب و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 در خود و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 که از سر نو نشانی با خسته و از نشانی تا نشانی استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 ما چه تصور باید کرد و الحال لازم است که از سر نو نشانی با خسته و از نشانی تا نشانی استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 کرده و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 رسیدن ایشان و براسه و در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم
 در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم

در قریه استم شد غرض از تقدیر حق تعالی است که تا حال با و استم

شماره جرایدهای انجمن خاندان قاجاری

در صورتیکه ایشان حق اینچنان نبخشند و او پس قصبه طول خواهد کشید
 آن زمان بیشتر نیست و در جواب این رفیع مطلق سازند تا که فیصله ایشان
 این مقبره و او اسرار مسطور نموده اند و اینچنان رقت بجا آورده
 کرده در تداوم وصول آن جسد خواهد کرد هر چه یاد اباد و زیاده
 نوشتن فصول است

خط ۴۸

پراورد گرامی قدر اقبال نشان من سلمه الله تعالی پس از دیار ایشان خوشی
 بیعت موصلت از آنچه بدل میگردد و چه یارای قلم و لسان که قسطیر و
 بیان پرد از دنا گزیر بر زمین از نه اسوده و البته بطلب میگرداید
 بفضله خدایان نیستی است عجب زانکه ایگانه خاطر عزیز آن مهربان
 که بیکانه حال مملکتان غریبان بنده اند و پیرایه است استغای عرومه
 کثیر هیچ از مژده نیست مزاج خرد و فساد است خدایان و شواله است
 هستند چه گوید سیرانی بنود حیران و قیسه رازی از دین و دین و چون ایشان
 معبان بر انتظار خاطر مهربان به بندین به پیروی وانی منتج من قرار است
 نامه نیاز خیر خدایان چه رسد اگر چه عند القیاس چنین و چنان بفرست
 آن عند بر خلاف قیاس بود خیر فرض در صورتیکه اضطراری مخلص بی یا
 پسندیده خاطر عزیز باشد باشد و اگر باشد هزار بهتر است بداند
 بتدریک مژده گفتو یعنی خدمت تقصیل داری سرکار تربت بهمد

خط ۴۹
 شکایت عدم ارسال
 خط کدی است
 غلط

بسم الله الرحمن الرحیم

بجائی بجهیر و ناصحه صاحب مد ظله هزاران هزار منون بسیر فزانی و عالم عالم بشکر
 گذاریم موطن شده خطی با هم موصوفه نگاشته است و می آید که بساطت آن
 عزیز بشرح آیات بیشتر بجا بحدود موصوفه شریف گردد و بمقام موضع پیدمول مصفا که گاهی
 بدیری پایه نشان که پاس خاطر خلص بر مان آورده بودند معلوم که چه بسبب سهوشی
 یا و گاری مارا هم جو خاطر فرموده اند که اندر ریافت خیریت ما آدم بخدمت میرسد
 انفسب که بر خلاف ماهیه از غیریت نشو و می شود می خراج مع ایچر مصلوبه که بر قرار
 امر بانی است سرور و شاد و کام نموده باشند و تر یا و به بجز شوق چسبه بر نگارند

خط ۴۷

خط ۴۸

خط ۴۹

سعاد و اقبال نشان با دوستی ارام صاحب سلمه الماراج بعد ابر با ترقی عز
 جمیع اشتیاق ملاقات محبت آیات کشف خاطر اقبال مظاہر باد و مفاد
 بهجت معاد و حصول یافته مسرور و متبجح نموده نوید اصحاب مزاج آن سعادت
 در یافته رفیع فکر نمود و بمقدمه او و غیره که هر قوم فرمودند آبی سعادت مند تحقیق
 آن نیست که لاله ارام ناصحه مع نشان نامه بی دست ملازمت حضور حاصل نمودند
 حق را نامه مذکور بلا حلقه حضور گذشت حکم شد که بی دست را در عرصه پنج روز و آخر
 سازند و الا بنده و لبست با مستاجر خواهد شد یقیناً که نهی را لاله مشارالیه بخدمت آن
 اقبال منزه اطلاع کرده باشند نقشه معالیه وضع مذکور خوب نیست بسیار مردمان
 در خدمت آن گذرانیده اند آنچه باید دید که چه می شود و آنچه ان متعاقب نگارش
 خواهد نمود و اینجا نیستی از فکر و تردد آن غافل نیست زیاد چه بر طرازد
 عمر و دولت در ترقی باد

مشهور جواهر شاهی نیست چند را و انگری

خط ۵۰

خط ۵۰
خط ۵۱
خط ۵۲
خط ۵۳
خط ۵۴
خط ۵۵
خط ۵۶
خط ۵۷
خط ۵۸
خط ۵۹
خط ۶۰

با بوجایان به از جهان و انکشتن با بوسیتارام جیو و با بوشن و یال
 سله که تعالی استثنای دیدار بجهت آثار که ازین تعالی و پیکر متصور نیست
 مشهور و خاطر با دیر است که از دو کلمه سرور و بهنج نساختند ازین موجب
 متفکر در دأحوال اینجا آنچه که بقلم آرند نسبت که بمقدمه بایان در عدالت
 و بکار سوال و جواب دعوی و در جواب همه داخل گردید ملک بر بند و بکار است
 باعث موقوف شدن عدالت که از پنجم ماه آسن موقوف شد مقدمه
 ملقوی ماند بایده دید که تا که مرضی نایان می شود بر خود اراکان که شغل نوشتن
 باعث تقید می ایشان داشته باشند محض قبل ازین معلوم شده بود که
 میا بنحیر صاحب باعث علیل مزاج بکان خود تشریف برده اند اگر چه تقید
 آن صاحبان بوده باشد اما فی میان جیو طفلان آورده مزاج شده باشند
 لازم که بر طفلان توجهات ضروری با بوشن یا بوشن یا بوشن یا بوشن یا بوشن
 پیشکدات تقیایشان ضرور و کار میان جیو کم است بروز صلاح و اودن
 مسوده مناسب از خود بر خود و از مسطور مسوده هرگز نه نوشته باشند تقید
 نموده یک مسوده نویا ینده باشند عرض آنچه مناسب دانند سازند نوشتن
 بنده بجهت کار می آید اگر کسی از دنیا ج پور آمده باشند احوال آنجا بقلم
 آرند که در جمعی گردد زیاد و چه

خط ۵۱

خط ۵۱

برادر عزیز القدر تحت جگر من سله اسد تعالی بعد شوق ملاقات دعوات فرید حیات
 مشهور و مینمایند سابق این خط بهت همگام با چرخ و میسرده رفته است لکن
 رسیده و فمیده گرفته باشند تر یا ده از ان هر چه شرح دهد ایت که منوری لال
 باعث ماندگی راه همراه همگام در وقت انتظار مردم همسرای
 بود آمد روز هر چند باعث تنهایی باو منع شد تم بک عجلت نموده
 آنرا رخصت نموده شد برای چینه یک آمده بود با خود می برد
 اینجانب و عنقریب میرسد پس بنظر حفاظت راه کیو لاله همسایه
 کرده دارا و راز و دتر فردا رخصت باید کرد چه که در اینجا
 نیست در سروز دهمی سدی روزیکش بنده که آنرا شش روز است
 براسه خلف منشی سده نامه و منشی بجهت و لال صاحب هر دو مقیم است
 و هر دو کسان باعث عدم رخصت اینجانب مجبور خواهند شد اگر
 بے رخصت خواهم رفت الزام خواهند داد در اینصورت می خواهم
 تا بروز دوشنبه استی عجز گنگ شوم بانه هر چه اتفاق خواهد شد
 بعمل خواهم آورد و از چهاونی کوکشی فواغمت شد سالیان باقی است
 بسد اینجانش موجب و یک خرج بالا باید براسه دانش مشیر
 اقرار کرده اند می دهند از سالیان هم و بجمعی میشود زیاده چه

منشی دهمی

بر طراز

آن سینه را شادمانی و چشم را نورانی بجهت حصول نکشت که احدی از فضایی تفسیرش
 اشتب قلم را گرم عنان ساخته بر آید و بنای آن از آنچه تروی بساحل خرمی و شادمانی
 نه پیوست که متفنی طالع کلک را بر اوج انشراح آن پروانه دهد و بوجوب نیکی
 بدست آمد چه طرب و شادمانی که بنو و شرح این تازندگان و الحقیقی آن چراغ
 و انشمنیدی را در شبستان اقبال منور داشته از گردش عواصف زمانه امین و لایزال و
 و بجای صاحب و بر خور و ارادام بر عهد نامی محدود در ترقی و تضاعف رساند
 که در آن بهر صورت کامرانی داین و مقاصد کونین رفیع خوانان را حاصل است
 پس ازین بلبل خواهر را به گلشن بشود و کین های این حدود و فرزند ساز گرداند بدین طراز
 که چه پیر و ز که در جمعه و تاریخ منشا زدهم این ماه بود چون سراج آفتاب سیر اقلیم و سپهر
 گردانیده غریب حبیب تدبیر گردیده چهار کس مسازان پیش دیوانخانه سن دار و شده
 بنطق آمدند که میان قوم را چو تان ایم و موضع خرام آباد برگشته تگا دو
 بعور دریا که گنگ می باشیم آهنگ قصه سهام کرده می رویم و بخوانیم
 که شب در نیجا گذرانیم من غافل از خنده و فریب دور دور که دفتر جمیعش است
 آن حرف شناسان او را قضاالت را اینک ذات پندار شده در
 دیوان خانه خود جاک داد بده آن تیره در زمان اسپم را که در محسن
 همون دیوانخانه بسته بود معانده ساخته میگفتند که اگر این اسپ فروخت گردد و
 قیمت واجب معین شود میان بخیم پاسخ گزاران بد کرداران شدم
 که مبلغ یکصد و پیم قیمت اسپ خواهم گرفت یک چنان قیمت بسیار و
 بی شک و بلایب اسپ را بر دآن ناحق شناسان خدا فراموش

در دیوان

پنجشنبه از خواب بیدار و فروختن پنجشنبه من جانوران زبان کشادند که قیمت این
 اسپ مبلغ سی روپیه از مایان بگسیزد و اسپ را بدهند
 برادر من لیکن چنین کلام جان من موجب از دوسه طبع جواب
 آن کم طرفان گفتم که ایشان اسپ ما هر آن و هر زمان
 سے خند و دود پیکار سے باشند قیاس و قیاسے انگارم
 پس ازین دهن کشایند آن زربازان و فاسے آواز
 شتر برده خاموش گشتند من بے هوش از تزییر و هر سخن
 آنها بخیال خود مستحکم کرده بعد از فراغ هیچک کار و شب بخانه
 بر بستر استراحت که سر پای راحت بود خواب فیتسم و نو که اسپ
 اسپ در تنور و در پنجشنبه چون هنگام ناکام رسید قافله خواب
 بر سرش تاخت آورده زخت هوشیاری بفارست بر دآن گرانان
 کوکے ضلالت که منتظر وقت بودند به نرمی و آهستگی طناب پای و
 گلوکے اسپ کشادند جدا آگاه است که بکدام سمت کوس حرکت نمودند
 بعد از وقت انقضاے یکس شب نو که اسپ چشم غفلت از خواب
 بگشت و او بار بار که اسپ را ندید حیران و پریشان دودید و صد اسپ
 بمن زد چون ندانست بگو شدم رسید متحیر شدم که آیا این وقت بچه کار می طلبد
 اخبر بیرون مکان گشتم اولاً این خبر ملالت اثر بگوش شنیدم
 شایسته چشم دیده به ورطه ترو دوسه فرو شدم القصد همان وقت و القصد
 و شیخ علی خان در شجاعت علی خان را چنان خوب و کرامت خان

و دیانت خان و فتوت خان و شہاست خان را سمت شمال بجا سوس
 آوری اسب فرستادم آما هنوز اجبے از طرفی باز نہ آمد و من یوم السیل
 در دریا کے حیرت مستغرق رہے ہاشم رہنما کے اسی چوں سے شود ہر چہ
 کہ روخو اہر داد و بے ایشان فوراً خواہم لگا شست و زیادہ جب بند و حاجب
 بہ نگارش در آرد

خط ۵۴

سبک و سبک

برادر عزیز از جان سعادت نشان طول عمر از اشتیاق دل چند آنکہ بیشتر
 بقلم در آید کہ از اجزای فراق ہر قدر تحریر نماید مختصر کہ آن کہ از حد بیان
 بیرون است و این از حساب فزون سے فراق تو اسے مایہ زندگی چھو کہ
 کہ با من چھایم کہ چون طماعت تعلق بالمشافہ دارد لہذا ازین معنی در گذشتہ
 بمطلب دلی پروشت سے آید بیشتر مکاتبہ شوق در جواب مکتوب مرغوب
 صاحب ملا جان کشتی کہ کسب واری برادر دلنوازلہ ہمایہ پرستہ آدہ بود
 تحریر و تبلیغ یافتہ لقیں کہ بطالعہ سعادت در آور و دہا شند ویرینو لاسمہ
 میشود کہ با وجود دوست جاست چچا صاحب قبلہ دو جہان مدظلہ تہج پردہ
 حالت غمی اوشان نمودہ باز بر تھانہ و شوار گز از فرستہ ازین معنی
 موجب کمال تشویش و انتشار است فی الحقیقہ ایشان کہ جوانانند
 بدر پیران نمیرسند و با آنکہ نسخہ یوسف زلیخا از استناد خود جو بہ
 آتش خوانند دل بردار و است آن نہادند کہ فراق یوسف بالیقوب
 چہ نمود و اگر تیر کہ بہ ہندی بگذارد نہ بظن مائل در نگرند کہ از جدا کی

رام چند و سترچہ پر دل رہو و چون یعقوب یازوہ سپرداشت و دسترخوار تازا گذار
ایشان کہ فقط تنها باغث آرام جان موجب تقویت جسم ناتوان چچا صاحب
اندر حیف باشد کہ بر احوال او شان جسم نہیکند بایستہ بہتصواب
رامے دور اندیش و مصلحت عقل صاحب کیش درخواست نو کہ می کرد ام
تختا نہ نظیر کند و لالہ صاحب مشفق لالہ منون لال صاحب لالہ سنگم لال صاحب
را کہ ہر دو صاحبان عصر و ہم جگر اندر سرسی اینی آوردن چون تہ سیر موثر
بجسب ضرور وطن آمدن خیر الحالی چمن خود نگار و ستادہ چچا صاحب نزد
ایشان رفتہ بہت اگر دانند کہ از بودن پتہی خطرہ و اندیشہ نیست بودید مصلحت
وقت باشند والا بہر نوع کہ توانند از آنجا رخصت گرفتہ روانہ اینصوب شوند
عزیزانہ نوشتہ اشچانہ بدل اندازی مطالبہ ساختہ بغیر و تامل خواندہ پیے
باصل مقصد میر غرض تہہ پیچہ سازند کہ از انہا طرف شکہ اہم علاقہ نہیوب
کہ لہذا صاحب قریب الوطن و مقام امن باشد مقرر و مامور شوند و برگشتہ
پیے صاحبان از جہانز و نڈزیا و ہ چپہ بر طراز و عمر و دولت
در ترقی باد

کتابت و تصدیق

خط ۵۵

خط ۵۵

برادر عزیز القدر جان و عمر من طول عمرہ قدرہ بعد دعای ترقی عمر و درجہات مشہود
ہنای طر سعادہ دنیا بر باد اینصوب بخیر و عافیت میگردد و اوقات باستد عا
خرمیدہ بہت حاج آن برادر بجان برابر سیر میر و دو و سہ قطعہ مکتوب مرغوب

مستند جوہر مل خطا و ادو لکری

در حالت منتظره چهره وصول نموده مسرور الوقت و بر مراتب مرقبات
 آن مطلع و آگاه ساخت در عدم ترقیم و تبلیغ مکاتبات که از قصور است
 تا که در کمال خود و سعادت خواه اند و بر بهمی مزاج اینجانب آگاه شده اند
 حیف اند و تحسین است از ایشان که ارم لغوی بر خلاف مرصعات بزرگان سرزد که
 مزاج مرا برهم کرده پسندانند که مرا غیر از شاعر یزدی و خواه کسیت و پختن استی
 و سواد متندی و راشوار ایشان عادت باالینت چیست که موجب برهمی خاطر این
 مردم شناس شود و خیالی انقطاع سلسله مکاتبت رود اینگونه گفتگو و کلام
 با بیکگان است نه با غیر آنها و بزرگان که اگر قصور است از مردان احتساز
 و انماض است و بزرگان جان و عمر من جان سفیرین که ابلغ و ناگوار است که
 از آن کسی سر آید و عمر عزیز که انکار که دل از آن بری نماید قسالم
 لفظی است که معنی موزون آن محبت ایشان و چشم حسبی که نور آن خیال
 جمال آن یوسف مصر خوبی نه خرمی که از صفی و دل بگذرک بی انصافی
 توان ستود و حسن اخلاق ایشان به شکفته کلی که دست بر دامن آنرا از
 فرق یکزگی توان برد اگر در ترقیم و تبلیغ مکاتبات توقف رفت
 خیال به بهاموشی اینجانب نتوان نمود که اینجانب از عرصه مشیت باه
 نهایت کم فرصت است و از صبح تا شام با سورات و ربار و حاضر باشی
 سحر کار اوقات صرف نیست بعد هر خواست کتاب نشست که مکاتبت در
 و کجا وقت مکاتبت که بجا بخریزان در سازد نوک خنای بدانی
 آن عزیز چه خراشها که در سینه نرسانیده و پاسه دل را در وید

پیچ و زاری

امانت که نوشته بودند باید بهفت که در واسطه برادری هر چند این سخن صحیح
بسیار استحسن و قبیح است چرا که در اختیار او شان اگر ذریعه شمار و است
اگر از سعی این جانب بر آمد کار او شان رنند چه بجا که حساب و دستان در دل
و در یکدیگر طرور این چنین عقل بمن و آحسن چه مشکل لازم که تا دست و اوقای
بهجت افزا از فرقی مکاتبات خیرت سمات خاطر بقیرار اسطین بسیار شده
زایده عمر و اقبال یاد برتال عباد

خط ۵۶

برادر بجان برابر عزیز دل و جان بلکه به از ان طول عمره و قدره بعد
و عسای شرفی عمر و درجات شده و خطاط سعادت تاثر نماید حالات
انچه استقارن حد است و مستندی بهر و خرمی مزاج آن برادر از حضرت
ایزد صمدیت ویرست که مکاتبات ایشان چون و عده موکد آن عزیز
بر وقت انتظار نمیدرسد و توقف در اینجا چه قدر خلجان خاطر میباشد
چون انتظار آمدن آن برادر دارم پیغامی که از لقای ایشان سرور
شوم نه که مشتاق مطالعه مکاتبه که دلیل فراق است باشم لهذا اوقات
خلوط لطف مکاتبات با بود و یونامنه سنگه صاحب سلمه شیر غیب تحریک
آمدن انصرفت نوشت یقین که با یوسطور نزد آن برادر فرستاده باشند
یا و فرمایند که من برای آمدن همراه خود چه قدر باعث شدم ولی اطلاع
ایشان در مقام بانه سوال گذرانیده حکم اجازت رخصت دو ماه حاصل
منووم و خود هم و در روز انتظار و انگلی ایشان کشیدیم معلوم نیست

خط ۵۷

خط ۵۸

شهر جوشای انچه چند و دو نگری

که از طرف مایان کدام عیار لاطایل در دل داشتند که دیواری عظیم بلند
 شد و بهانه های پیو حیب پیش آورده همراه من نه آمدند و باقسام اقیام وعده
 آمدن خود تا ماه آسن نموده این جانب را بدیوئی و دل آسنی تمام خست
 نمودند تا امر و ز مدت هفت ماه بگذشت که آمدند و آن قول و قرار خود چو
 بادوزنی نگرفتند حیث از شایستگی و دانائی ایشان هر کس که بوی تربیت
 و تسلیم و حصول سرمایه لیاقت محبت سفر و دور از بر خود اختیار نماید
 براس خدمت و رضاسندی و ادای حقوق والدین و عزیزان و خوشنشان
 و اقربایان آن یک طرف و رسالت یکبار آمدن و قدسبوس بزرگان
 و دیدار عزیزان نمودن لازم بشربت و مناسب شخصیت است نام بزرگان
 خود ببینید که به سفر و دور از دلی و غیره مدت ها گذرا سیدند محض از
 خانه داری غافل نماندند تا بوسیله آن حقد ر بلند نامی در دیار و چو از بزم
 هر که حوصله حصول قدسبوس بزرگان سیدار و رزاق حقیقی نظر فضل خود
 بران سیدار و رضاسندی خالق و خوشنمودی خلایق درین معنی است
 آن برادر را چه شد که با وجود لیاقت ظاهری و دریافت معنی ازین امر
 هیچ بخیال خود نه آورده نشسته اند لازم است که نظر بر ضعیفی و آرزوی
 دیدار خباب چا چا صاحب نموده روانه این طرف شوند توقف ننمایند
 من هم بحالت ضعیفی رسیدم تا ب محنت و ربار نه دارم میخوانم که شربت
 خود باختیار همچو آن برادر سپرده خود چسبندی میاد الی
 سید برم پس از مناسب است که در آمدن خود توقف نورزند و بهر

مختصر

میداشته باشند زیاده چه برطر از و آیام خرمی و انبساط بکام باد

خط ۵۸

خط ۵۸

برادر عزیز از دل و جان من طول عمره و قدره - بعد دعای ترقی عمر و درجا
مشهور و خاطر طاعتیناید این مصوب بفضل الهی مقرون حمد است و استعدای
خیر و غیبهای آن برادر از حضرت صمدیت آن روز یک اتفاق آمدن این
افتاد با وجود ابلاغ خطوط الصما بت بالو چهارم صاحب و هم ملفوف
خط آبی بابو دیو ناتج سنگه صاحب که از برادران همچو موضع سورج پود
هستند گاه از مکتوب مرغوب بیاد نه آورده و در ظهور انیمضی تعجب گردید و
بر وقت روانگی این طرف که بوده آدن خود بهماه آسن بانجانب با هم
اقتام نموده بود و بفضل الهی ایشان از علوم و هنر بهره وانی و نصیبه
کافی دارند و از بودن سفر و دیدن جنت اهل هنر اینقدر غفلت چنین نباید
و نشاید اختیار سفر لاطائل و فعل لا حاصل است اگر رخصت دو سه ماه گرفته
بیایند فوالمرا و الاستغفر رورگار شده روانه انیصوب شوند
گفته گفته من شدم بیارگو + از شما یک تن شد اسرار جو + التحال
سبب و حیل گزاشته بهر صورت و هر طور روانه خانه شوند تا مل تعویق
راه ندهند زیاده عمر و دولت توفیق عمل احسن خدمت بزرگان

رفیق شواو

خط ۵۹

خط ۵۹

برادر و هر بان عسکریه از قدر و از جان طول عمره و قدره و بعد دعوات مزید نعمت
 حیات و ترقی در جات شود و خاطر سعادت مانع نماید حالات خیر خواها باشد
 فضل خالق ارحم الراحمین مقارن شکر است و خواهان بهتری و اکثرت
 فرشت آن عزیز القدر از حضرت رب العزت پس از اسمانی بدست در آن
 مکتوب دل نواز از مقام کاپی بسبیل واک وصول نمود و بر اطلاع مرقوم
 آنکه متضمن خیر و عافیت آن سرمایه زندگانی بود و سرت و شادمانی افزود
 حق سبحانه تعالی که رزاق عالمین است آن جان و عمر را بمداج عمره
 رساند و از اینجا که سفر وسیله الطفر و توسل خداوندان اقبال باعث
 منزلت و قدر گفته اند ایسی کمال است که اگر به قانت خداوند نعمت و کرم و ام
 اقبال که در آن مقام رفته اند قدر دانی و فیض سانی این چنین سردار در حق
 ایشان کار خود نمید و فضل فضل شقی بر سر رحم و عنایت گراید و حال
 خود آنچه بر طراز و مفصل درین مختصر گنجایش ندارد یعنی درین ایام ضعیفی که
 از عهد مقرر سابق علیاره و بکار سر رشته داری و فائز در بار کشنری صبحگاه
 بهار و بنارس مقرر شد چند ساعت باعث سفر که هر کاب خداوند نعمت تا چهار
 ماه رود و ادخیل در هلاکت مانده و الحال که در مقام کویلو و تقسیم است
 زیاده تردد و در گرد و انتشار می باشد یعنی به روز می جاوید مطلق مفقود
 و ابواب فرخ فرغ مسدود و علاقه آن تشویش و اضطرابی که دارم لطیف
 که از یک سال بر خور دارم و چشم بالوهایر سنگه باعث بیماری اسهال است
 طاقت نیست و بهر حالست ندارد هر چند بیدادی و تدبیر که کشیده و دیگر شد

شرح و توضیح

پنج مفید نیت است از یک ماه در پاس دوست ورم دارند هوش و حواس
خوب و بر جا و استقلال دل بر پاندارم شافی بر حق تعالی زد و از شفا خانه
عنایت خود ده اسے کامل و شفا عاقل بخش که اینهمه اضطراب دل رفع
شود آرا ده وارم که بر اسے چند از حضور نصرت شده بر اسے بدین
حالت بر خور دارم بپر سگ بد او دگر بروم آن چنان از متعاقب بقسم
خواهم آورد لازم سعادتمندی آنست که از تمهید خیر عافیت و جلوگیری
حالات خود سرت اند و در اندر پاد چه بر طراز و آیا م بهجت

بکام باد

خط ۴۰

خط ۴۰
شیء خواهر بر خطا
شیء بر لال جبین
خط ۴۰
خط ۴۰

برادر عزیز لقمه در بجان برابرین طول عمره بعد دعوات مزید عمر و دجرات
مشهور و خاطر خاطر باد اینجا بنحیه و خوبیاے گذر دو نوید ز میاے آن
برادر میخواد دو قطعه مکتوب خوب مع مینای مربای خوش طعم و انبیاے
شرین بکام در حالت منتظره رسید خوشنودی خاطر گردید حق تعالی باین همه
سعادتمندی ما سلامت دارا و عزیز اینجا بنحیه از و کمال داشت که چون بکن
ویار بعلاقه منشی گری کچھ می کلکتری خواهم ماند ایشان را بعلاقه تحصیل
که ام پر گنه از حضور کلکتر صاحب سرفراز خواهم کنیند لیکن احوال اینجا
که بروز اول از حضور میان آمد نوشته بودم و الحال تعلق اظهار آن
رو برو دار و تا امروز منتظر جواب چٹھی صاحبان عالیشان بودم و کشتن بسیار
صو بجات بهار و بنارس در اینجا نشسته بودم چنانچه پری روز جویش رسید

مشهور بهرام شاهی نیست چند او دگر

و اینجانب از حضور رخصت قصه آره لیسواری کشتی شد چون درین ملک
 پیرته چترکوٹ معبد بزرگ اقوم بنود است لذا اراده دارم که ف و ا
 روانه چترکوٹ شوم و از اینجا نزد ایشان بزم و کشتی که از حضور مقرر شده
 است از گھاٹ جلاتاره در موضع را جا پور بر گھاٹ حاضر و موجود خواهد
 چون در اینجا خواهم رسید بعد ملاقات ایشان و صلاح یکدیگر لیسواری کشتی
 روانه آن طرف خواهد شد انگریز القدر نیز شخصی را بر کشتی متعین خواهند نمود
 که کشتیان اگر دوسه روز در رسیدن اینجانب توقف رو بد کشتی را
 باز نه آرد و در اینجا انتظار رسیدن من باشد بعد آمدن اینجا ملاقات
 یکدیگر احوال مفصل سمت بیان خواهد آمد بهتر است که ازین ملک جنب و منفک
 وضع بملک وطن خود روم بودن این ملک با ناکسان ناگوار آید جهت اطلاع
 نوشت خاطر جمع دارند و دولت بکام با دینیای مرتبه محبوب شینج با والدہ قیفا
 سخاانه سرد هوا و الپس میر و دلاله پریم سنگه صاحب دلاله جماعت سنگه صاحب
 دلاله مہوان سنگه صاحب سلام بنای خوانند

خط ابغنی الابل

خط ابغنی الابل
مؤلف شریف

خط ۶۱

برادر بجان برابرسن طویل عمر بعد دعای ترقی عمر و درجات مشہود خاطر
 سعادت آثار باد حالات اینجا مشمول عنایت ایزدست و مستدعی خرمی فراخ
 برادر از حضرت محمدی از روزیکه اینجا در بنجا رسیده با وجود ترقیم و تسلی
 و قطعہ رقیۃ الدعا هیچک مرسلہ ایشان بمطالعہ نہ آمد دل از پس متعلق میباشد
 لازم که از حالات خیر و عافیت خود متواتر و پیچیم به این جانب نوشتہ باشند

در جواب پرنسپای انت خاندان و دیگر

که تسکین خاطر را باعث گردد و اینچنانکه راه هر چند سیه نشسته گری گری که
 زلفت است اینچنانکه توفیق هر روز و در محض و حاضر میماند لیکن احوال اینچنان قابل بیان
 نیست که بکپی با خود پاک اتفاق اند و در اجرای او امر و بکار و در پادشاه
 کناسه با بگو کرانی که و فصل در فراج صاحب کلکتر بسیار بسیار
 دارند و بموافقت ایشان بدست پیروان بال نامی نشسته و غیره است
 اگر اینچنانکه آنها را ازین و دخل و با و در طریق اخذ مسلوک میگرد و
 چه کنم شما از من بسیار فراق اند اگر یکجا می بودیم بسیار امر به صلاح یکدیگر
 بعجل می آمد بر اسم آن برادر تقرب بمیان آورده ام چون سال تمام
 و وقت تحصیل و تدریس است عزل و نصب تحصیل ازان در توفیق افتاده است
 فرموده اند که فی الحال چندی به تحمل باشند نقشه لیه و هفتای عسافه
 تنان داری فسر مایند و ماسور بنمایم خاطر جمع دارند است البقیه می آید
 که ایشان و جمعی داشته اضطراب نمایند تا که ایشان را بکاری خاطر خواه
 مقرب میایم خواب و خور خوش نمی آید غم غریب بجلوه ظهور می در آید مردان
 همراهی بعد روز چهارم از رسیدن اینچنانکه که از راه فتح و فتح گایون و قصبه
 بانه رسیدند خط چچا صاحب که همراه ایشان آمده بود و بوقت رسید و
 برادر من قلم واسطی در اینجا هم نمیرسد اگر در اینجا بنظر آید باید فرستاد و زیاده چه
 بر طراز و عمر و دولت یکام باد

سید محمد باقر

خط ۹۲

برادر عزیز القدر به از جان من طول عمر و سعادت و عفو و در جات مشهور و

مشهور جابر شاهی بنده چندا و دلتی

۹۲

خاطر سعادت آفرین بود این مصوب مع الطیریت میگردد و نوید خرمی فرخ آن برادر سترگی
 میباشد خط خیریت نمط ایشان در عین حالت نگرانی بسبیل داک و حصول
 نمود بدر یافت نوید خیر و عافیت و بهتری مزاج ایشان فرمود و شاه انگشت
 حق تعالی آن عزیز را در سایه عنایت حمایت خویش داشته زود که میباید
 مطالب دارد و عرضی بر آن ولیم جان سندس صاحب و مستر جان و دین صاحب
 و ام اقبال صاحب الطلیح موقوف میگرد و اگر اتفاق تشریف آوری هر دو
 صاحبان شود و صرفت شیخ پانچو و دیگر دوستان از آن مخلص که همراهی
 ولیم جان سندس صاحب اند و صرفت شیخ میرزا رسیده و دیگر همراهی
 جناب جان دین صاحب آمده باشند ملازمت نمایند که صاحبان فرمود
 بحال بنده تفضلات خداوندی دارند یقین که مال است که البته تفضل
 تفضلات بحال ایشان ببندول فرمایند و صورت روزگار بطور آید و نیز
 خطی بنام لاله نگا صاحب که دوست و شفیق خود اند ابلاغ گشته باید که کویله
 آن از لاله موصوف ملاقی شوند او شان نیز حق التوسع در حق التفریر در بیغ
 توجه نخواهند نمود عزیز او را بنویسند ام که لطیف و یا غریب فقط زیاده ترا
 و غلام حکم عفا بمرسانده است الباقی می آید که از مقام گو که چو زنه از زنده
 بجای دیگر قصد رفتن ندارند و صاحب از توجه دوستان امیدوار باشند
 اگر رزاق حقیقی است با آنها واسطه ناض بنده ایشان معین مقرر خواهد نمود
 از اضطراب پاس حرکت فراموشند و مخلص بیشتر یک قطعه خط بسبیل داک
 فرستاده بود و پدیدش نموده اند معلوم شد که بمطالعه آن عزیز در آمد الحال

خط خیریت

شماره چهل و نهمی از خط خیریت

در ابلاغ مکاتبات متضمن حالات خیر و عافیت خود و رنج نداشتن باشند زیاده چه بر سر طاعت
ایام بهجت و شادمانی بکام باد

خط ۴۳

خط ۴۳
از نشانی جابر بن خطاط
نشان خاندان

برادر عزیز القدر بجان برابر طول عمر و بعد دعوات فرید عمر و در جات مشهود و خاطر
سعادت منظر ابرار و الحمد لله و المنت که احوال تخریر قریه مستوجب خیر و عافیت است
نوبت خرمی و اجتناب آن عزیز القدر ان را از حضرت صمدیت مستدعی میباشد
در حالت انتظار و دل بقیرار و موصول مکاتباته خیریت طراز متضمن نوبت تقریر
و تقویض خدمت نهانه واری گویا گنج از حضور صاحب محبت صلح گویا گویا
موجب المینان و انبساط خاطر گردید و منتظر الی املین بهر سپید زاق حقیقی بخشین
لیاقت و انجام کاری ایشان رونق و رواج دهد طرز و الطوار مردمان آنجا که چشم
تامل معائنه نموده بعمل آرند که رضاسندی آقا و نحو شودی شخص ساعی مدعا و
تبرعات نیکو است خلایق بوده باشند غرض بهوشیار اندکی از حفظ مراتب غافل
خوابند نشست برادرین شخص کار آگاه احسن و قبیح مقدمات و نگاه میباشد
بموجب آن پرد از اند که الطاف خداوند روز بروز رونق پذیرد و در تمام
عمله آنجا باحوال ایشان بافزایش باشد خطوط ایشان که او را مصحوب شخصه
و دومی بهجاست پیاده آن طرف آمده بود به بخشش و چچا صاحب قریه و احوال خط چچا صاحب قریه
که بنام ایشان رسیده به بخشش ابلاغ داشته شد چون دل برای دریافت چگونگی حالات ایشان
بقرار میباشد باید که اکثر بسبیل و اک ترسیل منبوه باشند و اینجانب بدستور سابق امور

نشان خاندان

بجمله متعلقه خود دست و پر خور دارها بر سنگم را عرضه چهار ماه میشود که بخانه خود و قریه
 آدم براس دریافت خیر و عافیت او شان رفته است یقین که در امر و
 وفود ابا زاید و ایشانی تا بسیار روز در مقام گور کچور ماندند یقین که
 حکاکر جگر و پستانگر صاحب پدر پر خور دار مسطور بر پیر و لاله گنگارام
 ملاقات شده باشند احوال روزگار ایشان نوشته شد که صاحب
 و کد ام کار هستند باین نوشتن را و ده چسب بر طراز و آیام عمر

و جمیعت یکام باد

خط ۴۴

خط ۴۴

سند استخوان شش جواهر منظم

برادر عزیز بقدر بجان برادر من طول عمر و بعد عزت مزید مگر در بهاست
 مشهور و خاطر سعادت آثار با و این مصوب بپیش و عافیت میکند و دو خواهر آن
 مزاج ایشان میباشد و بر میوه اسکاتینات مشهور و گوی حالات آن برادر
 بجان برادر بطلان نه آمد قبل مشاوق و ماکل میباشد باینکه بدست آیندگان اینصورت
 تبرقیم آن مملکت و مسرور و پیوده باشند عزیز این دوست که برادر مهابل سنگ متوفی
 در اینجا آمده بود رضای بیانی صاحب بهادر سکرتر از این جهت فرستادم
 که خبر گذشت خصوصیتهاست هست چه ضرور که فوستانده آید و از حضور
 صاحب کلکتر بهادر طلب این معنی هست سوال اگر درین باب حضور صاحب کلکتر بهادر
 و یاد حضور صاحبان عالی شان بورد و میگذشت بهتر بوده است آنچه
 احسن باشد را صاحب کلکتر که درین باب بحق ناکار داران چیست و رفته
 ارقام سازند و باین شکرها را طلبیده بودم که چهار تصدی بر انقل کتاب در کمری

مشهور جواهر شاهی است چند و او دگر

در کار بود قبل از رسیدن خط و ریخا رسیدم گفتم که در چکری بیایم
که وسیله شناسانی بحضور است آخر عرض خواهم کرد که این برادر من
بیکار است طرح ترقی این از حضور شود یعنی که صورت نوکری
به نسبت ترکیب نویسی چه ضروری که بزمه متصدیان اهل سر رشته نامور
میشد و محنت در بار و آمد رفت از ایشان دشوار است تمام روز
بر دیر هشتاد می باشند و جای اوقات به آمد و رفت بیوقع صحت
نمیکنند عزمی از روزگار دیدن دور حکم عقدا دارد و بهوشیاری تمام کار
انجام باید داد و احتیاط و اجتناب بکارهای سرکار ملحوظ باید داشت
از زانوی حقیقی این کار را که تفویض ایشان است امتداد تمام و رونق و
رواج با ارام بخش در آن روز که در نو سنگی آمده بود آئینه در شهر
تلاش نمود خاطر خواه بهم نرسید الحال تبلاش تمام آئینه بقیعت دور و دور
معرفت منشی محمد خلیل صاحب خزیده معسوب گویند که کار فرستاده ام یقین که
صحیح و سلامت برسد معرفت خود نزد چکر برقی صاحب بفرستند و نیز یک
سره لاش حق میرود رسید هر دو باید نوشت زیاده چه بر طراز و

ایام بخت بکام باد

رقعه ۴۵

برادر عزیز القدر به از جان من سلمه بعد دعوات مزید حیات مشهود
خاطر عاظم باد و ریخا بخیر و عافیت بسر سپرد و دو خوانان خرمی مزاج
آن غم نیز میباشند که وصول خط بخت سرور و مر قوامت آن مفوم شد

مشهور جواهر لفظی است چند روزی

نویسنده

نست
خط ۶۵
بسی و فیه

برای نرگاو ان خط بنام سمرن لال میرود و هم ساد و هورام واره و غمچه را
 نوشته ام اگر دار و غمچه متوجه تبارک کواله و زوشون فواله را و الا خط مع ام تر
 و یا شخصی دیگر نزد لاله سمرن لال بفرستند که از آنجا تبارک آنها
 گرد و در پیشوای سمرن لال بفرستند که از آنجا تبارک آنها
 تشریف آوردن صاحبان از گشت ضلعیات است غالب که تا
 نصف ماه خواه آخواه آگاه در قصبه آمده برسد و این یعنی بعد داخل شدن
 اینجا منصرف است به بنیم چه بظهور می آید و در صورت بیایند اگر همچنین منفع
 خواهد یافت باز بر او و نرگاو خواهد رفت بیشتر که آمده بود و چون این اعتبار
 بکمان پرداختند براسه رفعا در درختان لاله بیچون لال و لاله بالکام
 و غیره را پنج مقبره نموده از او شایان رفع این تکرار سازند علی بخش
 شخص جنگجو و بد مزاج است ناحق و همو جب تکرار دارد لازم که آن
 برادر از احوال آنجا و خیر و عافیت خود و لیان باشند زیاده چهره پرازد
 ایام بخت یکام باد

منشی چهارم

خط ۴۶
 منشی شایسته
 سید علی

خط ۴۶	
<p>برادر عزیز افتد به از جهان و عمر من با بوسیر الال صاحب طول عمر و بعد دعوات مزید حیات مشهود و خاطر سعادت آثار با و انصوب بخت بیگردد و نوید خرمی مزاج ایشان متدعی میباشند خط خیریت منظره بکام دیوان و ذیل صاحب معلوم نمود حقیقت من و عن دریافت نمود آنچه بر او خیمه صلاح لاله صاحب</p>	

مشهور چهارم شایسته خیریت چند داود گری

مشفق لاله سیر لال صاحب زنته ان فی تحقیقت کہ راہ صاحب ہر سچمہ منع
آوردن نوشتہ بود لیکن خوب نمودن ساینده کہ اگر چه در انجی نہیں بیست
لیکن نقش ہم ہمراہ ضرور باید خصوصاً لچہ و نظری و غیرہ فردش
مع آلات تقرنی مثل پا نران و گلاب پاش و غیرہ ضرور باید فرستاد کہ موضع
سید پوسن پور جلد رسند و خود بروز کشیدہ رواں انجی خوب بشوند و روز نوشتہ
در پنج رسند چون رو بکار ہی مقدمہ عملہ در داریا رسد راہی صاحب و
لالہ محبوب لال صاحب و لالہ فقیر خند صاحب چکیر و در پراست نمودن نسبت
محض رسیدن برادر خود او شان بجای نقش لالہ و موقوفہ ضرور رسد و در
صورتیکہ فی الحال رو بکار نہ باشد باید گفت کہ خود تشریف فرما شوند نہ پادہ
چہ بر طراز دایم بخت بکام باد

بارت خواهد رفت آنجانب را باعث اند که برو چون از دربار فرصت معلوم و فرصت
معدوم کند معدوم آن برادر از راس صاحب مشفق اجازه نخواست
براست و روزی مع سامان ضروری که زیب و زینت باریست شود و خواهد رفت
و آیند از حالات خیر و عافیت غرض نویسان باشند زیاده چه بر طراز

عمر و دولت بکام باد

خط ۶۸

بابو صاحب بلند قبال سعادت مند بابو فتح چنگل عمره بعد و عوارت تزیینات
و شمت و نعمت و شوق ملاقات بحجت آیات که آرزو سے دل و جهان بست
مطالعه خاطر عاظم باد انصبوب لثابت تشریف وین خیریت است و بخیر است
خیریت اشیایان میخواند چون دریافت خیریت متفلسن اثر یکمیته با شش شدن
تھا کہ صاحب آفت در خار نعم خلیل کہ در و در و افزوده ابواب افسوس
بر و سے دل کشود این نه غمت کہ تو انگفت نه المیست کہ تو ان نفست
بنابر طوبی ماطفت همچون مربی در پس از ناک آن نور دیدگان جدا شدن
غیر از بے برگی پے شکر تلخ گامی چه مروی بخشید چون ازین سبب حسنه
قد چاره گزینیت بصبر و شکیبائی توان کوشید و رضا بقضا بوده باید
خوشید احوال نور چشمان را لازم است کہ نظر بر خاندان نموده از معامله
خبر گیری نماید و دلاسا مستورات پردازند از خجاستم آدم براسے شاکر
صاحبان فرستاده بودم ظاهر باد از احوال خوشی مزاج خود و سر اوقات
میکردہ باشند زیاده چه

خط ۶۸

در دست

خط ۶۸

خط ۶۹

خط ۶۹

برادر صاحب مهربان عزیز از جان سلمه الله الرحمن شراح اشتیاق
لقای فرحت افزای چند آنکه در دل است بطول امیر گنجایش پذیرنده همایون
سے پرواز دایم بجهت وجوه خیریت حاصل و مژده محضوری مزاج آن برادر دانا
از درگاهش مستدعی ام دو قطعه رقاع خیریت صفا تم کی سابق و دیگر حال
علی الاصل چهره آراے شاه ایصال گشته مسرور و مطمئن ساخت سری مصالح
تا اینهمه یاد آور بیا آن برادر را همواره از عمر جمعیت خوش و خرم نگا دار و برادر من
آنچه در باره روزگار لاله سلطان سنگه صاحب بترقیم در آورده بودند
حقیقت اینست که اگر بسبی ترد و خود خدمت صاحبانیکه شده اند از جمله مقیمات بل
سعادت تصور محض چونکه از عرصه پنج ماه بطیم آباد تقسیم هشتم درین صورت
لاله موصون راضیت نموده شد و وطن غالب که از خوشی و اقارب اینجایان بی
مشکل و نیکو نام که چگونه از شکایت عوام الناس محفوظ خواهم بود
تبر حال باید دید چه رویداد لازم که اینجانب را مشتاق جوایای اخبار اجبار
خود دانسته گاه گاه به تسلیم آن مسرور و شامان سے ساخته باشند

خط ۶۹

زیاده عمر و جمعیت یاد

خط ۶۹

از اینجا خطوط دوستان بهاریه و غیره هر قسم

لاله صاحب مهربان متوجه الضمیر مستندان و معتقدان میرینا زندان سلامت بعد سلام
نیاز از روی یافت موصلت گرامی که از احاطه قلم بریده زبان و انداز که قرطاس
تنگ میدان بیرون و افزون است مشهور و بنام میر مهربانی تصویر گردانیده می آید

مستور بر این نامه است چند و اندک می

که ناته مهر بانی طرادت بخش چمن دگایر لگان در حینکه گلشن خاطر حجامان از خندان
 فراق بی برگ بود نسیم چهره وصول افروخت باهتر از نسیم مضنونش غنچه خاطر نیاز
 گل گل شکفت باغبان چمن چمنستان گشت که آن مهربان را همین یاد فرمایند از
 باوصر صرافات زمانه به چمنستان خوش خلقی محفوظ داشته با گلشن جنان
 گلزار پر بهار در او هر قوم بود که چند تخته ها کلاک و گل تحمل و گل هزاره و دیگر
 گلها که از آن نو بهارین بست تخلصند فرستاده خواهند داد که در باغ
 خود نصب کنند و ازین مزده رحمت افزا بخواط مخلص هم و صلا افزوده
 رنگ آمیز و عرف خاطر خواه مخلصان تاریکی باغ بخشید مخلص من تخلصند
 بنام زمیند کسب بی اتفاقی اگر بخت رفت مخلص باغ که در دست شده چند ان مطلوب
 باغبان نه بهار شمع محض تراشیدن قلم گلها می باغبانی مطلوب در صورت تصدیق سگ
 که باغبان خود را فرستاده دهند که قلم گلها می از باغ گرفته بخدمت آن مهربان
 رساند که صید گل گلاب و نایب که در باغ نیاز مند شکفتن سیل است
 خواهد رسید و اگر بر یک دو چهار روز از آن نصب تشریف آورده در شک
 گلستان سانه نه در ضائقه نزار که اول بهار گلها که گلزار ملاقات دو هم
 نشاء آیات می تواند شد و معلوم شد که قوالان از شاه جهان آباد آمده بخدمت
 آن مهربان قیام میدادند آنرا را هم هر کاب خواهند آورد و تا سرود و دلا و نیز
 شده خوشی خاطر نیاز ما شرم خواهد گردید و کالبد خاکی لباس گلزار پر بهار
 خواهد انداختن زیاده آنچه که شدت فراق از خاطر است بیان آنرا نمیتواند
 طاق نیست که از نکته اشواق دلی است + مدت ریزم بر نکته دلی پیوست

نقش
 خازان

زیاده در شوق و قلم بسبب است

خط ۱

خط ۱
سبب

سبب مبارک با پیش نوشتی تو که همیشه شده چهره می تو خوبت بیست و شوق اشتیاق
 سلامت بطور نور قزو هم مزاق شدن آن نیرین برج سپهر انشای سر خاطر
 این اقتباسان اخلاص و مودت ذره دار از تشبیه امید لافک خرمی و
 کامرانی رسیده و شام بجوری آن یار صادق صبح وصال ماه روسی روسی
 تبدیل نیاز هم آغوش کشیده رباعی و شوق به هم کسند از خطاط
 نهد در میان طرح عیش و نشاط شود شاو بر روسی کل عند لیب نشسته
 خوش یکدیگر دو جیب صاحب شبنم قلم را چایار است که در عوایان
 جوش و خروش دوستی جولانگری نماید بنا برین گفتا میسر و اندیشه
 چنین وقت خوش دوستان را مدام مبارک که همایون بود السلام و زیاده چه

خط ۱
نویس

خط ۲

خط ۲
نویس

برادر صاحب شوق و مهربان خالصان سلامت بعد از آنکه تنای حصول شوق
 ملاقات آن مشفق بضبط خانه کجی طراز در آید مشهود خاطر مهربانی تا زیاد
 خیریت پرزده تا حالت تسلیر قیمه الاشتاق مقرون بجمودست و مشرود خیر و عافیت
 و خوشنودی مزاج آن مشفق و جمیع صاحبان انجامه واره مستدعی میباشد
 مدت مدید گذشته میگذرد که بوصول مکتبه خیریت طراز مسرت اندوز نگشته
 خاطر گزاف و انتشار است و هم خالص از خجبت از مدت دو سال یکجا قیام

نذار و نگاهی در کو یلور و سسرم و گاهی بصاحب گنج و غیره چون گرد باد و بگر و شش
مانده بترقیم حالات خود معرفت بقصورت گرفته چه توان کرد و زمانه بخت از فرصت نمیدهد
که براسه دو چهار روز در آنجا رسیده بلافاصله تا مسرور الوقت گردد و الا اشتیاق
دلی چند آنکه هست و در حوصله بیان نیکو بزم سبب الاسباب روز و ترین باین دولت
غیر مترقبه رساند چون دل براسه دریافت اخبار را بخیار نهایت گردیده
سپاسد امید که مقتضای خوبهای دلی و اخلاق از لی از ترسیم غرضی حاجت
بجست آیات مسرور و مستی می نمود به بشند و مشتاق را از هر جا که هست خیر خواه
ملا اشتباه و مشتاق لغای خود و پندار و نیکو به بر طراز و ایام بخت بکام باد

خط ۳۷

برادر صاحب شفیق بسیار و مودت آثار سلامت از اشکاک راز دل و دستان
و هر چه خاطر و سخن یکا و لان بر جمیع خلصان و احباب ظاهر و منکشف ضرورت
که نشسته از حکایت حال اشتیاق داند کی از سرگذشت عالم فراق تقریر ساخته و تحریر
پرواخته آید تا جرم اقتضای برگزیده اش مطلب مینماید احوال نیازمند مصروف
بجایزدانی و نوید غرضی مزاج گرامی خوانان بدرگاه جاودانی میباشد مهر بانابع
پنج چهار روز امشب در دالم ارواح و هوای شکار پر رجه بسیار غالب آمد وقت
پگاه برخاسته دو چار مردمان که لائق همراهی بودند آنها را همراه گرفته برآپ
سوار شده راه بیابان که از موضع قریب دو کرده است و اکثر دران آهوان
و غزالان میباشد گرفت چونکه نزدیک رسیده دید که شتر آهوان بچراگاه می پیوست
آن زمان فرصت وقت مقتنم دیده و غنیمت شمرده و شتر را در پیش و او را

مشهور بپادشاهی است چند روزی

خط ۳۸
خط ۳۹
خط ۴۰

و دو دو سنگان شکاری بر بانه تیر از آنها یک آهبر گردان شده در میان چپ شتر
 دو آهبر و دو صحر اگر دید ناگزیر بر بانه تیر و دو آهبر و دو تیر و دو آهبر و دو آهبر
 حرم و شادان و پسر سلطان باطن کاهران شده بوقت بر آمدن یک پسر و
 بغیر سیب خانه رسید شفقاً بخلص استیفاقی صید و شکار بسیار است و اکثر
 گوشت شکار تنه دل می نماید لیکن ازان مهر ای کاهری اتفاق یکجا صورت
 نشده آن مرتبه نهام خوری حرام غری بل خود نمیده یک آهبر و دو آهبر
 ابلاغ است قریب که شکار خود خوانده اند و در وقت اینکه بزرگوار است
 که سابق ازین بر اینجانب تمت ابلاغ چهار عدد در پی تیر نه سخته نالشی بجهت
 کرده بود در نیولا کویل اینجانب چغیر است نوشته است که مثل بزرگوار است
 در کار خواهد که در روز نیز نگاشته است که بدین خطی الفوق شریف آرزو خواهد بود
 که بعد رسیدن آنجا چه فیصله می شود و آنچنان از متعاقب خواهد نگاشت
 زیاده بجز شوق چه نگارد

لک

خط ۴

میر حیات میران قدر و ان تقدر فرامی برادران سلامت بعد سلام نیاز
 است حال گرامی و سلامت و فرور البهاجت منکشف منیر گرامی تدبیر گردانید که
 الحمد لله رب العزت بشکر تیر سیر طفره موجب فرمایا که حاصل است
 جبهه که از صحایف شریف مشرب و در یاد آنجا الفراج نفرد و نهیمنی را غیر از
 استغراب چه تصور و آنرا الماضی لایذکر به خلایق سلاف امید است که بدو کاره شود
 خیر و عافیت مفصل و در یاد آنجا مسرور و منتج فرمایا باشند که خاطر کین

خط ۴

مشهور و اشراف ای آیت چهره افکری

از آن طایفه ای که حاصل متواصل است و از بعضی کسان که به تفریح آمده که خدمت
 فوجیاری بر گردانند و پور بنام آن مهربان از حضور جدا چنان که کوشش مقرر شده است
 بر ریافت آن چنانچه که انتفاعش بکلیت آن گردید از تشریف آن قلمم بجز نیست و برین فزوده
 که جان فتنه هم در دست است که این فزوده آسایشش به آن ماست و آسایش فتنه هم در
 بجهان نیست که استقامت و بهر دو که بخت و اماندگی سابق را بحال خود میسر داشت
 قهرمانان را در میان جنگ و صلح و قلمم اینچنین به توقع بود و خست بود است آن مهربان
 تشریف می برده است که به آنست که بختی الهی در در غرور و پند و خست مزارایه قلمم
 نخواهد بود و فرمود اینچنین موجب عنوان انسان برین مختصر خواهد شد و صورت
 از دیگر کار خود آنچه بکلمه قلمم آورد برین خط که اندر دوا به تسلی و دلایب خان صاحب قبله
 نوا بسیار بهریت علی خان صاحب دوا هم ملکه بجهت در بجهت قیام بنویست اگر درین عرصه
 از طوریکه روزگار صورت پذیرد و فواید الهی را از اراده بطرف منعم اینچنین بطور خواهد آمد
 آن چنان از عقب اطلاع تو اندر است و یاده بجز آرزو و سبب نگار و

مکتوب

خطاط
خطاط
خطاط

خط ۵۰

شفقت آهنگ مهربان دل تو از غمخوار سن سلامت آرزو و دریافت ملاقات
 سر است آیات نه بدست که قلمم تو ان گنج او بجا نه بدوی میر آرد و صورت خراج
 شدن کاغذ افغانان آنچه که سپیده آمده بود قبل ازین ارقام ساخت یقینکه از ان
 بد ریافت آمده باشد و حال هر چه قلمم آورد برین خط که نواب شجاع البرکات بهادر دام ظلّه
 افغان را از انکس اخراج ساخته او ده قبیله خود آورد و نظم و نسق بند و بست
 شود قلمم نمودند آنها را از کان برادران یکجا شده مشورت کردند که بهر یک اتفاق شده

مشاوره جمعی است چند روزگی

باز بمقتضای اینک مستعد باند آنچه خواستش بانی میتوان شد خواهد بود همه ما شامل حال شد
بنواب صاحب مقام اینک افتاد همچنان استند تعالی تعالی آن جنگ چگونگی
و چه نویسم از تحریر آن قلم بهیچ دست نرسد روز جنگ تیر و تفنگ بود و بعد از آن
جنگ تمام گشته و دستهای از ابراق جگر گشتی داشتند و اگر گشت و اگر نبردیم بکام
نواب صاحب بود و پس شدند از مکان جنگ گاه این طرف و آن طرف ساختند حالا افغانان
شب خوبی میریزند باید دید که چه صورت روید پیشوایان که بطور خواهم آمد از دست قاتل
خدمت آن مهربان اطلاع تواند ساختند زیاد و بجز آرزوی چه تصدیق افزاید
ایام شادمانی درام بکام باد

خط ۶۱

میر صاحب مهربان الطاف فرماست نیازمندان من سلامت در یافت شرف
مواصحت کسیر البها چنانچه بخدمت که تقاضا تو آن گنجینه یزدی بزدی میسر آرد
چون خدمت محالات جایگزین تعلقه صوبه بهار بندگان جناب نواب صاحب مظهر جنگ بهار
دام آقا که که از سابق بنام راجه گو پال سنگه صاحب مقرر بوده را چه مشا را الیه
بجسب الطالب مقرر شد آباد نیستند پاس محاسبه شدند و بقتدر
شان مسند زنده محالات مذکور بنام علی قاسم خان صاحب معرفت علی ابراهیم خان
صاحب مقرر گشت و پروانه عالی مقامی به خان صاحب بدین مضمون عز
اصدار گردید که در محلات و اهلای تحسین راجه گو پال سنگه ابتداء ساله لغات
ساله بدستخط خود و زبان و قانونگویان هر یک بر کمالات مع چو دهر و
قانونگویان هر یک بجهت و بفرستند آنچه موجب و اوصاف کیفیت جمع بندی

مشهور و امیرشاهی از دست چند دوا و دگر

خط ۶۲

خط ۶۳

جمع و اصلباتی هر یک یک پرگنات تیار شده و قانون کوسه مع چو و حری بسواری گشتی
 بتبار پنج فلانی روانه حضور لامع انور شد باید دید که بر طبق گذر ایندن کواخذ است
 چه بطور مع آید بمطالع و محاسبه راجه مشاوره ای چه فیصله می شود آنچه
 که خواهد شد دریافته بگرا میزند مت ترقیم اعلام خواهد ساخت قییم عرضی خاندان صاحب
 باین مضمون بحضور رفته است که اکثر محالات بطور انانی باشد یا یک گونه آبا و اجداد
 جاگیر است میتوان شد از باعث تعدی پرگنه کم تر و دهران بسبب چراغ شده
 بفضل الهی باقبال بندگان جناب از امانی تر و دو تلاش قرار و ارفع خواهد گردید
 بنده دولت خواه سرکار و آنچه دوخواهی سرکار بنظر خواهد آمد بجان و دل خواهد گشت
 و نیز بحضور گزارش خواهد ساخت منظره عالی متعالی عزلی و نصب عالمان
 هم از و بر جواب عرضی موقوف است آئینده آنچه که خواهد شد آنگاه از عتب اطلاع خواهد داد
 زیاده چند آرزو می باشد چه تقدیر یزد

بجای می آید

خط ۶۶

شهادت اعلی مرتبت رفعت عوالی منزلت فیض استخوان مهر و مراحم باشند سال
 انقباض شد و تحصیل آئینده رو بکار زده باقی بیاقی باشد سال این را بپوشد و آنکه
 عوالم آن شهادت مرتبت سبب خود و تقاضای شعار خوب نیست این زده کپتی آنکه
 به بار به انجام آن بهتری درین سرخروئی و ظهور کار دانی و زمین اران و تعلقات
 تمامی پرگنه بیاعت بدعت بحضور صاحبان کونسل نهش دارند اثر و صاحبان
 کونسل و نوشتن از آن شهادت عوالی مرتبت قسیمیکه است ظاهر هر کس
 تعلقات اران زمینداران برضا و رغبت خود قبولیت دهند از قبولیت بگیرند و هر کس

خط ۶۶ به این
بجای می آید

سیر کرده و دهند بطور مالکانه ده یک مالک بدهند سرانجام نه مال واجب بگیرند لازم
 آنست که موجب ارشاد کونسل و نوشت و خواند خود عمل آرند بند و بست معا ملت
 حال بوجه حسن نشین میبایست بجهت اطلاع سازند هر چند که حسن کار دانسته
 یا انجام ندهد واجب بر خنی شاگرد داشته رعایان بمذول خواست پدر و دختر
 موجب تفضلات صاحبان کونسل آئینده بعلت خدمت و فواری خواهد انکاشت
 نریاده چه نوشته آید

خط - ۸ - بهتر

خط و مایه

بر او صاحب مهربان سراپا لطف و جان سلیم الرحمن - شتیاق ملاقات مست
 سست بزرگ البیت که توان انکاشت و تناس دیدار بخت آثار شربت البیت
 که شمه از ان باید نوشت از اینجا که این مراتب وحدنیت بوده لکن انعطاف
 عنان نموده سمند خامه را بر حصه مطالب می تازد و بعد مدت کثیره لطیفه
 شفقت آموده که هر حرفش چون صیقله دل از باب صفات مهربانگی و هر سطرش
 مانند صفا لعل قلوب اهل وفا محبت آمیز بود کعبه وصول آلود شمول نموده
 خاطر که بعدم دریافت نوید خیریت آن مهربان چون غنچه افسرده از سر نو تازده
 گردید و از رسیدش دل بدل هم بجان خود رسید رسید از دست مکتوبی بزرگ
 غنچه پیچیده و چو بازش کردم بزرگین مضامین بود و گلدسته آئینی باین همه و نواز بیجا
 بجهت فزاد ان ترقی عمری پایان کابینا گرداناد و برادر مهربان من برادر
 به از جان دیوان کشن چند مع الخیر بقصیده داد و دیگر رسیدند و از داستان
 محاسن نظامی آن برادر سرور و مشکور ساخته چو چنین نباشد که حق تعالی

خط و مایه

مشهور و ابرار شایسته نیست چند و او نگری

لایق و در خوبی فائق گردانیده است تا برادر مهربان من اگر چه از حصول نعمت ملاقات
مسرور و مستبج نشده لیکن دلی نیست که بے یاد آن فزایان گذشته باشد
در ظاهر اگر چه از تو دورم + لیکن بخیاں دل حضورم + لازم که تا دریافت گری
مواصلت مشتاق را اشتاق خود تصور کرده از سکا به بهجت افزای خاطر
نیاز مآثر بوده باشند که هر آینه در عالم مفارقت نصف الملاقات ازان
واقع است ز گفتگو چو صد پسته دهن بے تو + که در گلو شودم
استخوان سخن بے تو + ز چشم نوره بدانه که چشم از تو جدا + تغیرات
چمن به ز آئین بے تو

خط و بهتر

برادر مهربان مالک سر و جان فراموشکار و جوهر الوصال سلمه النعال - آرزو
دولت ملاقات بهجت آیات اگر پایانی میداشت تجریش سے پر وخت
آه از آزار دهناسے ضروری اکتفا نموده خیریت اقرار از نوید خوشی و زری آن
مهربان متصور است از دزیکه پرده مفارقت بیان آمده آنچه شکوه بعدم چهل کتب
مغروب مشعر خوبیا دار و چه گوید و چه بر طراز دکه نه در جسم نصاری نه در چشم نصیر
نه قاصد سے نه پیامت مرغ نام بر سے + درین نوعه بچ دل خوش کن
گر قمار سے + درین صوبت و مهاجرت که نمونہ قیاس است اگر تصور تو جادوی
و شفقت حضوری در غایبانه باعث آرام دل بهتیار مرهم جان افکار نبوده
البتہ که طائر روح از نفس غصری پرواز کردی سے چه خیلے بست در
خاطر که جان رازنده میسار و + و گر نه خود بخود مسیر من تنهائے تنهائی

خط و بهتر
درود

مشهور جوهر شامی آیت پند و اندرز

جست که آنقدر در خمر که فراموشان انداختن و از تشریف مربانی نامه قصور نمودن گویا
 خدا رحمت و در دل اشتاقان غلاییدن هست از تقصیر خود و کسب اطلاع ندارد
 که سپاه دشمن آن از قاطع خاطر خود شکی شده است و اختصار الخط نسبت که بی یار
 هر جسم اشتیاق آن بر آن اوقات خود میفایده گذرانیده باشد به نیم یک
 ساعت از یاد و نوحه خوشی و فراموشی شده از دل فراموشی چون به اشتیاق
 برای دریافت خوشی ترجیح آن بر اندر و حقیقت صاحبان حقیقت زمیندار می بگویند
 که در این مقام را فرستاده است و نشر حد که مشتمل احوال معامله و صورت خوشی
 مزاج خوشی بر نگارند که موجب باز آوردن دل از دست رفت است
 زیاد و چه یاد می کنی و زیاده میبرد می و عمرت در از یاد فراموشی کار
 سن و در فراق زندگانی نمی کنی و نه بنگارنی نیست این جان کسب می

خلاصه بهتره

بر آور صاحب مربانی موجب تقویت دل و جان سلامه الله تعالی به ابواب صحت
 سر ایاحت از فصل مفارقت چنان بنده و کمالید خامه در کشودش عاجز و سرگردان
 در راه حاصل ملاقات فرحت آیات نوع از خانه شک مکر و غیب بار آلوده
 که تند با قلم در کس کردنش قاصر و حیران تا که جامع المتفرقین این
 گرفتار و ام اخلاق را بملقات سرور نسازد و دیده اشتیاق را چه نور و تا که سبب الایمان
 این طلست نشین ذاق را چاره چشمت آن منبع اشتیاقی نبیره نگرداند
 سینه بقیه را چه سرور و از مودم دل خود را بهتر از ان بشیوه و پیچ خبرش
 بجز از فضل تو دریافتش و در نمیدم به بلفه نوشتن محض رسم عرفیه و عبارات

مشهور و اهرشای است چند و دودلی

نور بخش
 بیوان که خجسته
 نشی چهره از رخسار

رسیده و آنست که بدعا و واجب الاله بار پرداخت و عروس سخن پر لور بیان کرد است
الحمد لله و المست که احوال مخلص لفضل از تو تعالی و بر ملاقی ستود و نه پیرنگال بوده و خبر
اشغال است مژده صحت بسلامتی و خوشی مزاج آن نزن مروت و کامرانی و درین خوشی
و شادمانی که خوشترین آمل خیر از ایشان بیانی و پنهانی و نیز التماس نیاز از حضرت
صلواتی است مستدعی سوال و ارد و بعد از آن عجبین نامه گلدسته نشاء و انشراح افزای و
چار فصل سهار مانند نسیم سحر و صول بنو و غنچه دل شوق شزل را طراوت و شگفتگی فرزند
نیم او سبزه غنچه چون دست کریم پوشیدم و بسان و سته گل بر سر زدم
پس از عمری رسول نامه راحت رسان آمد و شکفتهم همچو گل چون که آن یاد و سبزه
یاغبان قضا و قدر نهال آمل آن چنین پیرای بهارستان مهربانی را که این عجب و
سوخند داغ و ابلج جلالی را به نسیم لطیف باد و از قمر انظار سامی فرمایند بر شگفت
سحاب مکرست افق مال خود و خرم و خوشحال سر سبز و سفته ساپ گشتری و میوه های
پروری که است کنا و در حدیث تهمانی و جلالی هر لحظه و هر ساعت و هر آنکه از این
آتش زبان مشغوف و هر دم در شکر تو بهات خوبی آن شوق سر و دست و پا و هر چه
فنون خوانند که میباشد زبان زبان تو اهل نفس نفس شاق به آتش از اسرار
باز یافت مانگار عامل که بهین باعث رونق افزای شدن بفرمودم بود معلوم
مخود حق سبحانه تعالی کند و و به طلبی که آمده بخوشی و شادی می حاصل
شود و شاید اراوت و مراد به شوق شود مبلو که کرد و حقیقت این ضلوع
از چه بقلم آرد و برین طور است که امسال بهر مولی علیان فوسداری
سرکار شاه آباد و نور الحسن خسان مقرب و مغفور گشته از قانونگو یان

مشهوره ابرشای انست چند و او ملکی

عشرت آنه افرو و طبعی بیگانه بلکه بهری هم شده غرض از چهار طرف در
فتنه باز و راه امنیت و دور و از دیوان صاحب قبله منظره برای محل
و هیات و غیره بقصه منظره پور تشرف برده اند و درین وقت زمیندار می
باعث کاشش دل و مال جان است اگر ناکار هم میگرداند فی الجمله قناعت
منظره بود چهره از چهار سال ضبط است و از مدت بی اسلوبی زمیندار می
اینقدر رومی روزگاری چنین چگونه این و بحال ماند بهر حال نظر بر فضل و
بر او هم خارج است ملاقات که خلیفه است چه نگار و کدام روز بهجت افروز
خواهد شد که شب مهاجرت بصبح وصال سیدل خواهد شد چون بحسب
ناچاری چند سیاحت قریب سافت روداده نظر بر قصور احقر که بعدم
ترسیل رقیبه نیاز گنگاری باشد نگارنده بنگارش احوال خیر آل مسرور
می نموده باشد که مرهم و نهامی خسته و موسیانی خاگر شکسته ازان متصور
دولت سکندری و حیات حضرت روزی باو بر ب العباد و شب نیت
کز مفارقت شمع عارضت بر آتش عمت دل بر بیان که باب نیت و یکدم
نمیرد که نه چهره ان جانگداز و از خون دیده چهره روم از خضاب نیت

کتابخانه

خط ۱۵

جمع محاسن اخلاق و منبع محبت اشتقاق سلمه الله تعالی جواب
شوق ملاقات سرت سادات از دیاربند رقیبه اخلاص طهر از
افزون است و غلبه آرزوی باطن صفا موطن از انداز و بیرون
از انخاب که عروج موصلت به بدرجه است که مرغ خنیا به خناسه

سند چهار شاهی انت چند و او نگاری

در هوایش بال و پر بکشاید یا ملاطفت نگارین زبان قلم در قفایش
 بجلوه گردید یا قضا تا که از نفس مہجور می خلاص و گرفتار و ام اخلاص خواہد
 الحمد للہ اللہ کہ خیریت طہرین بخوشی و خرمی حاصل ست نیتہ انیقہ
 پس از مدتی در از مرقوم قلم بود چون سلسلہ طار و حالتی کہ ویدہ سہو
 انگر ان یوہ چہرہ و وصول امتعاش شمول فرمود بمشاہدہ مضمون انطا
 مشغون باعث سدور و ہدیر یافت نوید خیریت مزاج چشم دل را نور
 و بہجت و نور بہر سیدہ ز مضمون ہائے لطف او لباشاد اب گردید
 چو غنسل نیم خشک از الفتافی ابر نیسانی تارہ بود حرز جان فی فی
 صد داغ مفارقت را صندلی و زخم خنجر مہاجرت را طرۃ اندامی حاصل
 گردید لفظش چو نسیم راحت افزای سہیش چو سبک عقل گویانہ دلینہ
 چو موسم جوانی شیرین تر از آب زندگانی الہی بانیمہ دوست پروری
 آن اخلاص نشان را بر سہد جہت و شادمانی شکر دہشتہ آرزوی
 دلی خیر خواہان رسانا دیا اللہ کہ آرزوی وصالی سن مہین در افزایش از دیاد
 توجہ ہای دلی آن دوست نواز پیوستہ در خاطر کوز بادہ باران
 الواعظہم جداسے بینندہ بر این خبر اندیش خفا می بینندہ بہر چہ
 نہ شخص سایہ افستہ دورہ چون دانگرند زیر پاسے بینندہ لازم
 دوستی ہای نفس الامر است کہ تا منطفی شدن شعاع فراق آنصال
 از سکا تہ اشتقاق نمود سرور شاد کام میفرمودہ باشند چون مدعا و دل
 است و عزم قریطاس متعسر لہذا از مہین کلمہ اکتفا نمودہ زیادہ چہ شوق ملاقات

چو سہو

چه برنگار و ایام دولت هواریه غلام باد

خط ۸۴

یا ابو صاحب مهربان محبوبه اخلاق نمایان سلمه الرحمن بعد شتیاق حوصله
دولت و یدار فرحت آتار که خلاصه مدنیاست مشهور و طر مشا و ماشر
نموده ای آید کاتبه سرت طراز پس از مدت دراز که سواوش کل الجواهر و شمشاد
و بیاضش ضیا بخش قرار بود متعین استعداء خط شکست خط و سبک این
خط کش زمین نیاز و حصول نمود بدیافت خیرت های غریبی و ایتاج خاطر
افزود و مصرع ای وقت تو خوش که وقت ما خوش کردی در اندک تمنای
ملاقات کمون خاطر بوده است الحال ابو صول این سکا ته پاده تر شتاق سا
سبب الاسباب زود باین ماسول فائز گردان و سه یار این آرزوی من چه
خوش است که تو بدین آرزو و مرا برسان خط شکست باین وقت سواالات
آل قدر درست نیست که دست بدست خوش خطان روزگار جا تو انگر گرفت
لیکن چون سر شوق کبرنگان زمان تو بشود آید با سرفه خطا نه آسوده خط
تو همین مهر و دست بوده متبر قیم این چند بسطور پر دخت چشم از بار کیتی
آن مردم چشم و الا بصری آنست که بر قصور خوشنویسی های من نمخت زد
و پده دانسته چشم از عین پنهان پو شدند که شعار و الا فطران نه پنهانی ست نه
عجب گزینی زیاده چه بر سر از و ایام بهجت و شادمانی مهر ای کام با بر بیا

خط ۸۵

لا اله الا الله و مهربان که سخرای نیاز من سلمه الله تعالی ابو طاهر

شهره جو اصل خطاطی اشک چند داؤد نگری

در انت نیاز و تنهای حصول سامی سواصلت وافی التفت که سمر از
 حو صلی بیان و میر از احاطه خامه بریده زبان است شش و ضمیر شش
 تخمیر نموده می آید احوال نیازمند مقرون شکر و سپاس این و متعال است
 و تو پدید صحت و سلامتی مزارع شریف پیوسته از درگاه رب المعبود است
 اگر چه از الطاف نامرئیه تو چه طر از سرور و منیع نمی شود اما زبانی مردمان
 و هم از نوشته بر خور دار جو اهر مل حقیقت بخیر و عافیت و شفقت مریا
 فرمودن و یافته المیثان و انبساط می افزاید و سبب شکر بدرگاه الهی
 بجا می آرد پیش ازین و دوسه قطعه رقیبه نیازمند است سامی ابلاغ نوشته
 از جواب یکی هم نموده اید خطاط طر آمده از تو جهات سابق بسیار
 بعید نموده است سه دور و ستان را زمانه یاد کردن همت است
 ورنه هر تخته بپای خود فرستاده کند آنگاه موانع آن بجهت نیاید
 و شغل امورات و بیوای که پیش ازین با و امری دیگر میباید ببلای می رود
 که براسه خرید یک جفت شتر بخنجامده است در جلدی در بازار است
 مانده در یکماه معقول به کفایت طیار کنشیده و بنویست روانه خواهد بود
 و گویند که از زبانی مفصل ظاهر خواهد ساخت ترصد که گاه گاه از تو می
 سرور و متع میباید باشد زاده چه برسد از دایام بکامر با و

چون بخواهی

خط

خط ۸۴

لا اله الا انت شفق مهربان که مهربانست نیازمند ان سلامه الله تعالی
 بعد از اظهار اشتیاق گرامی سواصلت وافی بهجت که زیاده از احاطه دفتر دهم
 مشهور و اهر شایسته چند دانه و نگرانی

مشهور و مشیر سیر الطاف تخیر نموده می آید حالت بنده بفضائل الهی
و بسیار توجهات سامی بهترین خیریت میگردد و مفرد و صحت و
خوشی مزاج شش این پیوسته مطلوب وارد اگر چه بواسطه توجهات
فراپا و خاطر عاقله است اما از خط بر خوردار جوهر لعل طول عمر حقیقت
تشریف از مسمی به قصیده چهره و انبیری سعادت و تقاضای زرقساط
سرکار چنان از حضور مستر کریم صاحب دریافته طبیعت خود منتها
در در طبع تشویش فتناده و خاطر جمعی بدو دلگی و تفکری مبدل
گردیده حق تعالی فضل نماید و کریم صاحب بسیار مهربان سلامت و
مقدّمه انصاحب در سرکار مستر صاحب سر سبز گردد و چرا که بر خوردار جوهر لعل
را سپرد نموده است بهتری آن شفق بهتری بر خوردار مذکور متصور است
و احوال اینجا از غایت اشتها و محتاج اظهار نیست حق تعالی قریبایان
بر سر مقهوران مظهر و متصور دارد که در سایه امن امان می آساید
مردم را بر سر آوردن خیر و عافیت مزاج سامی روانه نموده بفضل
احوال سعادت آنجا و توجه فرمودن مستر موصوف مرقوم قلم
شود و زیاده چه بر طراز ایام بهجت نشاط مدام باد

در بیان شیوه

خط ۴۵

خط ۸۵

لا اله الا الله من حالات و حشر آیات که متجاوز التقریر است مشهور و مشیر
و اتحاد تدخیر نموده می آید بهر یافت خیر و حشر اشر و دعوت حیات بسیار
اینها بر خوردار با پیوسته و فائده سامیه و خیریت موجب است و الا که در اینجا

مشهور و مشیر شیوه جواهر لعل

مکان ارشداید آزار گذشتنی و گذشتنی ست انسان است نشان را بجز نبه و
 شکایا چاره ندیت لازم که آنمیزبان بهشت ایزومی و قضا الهی است که بود
 راه سعادت پیش گیرند و به تسلی و تشفی متعلقان پرورند زیاده چه طرز

خط

خط ۸۶

گلرسته گلشن اقبال سرمایه آمانی و آمال طالع عمره و زاد اقداره بعد ابلاغ
 ابدای او عای ارتقا و در جای اشتیاق ملاقات فرحت سمات بشایه
 آفت که خامه نشا طراز تجرید شرح طو مار اشتیاق مستوا فرقا صروزان
 و در بیان آن کاسد محمد و اصول این نامه بی بدل را سو قوت بر وقت
 حسنه بعد از انکاشته اشب تیر گام نظم را بمیدان مد عا طرزی ضروری
 گرم عنان ساخته بطلب مافی الضمیر میگردد و احوال خیرنگال بیاد او صفا
 حمیده و تذکره اخلاق پسندیده افزان و احاد است و صحاح فراج
 آن شاه گل گلستان اشفاق را بر صبح و شام از درگاه چمن پیرایه
 روضه آفرینش مستد علیت ویراست که به حصول مفاوضه جان فزا و
 صحیفه مسرت اقتصاد خیره اندوز نشاط نسبت ازین موجب خاطر نیاز
 سطر بر عتد لبب صفت بر شاخسار اشطار مرغوله پرور از اضطراب میباید
 انکی سولج بجز اتم آغوشی مسرت کاه مرانی و سعادش و انشیاط جاد وانی
 دیگر نخواهد بود آینده علی الدوام آن پیوسته شمع سحاب الطمان چمن خاطر
 سبزه و شاداب پیچوده باشند که پیرایه تازگی دل و سر سبزی اندر سوره سست زیاده
 و الله اعلم شاهد مراد و ایم التماس و کما هو اراد

چون

مشهد میرزا ابهر شاهی نامت چندی از ادب

خیر گمال فلان سلام نیاز اقسام و اشواق مبارک الیام میرساند
مقدون اجابت باد آینه تر صد باد و کار لیسیت مثل تقویم با پیش
از دل فسر و نگذارند زیاده چه

خط ۸

علامه

بابو صاحب والا قدر بلند اقبال سلاست بعد شرح شوق و دیدار
راحت آنرا که زید بهیبت زندگانی و خلاصه ارتجاج کامرانی از این مقصود
ست و مانند وسعت آباد اخلاق آن ستوده آفاق حدی و نهایتی ندارد
مشهود ضمیر فرخنده تصویر نموده می آید سفارته حالات ایضوب همه و
کمال که به مستوجب شکر و خیرتهاست و فردا صحتوری مزاج والا امتزاج
که در چنستان گلستانه فرزندگی در و اج دل بستگی است هر لحظه خوانان و سطلوب
الحمد و المنة که در حین بصارت آگین سکا به رنگین که بین السطوش سفتان
همچون گلهای شگفته و نکته های نورش در صحن آن و سپیده بود و رحمت
و حصول یافت مشام احشلاق و و طغ بهجت معطر و سطر بگشته خط
بچه گویم که بدل چنک چها کرده آن کرد که باغچه گل باد صبا کرده
عبارتیکه محتوی بر مزاج و افساح شادمانی مزاج تقریر شدن شادی
بابو و در و اج که از فضل سی صبا راج و موافقت شدن ایام در آن
ضلع صورت پذیر شدن آن اقبال مند باس رسات ظاهری و عدم طلاء
این صوب قدم رنج فرمودن و بهارات بمعطل گذاشتن بر صوفی و قرطاس
سندرج و مندج بودن فی الواقع و بدان ایام راحت انتظام مجلس

مجلس و یو ای

مشهور و اهریمنی اخت چند داد و نگری

در مجمع بودن فی الواقع در آن ایام راحت از نظام مجلس برادران و مهربان
 موجب خرمی و خرسندگی و مخصوص از جلوه افروزی همچون آن سرایشانی
 از سبب و زینت و ده بود در دل تمام آرزو داشت بنابر تشریف از آن
 فرمودن آن والا قدر اطلاع دهد اما متعاضد خبر را برادران آن تفسیر
 در آن روز ماسر زگر دید که طلبین آن عزیز باعث تصور تصدیقات و
 تکلیفات بر خود ناگوار و نا ملائم دانسته از راه درو بندی متعاضد پیوسته از دست
 گوهر حوصله بطور سوسه و دیدار چهار چوبی آن خرج خود میانی نگریز مازده آنچه باعث
 از این زمانه و بیکاری سالهاست و اراده آن عزیز و لاله کفیا لال برادر
 نسبت تشریف بر طبق استخراج و استفسار و در او این طرف بر زبان خاص
 گذاشته اند از اینجا که خاطر ترقیخواه در اینجا آوردن خدمات برادران و شوقان
 استنداد و مسوره می نگار و موجب خوشی می بای پایانه و نیکو می از آن تصور
 پهنوش باشد که حوصله مافی انضیم کار ساز و سبب الاسباب بجلوه ظهور آرد
 با انفعیل سزا و لان و ضلع و اران بموجب بند نسبت سابق محالات و هر یک کاهت
 بست در بحال و برقرار اند و نقشه از سر نو معامله عمل جزا که در نیامده است
 مزاج مبارک بنندگان جناب خدا و بنده است درم اقبال که بر سر ملک گریست بر
 هفته عشره بد نظر انجام بعضی کار ضروریات بعظیم آباد و مظهر لور اتفاق
 تشریف آوردن و اردو گشت گردید الحال بطرف بجا تکیه که مفاصله بخواه کرده
 از قصه در بجهنگه واقع است غریت بندگان عالی مصمم هر گاه که اطراف و آن
 ملک گری می غنیمت سر اوقات درین ضلع نزل و اجل دل خواهد شد یقین است که نظم و

مجمع و مهربان

و به یاری عزیزی صورت پذیرفته و آن زمان اسلوب بهترین را برگزید و به پیشگاه
 درستی آورده و اطلاع خواهد داد و لازم است تا آنست که تا دست داد ملاقات
 بهمانی تبریل نوشته‌های خیریت شخون هم برین طرز انشا فرما باشد زیرا چه
 ایام محبت و شادمانی دام به کام باد

خط - ۸۸

لا اله الا الله جمیع اخلاق و این نوع اشتقاق من سلامت - تبعه سلام فاتحه کلام
 هر خاص و عام است مشهور و بر مراتب ضمیر انور خاطر ضعیف است میگردد و اندوخته‌ای که خاطر را
 ملائمت دست داده بود و توجه عالمی که دید و ناگاه نام آینه جانگداز رحمت فرمود
 از در انظار البقا خاص صاحب مغفرت پناه رضوان دستگا و از شجاعت علی بن
 و در ملائمت فرمود و جان در چشم جانان چون شب و یخور شده ملک آخر غیر
 حالت تاب از نعم صورت داد و رفت زیر خاک گیتی سر سبز تاریک شد شب
 شود آرزو کرد و نور شید در زیر زمین + عاقبت مشاع عالم عالمیان بهین است
 هر کسی که در دنیا فانی قدم نهاده آخرت به نصرت فرمودن به در البقا ضرور گزیده
 بنابر کمال صبر و شکیبایی بر جگر خود نهاده شد صاحب خود عاقل از ترس که
 به صبر و شکیبایی پرداختن است حالت بیان نمودن قرین صلاح است چرا که ان الله
 مع الصابین زیاد و به تعلیم آورد

خط - ۸۹

لا اله الا الله جمیع اخلاق و این نوع اشتقاق من سلامت - بعد شرح آرزو و گرامی ملاقات که خطا
 مطالب مقاصد نیست مرقوم خاطر خود را شریک و اندک مردم همه دیده دوست دارد

شماره چهارم از کتاب نوشته چند دار و نگر

نصف

نصف

نصف

نیز تا ویرانه را جوید و دیدار میسر از مردم دوست و خویشاوندی و صفاتی آن فم اخلاق
 از دست ناسانی و اکتف کاران سامی شنیده و غما که نه تنها از ملاقات در درل
 اتجا و منزل جا گرفته مشتاق شده و آنکه بعد و آنکه که تشریف آوردن
 آن مشفق درین دیار محض فضل الهی و سعادت افادت افاد و غایت بابت همیشه
 حق تعالی را صبر و سخن بالا و را امور فرمان رواست و در و مبارک و بسیار
 مبارک که بر آن مشفق فرماید و بنو شترین آئین رونق انجام کار است و مبارک
 نمایان و در مرتب از غنوی اخلاق آنست که مخلص است و است و عی
 ترقیات عمر و دولت و جاه منزلت و حفظ انبیا و بزرگواران و ملت شمرده و بزرگوار
 مکانات خیریت شمول فرایاد و خاطر ملاحظه فرمایند و مشهور است که تمام بکام باز و

خطابند الوشسته دیوان وزیر مل به لاله مود لال جیو پشیلی
 چکله نمی پرگنسته بساط و ضلع تربیت که بقراست برادر
 نسبتی بود و خط ۹۰

خط دولتی

خط ۹۰
بلال و لال جیو

برادر صاحب مهربان کرم فرماست بل و جان لاله مود لال جیو سلامت
 شوق نصرت موافقت و امنی بهجت پایانی ندارد که توبه و شکر از هزاران
 پر دانه و حکایت دوری و فراق و استغاثه غیبت که اندک بسیار آن
 بزرگوار ندانند اغان خامه را از ان وادی معطوف ساخته و بعد از این مطلب
 جولان می کنند و به نیا بهر نیجه که آید و جهان آفرین میسر از دست شکر است
 و آنچه در نگاه جامع استغاثه است و در دست و خوشی

مزارع آن در آنجایی که خورشید و زهره به از روز دیگر با دانه آب زندگی
 گلزار و عسرت تازه تر باد و پیربان من قریب دو ماه که دید که مهربانی نامه
 اشتیاق آمد و آن مهربان از عظیم آباد لاله پران نایب فرستاده بودند که
 به ریافت مضمون نامه مشون هوش از جاسی رفته بجا آمده حالا دیده
 و دل نشد و بقرار بود که درین اثناء الطاف نامه اتحادی که هر سطحش
 در چشم این مشتاق خوشتر از زلف موشان و تر تیش هزار آبر و دست بر رویا
 می نمود چون لوح رسید سفید بود و را که در دستان دروالم مستغرق بود
 بر آورده لیکن قرار انداخته و از گوناگون امواج اندوه رسانی
 بخشید و دل فراق زده را از مطالعه آن تو تسلی پیدا کردید و جان
 ناتوان از مشاهد آن توانائی بهر سیه صده مرده بودم و نامزبوی بار بار
 آمد بن + بار دیگر جان ازین رفته باز آمد بن + آنچه شکوه بشماریدیم
 فرستادن مردم و میرسی رقیه الشوق مرقوم قلم شده بود و بسیار گریه
 مهربانی نامه آن یاد فراموشی آید محبت و فدا را باعث کثرت تو بهات
 آن طرف و خجالت نامحسوس بهب عدم آمد و رفت آدم این طرف آنجا بدین
 شغل میگردد و تا کجا بیان نماید صده آنجا سستی نیست که اینجا سستی هم هست
 اینجا غلطی نیست که اینجا غلط است + هرگاه به قصور خود نظر کنی و فکری
 به اختیار آه سرد از دل پر در می آید اما سبب آنست که حال آنست که یک
 در تذکره محاسن اخلاق آن یگانه آفاق گذشته باشد تا از بعد از او بسیار
 کم بود اشتیاق فراغت حاصل میشد چه اسکان است و هم غیر غیر خیال

بدرستی

توئی سموع گر گو شتم توئی منظور گر چشم آحقرا ز روزیکه دار داین ضلع
 شده گاه یک هفته یکجائی میقیم غامده تهمان روز که اتفاق آمدن بخون پور
 شده حجام مع لوبد رساییدن حق که بد ریافت شادی بابو چمن لال همچون
 گل از سرت و نشاط شکفته گردید مخلص من مقدمه آمدن آحق در شادی
 که قلکی فرمودند بجا در شادی پس هر گاه ناتم سنگه که در اینجا بجا نه نشکال
 رفته پودم آرزو می بندد کمال بود که براس لوبد در برات رود
 آما لاله صاحب سدره شادند بجان شوق آرزو می در دل ماند
 حاله اسم آحق تصور نخواهد شد الا موقوف بر وقت است طبیعت
 بسبب بیکار نشستن برخاسته باشد آرزو می فایده ماندن در خانه
 چار دیوار چه عجب که وحشت بدیوانگی بکند باید دید که تا آب و دانه بکس
 طرف می برد دیوان کشن چند در نه بخن پور می باشد آرزو ماندن بابو
 مذکور بقدیر می بیند ای هزار اسلوب است اگر چه حکم حاکمان سخت است
 اما نمی بجمه رفاهت می باشد بابو مهاراج سنگه قریب دو ماه شد
 که خیال نوشتن می اندیشد آرزو دیوان کشن چند جهت تربیت بر خود اختیار
 است و خوب مضبوط دانسته اند بابو مهاراج سنگه و یک ماه خواهد ماند
 هر گاه اتفاق ماندن در زنجین پور بود بار می گفتند که اگر کسی بموضع
 پد مول میرفت خط بفایده یعنی بآن مهربان می نوشتم حال تفاوت بعید
 التفریقین است باقی صورت اینجا بستور بهر حال مشتاق تصور باید نمود
 زیاده بجز شوق چه نگارو آیم محبت مدام باد سخن بیال میر خورش می کنند

مستور و پوری

ہزار چہ احتیاج نہ نیام و مرغ نامہ برت

91-12

برادر صاحب شفق مهربان مخلصان سلامت بعد از طهارت شتیاق صلوات
 سو فور المهرت که تجر در غم آیکشون ضمیر مهربانی تجر می نماید آحوال
 نیاز اشتغال مقرون بهجت و نوید خرمی و اعتدال مزاج آن مشفق بهادر
 مستعدی میباشد و درست که بوصول خیریت نامحاجات خرمی اندوز است
 لیکن زبانی مردمان دارد آنصوب نوید خیر و عاقبت آن مشفق و دیگر صاحبان
 استخار یافته مسرور و شادمان میگردد و در محاسن مخلص برین نظر
 که از عرصه ستم ماه بوساطت منشی صاحب منشی کیول رام صاحب نداد شفا
 بر فاقست مسررس صاحب و ام اقباله می باشد و وجه مشا هر مبلغ
 سنی روید مقرر شد حاضر بوده نوشت خود اندیکه میفرماید با انجام بسیارند
 سر رشته اپیل تعلق خود ندارد و لیکن هرگاه صاحب مدد و کجوری تشریف
 می آید مخلص را نیز هر کاب می برند تا وقتیکه کجوری حاضر می باشد
 و بعد بر خاست زحمت شده می آید و گاه گاهی که بوقت شب یا در سینه
 نیز حاضر میگردد و در خجالت و ذماتیکه از حاضر نشدن مخلص در شادی با او
 مجوعه خوبها با او پران نامتد صاحب سلمه و طال الله عمره و قدره
 نشیده میگردد بنگارش در غم آید آرا و مخلص منشی کیول رام صاحب
 مصمم بود که بانیا گانون برسد لیکن صاحب معزذ الیه مراد صاحبان اپیل
 منشی را اجازت زحمت ندادند چون واسطه روزگار بود و ناگزیر

بیت

در رسیدن آنجا مقرب تصور ماند غالب که آدم از داد و گداز مکرر رفته باشد حق تعالی
سبب سازد که موصلت سامی حصول اینجا مد کاغذ یک سابق نزد مخلص متاخر
موجود است انشاء الله تعالی بر وقت ملاقات بالمشافه خواهم سپرد و ترصد که
تا حصول ملاقات فرمی سمات به حصول خیریت نامجات فرحت افزای
خاطر مخلصان می شده باشند تا چه بر طراز و آیم نشاط مدام بکام باد

خط ۹

خط ۹

برادر صاحب شفق مهربان کرم فرماست مخلصان سلامت بعد الطهار
استیاق حصول دولت موصلت موافق مسرت که از احاطه بیان یاده است
مشهد و ضمیر مهربانی تخمیر نموده است آید آینه خوب همه خیرت های گداز و نوب
صحت سلامتی آن مشفق همواره از حضرت مهدیت مستدعی میباشد خط
خیریت خط که بنام قبله گاهی صاحب مد ظله ارقام فرموده بودند تجالت
استیاق وصول نمود بدریافت نوید فرمی ایتهاج مزاج آن مشفق و جمیع
صاحبان آنجا سرور و با نواع احسان الهی مشکور گردید آید و بر حق آن
مشفق را با اینهمه یاد فرماست سلامت دارا و مخلص از خان صاحب عده
یک ماه رخصت شده در داد و گداز آید چنانچه نفایت امروزه و دانه روز
زیاده از ایام موعوده معذوره در اینجا گذشت آرا ده داشت که خود را بر
و روز موعود پانچ روز رسیده از نعمت ملاقات آن مشفق مسرت اندوز
گردانند لیکن شکی افزوده و کثرت با و قاربت و تیز بخت و جوایز ضروری مانع
این مرام شد یعنی از یکماه و دانه روز زیاده گذشت که مخلص در اینجا

خط ۱۰

شهر چهارشاهی انست چند داد و گداز

قیام دارد و ساعت روانه شدن بطرف عظیم آباد تا روز سه شنبه که ده روز
دیگر مبارک شده مقرر شده در خصوص آن اگر در آنجا برسد کم از دو ماه نخواهد گذشت
فیه الحال مخلص بطرف شهر میسر و در تا روز پورنماشی ماه کاتیک به تنهائاتین
هر هر چه رخصت شده مقرر مقرر براس ملاقات آن مشفق در پانان پور
خواهم رسید چنانچه زبانی هو میل مشروح گفته شده بیان خواهد کرد و ترصد که
تا حصول گرامی به همت از نه بانی نامحبات بحجت آیات مسرور و خرسند میفرموده باشند
زیاده چه بر طراز و آیام بحجت نشاط با کام باد

خط ۹۳۰

خط ۹۳۰

خط ۹۳۰

راست صاحب قدر دان نیازمندان و امم لطفه بعد تبلیغ مراتب نیازمند بسیار
مکشوف خمیر اشفاق تمیز نموده می آید که اینصوب بخیریت میگردد و در و
صحت و عافیت ذات ستوده صفات همواره از حضرت مهدیت مستدعی میباشد
دست است که پور و غیریت نامحبات مغز و خرسند نیست خاطر نیاز تا شود و در
اضطراب میباشد در جا که بر خلاف ماضی از و در آن مسرور و تبسج میفرموده باشد
قدر دان احوال عدم موافقت روجه خرد دیوان صاحب دیوان را میسنجی و
مستوفی کم التفاتی او شان بالاله جمیت لال صاحب و مهربان بود پس بار بار
زاده خود یقین که مفصل واضح و لاج خواهد بود و احتیاج گزارش آن نیست چون
نفضل آگهی آن قدر دان در آن دیار ریاست دارند و نیز مراتب یگانگی
بالاله مسطور مستحکم کند امتصدع میشود در آنچه بالاله جمیت لال و زوجه دیوان
مستوفی موافقت و سلوک باشد در از غلش و تکرار او لاله موصوف خواب نشوند

سعی و محنت فرمودن ضرورست و بمقتضای ریاست و مسرور ابریا تهاست
 که قدر دان گیرت از خود در موضع و سوپول رفته ز و جہ خرد دیوان رسم پیوست
 متوفی را فہمائید کہ بطور سابق بحال لالہ جمعیت التفات داشتہ نیکنام
 باشند و همچنین دیگر کلمات ریاست کہ مناسب وقت باشد فہمائید
 آئین سردارست چون آنقدر دان در مقام خود عاقل اند گذارش نیازند
 فضول ست زیادہ چہ تصدیعہ در آیام محبت و قدر دانی ہموارہ بکام باد

خط ۹۳

خط ۹۳

منشی جواہر شاہ

لالہ صاحب مہربان بلند اقبال گرامی منش سلمہ سعادت بعد شتیاق ملاقات
 مباہجت آیات کہ تحفہ نعمت زندگی منحصر بہین رسم طاہری و باطنی نامہ
 پرداز سیست مکشوف ضمیر مینماید بوصول خط مسرت نمط مسرور و احوال
 مفصل مرقومہ دریافت گردید مہربان احوال در نیولار الانجہ از طرف معالما
 مقدمات سرکار و دلگی و تملکی مزاج ست عظامہر احتیاج نوشتن نذر دستاویز
 عند الاحیاج چیز نامہ شہر فرستادہ بود و نہ چون انجانب اکثر دین محضہ
 پیچ معاملات و خدمات سرکاری فی اتمادوست آویز ہر سخن آن گرامی منش ہر
 بمقدور خود شدن میتوانست قاصر نمیشد خصوص بکار همچون برادر منش
 کہ گاہے کہتے تکلیف نہ ہند بلکہ صد اکسان را ممنون لطف و جان فرمایند
 چگونہ قصور میکرد مگر براسے چنین باستی کہ بالمشافہ اقرار کردہ بود
 آنرا بہر صورت خاطر گزینہاے منظر صاحب من احوال عدم
 بار برداری بتصور سیلابی آب و جوشش دریا و بارش باران ابری

مشورہ جواہر شاہی بہت چند ماہی

طاهر فرمودند بنابر آنچه چون قیمت برنج که شش و پیه بیش از سال آن هر دو
هر آنچه که بهائی مغز الیه طاهر نمودند خریده میروند خواهند رسانید چنانچه
انجام کار خیر بخیر خوبی فرمایند و بارات بخوشی ناخوشی رخصت شده
معاذوت بخانه خود رسد از آنجا که ایشان صاحب همت بلند حوصله و نیکو نیت
هستند بفضل الهی انجام این کار خیر خواهد شد لازم که همسیرین طرز
بیاد و دود کلمه سرور شود کام دارند که هر آینه از ان بشاشت خاطر متصور است
زیاده ایام شادمانی بکامرانی باد زیاده چه

خط - ۹۴

لاله صاحب مشفق مهربان کرم فرماست مخلصان سلامت بعد از سلام استیاق
حصول مواصلت موافق البهاجت که زیاده از حیز عبارت و اشارت است شکو
ضمیر مهربانی تخمیر نموده می آید بعون غایت الهی احوال مخلص مقرون حمد و است
نویده خوشوقتی و اعتدال مزاج آن مشفق همواره مستعد می باشد و مهربانی
خیریت طراز که هر حرفش بوسه تو جبات قدیمی و از الفاشش آئین مهربانیه
واللهی با حیا دل دوستان ویرینه می پرداخت وصول نمود خاطر را
بمقرن جمعیت و اطمینان ساخت مشفق آرزو می حوصله مخلصان خیر خواه
از دست است که در آنچه آبادی خانه آن مشفق شود و رفع تشاوش و انشأ
خاطر عاظر گردد و بسبب الاسباب زود بعرضه قریب ظهور در آرد بار
الحمد لله و المنة که در نیو لایعون سامی حقیقت تقریر یافتن شادی آن مشفق
اطمینان خاطر فائز بهیم رسید و همچنانکه دل گره ملال و انقباض

نویسنده

بود و استقلال و انبساط گرا ایند چه مهربانیمای آن مشفق علی العموم هست بجهت
 بالخاصه که بهیچتی بای سابقه اکثر به اجای مراسم یکانگیت مخلص لازم است اتفاق
 مصروف خواهند فرمود که در عالم و است گنجایش دارد مخلص یقین خاطر است
 که بمقتضای خوبی و بزرگبها ذاتی آن مشفق زینهار از گوشه خاطر عاظمه محو
 نخواهند فرمود انشاء الله تعالی آرزوی مخلص کمال است که یکمرتبه در مینفع
 تابان پور رسیده بملاقات سامی مسرور و از بندگی و آداب نیاز مندی بجد
 والده آن مشفق مغرور گردد و بسبب الاسباب نزد و میسر آید و مشفق از زیر بار بیای
 خود را قام فرمودند فی الحقیقت که عهده برای آن مشفق ممکن الوقوع نبوده است
 بار حق تعالی انجام بخشید و آینده هم فضل الهی خواهد شد و زیر بار بیای
 هر چه هست بچشم می بینم و نیز از اظهار لاله صاحب مشفق مهربان لاله ترن سنگه صاحب
 مشر و عا معلوم شد و میشود و ترصد که تا حصول گرامی ملاقات خیریت
 آیات همبیرین منظر از مهربانی نامحبات یاد فرمایا باشند و تریا و چه برطر از د
 یادت همه دم افیس جان است چون بگویم برگ گل نهان است

خط ۹۵

خط ۹۵

خط ۹۵

برادر صاحب مهربان به از جان من سلامت بعد شرح اشتیاق بجهت ملاقات
 مسرت آیات که متجاوز التحریر است مبرور خاطر عزیزت مظاهر نموده است آید
 الحمد لله و المنته در اینجا خیریت است و لوی خیریت خرمی مزاج آن مهربان شب درو
 از جناب ایزد سبحانه تعالی مطلوب در نیولا از وصول مکاتبات مسرور
 مشترح هست موجب منتظر بیاست لازم که از تحریر خطوط اخیر منظر

مشهور بر جابر شاهی انست چند و او و دیگری

مزاج منبسط دارد نه قهرمانا بدی که می زرد که آن عزیز بنام راجه جوانی سما
صاحب خط نخواهد داد و نه خیر خواهد خط نخواهد بنام لاله سحر و ناتجده متعهدی
تحصیل عظیم آبا و نوسته حالا از نوشتن خط و طراسه صاحب به مقام
بانیان نوشتند در جواب آن آنچه این جانب بقتید قلم آورد و باز جواب
خط راسه صاحب خطیکه بمقام مظفر پور بانیان نگاشته اند بحال
همه خطوط معطوف خط نه است و آنچه از مشکنا راسه ارشاد فرمودند
خبر آن دریافت نمایند این جانب هر حال حاضر بوده است لیکن چه کند
نه از آن خود هست همه از آن سرکار است اگر دلجمی سرانجام نه راسه
سرکار به بیند چه تدبیر سازد و چنان نماید مقام حیلانی تمام است از آن
مهربان براسه وصول زرد که از راسه صاحب مختار هستند رقیسکه دهند
پروازند کارم که از ترقیم خیریت نامحاجات مسرور شاد کام دارند
زیاده چه بر طرازد

جواب

خط ۹۶

خط ۹۶

برادر صاحب شفق مهربان مخلصان سلامت - بعد از اظهار اشتیاق حصول گرامی
موصیلت بود و فوراً الباء تجسس که باشند اشتیاق بے پایانه ندارد و کمشوت جنبه
مهربانی تجسس نموده می آید احوال مخلص بحسب مشکوریست نوید خیر و نیت
آن مشفق همواره مدعی سیاست دارد و زیکه آن مشفق با لطف فتنه
پیش آنجا معلوم نه بود از نیت تعلیق خاطر داشت احوال زبانی بهیول
حقیقت معجز رسیدن آن شفق موضع پایان پور دریافت مسرور مطلق گریه

مشهد جواهر لعلی است چند او و نگر

حق تعالی هر جا که دارد آن مشفق را بخیر و عافیت حسب دلخواه مخلصان قیجوا
دارا و چون دل براس دریافت خرمی مزاج آن مشفق و بابو صاحب مهران مجتهد
خوبیهای بابو پیران ناتج صاحب سلمه متعلق میباشد ترصد که حصول مامول از ترقیم
حالات الشراح مزاج شریف خود و بابو صاحب موصوف و دیگر انجام و نورسند
مینموده باشند زیاده چه بر طراز و ایام بهجت و نشاط بکام باد

خط ۹۸

موسا صاحب مشفق توجه فرماست مخلصان سلامت - بعد گزارش بندگی
و نیاز آرزو حصول موصلت گرامی که خلاصه زیاده از انداز تخریر تقریر
انکشاف ضمیر الطاف تجسس نموده آید الطاف نامه بهجت شامه که از هر
حرفش بوسه لطافت می دهد در زمان مسرت آوان بهجت پر تو وصول
بها بهجت شمول فکند غزوه مزاج گرامی در یافته ذخیره شادمانی گردید او بجهان بنگار
همسردین عنوان سیاه و آوری محبان مجوران توفیق رفیق بخشیده سلامت
تار و زیارت دارا و آینه هم مترصد که از توجهات کریمانه آنکه تا حصول
موصلت ترازید مسرت بارقام مهربانی نامحبات بهجت سلامت که هر آینه ازان
نصف الملاقات روحانی و مکالمه زبانی هست خوش دل و شاد کام مینموده باشند
زیاده بجز مشوق چه بر طراز

خط ۹۹

بابو صاحب مشفق مهربان توجه فرماست بابو صری کشن لال صاحب سلمه بعد
از عاصی پر معاصی بنده کشن چند سلام بعد نیاز مستجاب فرمایند بوصول

خط ۹۸

خط ۹۹

خط ۹۹

رقعه بجهت مرثعه که از راه نوازش دلی و توجیه قلبی ارقام فرموده بودند شادمان
تبارک مضامین گردانید حق عزوجل باین الطاف و شفقت با مرجع
اعلی رسا نانو حالت خود چه بشود آرد بدستور سابق است
تازه نیست گزارش نماید سابق بوقت روانگی خسر خانه کتب فردا
که حواله آن صاحب نموده بودم منجمله آن دو کتب بچین قسم از سهو
بآن صاحب نقل نموده و سپس بگفتم بجنس در قلمدان شریف مانده
از آنجا که بمقتضای تصور حافظ از یادم رفته است بنابراین مقصد
میگرد که اصل آن نزد خود داشته بکثرت نقل آن مرحمت خواهند فرمود چنانچه
مطلع و مقطع هر یک بر فرد علیحدہ مندرج است مطابق دریافت هر یک
خواهند فرمود با صاحب بن کمال خوف و اندیشه دل می گذرد که شاید
آن صاحب چیزی بلال بن طرخود آرد قسم قدم آن صاحب
که صرف بلا حظه حضر اینگونه متکلف شده است امید واثق که گرانی
این بنظر بنید فرموده و زیاد خود و انا و دورانیش اند
گزارش محض فضل است

موقع دیوانی

خط ۱۰۰

خط ۱۰۰

لاله صاحب شفق مهربان و مهر فرامی معدن اخلاق و سپاه پا بود سلامت بعد
سلام خیریت انجام و متناس حصول دولت موصلت تمام تر بجهت
شرح شمه آن در صفحه قرطاس گنجایش پذیر نیست که در مشهود و خاطر اشتقاق
ذخائر میگرداند الحمد لله طریقین از فضل و اور بهیال مستوجب شکر است

مشهور جابر شایسته است چند داور نگری

از ایامی که رهی از خدمت آن رواسه دوری و عطای مجوری بر خود انداخته
 ره نوردان بطرف گردیده تا الی آن دوری گاهی بنوک گیاهی از دو کلبه خیریت
 با محبت مرا یاد نه فرمودند بلکه از این بر مزید شفقت و نوازش آن مشفق که بر
 هر یک نظر توجه کیسان دارند و شخص مایان در حقیقت واقع شوکرده هرگاه
 آن صاحب هم دلیل استجاب متصور گردد و چون مقام شکوه در باب
 و جانوست چه که چه شد اگر با سبب صورت یاد نفرمایند در عالم
 معنوی یقین کنی از ذات مجسم حنات آن مشفق شفیق حال برادران است
 که نظر اتحاد و متوجهی بجانب نیازمند بهتر فی المضاعف مرعی بوده باشد
 لیکن گاه گاه دیده ویدار طلب خوانان و رود پر چه قرطاس که در عالم
 مفارقت الکتوب نصف الملاقات گفته اند می شده باشد بر خلاف زمانه
 مستقبل بشر طرقت دست قلم کوتاه ازین معنی نخواهد بود از تقریر جناب
 بهائی صاحب قبله عظام مصروف فرمودن لازمه سرپرستی و ریاست
 در هر نوع بحال مایان دریافت خیل مشکوره و موهون توجهات گرامی
 گردانید اگر چه از مایان چه بر می آید تجز آنکه بخت مجیب الدعوات است
 داعی است همین قسم طور ریاست و برادر پروری آن صاحبان روز بروز زیاده
 گر نادجیبی که دل میخورد و یک جفت با پوش ساخت
 لکن نو بدست سیوا خد متکار ابلان است گو که قابل پسند می
 نیست مگر بکار خدمت کاران خواهد آمد و داد و داده اینجا باین
 پیشین است آینه هر چه تا ده از عالم بطون بر منصفه ظهور

در این روز

خواهد رسید بکرم و کاست با بلیغ خواهد آورد زیاده ایام جمعیست
دولت مستدام باد بر بلیغ و

خط ۱۰۱

خط ۱۰۱
بجالات چندین

لاله صاحب مشفق مهربان قدردان کرم و ناسک برادران سلامت بعد
مراسم عبودیت و تناس حصول سامی خدمت کثیر المنفعت که ابرسم
مطالب است کثیف ضمیر شفقت تصویر نموده می آید بفضل اسلحه احوال
فصلن شیر و مژده صحت مزاج شد لینا یل و نهار از جناب ایزدی
مرغوب است گرامی نامه الطاف شما سه در کمال انتظار محبت چو تو
خدمتگار شغف و حصول بهجت شمول افروخت بد یافت خیریت مایه ذات
سامی موجب تسکین و طمانیت دل گردید اینک به حرفت مشقت بودن
در زمره مسافران اهل روزگار همچون مخلص که ایمان شده بود
صاحب صورت این نیست که حق تعالی این قسم صاحب نصیب
پیدا کرده است که باین درجه خواهم رسید مگر از طریق ساس
بهر گونه نظر بر سبک س تو جهات بنایت حال به حال شده
بدستور است تمهین را بدلی خود تا بنزد گئے مشقت شدن تصور
کرده ام چه که درین زمانه مثل آن مهربان مری به سردارم
تا بعداری و گیران اگر چه بحسب اتفاق وقت می نماید مگر
بخشیا ل خود تصور نه نموده اما اینطور کرد و بمنزله و در همه خوبی قسمت

هر آینه بندگی و تناسی حصول خدمت سامی قهیب که بدل دارد دوست
 قلمم بدامن بیان آن نمیدیدم کشف راسی گرامی می نماید سلامتی
 همه آفاق از سلامت است مکاتبه از تباح فضا و صیغه تشبیه
 انتقاد و کمال انتظار که دل است و منزل خوانان خوب را نیز آن
 مشفق بود و حصول انبساط شمول آورده اشتیاق مودعت را مضاف
 گردانید و بر حالات من و عن پیله ایضا یافست آینه در تمام
 باین یاد و فرمایند که آن صاحب همیشه در عهد معنی سلامت بمقترون
 عزت دارد و آینه شده که احوال مفصل حواله شفق بدل لاله بگل لال
 صاحب گفته شد ظاهر خواهد کرد و صاحب مشروطا حالات باطل را
 لاله مدوح دریافت کرد و در پس احوال در زندگی خود هست خیالات
 چنین توقف در باره عدم رسیدن نیازمندان و از ره توقف گردید
 بتسلیم و از دهر گز با بوسه صاحب اعتماد و شواهدش تخلص بر خلاف
 تصور خواهند فرمود و آنرا موقوف ساخت مختصر آنیکه در نیولا
 و است و از دست خداوند نعمت در بنارس استقامت پذیر است بنده
 به پیوسته میگویم و با و شاه پور قیام دارد و خیر آمد بعد منقضی ماه پیکان
 به پیوسته سرگرم است بهنگام در اخلت هر طور یکدیگر تو هرگز دید رخسار
 اگر بدل زلفت فرمودند بهتر و الا نه پرواه لو که میسم ندارد
 گزینش شده روانه خواهر گشت بدیگر جاسی اوقات خود بفر خواهد برد
 و چون نوکر می خواهد بنود و زیاده مرا شب از خط لاله صاحب مشفق بدل

کلمه دوازده

لاله جهانگیر لال صاحب واضح را سه شریف خواهد گردید مترصد که
 دو سه عقد از راه امم بگذر خوبی ذاتی و صفاتی خود مستقل دانسته
 همیشه در طرز تحصیل دولت بواسطه اگر بترقیسم رفاقم بجهت
 شمام حقوقی خرسندی مزاج و مزاج تو جهات مطهرین نموده باشد
 که هر آینه المکتوب نصف الملاقات تصویر است آیام دولت و محبت
 مضاعف باد و برپا عباد

خط ۱۳۳

بابو صاحب فیض رسان مظهر عنایت بیکه ان زاد اعطاف هم بعد عرض شد
 و مضوع نیاز که طریقه نیازی مندی نیاز مندان است تعرض را
 هر آنچلا سیگر دانند که نیاز مندان خدمت عالی در حجت دستوری
 یافته بغایت فضل آتیه همقرین خیریت است بسافت ده روز واقع
 بتاریخ هشتم ماه چاکن است الراس در بنارس رسید مع بجائی
 سرکیش و بابو محلول صاحب از لاله صاحب مکرم تفضل فرما
 لاله روشن لال صاحب سلمه شد تعالی الملاقات ساخت مستفسر
 حالات نیرو عافیت جمیع کسان وطن شدند گفتند که هرگاه کثرت رو بکار
 امورات بود و نیاید اند آمال جاتره ردانگی وطن قریب رسیده آمدند
 چنانچه جواب این معنی نیاز مندی موقوف و منحصر بر اتفاق آن خود گذشت
 فرمودند که خوب سنا آتیه نیست تا معاودت از انجا بخدمت بجائی صاحب

خط ۱۳۴

خط ۱۳۵

در هر پنجم حاضر باشند که پنجم جای یک نفر این پنجم سال که لاله عظیم است
 است و من متوجه است شوند تشریف و تمام است این صوبه عند الشکره زبانی
 نشان بجناب دلا هویدا خواهد کرد و بدیدار و دید که بعد در اجتهاد لاله بکرم است
 چه صورت یقین می آید و لاله و مژگی لال صاحب در هر پنجم تشریف
 دارند و خط تشریف نامزده می آید بود در هر راه است عند الشکره
 رساننده خواهد شد و در میوه لاله از نزد بابو صاحب عالیقدر به اوجان
 بابوشن لال صاحب رسید به باشند منقول چگونه است یقین بابو صاحب
 ایما خواهند نمود و از آن یک کوه تقویت و طمانینه خواهد شد و زیاده
 بجز بندگی و نیاز سندی چه کارش نیست نماید کارهای محدود با و
 حالات خود را بکسب تشریف و در نهایت که در اثنای راه مقام غازیو در بخت
 پیدا گشت علی اصباح سید لاهی و مسافر شدند و چنانچه هنوز آرام عطای
 فرموده اند پیشتر سابق شده و روز سه شنبه لاله میباید شد و هم موقوف
 است و در زمزم هم بدیده از تمام معلوم نیست که مرضی الهی بکدام پنج است
 جلد تشریف فرما شدن بابو و دشمن لال صاحب روزگار مایان نظام
 نیافت خوبی قسم خود است و غالب که لاله را سه بند هو لال بابوشن گویند
 صاحب طول عسکره را بطرف بر مود و اندر فرموده باشند که در آره
 بکار سه بخوبی کرده باشند که اگر برسانند بابو مودت گذران بنده تواند
 سلطان آن و بیخ تو چه خواست فرموده خاطر نیاز تا شده باشد بجا میباید
 قبل از عظیم آید تشریف از آن فرموده باشند که بلیات فراوانی

تغییرات

مشهور و امیر شاهی نیست چند دوا کردی

کرده خواهند داد زیاده چه

خط ۱۰۳

خط ۱۰۳
راحت خط

پایه صاحب و الا نشان فیض رسان برادران مطهر لطف و احسان را اعطا
تبعه سلام نیاز الیتام استدعایم از تب عده تناسل خدمت و الا حاجت
که خلاصه مطالب و زبده آثار است کثیف را فیض پیرایه میگردد
تو بهیایه بنجیده ریاست آن مجمع اخلاق منبع الاشفاق که بحال
برادران خسر و کلان مصروف است و شکوایه باشد سری
رام چند رسامی آن مطهر کرم و اخلاق را مقتضایه ببود
برادران سلامت با کرامت و اراک و از شانه الطاف آمو و
که از هر خدمش مدارج ریاست و سرداری بود است مشغولیهای
مزاج مبارک و رفو تفصل فرموده و از اینها حاصل ساخت
آنچه در ماده عدم ترسیل عرفیه نیاز ایما شریف گردیده بود فی الحقیقت
معترف بقصور خود است ذات سامی صفات را سری رام چند رسامی
عده نقش و سحر در برادران نموده است نظر به همچون تصور نباید فرمود
از آئینده اگر بوسیله عرفیه نیاز خود را فرایا و غنیمت الطاف خدیه
واده خواست شد و علاوه این در ماده اسلوب لاله چکن لال که از راه
نوازشات ارقام شده بود بنا بر روزگار لاله موصوف حتی المقدور
تا از تشریف آوردن شان سعی تدبیر کا حقه میدارد لیکن از وقتیکه آن
فیض رسان بمقدمه لاله مشارالیه ارقام فرموده اند دوباره فکر و تردد

نیک
و صبر

مشور و ابرشای تفت چند و دو گامی

در پی این مسمی قرار راه یافت مری هما بچرب رنگی صاحب بانظر امین
امور سوخت و تلفات از خدمت عفت ساهی حاصل سازد مکن نیست که بتقدیر
از خدمت برادران قصور سے رو نخواهد داد چه اگر عین سعادت
در ضمن آن تصور است آدم بمطلب اینیکه در نیو لا بغریب نهان بنسده
وائق الانقیاد سواس مستوریان کس مالک سرور بر آنها نیست برادر
صاحب والا حریبت لاله روشن لال صاحب تاد و ماه در انجا تشریف
داشتند بودند و جمعی و الطیفان بدرجه کمال بود و حالا بانظر
یقین که تشریف فرما شده باشند و آن فیض رسان برادران مالک
سر دار اند و بهرستند خصوص شل نابنده ناسیکه از برادران در صورت
شان بفضیل در کم بخشی است بعد از فوازشات کرمانه تفضلات
سبب پایانه نخواهد بود و در ونداد این فواح تا تحریر عریضه
نیاز بدستور سابق است تهرت بدلی صاحب حج شهر بنارس که مستر
دیس صاحب بوده اند که دید غیر است که مستر حاکس صاحب که کلک
ضلع بره پور بودند صاحب حج بلده بنارس مقرر شده اند لیکن اینهمی
نوبت اینهمی نخواهد شد از متعاقب تصدیقه خدمت شریف خواهد کردید
که تبدیلی قانون در بعضی مراتبات این ضلع بدریافت می آید که از ماه
ستمبر اینهمی بجلوه ظهور خواهد شد و سرخرود در باب اشتطام بند و بست دیهات
مالک آسپوزیر از ماه اکتوبر سنه حال هست باید دید که چه از پرده بطون
آشکارا میسر دوامید که گاه گاه میسرین آیین پور و دسفر از تاه

کتاب

شجر خیریت و خرمندی مزاج مبارک و نیز جمیع صاحبان خرد و بزرگ متفلسف تا باجای
کار لائق ترقیب و فخر و مباهلی سے فرمودہ باشند کہ مشکوٰۃ شفقت و توجہ
بودہ باشد تریا وہ آیام دولت مستدام باد برتب العباد

خط ۱۰۴

خط ۱۰۴

لالہ صاحب مشتق مہربان قدردان کرم گستر برادران سلامت بعد اظہار
مراتب نیاز مند ہما و تناسل حصول ادراک خدمت سراپا افادت کہ زندہ
مارکت برہن راے رافت ہیراے میگردد اند الحمد سد طریق شامل حال
خیرتیاست عرصہ بطول گذشت کہ بورد و دنوازش نامجات خیریت طراز
مسرور و مطمئن نیست تعلقات و ارباب مقتضای اشتقاق سابقہ چشمداشت است
کہ احتضار انظر توجہ خود و دور انداختہ گاہ گاہ تیرقیم عواطف نامجات
مسرور و متبع سے فرمودہ باشند احوال این ضلع از تقریر جناب بھای صاحب
قبلہ واضح ظلم ہیراے مبارک محسوس تشیخ شدہ باشد بھائی صاحب مروج لاؤمہ
سرپرستی دنوازشات و ریاست ذات سامی صفات میرتبہ نہایت بیان می فرمودند
چرا باشد اوقعاے ذات مبارک ابرہین قسم برادر پردری و ریاست گتری
مایان قدردانی کر است فرمایند نقشہ این تک بنور بدستور سابق است بعد یک ماہ ہرچہ کہ
خواہد شد بطور خواہر رسید آنوقت مفصل بطالع خواہد آورد
زیادہ ازین ترقب کہ آیام دولت و جمعیت مستدام باد برتب العباد

منشی جواہر

خط ۱۰۵
یاد آورے

خط ۱۰۵

لالہ صاحب کرم قدردان سلامت بعد سلام و نیاز آرزو سے شکر

شجرہ جواہر شاہی بہشت چندہ اوڈگری

ملاقات مشہور و ضمیمہ الطاف تدخیر سے نماید و درست کلاز شرف و موصول گرامی ہوں
خیریت طراز معزز و مسرور و مسرت موجب انتظان و لازم تو جہات
دلی آنست کہ نیاز سنہ را از خود شمرده از لطف الطاف تا جہات مستر
و متبع سے فرمودہ باشند کہ باعث استمالات کی گردیدہ باشند
زیادہ نیاز نیست

خط ۱۰۶

خط ۱۰۶
نسبت مالگزار

لالہ صاحب فیض سان من سلمہ اللہ تعالیٰ تبعد از سلام نیاز آنکہ چند
سخنان کہ تعلق گفتگو کے بالشانہ داشت برائے گفتن آن مشکلف تشریف آورد
شدین شدہ بود مگر بسبب عدم تشریف آوردن سامی متعذر رہا نہ ضرورت
منحصراً از ان نقش پر و لازم کہ ارادہ اینجا نب برائے سفر
دور درازست لہذا ابتدا کے سال ۱۲۰۸ فصلی ست و مجموعی مالگزار اری
از سر نو ضرورت مند و استبداد و خنچ حسب اطلاع محال میجو اہم کہ ان حساب
شامل مالگزار اری و بیات خود مالگزار اری اینجا نب ہم کردہ باشند بسیار
و مجموعی سے تو اندیشہ و مجموعی انجام اقا و قسط بہ قسط نشو و خمس از
بہیا مایان سنگہ طور یکہ بہتہ دانند کہ وہ گمبہ نہ درین سے
نہجے درین نہ فرمایند و بسبب تعلقات ہذا مردمان اینجا نب
سے تو اندیشہ اگر بسیار سے تعلقات سے ہمین زیادہ سلام

خط ۱۰۶

خط پست
نشان پست
نشان

لله صاحب دالات در نیازمندان سلامت تناسه آرزوی موصحت که التقدیر
 دارد مشهور پیشتر دیگر داند اذالاف نامه اشتقاق آموود در حالت انتظار در دریا
 برانکه مضرتش بر سرندی حاصل ساخت احوال برادر رسیده اراده رفتن
 کلکتهم در رسد ضرور سے ندانن جیکو پال که اقامت در صورت ایست
 که هر صحر روزگار در بین ضلع بهتد ضرورتیست مردم اسنار پیر وی
 ضرور مگر آن صاحب الزبیر بهتد ضرورتیست بهتد ضرورتیست که نه صلاح کلکتہ بقلم
 آید آب و هوا کلکتہ بسیار ناموافق هیچ البدن را موافقت نمی کند و سیکه
 سری مارج فضل خود را در ساختن پیمان اسلوب نیک تواند شد
 احوال برادر می الحال هوایه ذات انصاحب نزدیک تر معلوم
 سری مارج بهواره سلامت دارند که نام برادران است و خط بهتد
 دادن رسد ضرور سے جیکو پال را نوشته اند رفت چهره انخواه او
 چهره از انصاحب کرد و بدست چشم قبول منظور است سیکه صورت رفتن
 کلکتہ پیشتر که از الت صدر کلکتہ دادن بنام راجه بسنت رسیده بهتد
 نکر از ایشان رسیده رسیده کیرت چند و غیره آمده است او شان را شنیده
 مختار فرستادن ضرور است در آنجا اگر مسدود بان سنگ و غیره بفریب
 نماید و حسب اتفاق موافقت بر آید مفایقه نیست که از اسب باید که خط هر بان
 و غیره را بر نگارند اگر اتفاق شود بهتر است اینجانب بر اسب کا رسیده کا
 راجه صاحب که در آنجا بود است احکام آن از کلکتہ پیچیده رسیده است

خط پست

لذا خط طلب از پیره آمده است از چند روز باعث بیار بوده لهذا بمن
نتوانست جواب خط نوشته ام غالباً باطلی از آنجا نه آید چه که
مقدمه مذکور بدون اینجانب فیصل نخواهد شد صورتش از عقب خوانده گشت
زیاده با دست داد ملاقات از مهربانی نامحبات یاد مشاء فرموده باشند

خط ۱۰۸

خط ۱۰۸

بابو صاحب شفیق برادر غمخوار کرم فرما من سلمه الله تعالی بسلام و شوق
نعمت ملاقات کشف خاطر مهربانی ماثر می گرداند در عین انتظار کمال
بتاریخ دوم ماه کائیک مهربانی نامه در مقام مطلقه پور وصول نمود از
در یافت دیاد آورید با سجد شکر ایزدی تقدیم رسانیده از انچه
باستفاد حالات اینجانب مرقوم بود از مقدمه در داده شرح غریب
و بلاکت سفر که انقدر تصدیق نصیب دشمنانم بسا در خود اختیار
نموده اقامت مطلقه پور ساخت هنوز اسلوب من بهمان طور است که چشم
خود دیده رفت اندک که دارم چشم یاری با که گویم حال خود
نیک بین ز اهل مروت هست در کوه کوه با بور گیوس صاحب تحقیق
بسرشته حضور تحصیل معذور شد ندانم اختیار ایشان هیچ نیست جمله کار و با
تعلق مختار بی مقدمه می بابو صاحب موصوف با شجده که در حصه ششم نه در اند
با دیگران چه سلوک خواهد کرد مگر در حق او شان که هر کس را سود و زیان
خود و مطلوب است غنیمت مش من هم بموجب تنخواه آب دانه روزی که
در انجبا مستم هستیم و الا اینجانب الحال ماندن نمی توانم بکدام توقع

لحق و یوایی

در این باب نوشته ذیل و خراب شود حیرانم چکنم اگر خیال آمدن شهر
 می کنم در آنجا هم توقع مری گیری جناب نشی صاحب و قبله بکینت
 بود حال اینقدر غمخوار خود دیگر برادر آنجا هم نمی بینم آنچه حقیقت
 خیریت جوئی نشی صاحب بکینت باشی نوشته بود دزد ریافت و جمعی که
 لعنت بر زندگی مایان مثل نشی صاحب مریم غمخوار بر نداشت از بد قسمتی
 در حادثات کشمکش زمانه گرفتارم که تا با این جانب گاهه چنین اتفاق بیفت
 که خود را بطور پر سرشش بدولت خانه نشی صاحب برسانم چون از
 شامت ایام و مجبور می من لقی که آن برادر مفصل جوئی نشی صاحب
 گزارش کرده باشند تا که زنده ام بهر صورت طفل و شان است حقیقت
 لاله شیوالال در یافته غوطه بخون زدم از هر طرف همین تا شامت
 و دیگر دین روزی که بر من غضب آگهی نازل شده است نیست که برادر
 عزیز القدر به از جان با بویول رام طفل عمون صاحب قبله عمون
 سناخته کنور صاحب بکینت باشی که عم ش هفت ساله بود درین موسم
 دس بهر روز نومی از زندگی در گذشت کوفت بر کوفت الم بر الم است
 و ادبجو اسی نامساعدت ایام را کفاره هست چاره ندارم بهر حال اختیار نموده
 زیاده عمر دراز باد

مقتضی دیوانی

خط ۱۰۹
 تاسری پی

خط ۱۰۹

لاله صاحب فیض سران کرم فرمای نیازمندان سلامت - بعد گذارش مرا هم
 سلام بعد الیتام و تمنای استحوال اتصال مسرت اشمال که از آن

مشهد بهر شای هست چند داد و کرداری

سرمایه جمیع هر خاص و عام است مشود ضمیر صافی تدبیر با و احوال این محال
 بفضل قادر و الجلال بهر عنوان مشود نگر و سپاس ست و مرده صحت و زندگی
 مزاج آن صاحب پیوسته مستدعی از درگاه رب الناس از دریافت واقعا
 و رعیت حیات سپردن ازین جهان فانی و اقامت بستان به عالم جاودا سنی
 لاله صاحب قیسه لاله نشین دیال صاحب آفتاب نعم و الم بر دل راه یافت
 که سینه را چاک چاک ساخت هر چند که سنگ را به پیر زوم و سر را بسنگ گذاشت
 که سحر و جادو و شکیبایی هیچ بنظر نیامده و نیافته چه اگر سوز و گریه را به چین راه
 و پیش است حالا مناسب است که نعم و الم از دل گذاشته راه مصابرت پیش
 خود گرفته قانع باشند از جزع و فزع هیچ فائده نیست مگر اگر برگ
 میترشد وصال وصال میتوان به تفکر گریستن است تعالی
 باقی ماندگان را سلامت دارد که از ان بهوری و شکوری نیازمند نیستند
 از صورت معاطه و از فرخندگی مزاج خود سرور و منبسط باید فرمود که از ان
 نسکین خاطر نیاید تاثر گردد و احوال معاطه خود آنچه که نگارش مینماید به طور بیان
 میکند و در زیاده چه تمام جمیع دشواری را می پاید

تغذیه و تفریح

خط ۱۱۰

الهی صاحب مشفق مهربان مخلصان سلامت آرزو و دیانت ملاقات
 سر است آیات نه بدرجه آنست که گنجش تجریر پذیرد آلهی بزدوی حصول
 آفریننده القضا و قدرت تمامی نامه مهربانی شهادت در عین انتظار می که دیده و
 دل بر اسے دریافت اخبار مگر ان متعلق بود چه سه و حصول از دست

خط ۱۱۰
بیت شکر و حمد
در بیان خط

بطلان آن دیدار دیده انتظار را نور سے وسینہ بتیگر را سرور می بهر ساند
 اوس بجائے مهربان یک دل را با خوشی خوشی تمام بیا د آوریهات ابد الہ
 سلامت دارا دوا اینکہ ارقام قلم بود کہ انقید در فراموشی بخار آن
 مهربان جا گرفتہ کہ نامہ پیامہ بدوستان یکدلی یا و شاد می فرمای
 از چہ راہ مهربانی فی الحقیقت کہ از انقلاب زمانہ شکوہ خلافت ہستے
 ثابت آید چہ عجب مخلص مہمان مخلص تر سیل نیاز نامہ دیدہ و دانستہ
 خود کے قاصر سے شد اما حسب وقت زمانہ اگر شکوہ ثابت شود
 چہ دو بہر صورت بدرگاہ حقیقی امید آن دار کہ آن مہربان را
 روز بروز بر وسیلہ اعلیٰ رساند و این معنی موجب انتعاش مخلصان
 چون بر خلاف سلف آرائی جمیال امید توجہ دلی آنست کہ ہمنہ قصور
 را غفور فرمودہ از نامہ پیغامہ کہ الکتوب نصف اللاقات واقع است
 مسرور الوقت سے فرمودہ باشند زیادہ چہ نگاہ شوق آیام جمعیت مدام بکام با

مجلس تہذیب

خط کا نام

خط ۱۱۱

ایہات تا عمر بود گل وفایت بومیم + تبار دیدہ بودمہ لقائیت بومیم + از بینہ
 بدل رہ عنایت بومیم + دایم بزبان مدح و ثناء بیت گویم + برادر صاحب
 بسیار مہربان شفقت و توجہ نشان سلمہ است آہ اسے در برابر کلمات اشتیاق
 ملاق و صعوبات آلام فراق زبان جامہ لال است و شمعہ از ان بیان
 نمودن سہرا ام محال لہذا بطلب سے پردہ از آنکہ سہ کہ خیریت مخلص
 بتجلیع عنوان مستوجب شکر است تو پر صحت خوشی مزاج آن مجموعہ اخلاق

نخله جان سپر آید در چه شمس است هر ز منگی که بی تو با شمس مرگ است
 تمام زندگانی یکسان بانه راحت آوردن توید خیرت بسیار آن برادر روان
 نموده از صحت و آرام حاصل شدن قسلی فرمایند که باعث دلجی
 خاطر فائز شود زیاده چه نگار و شوق ملاقات که معراج صحن خلعت
 نصیب احقر باد و چنان رسد به کتب گریه آمیزم که با دم
 ببرد کافیه که هم دارد

مجلس ۱۱۲

مهربان و مستمان لاله چرخ آرام طالع شد لاله بعد از شوق ملاقات
 سبب آیات سرور و خاطر است گردان که بجا که شوق چید بجهت پیرانیک
 شادی صبیح پیر است لیکن از موعی الیه انجام کار مذکور شدن
 نمی تواند پسند از دین مهربان میر و ند لازم که آنچه از نزد خود
 از مالگری و اونی و داندین میتوانستند و بایده خواهند داد و در صورت
 انجام کار خیر و خوشنودی اینجا نب تصور است زیاده چه نگار شوق دو
 تحریر تاریخ دوم ماه جون ۱۳۰۹ هجری قمری مطابق لیست و دوم ماه بیست و نه

مجلس ۱۱۳

با یوسف صاحب شوق و کرم و ما سبب خاندان طالع شد لاله بعد سلام
 و اشتیاق ملاقات موصی است سانی که خلاصه مطلب است مشهور و خاطر صحن

مشهور و ابر شاهی است چند داندگری

مجلس ۱۱۴
 مجلس ۱۱۵
 مجلس ۱۱۶
 مجلس ۱۱۷
 مجلس ۱۱۸
 مجلس ۱۱۹
 مجلس ۱۲۰
 مجلس ۱۲۱
 مجلس ۱۲۲
 مجلس ۱۲۳
 مجلس ۱۲۴
 مجلس ۱۲۵
 مجلس ۱۲۶
 مجلس ۱۲۷
 مجلس ۱۲۸
 مجلس ۱۲۹
 مجلس ۱۳۰
 مجلس ۱۳۱
 مجلس ۱۳۲
 مجلس ۱۳۳
 مجلس ۱۳۴
 مجلس ۱۳۵
 مجلس ۱۳۶
 مجلس ۱۳۷
 مجلس ۱۳۸
 مجلس ۱۳۹
 مجلس ۱۴۰
 مجلس ۱۴۱
 مجلس ۱۴۲
 مجلس ۱۴۳
 مجلس ۱۴۴
 مجلس ۱۴۵
 مجلس ۱۴۶
 مجلس ۱۴۷
 مجلس ۱۴۸
 مجلس ۱۴۹
 مجلس ۱۵۰

تاثر گردانیده می آید الحمد لله والتمنه که بعد از مدت کثیر نامه مهر بانی در باره
 طلب اسباب شطرنجی و فیل و غیره رسید بر کیفیت مرقومه اطلاق گردید
 و از دریافت خبر سندی مزاج کمال خرسندی خاطر دست داد و چسبید
 که طلب گردیده است در فرستادن آن بکسی نوع انکار نیست بجز اقرار
 آن صاحب خود و اقصی آنکه در خانه میسر صاحب شادی است
 عجب اتفاق که تا تاریخ پانزدهم ماه بنیاد که شادی به خود دار رسید
 رضا حسین صاحب و سید عباس علی صاحب مد عمره منتخ و مقرر یافته است
 لکن در فرستادن آن در ایغ می شود و آلهه که قصور نیست امید که تا حصول
 موافقت از دو کلمه مهر بانی نامه بهر دو خیریت صحاح مزاج خود و سرفراز
 میسر موده باشند که از آن موجب تشفی خاطر بهتر صورت زیاده عجز
 سلام چه نگارشش رود

خط ۱۱۴

خط ۱۱۴

خط ۱۱۴

مخاکر صاحب شفق هم بیان کرم فرماید نیازمندان زاد لطفه بعد سلام
 نیاز الیتام و متناسه حصول موافقت موافق الیه بخت که در حین
 عبارت و اشارت راست نمی آید کشوف خمیر الطاف تمییز نماید
 احوال اینجا بخیریت و بهترین شکر حضرت احدیت میگزود و نوید خرمی
 ابتهاج مزاج شریف همواره مستعدی از درگاه صمدیت از عرصه
 ده دو از ده روز ظاهر میگردد و انتشار یابد که با وجود گذشتن ایام
 میباید باز که امم سبب در بر آید آفتاب طلوع از مطلع مدعا یعنی مخلصه آن

کرم فرما توقف و تاضیف کرد و ہمیں انحالالہ صاحبہ یکایک از دو لکھنآ
 چون وحی آسمانی و الهام ربانی رسید بشارت بشارت تشریف آوری
 تشریف بدولت خاندان منتقبض رہنمائی و خطبہ منتشر افتاد نموند
 شکر سپاس این معصوم کہ بر آرد مقصود است اگر کہ ام زبان بیان سازد
 ابر وقت تحریر این مضمون بخت مقرون غلام چون طاس مستانه
 عرق صد و غامہ نشان گلستان بہار رنگین مسیگر و دولی بونور جمعیت
 و الطینان شاد و شاد و گر و دیگر کلمہ بخت را از سر نو آباوی بہر سید
 شکر خدا کہ از بد و بخت کار سازد کاسیکہ غلام خدایند
 حق سبحانہ تعالیٰ آن مشفق را ہمارہ بر سر دعا و کرامان و جسد
 منزل شادمان و ارادہ حاصل زقیمہ را بہرے تصدیق و تصدیق این نو
 حاصل امید رخصت نمود آید کہ مقتضای اشتیاق و عنایتی
 از ترسیم این حالت خرمی دلالت نیازمند نقطہ را سرور و شہج
 فرمایند میخواست کہ از خود در خدمت حاضر شدہ رول طیان
 کہ آماجگاہ تیر تفکر بود و بلقائے بخت افزائے سامی گلشن و چشم را
 کہ بادت در مہاجرت بابوہ را جگان میداشت اند و دیدار فرحت آثار
 روشن سازد و لیکن چون صاحب دیگر کلمہ تشریف آورده اند و است
 رخصت نیافت آرزین باعث معذرت ماند جامع التفریقین و وہ بر فہم
 حجاب رہبری نماید کہ بے وسیلہ نامہ و پیام شرح حکایت دل بایک گروہ
 آمین رب العالمین آریادہ چہ بہ طراز و آیام بخت بکام باد و بخت

منشیان غیبتی مثل مستعدیان لیسلی نزار قلم زن کار سرکاری و لایق کار
بنابر رسم خیار و غیبت ازین سبب در ترسیل فراموش ایشان
توقیفی نیست و خواستند ام از متعاقب انشاء الله تعالی خواهد فرستاد

تریاوه عمر و دولت آباد

۱۱۴

خط ۱۱۴

منشی صاحب مشفق مهربان خاندان سلامت بعد سلام و اشتیاق موصی
موفق و مسرت که زیاده از حد بیان نیست شود ضمیر مهربانی تمیز نموده می آید
آینده و بیجا نیست میگذرد تو خست می مزاج آن شفق سستی میباشد
آیندین که از پاره عظیم آرد و دلی افر و زنده مع این و العافیت بمنزل
منصور و فائز شده باشند و آخر و منشی کنیا لال صاحب بعد روز و دی
از ملاقات سامی مع کاغذات در دانه گشته بوقت منتظنی دو گهتری شب
به تمام کوپور رسید که بجز اسه منصور شرف اندوز سعادت گردید و آن روز
که تاریخ سوم ماه شهریور است باز حضرت دایره دولت خداوند تعالی
وامم اقباله سمیت عظیم آباد شد و خیرست که از راه بره پور و چمپره به دانه پور
بنابر خواهی شد و آخر نیز هر کاتب بنندگان حضور میر و جهت اطلاع نوشت
مشفقاً با بوسه پیرش و ضمیر به بجهت این منشی قانوکوی پرگه کسر خلع سارن از
لیگان بکماله اجتهاد چون درینو لا حکم حاضر باشی قانوکویان در آنجا تمام است
آنها با بوسه پور میر و بوسه نیاز نامه در خدمت حاضر خواهد شد نظر الطاف
بحال ایشان مبذول داشتن و به بجای هر رشته موردی نواختن احسان

شهر جواهری نشت چند اکر

منشی جواهری

بوشنیلین نیست مثل متصدیان لیل هزار قلم زن کار سرکار دی لاقتدار
 بتا بر رسم خبر راه نیست ازین سبب در ترسیل فرانش الیشایان
 تو قشما رفته و نرفته اسم از متعاقب انشاء الله تعالی خواهد فرستاد

آریاوه عمر و دولت باد

خبر ۱۱۶

شماره ۱۱۶

توجه دولتی

منشی صاحب مشفق مهربان نخل همان سلامت بعد سلام و اشتیاق موصی
 موفی میرست که نه یاده از مهربان است مشهور ضمیر مهربانی تخمیر نموده می آید
 آتش و سبب چیز و عافیت میگردد تو چسبدهی مزاج آن شوق مستعدی میباشد
 آتشین که از بلده عظیم آبا و روق افر و زنده شده مع انحر و العافیت بمنزل
 مقصود و فائز شده با شده شد و آخر و منشی کفیا لال صاحب بعد و زودی
 از ملاقات سامی مع کاغذات روانه گشته بوقت منتفی دو گهری شب
 بمقام کویلو رسید که بجز است حضور شرف اندوز سعادت گردید و آن روز
 که تا پنج سوم ماه ستمبر ۱۳۱۵ است باز نهفت و الله دولت خداوند است
 و ام اقبال که سمت عظیم آبا و شد تا میرست که از راه بره پور و چمپره روانه بلده
 بنارس خواهند شد آخر نیز هر کاتب بندگان حضور میر و جهت اطلاع نوشت
 مشفق با تو سر بر شاد و میره پر سحر این متونی قانونگوی پرگمه کسم خلع سارن از
 یگانگان بکمال احترام چون در نیولا حکم حاضر باشی قانونگویان در اجتماع است
 آند با بوسطه میر و ند بوسطه نیاز نامه در خدمت حاضر خواهد شد نظر الطاف
 بحال او شان بندول و دشمن و به بجای سر رشته موروثی نواختن احسان

مشهور چو ام شاری است چنداگر

بر مخلص است ترصد که تارفع پرده بساتن طاهری از لطف تشریف هم ربانی نامحبت
 خیریت آیات خسر و شادمانی نموده باشند زیاده چه بر طراز
 نقول عراض نشی جو اهرل خطا که نرو را هم و پهل خاندان
 مغز الیه یافته شد

عرضی - ۱

عرضی از جنس
حال روزگار

بدر عرض حجابان بارگاه کیوان پناه خداوندان عادل زران ام الله تعالی ملک
 و خلد الله اقبالم میسر سازد که فدوی شرف اندوز کارگزارد ویرینه عکس از قدیم درین روز
 از شومی که اکب ادبار و شومست سپهر دوار باعث عداوت زمانه ناهنجار و شقاوت
 ایام کم جز قمار درین روزگار که مجز شست آستانه سرکار ذوی الاقدار
 وجه روزگار ندارد و از عهد گدیرینه سر رشته داری دفاتر نشین تجوین است
 ظهور اینجی تجر شومی قسمت و عداوت زمانه لیسیت فطرت و دیگر چه عرض دارم و
 چون فدوی درین عالم آقدر نه بدو اس که طاقت گفتگو ندارد و از آنجا که خداوند
 عادل زمان بر حال نوکران دیرینه سال نظر پرورش و عنایت نسبت نوکران
 منصوب حال زیاده مبدول داشته حتی الوسع و ربیع خداوندی نمیفرمانند
 محکم بعرض احوال حرمان مال خود می پندارد و خداوند اندومی او گلاب وقت
 و به نیابت نشی گری جناب عالی تا برت حساب کاکر ضلع بهار بعد از آن در ابتدا
 انظر که در خط اپیل علاقه عظیم آباد بر فاق جناب عالی رسد صاحب بهاد حکم در جلد دوم کوثر که
 تشریف از شمار یافته پیوسته مورد عنایت خداوندان عالیشان بود و به تشریف بردن جناب صاحب مدوح سینه

لایحه و جواب

مطلوب مانده بعد از ایام طویل سنجیده جناب الفیضه نقیض صاحب بهادر پسر ششده داری
 وفاتر کلکتری ضلع شاه آبا و معزز و متمم گذشته تمامت نسبت و چهار
 سال یکسان و برابر و محبت تمام و خیر خواسته مالا کلام کار سرکار
 دولت مدار انجام داده مورد تفضلات و عنایات صاحبان عالی شان بوده و
 و با محبت و حسن چهره و نبوغ و نسبه که خدمتی خداوند عالی شان قدر دان
 بنده بندگان ذریعه قدر دانی و وسیله فیض سانی باعث است امن و امان عالم
 و عالیشان و قاطع هیچ خطه ای در این جناب اقدس آسیا بجا نپذیرد صاحب
 بهادر از دریافت کار گزار گری و دیگر خدمت های قدوسی که بوقت کلکتری
 ضلع شاه آبا و تارستان سال بخیر است و انجام احکام صاحب مودت
 معروضه مانده و بوقت ششده آوردن از دیار مغرب بجلایه کشتری مودت بهادر
 و بنابرین بملایم و کافران است و وقت کلکتری خود و دیگر صاحبان کلکتری می شوند
 شده فدوی را از سر ششده داری کلکتری ضلع شاه آبا و تبدیل و او
 کسر ششده داری وفاتر عمده ناشر این کسر که عالییه مقرر و مامور فرموده
 در ممره ملازمان خاص و قدویان با اختصاص سیر فرزند مودت و کافیه
 نظر قدر دانی و الطاف خداوندی در آنچه علاج حال و صلاح مال فدوی
 باشد بمنزل می رسد و تفکر که ظهور این معنی باعث عزت نزد پادشاهان فدوی
 اکبر بشود که فدوی پیوسته در پیش نظر آنچه صاحب عالیجاه کیوان بارگاه حسن
 و مودت بوده در انجام کار سرکار هیچ وجه قاصر نشده بلکه برای فدوی
 زیاده از عرصه چهل سال بر قاف صاحبان عالی شان ایام جوانی خود را بخدمت تمام

بجای خود

بسر برده و بعد نظر خداست قد است اسید و اسیر و رش و عنایت پیشین شده
 که هر حال قابل انجام کار سرکار اقبال شمارست اکنون قد و سکه بحسن
 دستگیری آن خداوندان حسیسم و غاوی زمان کریم الهی و پناه نیست
 بر حال کارگزاری فردی نظر کیمیا اثر فرموده منجی که صورت پرورش
 و صلاح و فلاح حال این ملک خوار و دیرینه و دل شکسته و پارتیه مکرر باشد
 همت عالی بر حال این پریشان روزگار سبند دل فرماید حاجت دال
 تو نیاید حصول و امنست از کف نگذاریم ماه آئیده او تعالی و سبحان سائ
 بها پای اقبال لایزال خداوندی بر مغارق فدویان راوت نشان بیست
 و ارا و زیاده و حد و ب فقط عرضی کارگزاری خیر خواه سرکار جواهری سرشته دار
 و فائز پور و دین و موصو بجات بهار و نیارس

معروف دیوانی

عرضی ۲

غریب پرور سلامت - رد جواب دعوی پریم سنگا و غیره و کلاس راس
 مداری لال و راس سجیون لال مدعا علیها آنچه آنها بودند حصه ساسوی السهم
 موضع نزاع پور بموجب تقسیم قدیم و قابض بودن مدعا علیها و همه برادران
 و حین حیات بودن پدر موکلم که سنجید یک سهم نیم حصه را جد و پدر مدعی یعنی
 موکلم و پوران راس که کشن چند و دویان راس که نگار ام ما کان نمبر داران
 متصرف اند و بودن نام و و کس در بهی صاحب کلکه یعنی رای مداری لال
 یکی از مدعا علیها که بی اش نیام شده و دومی پدر موکلم برادران و سرکار
 نه بودن موکلم از بی آنها که مینویسد جدا و ندا موقع مذکور شکل است پیر بی نشانی

غرضی
توضیح
خطاط

و سفری و اوسط مساوی السهم است پدر و عم سو کلمه مدعا علیه و رای باینست که لال
 و رای حکم چند پسران را سه چهارم سالی حصه و از این پنی سهمی که حصه سه
 حصه و از این مساوی السهم اند بر حصه خود با قابض و در حضور و در وقت قضاوت
 بنام و و کسین یعنی بنام جد سو کلمه و من بعد بنام پدر و عم سو کلمه علیه و بنام راس
 مداری لال یکی از مدعا علیه علیه و داخل و پنی اوسط شامل مالگزاری مدعا علیه
 و پنی مشرقی شامل مالگزاری جد سو کلمه چنانچه برادران هر دو طرف بر پنی خود با
 قابض بوده مالگزاری به موجب نوشته خود پیش اهل دول خود کرده اند
 در سال یکزار و و صد یازده فصلی پنی اوسط شامل مالگزاری مدعا علیه است
 باقی سرکار از حضور بنام راس سیدرام و رای رام پرتاب سنگه مستتریان
 بسلام و شامل آن زمین حصه دیگر پنی داران شکمیش بر باد کرده سو کلمه از آن
 پنج هزار و کاریت و آنچه از نصب کردن ابراهیم نوربان درخت خار پوش را در زمین
 حصه سو کلمان خود با و مزاحم نشدن پدر و عم سو کلمه از متصرف شدن نوربان مذکور
 و بارور شدن درخت مذکور در سال یکزار و و صد یازده فصلی و واقف بودن
 همه برادران باشندگان موضع مذکور از پنی زمین مدعا علیه که بنویسند خود را و مدعا
 رای تلوک چند قانون گوید و سورت پدر و عم سو کلمه چون نگنجا لیس را قیامت
 در حوالی قدیم نهیده از راس و من راجع و این حصه را از سهم پنی
 پنی مندرجی و برخاست قدری زمین بطریق عوضی منو و چنانچه بنام پنی
 سومی الیه زمین حصه اش که متصل زمین پنی مندرجی در کنار رود
 در نهایت تشیب بود و دیوان راس تلوک پسند جد سو کلمه گرفته و عوض آن

در زمین

زمین پٹی خود به راسته دهن راج واسه کور داده که تا هنوز از دست نیجاده
سال بلکه زیاده و قریب سه و دخل یکده گریه بوجیب عوض و معا و فتنه
طرفین بسته و دیوان راسته تلکوب چند کور در بلند و مسطح نمودن زمین بزرگ
صدا مار و پیسه نخج که ده دوان نشسته نگاه داشته اند آهسته آهسته که ده وقت
زمین خفته فرو چکیده این آب سفت دیر آید و سنگها هم بارش بگذاشت که
تا هنوز از کاوش نشسته هیچ کس آن خور و پیسه باولی موی و دست تراست

19

[illegible]

از گل زر دست و گلشت دیگر متصل آن سیاه محض تحقیقات فرموده شود
 که درخت مذکور در زمین قرار یمنه شست دست و یا در کنار
 بلکه قبره زمین دیگر از مسطر یافتن به موکلم میرسد و مدعا علیها
 باعث نیلام شدن پٹی خود و در شک محفوظ ماندن پٹی پدر و عسم
 موکلم از آفت نیلام در پنے خصوصت و عن او گشته و در هر امور
 مواخذة بیجا و تکرار بیفایده می نمایند و از راسه سیتارام
 نیلام و از اجاره گرفته از سخنان دروغ آمیز که راسه سیتارام
 اصلا از پٹی و زمین واقعت نیستند تکرار بکنایند میخوانند و
 آنچه رجوع بودن نالش از طرف پدر و عسم موکلم در رجوع نشدن
 نالش موکلم که می نویسد خداوند ادیان راسه وزیر مل مذکور پدر
 و دیوان راسه گنگارام یک از عسم موکلم بیماری لاحق دارند
 و دیوان راسه کش چند عجم دیگر موکلم تنها دیوان سرکار
 متعلقان جناب لو اب غلام خوش خان بهادر و قالی مر حوم اند
 در حاضر شدن خیل متعذر و این واسطه ملکیت و میراث
 جد می است موکلم که از طرف آنها وارث و مختار این معالک است
 باستجارت آنها عرضه نالش گذرانیده است چنانچه این عرضه
 از عرضه دیوان راسه وزیر مل و دیوان راسه گنگارام
 و دیوان راسه کش چند واضح خواهد گردید جای که بموجب اجازت
 آنها موکلم متعین است پس باین سبب بیجا مدعا علیها هیچ داعی

تبع دیوانی

بر دعوی موکلم نمی رسد و آنچه براسی رجوع کردن و دعوی موکلم براسی
 سیتارام نیلام دار که می نگار و خداوند اگر براسی سیتارام مذکور مواخذة نمی بینی میکرد
 تالش موکلم قابل رجوع براسی سیتارام میبوی و چونکه مدعا علیها از اخذ بدلیل نوشتن شکیه
 او محاصلش مواخذة می نمایند و دعوی موکلم بر صورت از مدعا علیها تعلق میدارد
 و آنچه از راه بر دستی قابض بودن دیوان راسی تلک چنبد تلک چنبد چنبد تلک چنبد
 بسو و زمین که میبوی خداوند دیوان راسی تلک چنبد تلک چنبد تلک چنبد تلک چنبد
 که براسی یک بسو و زمین نامحق عاصی به ایمان میشدند بلکه همچون اهل دریس بودند
 که نیکنامی در راست مغز الیه بر مردمان تمامی پرگنات شاه آباد بلکه درین صوبه بسیار
 اظهر من الشمس است و در پیشه شومتهای و ناکار نقدی و ملکیت دیگر دیهات خود پیدا کرده علیها
 شریک گردانیدند و در وقت اختیار خود با همه کس سلوک و احسانها
 نموده نیک نام رفته اند در صورتیکه از راه بر دستی گرفته بودند تا انقیاد
 مدت که از پنجاه سال زیاده گذشته باشد چه امدعا علیها سکوت اختیار میکرد
 و بعد منتقض اینقدر ایام و دعوی مدعا علیها که محض از راه اخذ و قضایه
 کناییدن باراسی سیتارام قابل اعتدال نیست و آنچه ذکر درخت
 نیم و چاه پخته آهسته برادران پتی اوسط و بودن تقسیم حد و محدود
 سابق که می نگار و خداوند از زمین شهرت علاقه پدر و عسم
 موکلم در زمین درخت نیم و چاه پخته تفاوت بسیارست عند الملاحظه کافی
 تقسیم حد و که نزد مدعا علیهم است دروغ گوئی آنها صاف ظاهر
 خواهد شد و ذکر محافل و فقر صاحب کلک که در میان همه آرد جای

نقش‌خانه
 انسانی

غور است اگر بسبب علاقه نوکر در تقدیمه از حضور صاحب مدوح حمایت
و تدارک می شد البتة فضول نویسی آنها جایز بوده است موکلم
حتی و اجبی خود داشته رجوع بعد الت و تجویز حضور نموده درین صورت
انجمن نوشتن آنها بجز عداوت و صد دلی غلط قسمی چه تصور شود
و پریم سنگه و غیره و کلامی مدعا علیهم که از قانون و اقیقت اند
حیف است که چنین لفظی را بطی که از مقدمه نه هیچ تعلیق ندارد و
در جواب دعوی مندرج نموده اند و ذکر مقدر نمودن پنج بنام
اوده تیواری و کنیت تیواری ساکنان موضع دھو دھن و دھری
موجود بودن چھٹی بچان پیش خود ناکه می نگارند صورت واقعی آنیکه
بهر گاه موکلم در زنج پور رفته مدعا علیهما درخواست انجمن از موکلم
نمودند که آنها را پنج مقدر نمایند بر طبق آن از موکلم زبانی
کلمه کلام در پیش آمده بعد از ان دریافت رسید که آنها طرف دار
باختیار مدعا علیهم اند لهذا موکلم در تعلیق داشته هیچک دستاویز
اقرارنامه ثالثی نزد آنها برافیه فیصله از طرفین نوشته شد در خصوص
چھٹی که از طرف خود ما به مدعا علیهما از راه طرف دار نوشته داده اند
در مقدمه نه هیچ تعلیق کفایت نمیکند زیاده اسید و ار عدل خسروانی
و انصاف نوشیروانی است - عرضی غدیو یان جواهری و میراللال

دشمنکرمه ساسه معرفت کیل

عربی ۳

عربی ۳

بعض بنندگان عالی خداوند نعمت دایم اقباله میرساند که فدوی از حضور
 دستوری یافته در تیر تیر کوه رسید و در سه روز از رسمیات تیر تیر
 که بمقام قوم هندو واجب و لازم است فراغت حاصل نموده
 بر گھاٹ راجپا پور آمد و بر کشتی سوار شده روانه قصبه آره گردید
 انشاء الله تعالی بحمد و بیکه در آنجا رسید لاله بچپارام را روانه حضور
 سیاه و خداوند از ذات بابر کات توقع بسیار می دارد و گویا فدوی
 نیز یکی از رفقای دامن دولت تصور فرموده نظر پر و خست و خداوندی
 نسبت بحال فدویت اشتغال مبذول باشد که انجام کار هر مرتب او امر
 متعلقه و مفوضه است تا روزیکه در حضور حاضر ماند باعث هم قیام خود و نظایر
 و در جواب چچی انگریزی که از قصبه آره صاحبان عالیشان ارقام
 خواهند فرود و ریج مقدمه دم نزد خود را در دخل امور کچری ببری داشت
 والا چقدر امر مشکل بود که از فدوی انجام منتهی شد بهر حال بسیار
 خداوندی است و احوال برادر عزیزم بابو هیرالال که بعلاقه
 تقاضای داری عطا نموده و اقرار اند بجنود عرض نمود حکم شد
 که خواهم طلبیده و نیز بوقت رخصت گذارش ساخت چون برادر مستطوره
 ازین علاقہ بهر دست و استیضا حاضر می باشد و در انجام کاری هر علاقہ
 مفوضه نهایت هو شیار و وقت اندوهم لیاقت و قابلیت دارند و امیدوار است
 که خود به دولت بقصدنمای بنده پروری بعلاقه تحصیلداری یا کار دیگر که باعث

کتابخانه

پرواخت او تواند شد سر فراز سازند عین خداوندی و نوازش بحال فدویت
و فدوی شکر این عنایت بدل بجا خواهد آورد و زیاده حد ادب است آفتاب
دولت و اقبال نمایان و درخشان باد و عرضی فدوی جوهری
و امن دولت حضور

عصر قاضی - ۱۴

بعض بندهاگان عالی خداوند نعمت دایم اقباله میرساند حکم حضور گردید که فدوی
لیقیت التماسی را و خوشوقت را و رسوم قاضی محنت حسن از روی
تحقیقات سر رشته بگذرانند خداوند فدوی همگی و تمامی کاغذات بسته باشد
تنها به عهد نو اب بهوشیار جنگ بهادری و ملاحظه اسناد وقت مسترستی صاحب
که اهل معاشان نقول اسناد دیات تنها به خود گذرانیده بود و افراد طبقاتی
رسوم دستور و روزیبه داران در ولایت صوبه بهار که بموجب قمر
از کپک کلک می فصل بهار درین کپک رسیده بود آسن دریافت و تحقیقات
نویس یک نقول اسناد غیر التماسی دیات را و خوشوقت را و دستاویز
رسوم قاضی مسطور یافت نشد محض در فرزند ششم طباق کیفیت منهای
التماس و غیره موضع پرگن بجلا در سن ابتدای ۱۱۹۰ لغایت ۱۱۹۱ الفصلی و فرد
نمبر ۱۵ به فتاوی و پنج طباق کیفیت ملاحظه اسناد دایم عظام و سرشکن و خارج
جمع و غیره لغایت ۱۱۹۰ و فرد و طباق نقول گذشت بابت تاریخ ششم ماه پانچ
۱۱۹۰ عظمی بابت دوم ماه پانچ ۱۱۹۰ الفصلی موضع سالار پور و غیره
پانچ کتب بجلا در چهار موضع اصلی مع داخلی بصیغه دیات معافی باسم

شهر جواهر شاه ایست چند داوودگری

نویس
سبب

نویس

راؤ خوشوقت سرکار سپرنٹنڈنٹ لول کرن از عمل دیوان کمپنی انگریز ہمایہ در ملک مد یازوہ
ہفتاد و دو فصلی سے نویں چنانچہ نقول افراد بلیقہاے یعنی کیفیت گذشت
التمناے وغیرہ مواضع پر گنت بھلا دین ابتدائی ۱۰۰۰۰ فصلی نمبر و کیفیت
مہائی دیہات پر گنت صوبہ بہار لغایت ۱۰۰۰۰ فصلی نمبر و کیفیت ملا خطا
اسناد ائمہ عظام و سرشکن و خارج جمع وغیرہ گنت صوبہ بہار ابتدائی ۱۰۰۰۰
نمبر و نقل سند گذشت بصیغہ معافی جاگیر از اقرار تاریخ ششم ماہ
مارچ ۱۸۵۷ء مطابق بست دوم ماہ پھاگن ۱۸۵۷ء فصلی بلا نمبر برائے ملا خطا
بندگان عالی سے گزرا نہ ازان واضح راے بندگان عالی خواہ شد
عبر سے فدوی جواہر مل سررشتہ دار دفاتر بورڈ و نیو صوبجات
بہار و بنارس

عرضی ۵

بعض خداوندی ملت دام اقبال میرساند فدوی بموجب طلب جناب خدارند
انریسل کیبل صاحب کلکٹر ضلع باندہ امید قومی در دل خود بستہ مقام
قصبت آ رہ استغفار روزگار سہرشتہ داری دفاتر کمپری صاحبان
بورڈ گذشتہ صوبجات بہار و بنارس نموده روانہ این طرف شد چنانچہ
در مقام بلدہ الہ آباد بہرہ مند سعادت ملازمت باریافتگان حضور
سعادت کمور کر ویدہ و حقیقت حال باطلاع جناب عالی پر داختم اجازت
رخصت حاصل کر و چون بعد طے مسافت بعید روز چارم بمقام قصبت باندہ
رسیدہ جسب حصول شرف ملازمت صاحب موصوف نمود کجبتہ و دیدن

مشہور جواہر شایہ آشت چند راؤ لکری

کے دیوانی
عرضی ۵
باجار حال

فردی ساعتی ساکت و متامل شده فرمودند که من شماره طلبیده ام نام شما از
 در چاهی انگریزی پروا نجات نوشتم منظور طلبیدن لاله پچا رام که در قصبه آره چند
 در خدمت با ملازمت حاضر بوده است دارم و نیز در تحلیه دیگر فردی را
 مع بالو رام کناس با بونگالی که کرانی و زبان دان و ترجمان بیان حساب
 موصوف است برده بار بار پچسان بزبان آورده و بنگالی مذکور را فرمودند
 که بفهمنند فردی عرض کرد که اگر از منشا حضور مطلع و آگاه
 می بود نه بایموجب علاقه آتچان کهری عالی جا و خد اوندان مرتبه آگاه
 که در وطن خود همیشه بود گذارشته و نیز بار بار مبلغ خیر شده است
 باز خاموش ماند بعد ساعتی فرمودند که اگر روزگار آتچا شامبال شود
 راضی اند عرض نمود که هر چند آمدن و باز رفتن موجب عجب است لیکن
 مضائقه ندارد و بر طبق آن چپی انگریزی بنام اسکات وارنگ صاحب
 حاکم دوم که کشزی نوشته اند از فردی خطی بنام پچا رام
 متضمن آمدن اینجانبانیده گرفتند هر چند سند منشی گری کهری نظامت
 ضلع بانده بلفظ قائم مقام داده اند لیکن از دریافت فحوا سے کلام و نشان
 صاحب موصوف برداشتنی خاطر بکدام امر رجوع نمی کنند و این مصرعه بدیم
 بیاد دارم مصرع طبع را سه حرف است و هر سه تری و نیز عمده این کهری چه متصدیان
 نشی خانه و عمده دیوانی با خود بیا هم و یک اتفاق بود و با فقه و رجوع
 نه آورده اند همچنین براسه نام در کهری حاضر میباشتم و فردی نیز بر خاستگی
 طبیعت در پاسخ امر دست اندازنده که چون آمدن فردی در مل صاحب موصوف

نشی دیوانی

ناگو از اگر لاله همچو ارام آمدند بحسب حضور و رفتن و وطن شد و در صورت نیامدن
مومی الیه و بودن خود بر خلاف منشاء صاحب موصوف که فی الحال پاس نشسته
خود آمدن فدوی نموده داشته اند آئینده چه بظهور آید چون از آنجناب بوسه
امید خداوندی میدارم هر چه احوال بود بلاکم و کاست محضر و ضعیف شد
هر چه ایام بندگان حضور شود بجا آرد دولت و اقبال لایزال باد - عرضی
فدوی جوهر مل میرمنشی کچهری نظامت عالیہ ضلع باده و سابق سر رشته دأ
دفتر در بار کشندی صوبه بهار و بنارس مقام پیشه

عرضی ۶

بعض بندگان عالی خداوند نعمت دایم اقباله میرساند که فدوی
تا انقدر در مدت با سال عرض که خود را بسیار ملازمان حضور نداده
بسیب مجبور به آن از قصور غفلتها بوده است یعنی بعد متوجه شدن دایره
دولت و اقبال جناب عالی طرف الہ آباد فدوی را شد از زخم آبله سجد
روداده و مدتی بر بستر ناتوانی افتاد و با وجود تعدادی و تدابیر صلا و
بهی نمی آرد و محض از درد و سوزش اینقدر فرصت یافته است که
روزمره در کپسری حاضر شده با انجام مهام سر رشته ناموره سے پرواز
و با استدعا بهتری مدارج خست و اقبال بندگان جناب سرگرم میباش
حق تعالی مطلق عافیت و سایه عنایت ملازمان حضور را بر سر بندگان
مخلد و مبسوط و اراد خداوند ابابو اسیرال ال برادر حقیقی فدوی بر آ
نکاش روزگار با نظر رفته است اگر توفیق عنایت ایندوسه استعداد

عرضی
روزگار
ایستاد
پروانی

ملازمیت کیمیا خانہ میں تقرر ہوا۔ پھر دہلی و تفصیلات کو اتر کر گسٹری
درہل میں مقیم ہوئے۔ عافیت بننے لگی۔ حضور جلیا بدک عین بہتری و بہرہ دہری ہوئے۔
تریا وہ صواب نہ تھے۔ آفتاب دولت و اقبال تابان و خوششان باد۔ غنی
فردی و اسبندہ اسن دولت حضور جواہر لعل سررشتہ دار فائز پور ڈیوٹی ہوئے۔
بہار و بہار میں مقام پٹنہ

عسیر

بہر حق بندگان عالی خداوند نعمت دہم قیس الہ میرسانہ۔ فردی سرایا
اعتقاد از مدت تناس سے ملازمیت کیمیا خانہ میں تقرر ہوا۔ دیکھیں بخت
بہیدی ایام خود کہ از دو سال نہایت بیمار بیمار شد۔ از حصول سعادت تان
معذور و معترف بقصور یا بدک عین شکر تفصیلات خداوندی آنجناب بصدق
بجائے آمد و آمد عسیر و دولت و جاہ و شہرت عالی باعقاد باطن مصروف
مینا شد حق تعالی ذات فائز البرکات جناب عالی را بر سرانہ دیان ترقیخواہ
سلامت دارا کہ امید پرورش و پرداخت زیادہ تر از عنایات خداوندی حضور
در دل میدار و خداوند ابابو ہیرالال بہادر خرد و حقیرین بندہ ناسبت حضور بہر
تلاش بر وزن کار با نظرون رفتہ است در نوشت خواندہ ہر شیار ہیدوار خدنگز آری
خداوند ان قہسال است چون دران دیار فردی را از آنجناب بر لب بندگی و اسب
خداوندی بسیار کند اورا تاکید فرستہ کہ خود را بدر دولت بندگان عالی
رسایندہ سعادت ملازمیت حضور را باید بقیس کہ چون فورہ تا بخوشید و مانند قطره

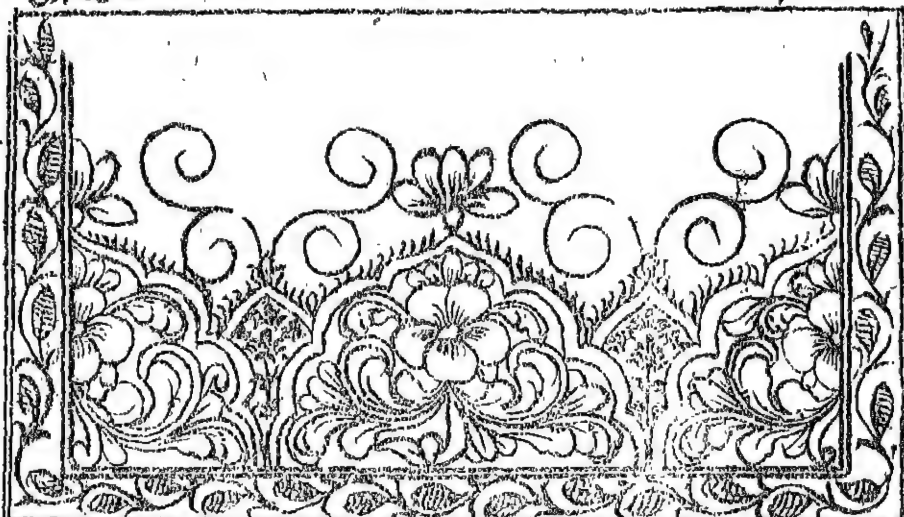
بہار و بہار میں مقام پٹنہ

مشہور جواہر شاہی زنت پٹنہ دارا لکری

تا بدریاے امید بسر و چشم آشتا بدستید و از فضل و کرم ست کہ بقبضای
خداوندی و بندہ پردری در ظل عاطفت و عنایات ملازمان حضور جایا
تر میت و پرورشش یا بد کہ عین پر دخت فدوی ست تر یاده حداد بست
آفتاب دولت و اقبال تا بان و درخشان باد و عرضی فدوی دامن دولت حضور
جو احمد مل سر رشته دار و قاتر بورڈ دیویتیو صوبہ بہار و متبارس
مقام پٹنہ



مرقع دیوانی



دفتر یازدهم

مراسلات عشقینه و یوان کیسان چند جدا یکدیگر سن بر کت انست چند
 ندانم آن گل خود و چه رنگ و بو دارد که مرغ هر چن گشتگی او را بدلیل شیر
 عشق نغمه بر او شوق گلزار است که گل همیشه بهار حسن پرورده گلشن قدرت او است
 نسیم طره محبوبه طراوت هر چن کمت او دیده مشتاق میدان بی سر با گل نظاره او به
 رخسارش چیده و چشمش بر شکر از خود و فغان حیرم مدعا جو آینه بهارش گردیده آه عاشق
 را آتش افروز شرا عشقش گشته و نا آه صید که گرفتار خانه تناسل سپیده آوازی گشته
 سه احوال اندر چن سن طریز ناکه شعلی زار او هر ذره خاک، از هر ذره و بر پر اوستی
 وز و بهر شبنمی نور شبنم است و بود گو یا خلیق او جهانی «بیا و اوست هر سببی و جانی
 فتنه کار و حسرت انصاف کو بهر شایسته آن سر و جبهه نبوت گل گلزار فتوت و طریق از گلشن عشق
 رنگ افروز بهار طاعت عاقلان پس آفرینش گرامی گوهر دریای نبوتش و محو که گنجینه عشق
 محو چه بر آید بهشتی و در ال از عشقش و آفرینش است و از و شبنم و در گل شراست و بیا و

جمع و اولی

منتهی به او شایسته نبوت چند و در گری

و دیگر ترگس پیر است و عرق پرورده به پیشانی است و چه نام است این که جان
 قربان نامش دل و استیلا هم باو اعلاش به علی الله علیه آله و عجب است اما بعد سودای زلف و پنا
 و استیلا از او نشان آید سیر که قدره چو کز از سودا شری ل در و شد سر زده و عجب است و عجب
 که دیده اند خود را بیا و خاطر عجبشان از آن صورت و عجبی بود به هر چند شکل پسندان باریک
 که به شکسته زگی گل میفتند و در رنگهای بلیتی از آن میزدند که با سر و دماغ آن و از آن که طبیعت
 زیب خود را شغوف تماشا می هر خار و خسی سازد اما چون سخن به جسته عشق اکثر و حسن گیرند
 از باب کمال میگردد و نمیشود و در هر صحن معنی پسند طبع صاحب حال می افتد و درین صورت
 قطار از این جگه بیاورد چو خالی از تماشا نیست تماشا می بیند که باغبان بی تیر عشق
 و درین باغ ابرو و خالی چند بی تیر نشاند و در باغ خجالت با در خان سبانی سیانده
 به اصلاح طبع چمن بربان و در باغی انعامت باغ و به نشسته و با باری فیض و طبع کمال
 می تواند رسید به خدا پیرایه نشاند و قدوسش به نگار روز و روز خوش عاقلی خیر بر اوید
 تو هرگز در دلم سر زده تا کاشته می روی بان وانه چنین باید ازین بوشت آید غم
 و پشت که عنان غمیت از رنگهای انقباض و به پیچیدگی گشت بهار و استگی نماید و خاطر را چنان
 گیر و در گرفتار بیاورد و دیده دل به تماشای گلشن ازادی بر کشاید یعنی نه کسی دل به دل
 کسی به است از آن نگاه شود و به سیر و به سخن و به وقت رسای چنین سوئی برانگیزت و به سلسله
 جنون به پای و در صحن از حقیقت از چشم و آوای طر فاقصونی گوش یگانه خواهد که در چشم زده
 به چوین و در وانه به سلسله یکم به چشم زده و به از او سیر و استیلا کردن یگانه به سارک با
 اکثر و به چوین و تماشای به سلسله سر و خوش نگاه باز به چشم زده و به در وانه دیده و به سلسله
 سیر و به سلسله و دل به سیر و در و به آینه تماشای تافت و از دل بی خانان به خانام

کتابخانه

و قوت مشاهده از دیده حیران طبع دارم سه زبانه ازین چه نویسم که من ز دوست نشدم
 حدیث عشق بگویم رسیدت شدم جوابت رسید عشق دل افروز می آرد بچش ز آه
 ازین آتش که خون مرده می آرد بچش زرقه جبین بر خشت غمناک و محتوی تمنای عاشقانه
 رسید تبار آرد بچش آورده رطلق افزای گلشن محبت اگر دیداری گلی که رنگ افروز تبار
 حسن و خوبی گردد بلباش در کار است و شمع که بجای اندوز نرم محبت شود پروانه را طلبکار و نه بیست
 گل همیشه بهار حسن عند لبب نغمه سحرای عشق بدست افراوده و چراغ دوست در پرده سوز
 که ز بهر سیده سه عری غاشقی بدان بحساب نه کان برون از شمار خواهد بود و نه چون
 همین بود زبانه قلم نغمه سود عاشقی بچوب شبی از لیلی سهار که صحن فلک نیلوفر گلیر که کعب
 ثواب و تیار بود و دماغ جنون بچش سودای یار یزید زلشده سزار دل پروانه مستبحال شمع
 ببال میخودی پروازی داشت و آه آتش افروز از بزم سینه آهنگ سوز ساز می افروخت من
 شوریده سر سینه بهوشی بچشم زار کشیده مست باده از خود فراموشی کردیم نگاری از راه دیده
 در آمد که به نیم نگاه بکنیش حجاب از چشم عاشق بر خاست و یک خنیش بر روی کار هر دو عالم
 ساخت مرا که جلوه حسنش اختیاری از دست بود از خجالت فرصت کجا خفت گفتگوی بهمان
 نقشه که بدل از چشم ساختم و دیده دل را زیر کف پایش انداختم آنچه چشم تمنای عاشق در پرده
 خواب دید دیده بنیای عارف بعد بیداری ندیده بکام دل بخواست دیدم شب
 چه گلها از حجاب دیدم شب در آغوشت سهار جلوه گر شد چه گل صد پیرین بالیدم
 از شب باز چون طبعش دل بیتاب نشسته رگ خواب گردید و به احوال خلش و رسید و میبخت
 دیدم من دانه و دیده تر من نه کامشب چه گذشت بر سر من نه اکنون که مساحت و
 سنگ راه مدعا گردیده در بین لذت وصال مایه قراق در میان می آرد باین لذتهای موهوم

مثنوی

سروکاری دارد و خواهم نقش بری بگیری که در عالم خواب ملا حظ نمود و در آید و رنگ تصویر نیز
 مشاهده نمایم اگر نقش این تنها چیزی است که اجابت دست نشیند و نشسته که فراموشی بدست دل و دیوانه
 میتوان افتاد و بهار نظاره را رنگ لوی دیگر میم خواهد رسید. جواب نهی خیال وصال که
 از دیده بدل در آید و در خواب و بیداری بیکدیگر چشم عاشق نماید آری چون تصور حال خود را
 کمال کرد و جلوه محبوب سرسره دید. محبوب میتواند شد از آنجا که انتخاب باطنی نتیج اشراست
 در آن شب که صبح وصال و آغوش تمام فراق کشیده بود و پرده حجاب چشم عاشق و معشوق
 دریده و دیوانه چشم بیکدیگر آشنا شد که طرز از اویش سلسله تعاق بیای و لهامی اناخت و شور گرفتار
 شیرین نشان از بزمک فریاد ساخت سه نگاه حیرتش با آه حسرت نه بهم داوی گوئی
 بر محبت نگار با نگار پیوند کرده به جای سخت ناخن بند کرده لبش خاموشی در گفتگو بود
 چنین آغوش جانگی کرد و بود بهر حال رخ از دل نرود و هر چه از دیده برفت بیکدیگر که از دل
 دیدم عشاق شبت شده باشد از آب و رنگ مصو چه صورت تواند گرفت چون پاس در این مقیاس
 منظور نظرافتاده نقش چند بر سبیل او گارفت و تسلی میری دل متشاق لبکین بخش دیده
 فراق یاد تعریف تصویر به صورت زلفت کشید و باین بجزیر تو کرده خود به صورت خود شد که
 تصویر تو کرده تمام نیز داین چه صورت است بهار آغوش که افتد دل بچاره گردید چشم بدو
 طر فطاسمیت چادر و فروش که سر سینه بوشی بچشم نظاره کشید رنگ از چشم خمار آلودش نمودار
 و لوی که شمه سر با از نمودش آشکار لال زکات از موج آغوشش بر کشیده و بهار لطافت
 جلوه آرای برودشش گردیده بی شایسته تکلف فرعی که با اصل دم برابری زند همین است نقش
 با نقوش قدرت دعوی مهری کند چنین اگر حلقه دم نگاه زنجیرایش نمیکند بیکدیگر از صفی خیر بر
 و اگر سینه تعادل چشم سپاهش نمیکشد به رشته نگاه از ریشه کاغذ بر میریت اهل سعانی را

کمال
 در
 این
 مقیاس

صورت پرست کرد و ایند و به میدان صورت را بسوی معنی کشید من بهیدل که از نظاره جانانش محو
 آینه چهرت گردیده گوهر دل ابروهایش خاتم و گفتم به خیر ما بر ملک کن نقاش جان افشان
 گفتم که این نقش غیب در گردش پر کار داشت بی اختیار سرنخ دیده از چشمم زارم
 بر آمد و جهت اشارت برایش سراپا بکار آمد الحال که این تازه گل بقیرای از غنچه تصویر کشیده
 بلبل بقیرای عشق ندانم گوش دل چه گفته که اکنون بلبل بلبلش رنگت بگردانم این صحنه
 بهر پرستیدن من شده چشم دیدار طلب از مشاهده این شود هر فرغ بنظر حال اصول است
 سه ای چشم جان بین تماشای تو مشتاق از نظاره بگلگشت سراپای تو مشتاقی - دلی دلی
 و سراپا قدم و دیده بدیدار بهر جای من زار بهر جای تو مشتاق جواب میدگیم
 او صانع سلیم که سر چشم دشتی غزالی بود این چنین بدام تصویر می نمودن طلسم حیرت است
 هر چند اکنون ریشه کاغذ زنجیر بلبلش گردیده و تنگی بیایان صحنه نازش را خندان کشیده اما
 اگر این دل بقیرای سوانه شوقش نمیدانست خاصیت بیانی این رسیده آهوی بجای زرقه بود و اگر ترجیحی
 بحال نو گرفتاری منطور نظرش نمی گشت سیاه چشمش کار سر نه تعافل مینمود پسیری که رنگ تصویر
 از تاب و رنگ تصویر می ساخته و خامه تحریرش رنگ اندیشه گذاشته اگر این رسیده گیم
 بدست صیادی افتاده باشد تیر تیر نگاه اهل معانی گردیدش عجیب نیست اگر چه این نقش چند کز نمون
 اصل گردیده اند اضطراب بلبلش دل مشتاق را تسکین مینماید که نهان شود چشم سیاهی آن
 جنبش نگاهی که و کز تیر کلمه با ناز ادا پناهی کجا اگر قانع تجلی شده طالب دیدار نگوی نادیده بگل
 با و از بلبل فریفته شده باشی و آغاز عشق را انجام تصویر مینوایی مودت هنوز این بلبل
 است آخر با چه خواهد شد عاشقی به نظر روز وصل از نیت ما از خزان نشسته جان منیدم که قربا
 سر شد یافته جان بجلوه هنوز حضور قسم و بیگانه می گویند که نادیده به حالت آشنا

نقشخانه

شهر جواهر شایسته چند داود نگر

شده دل از بیگانه گشته بخیال سرقه‌ی جهان طوق بلا و گردن دل متبلال انداخته که قمری طرز گرفتاریها
از من آسوخه و پیاد گل رخسارت بلبل حلقم سرشک دیده بدان دل رنجسته من
دیوانه را بر آتش بقیاری سوخته سه بر شمع زلفت از اثر آتش جان سوزد آن دو دو که از دور
حکیم به سرافقت نه روز یکبار و گاهی حسرت قانع بوی بودم رنگ میزنی بهار عشق و محبت اینم و دم النون
که دیده دل آینه‌اشای بهار بحالت آب و رنگ تازه بچشیده ام قسم بجان تو که از دست دل و دیده
بجای دیده ام سه آرزو از کی هزار شده نه نقد جان و دلم تار شده تا سطر بزم خاک نمیدان
ترا نه عشق است قانون لم مضرب محبت نواخته باد بجهنم و فریاد جواب است به حسن در نظر عشق
صفائی و گراست نه ساز را از درد و غم فوایدی و گراست نه رفقه مشتبه بحالت بقیاری از هر طریقه
بهر حیرت معاینه گردید آری صفو آئینه حسن تماشاگاه حیرانی است و حلقه دام نگاه سنجید
صید نا توانی بیگانه‌ای است مادل را بیگانه و دشمن و تخم هوش در مرز دل کاشتن در عالم عشق
ابر است بقیست منطاری و دو دوازده و نیمیل آرزوی بقیاری است اول قوت مشاهده را مریون
دل به طاقت نموده نغمه‌ی ترانه شوق میتوان شد تا از ماعتد بارقه جلوه ظهور و حضور دل را
بجای خویش توان نگاه داشت تا زکلی بای حسن بخت استغنائی هست و عاشق بجایاره عشق
گرواب احتیاج و یکدسته البقات جانان محتاج سعی بر دیگر نصیب خویشتن نه کسی
را آنچه قسمت کرده در دهنش که سرشته است این چنین نقائی که بهاد است نه کسی نداند که خبر را
ز کجا داشته نه سرو پای تو همه قابل تحسین من است نه چشم بد و در عجب خوش سرو پای داشته
بنام ایزد این چه حسن بزرگ است که از ملاحظت آن رونق بازار بتان چین و فزونی شکسته
دازد رشک صفایش شبنم بر عذار گل عرق انفعال گشته نگاه سر سودی نشتری بجایم زده که
خون خاشی از منقبض فریادم بچونش است و ز گس خمار آلودی هوش بای دماغ شده که نشانه

شده جوهرشای انته چنده آلودگاری

عشق و یقین

سرخوشی با ساغر خیمه هم آغوش حسن مندی رنگی علاج درد عاشق بیجا است و نیزه پشت لبی
 قوتیای چشمه تماشای کوه میان ترا کوهستانی گشت سودر میان ست و غنچه دلبان مرابسته خندان
 ستودن خورده بجان سے تعافل در نگه پنهان که دارد تبسم زیر لب خندان که دارد کشت
 از هر گوشه چشم که دارد ای مسلمانان که دارد سنگ از مثال جلال بیداری مشتاق جیریم
 چه سازم که دل بجای نذارم و با سیکانه خوی آشامیم که اورا نشانی خود هم نمی پندارم
 در دل سنگین شوخی راه چون خواهم که در خانه تاثیر نذارم چون خواهم که در با حسن
 آتش افروز عشق طبل است و در عشق گلقداری نصیب این غنچه لب محزون باد و جوش
 حسن گل هر که دید چیران است چشم طبل گواه این منجی است و تو به جمال و صفت
 صالح چون است که در کارخانه بدیش خوش خاشاک اسکان را راه نیست و بر صفت نقوش
 قدش تیغ آفریده آگاه نه پس قدر که بیون کمال جمال مبالغه بکار و در اقرار صالح بلیغ
 و گواه قدرت افسرید کار می تواند پوشش جانی از مشاهد او ای محبت عاشق است
 و نگه تعافل محمول بر جمال لب از تبسم و چشم از او خبر دارد کسی نگفت که دل از کجا
 خبر دارد و خبر دیان که نظر افتاده را در دیده جو یابند میدانند که به نیم نگاهی دل می بندد
 گاهی می بینند اگر چه پنجه احم که بیند اما می بیند از هزار حریف تو این شیوه را نمیدانی
 اشتیاق سے سرت گرم او اضمی شو غافل ز مکتوبم که پنهان کرده ام و سرمه خط
 تا که دل را در حوضه دل عشاق بولانگاه دل با نیست که گرم آه و ناله چشم نه چو آب است
 و سوا و در کتب تعافل نکته و قدر انتخاب او غرور استغنا اگر چه دلبری پروانی از خفت نمی
 داده آماند احم که چشم تعافل ز نگه میالیش چه خواسته دل سیده من بخود بانا ز کینش هم
 آغوش است و زبان گفتگو زمین منت لب خاموش سے میرا حوال ل آهونگای که بود

میرزا علی

چیزانش را که چون بخت سیاه عاشقان برگشته تر گانش دید و پیر شک من گواه مجنون من
 است که چقدر با برادر انتظارشها بر وز آورده ام بهر حال بنمای وصال شسته عرم چون
 ما شمع و انتظار صبح امید میدزد و آتش شوق شعله بگیرد می در کانون سینه ام می فروزد
 نفسش میشن نماند از من و دارم امید که بکام دل خود با تو بزم نفسی جواب ده تو سخن سخن
 نه ورنه خموشی سخن است و تو نظر باز نه ورنه تغافل نگه است و سرم آهوی نگاه دور یاش سخن
 بی محاباست و چشم تغافل استخوان پرواز بود الوسان خود تمام سخن مستلزم ناز و تمکین است و
 کم نگاهی طرز اوای راز و نشین شرحی که مستغنی از احوال و تقریر است چه مثل جحر سیرت غیرت
 محبت کجا مجوز این معنی است که راز پنهان از سر کنگه عیان گردد و دیر زبان بافتد آنچه در دل
 گفتن و نوشتن آن در دلت است و و کس که باشد بهم جان و هوش و حکایت کنند
 و بهمانهوش دور ویشی و تو نگری که گری قیسی گوهر شاعی بودم از مهرت که کسا و سیاه
 باز محبت کرد و از انهم سخن بسکین که نقد دل را تالچ نگاهی واده هنگامه افزود و سواد نگاری
 کرد دیده ام از بی لقا معنی خود هر چون تنگدلی نیست و ازین بی یگر گیسو فکیر و سادانی ندادم
 قلب خود را باطلای شکسته تنگین آمیخته متاع خانه را باین ستم و رزمی بر انگیزد تا خطایم در بی
 طراوت بخش لظیم بود و آفتاب دیده و لعل جگر آب گوهرم افزود و اما پنجه مغزی جیون
 برای خام طبعی ما که دیده از آن شکنی ما بجز صدائی بگوش خوش نرسیده چگونه کلام تلخ
 شنای هیچ کم نیست و یک برگ طلب مرا بکلاه چهار برگ برابر باری این دل صد چاک اگر
 نشانه زلف وایت نرسد بکار شکستن خواهد آمد و گوهر جان اگر شالیده نه یور قبول نگردد
 سزاوارتاری میتوان شد و دلی که پرده از غایت زدست مده و نگاه دار که وقتی
 بکار می آید و من غفلت که با این همه گداری مبتلای باد شاهی که دیده و با این همه تار سیاه سجا

نجات فاندان

رسیده بامید و کجاست خوشنویس با فلاس در ساخته و کبر شمه التفات پرداخته به شما بان چه
عجب گیر بنوازند گدازا جواب اگر چه دولت عاشقی چه گشت که بار لکابین تکلفات ضرورتی
افتد اما نظر بر ستغنا و احتیاج منصفیتش با این استغنا بنام حسن کرده اند و شیوه گدائی
باین احتیاج بعشق مخزون سپرده و برین صورت کیمیا سی سخت بکام تجربه کار میا تمام عیاری
داده و لیلی که گفتی قانع و بر مانی که آوردی بیان واقع می تواند بود نه مایش اینکه در حیرت
حسن عشق با بیکدیگر هم آغوش اند و از یک پیمان این هر دو مدبوش لازم یکی ملزوم دیگر است
و مقصود مقصود این هر دو یکی پس اگر رتبه مساوات جائز دارند می تواند بود زیاده ازین قلم نیز
قناعت پیدا می نمود بلبل که از چاک قفس نظاره گل خرسند یوده خست بهمنشینی نیست
طوفان حیرت در کنار دارد و مسکین دزه که خور البلاسل دوری خورشید لبه طاقت ترکش
نه چهره خار خار شما در بار بهر حال اگر دلف رسائی دست آویز دیوانه باشد سرشته پریانی کسی
از دشتش گرفته و اگر گوش چشم سیاهی بکام دل حیرت زده نگردد و ترکستان چلریش جانی
نرفته پس ادب مرا از جرم اتصال انقدر دور تر میدارد که از غایت دوری بر نیز شکایت آید
نگاهی میگردد و در حالت حضور می نمید حکایت محتاج بنامه و قاصد نمی افتد
تا بکی از دور بهیم شمع رخسار ترا در آرزو دارم شب وصل خداروزی کند چون محل
بهیچگونه متصور نیست دل مشتاق این تنهارا بدینگونه تسلی می بخشم که حسن و زافزون اکنون
که بر چه کمال رسید مرا جنتی گزند عین الکمال برابرش خواهد نشاند و گل همیشه بهار حسن
نی خار عشقی نیست مرا بعد غای هم آغوشیش می تواند سیاه و زهرت که محبت با گل بیوفائی
قانع است این بلبل محروم باین لذتهای موهوم مستغنی با و جواب با وجود کالیف چند
اگر بکام دل خست تماشای بهت غنیمت توان نمود و خیال بهمنشینی این گلاب بلبل مهور

روح و توانی

و تصور نزدیکی ذره بانورشید و در میتوان داشت که آن یک جلوه زنگدوبه بهار فروزی
 شیون موسوم است و این از یک پر تو نگاه دشمنی حق میوه و اگر عرض همین باشد که نشا
 گرداب فنا گردی مختاری آما در صورت از شدت اتصال رتبه بازگشت و پایم رحمت بقصد
 اختیار نخواهد ماند و معصومه امتیاز بدست آوردن محال خواهد بود و از دور نظاره کن در پیش
 شمع هر چند که نور دنیا یار است و غمگین است نه من گل نگر نه تو سوی بلبل بین
 ترا بخوبی ما را عشق سوگند است و غیرت محبت پروبال این پروانه را خیال شمع روی بدو
 دل سوزی بالسیه چنانکه از سوختن بی جا یار میبارد و چندان تو گل خود را با چو نشین لبلی نمیتواند
 شمع عشق محال آرای سحر وحدت گردیده دل یکی دیار یکی میخواند برین قورچا پنجه که من در نظر
 خود را بر زلفت بسته ام تو هم این سلسله تعلق بی پای هر دو پاره سنگین و این سنبلی پایشان را
 هر جای پایشان کن اگر باین خاطر حیاد انگیزه همان نگاه میتواند بود و در گسختن محروبت بحال هر جای چشم
 تر نم نمیتواند کشود امید که بخار اختیار از صفه خاطر عطر شده کبر و دایم بانی باشی و اینده را پند
 بوالهوسان دیده بیدل خود را از دست نهوای داد و ده دیگر یار در گرفتاری شریک
 من مکن مدعا گر شهرت حسن است یک سو اینست چو اینست کی شرم بیکار و دار چوبیست
 تنها اگر نشینم با خود حجاب دارم و ندانم که این آئینه وحدت زنگد او که ام نفس غیر شد
 که این پنهان جاسوسی دل افتاده و گمان فاسدت چه فعل و سوس بر لب ده که باین کشتی
 دل از دست داده کلی که از آمیزش گاهی عرق آلود کجا سر و داغ همدشینی بلبلش خواهد بود و در
 که از ناتوانی های تراکت همین بیار خود است کی چشم محروبه پریشانی سنبلی تواند کشود
 آنکه در خلوت آئینه ندارد آرام غلط است اینکه شود از این رازی که مگر جلوه عقلی و حدیث
 ترا هنوز مانع این خیال باطل نشود که دل یکی دیار یکی میخواند برین قورچا پنجه که من در نظر

نقش

او صفی خا طرت نشسته که یکد و یک زبان می طلبی بعد ازین اگر پرده خفا و نقاب یکد چهره از
 شاد با خلاص گردیده و تنیعی سخن داشته باشد تا دل است گونی خود گفتگوی منوره غلط فکری می
 نشان خواجه می شود و دل عاشق خبر از حالت معشوق دهد که کشتن عشق بهر کار نباشد محتاج
 گداز سنگدلی می ای سنگدل ز دل شکنی منتقل مباش این شیشه را بری شکست از در آن
 افسوس که افسون عشق من پیروی آرام نکند و سوزش جو خشم لیلی خوی را همچون نساخت
 سنگدلی بیای خود مرا به سنگدلی باشکست و نقش در عالم در صوفی صغیر کسی بگشت
 اگر بپریم و گر سوزم چه باک است نه هروقت در دل نامهربان نیست نه ترا گاهی تکلیف در دل
 نداده اند اگر در دل نهانی سحروری درازی شنب بچشم پاسبان معلوم است نه در دیده سلطان
 ناله بلبس انگوش گل خیریت و سوزش پروانه را بدلی طبع اشری تن شوریده ندانم که در پی
 کدام دلربای دام برداشتم با تمیید یا دآوری چه بی پروائی ایند از خود فراموش ساختم بدست
 ولی دل را از دست داده ام و چون شیشه از طاق بلندی افتاده بهر حال اگر طبع بازی نترس
 لطیف باشکست شیشه سر و دست من هم چون صدر از میانش برخاسته نهنگی القاش نخواهم
 گردیده و نخواهم شکوه که در هرگز از نامهربانی نماند تو در سنگدلی با گوش من سخت جان
 باقی هر چه آن خسته و کند بشیرین بود و جواب غرور استغنا که ستارم شاد بخت چندی با بخت
 که چشم تو جواز طاهر حال دوستان بوسیله که شمه باطنی میل نمایم و صحبت صوری را هر چه زوایا
 به الهیات معنوی نظری فرمایم اما تحقیق نیست که ترا با اینده باضت القصیر باطنی رو نموده
 لا اجر کم توجه های ما بحجب ظاهر باعث زوال محبت دانسته ازین وجه درین باب طلب در اند
 قطع نظر ازین چون و لایکی شده و خاطر مساوی تعیین است که چون لایق ازین صوفی بصفت
 وحدت می تواند بود تکلیف بر طرت اگر چه پس داور سنگدلی داورم تو هم پای کمی در میان نیاید
 سخن را به اینانی است چند داورگری

بخت بازی

و هیچ تقصیری نکردی و بر توفیق اگر چه من سنگدل بودم کم نیستی پس اگر صورت ساخته چنین باشد
 چه جای گله و کلام محل شکایت است شکست صورت نیست غیر از من گرفتاری شکست نیست
 چند روزی صبر کن تا دیگری پیدا شود و نگار آخر هست که درین سودای صبر برده چشم بسته نهائی
 و عده چون تو پیون فای و در خدمت حسرت بر آتش بقیاری سوخته بودم انتظار بدمیدان نهایت
 رسید که گلشن وجودم رنگت بودم ندید و بقیاری خاطر بدان نهایت پیوست که آواز طلبش
 دل بگوشش بوش نمیدید چنانچه سطر از حال زار و احوال آن بقرار بوسه بایم هیچ آن
 گفتم رسانیده منتظر القای و عاده بودم و گمان داشتم که آه که در این سرواشته کرده و از دست
 ناله و لم لاله حکرت و این خواب بود اما مصرع خود غلط بود آنچه من چند اشتم اگر چه کار و این
 از است و طریقه بیدلان بجزوای الماحبه و فاسدترین بر خلاف آن چنانچه قول بهایت کشیدم
 رای تو اب خواهد بود و من همیشه ترا بود هر زمان نگوی نه کجاست آن مه بدر
 آن مجتهد من خود و شیوه میون فایست خوب پیدا نم دهم از بد عهدیت لیر نه حکایت
 نیستیم نه تیش خود غور فرما که با انیمه و فاینها جفا از مراعات سلسله محبت نیست این
 غرضی ندارم که الفت تا مستعد راست نباید که گفت شود و الا نه مختار اند گاه هر چه بود
 سه چون دل بدگرستی و گفتی تو یارم من چون نکندم گریه مگر چشم ندارم نه به آه عاشق
 سوگند و بنگاه عشوق شتم که در غم آینه دلم تا جلوه حسنت رود من و ده هرگز رنگ بود نقش
 غیر بنوده من و این دل یار تو و عاشقان بسیار در حیرت دست بر جام طهری راه و همیشه
 اسرار به کس گاه یکی را به اشاره ابروی تو از می دیگری را به دایه ای چشمی اسید و اطمینانی
 کل حسنت را بایده ان بسیار در شمع زخمت را پیر وانه بشمار سه هر دل اسیر شوخی طرز نگاه است
 در حیرت ازین که تو در کام کبیتی نه مار چو زلف غولش پریشان نموده و جمعیت دل که آرام کبیتی

نجات نامده

عذر بخشش که چه مار برسد پرسیدن نه چیست دیگر سبب بخشدن نه رسم ویرینه بدست یار
گردیدن و برگردیدن جانمن کدام خیر خاطر سیرده که باعث بخشش طبع نازکت گردیده از
رسم چه کجی بافتی که سرشته دوستی برافتنی قربان تو شوم که ندانسته هنوز اخلاص من محبت من
اعتقاد من از گفتگوی بدعتیالی سه آنکه از چشم تو آنگند مرالی تقصیر چشم دارم بهین و در گرفتار
شود که منع عشق کنند و بهر احوال تامل باشند سرشته دوستی بریدن سخن بیان
شنیدن کجا این محبت است این طوکر گرفتاری و این هم کجاست شنیدم مدعی کاو این
محب صداقت سخنی که بدکاران را درین محل بسیار نباشد بصورت رسانیده سلسله خدایان بخش
بجای آورده الهی بدروم شکر اباد و بدشته توافقی کسی بسجده شود چو آب اگر چه از کسب کمال
محبت مزاج عشق بجز اعتدال رسیده تحمل آری صلح و آشتی است اما اشتغالی خود حسن
چگونگی که سر باستان عشق فرو نمی آرد از نازک مزاجی های من چه پرسی که به نیم نگاه حشر آید
کسی نیست تقصیری می بندم و هنگامه افروز بخش جا و بجا میگردد پس اگر از وقوع کسرت
تا طالع طلال خاطر مرود داشته باشد ثبوت گناه به نسبت که میتوانند درین صورت چاره
نمی بخشی که در میزان شکایت مرالی نمی مگر ناکرده کاری بخش بجا نمیدانی ترک عشق به جز
ترک عشق با تو شکر چاره نیست نه آخر دل است جانمن این سنگ خار نیست بهر چه
مراعات سلسله محبت را و جب دانسته در شرای اخلاص و قیقه از دقایق فرو گذار شتم و جفا
آن بد خور اعین و قاتل تصویر نموده صورت های غم عشق را بر خود آسان می بنداشتم نه تنها
نال ما از رسانی با رساکردم چه کار کردم که چنانچه دل آن بیوفاکردم اما چو دیدم که گل حسن از وفا
بوی ندارد و آه من دل سنگین افتری نمیکند ناچار دل از تو برگردانم و صفوی خاطر از اندیشه عشق پاک کنم
خوش باش که واکند اشتیاق رفیق و جدا گد اشتیاق چون بوی واک از تو مانده امی گل بصبا گد اشتیاق

عذر بخشش

بر همین دهم که دیگر از آن تنگنا چشمی چشم داشتن آهین سر و کوفتن و دل پیچاره را چنین در سر و
 زوال افکندن است اکنون پای اختیار بدین صیوری چیده دل را از دهم عشقت آزاد
 کردیم اگر چه در دوری آن بدخود را یک پند می و یوانه خواهد داشت اما برشته تصدیقش نمی
 اگر این بار جان بر مهر غمت ده و اگر از عاشقی بوس نکند و دیگر از من میخ و مرام و مخان
 که باز نکرده ایخوت موجب از او خواهد بود چو آب بر تنک ماه اگر قابل ضیعی می بود
 آب هم در صدنی آمده گوهر میشدند که سخن آن بی محابا گوی که فهم شاد حسن و غصیب
 برافروخت و تعلیم نیاز و کرشمه اموت اگر سفاک فراموشی های تیرا بران و شسته که از عهد و پیمان
 کردی فتاری از تقدیر بلبل غبار طلال بر چهره گل نخواهد نشست و از غوی اصلی کسی نخواهد
 برگشت بلبل بر دشت آشنایان را که گل گفت که خس کم و جهان پاک نه چشم دل را پیش
 گواه این معنی است بهر حال اگر طالع بد گیت از دوره اصلی برنگردد و در این فرض اندر سحر و جادو
 پای هرزه جولای نیست ما را چون گذشتی و رفتی ما هم بخدا گذشتت تازه شود و عشق
 رفتی رفت بخشای که باز آمده ام نه گزودم ندی دست بیانی که منم خطا پوش نیوزی
 حاشا که از امثال این مودعات غبار طلال بدین محبت نشسته باشد یا در محبت روز افزون
 من تفاوتی رفتم بر چند دل از بهر ت سوزم و چند خرد بدیوانه ام چشم اما صبح میکند دل
 را بخود دل میکند سوی کسی نه چون هر کمالی راز و الیت بچند گیمای مصیحت این همه یکی از
 کرشمه محبت و حال از حکمت ما را بخیر یا تا عاشق نگردد آشنایان بی بریدن شاخ را
 چون نکرده شکل است جانان متاع عشق بسیار اما خریداری که نقد دل از دست داده
 محبت بدست آرد که تاب شود و زبان خود هر کس سیاه اند اما سودای عشق از مغفای بلبل
 فرق کردن خیلی کار تصفای آلوده اند که اهل ان قبول اند عشق خواهد و بگره عذری که

در تریزه دهم مرامات عشق

مشهور چو افشای آینه چند و آلودگی

بیارد آن را نیز از گناه میداند از اینجا که مقوله عادة الا عذار تذكیر الذنب اقلع عند مکرر
 نما چهار زبان گفتگو را بجز حشو منی بستاند و از غفلت شسته بهر جا که غفلت تو شد مردم گناه
 کم از برگ گاه است کوه گناه: جواب غریت که ازین سوداوست باز داشت پای استغفار کن
 صبور پیچیده میداشتم و دل نازک و خاطر زده و رخ خود را دست آموز آسود گناه نمود و شکوه
 شکایت را عیب خیال باطل می پنداشتم مصلحت سوزون سعدی میرازی که سب پرده گرایی
 آفتاب نخواهد بود و لوق بازار آفتاب نکاهد: تازه که شمه مرا استغفای می افروزد تا آگاه و ششی
 بگویش سید که پیلین بچاره از نوای بجای خودم بهون خجالت گردیده رنگ فروز گل اعتدال
 آمده در باب عفو چراغ ناله چند بگویش می رسد تا چون حرف فراموشی باز طبع مافایه گردید
 شوخیهای که شمه دنا دست از تعلیم ستم باز داشته بهر خفید گیمای جرم عشاق آورد
 اما از دعوی عاشقانه آن که ماندن جنبشی شکستی یادوار سپید بسیار معتقد به حال گذشت
 که زشت اکنون بیدار گشت مافات باید کوشید تا از صد و خطای متواتر مصدر عادة عذر
 نتوان گردید و ز نیاز به پیمای بر دین دل چه دست انداز است این نه منادم هر
 بخت من هم که تسلیم نیاز است این نه هر چند پروانه پر سوز و گل از بلاگردانت شوخی انداز
 گردیده هشت خبری افشار جان فشانی بنماید اما شمع معشوق صفت از سبیلای ناز پر دای
 آن کجا دارد که نفسی بحالتش گراید بخت تجلی در خرمین ستیش اقدام خاکسترش را بیافنا
 در داده جلوه نزد یکیش بر وبال ملاقاتش سوخته و یک سودا منی جان نثاری نقد دل افروخته
 جانان نه ازت قسم که شمع خفت تجلی افروز بزم بی نیاز میا از سوز دل یوانه است و صفای ازین
 حسنت را از خاکستر همین پروانه از نیاز من این نقد رسیده: چه قدر بر تو ناز پرسیدم
 سزاوارت این شمع بوده باشد از بهت این پروانه غمی بدین یک سوخته جانی در بار

و یک مشت غباری در کنار او سرخ گزیده ای قدری غم و شرف: جواب آنز و کز آتش
 محبت افروختند عاشق روشن سوزد مشوق آموختند از جانب دوست سوزد این سوزد
 گل از دانه تا در گرفت شمع پروانه بسوختند و در پیش ناز و نیاز شمع شوق را بنفخه محبت نواختند
 و ایشان پیر سوز و گداز آتشی در میان شمع و پروانه انداخته اگر پروانه بیرون بیاید شمع را
 بشی سرگرم جان فروشی کرد و شمع نیز بکلمه آینه اش از شام تا صبح بگریه آتشین کار دارد و در عالم
 غمش سرشک حسرت از دیده می بارد یعنی تکلیف شورش دل رگ جان را فتنه ساخته سر
 خود را در آتش عشق گداخته اگر عاشق و گدشته محبت باشد هر دو دل منجر است
 یکی بیداد و دیگری در وبال است چنین انصاف و الفت محال است در بین قرار که سوختن
 و پروانه از یک آتش است ناز و نیاز آنها هرگز سوز و ساز آنها نمیتواند بود و یک مخلوق

تجلی دل این هر دو تسلی میتواند نمود

رقعه در بهار

سه چمن سبز گشته ابر سیلاب صفای وقت را در یاب و در یاب به موسی رنگ بهار
 از بهاب سرشار می ریزد و نوا می خندد لب از شراب شجاری می خیزد هر قطره از شادان و پیرین
 شیشه الیت پراز صبا و بهجت صواب تحت سیاهانیت پرورش هوا سبز ترکتاز جو مبار
 چون خط بر خمار شادان گلزار رسیده و قطرات شبنم مانند عرق از غدار خوابان سرشار
 چکیده صبا عطر آینه چمن مدعا نسیم عنبر نیر مشام تمنا تازه رویان چمن بگی طرح خوشی انداخته
 و بر یکی نگار خوش بچینه و زینق زبان دعوی بخود ستانی بر انگیزه تنالی یا سحر نقاب حجاب
 از چادر گل بر کشیده و بلبل از چمن و لهای عاشقان بزلت یار بایام سبیل گرفتار گردیده
 از رنگ انگشت خانی بنماید و عباسی چشم محمود صبح و غمام بکشد کل طوطی چون طوطی است

مشهور جوهرهای است چند اندک

نقش

نقش

جینه بر سر دارد و ناز بوی خوش جهان چو حسن بیکار و شادانی را و عشق تنی داغ بر او خرا
 از سودای قدی پا و گل و اودی سر با چو نظاره و قد بر گز از دست انتظار دل پاره پاره
 سحر از سایه های ابر شاد و این بهر گلزار سینه چادر آینه چو حسن کرده بر یکایک پنهان بود
 غنچه را آید باران در شوقینا گل اندر نشسته سازی نه میا با شاخ گل در دست بانوی و خوش
 که متید اسباب نشاط مجتمع گردیده از شوق جلوه سرو قدی قمری در بینه کوه کوه سبز و کوهک
 برنگ چو پیل فتنه دار و گل شقایق نگاهیت و رنگش شکر بر سر است اگر از رخسارهای آن
 ابر رحمت و باران جمال آب فتنه باز بچو و آید یعنی آن نگاه بسیم گلزار نشسته فریاد نیست بر
 خانه زادان بهار و قوسه بر حال من بقرار بنویسند و در چو حسن چو حسن بهار است سحر
 انتظار از آنی گل همیشه بهار است از افت خزان بر صحن باد چو آب گل نظاره از رخساره
 گل بتی این چیدن نه منهای وقت را و چشم بمل متی آن دیدن بهار و در گلزار خوش و
 خروشی انداخته و نور سیده های چمن را بر در غنچه شوق نوشته کتابت شکر بهار چون سر شک
 انتظار شقایق چکیدن و پیر این گل از انتظار بیل تا باج و دیدن غنچه به پیل غنچه
 بزافوی حجاب نشسته و گل از نگاه رنگس از شبنم انفعال آید گشته بهار و دست عشق جوان
 گردیده و سر و دای از سینه چو حسن بکشته به چادر از دست غنچه بی سر و سامان نیست و بیل
 پیچیدگی بهر شقایق شکوه خواب به شکست خور از آتش بهر غنچه و گلزار عشق بتی چهره
 بر فروخته هوا ساقی بهار و گل فتح نوش به چکا و ک غنچه زین دیوانه را خوش بهر
 سبزه سبیل فتنه در خواب نه بهر بیل گل غنچه گشته بهار به بهر سبزه غنچه تا شفا
 آید نشسته فلک است این بهار است و در انتظار چو حسن آید بهار اما قمار قیل و کلار
 بهر بهار است و گل این غنچه از افت خزان غنچه و غنچه بهر بهار است

نقش بازدم سران غنچه

نقش بازدم سران غنچه

که غنچه آرزو نشکند و شهادت بهار را و آغوش قطره زنگنه بوی و یک سپهر با فضل و جود
 ضرور معذور تو ان داشت زیاده چه تو ان نگاشت اضطرار آب بر دهشت شنبه و یک ماه
 چلی برای آینه آب که دیده و ستاره ریزی چاره اش که سپهر آب بر یک اضطرار آب کشیده
 که فی خورده پیاد آب رفته یا خفته شربا لشاخ سپهر آن خفته که کشته سپهر و قتل و کشته
 آن را خفته که در آب اضطرار آب سلسله بند قطره زبانی ساخته و اعتدال بود امری مسلسل و سلسله
 رفته شربا آب را چون خورشید و در یک گوش جواب بر انگیزه تا آنم در آب چه انگیزش افتاد و
 که شربا ای چه شعله مانع نظری آیند و کدام خورشید در برج آبی فرو رفته که شمعای از کف
 و ریا بینا بیند و در یوار آینه چلی نما فکر بر چاشکسته که جلوه و دیار و هر بار اثر نقش آب
 چنگا نه چون سخت بر است که در چرخ طالع از عالم امواج متحرک است و کاش یکیش با چلی
 که در دره ماه با جام صبا شکر بی شکست چای این مطلع صاف با سفینه سپهر است
 که موی نشان به پرواز و بخودی ناگزیر اند و چه چو فواره سیاه آب بر شش است شنبه
 وقت میخواستن و خفت هوش است شنبه خروار از جانب فریاد بشیرین بهرین
 که برای تو بهوش فروش است شنبه درین وقت که سودای عشق را جوش و فروش
 است و شمشیر دل را جای در آغوش غفلت شیشه پیامی بگوش ساقی در میان و تن
 طبع و سروی بهمان یاد میراند و شب مهتاب فصل گل بهر چه بهر بلبل
 بهی خورده نمی آئی بگلچیدن بیاطالم اکنون جواب وار در گوشت دل با خالی است
 مصرع رخ کن بیا که دلم آب میشود جواب جلوه ماه رویان چلی افروز آینه دل چرخ
 و فروغ عارض بریزم زلف چون ستاره در پرده شنبه نمایان خورده بینا بهای
 دانه است و عقد شربا عبارت از طرأ جانان حرکت نیم شربا یک فراموش است بهر چه

چنگا

در و سر و دل دست آموز آسودگیها را چه انقیده دهم دوستی ما تو ان کرد غلط نمیدانم
 را علاجی نیست کسی که دل بنگاهی بغض و شورش و ساکن بپوشش دشمنی و آبی باشد از کجا دانسته
 که در غنچه دل کسی از دلی نخواهد بود اگر جاذبه محبت بیکال رسیده باشد اینهمه بدگمانیها و
 نندارد استغفر الله بیل بی انصافی محض بپناه انصاف نشو ان که تشدید احتمال فراموشی بر دهم با تو
 چرا یاد نمیداد اگر یکپاره به عاقبت در آئینه صدق بهرین خواهد بود و صورتی نمائید بحسب عرام
 جلوه خواهد نمود و در احتیاج تقصیر و محتاج تحسین نیست سخن خود جوایب با یاد دهم بجز انکه
 بدست راسی سیدان و دیگران در صحن نامه بنمیدانم پیغام نمی فهمم و دیگر از کم فوشتنهای سر به
 شکایت نمائشی و در احوال خود نمیشنی به خیال خود و اگر زاری در فراق سالی عیال این حدیث
 پیمانان پیرسان و شوق شادمان زلف پریشان پیرسان ای سن فدای طرز استیانت کردم
 که در روز جدایی چه داغ بر جگر باز دای بالا گردان زلف پریشان نشوم که از پیوسته اگر کفا
 طریقه زنجیری بپای و اما لبه متکا یکب زلف پریشان پیرسان پیرسان شوم چه سازم که از سخت
 جانینهای فراقی شوم اکنون هر چه نام محبت بهرم و که اتم خزان انصاف گویم و سر ج برانی و نگاه
 زندگی سودی نبردگی خود از عمر بیوفایم اگر آزادی حسیر با تو ان از داغ غیبت ندگی غیبت
 خود بودی عاشق بیجانان خواب هستی و بوم را با اینهمه سزایش محبت بر دهم خوش بودی و اگر
 زلف لابل فنا بکام حیات سر امانت ناگو اگر گشتی هرگز رنگ شمساری و آئینه الفت و نشستی
 در سحر یا منفصل از هستی خودم غیبت که اتم روز کیا بهم نمیکند و او بهجانه نشسته ایمان
 زلال وصال را با بیاری چنین مواصالت سیراب و از زیاده چهره غافل بد چو آب علاج بجز
 فتنه بی دانه که لعل بر شفت چنانچه بدین جان دانه سخت جانین این گداه ضعیف پرور
 با تو انی های خود است و مشکوه طریقی هستی چنانکه از مهر تکالیف محبت اگر دل بگرده عشق

منشی جابر

منشی جابر خلیفه

سر به این پس گذاشتم برای اینکه از کویته رسیده و بوسه بر سر چشمتش دادم که باین دیده
آن دیدار دیده جذبه شوقی عنان گیرنده شوق مخمور افشانه تازه بخشید و چشمتش دل
بغیر از شمع نسلی گردید و بیشتر شد از نسیم وصال شویب و لعل لبوس بر این با اگر بود
یعقوب مراد این و سبحانه نبوغیکه از اصغای نوید خیریت سامع را روز باز در دیگر بخشید
از جلوه دیدار با صره را سوز ساز و صرخ تبار و چشم همان لذت که گوشتم برده است
این سرخوش خامه که در توصیف جواب نامه بود گوهر مبالغه را در سبک و چیرگی از خود گذشت
لذت گفتگوی حضوری در نامه و پیغام نیکی و کیفیت ملاقات صورتی از گفت و شنید
حاصل نمی گردد اما از آنجا که المکتوب نصف الملاقات تاویل سل سایل است و نمونه
وصال تفصیل این اجمال لاجرم قدری از این شیرین را بجهت استقامت شاقان بقیه اند
و جرات محوری را الهامی توان بخشید جلوه معشوق وصال جو در آمیخته به صورت
نمی بیند و نوشته مواصلاست جز در رخسار نقابت اشرفی نمی کند تا باین نوید ظاهری استخوان
پر دازد و دستی با میتواند بود و نمیداند کسی در وصال قدر دوستان را نه جدا
میکنند ظاهر و یاران قدر یاران را نه گاهی که حب وطن و انگیز طبیعت میسر گردد
باین هرزه گردید و به دل قلعی نمی پذیرد انتشار امد تعالی عنقریب به شب و بچهره
بسیور مواصلاست قیدیل می یابد نوید آمدن سید محمد امد که بجز آخر شده و غم فتنه و
یار آمدن ز جان بخشی نمودن عاقبت ما را بکار آمدن شکر خدا که بخت با بدست آمد و
سوزده عنان از خود رسیده مرا بپسوی بیداران وادی بجزان منعطف گردانید
و طلق از جبینم ساجد بود و آن زد و کشتن فراموشی احیای طلق بیا و بپند بدارم
این سعادت از کجا خواست و این اقبال از کجا سپیدی نمود و مگر و غایب خرمی و آه نیم

معشوقه

بیکر سوختگان و داغ فراق بخورده اجابت ملتفت گردیده اشرفی از شمع زکات بنیاد و
 یا چند به شوق بیداران و پایش افتاده کشتان کشتان برپا چنانچه ساینده آبی گاهی به چشمت
 بخاطرش سیده طبع ناگشت از این بهر طبع و عنایت کشیده و هرگز چو قند گدازد ای کوی ماه
 از تو که گشتش دل بسوی ماه اکنون دیده خرمی از هر شکسته انزاع شوقی که از این پاره سست
 شرم و باطن این کلمات متکلم ای چه چهره ز با چه چهره با نه هم پر آید از خم و دردی که در
 جانم زویرا رفت بلب آید می میرم از برای خدای تو و تریدانه خیرانه این چرخ کشت
 انتظار رسید مراد از خوشن جو و به کشتید ترا که آید منما یاد آمد مرا از خود رفتن ای کار آمد
 طرف آمد شدنی هست میان من و دوستی او و خود آمدنی کرد و من از خود رفتن
 چشم منظر بر سر راه هست و در کس و در دوخته نگاه و خنده اگر می بود و طاقت انتظار که
 جواب و خسته طرانه می افتد و طبع ما ساز مراد از اماده اما چند به چشمت ای کوی ماه
 اختیار از دست داده باز نگاه گفت مواصحت تکلف پیشتر باید لا جرم زیاده میرد با تکیان
 بر و از مجبوران نگاریده میل مرا حجت بدید از غریبان دارم و مبارک مشاهده را و در خون انتظار
 پیچیده می آیم هر چه چشم انتظار خواهی بود صفت باشد لذت تماشا می بهار و یاد چشم من
 رنگی بگردان و بنابران تا خیر طاق است ای سیدی به از یزدان گشت سست لذت و دل ندانم که
 آن سوخته که پس از دوری بسیار بیاری بریده مبارک که با و تکیان به با این طبع مبارک
 پیچیدی که عطر امیر بهار شنیده گردیده و تکیان چشم من به چشمت پیچیده خنده گل را
 با سرشک لبس منجده و در گشتن زنگ از لب بهاری سخن صاف و بیخیز از شنیده و لعل کشیده و بنیام
 خرمی تقبل مینماید آمده هر سو سر یاری که تکیان تکیان قاسم از سست از نهایی خرمی
 آشوب قیامت میر خور سست و هر طبع که گشت ای که جاده از تو از خوشن مبارک گردیده و طبع شوق

دستورالعمل در اسرار عشقه

شماره چهارشای است پند و افونگری

معانقه سرگرم بوس و کنار گردانیده بهار سخن انجمن بهر شریکه بهار که با دست که توانی
از هر چه خامه بگوش سپید و گلشن معانی انقدر نگه زین نشاط است که بهای مستران بهر شکر
جوش می زند بواجستی جان گرمی بهنگامه پذیرفته که پالوده دست ساقی می قصد و نه
بتر است بر لب لیون و گل بهرین طاقت دیده و بلبل گریبان گل کشیده سنا و لیون
می فردش شک که امروز با هر که یا بند هوش نگه بانش گیرند و در کشته کشیده
سنان بر نند تا ساغر فلک بهر یز باوه خرمی است جام عشرت آن بت خود کام لبالب
شراب تنیت باد و دوام سرور با انضمام هزاران عید طریقه فور با عیش و نشاط مقرون شود
حق خیر العباد و جوارحه عیدی که تجلی انوارش جلوه افروز آینه دلها و چون صبح با گوش هم
نور و صفا سحر طرب جوش مانند شام روزه داران عشرت آمیز و شام جلوه ریزش چون شب
معانشران بهجت انگیز بهنگامه بوس و کنار انجمن گرمی بازاری دارد که دست مصافحه بی باوری
دوش بهم چسبید و بازوی معانقه بعد از آغوش بهم می رسد و لیون را وسیله تنیت خفیه
تکلیف از میان برداشته و بیدلان را به بهانه مبارکباد پاس قیاب برخاسته متعبد نشاط آبا و عید
با تائید مید بسیار موافق افتاد مبارکباد مبارکباد و تنیت عید الفصحی که در عرفات عشق
ما جا کردیم قریب آنکه عشق را تماشا کردیم قریانی دوست چون همین خود بودیم و عید
خوشیه ها کردیم روزیکه ابراهیم علیه السلام آن کوهر گر نمایه صدق قبولیت را بهر تبار و
و کنار داشت عاشق حضرت انجام از سر شک را که هر چند آید بر داشت او یک جلوه
استخوان منظر نظر عشوق حقیقی گردیده بخلیل خلیل موسوم شد و این یک کفره قبول نقد
جان را قربان و وسعتها نموده دشمن عشق موسوم گشت آری اگر وحشی نگاه من سپردید
قریبان کرد و قربان شدنش دست جلوه آمیز و سوخته مبارکباد و طر خاندان بهر شکر

نقش و بیتی

چون پاسبان کرد دل و دست کرد و چنانچه بنده دشمن بکشتن بهمانه قربانی کن. اگر سرکش
 عاشق بتقریر نظر انوار و پیدار غمی بود قاضی عشق بقبوی انصاف حکم فرمایند و در حق
 چنانچه عوض حضرت بهیصل قربانی گویند قبیول انصاف و در این چشم خود با عشاق به نظر
 دل نیم بکشد سرچلوه قبولیت و ادب بهین دست که جان افروزی و دوست کنی اگر سر
 ز من جیبت بهم قربانی بهر حال تنهیت عید علی العموم به سر خوان باده نشاء علی انفس
 بران باده کفر نخواند عاصبا که با و در تنهیت ساگر بکشد صاصب انوار و عالم پر آید و
 لطف تو صبح خورشید ناز و غول که چو آفتاب تابان باشد در هر گره سال تو صبح در
 بنام این چه سینه البیت که از آب اقیانوس و نایافته وید قدر کفر بکشد البیت به عارفان
 از ایشان غم زار بهر چشم و چشم معلوم و درازی شه و سینه یاز بار و بود چشم معلوم شمار کفر
 از سینه که کشان برآورد و نهد او غم و شوق را از سینه هزار و نود و شصت و دو و یکبار که
 کشان بر طبعی نبال و دست و افتاح هر عا که هر گره سال او بهار و این عقد بهر وقت
 نموده و ماه چهارده و درین سال چهاردهم کلی کمال فرموده الحمد للک که کشان بهشتان
 برده و مینت از ورم این سال عشرت امان گلگل شکفت و سامان حسن و جمال آن
 نو با و همین اقبال طراوتی دیگر پذیرفت صفائی عارفست را حسن خطا حتی افرو
 در تبه عاشقیم یک و چه دیگر تفاوتی نموده چنانکه ساگر بر تو مبارک باشد
 جشن ساگر بهت امروز است و چهارده سال شدی شکر خدایه و این تو نشاط اندوز
 سال نایخ ترا با لطف غیب گفت این بهر همان افروز است و تا عید وین سحر
 سجاده نشینان فلک است رشته ساگر بهت تسبیح هزار و نه ریاضت کشان روی زمین باد
 جواب بی یار حکم و بی یار دوستی و افروز زمین و در سینه که بسیار است و بشیوان چشم

چشم

مشقات خاندان شیخ بهار

که درازی رشته عمر را کم از رشته طول اهل نمیدانند و انقیاض گریش اسوجان بساط می نامند
 چه شمع کاسد است که در تارشان چیده و چه گمان فاسد است که یقینشان گردیده نمیدانند
 که چیدگی گره باعث که تابی رشته است و نقصان درازی به پنج تاب این لیسان وابسته است
 رشته عمر چون که شد کوتاه معنی ساگر نمیدانم و حسن پادشاه شایسته این همه دل ششنگی پادشاه
 و عشق خانه خراب آخر پای کمی در میان می آرد در مصورت که ام جای شاد است و شگامه
 مبارکبادی اما از اینجا که عروج کار جهان جد بر عکس مدعاست اگر کنترل عمر را ترقی حیات
 وابسته شگامه افزوز مهینت و مبارک گردیده باشند چنانچه توان داشت زیاده چه
 توان نگاشت در عبادت محشوق به علاج در دست را اگر نیندازند و مراد بگرد
 سرت بگردانند شنیدم آه جگر سوز کسی هنگامه افزوزیت کمرست گردیده و اثر چشم
 بدشمنانت رسیده سپند و مراد بر آتش بقیاری سوخته و دعای صحت بدل و زبانه
 آسوخته که امی چشم بد و تو اثر کرد که احوالت باین زودی و گرد و تر از چند
 گفتیم که با هر کس میماند و از اثر چشم بد که نیکو نه بود بر نیز نشنیدی آخر دیدی که نتیجه
 من با نیکو نه کشیده حسن بخیاب و رخ بی نقاب سوخته گزند عین الکمال گردیده حیا نا
 اینهمه رنج و محنت تا توانی برید و غریبت نه از علایق و تیرت که میرانند بلکه انصاف
 و لما از تو می ستانند برای آن و هتایت تا توانی که قدر تا توانان را بدانی و سبک
 بر اطلاع مخیر سلامتی با ساسمه انتظار تسلیتی بخشند و دل بقیاری اقرار دهند به هیچ
 عارضه شخصی تو ستند مباد جواب به مزاج حسن نازک اینچنان است که بونی گل برو
 بارگران است من آهوی رسیده را با کسی که امیل آینه منی دارد که سوخته گزند عین الکمال
 و شش چشم بد با نتیجه انصاف و لما چند دارد که تا توانی بارگرا گردید که داغ تو من که نتوانم

و تا که عمر خود را بخت کند

مکتوبه

چشم بدی از ان برآرم بر نقد یکدسته امینه حسن چراغ بیدلان رسیده باشد و اضطرار چشم شکلی
از شکسته رنگی عاشق بجان خواهد رسد و سینه و کم کم شده و تنه است بگره بندم نه غیر از تو و
خانه کسی را ندانم و نه زیاده چه نگار و پیار می عشق و شکسته رنگی سوزن با طبعیت بکشد
علاج در سهرم حسن مندی رنگ است نه فریاد رسا شکسته رنگی با چشم راه یافته که بخواند
از دوره اصلی بر تافته بنیاد و سیم چون قالیچه حیات خانه بدوش چو لایق است و ما به شمع بجان
رسیده در محض بتیابی چون پیکر تصویر نقش وجودم بر لبستر آفتابی شود از دیده ام از کفایت
نفس را از نور خورشید که مدد و معاون ملک هدایت بود و در از خطی حسا اگر بخوری قلب با سینه نمود
شانه که گاه است از نسیم بهاری می شنید اکنون گاهی بوی یار بر اینم آهسته شامش بر سید با همه
جاده جمال بچشم خیال هم نمی بیند و لایحه کل لوسه از بهار خساری نمیدیند ساسانه عشق است که
جز وصال ندارد و ذوقه احسانش طب و بالین یکسان می پذیرد یا بنده حال دل بچرخش آید
تغی بتیابیت و خاطر و زناک آمینه پیرای کسوت سیاهی حسرت و دیرینه و باقیقت و لایحه
تشکیلهای سن تکلیف ده پیانه و ساقی که گوی طبعی که مدعا فخره شمع و پرده گنگو دارد
اکنون که کار از علاج و اعتدال مزاج در گذشته اگر قدمی بچرخ فریادی جان بقدر نفسی قسره
میگیرد و وقت است که چون صبح ببالین من آئی شمع سحریم بکند و نفس پیش زارم نه حکیم
علی الاطلاق آن طبیب در دنی دوا می مرا بهر دوا می و لمن هنگامه افروز و الا شفا التفات دارد
جواب شکستگی دماغ محبت بتاثر افراط جنون است و قالیچه حیات مدد استی عاشق مجنون
شمع سحر نمونه حالت بگیری است و پیکر تصویر صورت خوشی بی اخست یاری قلب
با بیت حواس سر چشمه بی هوشی است و انقلاب طالع عنقری نبیره از خود فراموشی
چون این بهر کفر عشق بی پرد و آتیه است پس اطمینان در و پیش طبعیان چه لازم است

بچشم بدی

بشکسته جوارش بی منت چند و آه و نگرانی

معمول چاره جوئی در این چه لازم است صورت مدعا از آئینه و لسان نماید چاره بسیار که با
 عبارت و بیان آید که هر چه قادر است هر چه جاست زیاده این چه است سفر کردن
 که در دم و دواع از دل رفتن که کوی تو؟ سن ماند و خیال بود گفتگوی تو دای و ای سینه
 پر و رنگهای آباد آلوده اشکی دای توان کرد و این سبک و سحر اصلت را سرگرمی باز بگذرد
 آنچه کشید حرکت غیر از دای که دوقوش میگوید متصور بودیم که از کجاست و شود و سفری
 که فتنه شین چشم خیال هم نرسد چه چشم که از چه راه سر کشید و دو خاطر از صحرای جومات چند
 و اسرار غایت کشیده مرابوئی سرگردان دای غریب گردانیده همچون بادیه نورد
 سطرهای از آن ندیده لب ساحل تیغ زهر داده فراق نظری آید و کنار و چینه نشی
 و مانع می افزاید صحرای دور فراق من و اسرار چاک است و سینه کشت زار پرورده
 چشم نمناک لاله و شینی چند دای بر دل سیر ساکت و چشم غزالان خیال چشم جادوی
 بنیاده سید پنداره و لاله ام کوه را در گریه می آورد و فکر بنگار ام آتش جان سوزان سپیده
 می یابد و صیقل کوه و صحرای پست از است و لبیکه فریاد کرده ایم ترانه از اینجا که خیال
 جانان همین در نظر است لاجرم از هتید در و پیران در گذر است غم از پیران
 نذر هر کرد و دلخواهی چنین دارد خوش است آوارگی آنرا که هر ای چنین دارد و او سجاد
 دور افتاده گان هر چه در سال را بنظر آید جمال کا سیاه و دارد و در بر و دوست بکند و
 قدح و رکش و پرده و بعضی طرح دارد و سال دوام را به هر یکی را قصه و وصل می بجا است اما
 چون است اول سحر یافته اند و وصل می بجا می نیافته اند بی شرم است و در روز احوالی
 دلی نذر روز و زلف شیت خوشنما می وصال دوام چه خسته بماند و سینه عالی این خوشنما
 طوفانهای لاچار و دل سحر را چند می و چشم انتظار و منتظر باید بود و ناخشنود و عهده بکار

بدر

و این انتظار را بجهول آشنا شود و در فراق بی حالت و کثابتی چراغ زندگی در مرکب
 در دیده ام گریه رخ زندگی نه اگر میبود و مفارقت را بخیر از خوشی سخنی می بود و تلخ شایان
 قافیه بر سخن همان چه قدر و شوق میبود و اگر تا میدلم مهاجرت را بجز دم و کشتی حرقی خاطر سپید
 سپید صوفی سواد چیدانی در کسوت اعطای معانی نمی گنجید سه ز غماوشی به تنگ آمد و لطمی از فریاد
 ز سوز سینه خاکستر شدم ای گریه اندازی نه افسوس که در لوق ستاره و مهل یکدیگر می بینیت و
 نظاره بهار دیدار از خصلت چشم زدن من بجز خصلت و صفت مستقیم از الهه صفت فضیلت را بود
 بجوی گذرانیدم اکنون بدارک لذت وصال ای به تکی بجز چیدم سه انگیز و مهل از دل آهنگم در
 بر نفس ای نه ز غفلت قدر این دولت ندانستم شرم کردم نه چو سواد لب تشنه ایم و دل سخن را
 هنوز طوطی خوش آینه دارد نوای هنوز شرح این راز نهانی را زبانی نشان میدهد
 و لای اسرار نهانی را به بیان بی بیانی غمان میکند اشاره نهی که راز دل ای به چو کلامی سید انوش
 در عاز صدف ضایع و لای سحر اند لا جرم گفتگوی عشق را بی کام و زبان میتوان فهمید و سخن محبت را
 بی شرح و بیان میتوان شنید سه رسول و نامه و پیغام هیچ حاجت نیست که در بیان من گویند
 من تو نیستی است نه تمیید فراق در شب کمال پس که گریه و زاری تو ترکان شد سه غایت
 آخر این بابر سیه از چویش با آن شد سفید من خشتی زادی را که از کج سینه فراق و صحت جوانی
 بنظرستم و اسن این دشت و دشت بنیاد تازه کن گریه بان طاقم کردید و سرو و ستاره بدو ایام
 یاد دانه طرفه دشتی که دادی مجنون محراب بر این طری آید و آبادی چون سواد چشمم از آن
 از دو جلوه میباید ناله طاق سحر کشیده به نفس کوئل بر می طبیعت گریه و سوختم بر تنهال را
 و چشمم زار و دیده خونبار میگردد و بسید قاصد آه سفاکش زانکه سرکشگی را
 بجز من آن فریاد رس ناله و لای سیر ساند سه سر شکم رفته رفته بی تو دیار شد تا نشان

نکات خاندان شای

بنیاد کشتی چشم نشین و سیر دریا کن نه او سمانه کشتی امیدم از طلاطم اسواج حوادث
 محفوظ داشته بساحل نجات رسنا و جواب آه عاشق را نوائی دیگر است نه گریه
 آب و هوای دیگر است نه سینه عاشق را ز که بیک جنبش آه خاک گل در کنار دارد
 تمهید اسباب دیوانگیش این سامان طرا و میا چه کار سبوی آبله را بیک نوک خسار
 موج طوفانیت و آبگینه چشم را یک قطره اشک دریای غمانی دل بقیاب تاب تحمل کجا
 دارد که موجود گریه بی اختیاری به این ابر بهاری شمار و بهانه بهیاری موقوفه بر دست
 صحرانی هست و وسیله گرفتاری منحصر باین آب و هوای سفر اهل شوق در وطن است
 خلوت اهل دل در انجمن است نه عندی بی که در خیال گل است نه هر کجا غنچه میشود و چمن است
 باریک بینی نصیب یاد باز آمدن عاشق از سفریت در سرم و دیگر هوای کوی یار
 ریخت طبع آشنیان از خار خار به شوق برگردد و دم پر میزند و دل طعیدن ملقه
 میزند که گردش چشم غزالی مرا خیال چشم جاووی بیاورد و مانده غمان دل نشین
 صحرای غربت بر کشیده ندانم که این برگه کاهی را بگرما چه آینه شقی هست که به صورت وصال
 پرواز می آید و این شست خسی را چه در دل هوای است که بخیال نزدیکی نشو و ساز
 و گذارش رو بیناید تحمل شوق ببال بلبل سبته بانسیم صبا هم آغوش و باز آنگاه بوی
 گل بهدوش می آید می برود دل مرا بکوی کسی نه که ندارد و نظر بسوی کسی نه
 ازین آه کشتی های بحر ناام و چه شکایتا که در پرده دارم خوانم غبار کویت را سینه وید و بوی
 نموده چون بوی گل بنگارم پرواز بیا و بیارم دلی که رسیده دام زلف نگردد و بگریفتاری خوشن
 شوار سرنی که از این غمشقت سرکش کشتی زبانه ازین برهون باد میت وقت است که دوستی با
 پرواز بچشم در برده عاقبت این غدار بیا و دارم می برده خمره خود عشق بجائی دارا که بجان بیاید

کشتی غزالی

نشان خندان عشق جوی خندان

بشما بچشم جواب است بنیایا که هنوزم می بسوی هستی بهر استانه میخانه آبرو فی هستی ترا اگر
 بزبان باسن این منظره هست در مرام از ته دل با تو گفتگو فی هستی عرصه شوق را بسجودان
 بخودی پیوده سری بگر اصل کشیدن همام بجز سبب انگیزی عشق چه میخوان گفت بلای هست
 باطنی و آمیزش قلبی اکثر تقاضای دید و ادویه سیکند و کشش عشق کوشش عاشق را بسجای میخواند
 از فقدان حضوری شغل و لرزایی معطل بود اکنون باز سر کارش روم و نواری گریه بلبل بکار آید
 شمع بی پروانه رونق ندارد گاه را بکبریا هست و ذره را بهوشید نگاه میسازد هر کسی که درو یاند
 از اصل خویش باز جوید در زگار و اصل خویش اگر چه دل چای سوخت راضی بر بقا نیست
 اما چون حضوری صوری تکرار آنجا دوری و مجبوری یکی از جمله ضروری میشود بهر حال تنها
 خاطر آرد و طلب اگر بقصد وصال بیشتر است تقاضای ایصال از بنجاب هم کم هیچ نیست انشاء
 ظهورش علی سبیل دوم و سطر یکم مجبوران بقیر اباد افشای راز و پویشی کی شود جهان سیران
 بتیاب عشق در میان آئین پرانه خاکستر شود بهر چند زبان را بافتا بر از نهان خفتند و داد
 و ستر این معانی را حواله بدل از خود نموده مصرع مهر لب زده خون پیورم و خاموشم اما گریه بی
 راجه کنم که در چشم زارم نمودار است و اما عشق را چه سازم که از انا صلیم بی انتقام و اطمینان سرور
 و رنگ زرد من سوزش بهنای منبسطه شود و جلوه گر ساخته مراد بلای سوزانی انداخته و در
 بهر خانه از دیوانه گیم افسانه الیت دول بر مجبوری برای من دیوانه سه عاشق بسی بکوی توانا
 لیکن من و میانه همه رسوا افتاده ام اکنون که طشت رسوائی ام از پیام افتاد و عشق
 عاقبت اندیش غمان صلحت از دست داده نمره عشق که سالها در پرده و شرم فی اختصار
 از دل و زبانه هر زد و سطر جنون قانون سینه ام مضرب بقیرای در و دیوار سوزش سحر
 از زهر حلیان گردید و مانی کالیز نشناحان انجامید چون غنچه از پوست بد افتاد و غنچه از دل

مجموعه واهی

مشهور به اثرهای نعتی چند دارد و نگری

بست بقدر اینها و هم من شوریده را و حفظ مراتب از عشق اختیاری نموده بنابر بی اختیاری
 معذور میتوان دانست و پشت نیاوه چه بایز گشته چو اسب عشق میگرد و چو رسوا سپید حسن انفعال
 کل عرق ریز و ز شبنم از گناه عند لب نه کم و صلی بای عشق بقدر سرشته راز از دست داده شاید
 حسن سراپا حیا نقاب شرم از روی کشیدند آنکه این گریه بی اختیار میسازد آنجا خواهد انجامید اگر چه
 بی اعتدالها خار مرشش با اسیر دل رسیده باشند نتیجه همین عشق با است سزا بی باقی بر روی
 عالم کرد و بر زخم آتش و زخمان اضطراب افتد چون آل کار عشق سرده است بر تن تقدیر
 کل همیشه بهار عشق اگر چه از بوی خوری رنگ دیگر دارد اما حال عاری روی شاهد حسن میکند از بوی
 اگر سوزش جزون را تحسین و در سر سواقی بخشد رخصت نظاره گاه گاهی میتوان یافت و آن
 غمان محرومی به تنگنای اتساع میتوان یافت و شاد باش ای دل که خود را خوب رسوا کرده
 چون کونامی بلای راز رسوا کرده چون من خود مقتضای آنکه مصرع ملاست شهنه باز عشق
 آنرا ملاست را در حق خود موجود مراتب عشق میدانم و از طبع و لا شکر این بی انصاف
 بجز شکایت نیستم و از دست و زبان اینها گندام مصرع که هر چه بر سر میسوزد و در او نشسته
 اما شمع رخت که آتش بقدری بجایم افروخته دل ملاست گیر مرا چو آفتاب نادر دل و جگر و شک
 و از غم معلوم نماید و در شیشه جان فشانینار خود هم در شمار آید و ز ن آتش بجای
 مدعی گرد و سرت گروم که قدر شورشش و لهای تا معلوم او باشد نه فلک شعبه با
 مرا گرفتار جمعی نموده که از دست زبان آستانچ ولی در صمد آسودگی بنوده یکی بد
 ملاست حسرت بگریخته است و دیگری بر جرات من بسیدل نمک می پاشد که
 و تا در خفته با پیچیدارند و کس و دیوانه ساقیم می خوانند میبست بسید
 در عاشقی هر یک مرا پند می و گریه بر زبان و دیوانه ام وار و خرد و سندی دیگر

عشق و دلای

مشهور بر زبان نماند چو ملا و نگری

خوف که از جنای عشق چه که میکشتم و درین دیو انگیزا با جنون سیاهی خورده و چشمم از نورم و جگر
 کمال مرتبه عشق گردیده و ساسان خواریم با محبت را با تمام رسانیده و نه پندارم چه حال است
 که هر چند از جنایان و دلاست بیشتر شوم و بیشتر گردیده و آویخته گردانم و طرب عشق را
 مردانه و بهشت عاشقان را است و باید و آنچه برای پایدار فضل خود کردم نماید چنانست که با اعتبار
 عشق چه کار است عشق را به خواری گل همیشه بهار است عشق را به آری گردید و از دل و جان
 عاشقان به از آنکه سعادت است و خاک راه محبت را سر نه و پندار اعتبار نموده اند و در سینه
 خود در حصار قرار داده و سنگ طوقه بدخواه خود حذر دارند اگر چه سنگ طوقه بدخواهان دل
 مهر و جان را شکست داده اما چه توان کرد که شیوه دلاست عشق بی پروا را از هم افتاده و در این
 دلاست کشته بماند و نتیجه انگیزا بهر است و رنگ افروزی بهایی اخلاقی اگر عشق بهیچا باشد
 دلاست جگر عاشقان میزدند و عرق انفصال بر رخساره حسن نیز میپاشند و اگر غنچه روانی درین
 پیچری شکفته میبوی سوادنی از شکسته زنی گل فاش گشته اکنون هر خار خوش گلشن
 در پی آزار است رنگ مینری گلستان بیرون را طره بهار است سر کشیدن ناله لعل
 فصل نو بهار غنچه مستور را در پرده رسوا کردن است اگر قناری عاشق است حسن بخت
 سپهر را کرد و اسیر دام هرگز زمین بود که قنار شدیم اگر چه گرفتاری این صید توان
 در بخش خون بیکان بختهای عشق بی پروای تو مناسب افتاده لیکن این صید دل
 از دست داده به دام صیاد افتاده با تمسک ترحم دست و پای پیرو غافل از نیکه صیاد میرود
 من لایمید را به کشد گیسوی خود کشیده شهید تغافل خواهد ساخت و به تمام لطیف کار
 فرسوده در نقش فراموشی خواهد انداخت بر آن صید بچاره پیدا و رفت که در دام
 از یاد صیاد رفت چون پرنشانی این صید ناتوان بی فرصت صیاد که نیست چندی

عشق دلی

مهر و جان را شکست داده اما چه توان کرد که شیوه دلاست عشق بی پروا را از هم افتاده و در این

تشنای آزادی پر و بال برقرارش بسته و درین شکنجه بی اختیاری و ادم پرورش گرفتاری نشسته
 سه مار بهر باغی صیاد الفت بسته ورنه به تهم ناله نفس متوان شکست بعد ازین اگر دل تو
 گرفتاری را دوست آموز آسودگیها نموده بکشته کائنات فطری فریاد میکرد وانه چنین خیال
 خال خیار بود و درین گرفتاری نفسی به آزادی تواند برورد و لاله محنت گرفتاری باقی و لای
 عند التلاقی جواب ^{است} دل میدی بایستدانی دوست و پاسیزه من آن صیاد بیدارم که آزادی
 نمیدانم گرفتاری عاشق بسیم استغفار سید و عثمان من سیده را بسوی آسیدگیها کشید اگر چه
 میل ملاطفت دارم اما نمیخواهم که این صید پر ادم افتاده را از لای گرفتاری بر ارم بدارم
 آمدی اکنون خلاصی نه گجای صید لاغر ناله کم کن تشنای آزادی چه حوصلت و پا و خلاق
 شکایت وانه چنین خیال خال خیار آسان میندار و درین گرفتاری نفسی آزادی بر آوردن محنت
 و شوا بر قیام محبت را رخصت آسایشی نیست و بی اختیار عشق را رخصت آسایشی نه زهی خیال
 محال زهی تصور باطل گشته شدن قاصد به بظاہر چه مرا رخصت تماشایت بایستد
 کسی شاہزاد و لاله اگر چه از موم غموم بجان کباب آتش بگیرد امانی بودم اما گاهی مبدور
 فراق سوزش دل را قدری تسکینی نمیدوم قانون بلا لغت و دیگر سر آمد و از آنهنگ جفا ترا
 بر آمد یعنی قاصدی که بتقریب پیام دوست چون سگ لیلی بچشم مجنون خوشتر از آب جلوده بود
 اکنون بدام قیب افتاده نقد جان قربان عشقبادی نمود و از پیش دل بگیرم که توقع اتصال
 پیغام از که دارم حکم ضرور با کفر و شکی حرفی درشت رفته عشق را در حائل گل بهمان نموده
 فرستاده تشرف مطاعه سیده بچوب مشرف خواهد شد و آئینه نیز بهین قسم گفت
 خواهد نمود و زیاده چه فکر متوان نمود جواب ^{است} ترسم از سچای دل راز نهانی سرزنش تو
 کرد و از شکست رنگ گل بوی کسی شکستگی خاطر عشاق از مرقد و نامه پیغام خنده انداز

سید
 جواهر
 طاهر

بنیاد صبر و قناعت و شکر و بیاضی دل بر غیر و بیاضی کالیف خیر و انکسار و تقیید اتصال عقد گل حریفی
از شوق و در میان آوردن طرز انقضای است و شرح حکمت العین محبت را مقدمه سماعی باشد
که خاری بهر گه گل اندیشه سیرده غنچه فکر از رنگ و بو شکند و از پس پرده بوی سوزند که با
زیبائی زیاده تر ازین گردد و قناعت نفسی قیید باد و هر گه رقیب صفا ای بخت وقت
ناز سبیده است تا کن : در ای کام به رخ اسید یاز کن : بخت بلند پاید عاشق سوختن است
خود را بجای لب کسی سوزان کن : شکر خدا خاری که باغ گلزار صفت بود از سر و وار
مناظرت بر خاست و سنگی که پیش پای مطلب سدر سکندمی بود زانه لبه لبش برداش
یعنی آواز مرگ رقیب شیرازه جمیع پریشان خاطر آن گردید و صفت اجل آن با سوا فی
بسم عاشقان رسید و صلح سپید و باعث مرگ رقیب شد و در یکدم دو عید پیانی
نصیب شد آری و دو آه منگومان که فلک سپید بقراری آفتاب خانه عیش را
چراغ سوز و شمع دل جلوه خفا که ملک پر و از شعله داری است آتش خاشاک و شمع را
چراغ سوز و شمع آتش سوزان کند یا سپند : آنچه کند آه دل در و شمع آتش سوزان
شاهد بسیار دیدار فرشت شمع سوزان و منظر نسیم اجازت و هر گلشنی که فرصت تماشا یابد
فرصت رغبت و دستمال خند لب شوق بخت تاب و سبب از او بپا نه
در صف گلزار : تا گل بلبابکاری اولب نه کشاید بجا است طالب وصل شد و شمع
کو نه نظریست : یاد و دل چو سقیم است چه بجزان چه وصال : هر گاه نزد یک
حیرت زوگان عالم خیال صوت بجز جلوه افروز آینه وصال باشد پس بجز وصال با هم
چه تفاوت دارد خار رقیب چه باغ گلزار صفت بود که از فقدان آن فرصت تماشا
مستقیم نبود از هر گه که چه جای شادانیت و چه حال آزادی : اگر چه در هر دو جای

در این کتاب

تساوی نیست نه که زندگانی مانیز خادوانی نیست: اما کما تعاضل پیدا نم که این سوداگر
 خواهد کشید آخر تو به تنهای بسیاری و سن صبر کمی دارم بیازی گوش لفظی گفتگو می دارم
 که گوئی بی اختیار مرا وسایل خنده سرشار میداند و تسلی لطف و چشم شمسار خود میراند و پری
 که قصه مان هر دو عالم گرد و بر باد انجمنی نمیدانم چه پروا میکند از زلیستن یا پروا
 عاشقی: بآمن چه شوخ و بیدادی که از گرفتاری کسی آزادی است سخت بخ
 میشود و در وقت عزمی مدعا با تو الهام محبت چنگ هم پیدا شدنت: بهر حال اگر خوش
 مدعای مرا آشنای صبح سوخت نموده پیوند وصال مسرور فرماید عاشقی بیچاره در
 امیر واری میگردد و اگر اطرار تنهای مرا بهانه تعاضل سازد هم مختار اند و صبر و چین
 باشند دل و دیوانه سپهر اید چنین باشد چو آب و در و لم بود که یک چند در نیم باقوه خفته
 تعلیم ستم داد و پیشجامم کرده سن از خود رسیده را یا عاشق شود بیره کجا از بهر گیت
 اگر طبع اساس من نگاهای قصه در هم دارد اما غرور و سر تعاضل و حال خود و نمی گذارد
 درین صورت کمی صبر عشاق اگر چه موجود به قیاری است اما نیز شیرین تعاضل را هم است
 عرض تناسوای تنهای معشوق خورشید بیاقواندیده و سه زوایا کام دل جستن
 بر نشی تا بدنه بجز معشوق عاشق را کجا باشد تنهایی: ستم پرورده عشق باین حسن ادا
 میتواند رسید و ز مردان اسرار محبت مدعا میباید اند خندید اگر آواضم اسرار عشق
 سعد و دار که ستم عطف و خلاصه مشیوه تکلیف است و دیگر چه زیاده ازین است
 کلاه سرکشی است و بی ناکی لباس شرم جرم کم نگاهای را نه چها بسیار داری اند که
 انصاف پیدا کن: من تا نه پرورده نگاهای را با گردن ششم پاهای چه مشکل افتاد
 که دیده سر شک من با آنکه سوز سفس گریه اش را جان و نظر را در سبک دل

میتواند

مسند چارهای انجمن چند را در نگاری

لی پروانی می آید گمانها گزینانی بیند اندوگای شمع دل بهر از زبان بی زبانی نمی خواند و
 اگر در صمیم وصل با هم از مهر حجاب لبخاموش مرا کی فرصت گفتگوی خواهد بود از امتناع عرض
 و خوش تمنای چه بود مرا خود چه جرات گستاخی که التماس نایم نهایش خود انصاف فرما که دل بجا آید
 کشیدن و باز پرسیدن بچه معنی و در عافیت اندک نشیند از چه راه خواهد این با آنکه سر
 فغان و چشم سدا پا چای کشد گاهی بدرد ولی هم میرسد تو تنگ نفسی هم دغم نشدی
 شمع اغیار شدی لا با غم نشدی، باینطور خلاف شایسته سول نمودن صریح هم کدام جان
 این اختراع کجاست، دنبال وصال میگرفتم می بود اگر دل و دماغی، لطیف نازک شمع منقش
 بهر چه و نه ممنوعی وصال به از سید باغی و دماغی ندارد و وصلی که از مهر حجاب مانع گفتگوی شدی
 چه لازم و نظاره که هفت مشاهده اش شمع فرست کرد و تمنایش است چه فنی آنی که در و فراق
 سوخته شتیاق است و سرخوشی وصال فزین لذت اتصال، به الهوس شکوه سوز که بر این فانی
 لذت وصل به از لذت دیداری است التماس وصل به وقت کلام تمام آید و دوستان گذشت
 چون نگذر و خزان که بهارم چنان گذشت، بهار آرزو و رو به خزان دارد سن به الهوس چه تنه تنه
 میکارم گل مرده هر کسی بعزتی جا گرفته نمیده بارغ دلم از تعافلی ای چمن پیری گلشن باز هنوز نشسته
 فرست گلگشت بهار در خزان انتظار گذشت و قطره چند که به جرمه جام نشاط از می دو شنبه با
 صریح موقوف بر انتفات ساقی، از نازکی فریبی بای استخنا جگر که سخن اصل مطلب چون انهم
 اگر تمنای وصال می آرم از تنم خوشی کسی اندیشه دارم و اگر لب گفتگو را صرف حاشی
 کرد انهم از طیش جیر انهم دیده حیران مرا کجا طاقت نظاره هست و دل سبب سامان مرا
 که تسلی از اشاره به رخ ترانتوان حسد پدید جان دید، پاک حسد و
 صورتی که نتوان دید، همه تن منو نگاهم و نظر به سر راه اگر یکاهم دل مرا خصلت نظاره

بسم الله الرحمن الرحیم

بست گاهی به نیم نگاهی دل چاره را میتوان تسلی داد و ز روی مهربانی گرفتیم
 را رنج فرمائی نه بهر گامیکه برداری ز تو پای زمین چشمی آید که سر کشی و باز موقوف بود
 و گیر داشت بچشم ترحم نظری فرمائی چو آب اگر چه چشم حیا مانع نظاره و دل
 و گوش تغافل غافل از فریاد بابل با این جانب بگای به بهانه تماشا بهاری دارد
 بنا بر آن دل باری فریب من سخن مانع ابر سر سخن شنویم می آرد و تکلیف با شوی
 نقاب حجاب از چهره گل بر میدارم و به تقاضای عندلیب خزان دیده غنچه محبت
 از پرده بر می آرم اما شکسته رنگی مرا اعتباری نیست و صد ناتوان را در گدازم نگاه
 قرار می نه فرو اموافق قرار دل بقرار را قرار می دهم یعنی تماشاگاه نگاه میرسم
 اما نشاط و عده به بختم نوید دولت بیدار داده است یعنی که یار و عده دیدار داده
 اگر چه آورد و بخت بیدار گردد و چشم مخموری را سرگرم و بچو نیای خود میدارم آن
 است چیا از خجلت فرصت چه میراث از حال زار انتظار چگونه که آواز طپش دل دیوانه
 پروای صبری ندارد بی اختیار آنچه در گشت تر زبان می آرد آینه و اسرار پامو
 حیرانم و چون لب غنچه منصفه شکفتگی و شادمانی رنگس آن چشم بر ای دشته باشد
 بر هم زدن را خجل تماشا پنداشته به سرفرازین بیا تنها با غافل بیا به شتم و بسیار
 مشتاقی بجان و دل بیا اگر اشتهار نسیم التفات بوی سید به شام گلشن جان رسد بهار
 نظاره را زنگی دیگر بهم خواهد رسید به ازای آن جان به قیام تکلیف نثار انگشت قبول
 بر سر و دیده می تواند مالیده برای نثار ز شترند گیاه اگر جان همداشته مده بود
 جناب انتظار نقد و دل بی اعتباری نیست و صبر و قرار کار بقیاری نه معصوم چو شوق آمد
 که پروای صبری است اما نشاط و سرخوشی فصل به با ساقی بگردان جام و طرب ساز کنایه

چشم و پای

که عشرت است مفت امروز دل داریم و دلاری گلشن پیدار از قدوم نیست
 گلزاری ببرزخیر مقدم کردند و فوای تنهیت از عهد لیسان انجمن برکشیده باغبان
 مراد حسن گلشن آرد و از خضر و خاشاک چران پاک فته و گل شادی آبباری فیض صال
 در چنین نشاط شکفته فرش گلشن میلش طاق استغنا برکشیده و زلفت مدعا جلوه فروز
 مسمومه میاگر دیده گرفتاری سمنند که زده و بی اختیار غاشپیده اگر که شمشاد انداخته
 مطرب طرب بانغمز انبساط هم آغوش و باد و عری و مسافر نشاط و در جوش پیام پیاری
 به گوش مشاهده سیر و طیش دل از سینه انتظار سر سبکشد ای و هوای ستانه ترانه شود
 بشع و هوا میرساند و تسکین تسکین پیانه شکست تو به میادید باز شکسته نگلی عاشق
 بزبان عجز و نیاز اظهار دعا دارد و شمساری معشوق شرح استغنا بر صمیمه امتیاج می نگارد
 سه اشب انشوع و آغوش من آرام گرفت و کار دل شکر خدا نوبت انجام گرفت +
 او سبجان دل میدلان را بگرد دل سنان و در خاتم دل ناساز من یوانه را فکر میاید و یاد
 بکار گفتگوی عشق حرفی بسج و لمار ساینده هنگامیکه نشسته بقراری و در ساغر شوق به دولت
 بچودی من از خود فراموش را صد آغوش حیرت می افزود این غنچه مستی در باغ جنون شکفته
 و بلبل بقرع عشق در عالم بخیری ندانم که چه گفته بهر حال تقریری خشن شوق می رازد تا بر صدف روزگار
 ازین خاکسار نقشی یادگار نماید ابتدا می سینه پنجم جلوس فرخ شادی مطابق یکبار و یکصد
 هشت هفت هجری این گل تمنا تک انجام یافت سه هجری که اتمام شد سال عشق
 در طبع ناقص و انسته که از دست به گفت یافت غنیمت ز سال تا بخش که بهر عشق
 موافق فدا است و توقع از غیر همان اسرار معانی آنست که شکسته و بسته را با صلا
 در سینه انشیه و در غنچه بسته و بهرانی است عاقبت که بهر عشق و بهرانی و اولد الی

مصحح و نویسنده



دفتر و از دهم

رقعات خاندان منشی جوامهر مل خطاط مؤلفه منشی نول سنگه رئیس وضع میگا
 پرگنه گوده ضلع سارن شاگرد منشی منشی از بنیر و منشی از بنیر که از آنجا یافت
 مراد بطلایات مالک هستی و مقصود بنیایات مالک بلندی و پستی آنکه از تالیف هذا
 بعد بیان این فن و طالع بان این سخن اوجی فواید بخشید نظر بر آن بنیچان که سری بر بیان
 جان بستیم و یک یک خطوط مستتر اجمع و تالیف نموده موسوم بر رقعات مبتدی ساخته
 امید از صافی نشان صفوت آیین و منصف فرا جان حقیقت گزین آنست
 که از حرف گیری این اضعف العباد در گذشته بجایای معیوب قلم اصلاح
 جاری فرمایند که تو خواهی در سخاوی سن ترا داریم دوست بد ختم شد
 اینجا سخن و الله اعلم بالصواب

رقعات

رقعات

رقعات

زینت بخش بزم رعنائی و شمع افروز محفل بیانی زاد الله حشمته خاطر در پی
 چند انکه شعله یار دارد افسوس که بی پروا پالست و دل بقدریکه از سر شوق می طپد

منشور جوامهر مل خطاط

خامه در شش لال و دو سحر که گنجد گنهای اختیار میکنند بجزیم که بجزیم اتفاق و سحر
 نیست و وسیله نامه و قاصد را باری آتش ساز غایبات باطنی و چنان کلفت درونی را با
 مهربان و نواز ابرو کند و دست و عاویز هر چه هم بهار گاه کار ساز که شام و زان و بجزیم لال

رقصه

سید پاد و صیبا پیغام ایام بهار به لاله گرفت جامه و دو چشمه که بر آتش طاری نهی بهار
 برش کال که از سر و کمان جهان نزل جلال گردید به بستر سبزی نازنین آسمان بهر سبزه به بستر سبزی
 آسمان چه صنعتها بود فلک که گاهی گریان و گاهی خندان و قطره های درخشان و اردو طالع
 بهمانه حال بهجت اشغال و در رقص سازی و پیپه به خوش و خروش باطن به صفا فضا
 در نغمه پردازی و عشق و فان بهر شامات و جایای در سر و آهنگ و خندان خوش لاله
 باوای لغزه جانفرای و در رنگ و یاران با دست خدای شادمانی با و دسان دلایای بهر
 و مهربان لبها مان ناز نینا به بهشتخان و دوش به دوش قطعه موسم به شاد به از خوش
 به بستر سبزی چه میر آمد زمین به بارش باران چه خوش آراسته به برقی و درخشان طرح
 انداخته به ابرو به سحر و دو و نواز بهار به نیل فرو بسته به از خوشگوار و طاقه خانه نگار
 تشریف به صورت بهیغه آسمان و طشت صدف و سیکون قرطاس کمال و به اقتصاد و نه سطر از ان
 نوشتنی و حال که به سبزه شاد است به از انداز و گرد خرنی از ان گشتی چون کسبه که گشتی به سبزه
 بهر ایام هست لیکن درین موسم بهر سحر و نظر آید بهر طایفه سحر و دل که در کبابی شده و بین
 بهار آهنگ کشادن بال و پر نماید به خوشان و عاویز بهار بهار بهار و خنده و بهار بهار
 سحر بهار کمال از کمال بهار این ایام آسوده به خدای موسم شادمانی چنان نیست که
 بی بزرگان گلشن به خست رنگین به سحر و شاد ایام چنین نه که خدای چنان

نقشه خانه از انشی بر سر از طالع

نقشه خانه از انشی بر سر از طالع

نقشه خانه از انشی بر سر از طالع

ما یه بهار و گلش بنوک نه اندوزند سه پیر این سبز بر درخشان چون جالبه عید تکیه
عالم در بهار و عشاق از عدم دیدار آن مخلص غمگسار گراوده اشکبار دارد طوفان سیلاب
و کشتی وجود در بحر بلا مستغرق گرد و دهریات بهیات که تمامی شکرگان تشبیه گام یک بیک
همه خانه سخا نه بدل کشتی این ایام بگانه تشبیه میگرد و ریالت دوست از دستار مهر
حال زمین سخت و آسمان دوسه در بر نه سید آن گل اندام ایام مبارک است و هنگام
هر که که سحاب قطره افتد گویند جهان که در افتد لیکن نه برای من سحاب است
این اشک فند که قطره آب است ای دوست تویی با نظر کن بکبار از وصل مهر و کین

رقعه

مرهم بنده سوز دل خستگان جان بخش سقراط زمان رخام کامین را تب کسب عین قمر قرار
داود پیوسته بصدیق ایشان که یکی برویگری سر سبزند بخیر الطیلس خندان و او خندان
شلون که آنهم از علت آلام جانی نباشد گفته اند از نیست تن خفیف و جوی که در دایره
اون باشد و فکر رسا در پستان مهره کافی بردارونه آسوخه آشناست لیکن مقام عقل
منی آید اینک بهنگار شراحت است تا بستر بر فرق نقدان چه رواه اگر درین امر آگاه است
تا بر غم از ان رونماست و بطاهر آریان هر چند آئینه باطلیب میکشاید یا مهاجرت باقی
بجا ماند و وسیله مضحک باقی عند اللطاف

رقعه

سه در انتظار رویتواید و ست دلنوازه روزم چو روز محشر و شبهای من دراز جان
با خطاری بودم که بیدار روح افزای تو زندگی را بکاسیابی خواهم رسانید مگر تلخی ناگامی
بجور می دیدار تو بنور درخشیدن نقل مشهور مصرع نامی تو من سبزی من بخدا سپردم

نظم در جواب شایانته چند داود مری

رقعه

رقعه

رقعه

به مناجات گذاری روزی نیست که فاضل ام و بد عالمی اوای و قفی و که امرام نمکین چکایه
گرفته مراد به اختیاری نیست به حال قانع به رضا اینکه مصرع هر چه ساقی مارخت طبع طاعت است

٢٢

سبحان الله این چه ایام هولی است که قانون نوازان از نور علی سبحان عشرت و حال چه
گرفته گری حاصل بوی که گل بلابل چو ش نفسانی به نغمه های گرفته چون سو سم فتنه بیاورد
جایان اندازه شوق را چاشنی ترانه های نه یابند و عرقیان لبهای تالان گرفته را بخود
نه یابند سرای لبان عشرت که به از نوازان بغلغل شاخای درخشان لبخند گفندی نه یابند
از آلاش قوایان سرانگیت نغمه های گوش غم می مالده و آفسونگری باب بار بید بساط است
را هرگز شوق بسیار دوست از زمره پر برگ و نو آگشته زبان در سج گهر صفت مده
جهان را افزونی عییر کمال قانون محض تصور جای به نشان بریزه کبرق در چشم نشانمان
مانند خورشید پرین در کسمان قواره چپکاری امسال گوهر جای دارد و قمره مملو بخوبان جان
نقار سازد در محفل پر استیزیت و از به نغمه نشاط را از پوست پیر کمان و تار باسه
قانون کارخانه پیوندمی اش بصورت انبساط نهان به جدای مرغک به حال مردان را و
ونگ و باب چنگ به یار یک صدایت عشرت آهنگ از پاکوبی رفاصان و لهای بیدلان
با نال خوش الحانی سرایان بنوازش جان فرای خوشحال شگوفه پنبه سرای نغمه انبساط
در گوش مردان به کنش نقد جان نظر هنگام حصول علی الخصوص لبازش کیت که تیار
ایام نه و جدیت که قربان بر اینهمه کلام نه کمذاورین خجسته هنگام و سبیل ویدارت را بید
دارم که زبان حال را باحوال احوال بهار و گزاردم مصرعه تو بیاورنه بسته

۴۸۴

مشهور جو امیر شامی خستہ چند واؤ نگری

2

رقعه

و دست و پا و از من است این برکتی که سیدان و پادشاهان آرد و در هر جا که باشد
 چیست و نه نمی آید شفا بخش بباران که اگر عجز عیسوی و انجم بجاست و خوبی یک خوشتر قرار
 که بمقدوم خورشید خود انجم است و وقتیکه سوزش رونی از ان فرو گشت و پیرا گشته خاطر بکار
 اطمینان رسیده است و سار که در باره ساز گاری طبیعت شده بود و چه ظاهر است که کج و جود
 انسان خاکی بنیان بر واره از طبایع مختلفه و از ضایع متعلول ترشید یافته است پس در انجم
 آن امر حال از اگاه گاهی از جنت تغلیب کی بر دیگری سوزش میسرند و آن خواهر چنان
 شربت احدی را اگر نیست لاکر حافق حقیقی که شفا بخش بباران است صحت نمشد

رقعه
نفاک نادران

رقعه

و در فصل نفاک بجای طرح عالی و نادران گلشن حقیقه سیست تازده پیرا دل گزین و نه
 بهار نظر نفاک بباران خوش بکار بنیان است سار پیرا بباران که گلای عنوان در صحن
 ز پیشتر از یک یک شگفتی بباران و پرده بباران بباران خوش تر از افروخته غنچه سبزه
 چهره شاد بباران از آن نقاب از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 که با هر و یان آن شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 قنچ خوار و در و شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 چهره شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 از ان خوش شمنان از ان الرش باشند

رقعه
نفاک نادران

رقعه

بهار شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 قنچ خوار و در و شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است
 چهره شاد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است

رقعه
نفاک نادران

مشهد بباران از سر بردن کشد و سر پوش پانان کج و دیان است

نیز دل اجلال آورده بر تخته چمن بسنت بگماسته و او دی که رنگان از کثرت بهار دستک خود
 قنای سیخ چون رنگ عبیر و کلال حاضر آورد و بلبلان علمه که خورده بهارستان
 عشرت اندر چویم آرد که از چویم چویم شوقه پردازی راگ بولی و تعلیقات مرقع ایام بهار تذکره
 رنگینی بر لباس از چنانچه ازین رنگ بیزی نشاط و رنگ آمیزی انبساط بهر سو بهار چون
 بهار جاوید آن ارم گلزار و کسوت سفید نویسان بمنزله شفق کان و کثرت ایام گزین
 بحر سخن رنگینی کار و دیگر مظهر مست و رنگ سازان دلپسند اسر و کاری غیر از کلام
 واه واهی لبسان اثر نه سر و سازان دل بند را چه افسونگری در آلات و طبله نوازان
 شاد و مندر را چه کارگری در تحاپ ستاره نیاز بهارین بسر و عاشقانه و دوهو کتک خفا
 دل گزین بغضله شاد و یانه در پذیر در حیان بے نظیر در سجد و لبری و ساز سازنگی
 تبرنم دل گزین هر لحظه در فته گری سور چنگ کدوی بدریاسه سده و دلبریز رقاصان
 عشرت آهنگ هوای دلبری رنگ آمیز دیده دیدوران را لحظه فرصت از آن چشم زیست
 و تماشاگران طرب جو را گاهی غفلت دل کشیدن نه بهر سو قمریان دارند غفلت
 نوا سازان بهشت همچون بلبل چنان موسم که بجز رود و در جوش و شاد و راز را
 این همه در دوش و جفا از وقت فراهم آمدن بهار بلبل تصویر در سر و دخواستی آهنگ
 و شکوفه پنه مناسبت شاری ناله بهار به هم شکفتگی در دیگ صاحبان مجمل رنگین پانوازیان
 در اجلاس و تماشاگران بهر ابروگی یکیک افتان و سر اسیمه چو اس قبل امرایان بے نظیر
 با کلاب پاش حاضر بر اسه تفریح و پیش سرداران و پذیر عطر دان بخت ترویج بقره بنول
 بهاسه محبوبان هنگام حصول ارفخوان دوباره کنان عاشقان اشتها نظر تماشه
 و تفریحی از هزاران لذت صدق جان نشی خان کسکه باین لطف ملی بولی نیافت خود را آخرش بعد از

نشی جواهری

دورخ که قمار ساخت در نیتورت بعد از اشتقاق باطنی هست که دوستان جانی و مجانی
جان جانی به مفعول حال نداشتند.

رقعه ۹

رقعه ۹

محو کران شاهان عشرت فزوده میدهند که از نثار ماده سرور هولی عالمی است سرشار و
دل داده عالم محبت طرب نوید میرسانند که مستی سرور ایام جهانی است پر خمار و دلها
صفویان معارف حالت زهدی چون دانه انگور درهند و دستار فرق زاهدان از دستش
بناسه صفو افکند به اختیار بهر جا محطه دلکش است که بشاهه رنگ رویت حالت پیروز
ظاهر و بهر سوی مجله افس است که دران زمزمه انبساط هست بر دکنال ماه خنیاگران
خوش احسان آهنگ سرود میکنند و قاصان فتنه لباس و لباسه الم را کوب می نمایند
صد لکه دف مردنگ عشرت خیز و ندای ستاره مورچنگ مسرت انگیز رباب طنبور
معترا معان را عالم تصویر ساخت و احسان نه محو کران را بحالت پیروی انداخت کنند
نیلگون را گرد و غیر سرخ مانند جامه شفق آفتاب دوش و صحن خبر را از بستر ابرق خوشه
پروین در آغوش افزودنی آب درنگ روان دریا است که بجز قدم از غیر تشبیه
سوی زنجیر در جاب پنهان گردیده و کلام هوسه ماسه از زبان جهان به از انداز است که
فعالش رخ بهشتیان را از خلد برین بهر هوسه زمین کشید تا لغض و است است به پناه
موسم طرب خیز به است که نرگس بر در او جو بهار است تمام خداست که از طرب به
همی است آلبی آن و نواز به نواز تا است یعنی از رنگ ارگه رنگ آشفنگی رختن است
و از آب سحاب خون شهیدان چکیدن بجای غیر غبار دل با خنکان است قوت برق کوفه عودن
اسلان کباب سوخته دل از آتش اشتیاق مشتاق گردیده و شراب از آب سر لوت

شهر جامه شکاری است به دود دود نرگس

بعضی از شده سر و سرایان بقصد دامن بوس اند و رودای در بر دو سر میخیزند حال آنکه
ست که قدم رنج نالی تو زنی لطیف کرم دیده باقرش باو نظر اشتاق +

رقعه ۱۰

در اینه ذخیره اندوزی انبساط و نعمای عظمی و جهانی به تئیدات رسمیه و مطارجات عرفیه است
و آرزوی دار که باین شکایت نیاز مندان به قیام مستعار راضی دارد که برده مباد
بسیار محاسن نمایان میشود از ان مجبور و قاصد نامه اگر چه عشرت شیر رافع بقیامی است که
بوجب شصت قاصد بنو و محرم راز دل من + نه نامه کند حال به شکل من + آئینه روزماست
جانان دل تو + هم از دل خویش پرس حال من + خورده الطاف دزله را به
محبت را در نیام مجازت لیلانه القدر است آرو گلهای عنوان بهار بنیز که غار است و دم
شکستگی گوهران محبت محبت افروز لبالم الشیخ صبر گفتن من نه منحصر به نقوش افسوس
که از زمانه مراتب حقوق شناسی از میان رفت هرگاه دوستان جانی و مجانی طانی
اینقدر بنزله بیوفائی قدم برنجی فرایند فریق ثانی را در سوخت نمیخیزد که مصداق
شاعری شعر بندری است امید یحیی دل کو مرست شاد کرد + که الفت کی متین چو
کو بید کرد و یا کعبه بلال سخنی به درین دوستی نشسته که بهر چه در این عالم خواه
نامساعدت طلح مرسم زده که تر قیام از ان ناکام به هر چه هست از قامت نامساعدی
اندام است + در نه تشریف کو بر بالای کس کوتاه نیست + هر چند خواهیم که اسیر بیکی دل
الحواله بکاتبه نایم مگر بهم آنست که نامه را طریق راز داری نه مباد آنا دیگران باطلک بشاید
توانم که با قاصد بهر بان شده اند که از ان و انما سیم لیکن آن بسوخ گفتاری نشاید بنگام
تفسیر بجز قصور که آید و شعار محبت بر همه آشکار مصرعه و دد دل بیکار می سوزد زینجا است

مشهور جواهر شای افست چند دارد که

رقعه

دولتی

این احتمالاً نظر بر تمامی عبارت بدین اشارت پسند نمود که برخلاف سواد الفایام
و مطلع نظر بر سواد الفایام که بر عامه ایام عامه آنست تبریل رقاع همجبت شمام دل
گرو داده آشنائی و خاطر بلب آورده و فای را شاد کام فرمایند بعد از شفقت سخاوت بود

رقعه ۱۱

رقعه

از آنش قسیم طرازی و انتظام عبارت پردازی از هر دو دست سر اسیر مغزی به پو بست
گل گلشن کامکاری طوطی طبع نامداری صدر آرای محفل یک رنگ پرده کشای چهره
دانش فرهنگ کان عالی گوهری آرکان کلخ و الاجوهری ذخیره شفقت و الفت
یعنی با بوا و ماندت که طبع اش را مشابیه گلشن گفتن نمی سزد اگر هم در اول قبل بمنزل کرده
نشد بخند چنان نیشی بدالح نگار است که حضور خامه فرسای اش نشان زبان کاک
آسا خوشک تند و هم تولید به سر است که هنگام تحریرش انفسا و معنی با کمال دلی
در قص سازی می آیند سکندر ثانی است که از جمله نورانی اش قبایل بهرین شوق القم
که هزار و پنهان مصری از غیرش پنهان در پیرین قبایل از چشمش شای شری دارد که زنی از
پایه تیرگی بیرون آرد و شجاعت خشمش زنی نماید که رستم نژادان از آنچه و لا خود بهرین انداز
سنگه نظم بعد از پنجاه و شش و سی پیوسته بمصاحبت همگونی اوقات سرور و همواره منظور
نظر ام چونکه اومان خاطر بر آن آورده که سطره چند به تمهیدش کار کرده اگر بنیاب
خیال درین صنف نگار اندازند بعد از الفت و دور از شفقت نیست من نوشتم
نامه را نسوے نگار من نامم این بماند یادگار

نوشته جواهری

رقعه ۱۲

رقعه ۱۲

ادبی کیفیت میثقه بعد از نشاء ایامی است که نیشی این کلام به نشاء و صفا حسن نشاء

مشهور جواهری است چند دوازدیم

درنگ طرازی خامه جاود و تمثال هنگامی است که ریاضت عارفان عالمیان بقیض اندوزی می نشاند
 بهار یعنی موسم بودی که هر جا مجلسی بپذیرد هر سو محفل فی لیل و در اشکران طناز و غنایان شادان
 که تعلیقات موسم بودک را از صدای دهل و کوب و ترانه های مردانه ساز عشرت چونک شغل بی محابا
 رود او نشسته از هر سو صدای دوت که از پر تو جانش های عقل از آشیانه و باغ مروان در رسید
 و از صوت سحر و رطین و دوستک نری تال ماری و لهای عالمیان از شعر و ریایکبار
 بقصراری در پلیدن سه از ان ره مطرب آهنگ شنانه میکند امشب که درای جهان
 جشن شنانه میکند امشب کسی که خواهد همین باشد از اندیشه و نیا در آن اینک تانه
 میکند امشب و توانان جاود کلام مستعد در و لبری و رقی جهان فتنه لباس صنوبری بنگری
 باز نینان مرصع بند هنگامه ناز غینی بر پا کرده اند و عاشقان بدست هر سو باحوال بدستی
 دم زده اند علی الخصوص هر جا که نظر کار کند هر سو بیند که مجنون خصمالان را از ناز و لیلی خبر
 نیست و فریاد مثال را از احوال شیرین اثری نه درین بهار که عالم در بهار مخلص لیلی آنها
 بانتظار دیدار آن مقبول و لهاست سه دران بز می که شمع رویتوست چراغ دیدار
 گل میتوان کرد

مجموعه دوازدهم

رقعات

رقعات

بجز دوازده مقام را چه یار که چاشنی نغمه ملاقات و راگ در پی فی قلم دو اند اما بحسب ضرورت
 سفراب طلب طهور چاه خشک طهور زبان را ترانه ساز نغمه پرواز میگردد که وقت گری باز
 نشاط است و بسط لباط و انبساط دوازده زبان پر پیرو جوان منقوله ندامت باشد اینک سه علی
 می شیراز در جام وجود دارد الایا ایها الساقی ادرکاسا و اودا انا تشنایم ویرینه
 چون سنان خراشات و در کش قمار خار خلیفه پای ارادت و روانی همیان مقیم

مشهور جواهر شایان است چند دوازدهم

سه علی و سرچر حافظ دوست و پانی سینه زنده شاد و کجا دانند حال ما بسکسان ساحلها و تنگ
 لبیل و ارم خودم که بر شاخ گل محبت نشسته لب از فغان نه بسته و فاخته و این زبان که ندی
 و دشته مهر خاموشی بر زبان نه دشته به جیب اینک سه دل سنی بی رخ تو فاخته و اداس
 شد که میکند کو کونه حالا سخن مختصر دارم اگر آن طبع تو حساسی و بیسمل کنی دم کا شمای

رقعه ۱۲

رقعه ۱۳

میوه خوش گوار است اما گوار و ایام شباب عنقوان یکدیگر هستی آن بزم نشانش پنهان شده
 است که هر که قوت ندارد در برادر ندارد و هر که از کار گذشت از بهر گذشت مردم بیاد گذشت
 ضایعی چراغ است و در بران حکمت بیمار ازین به گذریا و بهشت می آید از اینجا که کمال هستی
 جاب از خاک تا غیری و از زهره با شتری رسیده است نه اینکافی که واقف این هر چه باشد
 تبریل نسف اش عنایت لطف و کرم باشد نام که کوا یک به کمر سپهر جاب که افشا

نظاری بین باطن بین مدعا

رقعه ۱۴

مغنی جواهری

۱۵ - آینه آینه

سرت بخش مشتاقان سلامت الحمد لله والمنة که بسیار من تخریر حرف غنایاق نزع سلم
 طنا و حسن نگارین تمثال است و نواری نامه بقیض اندوزی آرزوی رنگارنگ شقایق
 مانند مرغ زین ازین پر و بال ای خوشا و طپس صورتیکه در تصویر آن مصرعه خامه بچشم
 نقاش شد رنگین بوس لا نهی شاهدان معنی اند که بر تو حسن جمال نشان بچشم شقایق جان
 گیسو و بصریت چشم زدن خطی زدن منید بدینا و علیه دیده و دل را از فغان گری آن
 آقا و ساخته تماشای عارض گلگون نازنین مدعا مائل بنیاید که طریقه مصوری اگر چه با
 بهتوی است و از حیث ساختن و باور سر و نشاط آماده و ابواب محبت برو خطاط

مشاور جواهری خطاط چند داده نگری

کشف شده است که مشک که طلال بصفت شکنی غوج از روی حال خیال مستعد که از آن جلال بخاری
 ست یعنی چشم نه از شرکان در جادوی محن دل تن اوده و آب پاشی اشک بنمود که با شعله و بطول
 قصه چشم افروزیست راز پرده گلگون نشاید دگوش منظر زبان زمان بر راه کاروان پنا
 آرزو که آوازه کلمات آن شیرین مقال گوش گزار سازد دوست را دوست داده مطلوب است
 قفسیر بالیاسه و یوسف باز دنیا گیران مقصود حائل بود و همدست گردانند و لب لبیب را
 تمنای لب که با بود و کلام فرحت انجام هم کلام گردیده اوقات حسنه را بیرون ندهد و صبر
 شاعری که یک من خیل آرزو جهان که مدعا و هم دشمن همه داغ و داغ نشسته بکجا گنج
 ازین باعث چون بیمار آن بر لبسته جانگدازی و مانند شمشیر عمر و مان و او پیر و داری
 حتی که صندل طلاق بر فرقتش ساییده نشود و سینه پیر و در و غم آب لب بکارت بخور که
 نگردد و در و درونی آتش فرو نشود اگر چه لاله است اما داغ بر دل و سر و دست لکمی با بوی گل
 عاید و از نشان بندگی بر پیشانی ندارد و قمری و ارباب محبت در گلزار افکار و هم خواهد که لب
 هر از خود گوید نه از عبارت که او طایر اشتیاق روی گل است و تواند که خنجر را بجهت کند و پیر
 از اشارت که عقد دل با سر و کاری با نسیم داد با بن تصویر روز ازل قیام چون با بشفوف
 به نغمه آه و زاری و آشتی چشم اشکبار شغول بویبار است گاهی چون مرغ نیم لبه به حال خون
 می طپد گهی بیاد جمال به انگشت بفراری که میان طاقت می و دنیا تنگ می سوسن و این پیر
 بکمال راز نه هر خط میگوید که ای باد صبا اگر بگسنان زینت بخش گلزار غمناکی که از ده
 افغانی از راه الطاف اینچند کلمه را عرض کنی که این سوز خنده آتش فراق و دوخته با و یک
 با شتیاق بخیاں نواز خانان صبر و قرار آوارگی گیرنده و در هر جگر جانگداز است پاره جان
 و در هر دل تراش میرانی وشت او با هر زنده که غیر از یاد گاری طاق آن یکا و آفاق معانی

نشاط طایران

و سوای تذکره ویداران نازنین رنگین خسار و گری برزبانی ندارد پس باین وجه
دوستان جانی را از مهربانی با مردم و از دعام مهربانی بر دوستان فرمودن بعید از
است آبادانی خانمان مهربانی با محضید و دوستان جانی در صورت شکر سلسل
یگانگی کیستادی کنایه ترسیل تمام بحیث شاکم است از آن در بیغ نخواهد کرد وید

رقعه ۱۶

یا بوج صاحب مصدر بر کارم اخلاق سلسله ایزد خلاق چون پیرسمن زبان خاخر فرسای
وسیله تطویل کلام افکاشته بر صغیر و فاداری روزگار چنان بطریق یادگار قسم
کشیده اند که دور از آشنای جانین است و غیر محورا از فریقین که صور صاحب
یکجای دوستان جانی را از دل نرازل و دوستان را بالعوض آن وسیله سلوک
قاصدان باین نسبت مائل باشد ازین روش نامه را در تیان جو بیگیرم و خاخر
شمر می شود و در شوق از اسباب که مخلصان لیت پیاس خاطر نیازمند است لهذا اتفاقا
بد عاری پرواز که نامه منظم بخط خوب که حسنش و بگردان احسنی افزاید و سواد
در دیده بی بسیران کار کمال جوهر نماید بدین هنگام اضطرابی و بقراری زنگ ای
عارض وصول گردد وید موجب ارتباح خاطر و باعث التراح دل از آن بهم رسید
معموری که در رقم طرازی عبارت مانده بود بمطالع آن چه حالت اضطرابی که بدین
نیافته و چه بقراری که پرامون خاطر نگاشته بلکه ساعتی باین مدارج از خود رفت
و هر اعضائی دانه و از بیگانه گشت هر که که بخود رسید شجیب گردید که آیین چه دیو پاپ
است که پیرمرد افتاده یا که در دوری بار دل از است که درین یل که فترت ساخته
ملک اسبای باین و جانا گمانی خبر دارد که این بیوش بخود گوش را گوش باین معنی

رقعه ۱۶
غایت شماره

رقعه ۱۶

درینوش ز آینه که شاعری فرماید سه مهر و زید بن کجوان چون دل خورن بود را این
سوز و گداز و آخرش مرگ بود و از آن آوازل نام توان بدین حال سه خوشتر از آن
خیابان جهان است در هر جا که از قاصد ریحانی تو مار را رخ و دم بوده و دست به پا چای
میدارد که ساقی بر حق سببی سازد که جام دل نیاز منسل زیاد و عشرت بهشت آن بگاید آقا
معذور نشود و خوار معجوری از چشم هر جوان زائل گردد

16

ای دل شکسته منزل اگر بجای معلومت و دانست چون هیچ همتی زبان گردوی بایست
و عایت مانند جباب سر را پوست و نه شود می شاید چرا که مرغ اشفاقش در صحرای جهان
بال و حشت کشاست و تانون نجبت زبان بمغرب لغزش بر صد شهره مهرش آفاق
الیت که اگر در دل دریا برنجی بر خیزد او را در آغوش صدف بگیرد و زمره نوازش
بدیده الیت که آه و رم کرده چشمت بر سر زده افتد صد آفتاب از او درخشد صد لیلش
شکند فلکون را به قشیش کشید بهر حال است چو طبعش نو بهار نکته دلی است و طراوت
بخش گلزار معانی است همچنان نیرزش طرب خیز بهار است که زنگس بر دروازه لاله زار
در چین چین فصل بهار و لکشا یک چون بوی گل در غنچه تنگ نشسته و در بر روی بهار
بسته و زنگس دارتن به بیماری داده و شغم دار بر لبستر خاکی افتاده از بهار نیست که با
خسب ام پاشاید عشق بدوش معاصی از آن آفتاب مالوس

189

بسمان السدایچه هنگامه هوی که در نقاشی تصاویر نگینش خانه نگین طراز چون سلم
نقاش نگین نگین نگار است و السدایچه محب ایامی که افسین جمیع را چنین از غنچه صورت

شماره ۱۸۱۱

آثار پر بهار شش گوشه اول چون شکوفه بهار معطر تالیف بر بهار سه و هشت
که گل پرنگ پرده زرخ باز، زبان سان که ز فانوس سپهر باغ بدر آید یعنی
هر سوستان صفت نشین که از تقاضای موسم شادانی اش نشاء باوه گلزار و جام
برقصیدن و گردن مینا به بوضع است مصلیان با گلزار ملام قلم قم انیک هم سلام صبا کز
بر آن برخلاف ریاضت و لایق پاکد امن جو در از رنگش می رنگین از فرد و وصفیان سست
پیش بوسه ای خاک است الحار چون صحن بهر محضر منو سه ز با چو دید برکت ساقی پیاله را
بر باد و اطاعت سقنا و ساله را، ناز نینان به ادا های کلمات شیرین چنان ریشه صحبت و دلها
دوانید که ماه بدر ماه پلانش فریاد و از نثار انجم سیکند و دیگر آن برین شکر باز منزه انبساط و جوانی
نوعی آهنگ رفاص می سازند که بهر سبک و حی و تنش آب و در بوی گلاب سید به
سه در روش حسن پارس است بسی خوش نهاد غمزه و بطرز ستم عشوه بزرگ چنان از ادا کوبی
رفا صان غبار غرا انجم ماه جا گرفت که بهر به بیداری و جنبش از آن رنگ است خوش الحانی
سر و سرایان نوعی بهر ستم فلک سر کشید که در عین بهوشی آن ردای عصمت است از دست
قر و بر دستک زنی بال مرغان گرفته ملال ابلک عدم رسانید طباخچه طبله نواز آن چهره از خود
جهان رازانک عفرانی گردانیده سه ز بهی موسم بهارین ساغر مال، چوستان بهر ستایش
بدنبال به چنان مجرایابین آواز مردنگ که مردنگی شده از دست خود رنگ، دایره
مین بهار موسم بهر بهار و در دایره پوست خود گنج و ساز سارنگی بز منزه انبساط پرده
خود را بیرون هند الحانی فی و موسیقاری بهر سبب بخندین صفی و لکش بهر اردستان در
دستان انبساط طیور بر می مید بوش عالسان باز بر دوش انبساط بهر هواز دام
ایام بولی، نو سازند و در هر طرقت بولی بهر سبوره و بال جها نجه مردنگ، ندا

موقع دولتی

و شوکاک طرف خبر خوش آهنگ: بطریق نخستین قدرت نهان است که در هر تپ و تپش گلشن
ست: از دنی زنگ نگیں و حال تکلف زنگیاشی عاشقان بر غدا عصمتیان رو پوش چیدن از
زنگ و زیب و در بنگام خیال زنگینی اش گلشن باریک گرانی لری دارد اگر نال قلم در سحرش
بقضای قریاس آواز دهد بجهت حرکت رو پوشی حرارت صدق بر عارض مایه بانفش گلشن
س از چنان از ک بدن دارد گر انگشتی خیال: گر نایم داغ نیلی بر تنش پیدا شود: غبار رخ
عبیر که رو بسوی فلک کشید گلگو در خسار قمر چون این شفق گردید و آبرق وحشی دل که از
زمین پروازی نمود مانند ریزه برق در صحن آسمان تاب و رخشانی افروخته و نوازه و کله گل
سک نوکو و لا دور گلگو عالمیان نهاده و نقشه میرست افغان اندازش قطره سنگ سار
زده زنگ از چکه در زنگ شکستن غمکان زرد پوش بر این بهار برشمال که جود است و آب سحر
سحاب با هر یکی گلهای شفاف و دهن کوه جوید برکت تراوش باران بهیچاری از اعصاب
مردان خون ابرسانان خانه در زمین چکیدن کلام هوای عالمیان مانند قیل و قال
مرغان در صحن فصل بهار نمودن زبان کو کو کتمان خصوص از الحان بی مهر خاموشی بخود
داشته صغیر سخی بلبلان خوش نوا سوز سر سبزندگان را از دل فراموش ساخته ناخن فی سحر
ساز کرنگان که بهیچ نخیله اندازد که در قاصص چینیای زنگ انداز و سان معلول است
رقصا پس از غرض موسم بهار صفاک با و از بهار بریات بیناید و نوای غنای لیا به دل
را ازین کلمات روح تازه می آفراید به بهار آمدن از جام صبا میتوان گفت: نخستین
گرشید و ساقی بینا میتوان گفت: شکایت از عقل و در بین پیش عنوان و ارم در نادان
هر چه پیش آید بدو میتوان گفت: تو بر ساحل کجا از سوزش دریا خبر داری: بنوامی
سمن از قعر دریا میتوان گفت: چند اورین موسم لطیف و خوشتر بهر کو عالمیان از خوشتر

بر سر کمر شمشیر ناز و شیرازه صفحات کتابش از تار نجات عیش مجله است اگر چه
 بیا و روی گلگونت بهار در نظر دارم و ز گلزار محبت کارزار خوشتر دارم و نهال
 دوستداری را چو بر دارم به باغ دل به کنون دردی ز دل داری تمنائی بر دارم به خیالات جمال تو
 و لم با پاره میدار و دیگر در فراق کایار خوشتر دارم لا مگر چاشنی غم ملاقات چنان و رنگ پی
 قلم و اینده که از جبه طهورین تحریرانه با تبار سرودی دیگر بر نمی آید و از عیدم البذل نگین بام
 بقدری احوالیکه بوقوع آورد ایات حساب توان گفت به از پیچش چاک گریبان گلزار و در
 و زگره ما گوشه دامان گلزار و از بسکه فتادیم و بین بادیه کین جامه که خوشک لب آب حیوان
 گلزار و از بسکه بزدان نعمت دیر می اندم در بختی بنگار و زینت گلزار و

رقعه ۱۹

رقعه ۱۹ و بشارت

ایزد بهای پیری که شایه گل راضی مایه بید و بیل شیدا بنواختی شمشیر مبتلا گردانیده و ایما
 بر شحات سحاب مکرمت آن گل گلشن کجای و طوطی طبع نامداری را بجاوداد هوای مختلفه
 زمانه معصون داشته سطر او را در خون هجوم شگفتگی گلای شوق به نقد رست که خیابان
 خاطر محتاج استرا و نسیم بهاری شود و عند کیش پیدای دل شیر خسار الفت نه انجمن چوپر پر از
 که گاهی تمنای بجه خوانی بشکوفه چیدی کرد و لاکن بنقوله گفتا نموده گل نی رخ یار خوش
 نباشد از زانک میری رنگار و حده دور بل بهرنگی اش حاضر حضور که دلدار ابد او در سبد و
 مخمور راده پیران از حقیق اتصال بسرو و پیوند خوشا و قش توام که غنچه بترتد حجاب از فرق بیرون انداخته
 و بیل تنه شای عارض گل امجد لبها را از بساخته و خیال از بنین مخلوقات در شکر تیری بهیم و عا
 حال کائنات سیر کش بجای حکم یار این نگین کلام نجات عشق نبام بزم طریک گرم ساخته و سقا
 یک خرام جامه رواق گلزار هم را گدوش و گدوده بودند ناگاه یکی صبحدم و قاصد صبا بزم گلزار

نقشه و بشارت ای شمشیر خنده و او دگر

عبودیت از گلشن دامن بیرون آورده و مرغ خیال را معطر و مشام دل را مطیّب
 ساخت و نیز الهام غیبی بخش لایحه بی غمی طالع غیر بختیاری از مطلع دارادت بخانه آن
 برگزیده جان دل بگوش بوش رسانید از کی بصدرنگی بخشید بهار گشت و گل گشتم و شدم
 گلشن آلتی شاه شادمانی هم خوش و نازنین کامرانی همدش شد و قانون دل مضرب
 خیال این امور بایه سرور بفرز ترسم بهار عشرت گردید اگر باین دست آورده صفی بهار بیا
 خار چمن گلگهای داودی شود و جالت و شادمانه تنبیت ناپه پیجی مرغان بال و حشت
 کشاید را و بفرز نه انبساط و جهانی پر و دخت زمان چنان رسیده که آلهی باگستان
 اختری گل نام خواهد چه خضری سبز بر فطر است اقبال آن نونهال چمن را در افتخار
 اقطار انتظار گریست تازده بر دهنده دار و که از آن شادمانی حصول گردیده باشد

رقعه

تباکو عنبرین که واسطه طور شفاق این مشتاق و محبت فرموده بودند و حالیکه شوق
 طلبکار شوق بود شوق افزا شد نام خداست که در ادای بوی شوق هر چند که گل است
 لیکن دو عطر آگینی مغرست به تبا با مشام دل را سطر بسیار و مشترست که در
 محافلین باین کیفیت چالاک و در مجلس بهشت آیین بالقیث میباید که امست که از غیر
 دو و مجلس بندگی خود ندارد و در که اسم الفاس متبرک است که از دالم الفشغ و بیرون آرد
 چونکه حاسدن سوز و جگرش بایه آتش در شعله آتش چنان رفیق است که بوی محبت بپرازد
 دو و مید بد بکاز بهر فاقه رفیقان بال سرگردان دست پرست بیکر و فاقه حالیکه تمند
 با خاطر بسند و لش را براه بیدر دل آورده از کشوری مغرور بختی کرشید که شاید براه
 سخن از دل بد آید

رقعه

رقعه ۲۱

رقعه ۲۱

مجا نخلصا لشکر عتبه شتیاق باز روی حصول ایام طاق سنگامیکه بشهرستان
دل ناخت آوردن از آن ۵ قلم گرفته‌ام و قلم بنویسم شکایت نعمت حیران تمام
بنویسم آخر شوریده خیال دستم گرفت و به مجا با بر زبان بیان جست که ای عاقل
یار و نواز تو همواره در پهلوی و از نامساعدت طالع کجا و جستجو بهتر ازین که پاره دل را
بر اندازد و دل داده خود عالم شربت پر دازد بل لا لیکه بخاطر داری بیرون ده و مرادی
که طلبکاری در آن کام استقلال به بعد از آن وقتیکه بخود رسید از عارض و لهای آن شریک
نزدیک اگر چه رنگی نماند و سخنی نماند بخود کشیده الا فایده از آن به بخشد باک و عرض در استفسار
فاصله را فرستاد آنهم نه معلوم که بسبب صندل ساخت یا خنایا پس خود انداخته از بهر جوی طوطی
تصویر مجانی حضرت انجمنی است اگر چه طوالت کلام را پایانی نیست و خواهم که بنویسم
سخن کوتاه کنم کان طبع نازک اندازد و طاقت چندان گران نمی آید حدیث نامه شد رقم عبارت
مختصر دارم تا جگه گشتیم نسبت به قدر و حد و دوست و لذت دیدار از انتظار آموختیم

بجای خود

رقعه ۲۲

رقعه ۲۲

رند مشرب محبت که از فحشاء در دلدل خمار مباحث در چشمش نشین کرد آری بنابر کون است
آپ چون ساقی دست و پایا دست داد مذاق لعل نوشین بار و روش حالت آوارگی دست
بدستی مائل بهر کرد افق از لثیه با اینهمه اضطرابی چون اعضای مسامره در یاد دولت من
در سجده گزاری و با کمال سرور و دل از نثار باد و محبت بادای کیفیت مستی فو بهمانی ذاتی و صفاتی نزار
لباس داری اگر چه صورتی نیک به محبت نعم طراز و استان مباحث شود عجب نیست که نش
دل در منگی کاغذ کرد و نامه بسی فاصلان بازه سرور و دل پر داری کن کن کن از رسیدن فاصلان

شهر بانه ای است بانه و از کون

باین در طلب معصوم و رنگ آرای عارض وصول از نامه پیام باین رنگ آمیزی معصوم
 به برگ خنجر هم نمایم + زبان رو که بدست یارایم + آبی سحران بدان که چو نیست باین
 برگ پر از دلال چون هست + انشا بنور جمال ظاهر + در باطن ظاهر +

رقعه ۲۲

رقعه ۲۲

سرخ روی قلم بخارا می نمایم باین اشتیاق و نواز است که دل مجبوران هوا محبت پرورده
 و تر زبانی دامن بادای کلمات اتصال نمودار است که نشین باد خاطر شیر گادا و معنی آن گلشن
 کامکاری و طوطی طبع نادری از بلبل دور به سلامی و از بسیدل مجور رتبه رام رانی
 مقرون باد چون داستان سرگذشت از منتهی بجران ازین دل داده شورش جنون محبت
 که جو صفیاد کار باشد نیست که روی شاد اتصال دب مهاجرت را برادر افکنده از آن برادر افرا
 جانگداز مثل مستند چون دانه سپیده بر آتش اتم مسوز و دوسان شمع مازن بکین نسبت از شعاع
 ریختی افروز و خشکی تقیری که بر دماغ دلم جایافته ممکن نیست که سوای روشن نگاه باد اتم هم
 محبت رطوبت پذیرد و فرق نیاز مند هم که از بجران آن یار جان به یاد بقیاری رسیده
 شیش که به شیوای صندلین شفقت دوری پذیرد و با کینه سینه ام را ز کینی دانه فراقت
 چون دامن همین تخمه تخمه رنگینی است و حضور چاشنی ام تصویر عسرت را فرق چون
 شیوه دفاعی از بهر عاشقان نازنی است و دوم صریح انیمیتی که گاه به درختیات
 از تخمه و لکین دوستانه یعنی محبت الطوار نامه پیام باین آشنا آشنا بیکسرت شبیه
 شیشه دل نخت از سنگ بیوفایی و محکم که شمع الفت را لایم با دیو قالی آری یک
 سانه و برگشت مزاجی که ام وحشی و آهوی صحرایه میرده دل ستانند پر از خنجر و کینه
 آن چون مراد است که اصل اسباب حال لایق دوستانه قرار و میان آمد و بر حال مجبور و دوری

در این

و موصول معنوی از ان لال اندوه گشت خیر لمانعی لا ذکر آفتاب تصال غل از افق
 نیازمندیم شود و تیر قبت که شفق را از دل دور برداخته دل مجبور از ترصد حاضر حضور از سر دور
 گرامی نامه جو فزایم عاشق فرمایند

رقصه

دفعه

سبحان الله چشم دل را بنظره قدرت بانی چکیدن قطره بارانی و دیدن یکسایری بهار
 و نمودن بسبب ان دنیا کار و درخشیدن برق ناگهان و دیدن باد طوفان و نمیزد
 به چینه چاکدار و دوشم کشی کویل با نفرت ساز باز و غلغلۀ افکنی خاکان زرد پوش و قاصی
 طائرسان با جوش خروش و سر و سار می محبوبان خانه بخت و همدوشی عاشقان
 تا آتال نو بهاری دار و دوهیره پاوس ریت سوا و نمان کوکبت بن مین مور
 ناپست بهوت آندین موست نند کشور و چشم ازین قنای آفتاب کلیدیت آنت
 مفقود و انجیر نموده که ردای نور خود را در رنگ ابر سیاه قام رنگین افزوده و در
 حالت رنگاری که از تحریر درجه گناش رنگ آزدگی از دلها میرود بهین آن
 خشک پوست قلم چون قلم نرگس سرگرد و درخی نماید و ششی این کلام را هنگام
 مدح این بهار دلکش و دانش چون دمان سوسن اگر بستر بریزد عدم اطلس
 شود و عجب نغمه گرد و دهر حال کشیدن و امل کمال آن شدن آنت و سیاه
 دوهیره بان بیره کی به کسمی جی لاگی سوجان کبک که هر چی من و هرون چمن
 چمن نکات بران چشم اینک دل از دل از مجور دنیا لذت میزینست و آسمان و آتش فراق که
 دل مشتاق است بهانه و این دوهیره است کنوا و این دوهیره است کنوا و این دوهیره است کنوا
 پاشترین بهانه و این دوهیره است کنوا و این دوهیره است کنوا و این دوهیره است کنوا

دفعه

تفسیر و آن کرد و بجانانی نیک که در بی الفت دوست و جان سپرد و پروانه که بصورت شمع در
سوزد که لری پروانه باشد و دلیل از رنگ مریشنه جان خود اوراق گل مجید ساخته نواز نشات
صندلی که از نسیم خوب خود دیگران را بخرگسازد و صورت حرومت بر کاغذ که پیش زو و آن علی
نیز بر از این داده عالم محبت که از خود فراموش است و در عالم بحران از سعادت بصورت بطریق
هوش و بنگام خیال جمال آن ندیم البدل که یکدیگر و بنعاید تقییری دور هزار و در متشکرت
بطافت و صفا کف خرم و خوش شود و گردانیدن چون غوغای دریای را با صلح او رساید
است و در از محبت بعد از شهنشست نخواهد بود در نیغ نفرماید زیاده جام مراد آن دوست و لها
بباد و عشرت ساقی لیسز و محو باد

119

مهر ناز از جنیده محبت و دوله اشتیاق قلم نگرسد بگذرک سوس تراشیدن و کاغذ نشین
را از نسیم انیسک مهره کشید و عنوان نام را از سر چشمه لوشتن نامه نیار ای سخی قاصدا
خواله بال مرغان ساختن سزاوار بود اما صد چیست که سینه است قلم سرخجام مهر خورشید
میخانه تنهای آرزوی ملاقات صحبت آیات سرخ کش خمار و سخن گزانا نقش چون زبان سوس
لبیز نه میسر دم اظهار انداز شرح سحرانی آن بالا مانده مایل مهر نماید شود که اگر کسی الطاف سایه
سویج وریا بیگانه را نه نشین سزاوار و خیر الطاف طوفان فوج را در گرداب بلال اندازد و از او بپوشد
محبت و در لیب شفقت باطنی تصور نمیند شد چرا که طاف او که در امر بر خور داری نیافتد
و که لیم جام آرزوی که بیاده نشاط مکر است لبیز نشسته منده هم چند کرده اوصاف حمید
و مذکور الطاف پسندیده آن شود و خلق کبته و غوغا دل دارد

۱۲۹۰

مشهور و با نفوذترین شاعران و نویسندگان ایران

غزیز اورین دنیا رفائی کاری کن که برای امروز و فردا منگی نشوی و روزگاری کن که
 گاهی دنیا عاقبت اندیشی باید نشوی بر ایام دور و صفت نشینی بیست و نیکو و طفل اشک بزار آن
 بر خرداری نمی ماند و ندیدم که کسی از گل کاغذ بوی مطهر یافته و نشنیدم که فروغ کند یک نام حق
 قرار داده با وصف مخلوق و نامی شنیده او ای رحم ملام بساغر میکند و هفت پشت در انتظار بقدرت
 بر ذره می نماید لهذا این بهتر نماید که معراج الدین شیخ سعدی بفرماید غم خاک آنگاه که کوفی

رقعه ۲۰

رقعه ۲۰

بزرگ آید او است به کیا زندگانی ای که جسکه بر پیر تاپون اسی بگو سر گرافی
 چون عالم معطلی بمنزل زمین خور محض است اگر کاش تخم سبیل اندازد و بجز صانع و ضرر دیگر بر نمی آید
 و خوش کندم بجز نگاش کند می خور مجبور آن دو آنکه بجز غیر از خال مشفقان تو جوی و دیگر معطل نظر
 نیست کثرت هم هجوم ماسه ان یقین بد طینشان لغیر کار و آستین و درگ و بفرماند همچنین
 بیگونه از آنها گنجایش پذیر نیست معذرا بخواهم که با سعی و دزدان طبع نه رسته بهر در و در
 حرص سجد بهتر دای طلیع برای دنیا و در هر قدمی شکسته بهر

رقعه ۲۱

رقعه ۲۱

رقعه ۲۱

مکر و محبت ساسانه مذکور بشوق طلاق که القلب من المقلوب الرحی من الرحی است
 بسیار کلام را و خصلتی نیست الا بجهوری کوناهای ارادت گرفته اند و الله غالب است
 و لکن الناس یعلمون از آن در گذشته است قلم و وساعت مدعا طرازی جولان
 میسازد که تا فرحت طرازی که با خدش را اگر ملا نکه بر دیده جاوه بند نیست و سوادش
 را اگر حوران کمال جواهر دانت سبحانست رنگه بر بهار و چین و مانید بگشاید بگری
 عارض و چون که دید دل گرفته را سطر و شکفته گردانیده امیکه مرتب شکوه شکایات عم

معلوم جواهر شایان چند آید و نوری

هنگام تفرقه که عبارت مانده بود چه ظاهر باشد که در دو مقامت دوستان یک چنین واقع
 دل میباش که ارم از من است که دل و اشتیاق ما من زن در دل نمی شود همچون واقع
 تازه نمیکند این آه و ناله و خاطر ازل و الم و ارا و دل توان خود هاست گردیدن غیر از این
 و افزون دیگر مجوز نیست بنابر اجابت کونای ابواب شکوه را بر خود مفتوح گردانیده مگر شکله
 سه رفتی ز دیده نقش تو گلگون نمیرود *

رقعت

مگر با سلمه ابواب شعرات مفارقت و غلبات سطوات مساعدت بر وجهی واقع است که
 بنیر از دل وصال انقطاع پذیرد و سه تنگ و دو کام من گرفت و سپا و گشتم شربت ویدار
 بایست که دیدار را کن اراده الله قال علی ادان قال ابن درجه است قلم بیدان دعا
 طرازی بران میسازد که از حالیکه تنق مهاجرت و پرده سعادت بهمان فکند از انجا
 تا اینجا حال حالیکه پیوست و تقشیرش سر نه زیر گلو فقر بر زنجیر پای تحریر است چه گوید و چه
 نویسد فی غلط غفتم غلط رقم غلط شد اگر کسی بگویم و من عقل از دست بشویم اگر خاموش
 باشم نه انت جرات باشم خود اتم که بگویم غلط اشکم اظهار از میسند و اتم که بخندیم و دیوانه و
 هوش زیاده نمیکند و باین مراتب هر که که هر یک بیان فرو بردم ازین دریا ناپید کنار
 لولوی شاهوار بدست آورد و من سه کسه را درین بزم سان و سنده که در روی بهشتی

رقعت

ای بی مهر خفا کارد فریب دای غارتگر خانان صبر شکیباز لب خا میچون خصم الان
 ما رست بعدی باد که گنجینه ی وفا تو خفا کار کون تو دل از تو دوری از کون
 نالان چون در کون خیزد سایه که تله پو چنان به کجی و کین یوا کون یوا به بافتن و تیر

شماره چهارم شایسته چند داود مری

ایست

ایست

ایست

راحت آتار نه بر تریاست که طایفه شمس و هوای تهریش بال و پر کشاید مغلسه گریخت
 رانیده وید هیچ آدمی بد دل گواهی میدهد که آنکه جان آدمی بد آلاجه بخت و دوستی
 نقای بخت نقای کدام وقت که ناخوش نیستند و دغهای سینیه را ناز نه میکنند بهر استیلا
 که کسی را بهوش و میون باشد چه کند و در شش حسرت گیسو بتو باشد چه کند و زخمهای
 دزدان و کج بخت چندان خورده ام که هر هم رنگاری راوران اثری نیست و نه جالینوس مانا
 بهر اوای آن تاثیر است بهر جیب اینکه دل شوق خنجر ترکان شبگون توام و محمودیدار
 فدای قدس و زون توام دای بهار آری لیلی تا کی خوشه برب و ریای الفت بند محبوب توام
 هر چند آتش مفارقت سوخته و مرده ام لیکن بهوش ویدار تو زنده ام و مقوله حساب از زبانه
 جانان مرا بمن بیاید و این مرده تنم بدو سپارید و اگر بوسه زند برین لبانم تا نازد
 شوم عجب درید و چون طالع بونکان باور نصیب از زندان را بر گردیده که گوشت نزل هوا
 رسیده و یقین بود که جهان بگریه اش کاشانه از زور از زبانه جلوه جمال جهان آرای
 منور خوی کرد لیکن حسرت ویدار گوشه دل را نگذاشته یعنی گوش گل را از خروش طبل خبری
 نرسیده و نسیم و هفت غبار افتاده گان را در از خاک بر نه آلیخت و طوفان نیک نافرمانی اعتدال
 عدم فرصتی رسیده از آن آتش بهوش و دبالا افزوده سالی سر برآمدی تو سه غیر فرزند
 ترا که ام بی مهر و سن آئینه از رخ تو جویم و تو به رخ کشیده و برویم تا دیده زدی
 بسبب بخت بی و نه آمدت در غم و زین پیش سخنیکه عند القریب محمول بر فسانه بود حالا
 به شنیده ام که لیکن جبهه نظرداری و ز عشق لاله رخنی داغ بر سبکداری و از آن یقین
 گردید که فی القوله قوع رسیده و آن بهالغه کلام را و جی نیست به عشق ست بهر شعله
 و ریاب و عشق است بهر آینه و آب بلکه به محمود و غزلوی که هزاران غلام و دست به عشق

نقش خطی

نقشه جلال خاقداد

گرفت ظاهر از غلام شده و در تصویب حاد قات صوری مانع توها و معنوی نیست بخوابد
 از آنچه ظاهر هر که در یک خانه دو و همان گنجند و اگر آنچنان است یا اینچنین نقیضش ضرورت است و اگر است
 بالز ان با فعل مساک در کار باید و کاشش این معنی که حاسد ان بطرف او خود او شمع صانع که با
 مشهور مصری زنده جامه ناپاک گازران بر سنگ، اسو، اینکه وجهی بن الوجوه و برین امر خوراند
 و غبار از آنان دیواری خواهد بود اگر میشد یا در قم طرازی در همان عشق نامه ابا ان بر زبان
 میگشت و قاصد را چنانکه وحی آسمانی میگردد که از ان هیچ صفت این معنی کافی پوشش
 که بهوشار باش بیدار باش شیکویم که از این سخن جدا باش الایه بیان کار ضروری خود آورده و مندر
 از دیدار خود محرم نهائی سے من گویم این کن ان کن و آنچه در خطرات است ان کن

رقعت ۳۳۳

نبرد حشت اشتر یعنی و دیوت حیات نمودن بابو صاحب سر آمد سروان و دیو با جهنم
 و انشوران یعنی بابو نواب اصحابت راج پوشاوس غارت صیر شکیب قدیمه فرو نگذاشت
 و دل ازین قصه جانگاه فریاد و ناله و آه بلند و او را بر داشت هیبت هیبت اینجا بر سر است
 بود که در سوختن بنید از شکیبانی هیچ نگذاشته و واه این که دام برق شدت که در خرد گشت
 زندگانی بر افتاده عالم در چشمه ناریک گشته و غم جگر بار آور آتش سوز گداز انداخته این غم غمی
 نیست که بقیه العز و دل برود بلکه این مصیبت جانکاه است که خجریه و استانش خون سیاه از گ
 قلم میریزد و آتش دل استیکر کاغذ میگردد و کمال سخت جانهاست که در باب مصایرت
 و انکار تلخ بیکدیگر چشم لعین دیده شد که هر که درین ساری است بنوا و اقامت گزیده آخرت
 عالم تقابل بسته و که وجود گرفته که بعد هم بر همه مهر حال سے که گنج خرد و دست و پستان

رقعت ۳۳۴

نقش خاندان غنی

نقشه خاندان

نقشه خاندان غنی و برادر خطاط

کامل چسبیده و نام کی طیرت بلکه نمر سخی و ایو خانه بر انداز چمن کچر قواد حسرتی و کیا صند و خود را چای
 میخورد و گزیده کانی و قسلی کو مری ایک نظر سخی و سجان ایک یام چپکی دارد که هزاران هزار
 به شمار است و با لرد چشکلی دارد که محصور یوسف رخاں مشتاق ز لیا و اروا اگر چه پابین بندیه محبت و
 شب بگریبان فرو بردم و بحالت بخودی بر قریب اندام از انان سخن غیبی و الهام لاری بی تاثیر نمود
 که از کار رفته نهی از تو هنوز منتفیه است مصرع جو کفر از کعبه بغیر و کجا اند مسلمانان و از این هنگام
 وقوف بل پیادری نصیب خود شغوف شدم اینک که نه گوهر بین و دهنه و رنگ بین و دیگر حکایتی بر سر گشتن

رقعه ۳۴

دوستان بلکه سو حال ان فکاکین و حالت گریه اش دیده خوبا کرکین و نکو شقت سی و چایان بین
 غمخوارینا پس بجای که کردن در و کا اهلار ایا و انقلاب مانه انجبار و گردش گردش خاک عذرا کی
 آتش خربری که گایانه باز گایانه و حال گایانه هزار افسانه طولان من و عن حالت اصلحی بی بلکه دزانه تعلات
 خواج حافند و دست فرما گاهی و اینچه شور لیت که در و در قمری منیم همه آفاق پراز خنده و شرمی
 هیچ شقت نه برادر و برادر و در و در هیچ مهری و لیسر لیسر پدری منیم فی زمانه دوست ره گشته
 و بیسی که میس شیع و لیل البد صاحب هاس شفق بین که جنگی حد مبرانی کی کمان طاری
 ساری منین جو سه ماتم لیس چمن منین خنده طرب و هر کوب کیو و کل غمخوارانک
 بر و زسه بنده و مقابله اسن لنواد که همکارم ریاست و خوبان که هو اگر چه شبیدیز با
 بجو لانگا منزل مقصود نکات و اینچه چا تھا که یک یک تابا شخص کی نه لاس و بیسی و کلام جوابین
 بهر چه که کن فی البدیهه شیل و هر مصرع چنین است ابر و خوبان است صاحب خانه را
 علاوه بخدا و خجک بحال بنده ایسا فرمایا که اینچه دیوار گیتان مانند سیلاب طافان
 طرقت برستان نه چرات تابا بستان نه یار اسه میرا رستان نه مقدور بوسه

تفصیل

کتاب و تالیف

مشهور و ابر شایع و نفوذ و دگر

شناخوان این گلستان میشد و دریادی انشا خاص چندی تحت فتنه باقی مٹی مقب
 پس هر که میدانند میدانند و اینک از طرز انشا امل نصیبی ندای که عبارت از ان مرصع
 صبح بنویسند در رقم طرازی انگلیسی، هر که کرسی و چستی و رخ سے محض لای الی الی حرف
 ایسی بیان کرتے کہ خط شفیقہ با وائل ایام پیشین تھا خواہ کارخانہ مصوری بدارت حسنت
 سے علمہ ہر سجان اللہ بیوقوفی سے کران و تراکیب بہانہ رکھتا ہر قصہ کو اہ کمالہ زمانہ
 حقیقت شنیدن گویا طوطی را با زانمی ہم قصص کردن است بموجب شعر مندی سے اب
 سلسلے میرے جو کوئی پیر و جوان ای : دعویٰ کرتے کہ میرے منہ میں زبان ہی
 اسماقل تکفیه الاشارة سے چند کلام اسے اس شخص کے ہر شکایت کنندہ جیسا کہ

رقعت

سے پوچھتے ہیں راز و دل و دیونے دیتے نہیں، بات متھ پر اگر ہی ای لب ہلا مانع ہی
 داغ پر جو داغ آسکے اور نہا ہی پینہ کی زخم پر زخم اور مرہم لگانا منع ہی عشق کے
 بیج کا بچھنے کیا چلن کو سے صبا : فوج کرتے ہیں میں اور نہ پنا منع ہی : آخر اول
 عشاق وای سرور سینہ مشتاق سے چہ زہر ہو کہ بہر تو راحت جان بہت : چہ کو
 کہ پہل تو خضر نہان ست : واقعی کہ گمی بازار حسن اخلاقیوں گروید و اول نو شین
 ناز و نفرت بی زوال کہ چشید بخت ہرست : از و ناز و عیا و عشوہ : نامہر بانہا : زین عجز و
 بندگی و جانفشانیہا : چون درین از منہ جدا و کر کشش و اول عقل از و پر سیدم تو کیا مقام
 داری گفت کہ در سر دیبا شتم و دہم شرم کہ مقام خود را بر چشم گفت سوم مہر کہ اول غلط خود
 دل بیان کرد چہارم تقدیر کہ بالکس مقام خود را و سالت از سر گفت چہتی سالت کہ و
 عقل ست گفت کہ چون تقدیر پر آمد عقل چہا ست پنجم طمع نمایان شد و مقام بود و ششم

۳۵۵
 راز و دہی
 گویا کوئی

گفت پرسیده شد که اینجا ششم است جواب داد که هرگاه طبع آمد ششم بر خاست نشسته در
 مقام بودن خود در دل گفت بدان گفته شد که اینجا ششم است جواب داد که چون در محل آمد مهر خا
 ازین بگذر نه جای گفتن و نه یاری منتظران به مشو آنگاه چنان هم سفر کردند که نویی
 که رسته بر قدم کم میشود همراه سوز نهام

رقعه ۱۴۱

درین از منتهی بنیاد شکایت کنندگان بجا بایست که گزرا ان کیاب و جوهر دانی اینان
 آنچنان نباشد که سخنی راست آمد بلکه راست به بخیر دانی چند از خود بخیر و بد
 برغم هنر و باو شوند از پیرانی رسند و دو شوند از بد باغی رسند و اگر بخیر دانی از بد
 شنیدن که مخالف وقت اند کی گوار است و نه دل آنکه که در زندگی سر و سر است
 که خود را زنده شمر و عالم کفار در عالم بسیار و عالم کردگار محض و شوار خواجه حافظ فرایده است
 جهان را بجزارت سنگریه توجه دانی که درین گرد سوار ی باشد از ان بخود اطمینان کرده
 شمر و کم که سه زبانی سر بلند میاست و در خاکساران راه از ان افتادگی گوید که یک
 قطره باران را در حاصل تمیید کلام را نیکه چشم و گوش انقا است چیزی است آنچه بشنا در آید
 راست و هر چه بگویش رسید غلط انعام فصیح زیاده ازین زیاده است

رقعه ۱۴۲

سبحان الله چه طره گشت دوران و چه عجیب اگر دوش آسمان که طوطی باز آغی هم نشین دلیل با
 هم جیت شده نمی بایست که طوطی شکرستان را میگذراشت و دلیل خاطر خود را بپورانه میشد
 نشان حکیم از تمامی کتابها چند کلمه برگزیده و فرموده است که در یاد باید داشت
 و در فراموش باید کرد یعنی خدا و بزرگ را یاد باید داشت و شکر را باید کرد و کم را باید فراموش کرد

مستخرج از کتاب ابراهیم است چند را ذکر کردی

توضیح

توضیح

توضیح

با دلی بیدی کند فراموش باید کرد با وصف قول علای سلف و حکامی دوران پیشین که
 بخلافت می آید تسلیح آن بحسب حال زمانه است و در طلب شفقت بیعت دیگران و دوام
 نوشتن بی ریاست و عبادت چه بجاایش میسر باشد چه در باری کنوجا مل نیاز نامه مردم منقول
 به کیسان و هر چه تدبیر که بروی کار آورده لیاقت شفقت خویش نه برای مشرت خود بسیار بنما سبانه
 محمود مصراع پرورده کشتن فردی بود و علاوه برین سخن تقصیر شد اسرا معلوم در آن ده قصبه
 سقوط است احدی نیست آیند همچنین در نظر سه حافظ و طایفه توده ها گفتن است و پس در
 بدان سببش که نشیند باشند

رقعه ۳۸

دفعه ۳۸

کتاب دیوانی

سه ای نامه نگین تو عنوان بهار مدوی خامه مشکین توانی کردار و چمن آرای جهان آن
 نونهال چنستان خوبی و شجره باغبان محبوبی را آبیاری فضل کرم خویش به باره
 برومند و سطراد را چون رود بارفته و شمع گدشته و میگردد که از این صفت و بهر
 این دل یافته نشد بنابران عالم نظری خاطر گرفته پس چون گل ناپو قر که در آب از یاد پیدا میکند و
 و زمان زمان با آه سر و مال پرور و بر زبان می آرد به شکند و سستیکه تم در گردن یاری
 نشد در کور به پیشیک لذت گیر و دیداری نشد بهر بهار آتش شده و هر گل برفی جا گرفت
 غنچه بلوغ دل از سبب و ستاری نشد به لاله ما و هر پر شد و صاحب هر چه خوب و لا و جوی
 از سو صوف طلیعه نشد این مراقب شکایتی که در ام به تحریر شد است قائم بر خندان
 پیوسته می ماند که تقایم منقول است به تحفه حضرت خدا منحل است و هم از انبیا
 سخن است به چینی که از خدا و رسول و خبری صید بهر آن سخن است به کیبای سخن است
 از و زانک که کن که کیمیا سخن است از باب ابقان و باب سخنان با و دالی سبک

ازین رگد کار کشای مطلب بر دمان و چاره بخشی حاجت طلبان شود و مثل مصرع چو
بود که بر آید بیک کر شمره و کار باقی عند الهی

رقعه ۳۹

بزم افروز یک شمع خورشید را در محفل آسمان بجلی گردانیده و چرخ دنیوی از شگفتی گامای
مروم زینت زیبایش بخشیده و انوار الهی زمانه سبزه و آشته بر شحات حساب مکرمت
بر مسند دارا و سه فرض کروم که بیا و تو و لم خرسندست لیکن این دیده و دیدار طلبا
چه علاج چشمی که به تقای مجت افرای چه شمشیر جواهر انسان هنوز نگردد و کور سیر و گواهی که بای
جوهر ذاتی و صفاتی انسان خوشتر نشود که خوشتر و ولی که بشما نشاید چه کار آید قضا در دیده
توئی و گرنه چون کنش و در سینه توئی و گرنه پر خون کنش و امید وصال است جانرا
ورنه از تن هزار حیل بیرون کنش و بحسب ضرورت بمطالبات قابل گنجائی خواص است
لائی شرح ساری بر زبان قلم می آرد که و گرنه بجز این یک نیست بیان است که در طبع مسافت
آن سهند سرکش خرد و اجرات آن نیست که بویان شود و زبان بیان را با دایمی حاشا شرافت
آنست که گو یا کرد و لحظه ایست که همچو سینه حال اند و بکین خاطر خود چون کار باوی برده
می پرو و لایه ایست که بجا است بجز این صفا ایلی مانند غیاسان بدریاست تفکر غوطه خور و درین
عالم تردی سلوک قاصد و نامه بیان نیست و ندارد چه ظاهر و باهر که گوش گل از خروش
بلبل خبری نیست نه زو که از پروانه شمع اطعمه را خبری نه الحال قول حافظ که درین محل رشت
بر می آید از احوال قلم نایب آسایش و گویند فی القیام و حرفت با بستان لطف با بستان

بزم افروز

چرخ دنیوی

بزم افروز

رقعه ۴۰

فصلی از این کتاب است که در بیان حقایق و اسرار الهیه است و در بیان صفات و احوال

شعور و احساسات و در بیان احوال و احوال

روح در تن نباتات و دایده نگاه س نام رسید باز دلم اشکوفه ساخت ، چون یک
 باغبان معطر طرف ساخت ، الحق چه ناله است که ناله تاملی ملود و انست و ملود و مرغی
 حاصل از ان بی محابا شام جان را معطر و مطبوعه فی فی غلظت کفتم حرفی آن در شاهواری
 توان شمر که از دریای خاطر بساحل لطف رسیده و جواهر آبدار است که از رنگ خامه حقایق نگاه
 بر صدف زین چکیده غوصان بحر سعالی رانفس تعقی در گلو ماند و جوهریان بازار رنگدانی
 را لطف تحقیق بر بساط دست است عند لبیان گلشن فصاحت زبان سخن سرانی لبستند و
 و پیران دیوان بلاغت کاک انشاء خود شکستند درین مقام شاعری حکیم فردوس
 لموسی بیاد آمد با خطش طرح جهان داری کاوسی ریخت ، لشکر ناک جوهری لموسی ریخت
 ریخت ، پر تو عکس خشن تا که بطور آتش زده شعله شد آتش میخاکت لموسی ریخت
 کافه نشان این غزل از هند سوس ایران رفت ، صد چمن گل شمر از همین قبه لموسی ریخت
 با استطلاع حال نیازمند که حواله قلم فرمودند آن از دل خود شمارند چرا که القلبی من القلبی
 الروحی من الروحی ست و نیازمند پیوسته بجز ندای جلال الله فی الدارین خیدا
 و یکسر چه بر نگار زاده ازین جام مراد آفریند دل مهابه اوق عیش نشاط به فضل
 سامی بر حق پیوسته لبیز و هموار ویران

عشق و دیوانی



الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي قَدْ رَحِمَنَا وَأَوْضَاعَنَا
فَرَدَّ صَدْرَهُ عَنْ هَيْئَةِ الْخَلْقِ بَرِيءٌ
لَا شِبْهَ وَلَا مِثْلَ وَلَا كُفُوَ لِقَوْلِهِ
لَا ضِدَّ وَلَا يَدَ وَلَا حِدَّ لِرَبِّهِ
كَأَمَلِ الْبَيْنِ صَدَقَ مِثْلُهُ وَنَطَقَ
أَرْسَلَتْ إِلَيْنَا بِرَسُولٍ عَرَفْنَاهُ
لَا نَجِدُ وَلَا جَهْرًا لَا جَهْرًا لِرَبِّهِ
لَا قَبْلَ وَلَا بَعْدَ وَلَا زَمَانَ مَكَانًا
إِيَّاكَ مَلَبْنَا وَلِنَعْمَاكَ سَلَمْنَا

وَالشُّكْرُ لِلَّهِ الَّذِي صَقَّرَ مُخَسَّنًا وَجَعَلَنَا
سُبْحَانَكَ أَنْتَ خَلَقَ الْخَلْقَ كَمَا لَا
لَا دَلَّ وَلَا دَلَّ وَلَا دَلَّ وَلَا دَلَّ
أَنْتَ كَمَا سَمَّيْنَاكَ وَكَرَّمْنَاكَ
مَنْ قَالَ سُبْحَانَكَ فَقَالَ مَحْمَدٌ
بِالْخَلْقِ مَدِينًا هُوَ بِالْفَضْلِ كَمَا لَا
لَا تَلَا وَلَا تَلَا لِرَبِّهِ مَلَا
لَا مَفْجَعًا وَلَا حَاجِبًا لِلَّهِ تَعَالَى
بِاللَّهِ وَبِاللَّهِ لَا خَابَ سَقَا لَا

Handwritten marginal notes in Persian script, likely commentary or additional verses related to the main text.

أَشْهَدُ بِاللَّهِ هُوَ الْوَاحِدُ حَقًّا
أَكْبَرُ كُلِّ شَيْءٍ وَالْآخِرُ وَالْأَوَّلُ حَقًّا
مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ بَيْنَ كِتَابِ
وَأَمَّا عَلَى أَفْضَلِ سَبِيلٍ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ أَيْسَرُ صِدْقٍ وَصِدْقٍ
أَشْهَدُ عَلَى أَحَدٍ الْأَصْحَابِ صِدْقٍ
تَقَامِرُهُمْ عَمَّا كَانُوا يَصْنَعُونَ
تَعْلَمُ مَا سَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِيًّا
الْمَظْهَرُ الرَّحْمَنُ مِنْ بَيْنِ
وَعَلَى حُرَّةٍ وَغِيَابِ مِنَ الْأَعْمَالِ
وَعَلَى الْوَأَصْحَابِ جَمْعًا وَأَمَلًا
وَالطَّاعَةِ لِلَّهِ تَقَدَّسَ تَعَالَى
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ حَمْدُهُ اللَّهُ تَعَالَى
فَاعْبُدْهُمُ يَوْمَئِذٍ وَاصْلًا
قَدْ جَعَلَهُ الْقَرِيبُ إِلَى اللَّهِ كَمَا
مِنْ شَيْءٍ قَدْ نَالَى مِنَ اللَّهِ مَنَالًا
قَدْ جَمَعَ لِنَفْسِهِ عِدًّا وَأَبَاؤَنَا
فَسَقَاؤُنَا وَغِيَابُ أَوْ غِيَابُ أَوْ غِيَابُ
فَصَلَاؤُنَا وَجَمْعًا أَوْ كَمَا

وَالْبَاطِلِينَ مَوْلَاءَ وَلَا قِيْلَ وَلَا كَالَا
أَشْهَدُ بِاللَّهِ هُوَ الْوَاحِدُ تَعَالَى
أَوْصَحَّتْ لَنَا الرُّشْدُ لِي فَمَلَا
فِي كُلِّ صَبَابٍ وَمَسْكٍ وَفَلَا
وَالْعَالَمِ فِيهِ وَمِنْ الْفَسَادِ تَلَا
فَارَوْقَ مِنْ بَيْنِ فَازِ الْكُفْرِ وَفَلَا
لِلَّذِينَ نَصَبُوا مِنْ الْأَعْمَالِ
فَمِنْ الْعَالَمِ حَقًّا وَمِنْ الْقُرْبِ كَمَا
قَدْ شَفَعَ بِاللَّهِ وَفِي الْقَوْمِ كَمَا
وَعَلَى حُرَّةٍ وَغِيَابِ مِنَ الْأَعْمَالِ
وَعَلَى الْوَأَصْحَابِ جَمْعًا وَأَمَلًا
وَالطَّاعَةِ لِلَّهِ تَقَدَّسَ تَعَالَى
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ حَمْدُهُ اللَّهُ تَعَالَى
فَاعْبُدْهُمُ يَوْمَئِذٍ وَاصْلًا
قَدْ جَعَلَهُ الْقَرِيبُ إِلَى اللَّهِ كَمَا
مِنْ شَيْءٍ قَدْ نَالَى مِنَ اللَّهِ مَنَالًا
قَدْ جَمَعَ لِنَفْسِهِ عِدًّا وَأَبَاؤَنَا
فَسَقَاؤُنَا وَغِيَابُ أَوْ غِيَابُ أَوْ غِيَابُ
فَصَلَاؤُنَا وَجَمْعًا أَوْ كَمَا

بسم الله الرحمن الرحيم
أَشْهَدُ بِاللَّهِ هُوَ الْوَاحِدُ حَقًّا
أَكْبَرُ كُلِّ شَيْءٍ وَالْآخِرُ وَالْأَوَّلُ حَقًّا
مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ بَيْنَ كِتَابِ
وَأَمَّا عَلَى أَفْضَلِ سَبِيلٍ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ أَيْسَرُ صِدْقٍ وَصِدْقٍ
أَشْهَدُ عَلَى أَحَدٍ الْأَصْحَابِ صِدْقٍ
تَقَامِرُهُمْ عَمَّا كَانُوا يَصْنَعُونَ
تَعْلَمُ مَا سَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِيًّا
الْمَظْهَرُ الرَّحْمَنُ مِنْ بَيْنِ
وَعَلَى حُرَّةٍ وَغِيَابِ مِنَ الْأَعْمَالِ
وَعَلَى الْوَأَصْحَابِ جَمْعًا وَأَمَلًا
وَالطَّاعَةِ لِلَّهِ تَقَدَّسَ تَعَالَى
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ حَمْدُهُ اللَّهُ تَعَالَى
فَاعْبُدْهُمُ يَوْمَئِذٍ وَاصْلًا
قَدْ جَعَلَهُ الْقَرِيبُ إِلَى اللَّهِ كَمَا
مِنْ شَيْءٍ قَدْ نَالَى مِنَ اللَّهِ مَنَالًا
قَدْ جَمَعَ لِنَفْسِهِ عِدًّا وَأَبَاؤَنَا
فَسَقَاؤُنَا وَغِيَابُ أَوْ غِيَابُ أَوْ غِيَابُ
فَصَلَاؤُنَا وَجَمْعًا أَوْ كَمَا

کرسی ناسره پادشاهان هند بسلسله تخت نشینی از سده هجری
اول بیان و جراحه سده هجری
<p>برای روشن جنبای آشکارا با که کرسی ناسره پادشاهان هند بسلسله تخت نشینی مطابق اصل نوشته خاص لیوان وزیر مل همون جهمین سلطنت عقیقه بنده انت چند داوود کرسی ضلع گمانی اول بیان و جراحه سده هجری از سده هجری تا اختتام دور شاهان اسلام بقیه سده هجری جلوس و سده هجری و ولایت حیات و بیست و دو سال و نیک نشینی حکمرانی نوشته می افیت که حقیقت سده هجری و هجری پادشاه اول مذکور که حضرت رسول الله صلی الله علیه و سلم عمر بیست و سه سال و هشتاد و یک سال نبوت فرموده تا سده سال و یک و سی و سه سال در مدینه منوره رونق افزای بودند چنانچه از مدینه تا کربلا می پراید عجزی بیست و سه سال کج بل که رج مدینه بیست و سه سال از که مدینه برای جزیه حکم جاری فرمودند که از هندوان فتن از مسلمانان نگرفتند فیصله یافت آنرا فصلی مقرر فرموده و داخل سر رشته وفات نمودند چنانچه تا حال فیصله در وفات جاری است دوم مذکور که بعد وفات حضرت رسول صلی الله علیه و سلم خلیفه با خلافت و هشتاد و یک سال و چنداد و در کار راه بود بیست و سه سال شخصی از آن زمانه فوت نشدند اول ابو بکر دوم عمر سوم عثمان چهارم مرثضی علی حکم جاری فرموده آنرا سده هجری مقرر شد</p>
تا نیا بیان کرسی ناسره پادشاهان است
<p>از تاریخ سده هجری لغایت نو و دو هجری کسی تر ولایت پادشاهان در هند و سده هجری را جامای قیام ماند از ابتدای پادشاه ضحاک یعنی از سده نو و دو هجری تا سده هجری تا سده هجری بنام نامی ناسامی لغایت شاه میر احمد بن شاه میر سید علی که از ولایت سمران آید و از آن سده هجری را جاس گرفته باز ولایت خود بازگشتند و خواهان سلطنت شدند باز در سده هجری و دو هجری</p>

تاریخ سلطانی

از ولایت شاه محمد غزالی در هند آمده سلطنت نمود و بعد حکمرانی است دو و دو سال در سنه ۸۰۰ هجری
 و ولایت بنات فرمود بعد سلطان شهاب الدوله مشهور در سنه ۸۰۰ هجری و بعد یک هجری جلوس فرمود
 بعد حکمرانی پانزده سال در سنه ۸۱۵ هجری و بعد پانزده هجری و ولایت بنات فرمود بعد سلطان
 ناصرالدین در سنه ۸۱۵ هجری و شازده هجری جلوس فرموده است سال حکمرانی و در سنه ۸۱۵ هجری
 پنج هجری و ولایت بنات فرمود بعد سلطان محمود الدوله در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری
 جلوس فرموده سی و یک سال حکمرانی و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و ولایت بنات فرمود بعد
 سلطان محمد در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 و بعد شش هجری و ولایت بنات فرمود بعد سلطان شهاب الدوله در سنه ۸۱۵ هجری
 و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 جات فرمود بعد سلطان محمود الدوله در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 نو و دو هجری جلوس فرموده صرف یک سال حکمرانی و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری
 فرمود بعد سلطان علی در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 فرموده چهار سال حکمرانی و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 بعد سلطان عبداللطیف در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری
 فرموده یک سال حکمرانی و در سنه ۸۱۵ هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری و بعد شش هجری

سلطان

در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری جلوس فرموده چهارده سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری
 و یک هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان بهرام شاه در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و یک هجری
 سی و دو سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان خسرو
 بر سلطان بهرام شاه در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و چهار هجری جلوس فرموده شصت سال حکمرانی و در شصت و نهم
 صد و نود و یک هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان خسرو و ملک در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و یک هجری
 فرموده و دو سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان مغیر الدین
 در شصت و نهم صد و نود و چهار هجری جلوس فرموده سی و دو سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری
 و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان قطب الدین در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و شش هجری جلوس
 فرموده بیست سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان
 ناصر الدین در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و شش هجری جلوس فرموده بیست و دو سال حکمرانی و در شصت و نهم
 شصت و هفت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از ملک بهاء الدین طغرل در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و شش هجری
 جلوس فرموده صرف یک سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود
 ملک محمد تجاری بنجیار غوری که تا ملک شام رسید در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و شش هجری جلوس
 سی سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان قطب الدین
 علی مردان در شصت و نهم صد و نود و دو هجری جلوس فرموده سی و دو سال حکمرانی و در
 شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از ملک حسام الدین در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری
 و یک هجری جلوس فرموده سی و دو سال حکمرانی و در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود
 بعد از سلطان آرام شاه در شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و شش هجری جلوس فرموده صرف یک سال حکمرانی و در
 شصت و نهم صد و سی و هشت هجری و ولایت حیات فرمود بعد از سلطان شمس الدین قطب الدین و

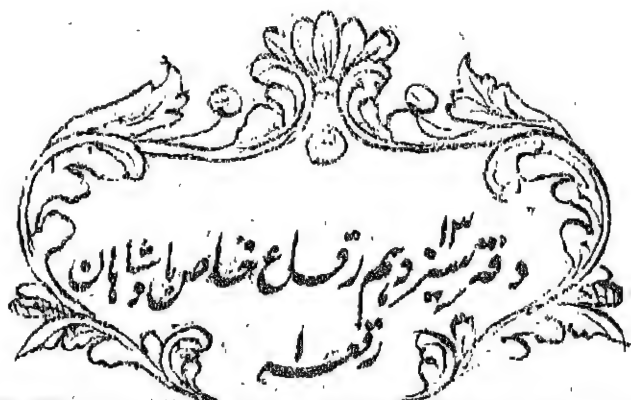
تاریخ سلطانی

در سنه پنجم چهل و چهار هجری جلوس فرموده است و شش سال حکمرانی و در سنه پنجم
 شصت و نه هجری و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان کن الدین در سنه پنجم هفتاد و
 هجری جلوس فرموده و دو سال حکمرانی و در سنه پنجم هشتاد و یک هجری و ولایت حیات
 بعد از سلطان شمس الدین در سنه پنجم هشتاد و دو و جلوس فرموده چار سال حکمرانی و در سنه
 پنجم هشتاد و پنج هجری و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان سخر الدین بهرام شاه در
 سنه پنجم هشتاد و شش هجری جلوس فرموده و دو سال حکمرانی و در سنه پنجم
 هشتاد و هفت هجری و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان علاء الدین در سنه پنجم
 هشتاد و هشت هجری جلوس فرموده شش سال حکمرانی و در سنه پنجم نود و دو هجری
 و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان ناصر الدین محمود در سنه پنجم نود و چهار هجری
 جلوس فرموده و نوزده سال حکمرانی و در سنه شصت و دو هجری و ولایت حیات فرموده
 بعد از سلطان غیاث الدین بلین خرد در سنه شصت و سه هجری جلوس فرموده است
 و دو سال حکمرانی و در سنه شصت و چهار هجری و ولایت حیات فرموده بعد از
 سخر الدین که هشتاد و یک سال در سنه شصت و پنج هجری جلوس فرموده سیال حکمرانی و در
 سنه شصت و شش هجری و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان شمس الدین در سنه
 شصت و هفت هجری جلوس فرموده یک سال حکمرانی و در سنه شصت و هشت هجری
 و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان جلال الدین در سنه شصت و نه هجری
 جلوس فرموده هفت سال حکمرانی و در سنه شصت و سی و پنج هجری و ولایت حیات فرموده
 بعد از سلطان علاء الدین در سنه شصت و سی و شش هجری جلوس فرموده و یک سال
 حکمرانی و در سنه شصت و سی و هفت هجری و ولایت حیات فرموده بعد از سلطان شمس الدین

در سنه
 شصت و
 نه هجری

شاه احمد شاه در سنه ۶۱۰ الی هزار یکصد و شصت و یک هجری جلوس فرموده شش سال حکمرانی
 و در سنه ۶۶۰ الی هزار یکصد و شصت و شش هجری دولت حیات فرمود و بعد از او شاه غفر الله
 عالمگیرانی در سنه ۶۶۰ الی هزار یکصد و شصت و شش هجری جلوس فرموده شش سال حکمرانی و در سنه ۶۶۰
 یازده صد و هشتاد و دو هجری دولت حیات فرمود و بعد از او شاه عالم بادشاه عالی گوهر در
 سنه ۶۶۰ الی هزار یکصد و شصت و شش هجری جلوس فرموده سی و نه سال حکمرانی و در سنه ۶۶۰ و یازده صد
 و یازده هجری دولت حیات فرمود و در حیات آخر همین شاه گیتی پناه سلطنت نمود
 به بادشاه شاه انگلند یازگشت

توضیح سلطان



همانا در میان آفرین نگسار آسمان و زمین که از چون و چرا مبر از دهم فخر منزه هر چه که تواند
 باین رساند یکی را برافرازند و دیگری را باندازند و فروختند از نشانها که شانه مبتیج کینان کنند
 هر گدائی که خواهد در زمان سلطان کند اگر چه بشیر شرف المخلوقات است از همه بنمای
 کاسیاب گردیده لیکن کلید قدرت کسی ندارد پس مردم خود را چنین و چنان میمانند و گویان
 که و منشی برافرازند که آمد خود و در بین سه مراد رسد که باوستنی که ملکش قدیم است
 و تالش غنی در بر نیوالا موضع پیوست که آن سلطنت پناه صوبه اکثر شیهه بید فعل ساخته و
 بلده سطور در عقبین تصرف خود آورده این یعنی این حریف و استعجاب تمامه و شکافگی و
 رود او که این چنین سرکشی و بدطوری محضت واحد القهار پیش رفت نیست و نخواهد شد
 طبیعت هر کس که برگشته دید و چو شد مور پر وار مرکش رسید و اینجاست بانی هذا الا ایام
 از طرق و سبب خدا ترسی گاهی سرگشته و انما بر قسمت استر ضمای رب افترت تحکم تفتیش
 بود و والا چه قدر کار داشت که پلاس نام آورده و بدید با فکند هفت اقلیم او و سوار ملک است
 خود را زوای دو ملک دیگری داشت لیکن چون اسکنه و از زمین دیار نا پانز الهام و دانی

نقش

دقت سیزدهم

مشهور در هر کتابی باشد چند دانو نگری

شافت هیچ با خود نبوسد دولت گیتی که تنها کند پاک و قاکر که با کند اگر آن
 سلطنت پناه خواهند کرد است انداز این ملکیت شوند بخواه انداختن مجروح و قتی که
 یکبار طعن در پنجاب خورده در جبین در آمده و الله عالم چه نوبت روحی سید ملک
 خانه پنجاب آید و در دوسه مجنجان مرا تان به بند زمین به همین گوشت باز گویم همین که
 دست از پیکار عثمان شهب کفر مار زین راه باز دارند چرا که از راه علام هم پیراه فلام هم شنبه
 معلوم شد که شیخ از نزدیک دیده اند و با کوه سرخ الزوال چشیده اند هرگاه که پدر شما
 اطاعت و پیشش می نمود و یکسان مانند دنیا و سالها می فرستاد ایشان که برایشانی و از آنچه بر
 شما بین خود بخوار می شدند خود را خود ضایع خواهند ساخت فردا اگرش مرد و باز و نمود و همه
 سیم رخ نخواهد بود و الحال بهم هیچ نرفته زیادتیشما بخشیده که جاباب محرونی را بر روی کشیده
 از برای خدا ازین خیال فاسد باز آیند اگر گوش هوش نیارند نیز دار باشند که مثل
 شما بپازان بلند پرواز و از اندک فرصت رسیده از ستاره قمر بر اعظم تمام ششگی خوش تمام
 خسته ملاک کرده اند و از یاد و طعنه خوشی شما نماند و نه

تذکرات

ارفعات باوشان جلیل الشان

ارفعه پادشاه جهان که پشایان و سلطان خرم و خوشه
 فرزند عزیز و نیکو خلق و فرزند پادشاه پادشاه سلطان خرم و پشایان و نیکو خلق
 امیدوار بوده بداند که دای بر عقل آن فرزند که حقوق الامت فرزندانه چنانچه لائق بود
 و فرزند است آنرا محو ساخته و حق را از او بخواهد و برین و فرمانبراری برین نهاده آثار
 کجروی و بداندیشی در زمانه این مملکت و شاهنشاهی پیرایه و پادشاه و پادشاهان
 که هم پس از پدر چنانکه آراسته و در آن سواد و شکر که تاریخ و پیشتر کرده اگر ذوق شنیدار و

ارفعه ۲

و ملک گرفتار در خاطر داری چه بهتر با جماعت امیران نیک اندیش و خلاصه خوانان
 اوراک پیش در عراق رفته بادشاه عباس که در سرکه جنگ به دل سکه پدر تو شکسته
 بیاید ماند که تو نیز سکه از ان بشکنی اگر اراده تخت تاج گرفتار خاطر داری تخت تاج گرفتار
 برست خود نیست چه که کلیه یک کلیه مقتوحات نامتناهی خازن آینه است ای سید چارلز

رقعه ایضا

دانش آگاه با هر که اخلاص و وجود از چراغ دانش روشن است نیک اند که لباس شکر از بی اثر
 تکلف سواد باید آئینه خجالت از آینه غم وقت او فراتر از افراط خود چه چون بقصد پیروزی
 شده دست نه است در دست شفاعت آویخته اند با نظر خورشید آتش کانون غنچه بهر آب
 عشق افشا خنده بعد از آن نفس هزار ایراد لوح لوحی است کند که حتی او فردی
 کلفت از آئینه الفت آن محب مشاهده کند باقی مختار اند و السلام

رقعه ایضا

مجا نملسا کار سازانده نو از اسوخته اشتیاق و دوشسته تر فراق خسته تاوک جدائی
 سیه زنجیر لعل آشنائی بعد نیاز عرض بیدار از آن روز که رشته موصلت شکسته
 سلسله مفارقت متحرک گشته خدا گواه است چنانچه پای بی آسپاقتی بی شریب قمری بی
 بلبل بی ذوق چین بی گل انجمن بی گل سخن بی ناله و شراب بی پیاله ناصیه بی ناله
 بی جابه مشکلی فیل صاحب بی وکیل عروس بی شبهه آسمان بی فرد بیال بلبل کین
 که از گلزار دور افتاده قیامت آن زمان باشد که یار از یار دور افتاده و یار چه نامش

رقعه ایضا که این قعه مصنف جامع القوانین خاندان بهادر شاه بعد
 پنجاه و دو سال در آن نیز ببلور دیگر درج کرد

همه تا توانی شرب از صحبت مجاهدان نه سعادت یار کا سگار سست از طهرت آبادان
 معنی سنج محروم بودن راه لطافت و ضلالت پیودن ست آدمی را که فی الجمله اعتبار از
 که بقدر استعداد پیوسته صحبت به از خود میجوید و حرفی که مستحسن باشد بگوید الحال با انوشیروان
 پر تمیز که نکته سبب شناسی است که خود را از اقبال و اقوال و افعال باز میفصل
 کسب کمال کوشد و حرفت و در شان را که مقتضای و مسواری بقلم آید و رشت پند آید
 به بخوشد بر آدم سخن در رشت به نمره درست هر که دریافت دریافت مع بر او این مع

رقعه ۴ - ایضا

سعد بن لطف مخزن اشفاق منبع جو مجید انصاف مبعث افزای خاطر غمگین عیش پیرای
 سیدی کین ملک خوان بزم صاحب فن محک استخوان دل سخن فلق فضلی میباید به
 دالش آگاه شیخ نورالدین واضح و لاج است کاین تقصیر نیاز تمام شام و صبح از خدای کریم
 ملی کم و کاست و داعی عمر و جاه آن کیناست شد انصاف آنکه پیوسته این محب
 سینه دل خسته و نازمان حصول خدمت اگر از مهر التفات جان پرور و رفوهر خیر
 اختصاص تمام و ختم شد و السلام و الا که ام به کاتب بهتاج آموده یا و گزیده و غیب
 شویا به بود و تمام دلی انصاف فرایند که لائق دلبری ست یا دلبری باری بامتنها
 یاری بخلافت که ریشه کاری بکنند که باعث فرزندگی خاطر و دستان شود و خندگی و شمشاد
 نشود و دو دوست و ستحق که بدست آوردی دلی و وار و گزیده بهتر از این نیست
 درست و توفیق نواز شمس و ستاران و گذارش به کاران فقیق باد

منح سلطانی

۹۹۰

امروزه است سلطان خرم که به جهانگیر شاه نوشته شده

چو این نامه از دست خرم رسید به پو سیاه ز دیده بهر کشید و پس آنکه این نامه را به

شهر جابر شاهی نوشته و او را بفرست

نخستین عهد بزرگ و او سر نهادن جواب نوشت اینچنان از نیازی که من عاجزم شاه
عاجز نوازند بدکردنده آید کاست بزرگ به بخت بغیر از خطائی بزرگ خدا
من ترانیده ام نه نند کردن خویش شده منده ام نه بزرگ توئی شاه افغان
با طعن و کرم عذر در من پذیرد من از بیم جان میگردد از شاه نه ندارم تمنای تخت و
تلاشه غم بابائی که اگر درون هست مرا سرنگه و اشتیاق مشکل است بهر جا که باشم
غلام توام نه اگر شاه باز مرا بلیم توام نه

شفقت

شفقت شاه جهان بادشاه که بوالی و کنی نوشته

شاه جهان

سپاس و ستایش مرداوری را که از قدرت کامله خود در رحم نقش بسته از بی بود و در بود
آورده ما را بادشاه جهان گردانیده پس ضرورت که با طراوت و اکساف گیتی خدایا
در ملک بیجا پور و گول کننده و بجاگ نگر و کناره دریا بلکه از لنگا پلنگا خطبه سکه
دوره شاه جهانی نماید شمایان که در آن دیار مانند پدیدگی بادشاهان میگردد انداخته
آنست که جبل الاطاعت و در قبه جان انداخته در آن شهر با خطبه سکه در عهد شاه جهانی
نماید و گرفته در چنگل شاهپاز بلند پیر و از به نظر قمر پوست و گوشت کشیده باشد و آن
جهان خوان نمیشد خواه نمود و تفاضل خواب خرگوش نباید کرد که عقاید و تحسین است
نباید زبده الامر ایان و فاکیش خلاصه خوانیان او را که پیش هم عیالین مجلس خاص میگردد
را فرستاده شد و آنچه به بود و خود دانند بگوشتند زیاده شد و عشق تا خام است
باش بسته ناموس و تنگ نه پخته نوزان چون کی حیا زجر است

شفقت

در جواب شفقت شاه جهان که بوالی و کنی نوشته

سنت ایندو است که در جهان بکر و خفا یکبار انگار است بکر کننده و محوت را با خاک پراست

شاه جهان که بوالی و کنی نوشته

گشتند چنانچه از استیلا این نادران غریت خلافت و منفعت ریاست سلطنت
محض برای تخت نشین و بی که سرتاج باوشای و افسر شاهی بر جان مستحکم و شفیقا
بدست بروری و کاربرداری آثار نموده بتواتر التماس بر تخت جهان آرای خلافت
عدالت اکبرای سلطنت بسته کی از حلقه بگوشان این درگاه و غاشیه داران این بارگاه
را برای ملک گیر و کن تادریای شور تعین فرموده خطبه سکه در عهده علیا و راجا
فران کرده سرکشان بی سرو سامان آن ملک را بطرف العین نگونسار و ناپایدار
نموده خلق المذرا از حسن سلوک خود راضی و شاکر و شسته عازم حضور پر نور شود تا عا
از محل فیروزی رمل کبک پیشه خود امین و آباد بوده بدعا گوئی دولت ابد بپونند
اشتمال دارد از آنجا که آن کام ناکام بی سرو سامان قبیح انجام دو دو خام خیالی بدین
دشته بجای حفرت مشغول نشسته خود را در باغی گری قرار داده امرایان حرام خور
و حرام خوران بی دین و کار پر و از ان بی امین از دست آزار از ان قرامت شعار
فتح الوقت نموده عرضی ضمیمه بی تدبیر کار و اندازین مغرور سبانش و تازه گوارا
حرام خور بد که در جمع کردی بران اعتبار مدارا که شیران کارزار و هنر بران خوش
بسیار شکار بر آینه خزان را چه یارای که پای تکیه و متو مقابله ایشان دارند
خبر به چیت سگهای ناز و رسته که شیر تریان را رساند گزند به نسب آنست
که چیل الاطاعت در رقبه جان انداخته بجا کبوسی درگاه فلک آشتیاد و دیده
بلازست ماستر شود که بر صفحات جرات قسم عفو کشیده عنایات تو جهات کرد
خیال نگذرد اینده باشد در باره او جلوه ظهور بخت و تلافی جمیع بر کرداریها و ناکارها
تواند شد اگر بار آوده مقابله جوانان صفت شکن و طراز مان شیر افکن و در خاطر داری ازین

موقع سلطان

بهرت چنانست و هم باش از تیغ تیز که یا مرگ خواهی ز من یا گیرند از آوۀ فاسد که در
 سر افکنده جز پشیمانی نتیجه معکوس نخواهی دید غضب بادشاهان نمود غضب بی است
 و جنگل شایه باز بلند پرواز مبتقار قمر گوشت و پوست کشیده با غلیو از آن جهان خن
 یغما خواهم نمود و این گوی این سیدان داود و ادالی است مصرع ز ما هر که ادا نکند
 خدا لعن بدست اوست و الدعای

شقا

شقا

نامه والی ایران به محمد شاه با و شاه هندوستان آنکه حسین خان نقان قنداری را با
 عیال و اطفال و سنگی کرده با طوقی زنجیری و اصفهان فرستاده و شیر بلخ و بخارا فرست
 رو بداده لشکر او بیخانه ظل شانه هم درین اقامت اشتغال یافته او نه زمار داری کبی خانها
 پای تخت هندوستان رسیده بی او دانه گشتا خانه مرکب نقای باب تشنگی گروه بده چدر
 از امر ایران عظام ملک حرام تذکر آن نه پرداخته حقوق اسور قیوری به با خانمان ستوری
 که سکه عالی بذات آن خان نموده بود لازم دانسته حلقای رضوان ابراسیم بیگ و
 سومی بیگ باری روانه آنصوب ساخته قتل حجاب است که با بصلح ایم قلم
 بر سر جنگ است اینجا دل ازین حادثه بسیاریه قلم است اینجا چون بهای
 شد گانیم درین سحر فزانه تحفه کشتی مالیت سنگ است اینجا

نقشات

شقا عالمگیر بادشاه سلطان محمد اکبر

شقا

فرزند و بلند نور بصیرت جگر جان برابر محمد اکبر بتوجہات ابد و ولت خاطر شمشیر
 بوده بداند خدا گواه و آگاه که ما آن فرزندان را از همه فرزندان عزیز و دوست
 سید اشم و رفاه و آسودگی حال و مالی او همه و قشایش سنه و شاهر فیضی باشد با بود

شهر جواهر شاهی انشا چند و اندکری

اما او از بی سعادتی خود و بدعابازی و حیل ساززی راجه پوتان ابلیس کرد و از او صفت از غمت
 بهشت بی نصیب گردیده خود را در طوفان بی تمیزی افکنده آوار کوه و دشت او بار شده
 تا چه کنم و چه چاره سازم از استماع احوال کثیر الاغمال پریشانی و سرگردانی و فلاکت و راکت
 او نهایت غم و غصه کرد و خاطر خاطر گردیده بلکه لذت از زندگانی تلخ شده تا به چینی های دیگر
 چه رسد قطع نظر از غمت و نشان و شوکت سلطانی و بادشاهان و ادبی هزار افسوس که آن فرزند
 ساده لوح را بر جوانی خود رجم نموده و بر خیال و اطفال خود مهر نگه دیده بهین حالت در
 دهنده راجه پوتان بدیناد و بهایم صورت و سباع سیرت و رانداخته همچو گوی چو گان افغان
 و غیر آن و گریزان به طرفت چرخ میزد از آنجا که عالمیت پدری بحال فرزندانی است
 هر چند از آن فرزند تعلیم عظیم میزد اما اینها هم که در خور کردار خود بخوار رسیده
 گرچه پسر نوده خاکستر است و سر به چشم پدر و مادر است که گذشت آنچه گذشت
 الحال برهنه نونی بخت از کردار نام و از خود پشیمان شده بهرجائی که داند تواند بجای
 شرف شود که بر صفت زبانی آن شکسته و غمانانی و نوازشی که در خیال نگه داشته
 باشد در باره او جلوه ظهور و آشپاشی که تلانی جمیع رهنما تواند شد هر چند که طوطی
 را شایسته حضور لازم نیست اما چون پشت رسوایی آن فرزند از بام افتاده و صدای آن
 بگوش خاص و عام رسیده است که یک مرتبه بهمنور آمد و شک بنامی از همه خود
 ناقص سازد و حیثیت که سرگروه چاه راجه پوتان بود و رفاقت و همای که آید از شکوه نژاد
 از غایت اشتها احتیاج با طهارت نیست آن فرزند با غما و گفتار و کردار آنها بر سودا
 شام که خواهند بخت و اراده فاسد کرد و رسد خواهند آمدند به پشیمانی و توبه و سعادتی
 بقیه در اندر توفیق رفیق و راه است نصیب گشت

مجلس سلطانی

جواب شقه مسطور از نشانزاده محمد اکبر

نصفه
جواب

عزیز داشت که تیرین احقرترین فرزند آن محمد اکبر لوازم عبودیت و اعتقاد و طریقه احکامات
والقبا و بتقدیر میسر ساخته به وقت عرض قبل از این و کعبه کونین میسر سازد که فرمان والا نشان
از روی لوازش نامزد احقر بنده بود و در بهترین آوانی و خوشترین مکانی پر تو و رود
انگند آداب فرماینداری و تشکر گزاری بجا آورده آن سفینه های بایون بالی التاج
تارک دولت خود گردانید بیاض آنرا مانند نور در لطر و سواد آنرا چون سرسبز در لطر
و از مقصود عنایت مشحون دیده دل نورانی ساخت آنچه بقلم محبت شمع نساج و چرخ
چند تراوش یافته بود در جواب هر باب بشرح مختصرات معروض میسازد چون حق تعالی
است اگر با انصاف نیز یک تر بود و در نیست مرقوم خامه گبر بار شده که مابعد دولت
آن فرزند را زیاده از همه فرزندان عزیز و دوست پیدا شتم آما و از بی سعادت خود
ازین نعمت عطی بی نصیب گشته خود را در طوفان بی تمیزی انگند خدیو صودت معنی
سلامت چنانچه رضایونی و خدمت پشروی پذیرد بر سر سپهر لازم و واجب است همچنان
ترتیب و خیرخواهی و مال و حقوق چندان از سپهر بر ذمه پدرش فرعون و ختم الله
تاین مدت در لوازم عبودیت بیگونه مستغفرا گشته و عنایات حضرت را ناگذاشته
که از هر یک و از بسیار اندکی نیاید در عالم و عالمیان رعایت و حمایت پس کوی چاک
در پیش نهاد خاطر پدر نیز گوار همه وقت و همه حال میباشد حضرت بر خلوت و ستود
تمام عالم بر حال همه فرزندان کم انشائی نموده پس کلان را بشطاب شاهی مهر قرار
مالور فرموده و لیکن خود مقدر کرد و نذاشته و در کدام شرح و دین و این است که
بادشاه حقیقی دیگر است که در کارخانه او چون و چرا راه نیست لواحقین و انداختن

مجلس سلطانی

بحکم او جل شانہ وابستہ است اما شریعت سندی و طریقت پسندی و معرفت بینی و خلوت
گزینی حضرت که بر عالم و عالیشان ظاهر شد انیست مصرع تا دوست کار خواهد و سیلشن که باشد
و اصل مرشد با وی این راه حضرت شده اند و دیگران پیروی میکنند پس ای که حضرت
خود بدولت اختیار نموده باشند چگونه آنرا بی سعادت و توان گفت سه پدرم و رفیق
رضوان بدو گندم یزدخت و ناخلف باشم اگرین بجوی نفر و شهم قبله دین و دنیا است
مردان پنج و مختلفا به خود پسندیده اند با دشمنان پیشین مثل عرش آشیانی صاحبقرانی
چهارم مختار بر انگیزه عاقبت کار به مقاصد باقی الضمیه کامیاب گردیدند و جز اندک تواریخ
ظاهر و مبین است تا که رنج ظلمات نه کشد اجماع نخبه گل بنار و گنج بی بار نمی باشد
سه عروس بخت کیم در کنار گیر و چست نه که بوسه بر لب شمشیر آبدار زند و از آنجا که در پی
هر رنج راحتی همین شده بغایت کار ساز بنده نواز اسید راسخ دارو که شقیب الایام
صورت مراد بوجه احسن جلوه ظهور نماید و این پریشانی تبدیل گردد ارشاد شده بود
حسینت که سرگروه این جماع بود در فاق و همی که با دارا شکوه نموده بر عالم ظاهر
بر قول این جماع اعتماد و اعتبار نماید حضرت خوب میفرمایند اما مغر سخن نمی رسند
و حاصل دارا شکوه با این جماع لغرض غنا و داشت آنچه دیدنتاخ آن دید اگر در اول
آنها میساخت کارش با این نمیرسید زیرا که حضرت عرش آشیانی با این جماع قرابت
نسبت و پیوند خویشی کرده به تقویت آنها مملکت هندوستان را بطبیط و ربط آورده
همان حسینت بود که محابت خان به تقویت و اعانت او حضرت حبت مسکانی را در احوال
تصرف خود آورده رویه بازان و حیل سازان را سیرای واهی در کنارشان نهاد
همین جای آن است که حضرت بدولت در دار الخلافه اکبر آباد زینت بخش تاج تخت

تاریخ سلطانی

بودند و راجه پوتان از سده صد گن پیش خودند کار ششمانه و بهادرانه که از دست آنها توقع کرده
گنای طلاق ابواب روزگار گردیده چنین دلیری و دستبری که بن سالان روزگار ندیده
و نشنیده و همان جسوت بود که در عین بحر که شجاع پشت بجناب سلطانین آید باز داشته
مصدربنی ادینی و بنی اعتمادی گردیده منرا و اعفون بود که حضرت او را بچندین فزون و ششمانه
دلیری و دلاری نموده در رفاقت و ارشاد کوه باز داشته که فتح و لغت نصیب لیلیای
دولت قاهره شده آفرین برنگارگی انجامد که بی صاحب بر مهاجرانده های بشیر خواره
در جان نشانی درین کرده و او شجاعت و جلالت برتر که مال سپه بند و همین انجامد است که
باوشانان و باوشانانده های والا مقدار و وزرای نامدار و امرای عالی تباران دست
سده صد سال و تر و تماش سر بر تندی بنور و زوال است چرا چنین نباشد که در عهد حضرت
وزیرانی اعتبار و امرای بی اختیار و سپاهی همه خوار و نویسنده بیکار و سوداگری بایه بچو لک
و کین که ولایتی است وسیع و بهشت است بر روی زمین چون کوه و دشت خراب تر و الوه
برهان پوز که خال شماره عالم است از تهیب صدره و اگر چه سپاه وادار و اضطراب دیر تیر
هنود اخذ جزیه و در صحرای حاشیه باغینم هرگاه چنان ستم بر سر رعیت از هر طرف نازل شود
چگونه دروغا گوئی و تشاخوانی خلیفه وقت خود را مقصر خواهد داشت تمامی امور سلطنت
و مشورت در کف اختیار مردم ارادل و اسافل و جولا نه و با فتنه و مبالغه و فروش
جارب کش که جبهه کرده و همین قریح کرده تبیین در دست گرفته و ابیت و مسائل چند بر
زبان می رانند حضرت آنها را از همه جهان و مقربان و دوستان که از ان جبریل و
اسرافیل تصور فرموده اعتبار خود را با اختیار آنها میکند آن گندم نای چه فروش
باین وسیله و مکانی می چشند و گاه را کوه و پیرا کبوتر می نمایند چون صورت حال

در عهد حضرت

مستور و پیرا کبوتر می نمایند چون صورت حال

برین سوال نظر در آمد و اصل مراجع مقدس را علاج پذیر ندیده لاجرم غیرت سلطانی برین
آورده که مملکت هندوستان از خرد و خاشاک ارباب فخر و فساد پاک ساخته اهل علم و
فصل را پیش آورده بنیان ظلم و تعصب بستم ساز و تا خلق الله آسوده حال و خارج البالد
بوده بجهت خاطر و کسب و پیشه خود بامشغول باشند و نیکنامی که نتیجه زندگانی و حیات
جوادانی عبارت از آنست بر صفحه روزگار بیاید گذار و چه خوش باشد و توفیق رفیق شود که
حضرت اختیار همه کار عبده اصغرترین فرزندان و اگلا شده خود بدولت متوجه طاعت
سعادت صفات حرمین شریفین را و هوالله تعظیمها شوند و خلایق را و عاگو و شامخوان خود
سازند حضرت اینهمه بگریز انامیه را صرف در تحصیل امور و دولت و نیای دنی که از جواب بی اعتبار
و سایه وار بقیر است نموده اکنون وقت آنست که گوشه راه عاقبت پیمایانند و آنکه
در باب آمدن حضور مرقوم شده بود در آمدن حضور سعادت خود سپید اندام مقتضای
خرد و سالی و صغیر من مغلوب النفس می باشد اگر چه حضرت خود بدولت یکجای تشریف آرند
تا کمترین فرزندان لشکر استیلا م قدم سمیت لزوم شرف استیلا حاصل نموده
پس از آنجا که حکم شود کار بند گرد و زیاده حداد ندید

شماره ۱۱۳۷ شجاع که باورنگ یقین شایسته بود

برادر عزیز ارشد ارجمند زیده محفل قرین سعادت و تنه او رنگ زیبای لطافت شایسته ای
محمول بوده بداند و عیضه کمرستی از صبح شعور خام طبعی ارسال داشته بود که ملک کن
یا ننگ زمان در تصرف خود آورده ایم برادر من سه مر او را رسد کیر یا و منی که ملکش
قدیم است و آتش غنی و سوز ویر ملک و کن سبانش که و کن کفرستان از پر تو اقبال
باو شاه عالم پناه ظل الله در ضیاء و ربط آورده آن برادر و فاکشیر اسپرده که با آنها

پرست دین و اسلام نمایند چون دید که آن برادر عزیز را در رسم دین از دل کم کرده و پیش
 کافری در پیش نهاده مقامت اسلام هندوی بنمایند طبعیت هر کس که برگشت وید
 چو سحر مور پرواز مرگش رسیده غرض بودی شیر از لبش بر طوف نگرید و خرقه نگدانی
 گذارشته بادشاه هفت اقلیم را بقید آورده اند این طریقه یونانی و کمالیاب را بخود دانست
 در دین نهی رخنه گری پیدا شده در اصل شی و غله گری زیاده شده چنانچه کشتی
 کافر ساکن بهتور بدعوی تلج و تخت پدر خود را اوگر سین نام داشت در قید نموده ملک
 لشکر انبوه کار فرمای کافری تحیل باو شاهی سیکرد و غم کشتن پسر ننگ کوپ کرشن نامه
 طفل هفت ساله ساکن گوکولاک در نایب هندوان آنرا کاند و سیکو بند و رشته بود
 ظاهر اگر کشتن مذکور آن کافر چه برادر یک خطه به تپای انگشت نمای بنجاک برابر ساخته
 اوگر سین را بر تخت باو شاهی نشاندند مرقوم بود که مکافات یکدک سوار واقع دیده
 جنگ با آن سوده از دکن هفت صد کرده مفاصله راه دارد تا بلخار طی مراحل قطع منازل
 ساخته لشکر دارا لشکوه را شکست پر شکست داده ام سه تکیه از بیل اخو اگر و نه بریدن
 لعنت گرفتار کرد و حقایق پندوان بگوش هوش سیده باشند که جبر جود هنر بقصد
 و هلی عت هستان پور بقوت لشکر انبوه پنج برادر پندوان را از ملک بیرون کرده
 در دواوی کوه رسانید با پانزده چوپانی مردمان تاجداران و یک اک پیل دمان پستی
 پیش روشت رود مقابل آورد با قبایل ظل آبی تمامی را در صف جنگ نیست و نابود ساخته
 تا بجای که جرجون تنها مانده در آب پنهان بود در انجا بصیم سین نامی برادر و دوست
 از باره پهلوانی در آمده اورانی بنیاد ساخته طفر اثر نموده بکار جاری خلافت شاهنشاهی
 شد چون حاوثره در هلی آورده بود در تیولانیز در و حال نمودار شد یقین که همان واقع بر تو

منشآت

لمنور خواهد یافت زیاده چه

رقعه انظم شاه شجاع

بهوسید بر دید او سر کشید
 بخوانند بر حرف او سر نهاد
 که من عاجبم شاه عاجبم لواز
 بخشش بمن این گناه بزرگ
 زید کردن خویش شمرنده ام
 بلطف و کرم عذر من در پذیر
 ندارم تناسخت و کلاه
 مرا سزنگد اشتن مشکل است
 اگر شاه بازم بدام تو ام
 که ناموس شتر اوده دارد نگاه
 بود و خشمم آیین از شرق او
 که هستی شهنشاه روی زمین
 ترا باور روی زمین جلوه گاه
 نه آمدن من سر با عسکری
 نیاید سلیمان از دست مور
 کند مهربانی بر احوال من
 اگر انجین پییم و مانع شدم

چو این نامه بدست خرم رسید
 پس انگه سحر نامه را بر کشاد
 جواب نوشت آچنان از نیاز
 گرا زبنده آمد خطائی بزرگ
 خندای من من ترا بنده ام
 بزرگی تو فی شاه آفاق گیر
 من از بیم حبان یگانه ز شاه
 زخم تاجداری گران در دل است
 بهر حبا که باشم غلام تو ام
 امیدم چنانست از ان بارگاه
 سپارک بود و تاج بر فرق او
 مسلم ترا باو تخت و نگین
 که تا باشد از جلوه خورشید داه
 چو از دست باشم تاج سری
 مراست با شاه و خوی وزو
 گذارد اگر شاه و نبال من
 بدین ملک بنگاه قانع شدم

نقش‌ات خاندان

مشهور جواهر مل است چه در نگری

چو شهرزاده از قریب او دور ماند
 بزرگی نبوت نیاید ز دست
 شهنشاه خلافت به پر ویز داد
 چو دایم که گرگ است خو خوار سن
 چو از خون خسرو شوم ستم
 خدای که دولت به پر ویز داد
 چو پیر و سوسه سن از کینه دید
 اگر صلح خواهد کنم ترک جنگ
 مرا با شهنشاه جوینده گشت
 اگر شه نه ام شاه را بنده ام
 چو سن گشت از هر فن جنگ طاق
 چو شمشیر گیرم که کارزار
 اگر بر سن انداخته کارزار
 دوباره دکن فتنه انگیز بود
 دوباره گرفته دکن را به تیغ
 در کنگره راکشادیم خان
 یکی تیغ بر فراق را باز دم
 ز شاهان دلی کسی کم نه بود
 رسانید به برکوه مر سوم تلج

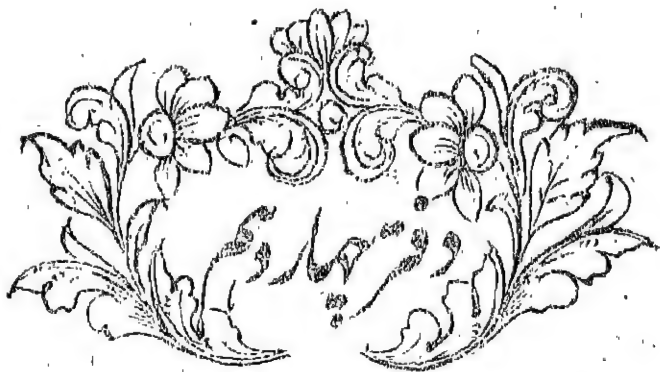
سزا بپس بین به که مجبور ماند
 چو خسرو نشد شاه پر و بیست
 بمن تهمت خون خسرو نهاد
 بیا لود از خون خسرو او دهن
 ندارم سن از کینه پر ویز غم
 ترانیه شمشیر خون ریز داد
 مرا هم ز بوسه نباید کشید
 اگر جنگ جوید ندارم درنگ
 نه با هر پیر اور سر افکند گشت
 نه بگریزم از شاه تا زنده ام
 ز سر حد هندوستان تا عراق
 نه از شاه ترسم نه از شهریار
 همی رفت از دست و پنا بهار
 خصوصاً در آن ملک پر ویز بود
 نگیرم در آن کار از جان و تیغ
 نهادم نهان بند هندوستان
 گهی بر سر کنگره باز دم
 که از کار کسار بر هم نه بود
 نه کسار را بر گرفته خراج

موقع سلطان

<p>ز اقبال آن خسرو بهره مند پند و چمان گیر استان شده و گرنه به هندوستان بیج شاه پند بیر صده کوه نتوان شکست تو انهم که کسار پیر هم ز غم نخو امهم کلید خزان کس است چو در دست شمشیر پر ویز هست بدستم چو تیغ جهانگیر هست عروس جهانگیر بد سوزن کمریز و پهلوی پیران هست</p>	<p>عد و را بریزم بکوه بپسند که کافر مطیع مسلمان نشده نکر و است بر کوه رانا دگاه بحکمت توان سدا چو جرج است اگر کوه بشکست مستی کس هم چو در دست شمشیر خون ریز است مرا صده لقا خناسه پر ویز هست کلید خزان چو آمد بدست کت عقد با مرد شمشیر زن بنجوید جوانان چالاک حبت</p>
--	---

مفتی سلطانی

تلم و که آید در آغوشش من
 زند آب بر دیگ پر خون من



فرمان باسم نواب خانخانان به ماتم وفات راجه سیر

اعضاء الخلافت و فرمانروائی اعتماد سلطنت کشور کشانی نص خام شجاعت بخیر
 آب گوهر حقیقت و جانپاری سیف سلول بازوی شاهنشاهی رخ مصقول
 مکره دشمن کاهی طراز آستین است اجلال گوهر سیر دولت اقبال
 مخزن سرار خلیفه الهی مجموعه اطوار خدادانی و هوخواهی تقدیمه بخش معرکه جهانستانی
 تقدیمه العیش کام خمشی و کامرانی تنوس و حدت سرامی حضور محرم خاص النخاص سیر
 و سرور حریق دار الملک طریق و انانی تحریف ریح بیت المعمر و لکسانی خلف الصدق
 اعظم و عالی واسطه العقد مفاد و معالی مطرح الطار عنایت امور و الطاف قدسی سیر
 قدوه و خوامین بلند مکان عده مرید میدان سمارت نشان یار و قادر نمرز بهر خورد دار
 مبارز الدین خانخانان سپه سالار شمول شریف عواطف سلطانی قو و جلالت مرجم
 جهانبانی عز و افتخار شرف استظهار یافت بر اند که درین هنگام عیش نشاط و ایام پیش
 و انبساط که اسباب خرمی آماوه ابواب شبنمی کشاده از هر طرف نوید فتح نصرت

فرمان باسم نواب خانخانان
 به ماتم وفات راجه سیر

دفتر چهاردهم

مشیر و عین شایسته و بیست و هفت و هشتاد و هشت

آبگوش امام نبوش میر سید تقی میر چشم زخمی بشکر فیروزی اثر بخت نیکر ولایت سوادجور
 تعیین شده بود و رسید با وجود آنکه تمام ولایت مذکور در حوزه تصرف درآمده بود و آقا خنده ملائنه
 که در خلال حال مخفی متوازی بودند در ویش لشکر بلا حظه خرم و تدبیر تعاقب می کشد
 و اکثری آن محذوران بقتال و نهیب رسائیده متوجه آستان پوسی میشوند چون
 امری از پرده غیب ظاهر شدنی بود و تمام اختیار از دست دانیان لشکر رفته در شتاب
 و مصاب بوقت نگران باز روان میشوند و تنگدستان نظام می افتد و از اطراف کتل آن
 ناما قبت اندیشان بقدری دست دراز می میکنند و مردم سر اسیمه شده راه از دست
 داده جمعی شیراز کوه می افتند دین اثناعشره جوان از دیده دم سار صاحب فطرت عالی عنوان
 مثال بیثباتی لقاء و مقربان درگاه خلاصه ملازمان هواخواه انجمن آرا می حریم
 بادشاهی آریکین و قائلان آگاهی بهدم دلگشای مجلس خاص محمدم خلوت سر
 و فدا و خلاص رنگ آمیز رنوز عشق محبت و نخلبند خدائق خلوص صدق عقیدت طالب
 بی قرار حقیقت طلبی و حق جوی عاشق اطوار حق گزاری و حق گوئی نقد طراز معنی
 و آفرینی نکته پیوند نشاء همربانی و منیشی و دقیقه یاب سر بر سلطانی رمز شناس عالم
 مزاجدانی که کشای خاطر شکل سپید صیقل نمای ضمیر آسمان پیوند حلقه دار و نکته
 شناسان مهر دفتر انجمن سخن پر و ازان مجلس مجلس انیس خلوت قدس مصاحب دانش
 راجه میر که خود را در رعیت مادر باخته بود پیش از فدا شدن در راه اخلاص با فدا
 و با وجود تعلق دنیوی کمال بی تعلقه داشت و با گرفتاری ظاهری سراسر
 رخم آزدگی بینکاشت تا گمان ازین جهان فانی خاکدان ظلمانی رخت افاست بر لبست
 و قالب عنصری او در هم شکست و سلوک براهی که همه را ناگزیریت اختیار نموده بچلباب

اختلاف کتاب عدم مخفی و محجب گردان ازین واقعه با نفسی و حاد شده اند و افزای بیش
 محض سپهرشائل منقص و مکدر شده خاطر دریا قاطع بار آلوده گردید که چه سحر کرم در آن
 شاه راه و فاد فاق است که در کار قیامگاه خود جانبازی و جانپاری نمایند لیکن چنانچه
 آن بود که در خدمات بلند ترو دانت ارجمند این معنی از دل بطور سرسبز پیدا از حدوت این منصف
 آفتی و آفتابی تزلزل تمام روی نمود و اقسام خزن اندوه پیرامون خاطر اقدس گشت
 افسوس هزار افسوس که با و این چرخانه در آلوده است و نبات این شکرستان بلال اند
 عالم بریت نشسته قریب بر تزلزل و تشیب و قتی این بزم را در پی خماری است و
 عقیقی این سووای را در سر بخاری بوی سکه بعضی هوای که آمدن اعلی و مردم بیگانه باشند
 بگذشت که خود متوجه شده لاش را بچشم صورت میدیدم و آن عطف و مهربانی با
 مرا یاد بود و طاهر سیر مودیم تا آریاب طاهر حالت غایت و التفات ما را هر میشد تا کسی که
 در راه ما با اخلاص و عقیده رفته ما در آنچه قدر بخوانیم که چه بدیده بصیرت این منظر شده
 خاطر نشان آریاب معنی نشده است اما چون بجام کار داریم این گره در دل بماند
 که ام دل که ازین واقعه جگر خون نیست که رام و دیده که زین حادثه و گون نیست نیز زین
 توده خاک گذشتنی و گذشتنی است و این تیره مناک پر کردنی انباشتنی است پیوند با
 بریدنی و خونا بها چشیدنی اگر چه همه خیال آن مسافر راه عدم در پیش نظر و الا حاضر
 و در آن ششائل آن مجاور عالم قدم محض اقدس طاهر و از شکستن کالبد خاکی و پنهان شدن
 شمع سماکی معلوم که در نظر و ورین و خرد حقیقت گزین چه تفاوت خواهد بود اما نظر بجام
 نیست که انقضای عظیم تر اکب غماص و موالید است از جذباتی طاهر می آن عظیم المثال آثار
 عالم و تحسیر عظیم در شهرستان باطن راه یافته که عبارت و تعبیر حال کوتاه است و اشارت

در ترجمه از دهم زبان

نیز بجهت کوتاهی عذر خواه لیکن بیدیده سریت باصره نصیبت مشهور است آنچه که از کتب عدم اوج
شی آید از ملا و چو و باز بعد میسر و د بار او شکست نظام کل است خود شنیدن به از خرد شنیدن
است و آرسیدن به از چو شنیدن در نصیبت بغیر از رضای بقضای الهی و تسلیم و تقدیر از بی
مسلمی قویم منجی مستقیم نیست باید که آن رکن السلطنت نیز راه بمصابت پیش گرفته از اراده
خود گذشته بار او که می سازد و بقیه القاس صورت مرصیات حضرت واجب نمایند و بگویند که
حق شناسی و ذکر حق جوئی نباشد خود میداند جمع از قید تقلید نجات یافته به بشری تحقیق
بی برند و در هر زمانه کیماست و عزیز او وجود اند فرقت است اینکه با دای طائف شکر عظمی که از
شرب عزیز تحقیق بهره وافر و اشتغال نموده وجود با وجود ما را غنیت کبری شمرده و خیال
کنند که در آن زمانیکه آن پیش و فافله فاعل است ازین سرای عنایر بند و آن یار فافه
قد و محرابان راز پوده است او را و این وقت از جلال غنائم آبی میدانشم الحال خود
ملاحظه نماید که غنیمت یو و این او در چه در چه خواهند بود حق سبحانه او را و سایه ابد پیوند با خود
گردان و ما را بر تارک او کامگار با جمله اوستوخ این ناعبه غریبه بجهت تدارک تبانی
عجز الملک راجه قو و مل را با جنود و افواج یکدیگر از ملایک و فرشتین فرمودیم و بشمار الله
از روی کمال تدبیر و متور و راندن فرصت بمنزله اصل نموده آن ملک را در خوره تسخیر
و ر آورده المنه که که خاطر از مهمام الحد و با کل فارغ شده درین نزدیکی و در الحاق
العالیه منجم سر اوقات اقبال خواهد شد در توالا خاطر اشرف متنوع مفرغ شده که غنیمت
آن رکن السلطنت رسید چون از سطاوی آن شمام را اوت صفا خارج بود از فحادی آن
تسالم عبودیت و فالوچ بودی و بجهت آن باعث الطینان صنیع انور شد آنچه در باب تسخیر کن
نظام و در محفل نوشته بود و بجهت پیوست و همه کسیرت تحسین و غواستان رسید

مجلس سلطانی

از وفود انش کمال شجاعت و تقیر است که خاطر از صوبه گجرات بطوری که نوشته بود جمع نموده
 تسخیر و کن با حسن وجه نماید با سرع اوقات تمام فیل و نفاکش آن ملک را خود نیز اشراف
 گذارند از وی مرکز و خاطر او بر آید آنکه در باب استغنا چراغ استغای فرمان عالی نشان
 بنام جگناخته و شاه هم خان و غیر هم را بطریقی نویسته بودند بدین مضمون متعلق گردیدند
 عالیله مطابق استغای غرض اصداریافت بعین که محالی بحجت گنگا نوبین خیر اید نموده و فراموش
 و ولتخواهی و خدشکاری و صلاح وقت خواهد بود آنکه در باب فرزند ان امین جان جام گنگا
 خیال نموده است اگر خود می آمدند اولی و انصب بود و بهر حال آنچه که متعلقه ای محال باشد
 بعمل آرند آنکه در باب فرستادن فیل بانان اعتمادی التماس نموده بود و مسکن قبول
 آنکه در وادی فرستادن شیخ ابراهیم به صوبه گجرات استغنا نموده بود و متعلقه ای ملک
 ست و وقت که مایه دولت اقبال در دار الخلافه العالمیه نزول اجلال و ابراهیم بهمنی خدمات
 اقتدار آن حوالی با در جوع می شود از رفیق او با بخند و آلفه قائده که این خدمات معطل
 توان ماند نیست آنکه در باب فرزند ان خود نوشته بود که هرگاه اعتماد و التماس متوجه
 و کن شود ایشان را کجا نگا دارد و یطراز است فرستاده شود نسبت آفرزند ان و لبت
 او درین و دو مان معطل چنان نیست که اگر بخدمت بمحضور شرف نباشند یک لحظه از
 پیش نظر دور مانند بی تکلف خاطر اشراف آن میجواید که او فرزند ان او همیشه
 پیش نظر ما باشند گوشتن بفرمانت رایات منفست آیات داشته باشند اگر درین و دی
 سعاد و شکر سریر خلافت واقع شود احسن شقوق است که فرزند ان را بخدمت
 فرستند اگر متعلقه می شود که چندگاه بسیر و شکایت پنجاب شتویم چون بعد سافته و میانست
 هر جا که خاطر جمع توان داشت و رانجا نگا داشته متوجه خدمات شود

چون سلطان

نقش‌آوردن نقش بر اهرل

قلمه داران و وزیران و تاجران و مهابه‌داران و مهابه‌داران و مهابه‌داران
 باشند. گمان جمهور سکنه سهره‌ها ملک هندوستان بعین الحرف رجایوده معلوم نمایند که از
 حضور برکت گنجور بر عقل جوان نخب و عمو و از تاج تخت کشور کشای ممالک کشای مهابه
 فلک درجه راجه ساهو خلد الیک ملک و عظمت و اربعه موصول ممالک برای مهابه جوانان جنگی
 سپاسیان شیرجوی محنت مقرر گشته برای تقدیم این خدمت بنده درگاه عالیجاه تعیین گشته
 اند. احسب الامر طویل القدر قلمی میگردد که غایت طاعت و انقیاد و بردوش اراده و عقاده
 گرفته راستی و درستی حصه برین از هر مکان و هر حال گماشته بای اینجانب رسانیده باشند
 که از جان و مال تنگ ناسوس خود محفوظ خواهند ماند و الا منظر باشند که افواج جنرل امواج
 در آن یک فرصت تمامی ممالک را چنان تهاک بر ابر خواهند ساخت که نشانی آبادانی نخواهند
 و گرنه کرد در عونت هر صفحه احوال خود خواهند کشید و سیل افسار و قتل گشته پامال استقبال
 خواهند ساخت و بغرور و امتداد و بادشاه خود و اگر از جاوه اطاعت منحرف شوند شربت
 اجل خواهند چشید و نتیجه بد خواهند دید و چند دفعه ملک گرات و راجه گره و هر سنگه بها
 در مالوه خود با لشکر بسیار توپخانه پیشمار پیاده های و افرو و دیگر مصالح مقابل گردند تا
 تاب جنگ لشکر فیروزی اثر نه آورده نرسد و غنیمت شمرده در طرفه العین اسیر
 گشته کدام تذکر که وجه انتظام باشند از بادشاه شما بطور آورده و آنکه در بعد که حصن
 خیال کرده اند حصارش از نو از ش است نصرت گوئیم که رعد کرده و ریتلکه مالش
 تازیکه های زرد مانند و سهمه صلاح بر هوا سپر اندیده ستمم سطلق خواهیم ساخت و آن سینه
 بهر آن ستمم سلو و ت راه گریز نخواهد یافت باید که برهنه نوی طالع سخت پیشه غفلت از گوش

نقشه

نقش‌آوردن

پوش برآورد و نصح اگر چند جهان شده مطابق حسب الحکم علی آری بطاعت و تصدیق و انکسار
محالات و غیره قلعهجات را جهاس هند یا مال شدیم مستندان افواج طفر استراج گردید
شجاعت علی خان درستم خان تعیین شده

منشور بر قانون گویان و غیره

منصب داران قانون گویان و دس پادریان تجاران بزاران جنان قتی بانان اگر پذیر
فراسشس جمهور سکنه متوطن بندر سورت تعیین وقت فرجا بوده معلوم نمایند چون در نیوانندگان
رفیع القدر سمو المکان عظیم الشان والا افتد از خود شید و شتار مدعی افسر اورنگ و بدیه فکن
افواج هند و فرنگش فکن ممالک عالمگیری بر بهمن و غیره گیتی بر میری جو شمشیر مرد و
مردانگی گوهر معدن نمیدگی فرزانی پیر عقل جوان بخت دعوی دار تاج تخت مهارا به
خاک و بر خند الله شانه غلظت در نمود که محصول هر ساله از مال سانه بندر سورت الواقع
قد قلم در آورده بیع حاصل اضلع سکن شمشیران را بر چه دولت مختصر طلعت پیمانید براس
تقدیم این خدمت کترین بندگان تعیین شده است که از ابو جب حکم حضرت اقدس اعلی سلمی
یگر که اندال بر خوبی طالع انکاشته گاشته این جانب به جمع کرده کاقد برستی درستی
خاطر نشین نمایند باعث بهبود و آبادی ملک تصور است والا خط باشند جوانان شیر خب
همه اوانه تصور نمند و سر کار میر سنده قوامی عسارت بنحاک یکسان دود که نشانی آبادی
شما یان بخوابد و جمیع سکنه آنجا بود در حال عقب گرفتار شده اند و کروات اعیال و اطفال
مرشع مراد توانین دانسانی از پنجه شیره و سکار راه گزیر نخواهند یافت اگر بامید باد شاه و
شون خراب مطلق میرود و مرسته آن ملک را به مال لک کوب از افواج بجا افواج گردید
خار و خس خود تصور نموده انشاء الله تعالی در ساعت مواکب حکم متواضع است

مشور بر قانون گویان و غیره

تجارت

باز بصلح و در هر اسلحه نسبت از همان صوب و بکل احوالات و شهر منتهایم سازند هرگاه
 بمشال قلعه ساهر دماهر که نشسته شکند مرد کند اندیشه خرد ویران بر اصول کنکراه فکرت ار
 سیکرد و از اقبال دولت عالی در سخن گفتن نبصرت نقد در آورده شد تصاصورت از
 دیوار خشت دگل پیش نخواهد بود و در سن بهادران کوه طور مامون کرد و چند صد راه تو از پل
 بهادر خان و پسر خان که سپه سالار بادشاه سمان آمده شده هاشم که قدر پریشانی و بیگنا
 می گردیده است و دست جبرست را بر زمین نهاده در سلسله بر بهشت را غنیمت نموده و محض
 ترویج احوال اعتدال اسلحه چشم نموده موقوف رسیدن جواب داشته اگر توفیق
 گردد همه عقل را از گوش هوش بر آورده بدینیر شاست الاخیر پیشانی نتیجه نیک خواهد یافت یاد چه

فرمان بطریق عرضی

خبر و اعتراف تا عتقای عالی تهم	قبله قاصد قناعت زانشی من کرده است
روزگاری سفله گندم نسا و جو فروش	طوطی طبع مراقب بار زن کرده است
دشمنم شیرست عمری پشت برین کرده بود	این دم از گنده عداوت زد و برین کرده است
الناس از شاه آندارم که با ما آن کنند	ز آنچه با سلمان علی در دشت اوشن کرده است

جواب فرمان شاه باطریان کابل

امرای و پندیر و زرامی صاحب تدبیر حمزه کابل حفظ الله عنفت نزول بعنایت
 التفات ایستاده و آه بوده برانند که چون برادر بجان برابر ملک ممالک هندوستان و ساک
 مساک صاحب قران برگزیده درگاه جهان پناه محمد پادشاه از عالیات مکررات
 حکم این کلمات بامات افغان بی سر و سامان صحنه هر جای مکرر توان تا ختن که جابا
 سپر باید از ختن و از ولایت خود مخوف هندو شده بوطن اصلی ایران و توران است

فرمان
بنو سلطان

جواب فرمان

نزول اجلال فرموده کل شی بر حج الی اصله استعداد استعداده بباران این چند امر
 ندارد که نگار صاحب بانک که اعتماد حکومت بر ایشان است کرات قرامت در عرصه جهان فتح
 نصرت کرده فنون قانون ملک گیری دانسته بر کاس کامیاب داده راسل مراحل سنبل
 بهمنزل ابدان و پویان بهمنهستان سیده ملک و سوارانش کشین خان افغان گیر و چنان تنبیه بایلی
 نمایند که از راه خطا است و بطالت بازگشته در نفس فرمانبرداری در آید یا در دامن کوه قرار
 نمایند هر جا که هر یک مقام نمایند تعظیم و تکریم به آورده که در خدنگاری از شایسته عدل است به
 سرود چنین مفضل استاده بهر آموزه خدای که اشاره شود بالاس و العین بجا آورد و طالع اول
 با شمرات طعانت مرادات پیغایات در طبق بلورنی نقش عینی ساخته میرد انتمه با سر پوشی های
 کلفام گل اندام یا از اطلس و خواب حاشیه اش رنگارنگ در رسته های دور باس
 قیمتی دارد حضور آرد و قهر باس دلربا که پاکیزه تر از جان روح روان باشد
 بالاس آن دانه مشکین بر سینه و به پیفید بخت که چون خال مهر بران و جمال محبوبان در کما
 اکلان را در دام عیش و خوش آرد و نان خطائی که در بانی کند با شیرین آقا علم جزم
 بحضور آرد و محرم بر بوی یاد و غن تری مکلف بران ساخته بهر دشت شراب و کباب
 مصطفی و مکن در صراحی نگاری بر بند جانوران طیران را طعمه طیور بهرم طیار در انداخته چاه
 عراقی پالیده بالیده باغ شایسته صافیه کفیکون بوقلمون نظر گذرانیده با پالعه سوار لائق
 کارزار از سر کار بکار چوکی اساتی خبر وار باشد انچنین قواعد مسطور لازم مذکور از سر
 بشهر سر کار بکار عمل آرد آجیان اگر شخصی تهاون و تغافل پیدا خواهد شد تا بغرت با دشمنی
 که خود قهر آلی است منصرف خواهد بود از جایه نصب جاوید بامید خواهد ماند خبر شرمات

خبر شرط

نکات فائز

قرآن بنام نامی صوبه ایران و غیره

الارث و ایالتیست شریف و شریفان آنرا در کمال راسخ العقیدت لایق العنايت الاحسان قبول
جلای عواطف بادشاهی میبایستی بود و محفوظ بماند و آنی باشند که شایسته
برادران و موروثی برادران برادران و خلافت اعتنا و سلطنت سعادت
سلولان و شاهی و وزیرالهماک حمیده الکاک در الهمام شجاع الدوله آصفیه جابه
فرستاده بودند بحسب از نظر اقدس علی گذشت مفصل مراتب خانه زادی القندی خاصه جرج
برادر مشارالیه قوش خاطر مبارک که دیدید پذیرا فرمودیم و از خانه زادی آن راسخ العقیدت افتاد
کلی است احوال که باظهار صدق بندگی و عبودیت پاس مراتب سعادت و دولت و
بجست تعهدات و امور و دستورات و تفویضات آنصوبه معروض داشته بر عالم عالمیان جلای
و هویداست هر کس بندگی و دولتخواهی خاندان عالیشان تیموری بصدر دل و خلوص
عبودیت بجا آورد و عنایت و افضال الهی متمتع و کامیاب سعادت و دهرانی اند و هر که
بر عوشت خودی و خودپرستی بخلالت آن پرداخت و از آنکه زمانه بجزای اعمال و کوسیده
افعال خود رسیده آنچه و یک چشم خود و چون در قوت فوج بادشاهی و دیگر اخراجات
لابدی سرکار دالا منحصراً آمدنی بنگاه است اگر آن المارست مرتبت را از دل و دولتخواهی
سرکار دالا منصرف است معامله سابق مقدری بنگاه راسخ عقیدت خود دانند و بجاوقف
و احوال احوال نمایند و آنصورت که خود را مع کاشتهای سینه شکست مقدری سرکار
دالا مع عرض شایسته و قبولیت همراه فدوی خاص جبه شایسته که باور بند و دی برادر
نمایند و با استصواب معرفت آصفیه جابه بهادر موصوف باطنیان دل شعی سرالحوال
مضوری که بخشاید که بهادر هم وزیرالهماک پیاویر جمیع امور و ابالی و کلی و

بسم الله الرحمن الرحیم

بسم الله الرحمن الرحیم

شماره شانزدهم

فخر است و نبوشت و خواند اکثر مردم اعتماد و نحو این کرد و درین هنگام صحبت انجام می‌گفتند
 تفصیل خانه زاد پدری چیره سر سبب امارت و ایالت مرتبت فدوی خاص لایق القدر
 و الاحسان راجه بی بی بهادر موصوفت خواهد رسانید بهرگز ان شاء الله تعالی و آه اسب
 تفصیلات باو شاهی بجا آورد و بعد از رسیدن اقرار پیشکش و قدوسیت بدستور قدیم
 سند و ضلع مرحمت خواهد شد و عرض احوال خود معرفت فدوی خاص راجه پشمار الیه می‌نمایند
 و برادر عزیز از جان و زیر الماکب بهادر و بیقر ستاده باستان پذیر است بقیه از راجه
 معز الیه سوال و جواب دیگری اعتماد نمایند و اگر ارشادات زبانی فدوی خاص
 راجه شتاب رای بهادر مفصل بیان فدوی خاص ظاهر خواهد نمود باید که گوش جان
 شنیده و سعادت داین خود و ان شاء الله موجب ارشاد و عمل آرد که باعث خیریت و بهبود
 آن فدوی خاص خواهد بود و راجه مسطور را نیز فدوی معز الیه معتمد خود معتمد گماشتند
 سپید روانه حضور پر نور نماید که چشم جهان بین و جهان بانی منتظر رسیدن راجه
 مذکور است و تفصیلات بلا نهایت حضور در باب خود و ان شاء الله تعالی و احوال
 عر الیه احوال غیریت اشغال خود را بخود رسال سید شته باشند

نشان خانان

نشان خانان
 معتمد خود معتمد
 معتمد خود معتمد
 معتمد خود معتمد

فرمان

سیادت و نجابت مرتبت امارت و ایالت مترت سبب او را غنائیت و الاحسان
 مرحمت و الاثنتان مبط الطاف پادشاهی مورد اعطاف خلیفه الهی فدوی عقیدت
 نشان فرزند راجه میر محمد قاسم خان بهادر امتیاز الدوله نصیر الملک لوانچالی بجا
 نصرت جنگ بنوازش خسروانه امیدوار بود بد آنست که درین ایام مصیبت آغاز
 سرت انجام فضل و کرم پادشاهانه از راه پنده پدری و خانه زاد فدوی

مسموم جابر شاهی انشت چند روزی

بنده کار تیره روزگار که با خواهی صلوات پیشگان عاقبت تا اندیش برافراخته و با دو بوی صلوات
 هدایت پیرا و سوا غفلت زده بهوش نیامده بار آورده و پیکار با اولیای دولت
 نصرت شکار آمده بود و بفضل و امپ متعال پاداش عمل رسید و کالج فتنه خرمین حیات
 خود را با سپهران و تبعه و ملحقه اش بسوی ایستادگی و ادب عساکر فیروزی المواجه در داد
 چنانچه خودش با سپهران و سرگردان خود مقتول شد و پس ماندانش اسیر شدند
 بهیچ امید از زندان از انقی مقصود طالع و کوکب آمانی و امان فدویت کیشان از
 سطح مدعای گشت چون از راه فضل و کرم گسری خدمت او را پست و سابق برود
 مفوض داشته شد سباحت شکر این بواسطه غلظی را بجا آورده و تنظیم و تبیین حدود
 متعلقه و تقدیم مراتب نیکو بندگی و حفظ و حراست عجزه و مساکین و قطع بنیان عقیدان
 و جمع خزائن و آبادی رعایا و کوتاهی دست ظالمان و دیگر امور یکستانه هم و تقوی
 در گاه خلایق پناه باشد مسامحی و اقروا کاشتر بعل آورده امیدوار نتایج باشد و بای
 فتح و فیروزی یک هفته در کشمیر بنوازد

نقش طاه

فرمان

فرمان ۱۰

شجاعت شعار فدوی قابل المرحم و الاحسان لائق المعنایت و الامتنان
 باقی محمد خان بنایت باوشاهی امیدوار بوده بداند که سابق از کشته شدن محمد عظیم
 و روزی شدن شجاع عظیم بکرم فتح کریم مرقوم گردیده درین زمان بحجت اقران
 فیروزی عنوان انجمن از سوا سبب مجدده این و متعال بر صفه روزگار خسته آثار بر روی
 کار آمده تخریمی پذیرد که چون جهان شاه بد اختر گمراه به مقتضای خیر دینی و بخت پرستی
 و اخوای رفقای روسپاه قدر عنایت و کمر بست پیشگاه فضل و کرم ندانسته بحدارین

بفضل قتل معین روز دوشنبه نوزدهم شهر محرم از دست فیر و زندان عفو شد و
نصرتمند آن جانب پارکدشتش و کوشش بسیار و کشتن دشمنان مردم بسیار آن گشته است
با سپر کشتن رفت قبال آن چون اجل و سنگین فرج ایشان بی نشان شد یکا یک جرات
مقابل نمود و باطن قوی حقیقی ظهور مصداق بهادران فیروزه نشان گشت و سپاس این
فتوحات تازه و نصرت بی اندازه از حیطه شرح و بیان بیرون است و دست و زبان
که بر آید که عهد و شکرتش بدر آید آن شجاعت شجاعت و سپاس این مواهب
بیمانی منفضل ستعالی بجا آورده به محافظت و حمایت قلم ساعی جمیده تقدیم رساند و غنایا
بی نهایت بادشاهی نسبت بپال خود دارند

نقل فرمان محمد تقی ناصر الدین محمد با شاه غازی

شرح اینکه در بیوقت سمیت اتمتران فرمان والا نشان واجب الاذعان صادر شد که موضع
یکو له و غیره نه موضع سه اصلی و دو خصلی من اعلیٰ برگرفته تجو اسرار چهار منصف مقبول
از ابتدای فصل خلیف توسان میل در وجود و معاش و نیز با توجه در و پیش سنیا حسی
مقرر باشند که حاصلات آنرا فصل فصل سال سال صرف عیشت نموده با فقر و دار و دهان
بدعای بقای دولت ابد پیوند سود طلبت نمایند باید که حکام و عمال و جاگیرداران که در این
حال و استقبال این حکم والا استقر و انستقر مواضع مذکورین را بصورت آن باز گردانند
اصلاً و مطلقاً تغییر و تبدیلی بدان راه ندهند و تعجب با بوجبات و اخراجات مثل قبل و
پیشکش و جرمانه و ضابطه و محصله و مهرانه و دار و عکانه و سپکار و شکار و دهنی و موقی
و صد و بی قانونگی و ضبط هر ساله بکشتن چک و تکرار زراعت و کل تکالیف و یونی
و مطالبات سلطانی طراحت نرسانند و درین باب هر ساله سمند مجبور نه طلبند و اگر

شیخ سلطانی

محل دیگر خیرنداشته باشند اگر اعتبار نکند نسبت و رقم ربع الثانی سال است چهارم
 از بهار و الا فو شفته سفید

بر ساله سیادت و تقابیت رتبت آمارت و ایالت مرتبت حشمت و شوکت منزلت عهده امرای
 رفیع الشان زبده خوانین بلند مکان لائق المرحمت و الاحسان مقرب حضرت خاقان
 صدر الصدور محمد الملک عبد الله خان بهادر طغچه خجک فیت واقده لیسلی علام علی

نقل فرمان ابو العدل عزیز الدین خان کبیر بادشاه خازن احمد محمد طغچه خجک

در بنوقت هیئت اقتدار فرمان والا نشان واجب الاذعان صادر شد که مفتاد و بنیاد و ام
 از پر گشته بهر واره سرکار تربیت بهیبه بهار که در جایگیر غلام مطهر خان متعینه توشک خان
 خاصگی مقرر بود و در حدود و شصت و شش و پید و کسری حاصل است در وجه انعام
 شیخ قیام الدین و سماء زینت و غیره استعطاق معی الیه بطریق التماس با فرزندان بلا قیام
 اسامی و قسمت به معانی تو فیرا سخته از حسن ترو و بیفزاید پنج سدس ربع شیخ خان بل حبیب
 مقرر باشند باید که فسر و زندان نامدار کاسکار و الاتبار و وزرای ذوی الاقتدار
 و امرای عالی مقدار و حکام کرام و خال کفایت فرجام و مستعدیان مهمات دیوانی
 و متکفلان سعادت سلطانی و جایگیر واران و کوریان حال و استقبال ابداء و موبد
 و استقرار و استمرار این حکم متعین است کوشیده و اعما می مذکور را فسر بعد نسل و بطناً
 بعد لیلین خالد او محمد استعمرت آنها با فرزندان یازگزارند و از صواب و تغییر و تبدل
 مصون و محروس و بسته بعلت پیشکش صوبه داری و نو جداری و مال و جهات اخراج
 مثل قتلعه و محصله و دار و عکانه و پیکار و شکار و ده بنی مقدمی و قانونگوئی مزاحم و دشمن
 نشوند و تو فیرو کل تکالیف و دیوانی و مطالبات سلطانی و آنچه از حسن ترو و بیفزاید سمان

نقل فرمان

و مرفوع القلم نشا سند درین باب تاکید کنید و قدغن تبلیغ و بسته بر سال سند مجد و طلبند
 و ازیر تبلیغ کرامت تبلیغ و الا تخلف و انحراف نور زند پنجم ربیع الثانی سال سوم از جلوس ال
 نوشته شد عبارت طهری شرح یادداشت واقعه تاریخ سبت و هشتم صفر و انظر روز چهارشنبه
 سه جلوس محل موافق سلسله هجری مطابق آفر ماه پیر سال سیادت و شهابت مرثیت
 امارت و ایالت منزلت و انامی مارج دین و دولت شناسای مارت ملک دولت و ازین
 بوی شوکت و جشمت طرازنده بساط است و عظمت انحصار و خلافت و فرمانروایی تمام
 سلطنت و کشو کشائی طفره پیرای مبارک جهانستانی عیش آرای محافل کامرانی دقیقه یا
 سرایر بادشاهی رفرتشاس فراجدانی و آگاهی جوهر مرآت حقیقت و وفای فروغ شمع کمالی
 و صفات همدم و لکشای مجلس خاص محرم خلوت سرای صدق انحصار کار فرمای سبب و قلم
 تدبیر امور عالم قدوه خوانین بلند مکان عهده امرای عظیم الشان و وزیر صاحب میر میر ملک
 مدار امیر روشن ضمیر عالمیت قدر لازم الاختصاص و الاغوازه و عجب الاحترام و الاشیان
 رکن السلطنت بادشاه سلیمان اقتدار و دیرالما ملک جده الملك مدار الهام آصف
 نظام الملك بهادر فتح جنگ سپه سالار و توبت واقعه نگاری کترین بندهای دیگاه
 آسمان جاده بدری فائقه قلمی سیکر و حکم صادر شد که بنهاد و پنجره ارم از پیر گشته
 بهر دله و غیره سرکار شربت صوبه مبارکه در جا گیر غلام مظفر خان متعینه التوکل
 قاصدی مقرر بود در وجه انعام التماس شیخ قیام الدین و مسماه ریت و غیره متعلقا
 سومی الیه با فرزندان بلا قید اسامی و شمت بهمانی توفیر و تصحیح و حاضر مرثیت و مرثیت
 واقعه صفر سینه موجب تصدیق یادداشت قلمی شد برای و سخط سیادت و شهابت
 مرثیت امارت و ایالت منزلت و انامی مارج دین و دولت شناسای مارت ملک

در این مقام

دولت فرازنده لوامی شوکت و جلال طرازنده و بسیار است و عظمت اعتقاد و خلافت
و فرمانروایی اعتماد و سلطنت و کشور کشائی مخصوص برای سمارک جهانستانی عیش آرای
مخاطب نامرانی و قیقه یاس سدر ارباب و شاهی رفیق شناس مزاجدانی و آگاهی جوهرت
حقیقت و وفا و فروغ شمع کیرنگی و صفات هم در کشائی مجلس خاص محرم خلوت سرای
صدوق انوار کافرمای سیف و قلم تدبیر امور عالم قدوده خوانین بلند مکان عهده امرای
عظیم الشان و وزیر صائب تدبیر ممالک مدار امیر و شهنشاه صمیمه عالی مقدار لازم الاختصاص
والاعزاز واجب الاحترام و الاقبال در کس السلطنت بادشاه سلیمان اقتدار و وزیر ملک
بنده ملک مدار المهادم آصف چاه نظام الملک بهادر فتح جنگ سپهسالار آنکه و اخلاق
تمایز برای دستخط و افسانه نگار کل آنکه مطابق واقع کلی است برای دستخط وزیر المهادم آصف
مدار المهادم آصف چاه نظام الملک بهادر فتح جنگ سپهسالار آنکه بعضی که رساند برای
دستخط وزارت و امارت پناه اقبال و اجمال پیشگاه رکن السلطنت العالمیه محمد الدوله
ای قاضی شرف نظر و عفت طلبی منیر و اغنیای خلیفه الرحمان فدوی عقیدت
فتشان رضا الدوله سعد الدین خان بهادر آنکه نسبت و دوام جلای الشافی سلسله
والامقدس سلسله سید برای دستخط وزیر الممالک مدار المهادم آصف چاه نظام الملک بهادر
فتح جنگ سپهسالار آنکه فرمان ایشان قلمی بد

فتح جنگ

فرمان باسم علی و درویشان بهادر مهابت جنگ

فرمان قضا جریان امانت ایالت پناه شہادت و سیادت دستگاه سرفراز غنی
و احسان شالیه حضرت استخوان مبدع الطاف بادشاهی مورد اعطاف خلیفه
الکلی فدوی عقیدت فتشان شجاع الملک تناسم الدوله علی و ردی خان بهادر قضا

محمد و جواهری و امیر و شهنشاه و وزیر

بناب نهوازش بادشاهی امیدوار بوده بداند و برین زمان طغرلقمران و آوان
فیروز می نشان که سرافرازان عالم تاب برای شمع استیصال بدمال ورنو اوجی شهر اندر
اجلال فرموده بعد جنگ سه و جدل بسیار جریب فیل با شیار که عده ای کباب
طغرلقمران تاب بهنگام راهم پیکار با نمازی جلالان شعار نظیر کارنامه ستم و ستمدار
بطور رسیده بعد عتایارت و اقبال عدوال شاهنشاهی افتخار شقاوت نشان
و سنجوس بهادران موکب فیروزی نشان و بال غازیان معسکر طغرلقمران گردیده
فتح فیروزی نصیب اولیاء دولت اند مقرون و بندای سلطنت و زافزون
شده بود که آگاه خبر حلت فرمودن بادشاه طغرلقمران پناه رهنوان و ستگاه صا
معصا عد قریب حضرت فردوس را مگاه طیب الله سره جعل الخیرة مور و ازین سنجوس
بدار البقا اسامح جالوق مجامع رسید بنابران بکوچه پای متواتر پدار الحارقت
نزول اجلال فرموده ماسوقا لوجه الوند طغرلقمران ظلمت که احوال عالم و عالیشان را
تازه و فروغ بی اندازه بخشیدیم جمیع ارکان سلطنت اعیان دولت با شان مقدس
معنی حاضر شدند تا ادای سجدات عبودیت ناصیه افروز گردید هر که ارم علی قدس در بجا
بنیادش و الاسر لبندی یافتند اوزنگ تحت خلافت جهان بینی و میر سلطنت
شانی بجلوس بنیت مایوس مقدس معنی ترنیت بهار و زینت ضیاء اند و خنده روش
وجود ماسر خطبه و سکه اقدس بایون آراسته پیراسته کشت بنابران ملوک عظمی
اغله کسری مطمح نظر والا وجه شت فلک اعتلا و آفت که بقدر قدرت اسکان بنجه طا
توان و راست کام ارکان شریعت عزرا استعلا و اعلام تلفت بر جای مومنان و کوشش
نمایان آنجا آورده ام بهمای آفتاب و آسان عرقه آمانی جهان جهانیان گایانیم

سجده

باید که صوبه دار از هر سه صوبه مستقل دانسته و رسیداد ابواب خود با رعایت محافظت
مراقب عام غیب مهال و ایهمال جائز ندارند و دست ظلم او بال احوال عجز کوتاه گردانند
و همگی به دست معروف آن دارو که همواره خلایق شادان ملک آبادان باشند خطبه
می باختند صوبه های متعلقه آن نثار اوار عنایت و انجمنان خطبه منور را حفظ نموده
در روز جمعه میخوانند باشند نسیم جمادی الاول سنه احد جلوس بهینت تا کجا
ست تحسیر یافت

مفتی سلطان



عرضداشت نوشته دیوان تلوک چند و دیوان گیان چند و دیوان ماکت چند
مورثان مولفانت چند و گزینان

عرضداشت خاکسار بنی آدم بموقوف عرض باریافتگان سقربان بساط صمدیت حضرت
پروردگار فریدگار واجب الوجود و قهرمان اقلیم بود و نابود خداوندی خدایکافی سائر
که ادای شکرانه نموسید عظمی که این نابود بدستگیری عود لطف خاص از بهیت عدم
ببارگاه وجود آمده با خلعت فاخره حیات در شهرستان کائنات ممتاز گردید و که آدم
زبان بموضع بیان سپرد و کار کونین سلامت چون این عبادت شریعت با چهار منصب دار
از حضور پر نور مشخص شد و در برگشته تن رسیده عقل نام قانونگوی برگشته مذکور الطلبیده شسته
بند و لبست بدست آورد و اشکاف حقیقت عیالی برگشته کرد قانونگوی مذکور از سنگاری
بنیک طواری دو و تنخواهی نظام ساخت که درین سرزمین شهرت نام زمیندار جامع کفیل
جوانی و غرورت و تکر و غفلت سر نفسا و آگیزی برآورده و او ای از عبادت تکامل و تنهوان
می در زد چون بگین بهمت و ولایت بنده بر حقیقت رعایا که اقدام و دعوت است اول از روی

مستعد و پادشاهی انت چند و او دگری

مستعد و پادشاهی

در هفتون بشمار راه پادشاهی و عیال و میت پیو و از آنجا که آن قهرور با سینه چنان عقوبت برنجین
 سخی بود و سر از خط راستی و درستی کشیده راه بی فرانی و طغیانی پیش گرفت چون این
 دولتخواه در راه ثابت بنی از سال عمر براسپ تقوی سوار شده زره صلاحیت در فکند
 و تیر تدبیر و دست گرفته و خود توکل بر سر نهاده و شمشیر صدق بر کمر بسته و سپهر نامرادی
 بر دوش در آورده و ترکش دعای سحر گاهی بخود اوخته و کمان صبر بر کمان نهاده و تقاضا
 بندگی مانند آواز ساخته بوش بنداری و تعجبت باطنی را بجا سوسی حسین کرده باشند بدین
 نصیاتی و پندری از نو که آن سه بندی مثل حواس خمسہ همراه گرفته بعزم جنگ بآن صوبه
 رسیدند و چون از آن صوبه شیطانی کرد و روی برگشته ضلالت آباد جماعتی که نهیشتن او بودند
 متحاکم کردند و از آن صوبه همراه راست فتنه و فحور رسیدن گرفت چون آن فحور شعار لشکر و شایا
 داشت فرست نام بر اول تاب مقاومت نیاورده خوبست که پابر کاب نهیمت نهند
 و برین اثنا بهمت نام جاگیر و در برگشته شکاری پور که یکی از بندگان خلاصه درگاه است به
 کمک این بنده رسیده صد گونه دلاوران جنگ جو اتقویت بخشید آن دشمن بد کردار
 ناپاک را زنده کرد و کار شدند آخر الام شروت و رعوت دوست شده شکست بر شکست
 خوردند و جوانان حق پرست که بی آن فحور و شرشت ستانده شیطانی کرد و روی مذکور را
 دستگیر ساخته و دیگر پادشاهان هم ایستادند و او را در بنجر قرار دادند و کار کوه نین
 گاه تا آنکه برگشته تن را از خار و خاشاک پاک نموده و تحصیل زرع و عیال سرگرم است
 آسوده آلتی دارد که پادشاه خدمت سرفراز نامی برگشته چنین آباد کرد و منظر است
 بر و قهیکه چو بد را ارجل بطایب این خاکسار خواهد رسید بدرگاه جهان پناه معاوضی و
 کشته باستان بوسی چنین فروز خواهد ساخت چپ بود و بعضی ساند

نشان خاندان شاهی

خویشمه سرسله خجابت خلافت از جانبی اجان نشا خان با و قلم و لوان و پیرل و غیره
 فدوی جان شمار از حضور پر نور و ستوری یافته نوزدهم ربیع الثانی چکله کور رسید احوال بخا
 آنچه معلوم این فدوی درگاه والا شراین است اکثر زمینداران و مفسدان از دست کثرت
 اسباب ادا و بنجار تمرد استکبار و سر و شسته بر محالات خالصه شریفه تصرف اند متصدیان
 سابق بر کفایت خرج سپاه از محنت سپاه گری پهلوتنی ساخته بر وجه دست برداشته
 آنما قانع بودند چون مبلغ خط از سرکار والا در تعالی و تصرف آنها میرود و مفسدان
 مشهوران از باده غرور و بی شعور گشته بر قریات رعیتی جو از تعلقات زمینداری خود را با لوا
 ظلم و شتم آنرا میسر نمایند و رعایای مالکین را از سکند این فتنه پرستان بطاعت خاطر آباد
 نمیتواند شد این فدوی درگاه سلاطین سجد گاه خو قین تار یا نیمه نقصان مال شاهی
 نیارده زیاده بر مقد و جمعیت سپاه نگا بشته راجه چی سنگه زمیندار نبوده را که حسب حکم
 اعلی برای رسانیدن خزانه بنگار تاسر حد صوبه آلا آباد آمده بودند با پنجه سوار و همین قدر
 پیاده رفیق ساخته سنگرام با سراسر انجام سه کرده اسقلمای نکو سیده فرجام قلعه تهرولی
 را که بر ساحل جنب و نشیب فراز و رود و جایهای و شوار گنزار و رخت زار رخا احداث
 نموده ماسن و ماسون خود فرار داده نخستین تنبیه آن بد مال باعث قدوه دانسته
 است بهنم شده مذکور از سافت دوازده کرده تاخته و قینکه پیرامون سیلان زار قلعه
 سطور رسیده مشهور با جمع کثیر سب و و چیان جهنی پناه تر اکم اشجار گرفت لبو ختنی با
 آتش دوزخ بر خود بلند ساخت فدوی درگاه افواج را موافق ضابطه تقسیم نموده بر
 آن سپه بختان تعیین گردانید که سواران از چهار سو پیاده شده دهن بر میان زده بیا
 و کف بر سگالان را بضر با تیغ و نشان از پیش بر دارند مجاهدان فوج ابو شاهی

روح سلطان

بجسمیت سپاه گری و او شجاعت داده از تیر و بند و ق که مانند باران تیرا شش است
 حساب نگرفته باد مانند قشایان و صاعقه کرد از تابان بر مقامه ترختند و کوه پلایه را
 در آوینختند بعد از آن بعد از فراوان زد و خورد و چو قلعه است و دست برد و نقتد بدست انجام تاپ
 مقاومت تاخته سر سبکی سر انداخته بجانب قلعه که هم کرده آرزو نگاه مناه و شست پای
 مکرر ترختند بدست آن پیشه شجاعت هتاک بر فغانی آنها پاشنه کوب رسیده بسیاری
 بشکاف خون فغان طمانده بحال ندانند که در قلعه در آیند لاجرم هر سمت که آواره گشته مجروح
 و ناپدید و معدوم شدند مخلصان از مشاهده چنین خرابی خود با خیال نکند از قتل و کشته
 و دلا سادند از هیچ و باره لبیر دادن هر کله و تفنگ و دهن دیگر بر آتش خشک زدند
 فردی که با ستمها را و لیای دولت قاهر و سلطان رسیده بود از تفحص فسیل
 طرح واده قلعه را کمر کرد و در میان گرفت بعد از تلاش سه شبانه روز مورچه ها بر خیزند
 رسانیده چون سخن آن تاپ برده بودند هفت و ربع بود و لقب دیوارش صورت
 نیکی گرفت تر و رات بسیار و او روزی پامی بسوی خندق انباشته و از اربع خطای
 سلم زده لشکران شجاعت آنهاک بر دیوار راه خود نموده و درون قلعه در آمدند و ده
 نجوم از چقاچاق و نیزه و شمشیر و سنگ گرم و اندک گرم بدست انجام درین شهر
 ده و شان زخم برده شده با سعد دوی تیر و بخت خود را و آب حینا انداخت چون
 و شش از نون فدا خیم کاری ترک استثنائی نموده اند و خون غرق بلا سرف
 آتش فدا گردیدند کس از محصوران قتل و کینه نوزده کس زنده اسیر آمدند و نود
 نفوس از چقاچاق و نیزه و شمشیر و سنگ گرم بدست انجام درین شهر
 تاپان اسیر شد و بیجا دیدار و خنده بتایات اقبال و دمان و شاهی فتح شایسته

تغیات خاندان

نصیب اولیاء دولت قاهره گردید امید آن دارد که در اندک مدتی ثمنای این بانی
حضرت طلبجوی حد و این چکله از وجود نا بود فسخه خنده پاک پر خنده در جایا
مالک از ریا در سایه امن امان کسب تراش انداخته گرد و آفتاب دولت و شمشیر است
تا بانج درخشان باد بالنون و المهاد

عرفیه

عرفیه است بنده فدوی که راجع بعد تقدیم ادب و تحسین ادب و واجب بعض
مکتبان فادت خدمت متفصل السعادت منتسبان جناب اسن ارباب ارادت و
رفع الشان خدمت الوند نفع النکان مهربان مفیض الاحسان قدر ان فیضشان
سیرساند که حقیقت ورود و کسب است نمود پر و نجات عالیات توایست تطایف الیکان
حادثه حیات و طلب این خبر و محترم کمر با اعوان و اخوان در شوق و اشتیاق سیر علیا
افاضت نشان سابقا احتمال که پیرایه و صنوع سامی یافته باشند و الحال خواهد یافت
چون در ابتدا از جانب و الامراتب اخذ او ندینا قسب مناقب بمقتضای مهربانی بل
برای فیضسانی حذب و حذب دعا گوین نهانی و خیر خواهان عیانی شده بود و مطامعت
ادام و متابعت خواطر صاحبان افضال و نوال لازم و مستقیم می نمود که مذخود و غرض
این حدود و مسعود و برادران بهتر و عزیز تر از خود را اعلام خدمت و شرف و مسود و مسود
است که مراحل نور و دیدگان کارگاه و لبه نزل رسیدگان و دلخواه از انفا
رغابت کامل و رضا و غایت شامل چهره افروز مسعود و مسعود و مسود و مسود
شده باشند و نیازمند به پیوند قیامی با وجود و دوری محوری و مهربانی
و منور و سلطان معنوی مقصود و مقرب بوده باشد زیاد و محروم و قیامی

عرفیه

عرفیه

مطهر و جابر الایمان است و الله اعلم

رقعه

زهی حکمت کیم علی الاطلاق شریعت محدث نه رواق که مشکفل اصلاح مزاج نظام کل از اول امر
 جمل سرب عقیق است بنایر لکها حسن و قبح هر کار بران مصروف شده که از طعاب عوام و
 طوائف انام هر فرومایه که المسی مایه سرخو بری بر اقرار دارا در انداز و یا سیکونه اندیش
 ضلالت کیش اور و لبان ادب آموزی گوشتال حساب نمی و حق شناسی کرده هر است
 فطرتی که از عمل ایزدی عطایا کفرانی گزیند کیفری بیند هر بنندگان آثار و استعجال اخبار
 را چشم و گوش عبرت کتوده شود و اندک که مور را چون پر بر آید و که در البسیر لبندی
 گراید اگر چه در خیال مجالس بهواید و ازی و این را البسیر نشی اندازی باشد اما عاقبت کار
 پلاک گردیدن و خاتمت روزگارش سر بریدن گردد مصداق این مقال و مرآت
 این حال پا دوش عصیان و شمرای نعمت کافران سه لکسند از مضافات پر گشت
 کول است که چون چندی با قیره کاران ناقص عیار مقتضای جهالت سر نوشتی و
 اضلالت کوفه فطرتی از افوج شناسائی مایه رعایت بخصیض گیت و نشیبت و افتاده
 بنعلیلین خاک و خون دست و پا بر کشاوند پیران غصیب بانی از کانون چشم و بوی
 نامید آسمانی سوختن توفیقات حمدانی اگر امی قدر قدرت و الاهت شعله افروز
 قهرمان جلال گشته بجان و جگر اعدا در گرفت و تند باد اجل خس و خاشاک وجودی سو
 سعادندان از گلشن گیان بر رفت یعنی همگین بهشت و تمامی نعمت آن شهسوار عرصه
 دلاوری و دلیری یکبار چو لاشگاه شیر مودی و شیرینی با سببیهال زمره بدایال مصروف
 و سپید دل گردیده لبست و عشقم ماه عاشور در ساعت سعادت ظهور نصرت گنجور
 با مقتضای رای سپه آراسی و غریمیت و شوار کشا افواج آراسته لقبیل کفوه بدایال

نکته

موضع سیل غمان سبک و چو وادی گوش جانستانی غلغل در آسمانی و دلوله در زمین
 زبان انداخت و تغییر کرنا چون صور اسرافیل در محافل لیل شود خوشتر بودید اساخت از
 هر طرف زده پوشان سخنر کلاه روان چون سیاهی سیخ در هوا آسمان و از هر سو فوج
 فوج اسپان سهندان هم و دان گاه زمین بسید مرشدش لرزان جوانان کوه شکار و پیش
 چون جنبش کوه از جا چنبدند جمع سقا میرانی پیشدرستان پس با پیش دستی نموده پاس
 جبارت در عرصه خسارت آورده دست به سوارت کشاوند و شمشیر اراک میزدان مرو
 آزمای لبان تند باد که رخ تیره گاه اردو با سیل طوفانی که بر گیتی در آید و در اسپه جلو
 انداخته غنیمت بی لجام خورده را در زیر سم و سمند خارا شکن در گرفتند و قضا جایت و
 خامس تعلق منکر و دست قاصد و از ناورد گاه تا فتنه و دل از مسکن و مواضع برید و آشته
 بجهنگ ظاهر قلعه موضع سیر پور ستم ستم پذیر و لاداران آتشین کین آبادی سبل و صد و
 دیگر که زمینداران تبه کاران نکبت کده های اشرار رفیق او بار یکدیگر بودند آتش زده
 بکلهای کوه کن و صدمات بتواتر صف شکن غنیمت بی سروتن را از شجرستان ناکامی
 سر زده زده آوردند نه میت ویدگان از مقاومت تعاقب گرفتگان جز حصار بی
 شدن بقا چه مذکور که برای روز بد نیک شکر ساخته بود و در ستکاری با بسته منحصر گشته
 و سبب دادن آلات آتشباری از بالای برج و باره ناره جلال و قتال با شتمال
 آوردند سر آمد سپاه فیروزی بخشش رایت بهروزی از افواج منگانه صفوف ارجه
 در آن محاصره اطراف گماشته بقائم کردن و پیش بودن پلچار بهت دست و غنیمت
 در دست بخشید و چون وضع مقرر فتنه پیر و بان این دیار است که به گاه یکی از دیران
 طالع تباہ اسیر سینه غزاة منفرد و سنگاه شود و جمع کثیری از مواضع اطرافت بر عایت پرا
 ستم و جواهرهای انست چند دانه نگری

چون سلطان

خس بدو شاقه در بنای ثبات ثابت قدماں پچار ترزل می افکند لنداپاس خرم
 و دو بر بنی چهار جوق دیگر برای دفع وقع کوکیان اشرا و پشتنگ می پیش قدماں پچار
 در میدان قایم ساخته با غم دست و دل تندرست بهر طرف کار میشد رسیده کار فرمای
 سیکر و تیر باران تفنگ کش یار روی هوا را کرده تار گردانید و صد نه جگر که ب توب صاعقه
 آشوب در قوا تم قوت زمینیان و آسمانیان زلزله و و ایندرا چنگلی خوش پله سیکر و جان
 وزن را در خانه زمین ترزو ساخت و روز باری میران و دخان بقدرت تمامی مقدر
 میان جل جلاله شور و شمر انداخت نصف التمار گرد و با گره تیره روان سیه کار نامد کر کل
 محصوران و نسبت غم محاصران نمایان شده بهیت مجموعی غریب شورشی برنگینند و با
 تنور پیشی گرفته دست جلادت کشا و ند سیه آرای تدبیر بجایای اعدا نمید و قیق و فکر سا
 بنماط آورده بعد از تعین فشونی تمایش کوه اند نشیان گس طینت پای غریبت بر کاب
 نصرت گذاشته سیر فشانی زمره جهنم آشیانی سگ عنانی فرمود و لیوان رزخواه دلیر تر
 و آمده هنگامه آرای گیر و دار شدند تیج آبدار بطوفان حیرت آورده و سیر مردان کار
 بختریزی عقاب تیر از شاخ کمان به پرواز آمده در آشیانه پنجم خزید دای خجور آشیان
 بر جانفشانی بهیم پیوسته در گرداب فاشنا وری گزید جان نشانان چون شمع
 جان باز سرور با خفتند و ثابت قدماں بصورت کوه گران سنگی ورزیده و در تیغ
 ایستادند پس نگارین شد زمین از کشمگان زخم روزه خون بجای آب میشد
 دران میدان هنوز به چون کمان حلقه شده از خانه زمین او فتاد و هر یکی کو شد
 ز شمشیر بجایایش تیر و زده و زده و خورده چنین که آتش برقی تفنگ با و فزاد
 اندر سینه افلاک سوزد دشمن از سیف و محمود و تیر بند و قش گر بخت بگشت بشکسته

نصف سلطان

شور و جوارش پای است چند و آذ و گری

رخنه بدل در سیئه سوز و درین آویزش مردان و جفتیش مردان کیتا خرمین بی
 بسیاری از سر آواز نیستی پیا و قمارفته آمد و بغیر مصام و طعن بنان هر دو
 محبی بغیر از مخالفان شقاوت نشان شکسته و خسته گردید چندی از پیکار شرویان
 سبک روح بتلاشهای تمام فتوح نیز ایسا طاری شهادت گشته چرخه کش جام بیاوید بقا
 گشتند و برخی چهره خست بگلگون زخم آراسته لایمی سرخروئی بر فرشتی بهادران
 خارا شکن بکلهای کوه کن غنیمت شکن ار و بر داشته چون پشت انداختند و خیلی مسافت بتوا
 پاشنه کوب شافتند که خجکان بی ازرم راه نجات و روی حیات خبر فرار بسته چون باد
 برقی بهر طرف پراکنده شدند لند از جوانان فیروز منداژ کاشی که شیوه عاجز گشتی است
 دست باز داشته و اعلام طفر بر تراشیده سطر و منصور یاد کرد دیدند و چون هنگام جنگ
 معرکه نام و رنگ مشام روز بازار یافت تار و سوختگان قلعه سپیل که چشم به کوه داشته
 بودند محاصره تنگ دیده و پرده تیره شب لو میدی از این روی قلعه بر راه شجرستان
 نترکه در آمده نبات انقراض و پراکنده شدند و حصار نشینان گدھی کوکل که محکمه است
 بو نور ثبات برج و باره پاداری و دشوار کشای زبان زو اهل این سرزمین ضرب المثل
 محکمهای حکم و متین باسکان لسان سیوف و شرو و بهادران شجاعت و صوفت مغلوب
 هراسن یاس گردیده جان بسلاست بدون نعمت شگرت انکا شتند و یکی بهر انگند
 تا جان بروی کلاه آن و گریه آسان بروی بعد از این صفا جوانان طفر نو او مجاهدان
 و صدار کشا جمعی بقلعه سپیل در آمده و جونی بگدھی کوکل شافتند شب پاسبان شدند و چون
 ششوار زرین علم هر جوار طاعت میل یافته و صبح فیروزی بر کشاد و خورشید طالع اقبال
 مطالع فلک قدرت صاحب همت سوار گلگون نصرت شده چنان که محکم و خجستان

موج کلان

مشهور به ابرشای انت چند و آوونگری

پیچیده بهم را آنچه وین بر انداخت نه بیان اخبار آگهی دادند که سر آمد فتنه انگیزان گذشته
 بعزت چالانه و عاقبت غنیشی اجل گرفتگان دل بر برگ نهاده بهیئت مجموعی در شکر
 فراهم آمده اند قرار یافت که بادر و غره صفر که غره حج اقبال و فیروزی خواهر عسکر اسلام
 و سلخ ایام زندگانی کام فرمایان و رالبوار انتقام است افواج نصرت التراج لواسه
 تسلط و استیلا بر فراشتند وجود مخالفان را که خون گبرون شان جوشیده و روح
 پریدن بر فتن بجان آمده به بنه بجهنم گردانید و تا از مصعب هر روزه دار ماتند و سنان
 سرینیا بر ندارند از آنجا که روزی چند در زوال زمره لازم الاستیصال باقی بود و بر غم
 جزم نرم آریان رزم سطل شده پاسی از شب مانده جان بکف راه فرار و طرقت ادبار
 اختیار کردند و بعد رسیدن سفینه صبح فیروزی و دشمنان خورشید سمای پیره وری
 نشان گرامی و بهت امی رایت سلطوت و جلال با تهنات آورد و سودا و سوداگر خراب
 بنیاد را عسکر ظفر گردانید و قلع آن قلعه بجوی که در تخیله نگین پر و کازانه بی نیست
 حق طویت و خنی است بلند منت که با فتاح سعادتمندش ماه نوبه تن ناخوش
 و بالشرح بهار و زگارش از ریاض انضر گل آفتاب بر شگفته سپهر دوار بد و راقبا
 و ایر و ثوابت و سیار تحصیل آرایش نهایت و سائر چنینک نیتی که صبح آسا
 دم از صدق زنده میر بکت و برکت مهر و زکامانی افروخته گرد و خسته بهمتی که شی
 بدل غم کند دل و دامن شب با جابت و آئین بشیران آسمانی سیاست نامشود پوشیده
 نماید که ظهور این فتوحات و تبیین حقیقتین فضلات از دشوار کشای بین نیست حقیقت سراسر
 و هنگامه آرای بر کاب باطن صفوت اقتضای آن فرشته صفت عالی بهت است
 شکر و کاری اقبالش از ادراک عقول و افهام برتر و بدایع نگاری احوالش طرز بیکار می

بیشترنگی تا امید مصور مسود این قسم در دعای خیرش بمقتاح زبان گشوده دامان این
نگارین نامه را خواهد آسود و سبک و اندک تا مو اکب کو اکب فضای فتح و فیروزی آن بلند
بخشش است سپاه بهروزی باد

عز خدا است

میرساند که باشتعال مثال وحی مثال واجب الاشارة که جبین نورالکین آن خیران
بود و لغات نگارش قلم اقبال و طغرای غرای است و جمال و در ششم شوال مدرک
سعادوت حال و مختصر نکات مال گردید و از وصول خلعت خاصه جشن مبارک این
سال خجسته فال که تا سالهای بسیار به قمرین تأییدات این و شوال بر اعیای خطا
ابد اتصال فرخ و فرخنده باد تا صیه دل امانند پیشانی سبزه شکر خدا و خداوند شرف
بخشید پسندیدن در شتی اندیشه و فیهیدگی تدبیر در تقدیمات معروضه این جعفر از غایت
غنائت و سبکی پیوستگی و مرشد و شند صافی فیهیدت و الا از فرجه به قله آید که ضرب
قبول و آید و از قطره بی سر و برگ چه کشاید که پسندیده آمدن را شاید تا پیش سر کار کشاید
هر دشوار باز بسته با نظر عاطفت سایه آفریدگار است و تکمیل و تربیت این ناقص که عیا
منوط و مبر لو بطر کسیر تا تیر گیتی خداوندگار امید و است که شکر و سپاس این عطیات
افزون از قیاس زبان محلی او شود و موجب سرخروئی ازل و آید که و دایه شاه عالم
سلامت حکم قضا افاد که در باب تصرف ملک و کن نظام الملک از بندرجبول و غیره
غرض و پذیرفته بود و حقیقت این سرزمین از روی عرافت کترین متواتر بعرض نور
رسیده نخستین نظر بر صحت وقت و مغایب و مشکوب بودن عادل خان و سیاهی نخست
غرضیت سا نور مقرر شد و ثانیاً محاصره قلعه لور و در هر اتفاق افتاد که انشاء الله تعالی بآید

مشهور جابر شاهی است چند و دو دگر

عز خدا است
میرساند که باشتعال مثال وحی مثال واجب الاشارة که جبین نورالکین آن خیران
بود و لغات نگارش قلم اقبال و طغرای غرای است و جمال و در ششم شوال مدرک
سعادوت حال و مختصر نکات مال گردید و از وصول خلعت خاصه جشن مبارک این
سال خجسته فال که تا سالهای بسیار به قمرین تأییدات این و شوال بر اعیای خطا
ابد اتصال فرخ و فرخنده باد تا صیه دل امانند پیشانی سبزه شکر خدا و خداوند شرف
بخشید پسندیدن در شتی اندیشه و فیهیدگی تدبیر در تقدیمات معروضه این جعفر از غایت
غنائت و سبکی پیوستگی و مرشد و شند صافی فیهیدت و الا از فرجه به قله آید که ضرب
قبول و آید و از قطره بی سر و برگ چه کشاید که پسندیده آمدن را شاید تا پیش سر کار کشاید
هر دشوار باز بسته با نظر عاطفت سایه آفریدگار است و تکمیل و تربیت این ناقص که عیا
منوط و مبر لو بطر کسیر تا تیر گیتی خداوندگار امید و است که شکر و سپاس این عطیات
افزون از قیاس زبان محلی او شود و موجب سرخروئی ازل و آید که و دایه شاه عالم
سلامت حکم قضا افاد که در باب تصرف ملک و کن نظام الملک از بندرجبول و غیره
غرض و پذیرفته بود و حقیقت این سرزمین از روی عرافت کترین متواتر بعرض نور
رسیده نخستین نظر بر صحت وقت و مغایب و مشکوب بودن عادل خان و سیاهی نخست
غرضیت سا نور مقرر شد و ثانیاً محاصره قلعه لور و در هر اتفاق افتاد که انشاء الله تعالی بآید

عز خدا است

دست بالا زد و دستش را بر سر خود گذاشت و در دلیله خان بایند های که از افراد و قانع بعرض رسیده با
 و تشریف جسدین مذکور قیام بردارد و او دود خان با فوجی که مقرر شده خدمت مانت و سواری
 به کجائی آرد و این عظام را حتی المقدور به جایی رسیده و تلاش نمود و در نتیجه وقت اگر فکر
 بنده جیول و غیره نیز در همین وقت سیکر و فوج فونی که دیگر محتاج بکس نبود و به شکست تمام
 در اینجا اتفاق است نماید بایستی فرستاد و آن خود و درین قلت فرصت متعدد رسانیدن
 غلامات نیز در ایام به سات برای آن مقام بمبافت و دوست به تشریف و بنا برین ذخیره
 موقوف بسال آینده گذار شده اند و راست که در اوایل بر آمهنگام بارش فکر برآید
 آن نموده و عذر داشت نماید تا آنوقت که مرده و تیره روزگار از انطرف خاطر جمع و او دور
 که یوه غفلت نموده است اگر بر وقت و بهنگام جهازات و عریات از سمت صوبه اچ آباد
 ناگهانی به سر نیار آن به قهر و قهر بانی برسد غایت فراوان بدست می افتد و سر
 شایسته در کنار و بکارش گذاشته می آید در باب ملک و کن عادی از ناحیه از قضا باطن الهام
 سلطان کسی خدا نگان نمفته و آن است که هر چه بنده در گاه بیکت شاگردی استاد
 کارگزاران به عاقل خان گفته بی تفاوت بر زبان خاندان عجز از کار حکمت آثار نموده و تقصیرات
 اجمال آنکه چون بلا جرم به قدرت بیکت آید تر نسبت دیگر بسیار شنیده و مفصلین آقای خود
 نوشت جواهری که باور رسیده خلاصه اینکه بر جاده فرایند واری نهایت قدم هشتم و از دل جان
 آن مرد و به هم می زنم و اگر از پیشکش باو شای به مبلغ مین معاف شود سر انجام
 نموده فوجی برای گرفتن ملک و کن بپایین میفرستم و التجای دیگر آنکه خانه ستران نموده
 ستران است احتیاج نه فرستادن مردم باو شای در آنجا نب مقرر شود که صحبت من
 در اینجا باشد کترین در جواب این مقدمات گفت که ازین گفتار تفاوت بعیدترین است
 و جواهر شای اینست چه خدا و او دیگری

نوشته
 جواهری

نوشته
 جواهری

باید کرد و اول اینکه فرستادن فوج برای تملک کردن پانچین چه تعلق دارد تملک کردن کجا
 و پانچین کجا اگر بلا حمله لشکر ظفر اثر جمعیت خود در پانچین میکند از آنجا که پانچین در نزدیکی
 و فرمان برداری مشمول غایات پادشاهان هستند ملک شاهانسون و مسعودیان و آلایان
 و صدیر اینها چه می تواند کرد و التماس معافی چنین می بخشد پیشکش برای تفریق تملک کردن
 چگونه مقبول شود و اگر تملک کردن بجا بود و اگر تملک کردن مقبول شد نسبت در رعایت
 که از بنده های درگاه کشیده باشند و دیده و دانسته اکثر شاهان گذار شده می شود و اگر
 هر چه امروز در تصرف است اینست که باشند تعلق بملک محروسه و او به نهایت الهی
 چیز او گرفته میشود و بعد تسخیر التماس شاه و زمین و اومی سموغ نمیکرد و خوش
 سخنانه سرول بسیار بجا و غیره موقع است میرفتن در امر و با سوا می گفت اندوز و
 صحیح و اعتدال طبع است بر اینکه تا حال با او موافقت بود پس در صورت اتفاق با نجات
 درگاه عالم پناه شریک عهد نامه مسلم نماید آیین راستی و استقامتی نیست که از ایشان
 تپاه و غلگه کوتاه باز آمده خدمت و درخواهی با و شاه می تقدیم رساند که هنوز در غلافی و
 تدارک باز است و الا کسی را که میره از عقل و راندیش در می یابند که تالی این حاجت خواهد
 قبلا و کعبه حقیقی سلامت و برقی عقلی و ادنی و اتفاق پنهانی عادل خان بآن مغضوب
 نیز وانی پنج شبهه نیست لیکن چون لشکر فیروزی اثر بر مردم دیگر است و حکومت بکلی
 سخت گیرد با سبب و اندازد و اندازد مردم را رسیدن جواب شخص در بنجامین گاه بسته
 محمد ابراهیم و گویند پندت را که در سلک بنده باشد درگاه ملک انداپلی از برهمن
 نو که خود نزد عادل خان فرستاده مقدمات هر گونه را بشیر فرخ و سیاح و گذارند از این
 نموده و مکتوبی که بنجان مسطور نوشته نقل آنرا بوالا درگاه ملک بارگاه ابراهیم

در بنجامین

و قطب الملک مرزبان گوگنده خطی محبوب برهن سبزه چارم قم جوهر آلات فرستاده
 هر چند خبرهای مذکور قابل استناد خاصه باوشاهی ندارد اما چون لائق بخشش و بخشا نیست
 متعاقب ارسال والا درگاه خواهد نمود صدور انشائه بنام مختار خان و امینیل خان
 بر طبق التماس بنده یا عث سرفرازی گردیده و مقرر شدن اختیار در مدارج و محال است
 فیروزی و دستگاه بنده درگاه از غایت عنایت باوشاهی و مرحمت بی نهایت ظل الهی است
 پس آرسیدن انبیا شفیع خان و سر رشته کافه در هر باب بنوعی که حکم شریعت صدور
 پیوسته حقیقت را بعرض علی خواهد رسانید و بدینچه ماسور گردد و بعمل خواهد آورد و در خدمت
 باوشاهی زاده والا که نیز خواهد نوشت و درین ضمن بجز استقلال کار وانی که بجز صدور
 این حکم والا حاصل شد مطایبی ندارد پیوسته از درگاه محیب الدعوات سائلشای نمای
 که بایزومی نماید و شایسته های اقبال زود این مرد و وفایت و مایه و شود و جمیع محال است
 این سمت حسب المدهای دولتخواهان صورت گیرد باوشاه عالم سلامت چون ستاد
 فوج شایسته به مقامات سراج گشته و غیره که مسکن و ماوای آن مقهور است بجهتین مصلحت
 او لشکر انیکه عادل خان و آن مقهور مرد و دوبرای العین مشاهده کند که تمامی لشکر ظفر افروز
 محاصره قلعه متعلق نیست و افواج نصرت استخراج برای کارهای دیگر نیز مستعد و آماده است
 تانیا و ریند قتل و تاخت و تاراج مردم از و جدا و متفرق شوند و عیال و اطفال و نهای
 او را بنهایی در آن نزدیکی مانند ناامنی قبل ازین مردم او تاخت ملک باوشاهی آمده با
 بنده با درگاه در ستاد او رفته تاخت میکرده باشند و فرصت ندهند که مردم باجمع
 توانمند شایسته آنجا زمین و است آن مقهور که مکرر نعل فرسای خواهر ضیول لشکر ظفر افروز
 همیشه در مد نظر باشد بنا بر آن و او و خان و راجه رای بسنگ و دیگر بنده بار بار بخشش خواهد

مفتی سلطان

چیزی از یاده بنواح راج گده و هر ه و کندانه تعیین نمود که در مضامین این ایام که شهری از آبادی
 نگذشته و خراب سطلی ساخته میزند و اگر کسی بجا پیش آید چون غنایت آبی و اعانت اقبال
 باوشنای دمار از روزگارش براند و همین مضمون بتاخت نواح کوکده و دیگر تجامع آن
 و بند و قتل و غارت مال و منال این نواح قطب الدیخان و لودی خان نوشته از شهر
 شوش واقع شود و مردم از و متفرق گردند امیدوار است که مشغولات بالا کلمات کثیری
 از پائین کلمات بعدین قلمت فرصت این سال زیر و بر خواهد شد و فکر ملک و گن و میاد و سال
 آینده انشاء الله تعالی بواقع شود و باو شاه عالم پناه سلام است محمد امیر خان بکونی حکیم
 قضا جریان در مقدمه بود و بخان که چو البش خان سطر نوشته و بعد از سید به باشد قلمی نمود و بود
 که هر کس از تعانیان هم لیاقت بر آید نشاند و قندیکان نهادن جانزند و کتیر و دی بای فیسوی
 افراد هر چه عزیز الو وجودی است بنظر نسبت چند می را در حوزة خدمت و اینجا منبیه ساخته و بعضی
 سزاوار نیست که غنای از عجب سوط و جلال سطر تعویض جلال بیرونشمال صاوش و سحران
 بندیکه که او را در پارس است که کی قلمه یا اتفاق بود و خان گذار شده بود و حاصل اول نهاد خدمت نه شد
 و شوق رعایت المقهور بر شوق دیگر مبتدیان گشت اگر کسی منصف باشد که در لیبیا پارس است و اگر آن
 و سطر کار کرد و از پیری عبت میشوند غایتش این غلام امیدوار است که معروض شده بجا خطاط
 نشود و حکم اشرف برین سطر شریف صد و شد که از نوشته و قانع نگار آن مخفیة حقیقت تقاضای
 قلمی در خدمت بادشاهی بعضی سطر سید او خوب نگار و غماض و نال سید به اقدام و انداز
 حکم چنین است که پگاه خلافت نادر گشت مفسر وی و بنیقه به از راه خوشنویس و از سبک او
 آید که اگر در پارس به از پیش خود چنین که در مردم شهرت میگردد و دید بد سلوکی و در سحر
 مشرب میکند بندگان حضرت ظل ابوبیت سایه اهدیت خاوند خداوند سطلی و رفاضا و انشای

تجلی

فرمان فرمای برحق اند هر چه نسبت به کس واقع شود نتیجه اعمال خواهد بود و توقع نیست که این مبت
عرضداشت معذورم گردد و دیگری قضا نشود

عرضداشت ۱

میرساند که درین هنگام مستر فرجام که از مبادی آرا کیش نیم اجلاس نیست اساس و جوشن و زن
سپارک خاقان حق شناس عالم را وزنی و تگانی و وفاری و اعتباری از همه سپیده چشم جهان
روشن باطن دران گلشن گشته ندای این بیت مسامع جهان جهانیان انشا اله نشانه گردانیده
به بوستان بر بوستان افکند زمین بهجت نیاز آسمان بر آسمان انداخت زیر شاوی کلاه
گهترین خانه زادان تسلیمات و سجدات تقدیم رسانیده مستر حق است که در آیام سلطنت این
امیرین خط عید بر عید و مسرت بر مسرت شامل حال کافه انام گردد و بالذون و الهام و

عرضداشت ۲

میرساند که در غره رجب روز مبارک یکشنبه پور و عظمت آمد و الا نشور السع لسلطان پور
خاصه خاص بدیعنا خواص که جان عبودیت اقتباس قدای هر جوت نورانی بسیار آن باد
خلعت خاندانی سطر لطر از نو نش خاقانی سر و پوشش راوت سعادت تازه و پیر و خوش عقیدت کرام
بی انداز اندوخت و چنین غلامی بر زمین بیانش خدا و خداوند بر فروخت و دو شهر که کور از
زبده عبور نموده کوچ بر کوچ عازم مقصد است و بی ضرورتی وقف نیست انشا اله تعالی
پس از دریافت لازمست باو شانزده جهان و جهانیان زیاده بر سه روز مقام نگارده و
حکم اقدس آن پور رسیده بعد از آن لطر بر قصه زمین بر سر زمین هر چه بعمل می آورد عرضداشت
خواهد نمود آبادی و زراعت انبیه کرده سوری نویری تا با ندره بسیار بسیار خوب است و بهر چه است
که ممبر نواح سر و رخ توان گفت باو شاه عالم قبله گاه نبی آدم سلامت بخشین تقدیم نماید

مشهور جواهر شاهی نیست چند را و دیگری

عرضداشت
سپارک خاقان
نیم اجلاس

عرضداشت
چهارمین
بودن

تو یک خادم هرست نشان که در شهر اسیر شده می و سیاهی مطیع التوفیق است با تو
 تا شکر از شکر بیایات شانه شاهی بر زبان بفرماید و الا و ای پادشاه و ای قیاس
 بر چه چیز چشم بزمین دارد آنچه از خوبی در آید اول ملک غلبه میم بر زبان قلم احوال و قسم
 از نهانی و کار و نامی فضل خدا و اقبال خداوند درین دنیا است که خوبی امور و چیز از شکر و کار
 و حسن و بخت و امور و ستاید امید واری از روان شدن پنج توپ از یارگاه خلافت
 این هرست از عنایت و محبت بندگان حضرت قدرت است صف شکن خان در
 سر زبانی را می ساختن تو پادشاهی و چه چیز حسین توپ نیر که در قلعه دولت آباد بود
 سبب الحکم اشرف علی و چه که تمام دارد و در اصل خان مذکور و سرانجام با یحیایان
 این یساق تا حال دقیقه از قافله دولتخواهی و کار باوشاهی فرنگ از شکر و کار
 دیگر هر که می بود و سرانجام امور بدین طریق نمیشد است نمود اگر حکم قضا جریان
 در هر باب باوشرفت صدور باید که فردی چنین عرض داشت کرده بود و وزیر
 در کار باید ازین سرگرم خواهد بود و قبله گاه سلاطین بهشت تعلیم سلامت تاکید
 انوار المهر در شرف قلم بود و چه در هر چه فی الحقیقت کلید کشایش هر و شوار و مفتاح
 فتح این حصن استوار است لیکن این غلام در جوار که اینکار و زانه پشایی و شبانه
 بخوابی دارد و با وجود و یک محاصره این قلعه در ایام حیا و فی برسات که هنگام میل
 است واقع شده و کار یک درین امور حیا باگاه با اسکان نداشت از عنایت الهی
 و اقبال پادشاهی در روز با صورت گرفته با شمعین آن روزی بسیاری برابرسید
 و هر چه هر روز شده و میشود و شرف شایستگی و حسن و فیض در این خطاط
 اشرف من کل الوجوه جمع باشد که فتح این قلعه بهشت برائی و شیر آسانی

در شهر

مشهور جواهری است چند داندگری

و این

که آب و گل ازیندوی خاکسار بدان سرشته بموقع عرض جبهه سایان آستان
 فیض نشان ملائک باسببان پیرساند که چون را در زمان قضا و قدر غلغل و رفعت
 انداخته که کار فرمای مملکتی بر فرمانروای مملکتی که بود کارای سرکار و ولایت است
 مستتر و دیگر و ساکنان هر دو یار و دست بحضرت آفریدگار بر داشته اهل و سائل شدند
 که این سعادت بهیمنه مایان زهی بخت بی همتا و طالع رسام و هم سز میر شمشاد که
 در طلال فضال و افضال صاحب عالم و عالمیان کامران شدند و بدین دولت
 بی مانند تاج و سپهر و سبزه گرد و ناز و نوا و آن قدوسیت بهشت بشکوه سپاس این بی
 عیالیت چهرین آفرین گشته زبان تنهیت برکشادند که تیرین خانه را و آن بر جرات
 عبودیت لازم دانسته بکمال شعور و خضوع تسلیمات مبارک و بجامی آرد و
 عالم پروری ابد اتصال با و

عرضداشت

عرضداشت فرموده بقدار ابوالحسن آداب و ادب واجب تقدیم رسانیده بفرمود
 چنانچه فیض منزل نواب صاحب و قیله خدایگان و افر الاحسان سمو القدر
 سبع الانصاف و عداوت غنی الاوصاف پیرساند که در همه جا و همه حال بدعا
 است و طلال بود و نوال و از و یاد و مورد دولت و اقبال نواب صاحب
 عظیم الافضال اشتغال داشته از حضرت مفضل متعال مسالت وارو که در
 امر و حال چنانچه مقصود و مینه های خیر و گال است از کس بلون بهیمنه
 صیقل و اگر گردد و انوار است که بخیر و استایل از تر خندان گرامی
 و الطاف متدبر و مقدر بوده بشفقت پادآوری مغفرت و استغفار شده باشند

سند و جواهرهای انت چند داود نوری

مجلس خطاطی
 آفریده و فرمود
 بسیار فرست
 بهیمنه و نوا

خدمت بخشیداری مقدار استغناء و سلطنت بنام کترین یا سسنگه قحطانی مردم هر دو یکی
 از جناب فیضآب عالی ستغالی پانزدهم شوال و وصول یافت و سرگرم امور گردید
 از آنجا که شفقت و الطاف صوری و معنوی که ارحم سامی همیشه شامل حال و کامل
 آمال این عقیدت اشغال است حصول این امر بپایان تو جهات خاص دانسته بر ما
 و شما بر افروزد و چون با استخراج این معنی مأمور بود و بپیش فرض مبادرت نمود و زیاده هر چه
 معروض وارد و غای و دوام سایه حضرت عطف است

حضرت ابوالشفا

عرضداشت کترین مستکان و من دولت روز افزون آسایش بدینان او و بیان
 بعد عرض آداب ادبی که خردان بی نام و نشان را در جناب بزرگان قدر و الاشیا
 سفر و لوازمی چه در آید و باشد در این رکاب دولت تاب صاحب قوت می
 پروردگار گرفته نواز قیامت میان کیمیه مستحسان قدر افزای شهر سندان قیمت
 جوهر استعدادهایان سعادت هر چند بفرمودن ادب بقرون این بیت هرگز نرسد
 ذره بخورشید و لیکن مشتوق طیران یکشد در باب هم را از این ذره مهر بیت
 پیوسته افزون و اجابت مبادرت در وسیل عزالض فرحت عبارت و تنها و شرف
 غنایان عطار و مانند خداوند آفتاب فیض و در ترقیم احوال غنایت امارت کمال
 بی ادبی و تمام بخیر ولایت اما از آنجا که ذره به مقدار را با خورشید پراکنده است
 تمام و مناسبتی بالا اختصاص و بدان نازان اگر قدر وی خاکسار هم متعنه
 الطاف خاصه که از صاحبزاده بلند اقبال سعدن فیض شمع انفال در حق خود
 میدهد یا عطا و سبب گیاه آبا و اجداد که با این خاندان اقبال سنان دارند

بزرگوار و هم عهدت

میرزا سلطان

و در این باب استناد تجدید رسوم سوزنی که در بندگی آنجناب از قدوسی کلان
 به خوانی و اس حسن ظهور یافته یا اعتماد و محبت و پسند میهای خود که از روی عواطف
 تعارف و خیر ایل تر اسل یا بزرگان از تحقیقات آنست بدین چرات دل خوش کند
 پیش از الاستهان حقدان معذور و متواضع شد بدین اسیدهای ششخ و ششخ
 که زمانی توانا که در گسترش نهاده و غایب از حقایق و در هر چه غرضی در

عرضداشت ۱۱۴

عرضداشت کترین بنده با سیم چند آداب بجا آورده به وقت عرض بنده مکان
 رفیع المکان صاحب و قبله خدایگان میرساند که در فیو لا از روی افراد و فانی
 و بار ما که بار توید ظهور پیدا است حضرت آفریدگار بپیشتر و نمایان خدایو
 روزگار و تعیین قدرت توید از شرقی و دولت و از قزوینی چاه و اقتدار خدایو در
 تیار گلزار حال بنده پای عقیدت شمار یازار نشاط بسیار و یا همین انبساط
 بشمار غیرت فصل بسیار ساخت اول سیرات مشکو و پاس پس بپایان تقدیم
 رسانیده تا نیا تسلیات بسیار که یاد بکاس آرد امید که بزودت عالی و رجاء افرو
 همیشه و فرخی مبارک و خسته شود و خالق بیاض و سواد در غر و دولت و
 اقبال و چاه و جلال آن کوپانی و آمل برکت کند

عرضداشت ۱۱۵

میرساند که کیفیت بند و است و عقیدت حضرت مشرت و امور محال متعلقه
 هم از رسول نبیانا چاه است و یا همان خارج مستخرج و مکتوف گرامی شده با است
 نظر بر کار یا و ششای جمعیت شالیست و سوا می قباله و غر و کار کارگاه است

عرضداشت ۱۱۴

عرضداشت ۱۱۵

عرضداشت ۱۱۶

عقد اشتیاق

عقد اشتیاق

بیرساند که درین هنگام خسته آغاز فرخنده آفتاب که سامع زمین و زمان بگلها گشت
 فتح و طغری جزو و فیروز می اثر باز بود و با صفت کین و مسکن باستان لیمان با چرخ
 اعلام نصرت فرجام فرزند نوید استیلای سوکسیه نطفه آفرین و اعتدالی لوامی
 نصرت ابد قرین پندارتی عقیده گنبدین را با صیقلی شکر و سپاس حق و رب العالمین
 گردانید و بتقدیر او حمد و ثنای والا اقبال و مال کلام و زبان را شیرین و شکری
 بسط لبها طعنه طعنه که کلمات گیتی گردید و شریفیت و مبارکباد با سیم لبها
 بالان گیتی سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر سپهر
 نذر دایره ایستاد و تسلیم است انکسار و تقیاد و بجای آورد و از حضرت رب العالی
 میدارد و که تا عالم اقبال است را با استقامت و قوت و عاقبت روز افزون اید و قرون اوج گرای
 چار و بد و فروغ افزای عرصه ابدی پاد

عقد اشتیاق

عقد اشتیاق

بیرساند که او حقیقت از غمی شدن انقباض نگاه بفتح و نصرت که در حقیقت چهر
 شجاعت و آب گوهر جلالت غایت چهره غازیان شکر کیش و سرکه ابروی که
 اریان نبرد کیش عبارت از است اگر چه خاطر خیر طایب را ناک بر چهره است و
 الماس بر کیش او دانه بود اما الماس بعد از الماس که بهر آن منمن غنا و ثناء نامه
 بهجت منمن منمن بر شرف و عافیت و اضاف و منمن منمن منمن منمن منمن
 خطاب خانی که لغت است آتی با هزاران سرور و شادمانی مبارک و از زانی بود و
 عید و جشن و غرور و فرمود و سرهم و خسته در زمان غم و انیام بخش ظاهر

عقد اشتیاق

شیر و جالبی است چند و دگر

مجموع گردید. آرزوی گرامی طراز است فیضیه و بهیت بحدیست که خاطر منی اختصار
میخواهد که مانند قلم قدیم از سر ساخته بهره اندوز گردد و بدین رخصتای منعی نمی
وصول این نعمت غیر شرف منسوب امیدوار است که بنده را طایفه حضور فرماید
در چنین وقت ترویات و رکاب بوده مصدر قدر چنانچه گریه

عرضداشت ۱۹

بسیار سائید که پروانه عالی شاهی از روی کمال ذره نوازی و عید پروری و شهنشاهی
نوازش و غنای است سرفراز گردانیدن ذره پیشانی ایندیش و پیشانی سید و افاضات
شما صاحب و خدمات مناسب فرمودن و غنایت یکسان بنشیند و دولت کفیل و حجت
بهای آن مبلغ و هزار و پیمانه از محصول برگشته دنیا انعام بخشیدن شرفا صدرا یافته بود
در احد زمان ورود و مسعود فرمود و معزز و ممتاز گردانید و عقیدت شریکات و
کوششات این عطیه عظمی که فراتر از اندازه حالت این کمترین از امور است با و اسباب
قدومیت بجا آورد و از العالم فیل فرق افتخار با بوج افلاک رسانید هر چند از بنده
فدوی کار خدشتی که منرا و اراقتدیه بوده باشد بر نیامده نهایت ایندیش نوازش
نسبت بحال خود محض از روی فیض بخششی و قدر دانی بندگان نواله صاحب و سبیل
و وجهانی تصور نیاید و تمام عالم فدوی را آبروی بهر سید قطره از سحاب
نیسان و سعدن از خورشید تابان امیدوار است بندگان عالی و در همه پیشم
و آبروی بنده را نوعی که باعث ترقی و پرواخت نواخته از خاک پرورشته باشد
نویجات خاص همیشه سبند و ل میفرمایند بنده بالقیه سرسوی از جاوه و مجودیت
و بندگی بیرون نخواهد بود جان و مال فدای خاکسای بندگان عالی است زیاده عرض

شماره جواهری است چند و اندک

کتابخانه شخصی
آقای...

کتابخانه شخصی
آقای...

عرضه اشک ۲۰

فیما ضایعه نواز اجداد ای بندگی و سون عقیدت معروض میدارم که مغاوضه
 سعادت آسود شرف و درود فرمود نگارش پذیر خامه مشکین شما سرور که منابع و غیره
 فاضل ساکن نشسته از آن جاگیر میرزا محمد شفیع شجره بگیر و مهربان من انقسم حواله است
 و راه ملاح کنایات برایت بر شمع آهوی سبک و پند چون بختی قلم مشکین من فرموده اند
 اگر فتنه پروانه شجره را حواله هان فاضل آهوی قرار که نواز ششماه آورده بود و سالی
 فرموده بود که از احوال میر علی اکبر پرسگار و کیفیت پیرشار الیه این است که در
 خدمت فوجدار ی شاهره از دست سپاه فرزندش کج رفتار سپاوه وار در خدمت
 شلیخ و بار و یازار با خطرات میگرد و در دست و شش ماه هر چه در بسیار خود و در بسیار
 سید هر دو در هنگامه گفتگو احوال منی یابد و در دو بر و آنجا همه بر خود اختیار نموده تا
 حال از منصوبه بازی بازی خود قائم داشته و مانند کثرت و فکر مانند بسیار جوهر و
 میباشد از سپهر عبده باز هر چه بدست شش شش میگوید یکبار یکبار می آید و گاه از ورق
 گردانی گنبد بازی در سون و سفید از بنده و سکه در آن گرفته و در برایت سپاه فتح
 بنامید و اجنبی زیروشان با سکه بالا دستی با صفاست بی روی از سر و بسیار از
 قماش شمشیر و غلام و تاج و در حاکم او نموده و از نیزه ها که پیشین وقت بیرون مقام
 شش شش است و یاد و غیره می آید

کتاب نامه میرزا
 جابر بن خطاط

کتاب خطاط

کتابت در
 دفتر انوار و معجزات
 بنام جابر بن خطاط
 بنام جابر بن خطاط
 بنام جابر بن خطاط

عرضه اشک ۱۵

کترین بنده های ارادتمند ساجد سعید آداب کورنش تسلیمات که صبح میرز فرقی
 حسن عقیدت و اعتقاد است بمحض حاشه نشینان محفل فرودس اشکال بنده گان

مشتور و جابر بن خطاط

فیکه که کعبه و جهان اولام الله تعالی نخل اجله میرساند کثرت تمنای آرز و حصول دولت
 ملازمت سدا با سعادت که مانند الطاف والنفات عالمی از دایره حد حصار
 افزون و تجاوز است شرح مطول این دوستان را مختصر بوجدان نمیگیرانگیز آفتاب
 تنویر که جام حجم و آئینه سکندری عبارت از ان است بعرض مطلب می پردازد
 الهی رفته و البته که درین زمان فرخنده آغاز مینت انجام و در و فرمان والا نشان
 و عطایای که در باب نفوین نیابت نظامت احسن البیاد بنگاره و مهارت بازی قرار یابن
 نیابت صویداری او و بسیار یا ض امانی و امان حدائق مقاصد و مراد است صاحب دولت
 احباب صافی طویر از شگفتگی و بالیدگی جنات تجری من تحتها الانهار گردانید
 پر شد ز عطر خوشبختی از لبس که روزگار به چون عطسه در داغ زمین جسته روزگار
 از آنجا که شرح شادمانی و نشاط آن دولت خدا و او بوجه تحریر و تقریر گنجایش پذیر
 نیست حواله بزمان بهجت آوان حضور خورشید ظهور نموده باوای مراسم تسلیات
 تهذیب سهار کباب سعادت اندوز میگردد امید که بعرض قبول یار یا فنگان حضور
 متعلق میگردد الهی شاه زین کلاه خاوری بر توشن بند کبود فلک جهانگرد باشد
 شامباز بلند پرواز دولت و اقبال جهانگیر و عالم شکار باو

مرغ سلطان

آفتاب نشانی

نقل عریفیه و دیگر ۲۲

بعد ادا و وظایف عقیقت بعرض اقدس شدت میرساند و الافران و عظمت
 عنوان که ششم صفر خط ناسعدون در جواب عریفیه این مرید صادر شده بود در
 احسن اوقات پر تو و وصول انداخت و کیفیت پیون سبت شهن بو صوغ پیوست بر آ
 نور شید ضیا پوشیده نماد که این مرید بوفیق الهی حقیقت دنیا و عدم نبات

مشهور جواهرشای است چند دانه دیگری

آفریننده خدایکرم است و نیست و در الحیو الله انقدر بقدر قدرت که پیش رسول علیه السلام نجات
میگشاید و حقیقتی مرتبه سوم را چون میتوان کرد و لیکن نسبت بر اهل و کار بقدر مقدور
در احوال است و او امر و نواهی الهی و بیرونی شریعت مصطفی میگوید و تا و قیاس که
اغصیار چنانسانی بقصد اقتدار اعلی حضرت بود و محض جهت پاس فرمان ایزدی
بنی حکم و الابیح همی و سلبی نه پر و اخته و هرگز قیام از حد خویش و استغناء از نظام
و الحقیقت گواه است از آنجا که تحقیق انجامیده بود که یاد نشان اوگان و در جایگاه
اعلی حضرت استقلال تمام بهر ساینده و در ترویج دین بنود کفار و هم بیان آن
علیه السلام که محبت چیست سببه چهار کاره و در عرصه مملکت برانگیخته و سرشته نظام
تمام از دست رفته کسی را یاری آن نمائند که صورت حال ابرض شرف رسانند
و او خود را با عدم استعداد و استحقاق شایسته فرمانروائی در شرف مزی و ولی نعمت
را مخدول ساخته چنانچه این مقدمه بخط مبارک و مناشیه شریفین مندرج شده بنابر
ایرج مرید را با اینست که سپاد او را صلاح این فساد که خیر خیر خیرانی بلاه و فقر عباد
بود و سبب بازخواست و اخذ اخروی کرد و تحصیل منویات را در نظر داشته
از هر مانع پور و روائه این سمت شد و الوقت غیر آن دشمن دین کسی در میان
چون فتح و توفیق اعانت الهی که نتیجه آن بطاعت است و بنمید و بر تقدیر
این مرید صواب نمی بود و حق تعالی را خوش نمی آمد چگونه این نیازمند و گاه
به گوناگون تأییدات اختصاص می یافت و خدا خواسته اگر حمایت آنحضرت است
آن بدکیش از قوه بفعل می آمد عالم از طاعت کفر و عدوان تاریک گشته کار شرع
شریف از رونق می افتاد و روز حساب از عهده جواب آن برآمدن بنایت و شوال
مشهور جواهری است چند و دو گوی

و بعد از این در اسم عقیدت بجز اقدس اعلی میسرساند والا فرمان عمامت آمیز
که شمر شهر حال غرض و یافته بود شرف و صول بخشیده آنچه متاع اعمال بنی مراد
تقصیر مرغ و گریه بود ضوح انجاسید بر برای خورشید دنیا پوشیده نماید که چون
به چگاه بالمارت حاسن افعال خویش پذیرفته مهره به پیر به استحضار بود و دست
از ان زمان که بسین تمیز رسید و در شرفای خاطر ملکوت تا دقیقه از دقایق جد
فرود آمده با آنکه تقریب باو نشانرا در کلان که نهری جز خوش آمد خاطر و جز بیانی
و حیل بسیار نداشت و در حدیث ولی نعمت نیز دلش باز بان موافق نبود و بسپار
نا قابل او چندین ناشنیده میباشند انواع خفت میباشید چنانچه فرامین سابق
آن مطلق است باین امید که شاید صدق عقیدت و بندگی را نتیجه بدید اید اصلا از
طریق انقیاد و اطاعت تفاوتی نور دیده بهین که اعلی حضرت این مرید را بعنوان فاضلی
یاد میفرمودند و در حدیثی بود هرگاه در آنوقت شری حسن اعتقاد و شمول زیادتی
بای نموده ترکیب گشت و حق از باطل جدا شد صفاتی جوهر در سوخ عقیدت ستوراند
در شرف انان بنوا و اققان و دراز کار از پیشرفت و این مرید قابل التفات نگردید
آنکه آنکه که در گوناگون گستاخی و بی بودنی شده چنانچه داشت که اعلی حضرت چگونگی
توفیق نیکی از انگار خوانند و در شرف و بر فعل قول چنان اعتماد خوانند نمود از
احوال فرزند ان آنچه قلمی شده بهر دستگیر است از آنجا که درین جهان کندن
در پی پیوسته است و قوع نمی آید و کسی را سبب اقتضای آسمانی نیست و این
که در زمان قلمی شده بزرگان را نیز پیش آمده این حقیر را چه یار که سر از اوت
دستی که اندیشه در قلم الله مالک است که هر کس در شرف است از خدای یاب و جو

منت این مرید بخیر است امیدوار است که تازنده باشد چیزی نمی بیند آنچه نگارش
 یافته بود محض تمت و گمان است چه در آن هنگام که این مرید پاکر آباد آمد و در آنجا
 که موجب گفت و گو و رت خاطر اشرف شد و مسمو آن مکرر به کجا بود و درین چنان بود
 که ملاقات دست و او و حاشاکه زبان به بد گوئی که شمار دیگر آنست آتش ساخته باشند
 با محسوسان هرگز لاف خوش طاهری و خوش باطنی نه برده ام و خود را چنان دانم
 جمعی که بحین ظاهر و باطن آراستگی داشته اند اما که حقیقت است پوست پشه نیست
 نیک و بد هر کس بر عالم الاسرار پیدا است و ما فی الفیض میبارد او بهتر میداند
 شکایت خان را چه نسبت که ازین مقوله چیزیست تواند نوشت باو زین داده خبری
 تواند گفت چون از جمله خانه زوالت و حقوق اسلاف او و درین دولت ابر بود
 نهایت و انیمانی را اعلی حضرت نیکو و بهتر میداند لهذا چنانچه به بکارها نشاء
 شد در باره او هم به فعل آمد و ازینجا لازم نمی آید که او مقدمات تالان سر و
 داشته باشد آنچه در حق او اول و آخر نسبت اند محض خلافت است این مرید
 پیش از رسیدن پاکر آباد اشراوقات و الفتن را بخط خود می نویسد زیرا که
 ملازم حضور بر تلخیص نمود و معذرتشغال بسیار و داده ناگزیر از رعایت این
 شیوه باز استاده نوشتن لفظا و صرف و در عین بیان واقع بود و راه
 قصد دیگر سبب المدیحه بسیار که مرقوم میگردد و جهت حصول شرف سعادت
 کافیت سایه بلند پایستند ام باد

عرض داشت مهم ۲

بعد اوای و مخالف عقیدت بعرض اقدس اعلی سیر ساند و الامام

شهر جابر است این آیه مجید الهی

غایت عفو آن که در جواب عفو این مرید صادر شده بود و اسود ساعات محسوس و در
 از زانی داشت از و ممول نوید عفو زلات و تقصیرات جهان جهان نشاط و نشاط
 پروا خسته باطن عمیق مرشد خطا بخش عذر پذیرا میدوار کرد و لذت مند که علی حقیقت
 مقتضای الطاف و قدر دانی عفو را بر انتقام ترجیح داده این سرافرازان را از
 گریه و اب اندوه و ملال نجات بخشیدند و رجا بیکرم ایزدی و اثنی چنانست که من بعد
 پیرو جیب مصلحت امری که وقوع آن نشاید ازین مرید بظهور نیاید خدای غیبیان
 که او را بکذب و دروغ گواه گرفتند و در جمیع ادیان و ملل گناه است و تنزد اهل اسلام
 کفر میداند که این مرید هرگز تجویز از باب نفاق و ترکیب خلاف مرضی طبع مقدس
 بنوده و نیست و خود را تائب حضرت دانسته بر این خدمت قیام مینماید لیکن این نظام
 او ضاع ملک و احوال رعیت با طهارت نیابت امکان نداشت اندک آنکه میر برای
 پاس مصالح ملک و ملت روزی چند آن نوع سلوک که بخاطر سیکرد می و نزد خدا
 آگاه است که چه شرمندگیها از آن بگذرد لازم شده پس از آنکه امنیت در ملک
 پیدا شد غبار فتنه و فساد فرو نشیند انشاء الله تعالی جمیع مرغوبات خاطر اشراف
 بوجه احسن صورت خواهد گرفت آئین بد که خلاصه عمر صرف رضا جوئی و شکر
 خدمتی نموده بحیث فرخنده و نیویه بیفانده چگونه راضی میتواند بود که اوقات
 فرخنده سمات آنحضرت که جان و مال فرزند و عیال نشاء تحصیل خرسندی سعادت
 آتیشان است بجهت بگذرد و مردم محل از خدمت و انی سعادت جدا باشند
 از آنجا که پادشاهان و شاهان قدر عافیت ندانسته بقصد سستی و نرا از پند به آباد
 رسیدن شورش برانگیخته آئین بد که بجهت تعب و مشقت خاطر تقدرا از جانب

بادشاه و دوگان کلان و اسپر داخته هنوز نفسی است نکرده بود تو کل بر تائیدات نصرت
حقیقی منوره مفتخر شهر حال از در محلا فقه متوجه آخذ و و گریه آمیده و راست
که بتو میوق آئی و اعانت رسالت پناهی علیه السلام و توجه باطنی قیام طریقه پیروی
عند قریب از سر اینکار فارغ گشته اصل مرکب امری دیگر نشود و ضمانت این دو
بسی شایسته پدید آید جهانیان علی الاطلاق تحت الاوه و در این خود را مکی که از
عمده آن تو اند برآمدی سپارد و زمام مهم را عایا یکت اقتدار او میگردد و اگر از
گرگ شبانی نیاید هر چه صله تحمل این بار گران و شغل خطیر انشا پر سلطنت مکرری
پاسبانی ست نه تن آسانی و شهنش رانی تسلیمات عنایت جواهر باو نشانده کلان
بجای آورده بدین هر صفت تازه سرفراز گشت سایه بلند پایستد ام باد

عرضداشت ۲۵

بعد ادای مراسم عقیدت بعرض اقدس میرساند فرمان والا شان میرسد
نگاشته قلم مبارک پنجم شهر حال در جواب عرض فیض نیاز صادر شده بود و غرض وصول
و از مطالعه کلیک در بار جواهر سلک دیده را نور مو فورو سپینه اکیال بهجت
سر و بخشید الله تعالی که ذات قائل فی البرکات مقدس قریب محبت و
عافیت است پیروستیکر سلامت این مجبور قضا و قدر که بمنشیت الهی در چنین طه
خطرناک افتاده بچندین کلفتهای ظاهر و باطن مبتلا گشته از خجالت و انفعال خود
چه عرض داشت نماید که بر اعلی حضرت هویدا باشد پیوسته از درگاه ایزدی رسالت
مینماید که توفیق استرضای خاطر ملکوت ناظر و فرصت تلافی و تدارک مافات و عنذ خود
زلات خویش یافته بکاری و خدمتی که موجب خوشنودی قبله و کعبه حقیقی تواند بود

شهر جواهر شاهی است چند روزی

کلیه کارهای
بازار و تجارت
در این شهر
در این شهر
در این شهر

تقدیر میسر سازد و از ذره پردری و بنده نوازی آن حضرت چشم دارد که بدعای
 غیر این گنگار را که عبارت از توفیق حسنات و خدمتگزاری و الهمت است یا و
 سیفر موده باشند تجویز بعض امور چنانچه قبل ازین بکرات معرض داشت
 اضطرار است و از آن رگدز چه شرسند گیسای که بدارد و خواه چه چینی نو لیس هرگاه
 کاری رود حکم شود که لبعادت خدمت میسر شد بسیار عالی است بجاود

عرض داشت ۲۶

بعد ادای مراسم عقیدت و اخلاص بعرض میسر سازد قدسی صحیفه که نیز دهم شهر حال
 بخیر مبارک مرقوم گردیده بوجه غرور و خوشنود آنچه خواهی و فایز وی لطیف تمام
 نگارش یافته بود بوضوح انجاسید این گنگار سرسبز تقصیر نمیداند که چه چاره
 که اندر بگزاین قسم امور سعادت نشود هرگاه اعلی حضرت یا آنکه این مرید بکرات
 مراتب التماس نمود که راه ارسال نوشتجات شورش انگیز فتنه افزا مسدود
 گردد و بر تو التفات بر منیعنی نمیداخته صریحا فرموده اند که او این توقع را که از
 پس خود باید داشت از ناگید و بار تکلیف ترک این بشود که امکان ندارد و نماید
 چنانچه حوری خانم نوشته که آورده بودند آن ناطق است درین صورت
 اگر بپوزم احتیاط پیرداخته اسباب قضا بر هم نهد و خواهی سرایست مفتون را که
 نوشتجات غیر مکرر بواسطت آنها بدر میروند از حضور پیر نور دورند و در چند
 کاوش حضرت برین مردم ترجمه کرده این سفال که ما حاصلش جز مرید کلفت
 و وحشت نیست موقوف سید شسته و سملت کاری مرغی نیگشت با مقتضای
 بر غیر پید اینهمه اتهام آرم نمیشد و ای با منافیست مصرح ای دای من دوست

عرض داشت ۲۶

مرکز بکار نادر
و خطی خاص و انشاء

نوشته

من و این خویش، الحال از سر تقصیر خواجیه و خاک گشته او را پیش خود طلب نمود
 و در باب خواجیه محرم نوشت که کسی از رفتن بمحل مانع او نشود و اما اگر او سرزده
 و خالعی آورد و او را خواجیه داشت و در جواب مقدمه تحویل خواجیه باین محفل
 سر و وضع داشته که بجان محرم که تصدیق شده و دیگری تعین کرده و پوشاک
 خاصه پستو سابق خواهد رسید حتی بجهان تعالی آنحضرت را بر این مرید که گاهی بنظر شما
 قضا و قدر از او سرزده مهربان گرداناد

عقد است ۴۹

بعد ادای مراسم عقیدت و اخلاص بخدمت اشراف پیرسان فارسی صحیفه که پس از
 تمادی ایام بنقط خاص صادر شده بود و بر تو درود انداخت مطالبه آن ارقام
 سرمایه سخاوت گشت آنچه نگارشش یافته بود و بوضوح انجا میداد سبب قوت
 استفسار شده بود و بر خاطر دریا مظاهر پوشیده نماد که این مرید در این محال
 و آغاز بر آینه که تقدیر این و متعال رود و او نه اعتقاد آنکه چون اعلی حضرت
 عقل کل اند و اکثر اوقات گرامی در تجارب است و بدین روزگار گذشت شاید
 ظهور این امور از قضا و قدر دانسته در شکست کار این مرید در وقت و دیگران
 که ارادت التذیر ان تعالی اگر فتنه کوشش نمائید سلوک را استحسن قیام و او
 میجو است که بعد دفع شور و شش در اسرفهای خاطر والا که اتهام بر میان جان
 بسته بدان وسیله سخاوت دارین حاصل کند و هر چند می شنید که موجب ارتفاع
 غبار فساد و برهم زدن مهابت عباد و تحریک آن حضرت است و بر او این لطمه رسیده اقبال
 دست و پا میزنند و جانی میکنند اصلا گوش بسنخاں مردم ندیده اند لکن آنحضرت

اینست
 اینست
 اینست

سندور جابر است اینست چند و دگر

از شاهراه عقیدت شاهی می نمود و لیکن از اینجا که اخبار بی تو جی حضرت متواتر رسید
چنانچه از نوشته که بعد از آنکه به دست می رسیدی قلمی گردیده بود و خانان او برکن
نوشته خراب می شد و پدید است و یقین حاصل شد که آن حضرت این مرید را میخواند
و با آنکه کار از دست رفتند هنوز تلاش آن دارند که دیگری استقلال یافته سی
این فردی که سه روز پیش در صبح دین بتین و تسلیم مهابت ملکی است غایب شود
بسیج وجه از آن قلمباز نیامده در این کار سفر اند تا اگر سیرهای لغات لوازم خرم و
احتیاط پر داخته و از حد و شرفهای متعین اند که اندیشه مند گشته اند و به
و پشت توانست از قوه لطفی آورد بر صدق این و عوی خدا گواه است و به
خاطر این امر و وقتی صورت خواهد گرفت که آن دو هفته که هر کدام دوباره
به چترتی را میخواند و قرار داده که سخته اند از مالک محروسه بدر روند یا توفیق این
و سستگیر گردید و دست در پهلوی او و خود بنشیند و سر و ارشاد ملک با
این است که این ملک را هفته پیرامین است: الشار الذی تعالی بعد از آنکه کار
معاندان یکی از دو قلعه ساخته شود چنانچه عیب احتیاط خواهد نمود و آنرا با
مساحه از جای چنان یا وجود مشاهده چنین امور معانی که نتیجه نداشت و پشیمانی
ندارد و چون به نتیجه آن کرد و چون آید از خانه خاصه و غسل خانه که درین وقت آنحضرت
در اندرون محل نشسته اند و از هر چه در کار است مهر و کارخانه ملبوس خاصه
از هر یک از صدق شدن آن خواجه سحر است و درینو که دیگری بجای او تعیین شد
پوشاک میار که بدستور سابق بی تعلل خواهد رسید توفیق امر از مشوای آخری
رفیق باد

بفرستادن به
دفتر پانزدهم وحدت

معرضه داشت ۲۸

بعد اواسی مراسم عید ویت و اخلاص بعرض اشرف میرساند که صحیفه قدسی بر سر
نگاشته قلم مبارک رقم که معصوب مستند خان صاوری شده بود غرور و خوشید
مراستی که به نظم و نثر او شده پیرایه و ضوح گرفت این بنده شکر سار که از اهل
برایت فرسوخش نموده و زبان بجز و قصور کشوده مدتی پیش ازین ترک کار
عز انص نموده راه گفت و شنید بسته بود بران و پشت که جواب این مقدمه
را و انگاشته و پی برده معروض دارم تا کیفیت احوال بنوعیکه هست بطور انجاسیده
دیگر احتیاج به برقیم چنین مراتب نشود برای خورشید ضیای پوشیده نماند که این
مرید مکرر التماس نموده بود که اگر اعلی حضرت فرستادن نوشتهجات شود تا بنگر
را که نفسی بران مرتب نمی تواند شد به توقف نموده سعی در سرنگار بند و ل
دارند اصوب است و بمصاحبت ملکی اقرب لیکن آنحضرت باده چون کمال فاش
تجربت صلاح کار را منظور نداشته صحیح فرمودند که او این توقع بجای نیاکنند لازم
که ابواب فساد را مسدود ساخته و اجده های شوره پشت را که عذر اسباب
شورش آنها بود بجهت طلب نماید بنمون رباعی مشهور که مجد در رقم ده کلام
که با گذشته حق است و حسب حال چه بر تقدیر یک آنحضرت باو شاهزاده گان
را که حقیقت قابلیت و خداتناسی او اکنون هویدا خواهد شد وسیله باشد
و در دایت حال انواع دستگیری نموده یا علی و مرتب بنوعیکه بایند و نیز بجهت
خوشامد و دلجوئی او امانت دیگران تلف کرده بیان سازم مریدان قاعده
سویت مرغی سیگه لوید و یاس بر امید غالب نمی آید و آتش فتنه بدین میانه

معرضه داشت

مشهور به جابر شاهی پشت چند او و دیگری

استقلال نمی یافت و این همه وحشت بنظر منسیر سید صریح امی و امی من و دو سر و
 و این خویشی و در عبارت سابق حاشا که کلام ناملائم نسبت به جناب معلی بر زبان
 خاصه گذشته باشد خدا بخواند که اندیشه این معنی هم بخاطر بگذرد و آری در باب
 برادران نوشته بود و آن خود چرا بر بی ادبی محمول شود و اعلی حضرت خسرو و پسر
 را که پیش از ایام خلافت بود ادبی قنای شافیه بودند و هیچگونه آسیبی و مضرتی
 از آنها متوقع نبود تا حال چه قسم یاد میفرمودند اگر این پسر چه بی را که عداوت
 آنها از حد گذشته و کبریات محاربات گردیده عار فرار اختیار نموده اند هنوز
 آثار شرارتها همچو گردیده بختوانیکه بیان واقع است یاد کند و جانب تعظیم آنها
 فرو نگذارد چه قصور دارد و چنانچه عزیز کرده خدا تعالی با خوار نمی تواند ساخت
 خوار کرده او را عزیز نمیتواند داشت بزرگ کسی است که حق جل و علا حکیم تعزیر
 او را بتاییدات خویش مویده داشته از اقران و همسران برتری
 که است فرماید و اسباب غرورش را بفضل خود آماده سازد و میان کمال
 عزیز و سر بلند گرداند قبل ازین مکرر عرض داشته که مقصود این مرید
 از منفعت بصوب اکبر آباد اراده یعنی و خروج بآباد شاه السلام نبود
 عالم السعد و الحقیات گواه و آگاه است که این غم ناصواب غیر مشروع
 اصلاً و قطعاً پیرسون ضمیمه گشته بلکه چون در ایام بیماری اختیار از دست
 اعلی حضرت رفته بود بادشاهزاده کلان که یکی از مسلمانی مذمت قوت و
 استقلال تمام پیدا کرده آثارات جهان بینی ظاهر میساخت و ایت کفر و لجاجت
 می افراشت دفع او را که عتلاً و شرعاً و عرفاً واجب شده بود بر ذمه حریت

پنجم ساقیه خرمیت آن حدود منوره جنگ اول با کفار اشرار که مساجد را منهدم ساخته
 بنامها بنامها ده بودند و دواوه محاربه دیگری با ملایحه نگویند که در ارفع
 شده چون نیت بخیر بود با جمیع قلیل و در هر معرکه سطر و منصور گردید و او چشم
 زخم مصون و محفوظ ماند و از آنجا که اعلی حضرت این میرید را که نگار قرار داده اند
 از فتنه و تعصب نظر بر مصلحت و مینا و ملکی نینداخته تلاش آن داشتند
 که باوشا از او فرعون نشس و دیگر بار بصره آمده چهره افروز الحاد شود و صورت
 مسامحه و رخای غمان باعث خرابی عباد و بلاد میگشت ضرورتا این میرید باید
 اجر و ثواب حق به تحمل این بار گران و داده به پرداخت احوال رعایا و برابری
 و ترویج وین بتین رسول مجتبی علیه الصلو اة کما جهاد و در میان نسبت و ارتباط
 نصرت و اصحاب جرات از دور و نزدیک و اندک که نیکامی دنیا و سعادت آخرت
 را ازین بهتر چه دلیل خواهد بود و مرقوم شده که تصرف مال و دیگر مملکت اسلامی
 بر خاطر دینا مقام مستور نماند که خزان و اسوال ملک و مملکتین جهت مصلحت و
 ملت است نه ملک و میراث و زنجاست که زکوة این اسوال او نه میشود و این
 که تحت گاه یکی از نظریات مساو و گاه خود را بجهت سرانجام مصلحت سعادت و مساو
 کافه انام بر گزیده حل و عقد امور را یکف کفایت و اختیار اومی بسیار و
 نمایه انصاف خصلتی بر وجه اتم عدالت زندگانی کرده و در ایدال حقوق این
 طبعش امانت و دیانت مسلوک دارد و خود را جز تحویل داری پیش ندارند
 و اینکه طامی وقت از روی ملاحظه و مدانه حقیقت این مسئله را به بیتر ضل اشراف
 نرسانیده باشد و عجبی آنکه است بیت المال نمی توان کرد با لایحه چون مقرر شده

این حکایت

مشهور و جواهرشای نیت چند دوازده گری

معرضداشت نموده اکنون سرکه سرخ و سفید و اشرفه بزرگان قلم می آرد که قبلاً این
 منصب خطرناک که اندیشه مخاطرات آن بود شومندان غایتت بین را چنگ خون
 بیکند اختیار می نیست چه صاحب عقل سلیم و فطرت مستقیم که نظر به آخرت دارد
 چه گونه راضی تواند شد که دیال عالم را بر گردان خود بگیرد و بچوب ایوانم حساب آید
 گردد و چون تمام مملکت موردی از دست او افتاده و طاعت عالم پال میشوند
 این مجبور قضا و قدر از دست او منظر از بد بین سواد شده خطر تن و روانه و الهام
 اجزای رسوم جهان آفرینی کرد و از آنجا که این مرید چنین بار گردان را از دست او چنانچه
 بر سر خود گرفته باطن اظهار از مشاغل به بیگیری افزایا رخ ساخته چاهی تنگ است
 و بر نهیوان گفت و بر تقدیر یکدیگر بهتر از این بدین امور می پردازد حاشا که این مرید
 اسیر چنین دامی نمیشد زبانه و زبانه نمی آید

معرضداشت ۹۱

فردی جان نثار پیشانی بنیاد بر زمین خراشت سوده و ناصیه عجب بدست بسجود
 مسکینت نور آگین نموده بموقع عرض و اقبال سینه سپر شمال و متکلمان
 بارگاه جاه و جلال سپر ساند که فردی جان نثار به بار قدم تا سید اقبال ابدی متعلقه
 خدمت سرکار شریف رسیده از بند و لیسیت کار با بند و اگر دیده کا در نایا جان
 و بر ایا از میان سعد است عالم را در هوا و اسن و امان بهر نای و دام و و است
 انعام ترزبان و شیرین کام است و زمینداران و متهم و ان اوسطوت فرمان
 خلافت ابد میباید و در مقام اطاعت و انقیاد و خاندان او بارگاه محمد و ایش که پیشانی
 فردی جان نثار بیشتر بکار باپرداخته بود و پیروی دولت قوی قدرت اکثر
 مشهور و نامشاهین است چند داود نوری

بسم الله الرحمن الرحیم
 در بیان فضیلت
 حضرت علی مرتضی

مقاسید را به تنبیه رسانیده در رتبه سلطنت و رعایت درگاه معلی و آورده گزینیدار
 موزنک که هنوز که قمار شامت ایام هست و از رعب و هراس بنده های درگاه
 که یاس فلک بد سحاش ترسان و لرزان در یک محل قرار نمیکند و کوه بکوه سحر
 سودا زده نیز قبایل تر ساخت ربع سکون از انوار قضا سلطنت ابر مرقون نشین باد

عمر خدایشت ۴۴۶

گترین خاندان و ان خلیل و خدیو سپاهی عقیدت بنهادند و سندی و رگاه خلافت جهان بانی
 ناصیه عبودیت اکثر خدای سلطنت و کشورستانی نورانی ساخته میخوف عرض
 شرف اندوزان بارگاه سلطانین سجده گاه سیر سازند که درین ایام نیست
 التیام که مقدم بهار نشاط آثار ابواب بهجت و انبساط سیر و می جهانیان
 کشاده و طنطنه عشرت و انتعاش بگوش زمانیان رسانیده تویدادت جاوید
 ترتیب یافتن مجلس بهشت آئین و آئین فردوس قمرین و خروجه تهنیت جشن
 سلطنت و جهان بانی که بهار پیرای حدیقه جهان و بهانیان است چنین چنین گلی زیبا
 و طرب طرب افتخار و انبساط از گلشن مقصود بدامن آرزو فراهم آورده سرود
 را بگلچینی ادا می آوای تسلیم است سبک کسب و رشک گلزار همیشه بهار ساخته بدعا
 ابقای علو جاه و جلال فی پرواز و آبی نامشعل مهرو ماه محفل افروز سپهر است
 آفتاب سلطنت از افق بهشت طالع الموع باد

عمر خدایشت ۴۴۶

عمر خدایشت عقیدت نهاد خلیل و بعد از تقبیل عتبه علیه السلام سینه بجز عرض
 تعظیم المضرض بار یابان آستان ملک پاسان البت و امای محفل فردوس

شهر جواهر شاهی است چند با و دیگری

عمر خدایشت ۴۴۶
شهر جواهر شاهی است چند با و دیگری

عمر خدایشت ۴۴۶

عمر خدایشت ۴۴۶
شهر جواهر شاهی است چند با و دیگری

نکاح

شما کل پیرساند که او بشارت بهمت انشاالله مثل به آراست پیرم فتن هر چه
و جهان بانی و زینت یافتن اکلیل سلطنت و کشور شانی بجای و سعادت
مانوس خدیو جهان و جهانیان خداوند زمین و زمان پادشاه گیتی پناه جهان
طل الله و اسپر و هم سنگی آمدن اعدای دولت ابدی پادشاه و زمین و تسامح فتح
و فیروزی بر پرچم ستان عدو مال مغرور رسانان عظمای غیبی و ماطلان
سلطان لاری صدهای شهنیت و مبارک کباب و سبع خدای سران و زینت جهان عالم
زبان شکو و سپاس بهر گشاده و ریافتن مقصود و شکفتن آغاز نهاده و طمانینه است
امان و رکون و مسکن بلند آوازه گردید خانه زاو و فریست بنیاد گوش آواز
درین عباد عظمی و بهت کبری و است بجزو استماع این بودی و تخریب فلک الافلاک
سازید و پا دای آوا و تسلیمات شهنیت سعادت ابدی و دولت متری
حاصل گردد و بد سحر است شکو و سپاس منعم حقیقی بجا آورده مسالت نمود
که تا هر چه سپهر سجده ابر اینچشم مرتبه و افسر هر انور جهان افروز روشن است
اقتاب سلطنت از افق است صالح و الصبح باد

۱۰۰

سپهسالار کیهان فتح و نصرت اولیائی دولت قاهره با عرضی سلسله ای طالع خدایاب
فرودوس انجمناسیاب گردانید از نظر کیهان الشریار ایابان آستانه فیوض نشان
گذشته باشد خانه زاده را به اعتقاد و بیرون حکم قضای ششم بنیت امر مود
خدا و در است در دو متعلقه از دل و جان ساعی و هر گز هم است اما از حسن
نیت و صفای عقیدت در ماسور بودن یکبار با سلسله ای طالع خدایاب

١٠



سید اندکمال که آرزوی خدیوان را نسخ الاعتقاد از زمین غنایت این دو کار ساز
 بعبودت ظهور جلوه نما گردیده و مشاهده مراد خانه زاوان موروثی که نشین
 شده از تفصیلات بیخایات حضرت ظل سبحانی خلیفه الله تعالی امیدوار است
 که تیر و دو حکم جهان سلطان عالم مصلح قدم از سر ساخته حقیقه بوس آستان گرام
 نشان کرده زبان سوچی که امر است منظر و بیت حمد و رباید تقدیم آن مجری
 تیر و دو بان نشانی بلیور رساند

عهد شش ۴۴

سیر ساند خانه زاوان پیشگاه فضل احسان بیست نیابت فوجداری اکبر نگار
 و بنیره بانته تمام خدمات سابقه سرافراز و سر بلند گردیده ناصیه اعتقاد و بسجده
 و سپاس مولایت بیکامان و تفصیلات بی پایان تجلی افروز گردانید و استیاض
 مستقل در محالات متعلقه گذارشته چهارم حضرت المنظر به اکبر نگار رسید و بنیر و
 اقبال اید الاتصال و خیل کار شده زبان عبودیت بیان را بدعای او می
 دولت ابدی و کاسیاب مراد ساخت حقیقت دیگر نذر این واقفان سده
 سیر شمال بعبودت بی خواهد رسید

عهد شش ۴۴

عهد شش کمترین جان شارب خاک آستان سپهر مرتبه را تو ثنای چشم تحمیدی
 ساخته ذره شمال بنو قوت عرض استاده های پایه سریر خلافت شیر
 خدیو که این عهد و نذر زمین و زمان سیر ساند فرمان عالیشان قضا جریا
 سادت عنوان که محتوی بر شمرده فتوحات تازه و نصرت بی اندازه مفتوح

شهر جواهر فی جواهر خطاط

عهد شش ۴۴
گزارش صبا

نشان

عهد شش ۴۴
باز فزونی و کمال
سما

قلعه ستاره که نمند خیالی اندیشه سلاطین از وصول حوالی لشکرکشی آن قاهر بود
 و فلک شکر فکر و تدبیر ملوک سابقه بدر و در آن پیر و از منی نمود و بهر هیئت مصداق
 عریان لشکر اسلام بدست اولیای دولت ایدر دست و رانده از دولت لویای
 کشور کشای کوس فیروزی برای فنیست الواسع متوج بر روی کار جنگان
 عالمیان مدار کشاده اگر در ادای سپاس بقیاس لشکر و اسب و آینه و تاخت و تار
 نیایش علمای سیه هزار زبان گویا شده اند اما بهر سطر از شطری اندکی از بساط
 نهشته پاشیده آوندی که رشته خاص در شجاعت است مگر چه بر اگر در میدان
 و قاهر آمده قربان نماید و اگر پاسداری این فیروزی با از ادب پیروی
 گذار و بجای گزین من زبان شود هر سر و سوه یک لشکر که از هزار تو اعم کرده
 آگهی اقامت سلطنت و جهانپانی بهیئت فسادت ملوک و مشغول و غیر غفلت کنونی
 بنصرت مبارک و میهن سلطنت و لایع باو

عرضداشت ۳۵

عرضداشت در بهر مقدار خاکسار بعد از تقدیم و طالع و ادای قریوت قبیل
 عرض بساط بوسان محفل عز و تمکین و حاشیه نشینان مجلس خلد تر این باو شانزده
 فرزند از فریدون فر ملک سیرت قدسی سیرت غم و غم و دو مان است و
 اقبال چراغ خاندان عظمت و اجلال میرساند و در با ستم و غنیات قصه ای
 انتخاب سیر کار چنان رسیده و از نظام امور هر چه عیان و زید و زمینداران
 و مضمان و غیره سکنه برگزیده می نرد خیر خواهان درگاه مالش نموده که و هر یک
 زمیندار مجبور و در هنگام تحلل زمینداری مایان جبراً و غضباً متصرف شده بطریق

مشتات خاندان منشی حواری مل فطاف
 در بهر مقدار خاکسار بعد از تقدیم و طالع و ادای قریوت قبیل
 عرض بساط بوسان محفل عز و تمکین و حاشیه نشینان مجلس خلد تر این باو شانزده
 فرزند از فریدون فر ملک سیرت قدسی سیرت غم و غم و دو مان است و
 اقبال چراغ خاندان عظمت و اجلال میرساند و در با ستم و غنیات قصه ای
 انتخاب سیر کار چنان رسیده و از نظام امور هر چه عیان و زید و زمینداران
 و مضمان و غیره سکنه برگزیده می نرد خیر خواهان درگاه مالش نموده که و هر یک
 زمیندار مجبور و در هنگام تحلل زمینداری مایان جبراً و غضباً متصرف شده بطریق

اول او را نوسخته که اگر نداشتی عبودیت بروش و حلقه بندگی در گوش او زده بودی
 را همچنان مسترد و بالکان نماید تمامی جرم ذرات او محو گردد و الا میبست مصداق
 غازیان لشکر اسلام برابر خاک و خون میگروی چون آثار نجات و او با شقاوت
 و دروغ او پیچیده از خواب غفلت بیدار گشته روز و سهره که ساعت سعید بود
 بتائید اقبال غلغله و استعدا و اجلال کبری سوار شده تهنات آن تیره روزگار
 به مصداق کوس فیروز می نبوش خود بخود برداشته و خود با پیروی محالست چون
 سوره و گس یکجا شده بمقابل در آمده تا سه مهر خاک تیره و تشنگ در میان آمده
 اکثری از بهادران لشکر کفر بیکار آمده و بطرف آن رخسای هزاران بر ابر
 خاک گشته آخرش نظر بر اقبال عالی شتالی باد و صد سوار جلوه آستان
 برداشته و بر سر آن مقهوران رسیده درین زمین برکت را غنیمت پنداشته و در
 دامن کوه که هر چهار طرف جنگستان است رفته استقامت و زور پدید نموده و
 و فیروزی نصیب نموده است درگاه آسمان چاه گردیده آبی خورشید نموده است
 و نیز بهت و کماکاری مانده و خوشنود باد

نسخه

مهر خورشید ۱۳۹۰

سیرساند که درین ایام سعادت اقسام نهیای اقبال پیوسته است
 طلوع آفتاب خلافت مطلق با تهاب جلوس سعادت انبیا و ائمه علی حضرت
 جهان و جهانیان بفضل و کرم قادر متعالی که کسب آرزوی باطنی بنندگان
 را منح الا عطا و آوازه امن و امنیت و ششتر دست عالم بپند گردیده سامع
 اخروزی شود و قدوسی بارگاه سپاس گزار عنایات گردیده آداب مبارکباد

عقد شاهنشاهی
 ایضا مبارکباد
 شاهنشاهی
 فنا

شاهنشاهی شاهی نیست چند و آوازه کبری

بدستور حضور تقدیم میسرسانند مفصل متعال فتوحات و وجهانی نصیب اولیای
دولت قاهره گرداناد و سبار کباب و آمین رب العالمین بنده درگاه در پیش محاللات
بها گلپور و غیره پرداخته آنچه لازمه تقدیم و تردد است روز و شب بجای آورد
امیدوار فضل و کرم است که خانه زاو بارگاه بنوازش کرمیانه و عنایات خسران
سرافراز و ممتاز گردد و آلتی تا سطح زمین و زمان از الوار خورشید آسمان
ضیاء اندوز است نیز و خشان فلک سلطنت بیروال بروال بر لیسان کمال نورافروز
جاوید باد

عرض شد ۳۷

کترین فدویان شمار جان برفت دست نهاده و جبین انگسار بر زمین سوخته
چون غلامان عقیدت کیش و نصیر بان ارادت اندیش تسلیمات مبدگی و
سجرات غلامی با هزاران نیاز و قراوان افتقار بنده و حواشی گزینان پایه
سیر عرش نظیر فلک استنباه حضرت جهان پناه سلیمان بارگاه میسرسانند
اسنجه این بنده از درگاه خدا خواستش کرده الحمد لله که از قوه نصیب آمده است
کهترین بعرض سبار کباب و اوامی شکر تهنیت خجسته بنیاد فتوحات غیبی علیات
لاریبی که بتائیدات الهی و امداد سماوی نصیب اولیای دولت این آستان
ملایک پاسبان است زبان راز یوگر گواهی و ناطقه راحیه تهنیت سدرانی
سید هدمنت ایندرا که هر جا سمند اقبال عدو مال تیر گامی گردد و بهر طرف
له رهاات نصرت آیات علم فیروزی افراشت خلعت فوج غنیم چون بجزو طلوع
اقتاب جهان تاب از هم پاشید و سرای آشفته روزگار ان بد کردار کوی شمال

مشهور در جوارشاهی انت جند او و نوری

منشآت خانمان
منشی بجا
بر سر خطاط

پایمال باو پیمان لشکر طغفر آمال گردید تظم اگر فی المشل از کران تا کران نه
 شود بحر و بر پر زمر غایبان نه ز پر داز شبها ز فرخنده یال نه بود طاقت
 صبر شان پایمال نه در جایکه برق باو شاه باو شاهان تا بد و جو د نام بود
 رخصه گران ملکات اچه پایه که استقامت کنند و در مکانی که سعادت سیوف شاه نشتان
 پر تو اندازد و محمد و لان تبه روزگار تبه کاران را چه اندیشه که پای جرات در سیدان
 گذارند چون سقر است که فتنه اندوزان دل خراب همان و یال شان موجب
 زوال شان میگردد و در شته ناکامی بدر و زان جهان را آخر وام بداند نامها میشود
 دستگیر شدن را چه رام بدست انجام کافر جنم حرام بدست لشکر طغفر احتشام
 ابواب خرمی و شاد کامی بر روی سانه بنده های با اخلاص عقیدت تمام
 کشود در تقدیم چنین نوید و گشتای و لوای مژده جالفر اگر کمتر کمترین بنده با
 جوهر جان را انتشار سازد و دست و اگر خود را همه نفس بیا گردان و قربان گردان
 بر حیا سبحان الله تعالی ذی المنة والا حسان امروز هر اندیشه که در خاطر
 اولیای دولت ابد پیوند و بنده های پایگاه آسمان جابه عبور میکنند بلا توقف
 و تابانی بشایسته ترین و جوی و فرخنده ترین وقتی از جلیاب خفا بر فراز نگاه
 ستاد جلوه ظهور و مسموعه بر روز می بگشاید زهی حشمت والا منزلت و اقبال
 جهان کشاکش که صیت عالم افروزی و جهانگیری و لطفه ملک ستانی
 و عالمگیری از سماک تا سماک رسیده و هر مفسدان و مدیری که سر از چاک
 گردان خون افشان بیرون کرده فی الفور طعمه تیغ خون آشام لشکر اسلام
 گردیده چنانچه والی توران جنگ اندازد بر خاش چون پادشاه ایران دیارت

با وجود فراوانی لشکر و کثرت دلاوران چقدر استمداد و استعانت از افواج
 بحر اسواج نصرت استخراج این درگاه خواقین پناه باوشاه سهند تختگاه
 می نماید نظم ناموزن آنچه توئی شایان که بنام تو ملک نازان مست برینست
 منیب می نماید آره و روم و در صفای است: آتی تارسم فتح و ظفر بر زبان آفاق
 جاریست فتوحات تازه بر پرچم ایت ظفر آیت مرسوم باد

عهدداشت ۱۳۸

عهدداشت گمترین جان بنام محمد یار لعل نیاز نهر اران افقار میرساند که شب و روز
 در روز و شب دعا و خطبه استمداد می سکند هر پنج نماز لعل نیاز از حضرت
 بکنای بی نیاز که نیاز پذیر نیاز سندان و جهان است و مرا و بخش امیدواران
 چهار ارکان در خواست می نمود الحمد لله بنیامیت بنیامیت محبیب الدعوات
 در حیرت حاجت یافت چون ساعت ظهور این و در نتیجه توام که پیوسته بدولت
 سعادت تو امان با ولایت و چهارم رمضان آمده در جهان ساعت انوار
 اشاعت اسمای سفلی را نیز از خلف شادمانی میتوان کرد و آتایی علوی را
 صد مبارکباد از ملا اعلی رسید ز آل چرخ کهن از سر نو جوان گشت و دماغ
 عالم آفریده تبارگی گلستان گردید زهی خطبه و نقشین که اگر پای پیوستن
 کردی عرش بگذارند بر جاست و خنی سکه زر نشان که اگر بجای زر و سیمینش
 را گذارند رو و اخطیب این خطبه اگر قاضی سپهر گرد و چند اشرف و سعادت
 او و کاتب این سکه اگر دیر فلک شود خوشاینت و دولت او و خاتم
 این خطبه از القاص قدسی خطایش منوشتند بعین ان شایسته

عهدداشت ۱۳۸
سکند نیاز نهر

نسخه خطی

سر نوشت جهان آمده و وجه این سکه تا بنام مادرش خانه زاد نکاشته
 بوجه احسن سکه زد جهان گردیده بر چند این فدوی آرزوی دیرینه آن داشت
 که بخت آنی روزی باشد که این روز فیروزی اندوز چشم ظاهری منور
 گرداند لیکن چون بحسب تقدیر ثوابتگی چنین دولت عظمی و بایستگی چنان
 دولت کبری داشت لاجرم با صفای این نوید آمده هزاران امید کوشش
 شمره ساخته زبان حال و مقال را باین قطع تاریخ که مشتمل بر دعای خطبه سکه همان
 ست کاسیاب بکام دل گردانید قطعه ز نام نامی شاهی که زمین او رنگ است
 گرفت خطبه و سکه چو زینت و رقیب و دین جهان شده تاریخ آن چنان نامی
 که نامدار جهان بود خطبه و سکه سپاس این عظمی بقیاس را اگر خامه دوز زبان
 هزار زبان گردد یکی از ان اختصار نتواند شود و ناچار دو کلمه شکرانه این یگانه
 بهمال از روی یک روی و یکدلی بیک دل و هزار جان او انموده دست امانت
 با سند های اسرع الاجاب بر می آید و آنی تا جاس خطبه بر منبر است و دعای این
 خطبه مبارک محراب نشینان راورد زبان و القش سکه بر زراست بنای این سکه
 فرخنده صوفی طبعان را سر نوشت از جان باد

خط سلطان

عرضداشت ۳۹

کمترین خانه زادان فدویت کیش پیشانی نیاز را بوسیله سجدات سبذگی
 چون جبین آفتاب بر افراخته و سر عبودیت را بدستگیری تسلیات غلامی
 تا با وج ماه برداشته بموقف عرض راه یافتنای ساحت آسمان ساحت
 در گاه عرش استیاده خواقین سجده گاه که فلک از شوق سجودش سر بسجود

عرضداشت ۳۹
 در آن کتب و خطبه و سکه
 من و خدایت چنان
 شاه عالم گزینی

شهر تبریز بنای نخست چند اذگری

در رکوع و ملک از ذوق آستان بوسهش سوخته و با شمع میزدند که این خانه را
 سر با اعتقاد از رهنوی غایت بیغایت و الانشاهی و در ملک ایالتی با انصال
 ظل الهی روز جمعه اول ربیع الثانی بیست و نه سالگی از کبر آید و در هر روز از آن
 شایستگی و لیاقت ندارد که در صد انقضا و در هر روز از آن و آنچه از آن
 عظمی و توجهات کبری از آن منصب خورشید و در هر روز از آن و آنچه از آن
 شامل حال وادی بال کترین است معذایر و در هر روز از آن و آنچه از آن
 برداشته حجاب این بارگاه گهانه پناه و تحقیق کار آنچه از کار و از کار و از کار
 آن مرشد کامل صورت یافته است که پیر و سنگیر و شاه عالمی است از میان
 دولت ابد پیوند که شیرازه بند مجبوعه ملک است است بند و است و است
 شهر و گداز با حوالی از رشته خرم و احتیاط شیراز و انتظام پذیرفت اهل فساد
 در شکله غم مجوس گردیده و از باب صلاح چون کتاب در مجلد آرام آورده
 کاتبان رساله پیر و وزیر است محب انکشت قلم قلم شد و فضا خوان است گویا
 زبان شکر چون ثناء علم علم گردیده سکنه شهر و املی و موالی حرف خیر را از
 لوح پیشانی شسته و چون معفو جد دل کشیده در حصار امن نشسته بود و
 و حامی دوام عمر و دولت ابد مقرون و لایفه ثنائی و ای نصرت و فیروزی
 روز افزون عذب البیان و طیب اللسان اند سایه دولت پای چتر و ای که
 اقتاب از پر تو برخش نور یاب آمده با چتر سپهر و امه لیت سایه گستر و
 جهان پرور باد

در هر روز از آن

در هر روز از آن

عزیز است ۳۰

نامیه عبودیت آداب سجود استکانت نورانی نموده پذیر و عرض بارافراغ نموده
 سعادت از هم و حاشیه نشینان محفل که است منزل خداوند مهربان که هم گستره
 سطر نقش انسان میسرساند که از استماع واقعه جانکاه نواب خلد آرا سگاه
 آنقدر و الهامی غیر خوابان مملو خزن و طلال گردید که در شرح شمه از ان زبان
 سقال ابله و لال بر مرآت خاطر فیض آتش نقش و نگار روزگار جبار سیکو
 آشکار است که درین دانا پادار ثبات و استقرار مرزوات حضرت آفریدگار
 راست و نمود این کاخ نابود چون گنبد و دو عالمی از اعتبار وجود در واقع
 صوبت و از ضلع نظایر قدم که بشاه راه بر تسلیم و رضا گذاشته شود از مرصفا
 شاور توانا است برین تقدیر التماس است اساس چون نمایش دره
 پیشگاه مهر شیرین پاداشته دست دعا بقای عمر و دولت و اعتمادی لوای نفوذ
 حشمت نیز یور باندی آراست محیب الدخوات و عابنی ریاد این سر ایاپناز
 را در پذیرد و فرخنده اثرش بر جهانیان جلوه ظهور گیرد کترین هر چند
 به تقدیمای قسمت از قریب بساط شرف مناظر و در اما از فرط خلوص عقیدت
 خود را عین حضور است می پذیرد و امیدوار است که در زمره راسخان برآید
 احوال و شمه شده گاه گاه بورد و اقبال آسود پیروانه تفضل نشانه
 فرق عبودیت با روح غرت می افزون خد باشد

مجلس سلطانی

ایضا در دفتر
ایضا در دفتر

عز خداست اله
قبایه راسخان سلامت علیات سعادت افزا و علمیه نه خلعت فاضله است سقال خد و در زمان خبیث اقران در و انتخار فرمود کترین بنده ما

شیر فاخته ملک الافلاک رسانید و کلاه فخر از فرق فرقدان گذر اسید و عقاب که
 وزه بودم آفتاب شدم و قطره بودم و ریاشدم حال آنجا که بنم فراموشی
 راه نیست و جای که شما اند باور گذرگاه نه بیت اگر اداوری و ناوری پا
 دل و جانم بیاد است شاهان باور آواز نو از نشانی که چایند در عرصه آفاق شهر
 گرفت و لطف و دستگیری بیکس پروری در انکاف روزگار شهرت پذیرفت
 یازدهم محرم بحصول شرف این عطا یا که منظر ساعت مسجد بود
 سر از قدم ساخته در فرمانرواری به استقبال سینه شافته بجلت فاخته
 ممتاز و منقطع شد به بالید از بسکه بر خویشش از نشانی که چایند در عرصه آفاق شهر
 منطقه بندگی بر میان جان بسند آداب تسلیات این مایه بطلی روی
 بسوی آسمان فیض نشان که ملجای و مانع بنده های بقیه نشان است
 بجا آورده شکر و سپاس عواطف و الطاف بسنده نوازی که بجهت مضینه
 ارادتمندان صافی نهاد است تقدیم رسانید ای آنکه هیچ بیکسان را تو کسی
 هر کس بکسی ناز و مارا تو کسی که کترین بنده با مقتضای ارادتمندی و خلوص
 نیست اسید قوی آن دارد که لقیه عمر تقدیم القیاد و اطاعت جناب عالمیان
 نائب و انصرام کارهای بادشاهی با جان و ریغ نداشت به باستر ضای عالی
 سعادت دارین حاصل نماید و به ارتقای عمر و اقبال و اعتلای جاه و جلال
 لطف حق جل و عالی ناز قوم سخون و شهنور بر صفی و اوار و دهور مرسم و مترقم
 مل عاقل و رفت آن ذات والا صفات بر فرق بندگان عموم و این
 کترین معتقدان خصوصاً مخلص و مستدام دارو

بجای

مشهور جواهری است چند اندواری

عوض داشت

مرید فدوی روی نیاز باستان قبیله امر او که ظاهر و باطنش منظر گاه خداوند
 آورده و آداب ارادت و عقیدت که متضمن سعادت و دو جهانیت او است
 به وقت عرض میرساند که چون آرزوی او را که سعادت آستان اوست و الی
 تنهای دریافت استیلاص معتدله علی که قبله توجیه باو نشان این ریح مسکون است
 عنان صبر و شکبانی از نیچه اقتدار بدبرده این فدوی را ذره وار جویای
 پر تو آفتاب عالم تاب ساخته لاجرم ماه شوق پس نباده از صدق ارادت
 شلوس عبودیت ظاهر و باطن را مستند استغاضه فیوضات صوری و معنوی
 حقیقی گردانیده و خاطر از محافظت و بنارولیت این حدود واپرداخته است چهار
 ذی حجه بقصد طواف آستان ملائک نشان احرام کعبه حضور سجدت شهر پروان
 آمده امیدوار است که حسب الحکم جهان مطلع منجان رکاب سعادت سعادت
 ملازم است سراسر عبادت اختیار نماید تا این مرید عقیدت کیش که پیروی رضای
 پیرو مرشد حقیقی را سر مایه دولت دارین میداند در آن زمان مسعود و چیران
 بسجود بندگی نورانی سازد

۴۸
عوض داشت

مستطابق

TITLE منشآت خاندان حوام ایل و طاق مشهور و جابر شاهی
انتمت چند دآوند نگری

[illegible]

MAULANA AZAD LIBRARY
ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The Book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of **Rs. 1-00** per volume per day shall be charged for text-books and **10 Paise** per volume per day for general books kept over - due.

